

নম. নম.
৪৯৫.১৩
ন১৪৬

หอสมุดแห่งชาติ
18 ต.ค. 2562
หอสมุดแห่งชาติ

FB./d
นย.ทป.
219

พงษาวดารจีน

เรื่อง

เนียบหน้า อิต ชื่อ เล่ม ๑

ได้ลงพิมพ์คราวแรก

พิมพ์ ๑๐๐๐ ฉบับ

ราคา เล่ม ละ ๔ บาท

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์พานิช ศุภผล

ตำบล ถนน ลำเพ็งเหนือ ถนนราชวงศ์

กรุงเทพ ฯ

เลขห้อง หนังสือเรียน
เลขหมู่ หอ. กอ.
895.13
พ146

เลขทะเบียน น. 62 ข. 013706 (จบ)

พงษาวดารจีน
เรื่อง
เนี่ยนหานาอิติชื่อเดิม ๑

เรื่องราวพงษาวดารจีนตอนหนึ่ง เรียกเนี่ยนหานาอิติชื่อ อยู่ในแผ่นดิน
เหมง ค่อ กั้น กับ เรื่อง เซียวอึ้งเผ่า มีความว่า ครั้ง พระเจ้า บั้น เตระฮ้องเต้
ครอง ราชสมบัติ ได้ ย ลืบทกปี มี บ้าน ตำบล หนึ่ง ชื่อ รือหวยฉิง ขึ้น
กับ เมือง รือเหี้ยวกย ๗ ขึ้น กับ เมือง เต้จิว ๗ ขึ้น กับ เมือง กวางก้ง
แต่ ที่ ตำบล รือหวยฉิง นั้น ทำเด กว้าง ใหญ่ พวก เปะเซ่ ตั้ง บ้าน เรือน
อาไศรย อยู่ มาก มี ชาย ผู้ หนึ่ง แซ่จั้ง ชื่อ ซื่อเจ๊ บุตร ชาย ชื่อ ฮ้องหยก
อายุ ได้ ลืบทกปี มี สติปัญญา เฉลียว ฉลาด ซื่อเจ๊ ผู้ บิดา มีความ รัก
ใคร่ จัง จ้างซิน เต มา ให้ สอน หนังสือ ฮ้องหยก ผู้ บุตร ประมาณ ดำน ปี่ ฮ้อง
หยก เรือน หนึ่ง ชื่อ ได้ มาก จะ ทำ โคถง ตั้ง โต กี่ ดึกซัง หา ผู้ เต่มอยาก ซิน
แต่ เห็น ว่า ฮ้องหยก หนังสือ ดี แล้ว ก็ ลา ซื่อเจ๊ กลับ ไป แต่ ฮ้องหยก นั้น
คิด ว่า ตัว เขาก็ มี กำลัง แขรงแรง วิद्याฝ่ายมน ก็ ได้ วิชา เร็ว วิชา มาก แล้ว แต่
การ ฝ่ายมน นั้น ยัง หา ได้ ผูก หัด ไม่ คิด แล้ว ก็ ลา บิดา เทียว เรือน วิद्या
เพลง อาวุธ ได้ ประมาณ ดำน ปี่ ซานี ซานาญ คต้อง แคว่ด ทุก สิ่ง ก็ กลับ มา
บ้าน ซื่อเจ๊ ผู้ บิดา มีความ ยินดี จัง ซื่อ เกียมคู้ หนึ่ง ให้ แก่ ฮ้องหยก เป็น
อาวุธ สำหรับ ถือ

ครั้น อยู่ มา ณ เดือน ลืบทกปี ขึ้น แก้ว ค่ำ เป็นวัน ดาวท กวนอิมเนี่ย
ซื่อเจ๊ หยาก จะ ไป เทียว เต่น ที่ เขาเซียงย้อซัว ด้วย คำ เต่าลือ ว่า ที่ ตำบล

หยิบ ห่อ เงิน ส่ง ให้ เจี้ยเซียงซ้อ ไม่ รับ พูดว่า ชอบใจ แล้ว ที่ มี แก่ใจ
 แต่ ตัว ท่าน มา ทาง ไกล เงิน ทอง ได้ มา น้อย จง เอา ไว้ ใช้ สบายเถิด ซึ่ง
 แวะ เข้า มา ช่วย น ก็ เป็น การ ดี อยู่ แล้ว เกาเคย ได้ ยิน ดั่ง นั้น จึง ว่า ซึ่ง
 ท่าน ซื่อเจ มา ช่วย น โดย สุจริต หวัง จะ ทำ ไม่ ครี ไร ท่าน มี ความ
 รัก เกียจ ถึง ไต หรือ จัง ไม่ รับ เจี้ยเซียงซ้อ ได้ พัง กัด เกาเคย แต่ ซื่อเจ
 จะ น้อยใจ ก็ รับ เงิน ไว้ แล้ว ให้ ยก น้ำชา มา ตวง เติง พด จา ถิ่น ทนากัน
 ต่าง ๆ เจี้ยเซียงซ้อ เห็น ชื่องหยก จึง ถาม ซื่อเจ ว่า หม่อม น้อย ที่ ยืน
 อยู่ ข้าง หลัง นั้น รูป ร้าง งดงาม ดู กิริยา ของ อาจ ซื่อ ไต เป็น อะไร กับ ท่าน
 ซื่อเจ บอก ว่า ซื่อ ชื่องหยก เป็น บุตร ข้าง เจ้า เกาเคย ได้ พัง จึง พด กับ
 เจี้ยเซียงซ้อ ว่า ชื่องหยก คน น มี บัญญา ฉลาด ถ้วน ถ้วน ได้ เรียน รู้ หนังสือ
 ดึกซ่ง หา ผู้ เด่นมอ ยาก เจี้ยเซียงซ้อ ถาม ว่า อายุ เท่า ได ซื่อเจ บอก ว่า
 อายุ ได้ สิบเจ็ด ปี เป็น แต่ บุตร ชาย ไว้ ชาว นา หา ค่อย เข้าใจ การ งาน ถึง ไต ไม่
 ซึ่ง เกาเคย สรรเสริญ บุตร ข้าง เจ้า เห็น เกินนัก ขณะ นั้น คน ทั้ง ปวง
 ซึ่ง มา ประชุม อยู่ ที่ นั้น จึง พูด ขึ้น ว่า ข้าง เจ้า ทั้ง ปวง ดู ท่วง ที่ ชื่องหยก
 เห็น คม สรร ควร จะมี บัญญา จริง สัมกับ ถ้อยคำ เกาเคย เป็น แน่ ท่าน ผู้
 เป็น บิดา อย่า ถ่อม บุตร ท่าน เลย พอ คน ใช้ จัด เครื่อง โต๊ะ เสรีจ แล้ว ก็ ยก มา
 คั่ง แต่ เครื่อง หลวงจัน นั้น เป็น ของ เจา เจี้ยเซียงซ้อ จึง เชิญ ซื่อเจ
 เกาเคย ชื่องหยก แด่ คน ทั้ง ปวง กิน เติง พร้อม กัน เกาเคย จึง ว่า ท่าน
 ซื่อเจ อายุ มาก จง นั่ง ที่ สูง ซื่อเจ ก็ ไม่ นั่ง คน ทั้ง ปวง จึง ว่า ขึ้น พร้อม
 กัน ว่า ท่าน เป็น ผู้ ใหญ่ เชิญ นั่ง ที่ สูง จึง จะ ควร อย่า บิด พัว เลย ซื่อเจ
 เห็น ว่า คน ทั้ง ปวง เด่มใจ แล้ว ก็ เข้า นั่ง โต๊ะ ที่ หนึ่ง ให้ ชื่องหยก นั่ง ข้าง
 ขวา เกาเคย แด่ คน ทั้ง ปวง ก็ เข้า นั่ง แถว กิน เติง เป็น ลำดับ กัน เจี้ยเซ
 เซียงซ้อ ริน สุรา คำนับ ส่ง ให้ คน ละ ถ้วย ครั้น กิน โต๊ะ เสรีจ แล้ว เจี้ยเซ
 เซียงซ้อ พด กับ ชื่องหยก ว่า เกาเคย สรรเสริญ ท่าน ว่า มี สติ บัญญา รู้
 หนังสือ มาก จง ช่วย แด่ เกียเหลี่ยน ให้ ข้าง เจ้า สัก ค่ำ หนึ่ง ชื่องหยก แด่

บิดาหาพูดจาประการใดไม่ ชื้อแจเห็นดังนั้นจึงว่าท่านหลวงจันมี
 ความปรารถนาจะให้เจ้าแต่งโคลงเกี้ยวเหลี่ยน ถึงมากว่าถ้อยคำจะดี
 ชั่วอย่างไรก็ต้องทำให้จันจะควร ถ้าท่านเห็นไม่ถูกจะได้ช่วยแนะ
 นำสั่งสอนให้ ฮองหยกได้ฟังก็ยกมือขึ้นคำนับรับคำบิดา เจ้ายะเชียง
 ชื้อจึงยกเครื่องเขียนหนึ่งถือมาให้ ฮองหยกก็เขียนที่หนึ่งว่า ขาเกฮ้อย
 เข้าเชียงชิมชัว แปลว่าสามยามนั่งจำคิดได้เย็นเสียงเพราะเพราะที่
 สองว่าตักกะห้วยจิแซกเชียงชื้อ แปลว่าอายุหกสิบปีคิดทำการสิ่งใด
 อาจสำเร็จได้ เจ้ายะเชียงชื้อแต่คนทั้งปวงแต่บิดาอยู่ที่นั่น เห็น
 ฮองหยกแต่งโคลงถ้อยคำดีสมกับการแซก ทั้งเขียนหนังสือก็ดวง
 ใจจึงพากันสรรเสริญว่าอายุเท่านั้น มีสติปัญญาคิดโคลงได้รวดเร็ว ถึง
 ปราชญ์แต่ก่อนก็เห็นหาผู้ได้ไม่ ชื้อแจจึงว่าท่านทั้งปวงอย่ายกย่อง
 บุตรข้าพเจ้านักเถย ถ้าเห็นถ้อยคำผิดที่ตรงไหนจงช่วยตักเตือนสั่ง
 สอนบ้าง คนเหล่านั้นตอบว่าพวกข้าพเจ้าสติปัญญาน้อยหาอาจคิดเขียน
 ไม่ ซึ่งถ้อยคำของฮองหยกว่ากล่าวนั้นก็ไพเราะดีทุกประการ
 เกาเคยจึงว่าข้าพเจ้าก็นึกจะหาบ้ายเหลี่ยนมาช้านานแล้ว แต่หาเห็น
 ผู้ใดที่จะทำได้ไม่ บัดนี้มาเห็นท่านทำได้ จงช่วยส่งเคราะห์ทำให้
 ข้าพเจ้าสักคู่หนึ่ง คนทั้งหลายซึ่งอยู่ที่นั่น ได้ฟังเกาเคยก็ยินดี
 จึงพากันว่าข้าพเจ้าก็หยากได้บ้าง ขอท่านจงช่วยส่งเคราะห์ทำคุณ
 ให้ทั่วกัน ฮองหยกเห็นคนทั้งปวงชอบใจถ้อยคำของตัวก็มีความ
 ยินดี จึงถูกขึ้นคำนับแล้วจับภู่กันเขียนบ้ายเหลี่ยนบทหนึ่งว่า เสียง
 ห้อยยิดนอนหนุนเสียงจู้ แปลว่าพระอาทิตย์บ้ายคล้อยวิคมีน้อยแสงอ่อน
 บทสองว่า โกวักนังกันเหมาบุญ แปลว่าวัดนี้งามนักหาวัดใดเสมอมิได้
 บทสามว่าทุกจันถิ่นคี่เปาหมี่ แปลว่าถ้าน้ำจิตพร่ำจากรักใคร่
 ก็อาจได้เป็นเขียน บทสี่ว่าเงาคงห้วยกะเมฉ่าเขียน แปลว่าถ้า
 สำเร็จแล้วก็ต้องรู้เหตุการร้ายแต่ดีทั้งปวง บทห้าว่าห้วยหญงจู้ชา

มีดี แปลว่า ถ้า ได้เป็น พระแก้ว ก็มี รัศมี ส่อง สว่าง โดกย บท หก ว่า
 เชียงหนีบแปะกั้ว ห้วย แปลว่า คน ทั้งหลาย ต้อง ตั้งใจ เก็บ ดอกไม้ ถวาย
 พระ จึง จะ ดี ครั้น สองหยก คิด โดง เด็ด กล้วย ก็ เชียน แจก ให้ ผู้ ท ุ หยาก
 ได้ คน ละ คู่ คน เหล่านั้น ก็ มีความ ยินดี ตบ มือ พร้อ ม กัน ชม ว่า สอง
 หยก มี สติปัญญา ยิ่ง กว่า คน ทั้งปวง ซึ่งเกิด มา ใน ทุกวัน นี เกาเคย จึง พด
 กับ สองหยก ว่า ซึ่ง ท่าน ทำ โดง บ้าย เหลียน แจก ให้ พวก ข้าพเจ้า นั้น ก็
 เปน การ ดี ชอบ คุณ ท่าน แล้ว แต่ ข้าพเจ้า เห็น ว่า เสี่ยงแรง ท่าน ได้ มัว ถึง
 ค่ำบด นี จง แ่่ง คำกลอน สรรเสริญ เขา แด วัด ให้ พวก ข้าพเจ้า ฟัง แล้ว
 เชียน ไว้ ที่ แผ่น สติลา ให้ ปรากฏ แก่ คน ทั้ง หลาย สืบ ไป ภาย นั้ จะ มี ดี หรือ
 เจียรเชียงซื่อ แด คน ทั้งปวง จึง พด ขน พร้อ ม กัน ว่า เกาเคย พด น สัมควร
 นิก ซื่อแจ แด สองหยก ก็ เห็น ชอบ ด้วย สองหยก จึง ถาม เกาเคย ว่า
 ท่าน จะ ให้ เขา สิ่ง ไร เปน กระทุ้ คง เกาเคย ว่า จง เขา เขา เชียงยอชัว แด
 วัด กับ กระดาน หมากกรก เปน ใจ ความ สองหยก ก็ รับ คำ แล้ว จับ ภา กับ
 เชียน พอ เห็น เจียรเชียงซื่อ ตบ มือ หัวเราะ สองหยก ก็ รอ ภา กับ
 ได้ คน ทั้งหลาย เห็น ดังนั้น จึง ถาม เจียรเชียงซื่อ ว่า มี เหตุสิ่งใด หรือ
 เจียรเชียงซื่อ พด ว่า สองหยก ช่วย ทำ เกียเหลียน แด บ้าย เหลียน ให้ หลาย
 คู่ เรา ทั้งปวง ยัง ไม่ได้ เขา สุรา คำนับ ทำ ไน ยัง จะ ให้ สอง หยก แ่่ง
 กลอน อีก เต่า คน เหล่า นั้น ได้ ฟัง ก็ เห็น ชอบ จึง ตอบ ว่า ข้าพเจ้า ต้ม
 ไป หา ทน กิด ไม่ พด แล้ว ก็ ริน สุรา เข้า ไป ให้ สองหยก เปน คำนับ สอง
 หยก รับ ด้วย สุรา วาง ไว้ แล้ว ว่า ข้าพเจ้า แ่่ง โดง เท่า นั้น ยัง หา ควร
 ที่ จะ กิน สุรา ไม่ ต่อ ข้าพเจ้า แ่่ง กลอน แล้ว เมื่อ ใด จึง จะ กิน สุรา ของ
 ท่าน พด แล้ว ก็ เชียน กลอน บท หนึ่ง ว่า ย้อชัววัด ชงย้อกก แปล
 ว่า เขา นั้ ตั้ง เทียม เมฆ เหลือ ที่ จะ ประมาณ บท สอง ว่า โกชัตย สุกุยก
 เถาะคง แปลว่า วัดนี้ ดู ลัคน ฐาน ดุจ ดอย อยู่ บน อากาศ บท สาม ว่า หง
 กวยหุดหนุน มีเมฆงวย แปลว่า บน ยอด เขา สอาด พระจันทร์ ส่อง สว่าง

เมฆ หมอกก็ ไม่บีบ บัง ได้ บท ที่ ว่า คัน โท หิน เมฆ เบ่ง จู เกง แผล ว่า
 คน โบราณ มัก ได้ มา จำ คัด จน สำ เร็จ เปน เชี่ยน บท ว่า เหียง ชี แะ แะ
 เหียง เตงเงา แผล ว่า ควัน รูป เทียน ยัง กระหลบ อยู่ ที่ หน้า เนิน บท หก
 ว่า โตบ กิน ชน อยู่ ช่อ หอง แผล ว่า หนทาง เดิน ถด เตยว เหมอน ถวด ชด
 อยู่ กับ ที่ บท เจ็ด ว่า เหียง ยี่ บุค จำ หอ ช่อ กอ แผล ว่า เคิม วัค น มี หดวง จัน
 ผู้ วิเศษ มา วิชา คัด แลว หาย ไป บท แปด ว่า ชู เชน เกย เหียง เตก เกียน อยู่
 แผล ว่า แค เรา มา ยัง ไม่ เห็น เชี่ยน ไต พัง แค เลี้ยง นก โต เกียน ก็ เปน สุข ครัน
 ฮอง หยก เชี่ยน กตอน แลว ตั้ง ให้ คน ทั้ง หลาย ดุ คน เหล่า นั้น ก็ พากัน
 สรรเสริญ ว่า มี บุญญา หลัก แหถม ดุจ ชง จู ซึ่ง เปน ปราชญ์ ใน แผ่น ดิน เตียด
 กัก เจียร เหียง ช่อ จึง คัด เอา คำ กตอน ของ ฮอง หยก จาก ถู ไว้ ที่ แผ่น สี่ ดา
 หน้า เขา เหียง ยี่ ชว ก็ ปรากฏ มา จน ทุก วัน นั้น พอ เวลา คำ เจียร เหียง ช่อ
 ก็ เชน ช่อ แะ ฮอง หยก กับ คน เหล่า นั้น นอน พัก อยู่ ใน วัค

ครัน รุ่ง เข้า เกา เคย แะ คน ทั้ง ปวง คำ นั บ ฐา เจียร เหียง ช่อ กัด บั ไป
 บ้าน เกา เคย จึง พุด กับ ช่อ แะ ฮอง หยก ว่า ถ้า ท่าน ว่าง เปด่า จง มา เทียว
 เถน บ้าน ข้าพ เจ้า บ้าง ช่อ แะ กับ ฮอง หยก ก็ รับ คำ เกา เคย คำ นั บ ฐา ไป
 ช่อ แะ จึง พุด กับ เจียร เหียง ช่อ ว่า ข้าพ เจ้า จะ ฐา ท่าน ไป ก่อน ต่อ เวลา
 ว่าง ไม่ มี ฐะ ตั้ง ไต ที่ บ้าน จึง จะ กลับ มา คำ นั บ ท่าน เจียร เหียง ช่อ อ่อน
 วอน ว่า ท่าน พัง มา พบ แรก รู้ จัก กัน กับ ข้าพ เจ้า จง ค้าง อีก สัก กั น หนึ่ง ช่อ
 แะ เกรง ใจ ก็ ยอม อยู่ เจียร เหียง ช่อ จึง จัด หา ผลไม้ ที่ ประหลาด บน
 เขา นั้น มา ให้ ช่อ แะ กับ ฮอง หยก กิน แลว พุด จา สัน ทหา กัน เปน ที่ สบาย ครัน
 รุ่ง ชน ช่อ แะ ก็ ฐา เจียร เหียง ช่อ จะ กัด บั ไป เจียร เหียง ช่อ มี ความ
 อาไย ตาม มา ตั้ง ถึง นอก เขา แลว จับ มือ ฮอง หยก พุด ว่า ท่าน นี้ มี ผิด
 พร รณ ผ่อง ใส นาน ไป ภาย หน้า จะ มี บุญ วิชา นา เปน มั่น คง ข้าพ เจ้า มี
 แหวน หยก อยู่ วง หนึ่ง สี่ ประหลาด กว่า หยก ทั้ง ปวง จะ ให้ กับ ท่าน พุด
 แลว ก็ หีบ แหวน ตั้ง ให้ ฮอง หยก คำ นั บ รับ เอา แหวน แลว เจียร เหียง

ชื่อ ก็ ๓ ชื่อแจกดับ ไป วัด ชื่อแจ กับ สองหยก ก็ พา คน ใช้ กดับ มา บ้าน
 คง แต่ นั้น ชื่อ เตียง สองหยก ก็ ปรากฏ มี ผู้ มา ขอ หนังสือ คำ โคตง อยู่
 เมือง ๆ ชื่อแจ นั้น มี น้องหญิง อยู่ คน หนึ่ง ชื่อ ไม่ ปรากฏ ไป ได้ สำม ที่
 บ้าน ของ ชว ย แวง เมือง เต็กเซ่งจิ๋ว ชื่อแจ มี ใจ ระรอก ถึง ด้วย ไม่ ได้ พบ
 กัน นาน แล้ว จึง เรียก สองหยก เข้า มา ให้ ไกล พุด ว่า แต่ ก่อน อา หญิง
 ของ เจ้า ได้ มี หนังสือ มา ตาม ชาวเรา อยู่ มี ได้ ขาด บ้าน หาย ไป นาน ไม่
 รู้ ว่า จะ ตีร้าย ประการ ไต อา หญิง ของ เจ้า นั้น มี บุตร ชาย สอง คน ใจ
 ร้าย คือ ตั้ง นก ไม่ ยู่ ใน โอวาท บิดา มารดา พอ ใจ เทียว คบ แต่ เพื่อน
 ฝูง แล้ว มัก วิวาท กับ ชาวบ้าน อยู่ เมือง ๆ จะมี เหตุ อย่าง ไร ออก
 กรรมวิ อา เจ้า จึง ไม่ ได้ มี หนังสือ มา เยี่ยมเยียน เรา เหมือน แต่ ก่อน
 เจ้า จึง ไป สืบ ข่าว ดู ให้ รู้ เหตุ แล้ว รีบ กลับ มา โดย เร็ว สองหยก คำนับ
 รับ คำ บิดา แล้ว ว่า บิดา จะ ให้ ข้าพเจ้า ไป เยี่ยม อาทิ แวงเมือง เต็กเซ่งจิ๋ว ต้อง
 เดิน ไป ทาง ค่ำต พ้อ โผ แต่ ที่ นั้น ข้าพเจ้า ได้ ยิน เขา พุด กัน ว่า มี พระ
 เจดีย์ อยู่ ตาม ลับ ดี องค์ แล้ว มี ของ เถ่น ประหลาด ต่าง ๆ ส่นกนี้
 ส่นาน มาก ข้าพเจ้า หยาก จะ ไป เทียว ชม เถ่น ก็ เห็น บิดา มารดา
 ชะรา แล้ว จึง มิ ได้ ไป ครั้ง นี้ บิดา ใช้ ไป ทาง นั้น ข้าพเจ้า จะ ขอ แวะ เข้า
 ไป เทียว เถ่น แล้ว จะ ได้ สืบ เสาะ ให้ พบ อา จง ได้ ชื่อแจ ได้ พัง จึง ตอบ
 ว่า ที่ ค่ำต พ้อ โผ นั้น คน มี สติปัญญา แต่ โบราณ มาก ก็ ทำ ขึ้น ไว้ เป็น
 ที่ เพ็ดติ เพ็ดติ ใจ แก่ ผู้ ที่ ได้ เห็น แต่ เป็น ทาง กันดาร เดิน ยาก ด้วย ตัว เจ้า
 ยัง เด็ก นก จะ แวะ ไป เทียว ดู เถ่น เห็น จะ ได้ ความ ลำบาก สองหยก ตอบ
 ว่า ถึง ทาง กันดาร ประการ ไต ข้าพเจ้า ก็ คง จะ อุดห้ เต็ด ถอด ไป มา มี
 ให้ มี เหตุ ได้ บิดา อย่า วิดก เถย ชื่อแจ ได้ พัง ครั้น จะ ห้าม ปราบ ขัด ขวาง
 ก็ เกรง บุตร จะ มี ความ น้อย ใจ จึง ว่า ถ้า จะ ไป จง รมัต ระวัง ตัว ให้
 ดี อย่า มี ความ ประมาท แล้ว เรียก อึ้ง หัง อึ้ง ชง คน ใช้ สนิท มา สั่ง ว่า เจ้า
 ทั้งสอง จง ไป กับ สองหยก ช่วย ระวัง รักษา ตักเตือน ว่า กล่าว ให้ เร่ง กลับ

มา ย่า อยู่ ช้า นึก คน สนิท ทั้งสอง ก็ คำนับ รับ คำ สั่ง สองหยก จึง
 เข้า ไป หา มารดา บอก ว่า บิดา จะ ให้ ข้าพเจ้า ไป เยี่ยม อา ที่ แขวง เมือง
 เท็กเซ่งจิ๋ว มารดา ได้ พัง จิ้ง ว่า ตัวเจ้ายัง เด็ก นึก จะ ไป ทาง ไทต
 มารดา มี ความ วิดต เปน อันมาก ครั้น จะ ขัดขวาง ไว้ ก็ ไม่ ควร ด้วย
 บิดา เจ้า ใช้ ไป เยี่ยม ญาติ ตัวเจ้า ก็ มี สติปัญญา ได้ ศึกษา ร่ำเรียน วิชา มาก
 แม้น ไป ตาม ทาง จง พิศราจะ ให้ เติบยอด ด้วย ทาง กันดาร ถิ่น แต่ ซอก
 ห้วย ธารเขา โจร ผู้ร้าย ก็ ชุกชุม เจ้า ย่า ประมาท ตัว ว่า มี กำลัง แล ฝ
 มือ เข้ม แข็ง จะ ทำ การ สิ่ง ไฉน จง ครึกครอง ให้ เห็น ช่าง คดอด แล้ว จึง
 ทำ จะ เดิน ไป มา แด่ สำนึกนี้ อาไศรย จง ดู แล ให้ ถิ่น เห็น ควร จะ
 ไว้ใจ ได้ จึง วางใจ ถ้า จะ คบ กับ ผู้ ไต เปน เพื่อน ไป ตาม ทาง ต้อง
 ระวัง รักษา ตัว ไว้ ก่อน ต่อ เห็น น้ำใจ ว่า เขา รัก ใคร มัน คง แล้ว จึง รัก
 คอบ ย่า ให้ มี ความ กินแหนง กัน ได้ ถ้า เขา เปน ผู้ ใหญ่ ควร จะ
 คำนับ ก็ จง ย่า เกรง ย่า ถือ ทิชฐิ ว่า ตัว ดี จึง จะ ไม่ มี อันตราย ซึ่ง คำ ของ
 มารดา นี้ เจ้า จง จำ ไว้ ย่า ถืม เสีย แล้ว เข้า ไป ใน ห้อง หยิบ ผ้า ม้วน หยิว
 ต้อง ผืน สิ่ง ให้ สองหยก สั่ง ว่า เจ้า เอา ผ้า ต้อง ผืน นี้ ไป ให้ กับ อา แล้ว บอก
 ว่า มารดา คิด ถึง อยู่ มิ ได้ ชาติ ครั้น จะ จัด หา เข้า ของ สิ่ง ไต สิ่ง ไป เยี่ยม
 เยือน เจ้า หนทาง ก็ กันดาร ไป มา ยาก ไม่ รู้ ที่ จะ คิด ประการ ไต ย่า
 น้อยใจ เลย สองหยก ก็ คำนับ รับ ผ้า แด่ คำ สั่ง ทุก ประการ ซื่อ แจ กับ
 ภรรยา ก็ จัด หา เต็ม ยี่ง อาหาร พอ ส้มควร มอบ ให้ คน ใช้ ทั้งสอง หาบ
 ตาม ไป สองหยก ก็ คำนับ ตาม บิดา มารดา แด่ ตัว ชน ม้า ถือ อาวุธ สำหรับ
 มือ ออก จาก บ้าน เดิน ไป ได้ สาม วัน ถึง สะพาน จ่องวนเกีย อึ้งหัง
 อึ้งซง บอก สอง หยก ว่า เรา เดิน มา ถึง นี้ จะ ต้อง จ้าง เรือ ข้าม ฟาก จึง จะ เร็ว
 สองหยก ตอบ ว่า จะ จ้าง เรือ ข้าม ไป ทั้ง ม้า แด่ คน ก็ ถ้ามก อึ้งหัง อึ้งซง
 จึง ว่า ถ้า จะ เดิน บก ทาง ดก เตี้ยว อ้อม มาก หลาย เวลาคง จึง จะ ถึง เมือง
 เท็กเซ่งจิ๋ว ถ้า ทาง เรือ ข้าม แม่น้ำ ข้าง กิ่ง ไป ชน เมือง ฮายฮองกั๊ว ไป อีก

หน้อยหนึ่งถึงเขาเอี้ยตอเนี้ย แล้วเดินเลี้ยวไปทางหลังเขาถึงด่าน
 น้ำกวน แขวงเมือง เต็กเซ่งจิ๋ว สองหยกได้ฟังก็เห็นชอบด้วย จึงว่า
 ถ้าไปถึงเขาเอี้ยตอเนี้ย เราจะแวะเที่ยวสักเวลาหนึ่ง พุดกันแล้ว
 ตามคนที่รับมาถึงท่าจ้างเรือข้ามฝั่งขึ้นเมืองชายฮ่องกง เดินบกไป
 อีกสองวันถึงเขาเอี้ยตอเนี้ย สองหยกพิจาระห์ดูเห็นเขาสูงประมาณ
 สิบสามไมล์ไม่วันวันเป็นทีสบาย ก็เที่ยวชมเล่นจนเวลาเย็นพัก
 นอนอยู่ที่เชิงเขา

ครั้นรุ่งขึ้นเดินต่อไปอีกแปดวันถึงบ้านบวยหอยถึง แต่ที่
 ค่ายนั้นเมื่อครั้งแผ่นดินถึง เคยมีชื่อขงเป็นขุนนางฝ่ายบ้านมาเที่ยว
 เล่นเห็นคนบวยมากก็พักนอนอยู่คนหนึ่งฝันว่ามีสัตว์รบกวนมา
 นอนด้วย ครั้นรุ่งขึ้นเคยมีชื่อขงเที่ยวพิจาระห์ดูเห็นที่หนึ่งชอบกล
 จึงจ้างช่างทำแท่งหินหลังหนึ่ง แล้วเอาแผ่นศิลามาจากถุกหนึ่งสลักรูป
 ว่า ชื่อขงมั่งซู แปลว่า เคยมีชื่อขงฝันว่าได้นอนกับสัตว์บกไว้ที่
 นำแท่ง คนเดินไปมาก็หยุดพักอาไศรยในแท่งมิได้ขาด ครั้นสองหยก
 กับคนใช้ทั้งสองมาถึงเขาก็หยุดพักพอหายเหนื่อย สองหยกก็ขึ้นม้า
 พาคนใช้เดินไปเที่ยวเล่นพบบ้านในป่าบวย แล้วเห็นหญิงสาวคน
 หนึ่งรูปร่างงามยิ่งสวยดอกบวยอยู่ สองหยกจึงขึ้นม้าเข้าไปใกล้
 หญิงนั้นตกใจหยิบตะกร้าดอกไม้เดินหนีขึ้นไปบนเรือน สองหยก
 มีความรักใคร่ก็รับตามไปจนถึงประตูบ้าน เห็นชายแก่คนหนึ่งนั่ง
 อยู่ สองหยกก็ลงจากหลังม้าเข้าไปคำนับ แล้วพูดว่า ข้าพเจ้ามา
 ทางไกตม้าแต่คนอ่อนกำลังนัก เวลาที่จวนค่ำเดินต่อไปไม่ได้
 ข้าพเจ้าขออาไศรยสักคืนหนึ่ง จะคิดเงินค่าเช่าให้พอสมควร ไม่
 ทราบว่าท่านจะเมตตาหรือประการใด ชายแก่ผู้นั้นได้ฟังก็พิจาระห์ดู
 เห็นสองหยกรูปร่างท้วมที่คมสรรพกิริยาเรียบร้อยพุดจาที่อ่อนหวาน จึง

ตอบ ว่า ถ้า ท่าน ไม่ มี ความ รังเกียจ ว่า บ้าน ข้าพเจ้า คับแคบแล้ว อย่าว่า
แต่ อาไศรย คั้น หนึ่งเลย จะ อยู่ พัก ให้ สบาย ดังสอง สาม คั้น ก็ ได้ ข้าพเจ้า
หา คิดเอา เงิน ไม่ ย่อม หัก ได้ พัง ก็ มี ความ ยินดี ที่ ตั้ง คน ใช้ เอา มา ไป
ผูก ให้ กินหญ้า ชาย แก่ เจ้าของ บ้าน จึง เชิญ ย่อม หัก ขน บน เรือน จัด ที่
ให้ นั่ง โดย สบาย แล้ว ถาม ว่า ท่าน แซ่ ไต ชื่อ ไร บ้าน อยู่ ที่ ไหน ทำ ไน
จึง มา ทาง นี้ ย่อม หัก บอก ว่า ข้าพเจ้า แซ่ อึ้ง ชื่อ ย่อม หัก อยู่ บ้าน ขอ
หอยฉิ่ง แขวงเมือง ขอเสียวกัย บิดา ใช้ มา เยี่ยม อา ที่ บ้าน ขอช่วย ตัว
ท่าน อยู่ ที่ นี้ มี แซ่ แด ชื่อ อย่างไร จง บอก ให้ ข้าพเจ้า ทราบ ภาย หน้า จะ
ได้ สำนอง คุณ ท่าน ชาย แก่ เจ้าของ บ้าน บอก ว่า ข้าพเจ้า แซ่ เคียว ชื่อ
ฉิวก็ก แต่ ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ ที่ นี้ ก็ หลาย สิบ มี มา แล้ว ยัง ไม่ เห็น ผู้
ใด ที่ ไป มา ใน ตำบล นี้ ท่วง ที่ คมสรวร เหมือน อย่างท่าน ข้าพเจ้า มี ความ
รักใคร่ จึง ยอม ให้ หยด พัก หา ได้ คิด ที่ จะ เอา ตอบ แทน ไม่ พด แล้ว
เคียวฉิวก็ก ก็ เข้า ไป ใน เรือน ตั้ง คน ใช้ ให้ จัด เครื่อง โต๊ะ ออก มา ตั้ง เชิญ
ย่อม หัก กับ อึ้ง หึง อึ้ง ชง กิน เสริ้ง แล้ว นั่ง พุด จา กัน อยู่ ประมาณ ครึ่ง หนึ่ง
ได้ ยิน พวก ชาว บ้าน ร้อง ออ อึ้ง เคียวฉิวก็ก ตก ใจ ให้ คน ใช้ ไป สืบ ดู
รู้ ความ ว่า พวก โจร มา เทียว ปล้น ตีชิง ก็ ยิ่ง ตก ใจ เปน อัน มาก ถูก เข้า
ไป ใน เรือน บอก กับ บุรุษ ภรรยา ก็ พา กัน ตก ใจ เก็บ เข้า ของ ออก มา
จาก ใน ห้อง จะ รับ หนี ไป โดยเร็ว ย่อม หัก เห็น ดังนั้น จึง ถาม ว่า ท่าน
จะ พา กัน ไป ข้าง ไหน เคียวฉิวก็ก บอก ว่า โจร พวก นี้ ร้าย กาจ นัก จะ อยู่
สู้รบ เห็น ไม่ ได้ ต้อง หนี ไป เอา ตัว รอด ถึง ท่าน ก็ จง รีบ ไป เสีย จึง
จะ ไม่ เปน อันตราย ย่อม หัก ได้ พัง ก็ หิวเราะ แล้ว พุด ว่า ท่าน อย่า เพ้อ
พา กัน ทั้ง บ้าน เรือน เสีย ก่อน เลย ข้าพเจ้า ได้ มา พัก อาไศรย อยู่ จะ สู้
รบ กับ พวก โจร รักษา บ้าน เรือน ไว้ สำนอง คุณ ท่าน ที่ มี ความ เมตตา ถ้า
ข้าพเจ้า เสีย ที่ แก่ พวก โจร ท่าน จึ่ง พา กัน หนี ไป เห็น จะ ดี กว่า เคียว
ฉิวก็ก ได้ พัง ย่อม หัก ว่า ก็ ยัง ไม่ ไว้ ใจ ด้วย ไม่ รู้ ว่า ย่อม หัก เปน คน

มีฝีมือ จึงพูดว่า ข้าพเจ้า ชอบ ใจ นักซึ่ง ท่าน มี ความ กรุณา แต่
ข้าพเจ้า เห็น ว่า โจร พวก นี้ เข้ม แข็ง มาก เทียว ต่ ปรัน มา หลาย ค่ำบด
แล้ว หา มี ผู้ ไต่ ลู รบ ได้ ไม่ คัว ท่าน คน เดียว จะ ไป ต่อ ลู พวก โจร จะ
เอา ไชย ชะนะ ได้ หรือ ยองหยก ตอบ ว่า ท่าน อย่า วิดก เลย เดียวฉวกก็ก
ได้ พัง ครัน จะ ขัด ขึ้น ก็ เกรง ใจ จึง สั่ง บุตร ภรรยา ให้ จัด เข้า ของ รวม
รวม ไว้ ถ้า ยองหยก เสีย ที่ จะ ได้ หนี โดย เร็ว

ฝ่าย ยองหยก เห็น ว่า เดียวฉวกก็ก เชื้อ ถ้อยคำ ก็ ใจ รับ แดง ตัว ขึ้น มา ถือ
เกยม ล้อมมือ ออก ไป ยืน อยู่ หน้า ประตูบ้าน พอ พวก โจร มา ถึง ยอง
หยก ก็ ร้อง ทวาด ด้วย เสียง อันดัง ว่า อ้าย พวก โจร เหล่า นี้ หา กิน โดย
ทาง ไม่ สุจริต คิด แค จะ เบียดเบียน พ้อเอา ทวิพย์ ท่าน ผู้ อื่น มา เปน ประ
โยชน์ ของ ตัว มิ ได้ มี ความ เมตตา ว่า เกิด มา เปน มนุษย์ ด้วย กัน ทวิพย์
ของ ใคร ก็ เปน ที่ รัก ใคร ทั้งสิ้น มึง บังอาจ มา ถึง นี้ จะ เอา ศีรษะ ให้ กู
หรือ ฝ่าย พวก โจร ได้ พัง ถ้อยคำ ยองหยก พุดจา อง อาจ ก็ พิเคราะห์
ดู เห็น ยองหยก รูป ร้าง คมสรว ถือ เกยม ล้อมมือ ทิรียา เข้ม แข็ง ประดุจ ดัง เสือ
อัน ถ้าหาญ ก็ ให้ หนี ใจ ครัน คร้าม ไม่ อาจ เข้า ลู รบ ก็ พากัน เลย
ไป ปรัน บ้าน อื่น ยองหยก เห็น พวก โจร เลย พ้น ไป แล้ว ก็ ลง จาก ม้า
กตัม เข้า มา ใน บ้าน

ฝ่าย เดียวฉวกก็ก กับ บุตร ภรรยา แอบ ดู อยู่ เห็น พวก โจร ไม่
อาจ เข้า ลู กับ ยองหยก พากัน เลย ไป ก็ มีความ ยินดี ครัน ยองหยก กตัม
เข้า มา เดียวฉวกก็ก ก็ ค้อน รับ พากัน ขึ้น บน เรือน แล้ว พุด ว่า บ้าน ช้อง
ทวิพย์ สิ่ง ของ ข้าพเจ้า ไม่ เปน อันตราย ทั้ง นี้ ก็ เพราะ ท่าน ช่วย ส่งเคราะห์
ประการ หนึ่ง เปน บุญ ของ ข้าพเจ้า จึง ได้ ชัก นำ คตใจ ให้ ท่าน มา ด้าน กั้น
อาไศรย อยู่ ที่ นี้ หา ไม่ เข้า ของ ข้าพเจ้า ก็ จะ เปน อันตราย ต่าง ๆ
คุณ ของ ท่าน หา ที่ เปรี๊ยะ มิ ได้ พุด แล้ว ก็ จิต ที่ ให้ ยองหยก แด คน ใช้
นอน โดย สันควร ยองหยก กับ คน ใช้ ถ้า ดั่ง เห็น ยอง มา ก็ นอน หลับ ไป

ฝ่าย เคียวฉีกก กลับเข้ามา ในเรือน จึง พุด กับ นาง ชั่วสักรยา
 ว่า ทุกวัน นั้ โจร ผู้ ร้าย ก็ ชก ชุม นั้ กหาเรา ทั้งสอง ก็ ชะรา อยู่ แล้ว ซึ่ง
 เคียวฉีกเหลง บุตร ใหญ่ นั้ เปน ชาย โดย จะ ดี ชั่ว ก็ ไม่ สู้ กระไร นั้
 เรา วิดก แต่ นาง เคียว เชี้ยเจี้ยะ บุตร เล็ก ด้วย เปน หญิง อายุ สม่ควร จะ มี เรือน
 ถ้า ทั้ง วั ไป ภายหน้า มี เหตุ สิ่งใด ช่น ก็ จะ ได้ ความ อภัย ศ เรา คิด จะ ตก แต่ง ให้
 มี เรือน เสีย ก็ ไม่ เห็น ผู้ใด จะ คู่ ควร กับ บุตร เรา ด้วย นาง เคียว เชี้ยเจี้ยะ มี สติ
 ปัญญา เฉลียวฉลาด เรือน วั นั้ สู้ ถัก ชก หา หญิงใด เปียบมิได้ ทั้ง รบ ร้าง
 ลักษณะ กังาม บัดนี้ เรา เห็น สอง หยก กิริยา อัจฉรา ไศรย เรียบ ร้อย ดี ทั้ง
 รูป ร้าง ผิวพรรณ หมด จด ปัญญา แด ความ คิด กัมาก คน เช่น นั้ นานไป มัก
 จะ มี วิชา นา เรา จะ ยก นาง เคียว เชี้ยเจี้ยะ ผู้ บุตร ให้ เปน ภรรยา เจ้า จะ เห็น
 ประการ ไດ นาง ชั่วสั ตอบ ว่า การ ทั้งนี้ ท่าน เห็น ดี อย่างไร ก็ สู้ แต่ ใจ ของ
 ท่าน ข้าพเจ้า เปน ผู้ หญิง หา อาจ ข้าพวง ไม่ เคียวฉีกก ได้ พัง ก็ มีความ ยิน
 ดี ครั้น เวลา รุ่งเช้า เคียวฉีกก ส่ง คน ไข้ ให้ จัด อาหาร เติง สอง หยก กับ อึ่ง หั
 อึ่ง ชง เสร็จ แล้ว สอง หยก ก็ จะ ลา ไป เคียวฉีกก จึง ว่า ท่าน พึ่ง มา อา ไศรย อยู่
 คน หันี้ ยัง ไม่ ทน หาย เห็น ยอ แล้ว ก็ ได้ ช่วย กำจัด โจรมิ คุณ แก่ ข้าพเจ้า เปน
 อัน มาก จะ ไป เสีย นั้ ข้าพเจ้า ยัง อา โดย นั้ ประการ หันี้ ตัว ข้าพเจ้า ทุกวัน
 นั้ อายุ ก็ ชะรา เปียบ เหมื่อน ไม่ ไດ ผัง ไม่ รู้ ว่า จะ เปน อันตราย ลง เมื่อ
 ไດ มี บุตร หญิง อยู่ คน หันี้ อายุ สิบ หก มี รูป ร้าง แด สติ ปัญญา พอ จะ
 ด้นอง คุณ ท่าน ได้ คิด จะ ยก ให้ เปน ภรรยา ไม่ ทราบ ว่า ท่าน จะ เห็น ประการ
 ไດ สอง หยก ได้ พัง ก็ ยินดี จึง ตอบ ว่า ช่น ท่าน กรุณา แก่ ข้าพเจ้า นั้
 คุณ หา ที่ สู้ มิได้ แต่ ข้าพเจ้า วิดก อยู่ ด้วย บิดา ไข้ ให้ ไป เยี่ยม อา ยัง
 ไม่ได้ ชั่ว ว่า ดี แล ร้าย อย่างไร ซึ่ง จะ มี ภรรยา ตาม อำเภอ ใจ ไม่ ให้
 บิดา มารดา ทราบ นั้ ไม่ ควร จะ ต้อง กลับ ไป แจ้ง ความ แก่ บิดา มารดา ให้
 ทราบ เสีย ก่อน ประการ หันี้ ตัว ข้าพเจ้า ได้ มา ลำนักนี้ อา ไศรย คุณ ของ
 ท่าน อยู่ แก่ ข้าพเจ้า เปน อัน มาก ยัง กลับ จะ ยก บุตร ตัว ให้ ครั้น

ข้าพเจ้าจะรับ คน ทั้งปวง ก็ จะ ต้อง คิดเขียน นินทา ต่าง ๆ ขอ ท่าน จง ตรึก
 ตรอง ให้ดี เดี่ยวฉิวก็ัก เห็น สองหยก พุดจาต เปน ที่ เหมือน จะ บิด พัด
 ก็ เสียใจ จึง ตก เข้า ไป ใน เรือน เรียก อึ้งหัง อึ้งซง มา พุด จา ว่า เรา มี
 ความ รักใคร่ สองหยก เปน อัน มาก เหตุใด สองหยก จึง ตัด ไม่ ครี เรา เสีย
 อึ้งหัง อึ้งซง ตอบ ว่า สองหยก นี้ เปน คน ที่ อยู่ ใน โอวาท บิศา มารดา จะ ทำ
 การ สิ่งใด มัก ตรึก ตรอง มาก มิ ให้ ผิด ประเพณี ได้ ท่าน อย่า น้อยใจ เลย
 เดี่ยวฉิวก็ัก ได้ พัง จึง ว่า ถึง สองหยก จะ เกรง บิศา มารดา ก็ ชอบ แล้ว แต่
 เสียแรง เรา รัก ใคร สองหยก ต้อง รับ ไม่ ครี ไว้ บ้าง จึง จะ ควร อึ้งหัง
 อึ้งซง ถาม ว่า ท่าน จะ ให้ สองหยก ทำ ประการ ไດ เดี่ยวฉิวก็ัก จึง ว่า
 สองหยก คิด กรุณา เรา อยู่ ไม่ ให้ สู้ญ ทาง ไม่ ครี เสีย จง ขอ สิ่งใด มัน ไว้
 เปน สำคัญ ถึง สองหยก จะ กลับ ไป แจ้ง ความ แก่ บิศา มารดา ให้ ทราบ
 แล้ว จึง ค่อย มา อยู่ กิน ด้วย กัน ค่อย ภายหลัง เรา ก็ ไม่ ขัด ขัน อึ้งหัง
 อึ้งซง ว่า ถ้า ดัง นั้น ข้าพเจ้า จะ ช่วย ว่า กล่าว เห็น พอ จะ ได้ เดี่ยวฉิวก็ัก
 ก็ มีความ ยินดี อึ้งหัง อึ้งซง คำนับ ตา ออก มา พุด กับ สองหยก ว่า ท่าน
 เดี่ยวฉิวก็ัก มีความ กรุณา รักใคร่ ท่าน เปน อัน มาก เหตุใด ท่าน จึง บิด
 พัด เสียเล่า สองหยก ตอบ ว่า ท่าน ทั้งสอง ถ่ม เสีย แล้ว หรือ บิศา
 มารดา สั่ง เรา มา ประการ ไດ จึง จะ ยอม ให้ เรา อยู่ คาบ ตัน อึ้งหัง อึ้งซง จึง
 ว่า ซึ่ง บิศา มารดา สั่ง ท่าน มา ข้าพเจ้า มิ ได้ ถ่ม แต่ เห็น ว่า เดี่ยวฉิวก็ัก ก็
 มี คุณ แก่ ท่าน ครั้น จะ ตัด รอน ไม่ รับ ไว้ ก็ จะ น้อยใจ เปน อัน มาก
 ข้าพเจ้า คิด ว่า ถ้า เรา เอา ของ มัน ไว้ แล้ว กลับ ไป บ้าน แจ้ง ความ กับ
 ท่าน บิศา มารดา ก็ เห็น จะ ไม่ ให้ สู้ญ ทาง ไม่ ครี คง จะ มา แต่ง การ ให้
 อยู่ กิน ด้วยกัน เปน มัน คง ข้าพเจ้า คิด เห็น ดัง นั้น ทั้งสอง ฝ่าย สอง
 หยก ว่า ถ้า อย่าง นั้น ไม่ เปน ไไร ท่าน จง เข้า ไป แจ้ง ความ แก่ เดี่ยวฉิวก็ัก
 ให้ ดี อย่า ให้ มี ใจ ขุ่นเคือง เรา ได้ พุด แล้ว ก็ แก่ เอา แพร วัล เหว ออก สั่ง
 ให้ คน ใช้ ทั้งสอง ๆ ก็ เข้า ไป แจ้ง แก่ เดี่ยวฉิวก็ัก ทุก ประการ เดี่ยวฉิวก็ัก

มีความยินดีรับเอาพรวิธเฮวไว้ แล้ว ก็ สรรเสริญ ฮองหยก ว่า มี
 กะตัญญู หาผู้ เสมอ มิ ได้ จึงเอา เข็มทอง สำหรับปักผม บุตรี นั้น
 ตั้ง ให้ อึ้งหัง อึ้งซง ๆ ก็ คำนับ รับ เข็มทอง แล้ว กลับ ออกมา ให้ แก่
 ฮองหยก ไว้ เป็น สำคัญ ด้วย ธรรมเนียม เมื่องจั้น นั้น ถ้า มัน กัน แล้ว
 ต้อง เอา ของ แต่าง ตัว ชาย มอบ ไว้ กับหญิง เอา ของ แต่าง ตัว หญิง ให้ ไว้
 แก่ ชาย เป็น ประเพณี อย่าง นี้ สืบมา

ฝ่าย ฮองหยก พัก อยู่ บ้าน เดียวฉิดก๊ก สาม วัน จึง พุด กับ เตียว
 ฉิดก๊ก ว่า ข้าพเจ้า อยู่ ขำ นึก ไม่ ได้ จะต้อง ถา ท่าน ไป สืบ ข่าว หา ให้ พบ
 แล้ว จะ ได้ กลับ ไป บ้าน แจ้ง ความ กับ บิดา มารดา ให้ ทราบ เตียวฉิดก๊ก
 ได้ พัง จึง ว่า เจ้า เดินทาง ทาง ไกล ม้า แด คน ยัง เห็น จ เห็น ยอ ยู่ จง หยด พัก
 ให้ หลด เวลา จึง ค่อย ไป ประการ หนึ่ง ที่ เมือง สุยจิ๋ว แต่ เดิม นั้น ถ้า ถึง
 ณ วัน เดือน สี่ แรม สาม ค่ำ พวก ราษฎร ชักชวน กัน แห่ พระ แด ตั้ง เครื่อง บูชา
 เวลา กลาง ค่ำ จตุโกม ไฟ สี่ ประ หลาด ประ กวด ประ ชัน เป็น ที่ สุนัข นี ส่นาน
 แล้ว พวก นักปราชญ์ ที่ เล่า เรียน แต่าง คำ โคลง ได้ ตอบ กัน ถ้อย คำ ไพโร
 ระห์ ต่าง ๆ ครั้น พระ เจ้า จู ฮองมู่ ได้ ราช สัมบัติ เป็น ต้น แผ่นดิน เหม่ง
 มี พระไทย กรุณา ราษฎร เป็น อัน มาก ทรง เห็น ว่า ที่ เมือง สุยจิ๋ว เป็น ที่
 ประชุม นักปราชญ์ จึง ให้ สร้าง เก่ง ใหญ่ ขึ้น หลัง หนึ่ง ที่ หาดทราย ท้าย
 เมือง สุยจิ๋ว แล้ว ให้ ช่าง เอา ไม้ มา ทำ เป็น รูป สัตว์ ต่าง ๆ ตั้ง ไว้ ด
 งดงาม แต่นั้น มา ถ้า ถึง กำหนด พวก นักปราชญ์ แด ราษฎร ที่ ชวน กัน
 มา ประชุม ที่ หาด ทราย นั้น เสมอ ทุก ปี จิต โต้ แด สรรเสริญ กัน เป็น ที่ สุนัข นี
 สบาย แล้ว พวก นักปราชญ์ ก็ แต่าง โคลง สรรเสริญ คุณ พระเจ้า แผ่นดิน
 ต่าง ๆ กัน แล้ว ยก ชิน แด ซึ่ง เป็น ที่ นับถือ มี ชื่อเสียง ปราภฏ ให้ เป็น
 ใหญ่ ไว้ คน หนึ่ง สำหรับ ตรวจ ถ้อยคำ ของ ผู้ใด จะ ดั แด ชั่ว ได้ ตัดสิน
 ให้ เป็น ปราชญ์ ที่ หนึ่ง แด ที่ สอง ที่ สาม แล้ว จาก ถูก ชื่อเสียง ไว้ ที่ เก่ง
 นั้น บัดนี้ ก็ จวน จะ ถึง วัน กำหนด แล้ว เจ้า ไม่ หยาก ไป เทียว เล่น บ้าง หรือ

ฮองหยก ได้ฟัง จึง ตอบ ว่า ข้าพเจ้า ก็ ได้เล่าเรียน หนังสือ อยู่ บ้าง ถ้า
 อย่าง นั้น ข้าพเจ้า จะ รอ อยู่ ท่าน จง เอ็นดู พา ไปเที่ยวเล่น แล้ว จะได้
 แ่ง คำโคลง ให้ ชื่อเสียง บรากลู ไว้ เคียวฉวกก็ ได้ฟัง ก็ มีความ ยินดี
 รับ คำว่า จะ พา ไป ฮองหยก ก็ พัก อยู่ ที่ บ้าน เคียวฉวกก็ อีก หลาย เวลา
 ครั้น จน ถึง วัน กำหนด เคียวฉวกก็ จัก เถ็บียง อาหาร พอ ส้มควร
 ชวน ฮองหยก กับ คน ใช้ ทั้งสอง ออกจาก บ้าน ขึ้น น้ำ พา กัน ไป

ฝ่าย ฮ่อเชียว เดิม เปน คน ยากจน ตั้ง บ้าน อยู่ ตำบล ฮองไ้
 แขวงเมือง สุยจิ๋ว ครั้น อยู่ มา คำ ชาย ได้ ทำไร มาก มี ทรัพย์ สิ้น เงินทอง
 บริบูรณ์ แต่ ไม่รู้ จัก หนังสือ มี บุตร ชาย คน หนึ่ง ชื่อ จกเลี้ย อายุ ได้
 แปด ขวบ ฮ่อเชียว ผู้ บิดา จ้าง ชินแต่ ผู้ หนึ่ง ชื่อ เอี้ยวฮู มา สอน หนังสือ
 บุตร จกเลี้ย นั้น เกียจ คร้าน ไม่ หยาก ว่า เรียน สิ่ง ไฉน แต่ การ สอน
 ครั้น ชินแต่ จะ สอน หนังสือ ก็ แก่ง ทำเป็น บ่วย อยู่ เหนือ ๆ ถ้า ชินแต่ ไม่
 อยู่ ก็ คบ แต่ เพื่อน พุดจา ตลก กระของ มิ ได้ เอา ใจ ได้ ใน การ เล่าเรียน ชิน
 แต่ รู้ ใน ที่ แต่ ไม่ อาจ ว่ากล่าว ด้วย เห็น ว่า เปน บุตร ผู้ มี ทรัพย์จะ
 เรียน บ้าง มี เรียน บ้าง ก็ ตาม ใจ ประการ หนึ่ง ถึง จกเลี้ย จะ รู้ หนังสือ ก็ ดี
 ไม่รู้ ก็ ดี ชินแต่ ก็ ได้ คำจ้าง พอ เถียง ขี้ฉวย อยู่ แล้ว จึง ไม่ ตั้ง ใจ ได้
 จน อายุ จกเลี้ย ได้ สิบห้า ปี ก็ ไม่รู้ หนังสือ แต่ ชอบ ธรรมเนียม สิ่งไร แต่
 ชินแต่ นั้น แก่ง พุดจา ว่า จกเลี้ย มี สติปัญญา รู้ หนังสือ ดึกซึ้ง ครั้น อยู่
 มา เวลา วัน หนึ่ง ชินแต่ คิด อุปาย ตอกเอา แบบ โคลง โบราณ ซึ่ง ท่าน
 ผู้ มี สติปัญญา แ่ง ไว้ ตั้ง ให้ จกเลี้ย เปน หลาย ฉบับ แล้ว พุด ว่า เจ้า จง
 เอา โคลง นี ไป ให้ แก่ บิดา บอก ว่า เจ้า แ่ง ขึ้น ใหม่ จกเลี้ย รับเอา คำโคลง
 แล้ว เข้า ไป คำนิม บิดา บอก ความ ตาม ชินแต่ ตั้ง ฮ่อเชียว ไม่รู้ จัก
 หนังสือ เห็นกระดาด คำโคลง เข้า ใจ ว่า บุตร แ่ง ได้ เอง มีความ ยินดี เปนอัน
 มาก พุด ว่า ถ้า เจ้า รู้ หนังสือ ดี ไป ภายหน้า คง ได้ เปน ขุนนาง กับ เขา
 บ้าง บิดา มารดา จะได้ ฟัง จกเลี้ย ก็ รับ คำ แล้ว ถา บิดา ไป เล่า ความ ให้

ซินแต่ฟังทุกประการ ซินแต่ก็ตั้งใจด้วยนิสโย เปน กังฉิน คิดแต่จะหา
ผลประโยชน์ มิได้รักชื่อเสียง ซึ่ง เปน ที่เคียดแค้น สรรเสริญ

ฝ่าย จกเลี้ย เล่าก็ เปน คน ชั่ว จึง เห็น ดี ตาม กันไป ครั้น อยู่มา รุ่ง
ขึ้น เปน วัน กำหนด ประชุม ที่ หาดทราย ย่อแซ้ว จึง เรียก จกเลี้ย ผู้ บุตร มา
พูด ว่า เวลา พรุ่ง นี้ เปน วัน ที่ ประชุม นักปราชญ์ ตัว เจ้า ก็ เล่า เรียบ หนังสือ
ไว้ มาก จง ไป กับ บิดา จะ ได้ แดง คำ โคตง กับ เขาบ้าง ถ้า ถ้อย คำ ของ
เจ้า ดี กว่า นักปราชญ์ ทั้งปวง ชื่อเสียง จะ ได้ ปรากฏ จกเลี้ย ได้ ฟัง ก็ ตก
ใจ คำนับ ตาม บิดา ไปหา ซินแต่ แล้ว พูด ว่า เวลา พรุ่ง นี้ บิดา จะ ให้ ข้าพเจ้า
ไป แดง คำ โคตง ที่ หาดทราย จะ ทำ อย่างไร ดี ด้วย ตัว ข้าพเจ้า เขียน
หนังสือ ไม่ ถูก จะ เรียบ เรียง ถ้อย คำ ก็ ไม่ เปน มิ ได้ ความ อภัย แก่ เขา หรือ
บิดา คง ชง โกรธ เปน อัน มาก ท่าน จะ ช่วย คิด อ่าน ประการ ไค เอี้ยวอยู่
ซินแต่ จึง ตอบ ว่า การ นิติ หนังสือ เท่า นี้ จะ วิทก ทำ ไหม ด้วย บิดา เจ้า มี ทรัพย์
สิน มาก เจ้า จง ตัก เขา มา ตัก ร้อย คำ ตั้ง เรา จะ ไป หา เพื่อน เรา คน หนึ่ง
จ้าง เขา ทำ โคตง ให้ แก่ เจ้า ถ้อย คำ ของ เขา คง ดี กว่า นักปราชญ์ ทั้ง
หลาย ด้วย เขา ได้ เล่า เรียบ ไว้ มาก เจ้า จง ส่อน เขา ไป ใน ที่ ประชุม
แล้ว คิด อูบยาย ทำ อาการ เหมือน หนึ่ง เจ้า เขียนเอง เห็น จะ หา มี ผู้ใด ส่ง ไสย
ไม่ จกเลี้ย ได้ ฟัง ก็ มีความ ยินดี ตอบ เข้าไป ใน ตึก บิดา ตัก เงิน ได้ ร้อย
คำ ตั้ง แล้ว รับ ออก มา ส่ง ให้ เอี้ยวอยู่ ๆ ก็ รับ ไป หา เพื่อน รัก คน หนึ่ง
ชื่อ เอียบซุน เล่าความ ให้ ฟัง ทุก ประการ เอียบซุน รับ คำ แล้ว ถูก เข้า ไป
ใน ห้อง หนังสือ ค้น หา อักษร แบบ เก่า เปน ต้น กระดาษ ทำ ตัว คือ เจียวหน
หมอ ห้วยโก๋ จึง แดง เพิ่ม เต็ม ความ ออก ไป อีก เสรี จ แล้ว กลับ ออก มา
ส่ง ให้ เอี้ยวอยู่ ๆ ก็ เอา คำ โคตง นั้น มา ให้ จกเลี้ย ๆ มีความ ยินดี ส่อน
ไว้ใน มือ แล้ว ครั้น รุ่ง ขึ้น เวลา เข้า ย่อแซ้ว บิดา ก็ พา จกเลี้ย ผู้ บุตร
ไปยัง ที่ ประชุม ณ หาดทราย จกเลี้ย ก็ เข้า ไป ใน เก่ง เจียวถาย พร้อม กัน
กับ นักปราชญ์ ทั้งปวง นักปราชญ์ ทั้งหลาย บันดา อยู่ ที่ นั้น ต่าง คน ก็

แต่งคำโคลงคน ๓ ฉบับแล้ว ส่งให้ตักขุ ซึ่ง ยก เป็น ชินแล้ว ผู้ใหญ่ สำหรับ
ตรวจถ้อยคำ แต่ จกเสี้ยน นั้น ชัก เอา คำโคลง ของ เขียนซุน ออก จาก มือ
เสื้อ แล้ว จับ รั้ว กัน ทำ อากาโร เหมือน หิ้ง เขียน เอง แล้ว เข้า ไป ส่ง
ให้ตักขุ พร้อม กัน กับ นักปราชญ์ ทั้งปวง

ฝ่าย เขียวฉวีก็พา สองหยก มา ถึง สองหยก ก็ เข้า ไป ใน เก่ง
เขียน คำโคลง ส่ง ให้ตัก ขุ แล้ว กลับ ออกมา รวด เร็ว ประดุจ หนึ่ง ไม่ ทิน นิ่ง
เขียวฉวีก็ถาม ว่า เหตุใด จึง กลับ ออกมา ไม่ แต่ง คำโคลง กับ เขาเล่า สอง
หยกบอก ว่า ข้าพเจ้า ทำ คำโคลง เสร็จ แล้ว เขียวฉวีก็ ได้ พัง ที่ ตกใจ
จึง ว่า เรา สำคัญ ว่า เจ้า ขำนาญ แต่ เพื่อง อวดูร ไม่ รู้ เลยว่า มี สกิบัญญัติ
แต่ง โคลง ได้ คดอง แค่นี้ ถึง เพียง นี้ สองหยก ตอบ ว่า ข้าพเจ้า ได้ ศึกษา
เล่าเรียน ทั้ง เพื่อง อวดูร แต่ หนังสือ ขำนา ขำนาญ จะ ทำ โคลง แดก ถอน
บทใด ก็ ไม่ ชัด ช้อง คิด หา ความ ได้ รวด เร็ว เขียวฉวีก็ ได้ พัง ที่ สรร
เสริญ สองหยก เป็น อัน มาก พอ ได้ เวลา พวก ราชบุรุษ ก็ จัด โต๊ะ มา ตั้ง
เชิญ ตักขุ ชินแล้ว ผู้ใหญ่ กับ พวก นักปราชญ์ แต่ คน ทั้งปวง บันดา มา
ประชุม อยู่ ที่ นั้น เสพ สุรา สนทนา กัน เล่น เป็น ที่ สบาย ครั้น ก็น ได้ เสร็จ
แล้ว เวลา คำตักขุ จึง เอา คำ โคลง ของ พวก นักปราชญ์ ทั้งหลาย ประมาณ
ห้าร้อย ฉบับ มา ตรวจดู เห็น ฉบับ ของ สองหยก ถ้อยคำ สูง ดี กว่า ฉบับ
อื่น จึง จด ชื่อ สองหยก เป็น ที่ หนึ่ง แล้ว จด ต่อ ลง มา ได้ ที่ ต้อง สืบ
หา คน ที่ สาม แก้ว สืบคน รวม กัน ร้อย สาม สิบ หก คน ทั้ง สองหยก แต่
ฉบับ ของ จกเสี้ยน แต่ คน เหล่า นั้น อีก สาม ร้อย หก สิบสี่ ฉบับ เห็น ถ้อย
คำ คำนัก ไม่ ควร จะ จด ขึ้น เป็น นักปราชญ์ ก็ มิ ได้ จด ชื่อ แะ ครั้น เวลา
รุ่งเช้า ก็ ประกาศ แก่ คน ทั้งปวง ตาม ซึ่ง เลือก ได้ ให้ ทราบ ทุก คน

ฝ่าย ฮ่อเซียว คิด น้อย ใจ ตักขุ ว่า แล้ง คัด จกเสี้ยน ผู้ บุตรี ของ ตัวเล็ก
ไม่ ไม่ ให้ มี ชื่อ เป็น นักปราชญ์ จึง พุด กับ พวก เหล่า นั้น ว่า คน ใน เมือง

ฮยจิวัน ก็ ได้เฝ้า เรียน หนึ่งลื้อ วั^๕ ถักซัง เปน อันมาก เหตุใด ชินแส ไม่
 เลอก ล้น ให้พวก ใน เมือง เรา เปน ปราชญ์ ที่ หนึ่ง เขา ฮองหยก ซึ่ง อยู่
 ต่าง เมือง มา ยก ย่อง เห็น ตักย จะ ดำเอียง ข้าง ฮองหยก ดอก กระมั่ง
 ข้าพเจ้า ส่ง ไสย นึก จะ ต้อง ขอ เอา คำ โคตง ของ ฮองหยก มา ตรวจ จด ให้
 เห็น ถ้อยคำ ดี ชั่ว ก่อน พวก เหล่า นั้น ก็ เห็น ด้วย จึง พา กัน ไป หา ตักย
 แล้ว พูด ว่า ข้าพเจ้า จะ ขอ ดู คำ โคตง ของ ฮองหยก ถ้อยคำ จะ ดี ถัก เพียง ไหน
 ตักย ได้ พัง จึง คิด ว่า คน เหล่า นั้น เห็น ที่ จะ ส่ง ไสย ว่า เรา เข้า กับ ฮองหยก
 เปน มั่นคง จึง ชวน กัน มา ขอ ดู ดัง นั้น คิด แล้ว จึง หยิบ คำ โคตง ของ
 ฮองหยก ส่ง ให้ แล้ว พูด ว่า ตัว เรา ก็ ชะรา อายุ ถึง เพียง นี้ ท่าน พัง หลาย
 เห็น ดี จึง พร้อ ม กัน ยก ให้ เปน ผู้ ตรวจ เรา เห็น อย่าง ไร ก็ ว่า ไป ตาม
 ตรง มิ ได้ ดำเอียง ข้าง ผู้ใด อัน ถ้อย คำ ของ ฮองหยก นี้ ว่า กล่าว ถักซัง
 ถึง นักปราชญ์ ผู้ มี สติปัญญา แต่ ก่อน ซึ่ง ตก แดง ไว้ ก็ ไม่ ดี กว่า ถ้อย คำ ของ
 ฮองหยก คน เหล่า นั้น ได้ พัง ก็ รับ มา ดู เห็น ดี จริง สัม กับ คำ ตักย ชินแส
 ทุก ประการ ก็ ล้น ส่ง ไสย ครั้น ล้น เวลา ต่าง คน ก็ พา กัน กลับ ไป บ้าน
 ครั้น นั้น ชื่อเสียง ของ ฮองหยก ก็ ปรากฏ ไป ว่า มี สติปัญญา วั^๕ หนึ่งลื้อ
 ถักซัง หา ผู้ เสมอ มิ ได้

ฝ่าย ฮอเชียว กลับ มา ถึง บ้าน มีความ เสียใจ เปน อันมาก จึง
 คิด ว่า เอียวฮู ชินแส พูด กับ เรา ว่า จกเลี้ย หนึ่งลื้อ ดี เหตุใด ไป ทำ คำ
 โคตง ใน ที่ ประชุม จะเอา เปน แด่ ปราชญ์ อย่าง คำ ก็ ไม่ ได้ ชะรอย ชินแส จะ
 ปลเรา เต็ม ดอก กระมั่ง หรือ ว่า จกเลี้ย วั^๕ หนึ่งลื้อ มาก แต่ หา ว่า ศาสนา มิ ได้
 จึง เผลอ ญ ให้ เปน ดัง นั้น ทำ อย่าง ไร จึง จะ ทราบ พอ นึก ชิน ได้ ถึง ชีวิต จาย ผู้
 หนึ่ง เปน ญาติ กัน เขา ว่า เรียน หนึ่งลื้อ มาก เคย ไป มา พูด จา กัน เต็ม อยู่
 เนื่อง ๆ แล้ว ชีวิต จาย ได้ แดง คำ โคตง ให้ พัง ถ้อย คำ ก็ ไพอ เรา ห้ มี ผู้ สรร
 เจริญ มาก เรา จะ เอา คำ โคตง ที่ จกเลี้ย แดง ไป ให้ ชีวิต จาย ดู ก็ คง จะ วั^๕
 ความ ว่า ถ้อย คำ ดี หรือ ชั่ว คิด แล้ว ก็ เข้า ไป ใน ห้อง หนึ่งลื้อ หยิบ เอา

คำโคลง ของ จกเสี้ย ไล่มือ เลื้อยขึ้น ม้ารีบ ไป โดยเร็ว ครั้น ถึง บ้าน
ชีวิตง่าย ก็ ลงจาก ม้า เดิน เข้า ไป

ฝ่าย ชีวิตง่าย นั่ง ดู หนังสือ อยู่ เห็น ฮ่อเซี้ยว เดิน เข้า มา ก็ ค้อน
รับ เชิญ ให้ นั่ง ที่ สวมครุ ชีวิตง่าย ถาม ว่า ท่าน มา หา ข้าพเจ้า ครอง นิดดี
หน้า ไม่ ดู สบาย มี ความ ทุกข์ อะไร หรือ ฮ่อเซี้ยว ได้ พัง ก็ ถอน ใจ ใหญ่
เล่า ความ ให้ พัง ทุก ประการ แล้ว หยิบ คำโคลง ของ จกเสี้ย ส่ง ให้ ชีวิตง่าย
รับ มา ตรวจ ดู เห็น สำนวน เปน ถ้อยคำ โบราณ ก็ หัวเราะ แล้ว บอก กับ
ฮ่อเซี้ยว ว่า คำ โคลง อัน นี้ เปน ของ เก่า จะ เอา มา ใช้ ไม่ ได้ นี่ หาก ว่า
เปน แต่ การ แ่่ง อวด บัญญา กัน เล่น ศักย ผู้ ตรวจ จึง ไม่ เอา โทษ
ถ้า แน่น ได้ เปน ราชการ แผ่นดิน เขา ถ้อยคำ อย่าง นี มา ใช้ ใน กฎหมาย
ให้ ดี ร้อย ยี่สิบที ฮ่อเซี้ยว ได้ พัง มี ความ โกรธ เอี้ยว ชู ขึ้น แ่่ง จกเสี้ย
ผู้ บุตร เปน อัน มาก จึง พูท กับ ชีวิตง่าย ว่า ซึ่ง เอี้ยว ชู กับ จกเสี้ย ทำ ครั่ง นี้
ข้าพเจ้า ได้ ความ อภัย นึก พอ คน ใช้ จิต โต มา ตั้ง ชีวิตง่าย จึง เชิญ
ฮ่อเซี้ยว เสพ สุรา ฮ่อเซี้ยว มี ความ โกรธ เปน กำดั่ง จึง ว่า ข้าพเจ้า จะ
กิน โต๊ะ เสพ สุรา ด้วย ท่าน ไม่ได้ แล้ว ความ แ่่ง ของ ข้าพเจ้า เหลือ ที่ จะ
อด ถิ่น จะ รีบ ลา ท่าน กลับ ไป บ้าน ชีวิตง่าย ห้าม ปราบ หน่วง หนี้ยว ไว้
ปรารถนา จะ ให้ ฮ่อเซี้ยว คลาย ความ โกรธ ฮ่อเซี้ยว ก็ ไม่ พัง คำนั้น ลา
ชีวิตง่าย ขึ้น ม้า รีบ กลับ มา ถึง บ้าน ตั้ง คน ใช้ ให้ ไป เรียก จกเสี้ย ผู้ บุตร
โดย เร็ว จกเสี้ย ไม่ รู้ ว่า บิดา โกรธ ก็ รีบ มา กับ คน ใช้ เข้า ไป คำนั้น บิดา
ฮ่อเซี้ยว เห็น จกเสี้ย ไม่ ทน จะ ว่า ประการ ไດ ด้วย มี ความ แ่่ง เคือง มาก
ลุก ขึ้น เอา ที่ นั่ง พาด ถูก จกเสี้ย ๆ เจ็บ เหลือ ทน ร้อง ด้วย เสียง อัน ดัง
นาง ชั่วดี มารดา ได้ยิน ก็ ออกมา ห้าม ปราบ ฮ่อเซี้ยว แล้ว ถาม ว่า จกเสี้ย
มี ความ ผิดสิ่งใด ฮ่อเซี้ยว ก็ เล่า ความ ให้ พัง ทุก ประการ นาง ชั่วดี
จึง ว่า บุตร เรา ยัง เด็ก อยู่ ไม่ รู้ การ สิ่งใด เพราะ เชื่อ ถือ ขึ้น แ่่ง จึง เปน
ดังนี้ ควร ที่ จะ ว่า กล่าว ตั้ง ส่อน ถ้า จกเสี้ย คือ ตั้ง จึง ค่อย ดี ให้ เช็ด หตาบ

ภายหลังถูกชนได้กักขังหนีไป ฮ่อเชี้ยวจะได้ติดตามนาง
 ชั่วสี่ก็ห้ามไว้ แล้วอ่อนน้อมว่าท่านกับข้าพเจ้ามีบุตรคนเดียว แต่
 มันเป็นคนชั่วทำให้ท่านได้รับความอับอายควรที่จะทำโทษแต่
 ข้าพเจ้าเห็นว่ามันก็มี ความกลัวมากอยู่ คงจะเชื่อตามข้าพเจ้าขอโทษ
 ไว้ครั้งหนึ่ง ฮ่อเชี้ยวมีความแค้นบุตรเป็นกำลังแต่เกรงใจภรรยา
 หนึ่งอยู่ พอถึงเวลาคนใช้ยกโต๊ะมาตั้ง นางชั่วสี่จึงเชิญฮ่อเชี้ยว
 เสพสุราปรารถนาจะให้คลายความโกรธ ฮ่อเชี้ยวก็ไม่กินแล้วเข้าไป
 ในห้องนอนอยู่แต่ผู้เดียวถึงสามวัน นางชั่วสี่ภรรยาอ่อนน้อมให้กิน
 อาหารสักเท่าใดฮ่อเชี้ยวก็ไม่กิน ครั้นวันที่สามฮ่อเชี้ยวหยากน้ำจึง
 เดินออกจากห้อง พอถึงประตูชั้นมาฮ่อเชี้ยวก็ล้มลงที่ประตู นาง
 ชั่วสี่เห็นดังนั้นก็ตกใจวิ่งเข้าไปพุงฮ่อเชี้ยวแล้วแก้ไข ฮ่อเชี้ยวค่อย
 ได้สติแต่พูดไม่ออก นางชั่วสี่จึงให้คนใช้ไปบอกเจ้ายักษ์บุตร
 จกเลี้ยทราบความก็รีบมาโดยเร็ว นางชั่วสี่จึงสั่งให้จกเลี้ยไปหาหมอ
 จกเลี้ยก็ไปพบหมอคนหนึ่งชื่อเจี่ยมหลอ จกเลี้ยจึงแจ้งความว่าบิดา
 ข้าพเจ้าป่วย ขอเชิญท่านไปดูโรคนี้จะเป็นประการใด เจี่ยมหลอ
 ก็มากับจกเลี้ย ครั้นถึงบ้านนางชั่วสี่เชิญเจี่ยมหลอให้นั่งที่สมควร
 เจี่ยมหลอถามว่าท่านฮ่อเชี้ยวป่วยอาการเป็นอย่างไร นางชั่วสี่ก็
 เล่าให้ฟัง เจี่ยมหลอจึงจับมือฮ่อเชี้ยวแล้วดูที่รูว่าโรคนี้เกิดเพื่อ
 หมดเพราะอดอาหาร จึงบอกนางชั่วสี่ว่าอาการสาหัสท่านเจ็บมากสมควร
 กำเริบขึ้นเบื้องบน ถ้าข้าอีกสักสองเวลา ก็จะเป็นอันตราย นางชั่วสี่
 ว่าท่านจงเมตตาช่วยสังเคราะห์ให้จงมาก เมื่อบุญของฮ่อเชี้ยวยังมี
 อยู่คงจะหาย เจี่ยมหลอได้ฟังจึงคิดว่าฮ่อเชี้ยวเป็นคนมีทรัพย์จำ
 จะรักษาต้องดูแลจะหายบ้าง เราคงจะได้รางวัลทรัพย์สินมาก ซึ่ง
 เจี่ยมหลอคิดดังนั้นเพราะสันดานเป็นคนโลภ จึงเรียกเอาเครื่องเขียน
 หนังสือมาจกเลี้ยให้จกเลี้ยไปเจียด คือเงินเคียวงายเด็กจึงชวนบ่าว

ตั้งได้มาแล้ว จกเสี้ยส่งให้เจียมหลอ ๆ ก็ปรนยาตามคำราได้
จับเจียมคัม ตามกำหนดแล้ววันได้ด้วยส่งให้จกเสี้ยเอาไปให้ฮ่อเชี้ยวกิน
จกเสี้ยรับด้วยยาเดินเข้าไปถึงประตูได้ยินเสียงฮ่อเชี้ยวร้องขึ้นคำหนึ่งก็
หนึ่งไป จกเสี้ยวางถ้วยยาวิ่งเข้าไปดู บิดาขาดใจตายก็ร้องไห้ นาง
ชั่วแต่คนใช้แจ้งความว่าฮ่อเชี้ยวตายก็ร้องไห้ฮ่อชิงขึ้น เจียมหลอ
นั่งอยู่ข้างนอกได้ยินดังนั้นก็คิดว่าฮ่อเชี้ยวเห็นจะตายเสียแล้ว ครั้น
เราจะอยู่ที่นี่เขาจะคิดโทษคิดแค้นก็รับลงจากเรือนกลับไปโดยเร็ว

ฝ่ายจกเสี้ยเห็นบิดาตายแน่แล้วก็ดีใจ คิดว่าทรัพย์สินเงิน
ทองของบิดาคงตกอยู่กับเรา ตั้งแต่นั้นไปจะจัดหาสุราอย่างดีกับเข้า
ที่มีรศกินให้สบาย แล้วก็เที่ยวเล่นให้สนุกนี้หาไม่มีผู้ใดบังคับเรา
เหมือนแต่ก่อนไม่ เราจะทำสิ่งใดก็ได้แต่ใจของเราทุกประการ คิด
แล้วก็จัดแจงแต่งการศพบิดา เชิญฮ่อชิงและพวกที่มาช่วย ครั้นจัด
เสร็จแล้ว จกเสี้ยก็ฝังศพบิดาในที่อันสมควรทำการกองเตี๊ยะให้
ทานเป็นอันมาก แต่นั้นมาจกเสี้ยก็มีใจกำเริบเที่ยวคบเพื่อนเป็นพาด
เล่ห์สุราเล่นเบี่ยงไปรงเรือทั้งทุกวันมิได้ขาด ประพฤติแต่การชั่ว
ต่าง ๆ ด้วยไม่มีที่ยำเกรงผู้ใด

ฝ่ายเตี้ยวฉิวก็พาฮ่อหยกกับคนใช้มาถึงกลางทาง ฮ่อหยก
จึงพูดกับเตี้ยวฉิวว่า ข้าพเจ้าหยากจะไปเที่ยวที่ตำบลไซโธ่ซมบ้า
แต่เขาเล่นให้สบายสักสองสามเวลา เตี้ยวฉิวก็จึงว่าซึ่งเจ้าจะ
ไปตำบลไซโธ่ นั้นเราจะไปด้วยเป็นสี่คน ก็ลงจากม้าจ้งเรือข้าม
ฟากถึงตำบลไซโธ่ ก็ขึ้นบกขึ้นมาเที่ยวชมบ้าแต่เขาจนเวลาเย็น
ถึงตำบลพอไผ่ก็เข้าพักอาศัยอยู่ในวัดคั่นหนึ่ง ครั้นรุ่งขึ้นหาอาหาร
กินเสร็จแล้ว ฮ่อหยกจึงตั้งอึ้งหิวว่าท่านจงเผ้าของอยู่ที่นี้เราสาม
คนจะไปเที่ยว ตั้งแต่นั้นมาพากันไป เห็นเขาเฝ้าหนึ่งแต่เขา
มอคงสี่ขาวแต่ดูงามประหลาดกว่าเขาทั้งปวง แล้วข้ามม้าไปตามทาง

ถึงสะพานเหล็กก็ข้ามไป เห็นแก่งศิลาหลังหนึ่งซัดน้ำเข้าไปไม่เห็น
มีสิ่งไร ก็ข้ามน้ำเลยไปถึงเขาปวยฉินคัง มีถ้ำใหญ่แห่งหนึ่งผู้คน
ตั้งบ้านเรือนอยู่มาก ก็เที่ยวชมต่อไปถึงเขาพักเปาจิว แปลว่า
เขาตากผ้าเห็นมีเตาหุงยาแตกใหญ่สำหรับตำยาของเซียนผู้วิเศษ
ก็เดินต่อไปถึงเขาแดงเข้า แปลว่าเขาเดิมมังกร พบหลวงจีนผู้
หนึ่งยืนถือไม้เท้ามีน้ำเต้าแขวนอยู่ หลวงจีนผู้นั้นถามว่าคนหนุ่ม
ที่ข้ามมาทั้งสองชื่อฮองหยกหรือ ฮองหยกได้ยินหลวงจีนถามถูกชื่อ
ก็ส่งเสียง จึงตอบว่าท่านกับข้าพเจ้าไม่เคยพบปะกัน เหตุใดท่าน
จึงรู้จักชื่อ หลวงจีนบอกว่ากั๋วหวี่เซียนผู้อาจารย์สั่งข้าพเจ้าไว้ว่า
ท่านจะมาเที่ยวถึงที่นี่ให้ข้าพเจ้าเอายาชูกอยให้ท่าน แล้วหลวงจีน
เดินเข้าไปใกล้วันสุราสั่งให้ฮองหยกกับเตี้ยวฉิวกักคนตะถั่ว ฮอง
หยกกับเตี้ยวฉิวกักวันสุรา มาตามดูมีกลิ่นหอมผิดกว่าสุราทั่วไป ก็
ดื่มกินร่ำสุราทราบข่าวกันไปทั้งกายรู้ว่าเบญยาศิษย์มีความยินดีมาก จึง
พูดกับหลวงจีนว่าข้าพเจ้าทั้งสองได้รับประทานสุราของท่านเห็นจะระบับ
โทษไปหมดทั้งปวงได้ หลวงจีนตอบว่าท่านทั้งสองเคยมีคุณอุปการะ
แก่ข้าพเจ้า ๆ จึงต้องมาสนองคุณท่าน ซึ่งสุรานี้ได้กินชื่อ
เสียงจะปรากฏทั้งสี่ทิศ พูดแล้วก็หยิบยาสั่งให้ฮองหยกอีกสามเม็ด
บอกว่ายานี้ท่านเก็บไว้ ถ้ามีเหตุไปข้างหน้าจงกินยานี้เถิด คงไม่
เป็นอันตราย ฮองหยกมีความยินดีรับยานั้นไว้ หลวงจีนก็จะลา
กลับไปแล้ว ฮองหยกยึดชายเสื้อไว้แล้วว่าท่านมีความกรุณาให้สุรา
วิเศษข้าพเจ้ากิน แต่ให้ยาไว้สำหรับตัวนั้นคุณของท่านอยู่กับข้าพเจ้า
มาก คราวนี้หาสิ่งใดสนองคุณท่านไม่ ท่านแซ่ไรชื่อใดอยู่วัด
ไหนเดินไปข้างหน้าจะได้มาสนองคุณท่าน หลวงจีนบอกว่าข้าพเจ้าแซ่
อึ้งชื่อฮั้วหยิน แล้วขโมยขนไปบนยอดเขาบอกว่านั่นแหละเป็นที่พักอาศัย
ของข้าพเจ้า ฮองหยกกับเตี้ยวฉิวกักแขนหน้าขนดูหาเห็นมีบ้านแต่

วัด ไม่ก็เหลี่ยวนา จะถาม หลวงจัน ๆ หาย ไป สองหยก จึง พุด กับ
 เตี้ยวฉิดกัก ว่า หลวงจัน นั้น เห็น จะเป็น เชี่ยน ผู้ วิเศษ มา ช่วย สงเคราะห์
 เรามันคง ก็ ชวน กัน คุก เข้า ดง คำนิบ แล้ว เตี้ยวฉิดกัก พุด กับสองหยก
 ว่าเราพา กัน มา เทียวก็ หลาย เวลา ที่ บ้าน หา มี ผู้ใด จะ อยู่ รักษาไม่ เรา
 จะต้อง แยก ทาง กลับ ไป บ้าน ก่อน ซึ่ง เจ้า จะ ไป เยี่ยม อา ณธบ้าน ของ
 ฮวย นั้น เรา จะ บอก ทาง ให้ คง แค้น ไป สอง ตี มี ทาง เปน สอง แพร่ง
 จง แยก ดง ทาง ซ้าง ก็ ศักดิ์จน ตก แล้ว เดิน ตรง ไป อีก ห้า ตี ถึง เขาชุกชี
 บนเขา นั้น มี ต้น เถา โลง มาก จง เดิน ไป ตาม เจริงเขา ซ้าง ขวา มือ ทาง
 อีก แปด ตี ถึง เมือง บักโตกัย ต่อ กัน กับ เมือง เต็กเซ่งจิ๋ว มี คลอง ใหญ่
 ที่ ท้าย เมือง เดิน ตาม ริมคลอง ไป จน ถึง บ้าน ของฮวย ที่ อาเจ้า อยู่
 ถ้า พบ อา แล้ว รับ กลับ มา โดย เร็ว สองหยก ได้ พัง ก็ รับ คำ แล้ว ว่า ถ้า
 กระนั้น ท่าน ต้อง กลับ ไป ทาง เก่า รับ อั้งหัง ที่ วัด กับ ช่วย เอา สิ่งของ ไป ไว้
 บ้าน ด้วย เตี้ยวฉิดกัก ก็ รับ คำ ของ หยก คำนิบ ถ้า ชวน อั้งหัง ขึ้น มา รับ ไป
 เตี้ยวฉิดกัก ก็ กลับ มา ตามทาง เก่า แะเข้า ที่ วัด เก็บ เข้าของพ้ออั้งหัง กลับ ไป บ้าน
 ที่ น จะกล่าว ความ ถึง พวก ชาวบ้า ซึ่ง คง บ้าน เรือน อยู่ ใน
 แขวง เมือง กวางตุ้ง นั้น เจ็ด ชชาติ คือ ชชาติ จงหยิน หึ่ง เองหยิน หึ่ง
 แม่หยิน หึ่ง เหล็กหยิน หึ่ง ดีหยิน หึ่ง ม้าหยิน หึ่ง เขียวหยิน หึ่ง คน
 บ้าเจ็ด ชชาติ นี้ ใจ เข้ม หมาย ดู ร้าย แต่ ชชาติ เขียวหยิน นั้น แขง แรงกว่า ชชาติ
 หึ่งปวง แด ครั่ง นั้น อาณา เขต เมือง กวางตุ้ง เปน บ้า ที่ อยู่ ของคนเจ็ด
 ชชาติ นี้ ถึง สอง ส่วน เปน เขตแดน เจ้า เมือง กรมการ แด ราชบุตร ส่วน
 หึ่ง เปน บ้า ไม่ช้าา ส่วน หึ่ง แด พวก ชาวบ้า เจ็ด ชชาติ นั้น มิ ได้ มา ชวน
 กับ เมือง กรมการ เปน คน ใจ เขา ไม่ รู้ จัก อย่าง ธรรมเนียม ประพฤติ
 แต่ การ ชั่ว หยาบ ซ้ำ เทียว ตึง เข้า ของ ตกค้า วานชี ผู้ เดิน ทาง มา เดียง ชีวติว
 ถ้า คน ใน ชชาติ ของ ตัว เกิด วิวาท กัน ขึ้น ลัก เล็ก น้อย ผู้ ที่ เปน ใหญ่ ใน
 ชชาติ นั้น ก็ ให้ ซ้ำ เดียง เพราะไม่ มี กฎหมาย เปน แบบ แผน ว่า กล่าว ตัด

ดินเอาตามชอบใจ ของ ตัว ไม่รู้ จัก ความ ชั่ว ความ ดี ซึ่ง เป็น ที่
 สรรเสริญ แด่ ศิเคียน

ครั้น อยู่ มา เมื่อ แผ่นดิน พระเจ้าจุ้ยฮ่องบู๊ คน ซาคี เขียวหยิน รู้ ความ
 ว่า พระเจ้าจุ้ยฮ่องบู๊ มี พระไทย กรุณา แก่ ราชบุตร เป็น อัน มาก จึง ซัก ขวน
 พวก ชาว บ้า ทั้ง เจ็ด ซาคี เข้า ไป อ่อน น้อม ยอม ชน เป็น ข้า ขอบ ขันธ เสด็จ
 ตาม ประเพณี เก็บ ของ บ้า ส่ง เข้า ไป ถวาย มิ ได้ ขาด พระเจ้าจุ้ยฮ่องบู๊ มี
 พระไทย เมตตา ตั้ง นาย หมวด นายกอง ไป บังคับ ว่า กถ้าว แด่ ตั้ง สอน ให้
 รู้ ขนบ ธรรมเนียม แด้ว ทรง เห็น ว่า คน ซาคี เขียว หยิน นี้ ความ ชอบ
 จึง ตั้ง ให้ เป็น ใหญ่ กว่า ซาคี ทั้งปวง แต่นั้น มา คน ชาว บ้า ทั้ง เจ็ด ซาคี
 จึง รู้ จัก ขนบ ธรรมเนียม แด่ กฎหมาย สำหรับ แผ่นดิน ก็ ค่อย ประพฤติ
 การ เรียบ ร้อย เข้า ไม่ เหมือน แด่ ก่อน พวก นาย หมวด นายกอง ก็ ว่า
 กถ้าว โดย ยุติธรรม คน บ้า ทั้ง เจ็ด ซาคี ก็ มีความ สุข จึง มิ ได้ เบียดเบียน
 ซึ่ง กัน แด่ กัน ครั้น ถ่วง มา ถึง แผ่นดิน พระเจ้าตงเคงฮ่องเต้ นายหมวด
 นายกอง เก่า ที่ พระเจ้าจุ้ยฮ่องบู๊ ตั้ง นั้น ตาย ไป หมด พระเจ้าตงเคงฮ่องเต้
 ตั้ง ขุนนาง ออก มา ให้ บังคับ ว่า กถ้าว คน ชาว บ้า เจ็ด จำพวก ขุนนาง ผู้
 บังคับ มิ ได้ ตั้ง อยู่ ใน ยุติธรรม เป็น พวก กังฉิน คิด แต่ จะ หา ผล ประโยชน์
 ก็ เบียดเบียน คน ชาว บ้า ให้ ได้ ความ เดือดร้อน ต่าง ๆ คน ชาว บ้า ทั้ง เจ็ด
 ซาคี มีความ โกรธ ด้วย เห็น ว่า ขุนนาง ผู้ บังคับ เป็น คน ไม่ตรง ขุนนาง
 ผู้ บังคับ จะ ว่า กถ้าว สิ่งใด พวก ชาว บ้า ก็ ไม่ ทำ ตาม แด้ว คุณ พวก เพื่อน
 ตั้ง ชุ่ม รุม เป็น โจร เทียว ปล้น ราชบุตร แด่ ถูก คำ วานิช อยู่ เนื่อง ๆ ขุนนาง
 ผู้ บังคับ รู้ ห้าม ปราบ พอก ชาว บ้า ก็ มิ พัง ด้วย ไม่ เกรง กลัว ขุนนาง ผู้
 บังคับ ๆ โกรธ ก็ คุม ทหาร ยก ไป จะ จับ พวก ชาว บ้า มา ทำโทษ พวก
 ชาว บ้า ก็ ตั้ รม เป็น ตำราภรต ขุนนาง ผู้ บังคับ ตาย ใน ที่ รม ตั้ง แต่นั้น มา
 ก็ ไม่มี ผู้ใด ว่า กถ้าว พวก ชาว บ้า ทั้ง เจ็ด ซาคี มี ใจ กำเริบ ต่าง คน คิด
 จะ ตั้ง ตัว เป็น ใหญ่ ก็ เกิด รม พุง กัน ชนเอง ชาว บ้า ทั้ง หก ซาคี ตั้ ซาคี

เอี้ยวหิณ ไม่ได้ล้มตายเปเน อันมาก ที่ยังเหลือ ก็ หั้น กระจัก กระจาย
ไป ไม่ควมคุม เปเน พวก เปเน เหล่ากัน ได้ พวกเอี้ยวหิณ ก็ เปเน อิศระ อยู่
ชาติเดียว จึง ยก હતัก เป็น ไหญ่ สำหรับ บังคับ บัญชา การ งาน ทั้งปวง
हतัก นั้น มี ผู้มี เข้ม แขงขานี ขำนาญ ใน เพลงอาวธ ก็ คงควเปเน เตา ปวย อ่อง
แล้วเกิดย กล่อม คน ชาวป่า ได้ อีก ห้า พวก คือ พวก พ่อผิง หึ่ง ฮวย
ไก่อหึ่ง เกาฮว หึ่ง เมงต หึ่ง เจา หวยหึ่ง รวม ด้วยกัน เปเน หก
ชาติ คน ประมาณ สิบเอ็ด หึ่งน ไป คง อยู่ ที่ เขา เกียกยูเนีย ห้าง เมือง
กวางตัง สอง ร้อย ห้า สิบ ติ ราษฎร ผู้ เดินทาง กตวัเกรง เรียก ว่า พวก ตัก
ฮวย ซัด แปล ว่า ไจร หก เหล่า เจ้า เมือง กวางตัง แต่ง ให้ ขุนนาง นาย
ทหาร คุม ไพร่ พล ยก ไป ตี หลาย ครั้ง สู้ พวก ไจร ไม่ได้ ตั้ง ตำถอย
กลับ มา ก็ มี ใจ ครั้น ครั้น ไม่อาจ ยก กอง ทพ ไป สู้ รบ อีก พวก ไจร
เขา เกียกยูเนีย ยังมี ใจ กำเริบ ขึ้น

ฝ่าย พวก ชาวป่า ซึ่ง คง อยู่ พัน เซตว์ แตนเขา เกีย กยูเนีย รั ความ
ดัง นั้น ก็ พา กัน กำเริบ คง ซ่อง สุ่ม เปเน ไจร เทียว ปล้น บ้าน เด็กเมือง
น้อย ได้ ทริพย์สิน เงิน ทอง มา เตยง ซื่อศรี แล้ว ตั้ง ชุมชุม อยู่ ใน เขา
อีก หลาย ตำบล ครั้ง นั้น ราษฎร ใน แขวงเมือง กังตัง ได้ ความเดือดร้อน
มาก ด้วย พวก ไจร เบียด เบียด ผีต่าง ๆ

ฝ่าย હતัก ซึ่ง คง ตัว เปเน ไหญ่ อยู่ เขา เกียกยูเนีย นั้น ถึง วัน สาร์ท
จัน เห็น พวก ไพร่ พล พา กัน เตยง สุราเมา พุก จา ตลก กระนอง แล้ว ท่ง เกียงกัน
จึง หา ตัว นายหมวด นายกอง มา ปราบณา จะ ให้ ห้าน ปราบ พวก ไพร่ ก็ เห็น
นายหมวด นายกอง เมา เหมื่อนกัน હતัก มีความ โกรธ ให้ คำนายหมวด
นายกอง คน ละ สามสิบที่ แล้ว เอน ตัว ลง นอน ที่ เก้าอี้ สม พัก เย็น สบาย
ก็ หลับ ไปฝัน ว่า ตกเกีย ขุนนาง ฝ่าย บัน อยู่ ใน เมืองอื่น ซึ่ง มี สติปัญญา
เปเน ตงฉิน ที่ ตาย ไป แต่ ก่อน นั้น มา พุด กับ હતัก ว่า ข้าพเจ้า จะ ขอ อา ไ้ รย

อยู่ที่บ้านท่าน ๆ ช่วยส่งเคราะห์เสีย ข้าพเจ้าไว้ด้วย พุดแต่ก็หาย
ไป หลังกัง ตกใจตื่น จึง ตรึก ตรอง ว่า ซึ่งเราฝันนั้น จะมีเหตุสิ่งไร
ดอก กระมัง มีความวิตกกังวล ไปที่ห้องภรรยาเล่าความฝันให้ฟัง
ทุกประการ ภรรยาจึงว่า ท่านฝันอย่างนั้น ข้าพเจ้าพิเคราะห์ดูก็ ไม่เห็น
ว่าจะมีเหตุดีแต่ร้าย เบนแต่ใจท่าน ไม่สบายก็ฝันไปต่าง ๆ มิ
ฉะนั้น ท่านจะได้บุตรที่ดี มีสติปัญญา เป็นมั่นคง หลังกัง ได้ฟังก็เห็น
ชอบด้วย ครั้น อยู่ มา ไม่ช้านาน ภรรยา หลังกัง ก็มีครรภ์ หลังกัง
ก็ยินดี เป็นอัน มาก ด้วยคิด เห็นว่า ตกเกีย มา เกิด ครั้น ครรภ์แก่
ท้วน กำหนด ภรรยา หลังกัง คดอดบุตร เป็นหญิง หลังกัง มีความรักใคร่
มาก ด้วยยังไม่เคยมีบุตร จึงจัด คนพิทักษ์รักษา จนบุตรหญิงอายุ
ได้เจ็ด ขวบ รูปร่างงาม กิริยาเรียบร้อย หาหญิงใด เปรียบมิได้ทั้งหน้า
ใจ ก็ดี มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด พุดจา สิ่งไร ก็ นุ่มนอน มั่นคง จึง ให้
ชื่อ เสี่ยวหวน หลังกัง หยากจะ ให้บุตร ๖ หญิงชื่อ ก็ ตั้ง คนใช้ ให้ ไป
เที่ยว สืบหา หญิง ซึ่ง เป็น ชินแต่ ส่อน หญิงชื่อ ได้ จะ ให้ ส่อนบุตร คน ใช้
ก็ ไปเที่ยว สืบเสาะ จนถึง เมือง ตงอวยกัย ได้ความ ว่า หญิง ผู้หนึ่งชื่อ
หนึ่งชื่อ ๖ หญิงชื่อ มาก ก็ เข้า ไปหา อ่อนหวน จะรับตัวไป นางหนึ่งชื่อ
ไม่ยอม ด้วยกลัว พวกโจร จะทำร้าย จึงอุปาย แก่ถึง พุดว่าเรา ๖ หญิงชื่อ
เด็กน้อย จะ ไปส่ง ส่อนบุตร เคาบวอย้อง อย่างไร ได้ คนใช้ หลังกัง ๖ ใน
ที่ว่า แก่ถึง บิดพลึง ก็หนึ่ง อยู่ ไม่ ได้ตอบ คำนั้น ถ้า กลับ ออกมา พักอยู่หลังบ้าน
ครั้น เวลาค่ำ ก็ ถอบเข้า ไป ตัก เอา นาง หนึ่งชื่อ ได้ ได้ เกวียนเดิน
คัต มา ถึง เขา เกียกุกุเนี้ย เข้า ไปแจ้ง ความ แก่ หลังกัง ทุก ประการ หลังกัง
ก็ ดีใจ ตั้ง ให้ พา ตัว นาง หนึ่งชื่อ เข้า มา จัด ที่ ให้หนึ่ง โดย สัมภวร แล้ว พุด
ว่า ซึ่ง เรา ให้ เชิญท่าน มา ปราบณา จะให้ ส่อน หญิงชื่อ นาง เสี่ยวหวน บุตรหญิง
เรา ท่าน จง เมตตา อย่า มีความรังเกียจ เลย นางหนึ่งชื่อ ตอบ ว่า ข้าพเจ้า
ได้ เรียน หญิงชื่อ ก็จริง แต่ ๖ เด็ก น้อย จะ เป็น ชินแต่ ส่อน บุตร ท่าน อย่างไร

หลี่กั๋ว จິง ว่า คน ไซ้ของเรา สืบ ได้ ความ มา แล้ว ว่า ท่าน รั หนึ่งสี่ มาก จง
 ช่วย ส่งเคราะห์ แก่เรา อย่า บิด พัว ไป เลย นางหนึ่งซื่อ ได้ พัง จักร
 ครอง ว่า ตัวเรา ตก มา อยู่ ใน เนื้อ มือ เคาป่วยต้อง โดย จะ คิก หนึ่ง กัเห็น
 ไม่ พ้น ประการ หนึ่ง เคาป่วยต้อง ก็ อ่อนวอน นึกหนา ถ้าเรา ไซ้ ขึ้น
 ไกย ก็ จะ มี เปน มันคง คิก เห็น ดัง นั้น แล้ว ก็ รับ คำ หลี่กั๋ว มี ความ ยินดี
 จักร เรียก นาง เสี่ยวหวอน มา ให้ คำนิม นางหนึ่งซื่อ ตาม ฉ้น คิษย์ อาจารย์ นาง
 หนึ่งซื่อ ก็ ตั้ง ใจ สอน หนึ่งสี่ ให้ นางเสี่ยวหวอน ได้ ประมาณ หกปี นางเสี่ยว
 หวอน เปน คน มี บุญญา ก็ รั มาก ทำ โศก แดก สอน คดอง แล้ว รั ชนม ธรรม
 เนียม โบราณ ต่าง ๆ แล นางเสี่ยวหวอน นั้น ถ้า ว่าง จาก เวลา เรียน
 หนึ่งสี่ ก็ หัก ดัด ชิม แด ชิม ร้อง จน ชำนิ ชำนาญ ทั้ง เสียง ก็ เพราะ หลี่กั๋ว
 เห็น ว่า นางเสี่ยวหวอน แดเดี่ยว ฉดาค หัก สอน สิ่ง ไตร ง่าย ก็ มี ความ ยินดี
 ยิ่ง รัก ใคร มาก ขึ้น จักร พัก กับ ภรรยา ว่า บุคร หนึ่ง เรา คน นี้ มี สติ บุญญา
 นาน ไป ช่าง นำ เรา คง จะ ได้ พัง ครัน อยู่ มา วัน หนึ่ง หลี่กั๋ว พา พวก โจร
 บิวาร ลง จาก เขา ไป คอย ตี ปล้น คน เดินทาง นางเสี่ยวหวอน เห็น บิดา ไม่
 อยู่ ก็ ไป เทียว เล่น ใน ส่วน ดอกไม้ เข้า ไป ใน เก่ง ซึ่ง หลี่กั๋ว สร้าง ไว้ ที่
 ปาก สระ เห็น กัน ทองเหลือง คู่ หนึ่ง แขนง อยู่ ที่ เสา นางเสี่ยวหวอน
 หยิบ มา ดู เห็น หนึ่งสี่ จาอก อยู่ ว่า กัน คู่ นี้ หนัก หก สิบซัง นางเสี่ยวหวอน
 ยก ชน แกว่ง ดู เห็น ไม่ สู้ หนัก มือ หนัก พอ จะ รำ เล่น ได้ ก็ ถูก ออก มา จาก
 เก่ง รำ เพลง กัน อยู่ ปาก สระ ได้ ประมาณ หก เพลง พอ หลี่กั๋ว กลับ มาก
 เข้า ไป ใน ส่วน ดอกไม้ ปรากฏา จะ อาบ น้ำ ใน สระ เห็น นาง เสี่ยวหวอน
 รำ เพลง อาดูร อยู่ ดู คดอง แล้ว นึก ก็ ตกใจ จักร คิด ว่า บุคร หนึ่ง เรา
 คน นี้ ได้ รำ เรียน แด หนึ่งสี่ เหตุใด จักร รำ เพลง อาดูร ได้ ด้วย เค้า ซึ่ง มี
 สติ บุญญา อย่าง นี้ เห็น ที่ จะ เปน ตกเกี่ย มา เกิด เปน แน่ คิก แล้ว ก็ เดิน
 เข้า ไป โทด ฝ้าย นางเสี่ยวหวอน รำ เพลง กัน อยู่ เดี๋ยว เห็น บิดา ก็ ตกใจ
 ว่าง กัน เสีย คู่ เข้า ลง คำนิม หลี่กั๋ว ถาม ว่า เจ้า เรียน เพลง อาดูร มา แด

ไหนจึงรำกันได้ตั้งนี้ นางเสี่ยวหวนตอบว่า ข้าพเจ้าหาได้เรียนกับผู้ใดไม่ เห็นแต่บิดารำซุ่มหัดอยู่เนือง ๆ ข้าพเจ้าก็จำไว้จึงได้รำเล่นบ้าง หลังก็งได้ฟังก็ยินดีพูดว่า ถ้าเจ้ารักจะเรียนเพลงอาวรุ บิดาจะสอนให้ พงแล้วเข้าไปในเก๋งหยิบเอาทวนเล่มหนึ่งหนักสามสิบหกซั่ง ยาวประมาณ หกศอกส่งให้นางเสี่ยวหวน แล้วว่า ทวนเล่มนี้ดีเจ้าจงเอาไว้สำหรับมือจะได้ฝึกหัดให้ชำนาญ ชำนาญ อันอย่างธรรมเนียมทหารต้องรู้ กระบวนเพลงอาวรุทั้งสั้นและยาว จึงจะสู้ข้าศึกได้ประการหนึ่งบิดาเห็นว่าถึงเจ้าเป็นหญิงก็จริงแต่มีกำลังมาก จึงอาจสามารถยกกันสู้ชนรำได้ก็ต้องแคล้ว ยิ่งกว่าชายที่ได้รำเรียนอีก ถ้าเจ้าฝึกหัดเพลงอาวรุได้ชำนาญทุกอย่างแล้ว โดยจะเปรมแม่ทัพไปสู้รบกับข้าศึกก็เห็นจะได้ไชยชนะ ด้วยเจ้าประกอบพร้อมทั้งปัญญาแต่ฝีมือ นางเสี่ยวหวนได้ฟังก็มีความยินดีรับเอาทวนแล้วคำนับลากลับมาที่อยู่ ครั้นนั้นมาเวลาเช้าเย็นนางเสี่ยวหวนก็ซุ่มหัดเพลงทวนและเพลงอาวรุต่าง ๆ หัดก็เก่งแนะนำฝึกสอนให้ได้ประมาณปีเศษก็ชำนาญทุกสิ่ง เวลาวันหนึ่งหลังกังพุดกับนางเสี่ยวหวนว่า เจ้าหัดเพลงอาวรุมากี่ช้านานแล้ว เวลาวันหนึ่งจึงลองฝีมือดูกับบิดาตั้งห้าเพลงจะได้เข้าใจในกระบวนรบ นางเสี่ยวหวนตอบว่า ซึ่งข้าพเจ้าจะต้องฝีมือกับบิดา นั้นไม่ควร ธรรมดาบุตรเด็วย่อมเป็นที่กลัวเกรงแต่เคารพบิดา มารดา ถึงตัวจะซื่อดีอย่างไร ถ้ามันถูกตหมิ่นท่านผู้ใหญ่ก็ไม่เป็นที่สรรเสริญ หลังกังว่าซึ่งเจ้าพุดนั้นก็ถูกต้องตามประเพณีแห่งคนที่ดีแล้ว แต่บัดนี้บิดามีความปรารถนาจะให้เจ้าคล่องแคล่วในเพลงอาวรุจึงให้อะไรไป เปรียบเหมือนหนึ่งบิดาใช้ใครจะติเตียนนิทาน มิใช่ว่าเจ้าทำเองเมื่อไรเล่า อย่าวิตกเลยบิดาให้อะไรไปแล้ว นางเสี่ยวหวนได้ฟังครั้นจะซัดก็กลัวบิดาจะโกรธ จึงคำนับแล้วจับทวนสำหรับมือ หลังกังก็หยิบกันต้องเล่นจนรำเพลงสู้รบกันได้

ประมาณ ยี่สิบเพลง นางเลี้ยวหวน ว่องไวนัก หลัดถึงรับ ไม่ใคร่จะ
 ทน แล้วกำลัง ก็สู้ นางเลี้ยวหวน ไม่ได้ นางเลี้ยวหวน ฟาด ทวน ไป ถูก
 หลัดถึง เช เกือบ จะ ต้ม นางเลี้ยวหวน เห็น ดังนั้น ก็ ทวน เลี้ยว วิ่ง เข้า พุ่ง
 บิศา ไว้ แล้วคุกเข่า ลง คำนิม ขอโทษ หลัดถึง ก็ ให้ชะโรย แล้ว มีความ
 ยินดี ด้วย เห็นว่า นางเลี้ยวหวน คงจะแคล้ว ในเพลง อาวุธ มาก นาง
 เลี้ยวหวน จึง พูด กับ บิศา ว่า เมื่อ ครั้ง แผ่นดิน ถึง เทาเกี้ยนเต็ก มี บุตรหญิง
 คนหนึ่ง ชื่อ ยง อันกังจู้ มีฝีมือ ชำนาญ เพลง อาวุธ เทาเกี้ยนเต็ก ผู้ บิศา
 จัด หา หญิง ให้ นาง ยงอันกังจู้ ผูก หัก เปน ทหาร เทาเกี้ยนเต็ก จะ ไป ทำศึก
 แห่งใด นางยงอันกังจู้ ก็ คุม ทหาร หญิง ไป ด้วย ช่วย บิศา ทำศึก ชื่อเสียง
 ก็ ปรากฏ มา จน ทุกวันนี้ ตัวข้าพเจ้าหยาก จะ ได้ ชื่อเสียง ให้ปรากฏ ไว้
 บ้าง บิศา จึง กรุณา จัด หญิง ให้ ข้าพเจ้า จะ ได้ ผูก สอน เพลง อาวุธ ไว้
 ถ้า มีการ สงคราม จะ ได้ ช่วย บิศาปราบปราม ข้าศึก หลัดถึง ได้ พัง นาง
 เลี้ยวหวน ว่า เห็น ถูก ต้อง ก็ มีความ ยินดี จึง จัด หญิง ที่ รูป ร้าง เข้มแข็ง
 สด เปน ทหาร ได้ ประมาณ สามร้อย มอบ ให้ นางเลี้ยวหวน ผูก หัก ประ
 มาณ สิบปี หญิง ทหารก็ ชำนาญ เพลง อาวุธ ทุก คน
 ครั้น อยู่ มา หลัดถึง คิด จะ ไป ต่ เมือง ซำอูยกัย ซึ่ง ชน กับ เมือง
 กวางกั้ว ด้วย เมือง นั้น บริบูรณ์ ทั้ง เส่บียง อาหาร แด ทรัพย์สิน เงินทอง
 มาก จึง เรียก นางเลี้ยวหวน ผู้ บุตร มา พูด ว่า ตัวเจ้า ก็ได้ ศึกษา
 ชำนาญ ใน การ ทหาร แล้ว มี พวก หญิง เปน บริวาร ถึง สามร้อย ตัว
 แต่ เข้มแข็ง ใน กระบวน คึก ควร ที่ จะ ทำ การ สงคราม อยู่ แล้ว บัดนี้
 บิศา จะ คุม ไพร่ พด ยก ไป ต่ เมือง ซำอูยกัย จะได้ เก็บ รับ เอา ทรัพย์สิน สิ่ง
 ของ แด เส่บียง อาหาร มา ไว้ เปน กำลัง ของ เรา เจ้า จง คุม ทหาร หญิง
 ยก ไป ทาง ทิศ ไต้ กอง หนึ่งใน บิศา จะ ไป ทาง ทิศ เหนือ ยก เข้า ต่ ให้ พร้อ
 กัน ก็ จะได้ เมือง ซำอูยกัย โดย ง่าย นางเลี้ยวหวน ได้ พัง ก็ เห็น ด้วย
 คำนิม ถา มา จัด ทหาร หญิง เตรียม ไว้ ตาม คำ บิศา สั่ง ครั้น ถึง วัน ถูก ชัด

หัตถ์ก็ จิต ไพร่ พด ห้า ร้อย ชวน นาง เลี้ยวหวน ผู้ บุตร คุมทหาร ลง จากเขา
เดิน ทิ้ง แยก ทาง กัน ไป

ฝ่าย ชกเหง เบน ที่ บ่อ ปลัด เมือง กวางตุ้ง ได้ว่า ก่อว บังคับ
ทหาร ด้วย รู้ ความ ว่า พวก เอี้ยวหยิน ยก หัตถ์ ขึ้น เบน เคาปวยล่อง
คัง ช่งคุม อยู่ เขาเกียกยูเนี่ย คอย ตี ซึ่ง ตก คำ วานิช อยู่ เหนือ ๆ ชกเหง
จึง คิด ว่า ครั้น เรา จะ ยก กองทัพ ไป กำจัด เสีย ก็ เห็น จะ ไม่ได้ ด้วย
หัตถ์ มี ผู้ มอ เข้มแข็ง ทั้ง ไพร่ พด ก็ มาก ถ้า ทั้ง วั้ พวก ไกร คง มี ใจ
กำเริบ ยก มา ตี บ้าน เมือง ใน เขตแดน เรา เป็น มั่นคง มี ความ วิคต อยู่ ตั้ง
นั้น จึง เกณฑ์ ทหาร ให้ ไป ดับ ข่า อยู่ มิ ได้ ราบ ครั้น ทหาร กอง ตระเวน ได้
ความ มา แจ้ง ว่า หัตถ์ คุม ไพร่ พด ยก มา ไม่ ทราบ ว่า จะ ไป ตำบล ไต ชก
เหง ถาม ว่า หัตถ์ มี ไพร่ พด มา มาก หรือน้อย พวก กอง ตระเวน บอกว่า
ประมาณ ห้า ร้อย เส่ช ชกเหง ได้ ฟัง ก็ ยินดี ด้วย เห็น ว่า หัตถ์ มี ไพร่ พด
มา น้อย ก็ จัด ทหาร ใน เมือง กวางตุ้ง ได้ ประมาณ ห้า พัน รีบ ยก ไป
พบ กองทัพ หัตถ์ ที่ ตำบล กุย บ่อ ก็ จับ ทหาร เข้า ถ่ม วั้ หัตถ์ สู้ รบ
เป็น ตำมารถ จะ ตี หัก ออก ก็ ไม่ได้ ด้วย ไพร่ พด น้อย กว่า ทหาร ชกเหง
ถึง ตีบเท่า ชกเหง เห็น ดัง นั้น ก็ มีความ ยินดี ครั้น จะ เข้า จับ คุม หัตถ์ ก็
กลัว ด้วย เห็น หัตถ์ เข้มแข็ง นัก เป็น แต่ คง ถ่ม วั้ หมาย ใจ ว่า
หัตถ์ ตี ออก ไม่ได้ ก็ คง คาย อยู่ ใน ท่าม กลาง คึก จึง กำชับ ทหาร ถ่ม
วั้ แน่นหนา แข็ง แรง ขึ้น กว่า เก้า หัตถ์ คิด อยู่ ใน ที่ ถ่ม มี ความ เสียว
ใจ เป็น อัน มาก คิด ว่า ตัวเรา ครั้ง นี้ เห็น จะ ถึง ที่ อับ จน แน่ แล้ว ไม่ ควร
เตย มา เสียว ที่ แก่ ขำคึก เพราะ ความ ประมาท จะ ทำ อย่าง ไรวี จึง จะ ตี หัก
ออก ไป ได้ คิด หา อุบาย ก็ ไม่ เห็น ช่ง ยิง มีความ ทุกข์ ร้อน เป็น อัน มาก
ฝ่าย นาง เลี้ยวหวน ยก ทหาร หญิง มา ถึง ตำบล อายิเปา แขวง เมือง
ซำอูยกัย ก็ ส่งบ กองทัพ อยู่ ตาม เวลา เห็น กองทัพ บิดา หาย ไป ก็
มีความ วิคต จึง ให้ ทหาร ไป เทียว ดับ ได้ ความ ว่า บิดา ต้อง ถ่ม อยู่

ที่ คำนับ ก็บอ ก ตกใจ รีบ ยก ทหาร หมิง ไป จะช่วย โดยเร็ว ฝ่าย ม้า
 ใช้ของ ชกเหง เห็น กองทัพ หมิง ยก มา ประมาณ สามร้อยเศษ ก็ มาแจ้ง
 ชกเหง ให้ทราบ ชกเหง จึง ว่า เห็น จะเปน พวกโจร ยก มาช่วย กัน เปน
 มันคง ก็ สั่ง ให้ โกวหยงคุม ทหาร ห้าร้อย ไป ต้าน ทาน ไว้ โกวหยง
 คำนับ ลา ออกมา จัด ทหาร พร้อม ยก ไป ตั้ง สักก อยู่ พอ นางเสี่ยวหวน
 ยก มา ถึง โกวหยง ก็ ขับ ม้า ขึ้น หน้า ทหาร เห็น นาง เสี่ยวหวน รูป ร้าง
 งาม ได้ หมวกเงิน สรวม เกราะแดง ขี่ม้า ขาว ขึ้น อยู่ หน้า ทหาร ที่ ตาม มา ถ้วน
 แต่หมิง ทั้งนั้น โกวหยง ร้อง คว้าด ด้วย เสียง อันดัง ว่า ตัวเอง เปนหมิง
 รูป ร้าง ก็คง งาม ไม่ควร จะเปน พวกโจร ทำให้ บ้านเมือง เดือดร้อน ซึ่ง
 ยก มา นี้ จะ ไปช่วย หลีกภัย หรือ นางเสี่ยวหวน ได้ ฟัง ก็ โกรธ ไม่ ชอบ
 ประการ ไต ด้วย ใจ หยาบ จะ รีบ ไปช่วย บิดา ขับม้า ตรง เข้า รบ กับ
 โกวหยง ได้ สอง เพลง โกวหยง เสีย ที่ นางเสี่ยวหวน เอา ทวน แทะ ถูก
 โกวหยง ตก ม้า ตาย พวก ทหาร โกวหยง ก็ แยก หนี นางเสี่ยวหวน ได้
 ที่ ก็ ขับ ทหาร หมิง ได้ ไป โดยเร็ว เห็น ข้าศึก ตั้ง ล้อม บิดา อยู่ ก็ ค
 หัก เข้า ไป ไล่ฆ่า พัน ทหาร ชกเหง ต้ม ตาย ลง มาก ชกเหง เห็น ดั่งนั้น
 ก็ ตกใจ ขับ ทหาร เข้าสู้ รบ เปน สามารถ สู้ ทหาร นางเสี่ยวหวน ไม่ได้
 ทหาร ชกเหง ก็ แยก หนี นางเสี่ยวหวน ได้ ที่ ก็ รีบ คี่ เข้า ไป จะ แก้อา บิดา
 ออกจาก ที่ ล้อม พอ เห็น ชกเหง ได้ หมวก ทอง สรวม เกราะแดง ขี่ม้า ส
 เทา ขึ้น อยู่ ไค้ ชงใหญ่ จึง คิด ว่า นายทหาร คน นี้ เห็น จะ เปน แม่ทัพ
 ก็ ขับ ม้า ตรง เข้า ไป แทะ ด้วย ทวน ชกเหง เอา ง้าว รับ ไว้ แล้ว รบ กัน ได้
 ประมาณ สี่ เพลง นางเสี่ยวหวน เอา ทวน แทะ ถูก สี่ ข้าง ชกเหง เจ็บ เหลือ
 ทน ก็ ขัก ม้า หนี นางเสี่ยวหวน ก็ ไล่ ตาม ไป เกือบ จะทัน พอ จมิด กับ
 คันเกา นาย ทหาร ของ ชกเหง เข้า สักก หน้า ไว้ นางเสี่ยวหวน ก็ รบ กับ นาย
 ทหาร ทั้งสอง ได้ เก้า เพลง จมิด เสีย ที่ นาง เสี่ยวหวน แทะ ด้วย ทวน ตก
 ม้า ตาย คันเกา เห็น ดั่งนั้น ก็ เสีย ใจ แล้ว เห็น นาง เสี่ยวหวน ว่องไว

นักรับอาวุธ ไม่ใคร่จะทัน คั้นเกา ถก ทวน เจ็บ ปวด หลาย แห่ง ก็จับน้ำหั้น
 ฝ้าย หดกั๊ง คิด อยู่ ใน ที่ ถัดม ถึง สาม วัน มี ความ เดือด ใจ มาก
 คิด เห็น ว่า ตัวเรา คง ไม่รอด ชีวิต ด้วย คี หัก ออก ไป ไม่ได้ แต่ แง ใจ
 รมพุง อยู่ ด้วย เปน ซาคี ทหาร มิได้ ย่อ ท้อ เวลา วัน นั้น หดกั๊ง เตรียม ไฟ
 พด หมายถึง คี หัก ให้ แชน แรง ดอง ดู อีก ถัก ครั้ง หนึ่ง ถ้า ออก ไม่ได้ ก็ จะ
 มา ตัว เดี่ยว พอ แด เห็น ทหาร ซกเหง ซึ่ง ถัดม อยู่ แด คั้น เปน หอด ห่าน
 ก็ มี ความ ยินดี คิด ว่า สระอย บุตร์ เรา จะ ยก มา ช่วย ทหาร ซกเหง จึง ได้
 แด คั้น คิด แดว ก็ จับ ไฟ พด คี หัก ออก มา ทหาร ซกเหง ต้อง คัก
 กระหนาบ ต้ม ตาย เปน อัน มาก ที่ ยิง เหลือ อยู่ ก็ แด คั้น ไป หดกั๊ง
 ออก จาก ที่ ถัดม ได้ เห็น นาง เลี้ยว หวน ผู้ บุตร์ ก็ ยินดี จึง พด ว่า ถ้า เจ้า
 ไม่ มา ช่วย ครั้ง นี ชีวิต บิดา คง เปน อัน คราย นาง เลี้ยว หวน ได้ พัง ก็ กุ
 เข้า ถง คำ นับ แดว ตอบ ว่า ซึ่ง ข้าพเจ้า คี หัก เข้า มา แก บิดา ครั้ง นี มิ ได้ คิด แก่
 ชีวิต ด้วย คัง ใจ จะ ให้ บิดา พ้น จาก ที่ ถัดม อย่าง เดียว ครั้น พด กัน
 แดว หดกั๊ง ก็ ชวน นาง เลี้ยว หวน ผู้ บุตร์ ยก กลับ ไป เขา เกี้ยกยูเหนย
 ฝ้าย ซกเหง หั้น มา พ้น ซาคี แดว ครว จู เดี่ยว ทหาร นาย ไฟ
 เปน อัน มาก ก็ ยก กองทัพ กลับ ไป เมือง กวาง คัง คัง แด คั้น มา พก
 กรมการ แด ราช ฐวร หัว เมือง ไหญ่ น้อย ใน แวง กังคัง มี ใจ ครั้น คร้าม กัด
 พก ใจ เขา เกี้ยกยูเหนย จะ มา ทำ อัน คราย ถ้า ได้ ยิน ผู้ ออก ชื่อ หดกั๊ง
 แด นาง เลี้ยว หวน แดว ก็ ให้ หวน หวด ตัง ตก ใจ กัด จน ไม่ เปน อัน ที่
 จะ ทำ มา หากิน ก็ พา กัน อพยพ หั้น ไป อยู่ เดี่ยว แวง อัน เปน อัน มาก
 จึง มี คำ ถาง แดง เปน โคตง ไว้ ว่า แชน มา บิชี แชน บิ ชน บิ ชน บิ ชน แด ว่า
 ผู้ ไต มี บุตร์ ถึง เปน ชาย ก็ ดี หญิง ก็ ดี อย่า เพ้อ เดี่ยว ใจ ดี ใจ ก่อน ถ้า บุตร์
 ไม่ ดี ถึง เปน ชาย แด หญิง คง ทำ ไช ให้ บิดา มารดา ถ้า บุตร์ นั้น ดี ก็
 ช่วย ทุก ขั วัณ ได้ เหมือน นาง เลี้ยว หวน ช่วย แก่ หดกั๊ง ผู้ บิดา รอด จาก
 ความ ตาย หั้น เมื่อ ครั้ง แด คั้น ฮัน พระเจ้า ฮัน บิ ฮึง เต ได้ ครอง

ราช สัมบัติ มี หญิง คน หนึ่ง ชื่อ นางถิหยัง บิดาเป็น ขุนนางคงคิน พระ
เจ้า แผ่นดิน เห็น ว่า ชั่วตรง จึง โปรด ให้ ออก ไป รักษา เมือง ไชยวง

ครั้น อยู่ มา เข้า แพบ ราช ฏรรณอดอาหาร ต้มตาย มาก จึง ชวน กัน
มา หา บิดา นางถิหยัง ยืม เข้า เป็ดอก ใน นาง หลวง ไป เฝ้าย ชั่ว วัตร ต่อ
เข้า ใหม่ ออก จึง จะ ใช้ ให้ บิดา นางถิหยัง มีความ เมตตา เห็น ว่า ราช ฏรร
ณอด หยาก นึก จะ ต้ม ตาย เสีย แล้ว ประการ หนึ่ง เข้า ใน นาง ก็ เป็น ของ
เก่า ถ้า เอา จำหน่าย ให้ ราช ฏรรณ ยืม แล้ว ก็ จะ ได้ เข้า ใหม่ ขึ้น นาง ได้
มี ประโยชน์ ทั้ง สอง ฝ่าย ก็ ยอม ให้ ราช ฏรรณ ยืม ขุนนาง ที่ เป็น กังคิน วั
ความ ก็ กราบ ทูล ยุยง พระเจ้า ยืน บัง ต้อง เต็ม ว่า บิดา นางถิหยัง เป็น กระบถ
เอา เข้า หลวง แกล ให้ ราช ฏรรณ ปรากฏา จะ เอา ไว้ เป็น กำถัง พระเจ้า ยืน บัง
ต้อง เต็ม ทรง เชื้อ กริ้ว โกรธ มาก รับสั่ง ให้ จับ บิดา นางถิหยัง จะ ซ้ำ เสีย ขุนนาง
ที่ เป็น คงคิน ทูล ทัก ทาน หลาย ครั้ง พระเจ้า ยืน บัง ต้อง เต็ม ได้ เชื้อ พัง
ต่อ นางถิหยัง ทำ เรื่อง รวาท ถวาย จะ ซอ ตาย แทน บิดา พระเจ้า ยืน บัง ต้อง เต็ม
จึง มี รับสั่ง ให้ ขุนนาง คงคิน เป็น ข้า หลวง ออก ไป ชำระ ได้ ความ แล้ว จึง
ว่า ซึ่ง บิดา นางถิหยัง ทำ นั้น เป็น คุณ ประโยชน์ ทั้ง ใน หลวง แด ราช ฏรรณ ก็มี
พระไทย ยินดี โปรด ให้ บิดา นางถิหยัง พ้น โทษ เด็ดอน ที่ ชน เป็น ขุนนาง ผู้ ใหญ่
เพราะ เหตุ ดัง นั้น คน ทั้ง ปวง ซึ่ง เป็น คงคิน จึง ทำ โคตง ไว้ ว่า เสง โกล ประ
นำ หยี่ แปล ว่า ถ้า ได้ บุตร หญิง ดี เหมือน นางถิหยัง ก็ มี คุณ แก่ บิดา
มารดา ยิ่ง กว่า บุตร ชาย ดัง ร้อย คน

ฝ่าย หลตัก กัด บั มา ถึง เขา เกี้ย กุญ เนีย ก็ บ่อย มาก หมอ ประกอบ
ยา รักษา โรค ไม่ คดตาย อากา รหนัก ตง ทุก วัน จึง เรียก ชู หยิน ภรรยา กับ
นาง เสี่ยว หอน แด ชู หยัง ผู้ น้อง ของ นาง ชู หยิน มา พร้อ ม แล้ว หลตัก ก็ ร้อง
ให้ พู ด ว่า เรา เจ็บ ครอง น เห็น จะ ไม่ รอด คง ตาย เป็น แน่ เรา เป็น ห่วง แด
บุตร เรา อายุ รุน ไล่แล้ว ยัง ไม่ ได้ แดง ให้ มี เย่า เรือน ถ้า เรา ตาย ไป

แล้วเจ้าทั้งสองเห็นชายผู้ใดสมควรกับบุตรเรา จึงตกลงเสีย อย่าทิ้งไว้ให้มีเหตุการขึ้นได้ เราผู้ตายไปจะพลอยได้ความอัปยศด้วย แล้วหันหน้ามาตั่งนางเสี่ยวหวนว่า ถ้าบิดาตายแล้วมารดา แลหน้าจะว่ากล่าวอย่างไร ถ้าถูกต้องแล้วเจ้าจงเชื่อฟัง อย่าถือตัวว่ามีปัญญาแต่ผู้เดียวเมื่อจะคิดพลาดพลั้งบ้าง มันไม่ฟังผู้ใดที่ทักท้วงมันจะเป็นอันตราย เจ้าอย่าประมาทผู้ใหญ่ว่าเป็นผู้หยิ่งแก่ตัว พุดแล้วก็ร้องไห้ นางฮูหยินผู้ภรรยา กับนางเสี่ยวหวนบุตรแต่ฮูหยินได้ฟังหัดถึงว่ากล่าวตั่งสอนก็พากันร้องไห้ แล้วพุดว่าตัวท่านอายุเพียงห้าสิบปียังไม่ชะรอนัก จงอดอาหารกินยาโรคก็คงจะคลาย หัดถึงตอบว่า ซึ่งตัวเราจะถ่วงตัวไปไม่มีความอาไยแก่ชีวิตร์ แต่คำซึ่งเราตั่งนั้นเจ้าจงจำไว้ทำตามแล้วก็เหมือนหนึ่งเรายังอยู่ นางฮูหยินกับนางเสี่ยวหวนฮูหยินก็คำนับ

ครั้นรุ่งขึ้นเวลาเช้า หัดถึงก็ถึงแก่กรรม นางเสี่ยวหวนกับมารดาแต่คนทั้งปวงพากันร้องไห้เป็นอันมาก ครั้นคลายความโศกแล้วนางเสี่ยวหวนกับมารดาแต่ฮูหยินผู้พี่ ก็จัดการฝังศพหัดถึงตามธรรมเนียมเสร็จแล้ว ฮูหยินก็ให้หานายหมอดนายกองมาพร้อม จึงพุดกับนางเสี่ยวหวนว่า บัดนี้บิดาของท่านถึงแก่กรรมเสียแล้ว ที่ตำบลเขาเกียกยูงนี้มีไพร่พลอยู่หลายหมื่น ซึ่งจะไม่มียูใดบังคับว่ากล่าวนั้นไม่ควร ท่านจงดูแลบัญชาการแทนบิดาต่อไป จึงจะชอบ นางเสี่ยวหวนตอบว่า ท่านเป็นผู้ใหญ่ ต้องรับที่ว่าการบนเขาแทนบิดาข้าพเจ้าจึงจะควร ฮูหยินไม่ยอมจึงพุดว่า ข้าพเจ้าสติปัญญาน้อยจะว่ากล่าวบังคับบัญชาไพร่พลมากที่ไหนได้ ท่านอย่าบิดพลิ้วเลยต้องรับมรดกของบิดาอยู่เอง นางเสี่ยวหวนว่าซึ่งท่านพุดนั้นก็ถูก แต่ข้าพเจ้าเป็นเด็กจะบังคับบัญชาผู้ใหญ่อกตัญจะเหลือเกินไปอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็จะเป็นที่ติเคียดไม่ชอบใจคนทั้งปวง ฮูหยินตอบว่า การที่

จะบังคับบัญชา ว่ากล่าว การงาน นั้น ต้อง เอา สติปัญญา เป็น ที่ ตั้ง ซึ่ง
 จะถือ ตามอายุ ว่าเด็ก แด่ ใหญ่ นั้น ไม่ได้ สด แท้ แต่ความ ดีเป็น ประมาณ
 นาง เลี้ยวหวน ได้ พัง จิ้ง ว่า ซึ่ง ท่าน พุด นั้น ก็ จริง แต่ ข้าพเจ้า เป็น หญิง จะ
 ว่ากล่าว การงาน ก้าว จะ ไม่ ถูกต้อง ตาม ประเพณี สุหยง จึง ว่า ท่าน พุด
 คำ นิด เหมือน จะ หลง ไป ดอกกระมิ่ง ด้วย ท่าน ก็ ได้ เรียน หนังสือ รู้ มาก
 เมื่อ ครั้ง แผ่นดิน อัน นางเตย กับ นางเตงเชก นางเจี้ยงตง ดำ คน นี้ ได้
 เป็น ถึง ที่ ง่วนโซย แม่ทัพ ใหญ่ ปราบ ปราม บ้าน เมือง ซึ่ง เกิด จลาจล
 ให้ เรียบ ร้อย ได้ ไม่ใช่ สติปัญญา ผู้ หญิง หรือ คน ทั้งปวง ต้อง นับถือ
 ยำเกรง เป็น อัน มาก แต่ ตัว ท่าน นี้ ก็ เป็น บุตร เคาปวยอ่อง พวก ไพร่
 พด นับถือ ว่า เป็น บุตร เจ้าชาย ซึ่ง ท่าน จะ บิด พด เสีย นั้น คน เหล่า น
 จะ พัง ผู้ใด ต่อ ไป ถ้า จะ มี เกิด จลาจล ขึ้น หรือ นายหมวด นายกอง ซึ่ง
 อยู่ ที่ นั้น ได้ พัง สุหยง กับนางเลี้ยวหวน พุดจา ไม่ ตก ลง ก็ ตก ขึ้น พร้อม
 กัน คำนับ นางเลี้ยวหวน แล้ว ว่า ซึ่ง ท่าน สุหยง พุด นั้น ถูกต้อง แล้ว ท่าน
 ต้อง ยอม ตาม ถ้อย คำ จิ้ง จะ ควร นางเลี้ยวหวน ได้ พัง ดัง นั้น ครั้น จะ
 ขัด ขึ้น ต่อ ไป ก็ ก้าว สุหยง แด นายหมวด นายกอง จะ น้อย ใจ จิ้ง รับ คำ
 แล้ว พุด ว่า ถ้า ท่าน ทั้งปวง เห็น ดี พร้อม กัน แล้ว เรา ก็ จะ ยอม แต่ พอ ให้
 เรา ทำ เก่ง บั้ ราบ บิดา ขึ้น ไว้ เป็น ที่ ให้ วักราบ ก่อน จิ้ง จะ ดู แด ว่ากล่าว การ
 งาน ทั้งปวง สุหยง แด นายหมวด นายกอง ก็ ยอม แล้ว คำนับ ถา นาง
 เลี้ยวหวน กลับ มา ที่ อยู่ แจ้ ความ แก่ ไพร่ พด ให้ วั ทั้ง กัน ไพร่ พด
 ทั้งนั้น ก็ มีความ ยินดี

ฝ่าย นางเลี้ยวหวน ให้ ข้าง ทำ เก่ง ขึ้น หลัง หนึ่ง บั้ ราบ บิดา ไว้
 ใน เก่ง แล้ว จาก ถู แผ่น สติ บัก ไว้ ว่า ศาส เจ้า เคาปวยอ่อง จิ้ง ให้ หา
 หวดงจัน มา ทำการ กงเต็ก เสรีจ แล้ว ถึง วัน ถูก ขัด สุหยง แด นายหมวด
 นายกอง พร้อม กัน ยก นาง เลี้ยวหวน ขึ้น เป็นใหญ่ เรียก ว่า กงจี้ เลี้ยวหวน
 รักษา เขา เกียกยูเหี้ย ลับไป ครั้น อยู่ มา เวลา วัน หนึ่ง นางเลี้ยวหวน ให้

หาอยู่ห่าง แด นายหมวด นายกอง มาพร้อม แล้วจึงพูดว่า บัดนี้ท่าน
 ทั้งปวง เห็น ว่าเรา เป็น คน ดี จึง จะ ยก ให้ เป็น ไผ่ใหญ่ แม้เรา บังคับ บัญชา
 สิ่งใด ไม่ทำตาม ก็ จะ ลง โทษ ตาม อาญา ไม่เลือก ว่า ญาติ มิตร ที่
 รัก แล ชัง จะ ถือเอา แต่การ ยุติธรรม เป็น ที่ คง ท่าน ทั้งปวง จะ ว่า
 ประการ ไດ อยู่ห่าง แด นายหมวด นายกอง ได้ ฟัง จึง ตอบ ว่า ข้าพเจ้า ทั้ง
 หลายน ยอม อยู่ ใน บังคับ ท่าน ๆ จะ ว่า กล่าว บัญชา การ อย่าง ไไร ข้าพเจ้า
 ทั้งหลาย มิ ได้ ชัก ชวน ให้ ท่าน ชวน เคียง นางเลี้ยว หอน ได้ ฟัง ก็ มี ความ
 ยินดี จึง ว่า ถ้ากระนั้น ท่าน ทั้งปวง จง ละ ความ ชั่ว ซึ่ง ประพฤติ เป็น โจร
 นั้น เสีย คิด อ่าน หา เดียง ชีวติศร โดย ชอบธรรม แล้ว ประการ หนึ่ง ชกเหง
 ซึ่ง เป็น ที่ บังคับ ของ กว้าง คง ยก มา รวม กับเรา ครั้ง ก่อน พ่ายแพ้ ไป คง มี
 ใจ พยายาม ท้าว รั้ว ว่า บิดา เรา ถึง แก่ กรรม ชกเหง ก็ จะ ยก ทหาร มา
 ทำ อันตราย แก่ เรา ๆ จะ ต้อง จัดแจง การ ไว้ บังคับ กัน อย่า ให้ ชกเหง ถ่วง
 เข้า มา ได้ จึง จะ ดี อยู่ห่าง แด นายหมวด นายกอง ได้ ฟัง จึง ตอบ ว่า ท่าน
 เห็น ควร อย่าง ไไร ก็ ดี แล้ว แต่ ท่าน เกิด ข้าพเจ้า ทั้งหลาย จะ ประพฤติ ตาม
 นางเลี้ยว หอน ก็ มี ความ ยินดี จึง ตั้ง ให้ ชี โสภณ พด หนึ่ง หนึ่ง ไป คง อยู่
 ที่ เขา อิดเคียน ชั่วปาก ทาง ข้าง ซ้าย ให้ สิทธิ พด หนึ่ง หนึ่ง ไป คง
 อยู่ ที่ เขา จอยเคียน ชั่วปาก ทาง ข้าง ซ้าย ให้ บังจัน พด หนึ่ง หนึ่ง ไป
 คง อยู่ ที่ เขา นากวน ทิศ ไต้ ให้ ชิงเฮ้า พด หนึ่ง หนึ่ง ไป คง อยู่ ที่ เขา มอ
 ไส้กวน ทิศ เหนือ ให้ เสงบัว พด หนึ่ง หนึ่ง ไป คง อยู่ ที่ เขา เงกจย ชั่ว
 ทิศ ตะวันตก ให้ เปะเกเหงา พด หนึ่ง หนึ่ง ไป คง อยู่ ที่ เขา คง เคา คง ชั่ว
 ทิศ ตะวัน ออก เป็น ค่าย รอบ นอก ทั้ง ดี ทิศ ทิศ เข้า มา ให้ เคียวสิน พด
 หนึ่ง หนึ่ง คง ค่าย อยู่ ข้าง ซ้าย ให้ ฮู่ หลี่ พด หนึ่ง หนึ่ง คง ค่าย อยู่
 ข้าง ซ้าย ให้ ฮู่ หยง พด หนึ่ง หนึ่ง คง ค่าย อยู่ ข้าง หน้า ให้ เปะเก็ก
 พด หนึ่ง หนึ่ง คง ค่าย อยู่ ข้าง หลัง กำหนด ทาง ห่าง เขา เกียกยูเหนีย ห้าสิบ
 เส้น ทั้ง ดี ค่าย เป็น ค่าย ชน ถัดจาก ให้ กวนมอ หล่อ พด หนึ่ง หนึ่ง คง

ค่าย อยู่ ที่ เจริญเขา เกียกยูง เนีย เปน ชัน ใน ให้ บังบักลักคุม พด ห้า ร้อย เปน
กอง ตระเวร สำหรับ ตระวจ ตระา ทุก ค่ายด อย่า ให้ ข้าศึก แปลก ปลดอม เข้า
มาได้ แล้ว นางเสี่ยวหวน กำชับ ตั้ง ว่า ท่าน ทั้งปวง จง อูล่าห์ ทำ มา หากิน
แต่ ช้อน หัก เพดง อาวุธ ให้ ข้าหนี ข้านาญ อย่า ประพฤติ พาด เหมือนแต่ ก่อน
ถ้า ผู้ใด ไป ช่มเห รามฐร ให้ ได้ ความ เดือดร้อน แต่ อย่างใด อย่าง หนึ่ง จะ ดง
โทษ ถึง สัน ชีวิศร์ นายหมวด นายกอง ทั้งปวง ก็ รับ คำ แล้ว คำนั้น ตา
คุม ไพร่ พด ไป คง อยู่ ตาม ตั้ง จึง กำชับ ตระวจ ตระา กัน ให้ ชักช้อม เพดง
อาวุธ แต่ หากิน แต่ ที่ อัน ควรมิ ได้ ประพฤติ การ เปน โจร ปล้น ตี ชิง
รามฐร แต่ นั้น มา ตก คำ วาณิช ผู้ เดินทาง ก็ มี ความ สุข

ครั้น อยู่ มา วัน หนึ่ง นางเสี่ยวหวน พา ทหาร หมิง สาม ร้อย ไป
เที่ยว ดู ทุก ค่าย เห็น นาย หมวด นายกอง แด ไพร่ พด ประพฤติ การ ดี ตาม
บังคับ บัญชา ของตัว ก็ มีความ ยินดี เปน อันมาก แล้ว เลย ตระวจ ดู ที่ ทาง
ทำเด ค่อ ไป จน ถึง เขตแดน เขา เกียกยูง เนีย เห็น ที่ ค่ายด หนึ่งข้าง หลัง เขา
เปน ทะเต ลำบ แล้ว มี คลอง แยก ไป หลาย ค่ายด จึง ให้ คน ใช้ ไป เทียว
ตระวจ ดู ว่า คลอง ไหญ่ นั้น คิด เนื่อง กัน ไป ทิศ ใดวันตก จด พรหมแดน
เมือง ถึง ไโส ทิศ ใดวันออก คลอด ถึง เขตแดน เมือง กวางตัง แล้ว นาง
เสี่ยวหวน พิศระหัด เห็น ข้าง ทิศใด เปน พัน แผ่นดิน เปด่า กว้างยาว หลายร้อย
ธ ก็ มีความ ยินดี เปน อันมาก จึง คิด ว่า ที่ ค่ายด นั้น เห็น พอ จะ คง ทำ
นา แด เวือก ส่วน ได้ แต่ ก่อน มา ถ้า บิดา เรา คิด จัด แจง ชน บ้าน นั้น ก็ คง
บริบูรณ์ มาก ไม่ควร เลย จะ ประพฤติ เปน โจร ให้ ชื่อเสียง เสีย ไป ครั้น
ตระวจ เสร็จ แล้ว ก็ กลับ มา เขาเกียกยูง เนีย ให้ หา นายหมวด นายกอง มา
พร้อม กัน แล้ว ว่า ที่ หลัง เขา นั้น ออก ไป มี ทะเต ลำบ แด คลอง น้ำ ทิ้ง ที่
พื้นดิน ว้าง เปด่า อยู่ มาก ท่าน ทั้งปวง จง แบ่ง ไพร่ พด ไป คง ทำ ไร่ นา
แเด เวือกส่วน ใน ที่ ค่ายด นั้น คง จะมี ผล จะได้ เดียง กัน ค่อ ไป นาย
หมวด นายกอง ก็ รับ คำ แล้ว คำนั้น ตา กลับ มา จัด ไพร่ พด ที่ มี ครอบ

ครัว ให้ยก ไป ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ ตาม ริม คลอง ทำ ไร นา ไร่ ถิ่น ดอน เปน
อัน มาก เตือก เอา แค ที่ ฉกรรจ์ ไม่ มี ครอบ ครัว ไว้ รักษา ค่าย ตั้ง แค
นั้น ที่ ค่าย ถ เขา เกียกยูง เนีย ก็ บรริรณ ด้วย เข้า ปตา อาหาร แด ผลไม้
ต่าง ๆ พวก ไพร่ ก็ มี ความ สุข ทั่ว กัน ตก ค่ำ วานิช เมือง กังไสแด เมือง
กวางตุ้ง ก็ ไป มา ซื่อ ซาย ที่ เขา เกียกยูง เนีย มี ได้ ขาด หา ไภย อันตราย มิ
ได้ ก็ พา กัน สรรเสริญ นาง เสี่ยว หวน เปน อัน มาก จึง จัด ของ ชน ไป
คำนับ นาง เสี่ยว หวน แด เล้น ให้ วัชร เทา ปวย อ่อง เนือง ๆ ค่ำ ด เจ้า เทา ปวย
ช่อง ก็ เปน ที่ นมถอ มา จน ทุก วัน น

ฝ่าย นาย หมวด นาย กอง ที่ รักษา ค่าย เขา เกียกยูง เนีย จึง ปฤกษา
กัน ว่า ธรรม เนียม จัน ถ้า เจ้า นาย ชาย หึง ก็ ดี แม้น อายุ สิบหก ปี พัน
จาก ทารก แด้ว พวก ไพร่ ต้อง จัด ของ ไป คำนับ ให้ พร ต่าง ๆ บัดนี้
ก่งจี้ เสี่ยว หวน นาย เรา อายุ ได้ สิบหก ปี แด้ว ก็ ตั้ง อยู่ ใน ยุทธ ธรรม พวก เรา
ได้ พัง บุญ มี ความ สุข จำ จะ ต้อง จัด หา สิ่ง ของ ที่ สมควร ชน ไป คำนับ
จึง จะ ชอบ เห็น พร อม กัน แด้ว ก็ ให้ ข้าง ทำ หมวก ทองคำ หิ้ง แพร
รัต เหว อย่าง ดี หิ้ง เสื้อ บัก ถาย ดอกไม้ ทอง หิ้ง แพร กุณ หิ้ง เสรีจ แด้ว
ก็ พา กัน เอา ของ ดี อย่าง เข้า ไป คำนับ สิ่ง ให้ นาง เสี่ยว หวน แด้ว พุด ว่า
พวก ข้าพเจ้า ทั้ง หาย พัง บุญ บารมี ท่าน ได้ ความ สุข สมาย จึง พร อม
กัน จัด ของ ทั้ง น มา คำนับ ท่าน นาง เสี่ยว หวน ได้ พัง ก็ ยินดี รับ เอา สิ่ง ของ
ดี อย่าง เข้า ไป ข้าง ใน แด้ว ค่ำ แด้ว ก็ กด บ ออก มา หิ้ง ที่ นำ เก่ง ให้ คน
ใช้ จัด โต๊ะ มา ตั้ง เชิญ นาย หมวด นาย กอง เสพย์ สุรา พุด จา กัน เปน ที่ รื่น เริง
มาก ครั้น กิน โต๊ะ เสรีจ แด้ว นาง เสี่ยว หวน จึง พุด ว่า ซึ่ง ท่าน ทั้ง ปวง
นับถือ เรา ๆ ว่า กล่าว สิ่ง ไร ก็ ทำ ตาม มิ ได้ จัด ชน นั้น ชอบ ใจ นก บัดนี้
เรา เห็น ว่า แค ไบราณ มา ถ้า ผู้ใด ประพาศ ตาม ประเพณี ก็ มี ความ
เจริญ เปน ที่ สรรเสริญ แห่ง คน ทั้ง ปวง เหมือน เมื่อ ครั้ง แผ่นดิน เหา โต
นาง เสี่ยว หวน เห็น ว่า บ้าน เมือง เกิด อด อด ก็ เกิด อด อด ชาว บ้าน ตั้ง

แฉง อยู่ รักษาเขตแดน ของ ตัว ไว้ ครั้น บ้าน เมือง ราบคาบ เปน ปกติ
 นางเสี่ยวหยิน ก็ จัด สิ่ง ของ เข้า ไป จมกวด อ่อน นุ่ม ต่อ เมือง หลวง
 ชื่อ เสี่ยง จึง ได้ ปรากฏ มา แด่ ทุกวัน นี้น พระเจ้า บันและฮ่องเต้ ได้ ครอง
 ราชสมบัติ พระองค์ ก็ มิ ได้ กระทำ ให้ ราษฎร ได้ ความ เดือดร้อน สิ่งใด
 เปน แต่ พระไทย เบาท้ มัก เชื้อ พัง ขุนนาง กังฉิน ครั้น ขุนนาง ที่ ชื่อ ตรง ทูต
 ทัด ทาน พระองค์ ก็ ทรง เห็น ด้วย บ้าน เมือง จึง เรียบ ร้อย เปน ปกติอยู่
 หัว เมือง ใหญ่ น้อย ใน อาณาเขต แด่ เมือง ประเทศ ราช ก็ แต่ง เครื่อง
 บรรณาการ ไป จมกวด ตาม ประเพณี มิ ได้ ขาด เรา คิด เห็น ว่า คำบด เขา
 เกียกยั่น นั้น ก็ อยู่ ใน ราช อาณาเขต ไม่ควร ที่ จะ ตั้ง แฉง อยู่ ต้อง ไป
 ยอม ขน ต่อ เมือง หลวง เสี่ยง จึง จะ ชอบ ท่าน ทั้งปวง จะ เห็น ประการ ไດ
 เปะแก่ ได้ พัง จึง ตอบ ว่า ใน เมือง หลวง ทุก วัน นี้น พระเจ้า บันและฮ่องเต้
 ผู้ ครอง ราชสมบัติ น้ำ พระไทย ก็ ไม่ สู้ จะ กระไร นัก พอ จะ ทำ ราชการ
 ตลอด พระเดช พระคุณ ได้ แต่ กัด ด้วย พวก กังฉิน เปน ขุนนาง อยู่ มาก
 ถ้า เรา รับ ราชการ ก็ จะ เบียด เบย ให้ ได้ ความ เดือดร้อน ด้วย นี้ เสีย
 คน กังฉิน นั้น จะ ว่า ก้าว การ งาน สิ่งใด ก็ หมาย แต่ จะ หา ผล ประโยชน์
 ได้ ตัว มิ ได้ เปน ยุติธรรม ฝ่าย เรา ที่ พัง จะ ตั้ง ทำไร้นา เรียก ส่วน หา
 กิน อยู่ ใน บ่า มิ ได้ ประพจน์ เปน พาด เหมือน แต่ ก่อน ชัด ดัน อยู่ จะ ได้
 สิ่งใด ไป ให้ พวก กังฉิน เด่า ฝ่าย พวก กังฉิน ก็ จะ เห็น ว่า พวก เรา เคย เปน
 โจร อยู่ เขา นั้น คง มี มั่ง มี ทรัพย์ สิ้น เงิน ทอง มาก เรา ไม่ ให้ สิ่ง ไร ก็ จะมี
 ใจ โกรธ ทูต ถ้าว โทษ ต่าง ๆ ความ ผิด ก็ จะมี เปน มัน คง ตัว ท่าน
 แด่ พวก ข้าราชการ จะ มิ ได้ ความ เดือดร้อน หรือ นางเสี่ยวหยิน จึง ตอบ ว่า
 ซึ่ง ท่าน พด นั้น ก็ ถูก แต่ เรา คิด เห็น ว่า ถ้า ตั้ง แฉง อยู่ อย่าง นี้น ถึง
 ความ ชั่ว เสีย ได้ ที่ ไหน จะ พ้น คาว ด้วย ประพจน์ เปน โจร มา ข้าง นาน
 แล้ว จึง จะ เข้า ไป อ่อน นุ่ม ต่อ เมือง หลวง เพราะ จะ ให้ คน ทั้งปวง เห็น
 ว่า พวก เรา ไม่ ประพจน์ การ หยาบ ข้าง เหมือน แต่ ก่อน จะ ต้อง เอา เข้า ของ

ไป คำนับ พวก กังฉิน ทำไม มี ใช้เรา หยาก เปน ชุนนาง จะ ได้ ประจบ ประ
 เจง คน เหล่านั้น ได้ เรา จะ จัด หา ของ บำ ตาม ส้มควร เข้า ไป ถวาย แก่
 พระเจ้าแผ่นดิน เท่านั้น เห็นการ จะ ไม่ เปน ไร ดอก ท่าน อย่า วิดก เลย สุหยง
 ได้ พง นางเสี่ยวหวน กับ เป่เก็ก พด โค้ดตอบ กัน จึง พด ขึ้น ว่า ถ้อย คำของ
 ท่าน นั้น ก็ ถก ต้อง ทั้ง สอง ฝ่าย ขอ ซึ่ง กงจี้ ว่า จะ จัด หา แต่ ของ บำ เข้า
 ไป ถวาย นั้น ควร แล้ว ท่าน เป่เก็ก อย่า ขัดขวาง ให้เสีย ประเพณี เลย
 เป่เก็ก แด นายหมวด นายกอง ทั้งปวง ก็ เห็น ชอบ ด้วย นางเสี่ยวหวน จึง
 แต่ง หนังสือ ฌบับ หนังสือ ซึ่งจะ ถวาย พระเจ้าบน และ ย่องเต้ มีความ ว่า
 ข้าพเจ้า นางเสี่ยวหวน ผู้ บุตรี เคาปวยฮอง ซึ่ง ตั้ง อยู่ ที่ เขาเกียกยูเหนีย
 คำนับ มา ยัง ท่าน ชุนนาง ผู้ ใหญ่ ใน เมืองหลวง ขอ ได้ นำ หนังสือ ของ
 ข้าพเจ้า ขึ้น กราบ ทูล พระเจ้าแผ่นดิน ได้ เหม็ง ให้ ทรง ทราบ ด้วย ดังแต่
 บิดา ข้าพเจ้า ถึง แก่ กรรม ข้าพเจ้า ได้ ว่า กล่าว คบ คม ไพร่ พด อยู่
 ที่ เขา เกียกยูเหนีย ก็ ละ ความ ชั่ว เลียน มิ ได้ ประพฤติ เปน โจร เหมือน แต่
 ก่อน บังคับ บัญชา ไพร่พด ให้ ทำ ไร่นา เรียก ส่วน หากิน โดย สุจริต ถก
 คำ วาณิช ใน เมือง กังไต้ แด เมือง กวางตุ้ง ไป มา ซื้อ ขาย มิ ได้ ขาด ข้าพเจ้า
 จัด หา ได้ ของ บำ โดย ส้มควร เข้า มา ถวาย ขอ เปน ข้า ขอบ ขันธสีมา สืบ
 ไป แล้ว แต่ง อีก ฌบับ หนังสือ ไป ถึง จงศึก เมือง กวางตุ้ง มีความ ว่า ข้าพเจ้า
 นางเสี่ยวหวน ขอ คำนับ มา ยัง ท่าน กุยฮอง ซึ่ง เปน จงศึก สำเร็จ ราชการ
 เมือง กวางตุ้ง ให้ ทรงทราบ ด้วย เดิม พวก ข้าพเจ้า เปน โจร เทียว ต่ ปล้น บ้าน
 เมือง ทำให้ ราษฎร ได้ ความเดือดร้อน ครั้น ภายหลัง ข้าพเจ้า ได้ เปน ใหญ่
 ก็ บังคับ ว่า กล่าว มิ ให้ ทำ ความ ชั่ว ราษฎร ใน แคว้น กังต้ง ค่อย มีความ
 สุข บิดา ข้าพเจ้า เห็น ว่า ครั้น จะ คง แง อยู่ ดัง นั้น ก็ เสีย ประเพณี ไป
 จึง จัด ได้ ของ บำ กับ หนังสือ ฌบับ หนังสือ มอบ ให้ เสี่ยวสิน कुมา ถึง ท่าน ๆ
 จง มีความ เมตตา ช่วย ส่งเคราะห์ บอก ส่ง เครื่อง บรรณาการ ของ บำ แด
 หนังสือ ของ ข้าพเจ้า เข้า ไป เมืองหลวง ถ้า โปรด ประการใด ท่าน จง มี

หนังสือ มา ให้ ข้าพเจ้า ทราบ ด้วย ครั้น เขียน หนังสือ แล้ว ก็ จด ตั้ง ของ ที่
เกิด ใน ป่า ซึ่ง จะ ถวาย เป็น เครื่อง บรรณาการ นั้น มัน ทุก เกวียน กับ หนังสือ
สอง ฉบับ มอบ ให้ เคียวสิน แล้ว ตั้ง ว่า ท่าน จง เอา หนังสือ สอง ฉบับ
กับ ของ ที่ ใน เกวียน ไป ให้ จง ตัก เมือง กวางตุ้ง ถ้า จง ตัก ว่า กล่าว อย่าง
ไร ท่าน จง พดจา ให้ ดี อย่า ให้ เลี้ยวการ ของ เรา ได้ เคียวสิน รับ คำ แด
รับ หนังสือ กับ ตั้ง ของ ทั้ง ปวง แล้ว คำ นับ ตาม มา จัด บ่าวไพร่ พอ สัมควร
ออกจาก เขา เกี้ยกยูเหนย ตรง ไป เมือง กวางตุ้ง ครั้น ถึง เคียวสิน ก็ ไป หา
ปู่เจงซี แจ้ง ความ ให้ ฟัง ทุก ประการ ปู่เจงซี ก็ พา เคียวสิน ไป หา
กุงฮอง ผู้ เป็น ที่ จง ตัก เวลา นั้น พอ กุงฮอง ออก ว่า ราชการ ขุนนาง ฝ่าย
ทหาร พดเรือน อยู่ พร้อม กัน เคียวสิน ก็ เข้า ไป คุก เข้า ถัง คำ นับ กุงฮอง ถาม
ว่า ท่าน มา แต่ ไหน เคียวสิน บอก ว่า นาง กงจี เลี้ยวหวน ผู้ เป็น โห่ ใน
คำบด เขา เกี้ยกยูเหนย ใช้ ข้าพเจ้า ถือ หนังสือ แด คุณ ตั้ง ของ มา ถึง ท่าน
พูด แล้ว ก็ ตั้ง หนังสือ ให้ กุงฮอง ๆ เปิด ผนึก ออก อ่าน แจ้ง ความ ก็ ยินดี ตั้ง
หนังสือ ให้ ขุนนาง ทั้ง ปวง ดู แล้ว จึง คิด ว่า โจร พวก นี้ แต่ โบราณ มา ไม่
ยอม ชิน กับ ผู้ ไต ด้วย มี ใจ หัว หาย แข็งแรง นึก มา ครั้ง นี้ ตัว เรา
เพิ่ง ออก มา ว่า ราชการ เมือง ใหม่ ๆ โจร พวก นี้ กด บัง ใจ ยอม ชิน กับ
เมือง หดง ก็ เพราะ บารมี ของ พระเจ้าแผ่นดิน แด บุญ ของ เรา ซึ่ง จะมี
ชื่อ เดียง ปรากฏ ไป ภาย หน้า คิด แล้ว ก็ ตั้ง คน ใช้ ให้ จัด โต๊ะ แด สุรา มา
เลี้ยง เคียวสิน กับ ขุนนาง ทั้ง ปวง พร้อม กัน ครั้น กิน โต๊ะ แล้ว กุงฮอง ก็ ตั้ง
พนักงาน ให้ พา เคียวสิน ไป พัก อยู่ ที่ กงก๊วน แด ปดุกษา ขุนนาง ทั้ง ปวง ว่า
ซึ่ง นาง เลี้ยวหวน ให้ เคียวสิน ถือ หนังสือ มา ท่าน ทั้ง หดาย จะ เห็น ประการ ไต
ฝ่าย ชกเหง ซึ่ง เป็น ที่ บั อ น น เป็น ขุนนาง กัง ฉิน มี ใจ พยาบาท นาง
เลี้ยวหวน อยู่ ด้วย เมื่อ ครั้ง ก่อน ตัว ยก กองทัพ ไป ด้อม หัด กัง บิดา นาง
เลี้ยวหวน ไว้ นาง เลี้ยวหวน มา แก่ เอา บิดา ไป ได้ ตัว เลี้ยว ที่ มา

ถูก ฮาหวู เจ็บ ป่วย ได้ ความ อภัยศ มาก จะคิด แก้แค้น อยู่ เหนือ ๆ ครั้น
 จะยกกองทัพ ไปรบ พง ก็เกรง ผู้มี นางเสี่ยวหวน อยู่ ไม่รู้ ที่ จะทำ ประการ
 ไต ครั้น ได้ยิน กุยฮอง ปกฤษา ดังนี้ จึง ว่า นางเสี่ยวหวน น ประพฤติ
 เป็น โจร มา แต่ครั้ง บิดา จน ถึง ตัว ทำให้ ราษฎรเดือดร้อน แล้วฆ่าฟัน
 ทหาร เมือง กวางตุ้ง เสีย นักหนา ก็เหมือน หนึ่ง เป็น กระบด ค่อ แผ่นดิน
 มี ความ ผิด มาก บัดนี้ หดถึง ผู้ บิดา ตาย เสีย แล้ว กัดัว เรา จะ ยกกองทัพ
 ไปตี จึง คิด อูบาย มี หนังสือ มา อ่อน น้อม พอ เป็น ประกัน ไป ครั้ง หนึ่ง
 ถ้า ท่าน เชื่อ ถือนาน ไป ก็ จะเป็น ดีศรี ข้าพเจ้า คิด ว่า จับ ตัว เดี่ยวดี้น ฆ่า
 เสีย แล้ว ยก กองทัพ ไปปราบ ปราบ เสีย นาม แผ่นดิน ให้ราบคาบ จึง
 จะ ควร กุยฮอง เป็น คน ตงฉิน ได้ พัง ชกเหง พุด ดังนี้ ก็ ไม่ ชอบใจ จึง
 ตอบ ว่า ซึ่ง จะ ทำ อย่าง ท่าน พุด เห็น ไม่ ถูก ด้วย ธรรมเนียม แต่ โบราณ
 มา ถ้า เขา อ่อนน้อม โดย สุจริต แล้ว ก็ ต้อง รับ ถึง มาท ว่า จะเป็น
 ข้าศึก คู้ เขียว กัน ประการ ไต ก็ ต้อง ละ ความ พยาบาท เสีย จึง จะ ชอบ
 ด้วย ประเพณี แต่ ทุก วัน นี้ โจร ผู้ ร้าย ก็ ชุก ชม มาก ทั้ง เป็น พวก เป็น
 เหล่า อยู่ หลาย ตำบล ถ้า ทำ อย่างท่าน ว่า แล้ว สืบ ไป ภาย นาน ที่ ไหน
 พวก โจร จะ ละ พยัค อัน ร้าย เข้า มา อ่อน น้อม ค่อ เมือง หลวง เต่า ถ้า เจ้า
 เมือง ไหญ่ น้อย ทั้งปวง วั จะ ตี เคียน เรา จะ ต้อง มี หนังสือ บอก เข้า ไป
 กราบ ทูล พระเจ้า และ เบน ย้อง เค ให้ ทรง ทราบ จึง ควร มั่น ทรง โปรด ออกมา
 ประการ ไต จึง ค่อย ทำ ตาม วัดัง พวก ขุนนาง กรมการ ทั้งปวง ก็ เห็น
 ชอบ ด้วย แต่ ชกเหง นั้น เห็น กุยฮอง ไม่ เชื่อ ถ้อย คำ ของ ตัว ก็ มีความ
 โกรธ แต่ อาย มาก หา พุด ประการ ไต ค่อ ไป ไม่ คำนั้น ภา กุยฮอง กลับ ไป
 ที่ อยู่ กุยฮอง จึง ทำ หนังสือ บอก ฉบับ หนึ่ง มีความ ว่า นางเสี่ยวหวน
 ผู้ บุตร หดถึง ซึ่ง ทั้ง เป็น โจร อยู่ เขา เกีย กุยเนี้ย วั คู้ ตัว ว่า ประพฤติ เป็นการ
 ผิด กลับ ใจ ละ พยัค อัน ร้าย เสีย ได้ ไม่ ทำการ เขียว ข้า เหมือน แต่ ก่อน
 ถูก คำ วา นิช ไป มา ขอ ขาย มีความ สุข บัดนี้ แต่ง ให้ เดี่ยวดี้น ถือน หนังสือ

แต่คุณสิ่งของซึ่งเกิดในป่าเป็นเครื่องบรรณาการมาถึงข้าพเจ้า
ขออ่อนน้อมยอมชนกับเมืองหลวงตามประเพณี ข้าพเจ้าเห็นว่าโจร
พวกนางเสี่ยวหวอนคงอยู่ เขาเกียกยุเหนี่ย แข็งแรงมากหลายแผ่นดินแล้วหา
ยอมชนไม่ จึงคิดผู้สำเร็จราชการเมืองกวางตุ้งคนเก่าให้ยกกอง
ทัพไปปราบปรามหลายครั้งก็เอาไชยชนะไม่ได้ ซึ่งนางเสี่ยวหวอน
กลับใจไม่ประพฤติการหยาบช้ามาอ่อนน้อมยอมชนดังนี้ ก็เพราะบุญ
บารมีของพระองค์ที่ราษฎรจะได้อยู่เย็นเป็นสุข ข้าพเจ้าจึงแต่ง
ให้กรมการนำหนังสือแด่ของป่า ซึ่งเป็นเครื่องบรรณาการของนาง
เสี่ยวหวอนเข้ามาถวาย จะควรประการใดสุดแล้วแต่จะโปรด ครั้นเขียน
หนังสือแล้วก็เรียกกรมการผู้หนึ่งชื่อมิได้ปรากฏ มาสั่งว่าท่านจง
รับเอาเครื่องบรรณาการของป่าที่เคียวดินกับหนังสือบอกของเรา แด่
หนังสือของนางเสี่ยวหวอนสองฉบับนี้ เข้าไปเมืองหลวงสั่งให้ขุนนาง
พนักงานนำชนกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินและองค์ให้ทรงทราบ ขุนนางกรม
การผู้หนึ่งก็รับคำแต่รับหนังสือสองฉบับ แล้วคำนับตามาเรียกเอง
ของป่าที่เคียวดินนั้นทุกเกวียนเสร็จแล้ว ก็จัดเสมียงอาหารแด่บ่าว
ไพร่พอสมควรออกจากเมืองกวางตุ้ง กุยฮองก็ให้เคียวดินพักอยู่ที่
กองก๊วนคอยท่าว่าขุนนางกรมการจะกลับมา มันโปรดประการใด
จะได้มีหนังสือตอบไปให้นางเสี่ยวหวอนทราบ

ขณะเมื่อเคียวดินพักอยู่ที่กองก๊วนเมืองกวางตุ้ง กุยฮองเอา
ใจใส่ให้คนใช้ไปคอยปฏิบัติจัดโต๊ะเลี้ยงวันละสามเวลา แล้วสั่งว่า
ถ้าเคียวดินจะไปเที่ยวชมบ้านเมืองเด่นก็ให้คนใช้นำไป มันเคียวดิน
หยุดพักที่ใดให้เจ้าของบ้านจัดน้ำร้อนน้ำชา แดอาหารเลี้ยงตาม
สมควรแก่เวลาที่หยุดพักมิให้อุดหยาก เคียวดินก็มีความสุข จึง
คิดว่ากุยฮองคนนี้ใจดีรอบคอบประกอบทั้งความซื่อตรงหาผู้เสมอยาก
ถ้าบ้านใดเมืองใดผู้ที่เป็นใหญ่ใจโอบอ้อมอารีมีความเมตตาแก่ผู้น้อย

แต่ใจดีจืดแล้วบ้านเมือง ก็ จะบริบูรณ์ อยู่ เย็น เป็นสุข ทั้งกัน แต่คน
 เช่น น ห่า ได้ด้วย ยาก ทุก วัน น มี แค่ ชุนนาง ที่ เปน พาด ทำการ ตั้ง
 โต ก็ หมายถึง เอา ประโยชน์ ได้ ตัว มี ได้ คิด ถึง พระเดช พระคุณ ที่ พระเจ้า
 แผ่นดิน ทรง ชุบเลี้ยง ถ้า เห็น ว่า ผู้ใด มี สติปัญญา แล ความ ชอบ แล
 ความดี เสมอ กับ ตัว หรือ ยิ่ง กว่า ก็ มี ความ อธิษฐาน คิด จะ หักราน เสีย ให้
 เสื่อม ถอย ยศศักดิ์ ถึง จะ เอา ดี แต่ ตัว ผู้เดียว มิ ให้ คน อื่น เทียบ เทียม ได้
 ถ้า พิเคราะห์ เขา ก็ เหมือน ไม่ ภาวกัด ต่อ เจ้า อัน ตักษณะ คน ที่ รัก เจ้า นาย
 นั้น มิ ได้ มี ความ อธิษฐาน ถ้า เห็น ว่า ผู้ใด มี สติปัญญา ควร จะ รับราชการ
 ตำแหน่ง โต ได้ ก็ ช่วย ยก ย่อง อุดหนุน ชน ให้ เปน กำนัน แก่ เจ้านาย ของ
 ตัว เหมือน กุญชอง น จึง จะ เรียก ว่า เปน คน ดี รัก เจ้านาย โดย แท้ เทียว
 ดิน ก็ พัก อยู่ ที่ กงถวน เปน สุข

ฝ่าย ชุนนาง กรมการ เมือง กวางตุ้ง มา ถึง เมือง หลวง ก็ เอา
 หนังสือ บอก จง ตัก แล หนังสือ นางเสี่ยวหวน กับ ทัง ของ บ้าเครื่อง บรรณา
 การ ไป ส่ง ให้ อันหลิมอ ชุนนาง พนักงาน แล แจง ความ ให้ ฟัง อันหลิมอ
 กรับหนังสือ แลเครื่อง บรรณาการไว้ ครั้น เวลา รุ่งเช้า ก็ เข้า ไป เฝ้า กราบทูล
 พระเจ้าบนและฮ่องเต้ ให้ ทราบ แล ถวาย หนังสือ บอก แล หนังสือ นาง
 เสี่ยวหวน พระเจ้าบนและฮ่องเต้ รับ มา ทอด พระเนตร สิ้น ข้อ ความ ทั้งสอง
 ฉบับ ก็ มี พระไทยยินดี พระราชทาน หนังสือ นั้น ให้ ชุนนาง ทังปวง ต แต่
 คริสต์ ปลูกษา ว่า ซึ่งนางเสี่ยวหวน มี หนังสือ เข้า มา อ่อน น้อม อย่าง นาน
 ทงหลาย จะ เห็น ประการ ไດ ชินซึกกับโก้วก๊กชุนนาง ผู้ใหญ่ กราบ ทูล ว่า
 นางเสี่ยวหวน น เปนพวก เขี้ยวหยิน คง อยู่ คำบด เขา เกียกยูเหนี มี ไพร่พด
 มาก ถ้วน แต่ อง อาจ ถำ หาญ ประพาศ เปน โจร มา ข้าง นาน แล้ว คน ทัง
 หลาย ย่อม กลัวเกรง ไม่ ใคร จะ ไป มา ใน คำบด นั้น บัดนี้ ละ ความ ชั่ว
 เสีย เข้า มา อ่อนน้อม โดยดี เพราะ บุญบารมี ของ พระองค์ ที่ คง อยู่
 ใน ยุติธรรม โจร พวกนี้ จึง ทง พยัคฆ์ ร้าย ร้าย ไม่ ต้อง ปราบปราม ให้

ยาก แก่ทแถม ทหาร ประการ หนึ่ง ก็ มีใจ รักที่ จิต ของ บ้า เข้า มา ถวาย
ตาม คำสั่ง ของ ตัว ควร ที่ จะ ทรง พระเมตตา ชบ เติง คง แ่ก้ เอา ใจ ไว้ คงจะ
มี ใจ สุจริต หนึ่ง จึง ตก เมือง กวางตุ้ง ก็ มี ความ ชอบ ต้อง เดือน ยศ คักดี
ให้ หัวเมือง ใหญ่น้อย ทั้ง สี่ทิศ ได้ เห็น เปน ตัว อย่าง ก็ จะ จง รัก รัก ที่มี ใจ
กะตัญญู อุส่าห์ เกิด ยกล้อม พอก ใจ แด่ ปราบ ปราบ เติง นาม แผ่นดิน
ให้ รบ คาบ บ้าน เมือง จึง จะ อยู่ เย็น เปน สุข

พระเจ้าแผ่นดิน ยองเต้ ได้ ทรง พงษ์ ขุนนาง ทั้ง สอง กรม ทูล ก็ เห็น ชอบ
ด้วย จึง ตรัส สั่ง ให้ ซินซี้ ทำ ครา ตัง นางเสี่ยวหวน เปน ที่ อิตป็นกิมฮวยกงจู
พระราชทาน หมวก ทองคำ อย่าง แจ้ กับ เข็ม ขี่ ด้าย หนึ่ง แด่ เลือ ด้าย
ทอง เปน เครื่อง ยศ ให้ นาง อยู่ดี มา รดา นางกิมฮวยกงจู เปน อิตป็นฮุยนิ พระ
ราชทาน แพร ด้าย บักร สิบ ม้วน เงิน ห้า ร้อย ตำลึง ทอง สอง ร้อย ตำลึง ให้
เตาปวยอ่อง บิดา นาง กิมฮวยกงจู ที่ ตาย นั้น เปน เคาปวยไต้ อ่อง กับ โปรต
ให้ กุยฮอง จงตก เมือง กวางตุ้ง เปน ผู้ สำเร็จ ราชการ แหวง กิ่ง ตัง ทั้ง นั้น ตั้ง
แต่ กัด กัด ซิน ซินซี้ ถวาย บังคม ตา ออก มา ทำ ครา ตัง เสร็จ แล้ว จิต ตั้ง
ของ พระราชทาน ตาม รับ ตั้ง มอบ ให้ ขุนนาง กรมการ เมือง กวางตุ้ง ขุนนาง
ผู้ นั้น ก็ คำนับ ตา คุม ครา ตัง แด่ ตั้ง ของ กัดไป ครั้น ถึง เมือง กวางตุ้ง
ก็นำ ครา ตัง แด่ ของ พระราชทาน เข้า ไป ตั้ง ให้ กุยฮอง ๆ ก็ มีความ ยินดี
จิต ไตร เครื่อง บูชา รับ ครา ตัง แด่ จึง ตั้ง คน ใช้ ให้ ไป เชิญ เคียวสิน มา
แจ้ง ความ ให้ พงษ์ ทุก ประการ ก็ เอา ครา ตัง แด่ ของ พระราชทาน มอบ ให้
เคียวสิน ๆ ก็ ยินดี รับ ครา ตัง แด่ ของ ทั้ง ปวง แด่ คำนับ ตา จะ กัดไป
จงตก สั่ง ให้ ขุนนาง กรมการ ผู้ หนึ่ง ชื่อ ถิตัง คุมทหาร สี่ สิบคน ไป กับ
เคียวสิน ๆ กับ ถิตัง ก็ คำนับ ตา ออก จาก เมือง กวางตุ้ง เคียวสิน ให้
คน ใช้ รับ ถ่วง นำ ไป แจ้ง ความ แก่ นางเสี่ยวหวน ให้ ทราบ นางเสี่ยวหวน
มีความ ยินดี ก็ ตั้ง ตัว เปน สุภาพ มี ได้ ถือ อาวุธ พา ทหาร หูยง สี่ มร้อย
มี พิณพาทย์ จัน เครื่อง แห่ พร้อม ลง จาก เขา ไป รับ อยู่ กกลางทาง พอ

เคี้ยวสิ้น กับ ถิกิ่ง คุน ครา คัง แด ของ พระราช ทาน มา ถึง นางเสี่ยวหวน
ก็ ให้ ประโคน พินพาทย จัน ชน พร้อ ม กัน แล้ว พา เคี้ยวสิ้น กับ ถิกิ่ง แห่
ครา คัง แด ของ พระราชทาน มา ถึง เขา เกี้ยกุยเนี้ย ก็ จัด โต๊ะ เครื่อง บูชา
เซี่ย ครา คัง ชน วาน บน โต๊ะ แล้ว เซี่ย มารดา ออก มา พา กัน คุก เข้า ถง
ค่านับ แล้ว เบ็ด ฝืน ก็ ออก อ่าน มี ความ ว่า พระเจ้า บั้น แดะ ช้อง เค ผู้ เป็น
กระษัตริย์ ทรง สัมบัติ ใน แผ่นดิน ได้ เหมื่ง มา ถึง นาง เสี่ยวหวน ด้วย แด่
เดิม นั้น ตัว ท่าน กับ บิดา ประพาศ หยาบ ข้ำ เป็น เสน่สน หนาม แผ่นดิน มี ความ
ผิด มาก ครั้น บิดา ท่าน ถึง แก่ กรรม ท่าน ละ ความ ขัว เลี้ย มิ ได้ ประพาศ
พาตาม บิดา ซึ่ง กลับ ใจ ได้ อย่าง นี้ ก็ เป็น การ ดี อยู่ แล้ว ยัง มี
แก่ ใจ คิด ถึง เรา ผู้ เป็น เจ้า ใน เมือง หดง อู่ ส่า หั จั๊ต ของ บ้า เข้า ไป สั่ง
แล้ว อ่อนน้อม ยอม ส่า พิภักดิ์ ตาม ประเพณี โดย ฉันท ข้ำ กับ เจ้า ก็ เรียก ว่า เป็น
ตงฉิน มี ความ ชอบ มาก จึง คัง ให้ นางเสี่ยวหวน เป็น ที่ อิตบั้น กิมฮวยกงจี้
มี หมวก เข็มขัด แด เลื้อ เป็น เครื่อง ยศ ให้ นาง ฮู่ตี มารดา นาง กิมฮวยกงจี้
เป็น อิตบั้น ฮูหยิน พระราช ทาน เงิน ทอง แด แพร ไว้ ใช้ ส่วย ให้ เคา
ปวยอ่อง บิดา นางกิมฮวยกงจี้ ที่ ตาย นั้น เป็น เคาปวยไค อ่อง แด ให้ นาง
กิมฮวยกงจี้ คิด ถึง คุณ เรา ที่ มี ความ กรุณา ชุบ เติง จง คัง ใจ รับ ราช
การ โดย สัจจิต ช่วย มอ ง กัน รักษา ขอบขันธ์ เตมาอย่า ให้ ราชฏูร เดือด
ร้อน ได้ ชื่อเสียง ก็ จะ ปรากฏ ไป ชั่ว พระจันทร์ พระอาทิตย์ ครั้น อ่าน
สิ้น ข้อ ความ แล้ว นางเสี่ยวหวน กับ มารดา ก็ คุก เข้า ถง ถวาย บังคม สำน
ครัง คัง ใจ จำเภาะ พระเจ้า แผ่นดิน ซึ่ง ทรง พระเมตตา ชุบ เติง แล้ว
สั่ง คน ใช้ ให้ จัด โต๊ะ มา คัง เซี่ยถิกิ่ง กับ เคี้ยวสิ้น แด นายหมวดนายกอง
กิม พร้อ ม กัน ครั้น เสร็จ แล้ว ถิกิ่ง พัก อยู่ ที่ เขา เกี้ยกุยเนี้ย สาม วัน แล้ว
ก็ ถา นางเสี่ยวหวน กลับ ไป เมือง กวางคัง คัง แด นั้น คน ทงปวง จึง เรียก
ชื่อ นางเสี่ยวหวน ว่า กิมฮวยกงจี้

ครั้น อยู่ มา ถึง กำหนด นี้ นาง กิมฮวยกงจู้ ก็ จัด เข้าเปิดอก ที่ ทำ
นา ได้ ร้อย เจียน ๆ หนึ่ง คิด เป็น ไทย แปร ถึง ให้ เคี้ยว สิ้น คุม ไป ส่ง
เมือง กวางตุ้ง เป็น ส่วน ค่านา กุยฮอง ตั้ง ให้ พนักงาน ให้ รับ ชั้น ฉาง ไว้
แล้ว มี หนังสือ บอก ไป กราบ ทูล พระเจ้าแผ่นดิน และฮ่องเต้ ให้ ทรง ทราบ

ฝ่าย ชกเหง ตั้ง แต่ พุดกับ กุยฮอง จะ ให้ กำจัด นางเสี่ยวหวน กุยฮอง
ไม่ เชื่อ พัง บอก หนังสือ เข้า ไป เมือง หตวง มี ครา ออก มา ให้ กุยฮอง
สำเร็จ ราชการ ทัว ทัง แขวง ถึง ตั้ง แด่ ตั้ง นางเสี่ยวหวน เป็น กิมฮวยกงจู้
ก็ ยัง มีความ โกรธ กุยฮอง แด่ พยายาม นาง กิมฮวยกงจู้ เป็น อัน มาก
คิด ตรึก ตรอง ที่ จะ แก่ แก้น ให้ จง ได้ ก็ ยัง ไม่ได้ ช่อง โอกาส

ครั้น อยู่ มา พระเจ้าแผ่นดิน และฮ่องเต้ โปรด ให้ กุยฮอง เข้า ไป เป็น
ขุนนาง ผู้ ใหญ่ ใน เมือง หตวง ให้ ชกเหง ว่า ที่ จง ตัก ไป พดาง กว่าจะ
จัด หา ผู้ ใด ได้ จึง จะ ให้ ออก ไป เป็น จง ตัก ต่อ ครั้ง หนึ่ง ชกเหง มี
ความ ยินดี คิด ว่า ที่ คำบด เขา เกีย กุยเนี้ย มี ไว้ นา เรือกสวน มาก บัดนี้ มา
ชน กับ เมือง หตวง แล้ว จะต้อง เรียก เขา ด้วย อากร ให้ เชิดหาบ จึง
จะ สม ที่ มัน คิด ร้าย ต่อ เรา คิด แล้ว ก็ เรียก เขียวเกียด กรมการ ซึ่ง เป็น
กัณดิน พวก ของ ตัว มา สั่ง ว่า ท่าน จง คุม ทหาร สาม ร้อย ไป ที่ เขา เกีย
กุยเนี้ย เรียก ด้วย แด อากร ให้ แข็งแรง อย่า เห็น แก่ มัน ด้วย เป็น
ศัตรู ของ เรา จง ช่มชู้ ให้ มาก มัน จึง จะ กลัว เกรง ไม่ อาจ ดู มัน ต่อ ไป
เขียวเกียด ก็ คำนั้น ตา มา จัด ทหาร เสรี จ แล้ว ออก จาก เมือง กวาง ตุง ไป ถึง
เขา เกีย กุยเนี้ย ก็ เรียก เขา ด้วย แด อากร ของ หตวง แล้ว จะ เขา เงิน
ทอง แก่ คน เหล่านั้น เป็น ส่วน ของ ตัว ด้วย จึง พุด ว่า เรา เป็น ข้า หตวง
ออก มา ถ้า ไม่ได้ เงิน ทอง เป็น เบี้ย เติง จะได้ ตั้ง ใด เป็น กำถัง
ราชการ เถ้า มัน ใคร ขัด ชั้น ก็ จะ ตง โทษ จง หนัก พวก ไพร่ พด เหล่า
นั้น ก็ มา แจ้ง ความ กับ กวนมอหตอ ทุก ประการ กวนมอหตอ ได้ พัง ก็
โกรธ จึง ว่า ถ้า กระนั้น ต้อง จับ ข่า เสี้ย คน เหล่านั้น ห้าม ว่า พวก เรา

เปน ข้า ขอบ ขันธเสมา เมืองหลวง ซึ่ง จะ ทำดังนั้น ไม่ ควร ต้อง ไปแจ้ง
 ความ แก่ นาง กิมฮวยกงจู้ ให้ทราบเสีย ก่อน กวนมอหุดก็ เห็น ขอบด้วย
 จึง รีบ มาบอก ความ แก่ นางกิมฮวยกงจู้ โดย เร็ว นาง กิมฮวยกงจู้
 ได้ พัง ก็ โกรธ แค่อด โท โส วั้ จึง คิด ว่า ซึ่ง เอี้ยวเกียด ทำดังนั้น เพราะ
 หมาย จะ หาประโยชน์ ได้ ตัว ถ้า เราเอาเงิน ทอง ให้เสีย บ้าง ก็ คง จะ
 กลับ ไป คิด แล้ว จึง ให้คน ไข้ ไปเชิญ เอี้ยวเกียด มาจัด ที่ ให้ นั่ง โดย
 สบาย แล้ว พูด ว่า ไร้ นา เรือ ก ส่วน ของ พวก ข้าพเจ้า ใน คำบถ นั้น พัง คิด
 อ่าน จัด แจง ทำขึ้น ยัง ไม่ สู้ จะ บริบูรณ์ มาก พอ ได้บริโภคน เปน
 กำถิง เท่านั้น หา ได้ จำหน่าย ซื่อ ขยาย ไม่ ซึ่ง ท่าน จะ มา เรียก เอา ด้วยอากร
 ของ หลวง ข้าพเจ้า ก็ ไม่ ขัด ขึ้น แต่ ขอ ทูเถาพอ ขน ฝั ใหม ครึ่ง น
 ข้าพเจ้า จะ เรี่ยไร เงิน ทอง ให้ แก่ ท่าน พอ เปน กำถิง ราชการ ก่อน ท่าน
 จึง กลับ ไป แจ้งความ แก่ จงตัก ตาม คำ ข้าพเจ้า ว่า เอี้ยวเกียด ก็ รับ คำ
 นางกิมฮวยกงจู้ จึง จัด แจง เงิน ทอง เข้า ของ ให้ พอ สบาย เอี้ยวเกียด
 ได้ ผล ประโยชน์ สบาย นึก ก็ มีความ ยินดี คำนี้ นาง กิมฮวยกงจู้
 กลับ ไป เมือง กวาง ตัง แจ้ง ความ แก่ ชกเหง ทุก ประการ แล้ว เอา เงิน
 ทอง เข้า ของ ทั้งปวง ที่ ได้ มา แบ่ง ให้ ชกเหง บ้าง เอี้ยวเกียด ก็ วั้ เปน
 ส่วน ของ ตัว มาก แต่ ทำ อย่าง นั้น ถึง สาม ปี จน พวก เขา เกียกยุเนี่ย
 ขัดสน ลง ครั้น ถึง กำหนด เอี้ยวเกียด ก็ ไป อีก พวก นายหมวด นายกอง
 เห็น มีความ โกรธ แค่น มาก คิด กัน จะ ขำเอี้ยวเกียด เสีย นาง กิมฮวย
 กงจู้ วั้ ดังนั้น จึง หา ตัว นายหมวด นายกอง มา พูด ว่า ถ้า ท่านทั้ง หลาย
 คิด ทำร้าย แก่ ข้า หลวง แล้ว เรา ก็ จะ โทณ ฆม บวช เปน ชี ไม่ ว่า การ บน
 เขา น ต่อ ไป นาย หมวด นายกอง ได้ พัง ดังนั้น ก็ จิน ใจ ต้อง นิ่ง อยู่ นาง
 กิมฮวยกงจู้ ก็ จัด เงินทอง ให้ แก่ เอี้ยวเกียด ๆ ก็ ลา กลับ ไป

ฝ่าย สุหยง ซึ่ง เปน น้า นาง กิมฮวยกงจู้ ปฤกษา นายหมวด นาย
 กอง ทั้งปวง ว่า พวก เรา ละ พยศ อัน ร้าย เสีย ตั้ง ทำ มาหา กิน โดยสุจริต

เพราะเชื่อ ถ้อยคำ นาง กิมฮวยกงจู้ บัดนี้ พวก กรมการ เมืองกวางตุ้ง มา
เบียด เบียดพวก เรา ได้ ความ เด็ดร้อน มาก ครั้น จะ กลับ เปน ไจร ต่
ปตัน ไป ตาม เดิม นางกิมฮวยกงจู้ ทราบ ก็ จะ โกรธ จะ ต้อง คิดอุบาย
ให้ พวก เรา ไป ต่^๕ เที่ยม ชาย สุรา ถ้า ชาว เมืองกวางตุ้ง เดิน มา เห็น ว่า
มี ทรัพย์สิน เงินทอง สิ่ง ของ มาก ก็ จง เอา ยา เมื่อเจ็ด ถึง ให้ กิน มัน เมา
แล้ว ก็ แย่งชิง เอา สิ่ง ของ เสีย ถ้า พวก เมือง อื่น อย่า ทำ เปน อัน ชาติ ที่
เดียว นายหมวด นายกอง ทั้งหลาย ก็ เห็น ชอบ ด้วย คำนับ ตาม มา จัด
การ ไป ต่^๕ โรง เที่ยม อยู่ ตาม ทาง เมือง กวางตุ้ง ทุก ตำบล ยู่หยง จึง เข้า
ไป หา นาง กิมฮวยกงจู้ พุด ว่า เมื่อ บิดา ท่าน ถึง แก่กรรม นั้น ตั้ง ไว้ ว่า ถ้า
ข้าพเจ้า เห็น ชาย ผู้ใด สมควร แก่ ท่าน ก็ ให้ จัด แจก ตกแต่ง เสีย แต่ ข้าพเจ้า
ตรึกตรอง หา มา ช้านาน แล้ว ก็ ไม่ เห็น ผู้ใด เลย จึง คิด ว่า จะ ให้ พวก เรา ที่
มี ศักดิ์บุญญา ไป ต่^๕ โรง เที่ยม ชาย ของ อยู่ ตาม ทาง มัน เห็น ผู้ใด ที่
สมควร แก่ ท่าน ก็ ให้ พา ตัว มา ถ้า ท่าน พร้อม ใจ แล้ว จะ ได้ ตก แต่ง เสีย
ท่าน จะ เห็น ประการ ไດ นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง จึง ตอบ ว่า การ อย่าง นี
สุด แล้ว แต่ ท่าน ๆ เปน ผู้ใหญ่ จะ เห็น ควร ยู่หยง จึง ว่า ถ้า กระนั้น ท่าน
จง เอา เกยม ต้อง เล่ม สำหรับ มือ มา ให้ ข้าพเจ้า ๆ จะ ไป คิด อำน การ
จึง จะ สำเร็จ นางกิมฮวยกงจู้ ก็ เข้า ไป ข้าง ใน หีบ เกยม ออก มา สั่ง ให้
ยู่หยง ๆ รับผิดชอบ ตาม มา ที่ อยู่ จึง เรียก ม้า เหมามา สั่ง ว่า ท่าน
จง จัด สิ่ง ของ ที่ อย่าง ดี ทั้ง ของ บริโภค ให้ พร้อม ไป ต่^๕ โรง เที่ยม อยู่ ที่ หน
ทางใหญ่ ซึ่ง คน เดิน ไป มา มาก ถ้า เห็น ผู้ใด ที่ วงที่ ชอบ กต สมควร จะ เปน
สามี นางกิมฮวยกงจู้ ได้ ท่าน จง ให้ แต่ง คำ โคตร แล้ว บอก ว่า ถ้อยคำ
ดี นาย เรา จะ ให้ เกยม คู่ นั้น เปน รางวัล พุด แล้ว ก็ หยิบ เกยม สั่ง ให้ ม้า
เหมา รับ เกยม แล้ว ตอบ ว่า ข้าพเจ้า ศักดิ์บุญญา น้อย ซึ่ง ท่าน ใช้ นี เปน
การ ใหญ่ โดย มา ทว่า ข้าพเจ้า ชอบ ใจ นางกิมฮวยกงจู้ ไม่ เห็น ดี

ท่าน ก็ จริต เตียน ข้าพเจ้า อยู่ยง จึง ว่าเรา อยู่นู ว่า ท่าน มี สติปัญญา
 อาจ จะ รั้ง ใจ นาย เรา ว่า รัก คน ชะนิค ไหน คง จะ หา มา ถก ใจ ได้
 ท่าน อย่า ถ่อม ตัว เลย น้ำ เหมมา ได้ พง ดึง นน ก็ หิว ไระ แล้ว คำ นับ ดา
 เอา เกยม ต้อง เล่ม กัด บิ มา ที่ อยู่ จิต เจง เข้า ของ ทั้ง ปวง เสรี จ แล้ว ก็ ไป
 เข้า คัด คง ไระ เคมม ชาย ของ อยู่ คำ บด ชง ช่วย กัย ซึ่ง เปน ทาง ไหญ่ น้ำ เหมมา
 ช่าง พด จาก คน ก็ ไป มา หยุต พัก อาไศรย มาก น้ำ เหมมา พิเคราะห์ ด้ ยัง
 ไม่ เห็น ผู้ ไต ที่ ส้ม คอว จะ เปน สามี นาง กิม ช่วย กง จู ได้ ก็ คง ไระ ชาย ของ
 อยู่ ที่ คำ บด นน ส้ม มา

ฝ่าย ชอง หยก กับ อึ้ง หวัง มา ถึง คำ บด ชง ช่วย กัย ก็ ลง จาก น้ำ
 เข้า หยุต พัก ใน ไระ เคมม ของ น้ำ เหมมา ๆ พิเคราะห์ ด้ เห็น ชอง หยก มี กิริยา
 เรียบ ร้อย รูป ร้าง ส้ม คอว จึง คิด ว่า ชาย ผู้ ไต ที่ ชอง บก ดเห็น จะ เปน
 คน ดี ถ้า ได้ เปน สามี นาง กิม ช่วย กง จู ก็ ส้ม คอว คิด ดึง นน แล้ว จึง
 เชิญ ให้ นน ที่ ส้ม คอว แล้ว ถาม ว่า ท่าน แซ่ ไต ชื่อ ไร อยู่ คำ บด ไหน เหตุ
 ไต จึง มา ทาง น ชอง หยก ได้ พง เห็น ว่า น้ำ เหมมา รับ รอง โดย สุจริต จึง
 บอก ว่า ข้าพ เจ้า แซ่ อึ้ง ชื่อ ชอง หยก อยู่ บ้าน ขอ ช่วย ดึง จะ ไป เยี่ยม ญาติ
 ที่ คำ บด ชง ช่วย คอว ตัว ท่าน แซ่ ไต ชื่อ ไร เฒ่า น้ำ เหมมา บอก ว่า ข้าพ เจ้า
 แซ่ น้ำ ชื่อ เหมมา แต่ คง ไระ เคมม มา ก็ ชำ นาน แล้ว ยัง ไม่ เห็น ผู้ ไต
 ที่ มี กิริยา อธิมา ไศรย เหมือน อย่าง ท่าน พด แล้ว ก็ ให้ คน ไช่ ยก น้ำ ชา
 มา ดึง ชอง หยก กิน น้ำ ชา แล้ว ก็ ถก ไป ดู ของ ที่ คง ชาย เห็น มี ของ ดี ๆ
 มาก ก็ เดิน ชม ด่น เห็น เกยม คู้ ห้าง แวดน อยู่ หยิบ มา ดู เห็น ดี ก็ ชอบ ใจ
 จึง ถาม ว่า เกยม คู้ น ท่าน จะ ขาย หรือ น้ำ เหมมา บอก ว่า เกยม คู้ น หา ไช่
 ของ ชาย ไม่ เปน เกยม อย่าง ดี ชื่อ ฉื่อ ฉื่อ ยอง เกยม ของ กง จู นาย ข้าพ เจ้า
 ให้ ไช่ ตั้ง ว่า ถ้า ผู้ ไต เดินทาง มา มัน ทำ ไค ดง ได้ ถ้า ถ้อย คำ
 ดี ชอบ ใจ กง จู แล้ว จะ ให้ เกยม คู้ น เปน รางวัล ชอง หยก ได้ พง มี
 ความ ยิน ดี จึง ว่า ถ้า กระนั้น ข้าพ เจ้า จะ แดง คำ ไค ดง ทอง ดู เพื่อ ชอบ ใจ

กงจู้ บ้าง ม้าเหมา แถ้ง ตอบ ว่า แค คน มา ที่ นี้ หยาก ได้ เกยม คู้ น หตาย
 คน แค่ง คำ โคตง ไป ให้ กงจู้ ๆ ก็ หา ชอบ ใจ ไม่ แต่ ตัว ท่าน นี ซ้าพเจ้า
 พิศารหัด เห็น ฌิพพรรณ ฌ่อง ใส น้า ที่ จะมี ฌคิฌญญา จง ตอง ทำ โคตง ด
 เพื่อ จะ ชอบ ใจ กงจู้ นาย ซ้าพเจ้า บ้าง ดอก กระมิง ฌูต แถ้ว ก็ หยิบ เครื่อง
 เขียน หนังสือ มา ให้ ซ้องหยก ๆ ก็ จั๊บ ภา กั้น เขียน โคตง ม้าเหมา นัง ด
 อยู่ เห็น ซ้องหยก เขียน หนังสือ รวดเร็ว นั้ก ไม่ ค้อง ตรึก ตรอง จน สั้น ซ้อ
 ความ จิง นั้ก ว่า ซ้องหยก นี มี ฌคิฌญญา มาก นาน ไป คง จะมี วาสนา
 เรา ค้อง ฌาก ตัว ไว้ จะ ได้ เปน ที่ พึ่ง ครัน ซ้องหยก เขียน โคตง แถ้ว ก็ ตั้ง
 ให้ ม้าเหมา ๆ แถ้ง พุด ว่า ซ้าพเจ้า ไม่ รั จัก หนังสือ แถ ถ้อย คำ ว่า ดี ซัว
 ซ้าพเจ้า จะ พา ท่าน ไป หา กงจู้ นาย ซ้าพเจ้า ถ้า ชอบ ใจ แถ้ว กงจู้ จะ ได้
 ให้ เกยม แก่ ท่าน ซ้องหยก ถาม ว่า นาย ท่าน อยู่ ที่ ไหน ม้าเหมา บอก
 ว่า อยู่ ที่ เขา ช้าง หน้า ค่อ ไป ไม่ สู้ โทด นั้ก แต่ เวลา วัน นี จวน จะ คำ
 เสีย แถ้ว ท่าน ค้อง หยิด พัก อยู่ ที่ นี กอน รุง เข้า จิง ค่อย ไป เงิน คำ
 กิน แถ คำ เข้า ที่นอน ซ้าพเจ้า ยอม ยก ให้ ไม่ คิด เอา เลย ซ้องหยก ได้ พัง
 จิง ว่า ซึง ท่าน พุด ดัง นี ซ้าพเจ้า ชอบ ใจ นั้ก แต่ ซึง ท่าน มา คัง โรงเคยม
 อยู่ ก็ เพราะ ปราภนา จะ หา ประโยชน์ จะ ยก ให้ ซ้าพเจ้า เสีย นั้ก ไม่
 ควร ด้วย ท่าน ลง ทน ไว้ ซ้าพเจ้า ค้อง คิด เงิน ให้ ตาม ธรรมเนียม จิง จะ
 ชอบ อนึ่ง ถ้า ท่าน พา ซ้าพเจ้า เอา คำ โคตง ไป แม้น นาย ท่าน ชอบ ใจ ให้
 ฌอยง เกยม แก่ ซ้าพเจ้า คุณ ของ ท่าน ก็ มี อยู่ มาก ม้าเหมา จิง ว่า เงิน คำ
 ธรรมเนียม เต็ก น้อย เท่า นี ไม่ สู้ กระไร นั้ก ซ้าพเจ้า หยาก จะ คม กับ ท่าน
 ไป ใน วัน น้า แม้น ท่าน มี วาสนา จะ ได้ เปน ที่ พึ่ง จิง ไม่ คิด แก่ ด้าบาก จะ
 อุด้าห์ พา ท่าน ไป ให้ พบ นาย ซ้าพเจ้า แต่ ซึง จะ ได้ เกยม หรือ มิ ได้ สู้
 แค บุญ ของ ท่าน พุด แถ้ว ต่าง คน ก็ หิว ไร ครัน ได้ เวลา ม้าเหมา ก็
 ให้ คน ใช้ จิต เครื่อง โต๊ะ อย่าง ดี มา คัง ฌิฌย ซ้องหยก เดฬ สุรา สันทนากัน
 ไม่ มี ความ รังเกียจ จน เวลา พตบ คำ ม้าเหมา ตั้ง คน ใช้ ให้ เอา ม้า ที่

ฮองหยก แล อึ้งหัง ชี้ มา ไปรักษา ใจ หลังตก จึ่ง จัก อาหาร ให้ อึ้งหัง กิน
เสร็จ แล้ว ให้ อึ้งหัง นอน อยู่ ห้อง นอก ม้าเหมา ก็ ชวน ฮองหยก เข้า
ไป ข้าง ใน นอน เคียง เคียง กัน ม้าเหมา ก็ ไล่ถาม ด้วย กิจ การ บ้าน เมือง
แถม อย่าง ชวรมเนียม ทั้งปวง ฮองหยก ก็ ชี้แจง แก่ ใจ ให้ ฟัง ทุก ประการ
ม้าเหมา เห็น ว่า ฮองหยก มี บุญญา โดยแท้ ก็ ยิ่ง นับถือ รักใคร่ เปน อัน
มาก จน เวลา ดึก ก็ นอน หลับ ไป

ครั้น รุ่งเช้า ม้าเหมา ลัง คนใช้ ให้ จัก ของ ไป กิน ตามทาง พอ สัมควร
ก็ เชิญ ฮองหยก กับ อึ้งหัง กิน อาหาร เสร็จ แล้ว จึ่ง เรียก คน ใช้ มา หา
สิ่งของ ม้าเหมา เอา เกยมน ตะพาย แต่ง ชวน ฮองหยก กับ อึ้งหัง ขึ้น ม้า เดิน
ไปได้ สัปดาห์ เวลา ถึง เขตแดน เขาเกียกยูง เนีย เมื่อ ขณะ ม้าเหมา พาฮองหยก
กับ อึ้งหัง มา นั้น หา ได้ เดิน ตาม ทาง ใหญ่ ไม่ ดัด มา ใน หว่างเขา ฮองหยก
มีความ วิตก ด้วย จะ รีบ ไป เยี่ยม อา แต่ หยาก ได้ ฦของ เกยมน มาก นัก
จึ่ง อุส่าห์ ตาม ม้าเหมา ไป ถึง เขียง เขา แห่ง หนึ่ง เห็น คน อยู่ มาก เอา ก้อน
ศิลา ตำคัม เปน ชิ้น ๆ เหมือน อย่าง ค่าย แล้ว มี ธง บัง ใจ ที่ บนเขา
เขียน หนังสือ ตำคัม ว่า เทียน เทียน กวน แปล ว่า ด่าน ประคอง ฟ้า แล้ว
ทาง ก็ จำเพาะ เดิน ตลอด ด้วย สัน มาก ฮองหยก มีความ สง่ ใส่งาม
ม้าเหมา ว่า เหตุใด จึ่ง พา ข้าพเจ้า มา ทาง นี้ ม้าเหมา บอก ว่า ครั้น จะ
พา ท่าน ไป ทาง ใหญ่ แดะ ร้อน นัก ท่าน จะ ได้ ความ ด่าบาก จึ่ง พา
มา ทาง นี้ ร่ม เย็น สบาย ท่าน อย่า วิตก เคย หา มี อันตราย สิ่ง ไร ไม่ ด้วย
ใน คำบถ นี้ เปน เขตแดน ของ กงจู่ นาย ข้าพเจ้า ทั้งนั้น ฮองหยก ได้ ฟัง
จึ่ง คิด ว่า ม้าเหมา นี้ ชะรอย จะ เปน พวกโจร เปน มันคง นึก สง่ ใส่งาม มา
ก็ ระมัด ระวัง ตัว แล้ว ตรึกตรอง ว่า เรา ก็ มี ฝีมือ เข้มแข็ง ถ้า ม้าเหมา
ไม่ สุจริต คิด ทำร้าย เรา ๆ ก็ จะ กำจัด เสีย จะ ถัด อะไร กับ พวกโจร
เหล่านี้ คิด เห็น ดัง นั้น จึ่ง ไม่ มี ใจ ครั้น คร้าม ก็ ชี้ มา ตาม ม้าเหมา
ไป จน ถึง เขา เกียกยูง เนีย ม้าเหมา ก็ ให้ ฮองหยก กับ อึ้งหัง พัก อยู่ ข้างนอก

จึงเข้าไปแจ้งความแก่ชอุยให้ทราบทุกประการ แล้วเอาเกมส่งคืน
ให้ ชอุย มีความยินดีรับเอาเกม แล้วก็ออกมา เห็นชองหยก รูป
ร่างงาม ลักษณะราศีที่ดี ท่วงท่าที่หนักแน่นสมควรที่จะมีสติปัญญา
จริงดังคำมาเหมาว่า ก็ยังมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง จึงจูบมือ
ชองหยกเข้าไปในแก้มเชยให้หนึ่งที่สมควร แล้วชอุยถามว่า ไคตง ที่
ท่านทำมานั้นอยู่ที่ไหน ชองหยกส่งคำไคตงให้ ชอุยอ่านดูเห็นถ้อย
คำดี จึงพูดว่า ท่านพักอยู่ที่นี้ก่อน ข้าพเจ้าจะไปแจ้งความแก่
กงจู่ให้ทราบ พูดแล้วชอุยก็ไปหานางกิมฮวยกงจู่แจ้งความให้ฟัง
ทุกประการ นางกิมฮวยกงจู่จึงว่า ท่านจงพาเข้ามา ข้าพเจ้าจะขอคำ
ไคตงก่อน ชอุยก็ลาออกมาพาตัวชองหยกเข้าไป นางกิมฮวยกงจู่
จึงให้คนใช้ไปหานายหมวด นายกอง มาพร้อมกันนั้นอยู่เป็นลำดับ แล้ว
จัดทหารหญิงยืนอยู่ซ้ายขวาข้างโต๊ะสิบคนเสร็จแล้ว ชอุยก็พา
ชองหยกเข้ามา นางกิมฮวยกงจู่ก็ออกมาที่เก๋งว่าราชการ นาย
หมวด นายกอง แด่หญิงทหารก็คำนับพร้อมกัน นางกิมฮวยกงจู่จึงเชิญ
ให้ชองหยกนั่งข้างซ้าย ชอุยนั่งข้างขวาพูดจาตามธรรมเนียม แล้ว
ให้คนใช้น้ำชามาตั่ง นางกิมฮวยกงจู่ก็เชิญชองหยกกิน เมื่อ
ชองหยกกินน้ำชานั้นชำเลืองดูนางกิมฮวยกงจู่ เห็นรูปร่างผิวพรรณ
งาม นึกหาหญิงใดเสมออยาก จึงคิดว่าหญิงชาวป่าชาติเขี้ยวหิน
ก็มีงามอย่างนี้ด้วยแล้ว ไฉนท่วงท่าที่สง่าเห็นจะมีสติปัญญาเป็น
สามารถ จึงอาจตั้งตัวได้แข็งแรงถึงเพียงนี้ ฝ่ายนางกิมฮวยกงจู่
พิจารณาเห็นชองหยกเห็นรูปร่างผิวพรรณผ่องใส กิริยาเดินถนัดก็เรียบร้อย
ผิดกับชายทั่วไป จึงคิดว่าชองหยกนี้ท่วงท่าที่สมควรเห็นจะมีปัญญา
มาก สมดังถ้อยคำมาเหมาโดยแท้ คิดดังนั้นแล้วจึงถามว่า คำ
ไคตงที่ท่านทำมาอยู่ที่ไหน ข้าพเจ้าขอดูเล็กน้อย ถ้อยคำจะดีประการใด
ท่านชอุยจึงสรรเสริญนัก ชองหยกได้ฟังก็ยิ้มแล้วตอบว่า คำไคตง

ของข้าพเจ้า ก็ เป็น ประมาณ แต่ ท่าน หยาก จะ พัง ก็ ทำ มา ไม่ทราบ ว่า
 จะดี หรือ ชั่ว พุด แล้ว ก็ หยิบ คำ โคลง ส่ง ให้ นาง กิมฮวยกงจู้ ดู คำ
 โคลง จบ แล้ว จึง คิด ว่า ถ้อย คำ ของ ฮองหยก นั้น ถักซัง หดักเหตม มาก
 ทั้ง ถูก ต้อง ด้วย อย่าง ธรรมเนียม ส้ม เปน ผู้ มี สติปัญญา คน เช่น นี้ ยาก
 ที่ จะ ได้ พบ ได้ เห็น คิด แล้ว จึง พุด ฮองหยก ว่า คำ โคลง ของ ท่าน นั้น
 เปรียบ เหมือน แก้ว อัน วิเศษ ที่ ส่อง สว่าง โดยย ข้าพเจ้า ได้ เห็น ก็บังเกิด
 ปัญญา แดก ออก ไป อีก เปน อัน มาก ขอ ท่าน จง มีความ เมตตา แต่ง
 ให้ข้าพเจ้า อีก ฉบับ หนึ่ง เกิด ฮองหยก ได้ พัง จึง ว่า ถ้า ท่าน ชอบใจ ไม่
 คิเตียน แล้ว ข้าพเจ้า จะ แต่ง ให้ มี ได้ มีความ รังเกียจ นางกิมฮวยกงจู้ ได้
 พัง ก็ มีความ ยินดี จึง ให้ คน ใ้ยักเครื่อง เขียนหนังสือ มา ตั้ง ฮองหยก
 ก็ จับ ภา กับ กัน จะ เขียน พอ แล เห็น บายแฉวน อยู่ ที่ ประตู เก่ง มี หนังสือ สำน
 คิว ว่า สุนเทียนคัง แปล ว่า ตั้ง อยู่ ใน ความ สุจริต ไม่ ซัด ธรรมเนียม
 โดยย ฮองหยก จึง เอา หนังสือ สำน คิว เปน กระทุ แล้ว แต่ง เติม ความ เข้า
 เสร็จ แล้ว ส่ง ให้ นางกิมฮวยกงจู้ ๆ ดู คำ โคลง เห็น ความ อธิบาย แด่
 ถ้วน กระตัญญู แล ช้อตรง ทั้ง นั้น ครั้น พิศราหัด ก็ ยัง เห็น ว่า ฮองหยก มี
 สติปัญญา หา ผู้ เสมอ ยาก ทั้ง เขียน หนังสือ ก็ คล่อง แคล้ว รวด เร็ว นัก
 จึง หยิบ เอา เกยม เติม เข้า ไป คำนั้น ส่ง ให้ ฮอง หยก แล้ว ชาย ตา ทำ กิริยา ให้
 เห็น ว่า รัก ฮองหยก ก็ มีความ ยินดี รับ เกยม แล้ว คำนั้น ตอบ จึง พุด
 ว่า ซึ่ง ท่าน มีความ เมตตา ให้ เกยม น ข้าพเจ้า ชอบใจ นี้ นางกิมฮวยกงจู้
 ได้ พัง ก็ ยิ้ม อยู่ ใน ที่ แต่ มิ ได้ ตอบ ประการ ไใด จึง ส่ง ให้ จิต ไต่ แด
 สุรา มา ตั้ง เชิญ ฮองหยก กับ ฮุยหง แด นายหมวด นายกอง ทั้ง ปวง กิน
 พร้อม กัน ครั้น กิน เสร็จ แล้ว ฮุยหง ก็ พา ฮองหยก ไป อยู่ ที่ บ้าน
 ครั้น เวลา รุ่ง เข้า ฮุยหง จึง พุด กับ ฮองหยก ว่า ข้าพเจ้า จะ สันทนา
 กับ ท่าน ดัง อย่าง หนึ่ง แต่ กลัว จะ ไม่ ชอบใจ ฮองหยก ตอบ ว่า ท่าน จะ ว่า
 อย่างไร จง พุด ไป เกิด อย่า เกรงใจ เเต ฮุยหง จึง ว่า เมื่อ เตา ปวยไต้ อ่อง

บิดา นางกิมฮวยกงจู้ จะ ถึง แก่ กรรม นั้น ตั้ง ข้าพเจ้า ไว้ ว่า ถ้า เห็น ชาย
 ผู้ ใด มี ศักดิ์ ญาณ์ สมควร กับ นางกิมฮวยกงจู้ แล้ว ก็ ให้ ข้าพเจ้า จัด แจง ตก
 แค้น เลี้ย แต่ ข้าพเจ้า สืบ เสาะ หา มา ช้า นาน แล้ว ไม่ เห็น ผู้ ใด ที่ มี
 ศักดิ์ ญาณ์ แตรูป ร้าง ลักษณะ เรียบ ร้อย เหมือน อย่าง ท่าน ไม่ ข้าพเจ้า จะ
 ยก นางกิมฮวยกงจู้ ให้ เปน ภรรยา ท่าน จะ ได้ ช่วย บ่อก กัน รักษา อาณาเขต
 เขา เกียกย เนืย น ไว้ ท่าน จะ เห็น ชอบ ด้วย หรือ อย่าง ไร ก็ ไม่ ทราบ
 ยองหยก ได้ พง จ้ง ตอบ ว่า ซึ่ง ท่าน พุด น ก็ เปน ความ ดี อย่าง ย้ง แล้ว แต่
 ข้าพเจ้า มี ที่ ขัด ขวาง อยู่ ถึง สาม ประการ ๗ หนึ่งใน บิดา มารดา ข้าพเจ้า เปน
 คน ชะรา ข้าพเจ้า ปฏิบัติ รักษา อยู่ ครั้น จะ รับ นางกิมฮวยกงจู้ ไป
 ด้วย ก็ ไม่ ควร ด้วย นางกิมฮวยกงจู้ เคย เปน โห่ญ อยู่ ใน คำบต น ถ้า
 ไป เลี้ย แล้ว โห่ พุด ก็ จะ แยก กระจัด กระจาย กัน คน เหล่า นั้น จะ คิด เคียน
 ข้าพเจ้า ประการ หนึ่งใน ข้าพเจ้า มี ภรรยา อยู่ คน หนึ่งใน แล้ว ครั้น จะ ทั้ง
 เลี้ย มา อยู่ กับ นางกิมฮวยกงจู้ ภรรยา ใหม่ คน ทั้ง หาย ก็ จะ นิินหา ว่า
 นางกิมฮวยกงจู้ รูป ร้าง งาม บริบูรณ์ พร้อม ทั้ง ทรัพย์ สิ้น แด ยศศักดิ์ จ้ง รัก
 ใคร ทั้ง ภรรยา เก่า เลี้ย เหมือน ฌ้อเปกค้าย แด ฌ้อเปกค้าย นั้น มี ภรรยา
 เดิม แต่ ครั้ง ยากจน อยู่ คน หนึ่งใน แล้ว ภายหลัง ได้ เปน ที่ จอหงวน จู้ ค่าง
 ชุนนาง ผู้ ใหญ่ รัก ใคร่ ยก บุตร์ ส้าว ให้ เปน ภรรยา ฌ้อเปกค้าย ก็ มี อำนาจ
 มาก ถ่ม บิดา มารดา แด ภรรยา เดิม เลี้ย จน บิดา มารดา อด อาหาร ตาย
 แต่ นางเที้ยวสั ภรรยา เดิม นั้น ยาก จน มาก เที้ยว ขอ ทาน ชาวบ้าน กิน ครั้น
 รู้ ว่า สามี ได้ ดี ก็ ไป หา ฌ้อเปกค้าย ๗ ทำ ไม่ รู้ จัก ขับ ได้ เลี้ย ชื่อ
 ฌ้อเปกค้าย ก็ ปรากฏ ว่า ขั้ว มา จน ทุก วัน นี้ ข้าพเจ้า จ้ง มิ ได้ เอา เปน
 แบบ อย่าง ประการ หนึ่งใน ข้าพเจ้า มี ภรรยา ได้ มั่น ไว้ แล้ว จะ มา รับ
 เปน สามี นางกิมฮวยกงจู้ อย่าง ไร ได้ ข้าพเจ้า เห็น ขัด เลี้ย ทั้ง นั้น ท่าน
 จง ตรึก ตรอง ดู เกิด ยู่หยง ได้ พง จ้ง ตอบ ว่า คำ ของ ท่าน พุด ก็ ถูก แต่
 ข้าพเจ้า เห็น ว่า นางกิมฮวยกงจู้ น เปน คน สักย ซ้อ ถ้อ เอา การ ยุติธรรม เปน

แบบอย่าง จะทำการสิ่งใดมิได้ขัดขึ้น ให้เสียประเพณี ข้าพเจ้าจะเอา
ถ้อยคำของท่าน^{นี้}ไปปรึกษา นางกิมฮวยกงจู้ ๆ ว่า ประการใดจึงจะ
มาแจ้งกับท่าน ฮองหยกก็รับคำฮุยงจึงไปหา นางกิมฮวยกงจู้ เต้า
ความตาม ฮองหยก ว่าทุกประการ นางกิมฮวยกงจู้ได้ฟังก็ยินดี จึง
พูดว่า ฮองหยก^{นี้}เป็นคนสัตย์ซื่อ มีสติปัญญา ทั้งการกะตัญญูก็มากควร
ที่จะเอาใจไว้ ท่านจงไปแจ้งความว่า ข้อซึ่งจะไปปฏิบัติบิดา
มารดา^{นี้} ข้าพเจ้าหาขัดขึ้นไม่ ต่อเมื่อไรคิดถึงข้าพเจ้าจึงมาบั้ง
แต่ซึ่งภรรยา^{นั้น}ไว้^{นั้น} ข้าพเจ้ามิได้มีความอิจฉา โดยจะมาอยู่ด้วย
กันที่^{นี้}ก็ได้ หรือจะให้ข้าพเจ้าไปอยู่โน้นก็ตามสุดแท้แต่ฮองหยก
จะเห็นควรเกิด ฮุยงก็คำนับตานางกิมฮวยกงจู้มาหาฮองหยกแจ้ง
ความตามนางกิมฮวยกงจู้ทุกประการ ฮองหยกได้ฟังจึงคิดว่าเกิดมา
เป็นคนแล้วทำการสิ่งใดจะเอาแต่ได้เป็นที่^{นี้}นี้^{นี้}ไม่ควร ต้องตรึก
ตรองการข้างนำให้ตลอดก่อน मैंเห็นดีมันคงแล้วจึงทำอย่า
ให้คนทั้งปวงติเคียนได้ ถ้าเห็นการขัดข้องอยู่ต้องงดรอไว้จึงจะ
ว่า มีสติปัญญา คิดดังนั้นแล้วจึงตอบว่า ฮุยงว่า ซึ่งท่านกรุณา
แก่ข้าพเจ้าคุณหาที่เปรียบมิได้ แต่ข้าพเจ้าเห็นขัดอยู่ด้วยเขา
เกียกยูเหนียนกับบ้านบิดา มารดาข้าพเจ้า แลภรรยาที่^{นี้}ไว้ห่างไกล
กันมากยากที่จะไปมา ถ้าข้าพเจ้าอยู่^{ที่}นั้น^{นี้}มีเหตุเกิดขึ้นข้างโน้น
คนทั้งปวงก็จะนิทานว่าหลงภรรยาใหม่ ให้บิดา มารดาแลภรรยาเดิม
ได้ความเดือดร้อน ฮุยงจึงว่าท่านพูด^{นี้}นี้^{นี้}เหมือนจะมี^{นี้}ความรังเกียจ
หรือเห็นว่าพวกข้าพเจ้าเป็นชาติเฉียวหยิน ท่านจึงไม่คบค้าเอาเป็นพวก
พ้องดอกกระมัง ถ้าท่านคิดดังนั้นเห็นจะผิดไป ด้วยนิได้ยคนเกิด
มาในโลก^{นี้}นี้ จะถือเอาตระกูลเป็นที่^{นี้}นี้^{นี้}ไม่ได้ ต้องเอาการที่
ประพฤติดีแล้วเป็นประมาณ ถึงแต่โบราณก็ย่อมมี^{นี้}เป็นอันมาก
ทางคนเกิดในตระกูลอันสูงศักดิ์ แต่ไม่รักการดีประพฤติผิดแบบอย่างก็

ย่อยยับไป คนที่หาชาติตระกูลมิได้แต่มีปัญญาประพาศ์ การต้องด้วย
 อย่างธรรมเนียม คนนิยมนับถือก็ตั้งตัวเป็นใหญ่ได้ ท่านยอมรู้ อยู่แก่
 ใจทุกประการแล้ว เหตุใดจึงบิดพลิ้วอย่างนี้ จะแก่งให้ข้าพเจ้าได้
 ความอับยศ หรือ ชื่องหยกได้ฟังดังนั้น จึงตรึกตรองว่าตัวเราตก
 เข้ามาอยู่ในเงื้อมมือฮุยหง ๆ มีความเมตตาโดยสุจริต ถ้าเรา
 ขัดขืนไม่ยอมตามคำฮุยหง ๆ ก็จะมีโทษคิดทำร้ายแก่เรา ๆ จะได้
 ความลำบาก ประการหนึ่งนางกิมฮวยกงจู้ ก็เป็นคนดีตั้งอยู่ในความ
 สุจริต แล้วยอมรับว่าจะตามใจเรา เหมือนนั้นหาได้ด้วยยาก
 จะต้องรับไว้ก่อน ภายหลังจึงค่อยคิดต่อไป อย่าให้เสียทั้งสองฝ่าย
 คิดดังนั้นแล้วจึงตอบฮุยหงว่า ซึ่งท่านพูดนี้เพราะมีความปรานีรัก
 ใคร่ข้าพเจ้า ๆ ก็เกรงใจท่านเป็นอันมาก แต่ซึ่งข้าพเจ้าจะมีความ
 รังเกียจอย่างท่านว่านั้นหามิได้ ท่านเห็นดีแล้ว ครั้นข้าพเจ้าจะขัดขืน
 ต่อไป ท่านจะน้อยใจว่าไม่นับถือท่าน ข้าพเจ้ายอมตามคำแล้ว
 สุดแท้แต่ท่านจะเห็นควรเถิด ฮุยหงได้ฟังก็ดีใจจึงไปแจ้งความแก่นาง
 กิมฮวยกงจู้ให้ทราบ นางกิมฮวยกงจู้มีความยินดีจัดแจงเข้าของ
 ทั้งปวงโดยสมควรเตรียมไว้ ครั้นถึงวันฤกษ์ดีฮุยหงให้เชิญนายหมวด
 นายกองมาพร้อมแล้ว พาฮองหยกไปที่เก๋งนางฮิดบั้นฮุยหงมารดา
 นางกิมฮวยกงจู้ นางฮิดบั้นฮุยหงก็เรียกนางกิมฮวยกงจู้มาพร้อมกัน
 ฮองหยกกับนางกิมฮวยกงจู้คำนับมารดาแล้วพากันเสด็จแล้ว ให้แต่ง
 โต๊ะเลี้ยงกันตามผู้น้อยผู้ใหญ่เป็นลำดับ ครั้นกินโต๊ะแล้วพวกนาย
 หมวดนายกองก็เข้าไปคำนับให้พรต่าง ๆ พอเวลาค่ำนายหมวดนาย
 กองก็ลากลับไป ฮองหยกกับนางกิมฮวยกงจู้ก็อยู่กินด้วยกัน ตั้งแต่นั้น
 มาได้ประมาณเดือนเศษ ฮองหยกจึงพูดกับนางกิมฮวยกงจู้ว่า
 เรามาอยู่กับเจ้าก็นานแล้ว ชั่วของเราซึ่งบิดาใช้ให้ไปเยี่ยมอา

ยังไม่สำเร็จ จะตาเจ้าไปก่อนพบอาแล้วจะได้ไปแจ้งความแก่บิดา
ให้ทราบ นางกิมฮวยกงจู ได้ฟังจึงคิดว่า ฮองหยกพึ่งมาอยู่ด้วย
กันใหม่ ๆ ยังไม่รู้หน้าใจเราว่าดีแต่ร้าย ครั้นปล่อยให้ไปเสีย
เดี๋ยวนี้ ฮองหยกพบอาแล้วกลับไปยัง ก็จะไปแต่งงานกับภรรยา
ที่มันไว้ นานไปจะทิ้งเราเสีย ด้วยเห็นทางไปมายาก จะต้อง
ห่วงเหนียวฮองหยกไว้ก่อน ปฏิบัติให้เห็นความดีของเรา ฮองหยก
จะได้มีความรักใคร่สนับทึบจะได้กลับมา คิดดังนั้นแล้วจึงพูด
ว่า นานเป็นระดูฝน ท่านจะเดินไปในทางกันดารเห็นลำบากนัก ประ
การหนึ่งพึ่งจะอยู่กันด้วยกันใหม่ ๆ ถ้าท่านไปเสียโดยเร็วดังนี้คนที่
ไม่ถ่วงรู้ชื้อในใจท่าน ก็จะไม่เคียดแค้นข้าพเจ้าต่าง ๆ ท่านจงมีความ
เมตตางดรออยู่ก่อน ฮองหยกได้ฟังครั้นจะขัดขึ้นก็เกรงนางกิมฮวย
กงจูจะน้อยใจก็ต้องงดอยู่ นางกิมฮวยกงจู ก็ปฏิบัติมิให้อนาทร
จนฮองหยกรักใคร่เป็นอันมาก

ครั้นสิ้นฤดูฝนฮองหยกจึงคิดว่าเรามาอยู่ที่นี่ก็ช้า นานนักหนา
ชื้อของบิดายังไม่สำเร็จ จะต้องรีบไปให้พบอาเสียก่อน ภายหลัง
จึงค่อยกลับมา คิดแล้วก็ตานางกิมฮวยกงจูจะไป นางกิมฮวยกงจู
ว่า เดือนนี้เป็นฤดูหนาวน้ำค้างแข็ง น้ำแฉะคนเดินยาก ค่อยถึงเดือนสาม
ตรุษจีนแล้วจึงค่อยไปได้ดีกว่า ฮองหยกได้ฟังเห็นชอบด้วย ก็งด
อยู่จนถึงเดือนสาม ครั้นวันตรุษจีนนางกิมฮวยกงจูจัดแจงเข้าของ
ชวนฮองหยกไปค้ำับมารดา แลเส่นรูปเตาปวยอ่องเสร็จแล้ว ฮองหยก
ก็ตานางกิมฮวยกงจูจะไปบ้านของฮวย นางกิมฮวยกงจูจึงคิดว่าแต่
เราห่วงเหนียวฮองหยกมากก็หลายครั้งแล้ว ครั้นจะขัดขึ้นค่อยไปอีก
ฮองหยกจะมีความโกรธต้องผ่อนให้ไปจึงจะควร คิดแล้วพูดว่า
ท่านไปครั้งนี้เมื่อไรจะกลับมา ด้วยชื้อข้างน้ำของท่านยังมีมาก ฮอง
หยกได้ฟังก็ยิ้มแล้วตอบว่า ซึ่งเราจะจากเจ้าไปครั้งนี้ก็มีความอาไย

นัก แต่จนใจ ด้วยเป็นการ บิดา ใช้ ถ้าไม่ไปก็เหมือนไม่มี กระตัญญู
 เจ้า ค่อยอยู่ เกิดไม่ช้าคงจะกลับ มา นางกิมฮวยกงจู จึงว่า ซึ่งท่าน
 พุด น้าพี่เจ้า กตัญจะหาเหมือน ถ้อยคำ ไม่ แม้น ไป พบ อาแล้ว กลับ
 ไปบ้าน จะต้อง ไปอยู่ ตำบล บ่วยช่วย ดอกกระมิ่ง พุด แล้วต่าง คน
 ก็ หิวระเอะ นางกิมฮวยกงจู จัด แจง เข้า ของ พอ ส้มควรว มอม ให้ อึ้งหัง
 ย่องหยก ก็ ไป ตาม นาง อิตซอ ยู่หยิน มารดา นางกิมฮวยกงจู นางอิตซอ
 ยู่หยิน ก็ ให้ พรต่าง ๆ ย่องหยก คำนั้น ตาม กลับ มา ให้ อึ้งหัง ไป แจง
 ความ แก่ นายหมวด นายกอง ให้ทราบทั่ว กัน แล้ว ก็ ตาม นางกิมฮวยกงจู
 ชวน อึ้งหัง ขึ้น มา ลง จาก เขา เกียกยูงเนี้ย นางกิมฮวยกงจู กับ นายหมวด
 นายกอง ก็ ตาม ไป ส่ง นางกิมฮวยกงจู จึง พุด กับ ย่องหยก ว่า ท่าน ไป
 พบ อา แล้ว จึง กลับ มา ที่ เขา น้ ก่อน น้าพี่เจ้า จะ จัด แจง เข้า ของ ไป คำนั้น
 บิดา มารดา ท่าน ด้วย แล้ว จะ ได้รับ มา อยู่ ที่นี้ ปฏิบัติ ให้ มี ความ สุข
 ย่องหยก ก็ รับ คำ ครั้น ขึ้น เสด็จ แดน เขา เกียกยูงเนี้ย นางกิมฮวยกงจู แล
 นาย หมวด นายกอง ก็ คำนั้น ตาม ย่องหยก กลับ มา ที่ อยู่ นางกิมฮวยกงจู
 จึง เขียน หนังสือ ฉบับ หนึ่ง แล้ว จัด เลือกว่าน ด้าย ดอกไม้ ทอง สร้อย
 กับ เงิน สร้อย คำดัง มอม ให้ พัวอยู่ แล้ว ตั้ง ว่า ท่าน จง เอาหนังสือ
 กับ เงิน แด่ เลือ ไป ที่ บ้าน ขอช่วยฉิง ให้กับ ซื่อเจ แด นาง อึ้งหัง ซึ่ง เปน
 บิดา มารดา ของ ย่องหยก แล้ว บอกว่า ถ้า ย่องหยก ออก ไป เยี่ยม อา กลับ
 มา ถึง เขา เกียกยูงเนี้ย เมื่อใด เรา จะ ชวน กัน ไป คำนั้น บิดา มารดา ที่ บ้าน
 แล้ว จะ เชิญ มา อยู่ บน เขา น้ ให้ พัวกัน กัน แด ท่าน ซึ่ง จะ ไป ตามทาง
 จง รมัตถ์ ระวัง รักษา ศิวอย่า ให้ มี เหตุ การ ขึ้น ได้ พบ ซื่อเจ แล้ว ท่าน จง
 พัก อยู่ ที่ บ้าน ขอช่วยฉิง กว่า เรา จะ ไป พัวอยู่ รับ คำ แล้ว รับ หนังสือ
 กับ เลือ แด่ เงิน คำนั้น ตาม มา ที่ อยู่ จัด แจง เงิน ทอง ซึ่ง จะ ไป ซื่อ ก็น ตาม
 ทาง เดี่ว แล้ว ออก จาก เขา เกียกยูงเนี้ยไป

ฝ่ายฮองหยก กับอึ้งหึง มาถึง ตำบล กว้งเหล้ง เมืองเค็กเซ่งจิ๋ว พบ
 หญิง แก่คน หนึ่ง หนึ่ง ถาก หมู อยู่อัน ที่ ถนน ฮองหยก ก็ถึง จาก ม้า คำนับ แล้ว
 ถาม ว่า ตั้ง เดิน ไป หนทาง มาก หรือ น้อย จะ ถึง เขา ไคยฺยชัว หญิง แก่
 บอก ว่า ไป ข้างหน้า อีก สอง ตี ถึง แม่ น้ำ น้ำกั๊ว ต้อง ลง เรือ ข้าม ฟาก ชนฝั๊ง
 ข้าง โนน เดิน ไป อีก น้อย หนึ่ง จึง จะ ถึง เขา ไคยฺยชัว บอก แล้ว ถาม
 ว่า ท่าน จะ พา กัน ไป มี ธุระ ถึง ไດ หรือ ฮองหยก บอก ว่า ข้าพเจ้า จะ ไป
 เยี่ยม อา ที่ บ้าน ฮองฮวย ต้อง เดิน ทาง นั้น พุท แล้ว ก็ ถาก หมู แก่ ชน น้ำ
 ชวน อึ้งหึง ไป พอ เวลา บ่าย ถึง แม่ น้ำ น้ำกั๊ว จ้ง เรือ ข้าม ฟาก แล้ว ก็ ชน
 บก ชีน้ำ เดิน ไป ถึง เขา ไคยฺยชัว ที่ นั้น เปน ถุ่ม ๆ คชน ๆ เดิน ยาก ฮอง
 หยก กับ อึ้งหึง ก็ อุดำให้ ชักม้า เตียบไป ตาม เจริงเขา ได้ ความ ลำบาก นั้ก ฮอง
 หยก แดไป เห็น หลักลีดา ใหญ่ บั๊ก อยู่ สูง ประมาณ สอง ร้อย เถียะ แล้ว
 พิศราศ์ คุรูปเขา เห็น เปน เหมือน หมวก ชุนนาง บน ยอด เขา นั้น มี คน
 ไปค่น มาก ดอกกำดั่ง บาน ถัดน หถม วิเศษ อึ้งหึง ถาม ฮองหยก ว่า เหตุ
 ไດ เขา นี้ จึง มี คน ไปค่น มาก แล้ว รูปเขา ประหลาด กว่า เขา ทั้งปวง
 ทั้งก่อน ลีดา ก็ ดี ต่าง ๆ ดุงดงาม นั้ก ฮองหยก ได้ยิน อึ้งหึง ถาม ก็เล่า
 ความ ให้ ฟัง ว่า เมื่อ ครั้ง แผ่นดิน ฮั่น พระเจ้าฮั่นโกโจ ได้ เปน กระจักรีย
 ครอง สัมบัคิไน เมือง หลวง หัว เมือง ทั้งปวง มา ชน ทั้ง ดี ทิศ แต่ เมือง น้ำ
 อวด เปน เมือง ใหญ่ ตั้ง อยู่ ข้าง ทิศ เหนือ แฉงเมือง อยู่ หายอม มา ชน ไม่
 พระเจ้าฮั่นโกโจ ทรง ชัด เคื่อง จึง ปรึกษา ชุนนาง ทั้งปวง ว่า เมือง น้ำอวด ตั้ง
 แฉง อยู่ อย่าง นี้ เรา จะ ยก ไป ตี หรือ จะ ทำ ประการ ไດ ชุนนาง ทั้งหลาย
 เห็น พรอ้ม กัน จึง กราบ ทูล ว่า เมือง น้ำอวด เปน เมือง ใหญ่ มี ไฟร์ พด
 มาก ทั้ง เลี้ยง อาหาร ก็ บริบูรณ์ ถ้า ยก กองทัพ ไป ถึง จะ ได้ เมือง
 น้ำอวด ก็ คง เสีย ทแถ้ว ทหาร ทั้ง สอง ฝ่าย ข้าพเจ้า ทั้งหลาย เห็น ว่า ให้
 เล็กแกผู้ มี สติปัญญา ไป เกิดย กล่อม เจ้า เมืองน้ำอวด แต่ โดย ดี ก่อน ถ้า
 ชัด แฉง อยู่ จึง ยก กองทัพ ไป ปราม ปราม ค่อ ครั้ง หนึ่ง พระเจ้าฮั่นโกโจ

ได้ทรงฟัง ก็เห็นชอบด้วย จึงรีบสั่งให้หาเด็กแก่เข้ามาเฝ้า ครั้น
 ว่าท่านจงอาษาไป พุดจา เกตย ก่ล่อม เจ้าเมือง นำอวด ให้มา ย่อนหม้อม
 เสี้ย โดยดี ถ้าสำเร็จ ความ ปราถนา เรา จะ เดือน ยศ คักดี ให้ เด็กแก่ รับสั่ง
 แล้ว ถวาย บังคับ กลับ มา บ้าน จัดแจง เสี่ยง อาหาร แด่ บ่าว ไพร่ พอ
 ส้มควร ออกจาก เมือง หดง ครั้น ถึง เชน เด็กแก่ บด เทพารักษ์ ว่า ถ้า
 เกตย ก่ล่อม ได้ เมือง นำอวด ส้มควร ปราถนา แพร ที่ ได้ มา แด่ เมือง
 นำอวด จะ หุ้ม ให้ รอบ เชน ซึ่ง เด็กแก่ บด ดั่ง นั้น ด้วย ว่า ที่ เมือง นำอวด
 ทำ แพร มาก ถ้า เกตย ก่ล่อม ได้ แล้ว คง จะ ได้ แพร มา ครั้น เด็กแก่ บด
 แล้ว ก็ ไป ถึง เมือง นำอวด พุด เกตย ก่ล่อม ด้วย ถ้อย คำ ต่าง ๆ เจ้า
 เมือง นำอวด ไม่ อวด ชัด ชวาง ก็ ยอม มา ขน ต่อ เมือง หดง โดยดี จัด
 เครื่อง บรรณาการ ตาม ส้มควร มอบ ให้ เด็กแก่ กับ ขุนนาง ใน เมือง นำอวด ขุน
 เจ้า ไป ถวาย พระเจ้า ชน โทโจ แล้ว เจ้าเมือง นำอวด ให้ แพร เปน รางวัล แก่
 เด็กแก่ แก้ว ม้วน เด็กแก่ เปน ขุนนาง คง นิ มี ได้ คิด จะ เมีย กเมีย พเจ้าเมือง
 นำอวด แด่ ขุนนาง กรมการ ให้ ได้ ความ เด็ดกร้อน เจ้าเมือง นำอวด
 มี น้ำใจ ให้ อย่างไร เด็กแก่ ก็ รับ เอา แด่ ท่าน นั้น มี ได้ พุด แด่ ได้ หา ผล
 ประโยชน์ ต่อ ไป จึง ได้ เข้า ของ มา น้อย ครั้น กลับ มา ถึง เชน ไค
 ยุษ ช้วน เด็กแก่ ก็ เอา แพร ที่ ได้ มา แก้ว ม้วน หุ้ม โอบ เข้า แพร หา รอบ
 เชน ไม่ เด็กแก่ จึง เอา ต้น ไป ต้ม มา ปลุก จุก ขุบ เทียน แก้ว สิ้น บด แล้ว
 ว่า ข้าพเจ้า ไป ครอง น เห็น แก้ว ราชาการ พระเจ้า แผ่นดิน เปน ประมาณ หา ได้
 คิด การ หา ผล ประโยชน์ ใส่ ตัว ไม่ จึง ได้ แพร มา น้อย ครั้น ข้าพเจ้า จะ ขอ
 เพิ่ม เติม ดง ก็ ไม่ มี เงิน ทอง ด้วย ข้าพเจ้า ชัด สิ้น มาก ขอ ท่าน เทพารักษ์
 สิ่ง อยู่ ที่ เชน มีความ กรุณา รับ ต้น ไป ต้ม น เทน แพร ซึ่ง ข้าพเจ้า บด ไว้
 เกิด ว่า แล้ว ก็ กุ่ก เข้า ดง คำนับ ครั้น เด็กแก่ แก้ว สิ้น บด แล้ว ก็ พา
 ขุนนาง เมือง นำอวด ขุน เครื่อง บรรณาการ เข้า ไป เมือง หดง ตั้ง แต่ นั้น
 เชน ไคย ช้วน จึง มี ต้น ไป ต้ม มาก มา จน ทุก วัน นี้

ครั้น ฮองหยกเล่าความ ให้ อึ้งหึง ฟัง แล้ว ก็ เดิน ชม เขา ค่อยไป พบ
 โคตง ที่ เด็กแก่ ทำ ไว้ ร้อย บท จึง อ่าน จบ บท หนึ่ง ว่า อึ้งย้งเห็นเตี้ย
 แปลว่า เขา นั้น มี สัตตา บั๊ก อยู่ สูง ๆ หนึ่ง คำ ฟา บท สอง ว่า คัด คัด เตี้ย โห
 แปลว่า เส้า สัตตา บั๊ก ลง ไป ไต่ ดิน ดึก หาท ที่ สู้ มิ ได้ บท สาม ว่า บัน สัน
 นำชก แปลว่า เขา นั้น ห่าง กับ เมือง น้าวอด หมื่น หัด มี ของ ประหลาดต่าง ๆ
 บท สี่ ว่า จิซุบอโพ แปลว่า เป็น ที่ อัน ดี ไม่ มี ที่ เปรียบ บท ห้า ว่า เกี้ยว
 เหวง ฮันเส็ก แปลว่า เทพารักษ์ ซึ่ง อยู่ ที่ เขา นั้น ศักสิทธิ์ นักปรารถ ใน
 แผ่นดิน ฮัน บท หก ว่า ดิน หา อ่อง ไค้ แปลว่า คน ทั้ง ปวง ควร จะ นับ ถือ
 เทพยดา แล เชี่ยน บท เจ็ด ว่า บ้าน อี้ ไค้ เชี่ยน แปลว่า คน พวก ฮวน ไม่
 เข้าใจ การ งาน สิ่ง ไค้ บท แปด ว่า กอง กำ ดิน ไค้ แปลว่า จึง ไค้
 เกิด รบพุ่ง ชั่ว พัน กัน เนื่อง ๆ บท เก้า ว่า ไค้ ฮ้อ สอง สี่ แปลว่า ชุนนาง
 ผู้ใหญ่ ต้อง เป็น ทูต มา ทาง นี้ บท สิบ ว่า ไค้ จัณ โห แปลว่า ด้วย
 ราชการ แผ่นดิน บท สิบเอ็ด ว่า โสย กวน หยง เจียต แปลว่า เปรียบ เหมือน
 มา ตรวจ ด่าน บท สิบ สอง ว่า กั๊ย หยี้ เหม้ง โก้ แปลว่า ได้ ความ ยาก
 แค้น มาก บท สิบ สาม ว่า เชี่ยว ซิม คี เต้า แปลว่า เพราะ บด เทพยดา
 การ จึง สำเร็จ ง่าย บท สิบ สี่ ว่า ปอ เจียง ไป โห แปลว่า ถ้า หา ไม่ จะ ต้อง
 เวียน ไป มา หลาย หน บท สิบ ห้า ว่า กี่ เถง เปะ เปะ แปลว่า เหมือน ม้า
 ขาว ตก หล่ม ได้ ความ ตำบาก บท สิบ หก ว่า ชุย เบี้ยว เซง โก้ แปลว่า
 มิ ฌั้น ดูง นก เทียว บิน ไป บท สิบ เจ็ด ว่า ปอ โก เกง จิม แปลว่า เจ้า
 แผ่นดิน อยู่ ใน พระราชวัง ได้ ความ สุข บท สิบ แปด ว่า ฮุก ฮี้ จำ คัย แปล
 ว่า แผ่นดิน ฮัน มี คัก เนื่อง ๆ เรา จึง ต้อง มา เดิน ทาง เขา นั้น บท สิบ เก้า
 ว่า คัด ฮ่วย ไค้ ซ้อ แปลว่า ดอก คัด ฮ่วย กัด หน หอม อยู่ หนาน ไม่ รู้ หาย
 บท ยี่สิบ ว่า งอ ไช้ กี่ โเก แปลว่า ถึง ก้าน งาม ดี มี สู้ ทำ อย่าง บท ยี่สิบ หนึ่ง
 ว่า บอ ก เบี่ยน หอง โหย แปลว่า เขา นั้น ถ้า จูต ไฟ ให้ รอบ เห็น จะ งาม
 เหมือน พระเจดีย์ บท ยี่สิบ สอง ว่า เซก หยู ค้อ ไค้ แปลว่า นม สัตตา รูป

เหมือน ลูกโพ บท ยี่สิบสาม ว่าบนจอย ยวงแรง แปร ว่า คน รูปร่าง ดี
 ชี มาดูงาม บท ยี่สิบสี่ ว่าตัวหนึ่ง คุโก แปร ว่า หญิง เมืองสวนข้านาม
 การ ชับ ร้อง บท ยี่สิบห้า ว่า ชุนสินกวยช่วย แปร ว่า ต้อง ทรมาน ตัว
 เหลือ ขนาด บท ยี่สิบหก ว่า เจ้งสวน เขียงมี แปร ว่า จน รูปร่าง ชุ่มผอม
 บท ยี่สิบเจ็ด ว่า กิมจวง ไปเยี่ยม แปร ว่า เหมือน เกยม วิเศษ มี ด้าย ทอง
 บท ยี่สิบแปด ว่า ตัวออกินหลุด แปร ว่า ควัน พลุ ออก มา จาก ต้น สัปรด
 เปน ด้จรรย บท ยี่สิบเก้า ว่า ช่วยเขี้ยวอวดบ้า แปร ว่า ถ้า จะ ปรากฏ
 ให้ มี อำนาจ บท สิบสิบ ว่า ยงค์ชินกอ แปร ว่า ต้อง เอา อย่าง เมืองฉิน
 ครั้ง แผ่นดิน เตี้ยตก บท สิบสิบเอ็ด ว่า เจ้งยัง โกมู แปร ว่า ชื่อเสียง
 จะ ได้ ปรากฏ ดัง เหมือน พิณพาทย์ ค่ำ ที่ พระปรางค์ บท สิบสิบสอง ว่า งอ
 เมียเปาหลุด แปร ว่า เขา มี เขา ใหญ่ ทั้ง ห้า ล้อม รอบ บท สิบสิบ
 สาม ว่า กิมเหี้ยว กังดี แปร ว่า มี ทั้ง ผัว ระบาย ห้อย กระเปาะทอง บท สิบ
 สิบสี่ ว่า ตังกุย ชุ่ย กวย แปร ว่า เดิน ทาง กดางคิ่น พบ ผี หลอก บท สิบ
 สิบห้า ว่า จิวเส่ง แซ่เขียบ แปร ว่า เรือ โต ใหญ่ บนทุก นก เขียบ ตัวเดียว
 บท สิบสิบหก ว่า ถ้าซ่อมแปะหงอ แปร ว่า ห่าน ขาว ลง เล่นน้ำ แหน อยู่
 ไน บ่อ บท สิบสิบเจ็ด ว่า ไต่ ชื่อ ชิวเตี้ย แปร ว่า ถึง ฤดูฝน ไม่ ร้อน
 ไม่หนาว บท สิบสิบแปด ว่า เซง ยังคง ไค้ แปร ว่า ต้อง หา สิ่ง ของ ไป
 เล่น เทพารักษ์ บท สิบสิบเก้า ว่า ชิวสิน เพียงอี แปร ว่า เทพดา บน
 เขา ดักสิทธิ์ บท สิบสิบ ว่า ชีเทกบุนเพก แปร ว่า เขา มี ลีคว่ ทั้ง หลายมาก
 บท สิบสิบเอ็ด ว่า เจ็กบุนแปะเต็ก แปร ว่า พร้อม ทั้ง ฝูง น้ำ แด่ กวาง บท
 สิบสิบสอง ว่า ซาเฉียะเกยเกาะ แปร ว่า ไก่ แด่ กระต่าย สูง สาม เฉียะ บท
 สิบสิบสาม ว่า ฮิว ชัย กังกวย แปร ว่า ผลไม้ ก็ ประหลาด ต่าง ๆ บท สิบ
 สิบสี่ ว่า พัวหลิดซังกวน แปร ว่า คน ทั้ง หลาย เอา ลา ใหญ่ บนทุก ของ ไป มา
 บท สิบสิบห้า ว่า เมียนเฮียน จักลิบ แปร ว่า ทำ เรือน อยู่ ด้วย ทรัพย์ หอม
 บท สิบสิบหก ว่า ไหวสัวเจคอ แปร ว่า นั่ง ใน ห้อง บั๊ก ถาย รูป ลีคว่ บท สิบ

สิบเจ็ด ว่าเด็กหมอกอกกู่ แปลว่า หางไก่ ยื่น ขึ้น ข้าง บน บทสิบแปด
 ว่าเซ่งเหียง เซียงหิว แปลว่า ถ้า ทำดี ชื่อเสียง ดัง ก้อง ไป บทสิบเก้า
 ว่า หลี่ เทีย ยก มิน แปลว่า เปรียบ เหมือน ปลา ทอง น้าหยก บทห้าสิบ
 ว่า เตียบ หลั่ง ซื่อหงอ แปลว่า นก เตียบ ทั้งสอง ทำ รัง อยู่ ใน เขา^{นี้} บท
 ห้าสิบเอ็ด ว่า เจียง เซียว แซ เซ้า แปลว่า มี ผู้ หนึ่ง เป็น หมอ ชั่ว ยาดี
 บทห้าสิบสอง ว่า อิน คัย อัง หงอ แปลว่า ควัน พุ่ง ขึ้น บน ยอดเขา
 บทห้าสิบสาม ว่า ฮยง เก้าทะ แปลว่า มี ต้น ไม้ ซ้อน กัน อยู่ ถึง แก้วขึ้น
 บทห้าสิบสี่ ว่า อุตตอ ปอหงอ แปลว่า คน ทั้งหลาย เห็น ประหลาด งวย งาม
 ไป บทห้าสิบห้า ว่า ชาย น้า จัก ต้น แปลว่า มี เอียน ต้น ไม้ ควัน ตก
 แห่ง หนึ่ง บทห้าสิบหก ว่า เจ็ก จง ซื่อ กังถิว แปลว่า แม่น้ำ ใหญ่ เป็น
 คั่น มาก บทห้าสิบเจ็ด ว่า อิว ฮัน จักเหม้ง แปลว่า ตั้ง แต่ แผ่นดิน ฮัน
 ต่อ มา จน แผ่นดินเหม้ง บทห้าสิบแปด ว่า งาม งาม เข็มม หลอ แปลว่า
 คน มี ศักดิ์บุญญา ต้อง ทำ การ งาน มาก บทห้าสิบเก้า ว่า สิ้นเบี้ยงซ้อ หนึ่ง
 แปลว่า เก่ง ศาสตร์ เจ้า ทำ แล้ว เมื่อ ปี ใหม่ บทหกสิบ ว่า เบงอี ฮองกี แปล
 ว่า เมืองฮวน มัก เกิด คึก ขน เนือง ๆ บทหกสิบเอ็ด ว่า จอ ฉดัยฮุย แปล
 ว่า คน มี วิชา ความรู้ มาก บทหกสิบสอง ว่า บอง เจา ฉายฮุย แปลว่า
 เมือง ไหน เกิด คึก ราษฎร แดก ต้น กัน บทหกสิบสาม ว่า ไต้ คัง อิดคู้
 แปลว่า ผู้ คน ต้ม ตาย มาก บทห้าสิบสี่ ว่า เปี้ยเซงตางจู้ย แปลว่า
 น้า หนาว น้ำ ค้าง แข็ง ค่อ แดกออก จึง กระจาย บทหกสิบห้า ว่า ตาง อัวไซเหลง
 แปลว่า ไม้ ควันตก ควันออก เรียบร้อย บทหกสิบหก ว่า ไซ่เกียงจับดี^{นี้}
 แปลว่า ใน เขตแดน สิบดี มี ความสุข บทหกสิบเจ็ด ว่า ยุตตอจิวง แปล
 ว่า ผู้ ไต่ ทำดี ก็ มี ความ ชอบ บทหกสิบแปด ว่า ฮ้องมู่ ที่ ฮุย แปลว่า
 เหมือน ถูก น้ำ เต้า ไหล ไว้ใน งาน บทหกสิบเก้า ว่า ฮวย กัด ดัง ไซ่ แปล
 ว่า มี คน จำพวก หนึ่ง อยู่ ไม้ ควันตก บทเจ็ดสิบ ว่า เป้ออ ซอ อ้อ แปล
 ว่า ผิว เนื้อ ขาว ไล่ เลือ ขาว บทเจ็ดสิบเอ็ด ว่า เทาซกคำ หลง แปลว่า

คนพวกนั้นกระจายตามใช้จักรเป็นกำลัง บทเจ็ดสิบสองว่า อิมเหตง หย
 ชอ แปลว่า มังกร เหลือง ออก มา จาก เมฆ บทเจ็ดสิบสามว่า คิงส์
 เหียงเจาะ แปลว่า ถ้า ชักชอ ขึ้น ล่ายคิง นัก มัง ขาด บทเจ็ดสิบสี่ว่า
 เกาเซี่ยส์เจย แปลว่า น้าชุน ไต้ ยืน เลี้ยง กตอง บทเจ็ดสิบห้าว่า จุย
 เข้าพ้อมัง แปลว่า ที่ ปาก กตอง น้า มัง ชุน บทเจ็ดสิบหกว่า เกี่ยม อ้าย
 บอปี แปลว่า ที่ แห่ง ใด ร้าย มาก บทเจ็ดสิบเจ็ดว่า ต้อจอ ตักหมุน
 แปลว่า คน ทั้งหลาย ต้อง เอา สิ่งของ ไป ทำบุญ บทเจ็ดสิบแปดว่า อี้เหงา
 แอะปี แปลว่า แน่น ใน ออก หาย ใจ ไม่ ออก บทเจ็ดสิบเก้าว่า ชึงเจียง
 ช้องหวย แปลว่า ก้อน สีดา กอง ช้อน กัน บทแปดสิบว่า กังฮง กังดี
 แปลว่า ส่ง เหมือน พระเจ้ายี่ บทแปดสิบเอ็ดว่า ซางชุยยู่ชู่ แปลว่า
 สีดา มีสีต่าง ๆ บทแปดสิบสองว่า ฮึงเหี้ยฮุยฮี้ แปลว่า บน พามี่
 เมฆเป็นชั้น ๆ บทแปดสิบสามว่า เซี่ยะ เม็กฮัวเปียว แปลว่า ระฆัง
 เงิน ปรางม เลี้ยง เพราะ บทแปดสิบสี่ว่า ไค่ ซี้ต ซัว ซือ แปลว่า บน
 เขา นี มี หนึ่งสีด ตำรา บทแปดสิบห้าว่า ยี่ เท็ง ตงซา แปลว่า หนึ่งสีด
 นั้น เขียน ด้วย ขาด บทแปดสิบหกว่า เคียะเซาซุยลิว แปลว่า อยู่ ที่
 กำแพง สีดา บทแปดสิบเจ็ดว่า ยุก เมี่ยว ง่าม ง่าม แปลว่า ตุงดงาม
 บทแปดสิบแปดว่า ซุยแฉง กำง่าม แปลว่า เป็น ลำดับ กัน ลง มา บท
 แปดสิบเก้าว่า เซก เซง ดี ฮึง แปลว่า จัด ออก ไป เป็น ดีทิศ บทเก้าสิบ
 ว่า หมิง ปอ สีด บวย แปลว่า ดู เสมอ เวียน ร้อย บทเก้าสิบเอ็ดว่า
 ซอง ไท อุยจง แปลว่า เอา มา ไม่ เป็น สำคัญ บทเก้าสิบสองว่า เคา
 เซี่ยว อุยส์ แปลว่า หนทาง มี สะพาน ข้าม บทเก้าสิบสามว่า หน้อ
 เคียะซอจง แปลว่า มา ถึง ที่ สัน เซตว์ เตน บทเก้าสิบสี่ว่า ซ้องฮึงสีด
 แปลว่า ผู้ใด มา ถึง นี้ ต้อง คำนับ เทพยดา บทเก้าสิบห้าว่า เปง อุย หึงฉิน
 แปลว่า ขุนนาง เมืองหตง เป็น คงฉิน มี ศักดิ์บุญญา ยัง ต้อง มา คำนับ บท

เก๋าลิบหกว่าตก กังกัจ^๕ แปลว่า ปลุกแก่งคำต เจ้าพึ่งแล้วในปีใหม่ บทเก๋าลิบ
 เจ็ดว่า คงชก ตัวเหลือง แปลว่า เป็นเขา ที่ คำนับ บขา บทเก๋าลิบแปลว่า
 ชูยเพก กวางใจ^๕ แปลว่า ปราบฏ อยู่ ถึง หินปี บทเก๋าลิบเก๋าลิบว่า
 อีจิม ไคค้าย^๕ แปลว่า ควร เป็น ที่ นมก้อ^๕ แห่ง คน ท่งปวง บท ร้อย หึงว่า
 อี หย ซอ^๕ นี้ แปลว่า ทำโคตง^๕ ดัน ความ ตง แค^๕ เพียง^๕ นี้ สองหยกอ่าน
 แล้ว ก็ ชวน อึงหัง^๕ เดิน ไป อึงหัง แดก^๕ บน ยอดเขา เห็น มี หนึ่ง^๕ ล้อ^๕ ใหญ่ สาม
 ตัว จึงถาม สองหยก ว่า หนึ่ง^๕ ล้อ^๕ ใหญ่ ที่ เขียน อยู่ ที่ สีดา บน ยอดเขา นั้น
 ว่า อย่างไร สองหยก แหง^๕ ชน^๕ ด^๕ เห็น หนึ่ง^๕ ล้อ^๕ สาม ตัว ว่า จ้อ หัวเขียว
 แปลว่า ล้าม^๕ คีร์ค^๕ จึง บอก อึงหัง ว่า หนึ่ง^๕ ล้อ^๕ นั้น เป็น คำ^๕ ตั้ง^๕ ล่อน^๕ ให้คน
 ซึ่ง เกิด มา ทุก วันนั้น^๕ ล้าม^๕ คีร์ค^๕ ค่อ^๕ กัน จึง ได้ ความ^๕ สุข บอกแล้วเดิน ค่อ^๕
 ไป จน เวลา บ่าย พ้น^๕ เขา ไคย^๕ ชั่ว พบ โรง^๕ เคยม^๕ แห่ง^๕ หนึ่ง^๕ ก็ เข้า^๕ หยุก
 พักจะ^๕ ซ้อ^๕ อาหาร กิน เจ้า^๕ ของ^๕ เคยม^๕ เห็น สองหยก รูป^๕ ร่าง^๕ งาม^๕ เดิน มา
 ประหลาด^๕ กว่า^๕ คน^๕ ท่ง^๕ ปวง จึงถาม ว่า ท่าน^๕ ท่ง^๕ ปวง พา^๕ กัน มา จะ ไป^๕ ข้าง^๕
 ไหน อึงหัง ได้^๕ ยิน^๕ ดั่ง^๕ น้ำ^๕ กำลัง^๕ หิว^๕ ใจ^๕ ไม่^๕ ด้^๕ สบาย จึง ชิง^๕ พุด^๕ ว่า ท่าน
 อย่า เพ้อ^๕ ตาม^๕ เอย^๕ จง^๕ จัด^๕ เข้า^๕ แด^๕ สุรา^๕ มา ให้^๕ กิน โดย^๕ เร็ว^๕ ก่อน^๕ แล้ว^๕ จึง^๕ ค่อย^๕ พุด^๕
 จา^๕ กัน เจ้า^๕ ของ^๕ เคยม^๕ ได้^๕ พง^๕ ก็^๕ รั^๕ ว่า คน^๕ ท่ง^๕ ล่อ^๕ เดิน มา ทาง^๕ โกล^๕ หิว^๕ อ่อน
 มาก ก็^๕ ยก^๕ น้ำ^๕ ชา^๕ มา ให้^๕ กิน แล้ว^๕ เข้า^๕ ไป^๕ ข้าง^๕ ใน^๕ จัด^๕ เข้า^๕ แด^๕ สุรา^๕ มา^๕ คัง^๕
 สองหยกกับ^๕ อึงหัง^๕ ก็^๕ กิน ครัน^๕ อิ่ม^๕ แล้ว^๕ เจ้า^๕ ของ^๕ เคยม^๕ แด^๕ สองหยก^๕ ก็^๕ พุด^๕ จา^๕
 ไป^๕ ตาม^๕ ซ้อ^๕ ความ^๕ ซึ่ง^๕ กัน^๕ แด^๕ กัน^๕ จน^๕ เวลา^๕ ดึก^๕ เจ้า^๕ ของ^๕ เคยม^๕ จัด^๕ ให้^๕
 สองหยก^๕ กับ^๕ อึงหัง^๕ นอน

ครัน^๕ รุ่ง^๕ เข้า^๕ เจ้า^๕ ของ^๕ เคยม^๕ ก็^๕ จัด^๕ เข้า^๕ แด^๕ สุรา^๕ มา ให้^๕ สองหยก^๕ กับ^๕ อึงหัง^๕
 กิน^๕ แล้ว^๕ แล้ว^๕ สองหยก^๕ จึง^๕ คิด^๕ เงิน^๕ ค่า^๕ กิน^๕ ค่า^๕ ที่^๕ นอน^๕ ให้^๕ ตาม^๕ ราคา^๕ เจ้า^๕
 ของ^๕ เคยม^๕ คิด^๕ ว่า สองหยก^๕ น^๕ ท่ง^๕ ที่^๕ มี^๕ วิชา^๕ แด^๕ พุด^๕ จา^๕ อี^๕ ฉมา^๕ ไศ^๕ รย^๕ เรียบ^๕
 ร้อย^๕ ควร^๕ จะ^๕ ผูก^๕ พัน^๕ เป็น^๕ มิ^๕ คี^๕ ไร^๕ คิด^๕ ดั่ง^๕ นั้น^๕ แด^๕ ก็^๕ ถด^๕ เงิน^๕ ค่า^๕ กิน^๕ ค่า^๕ ที่^๕
 นอน^๕ ให้^๕ เอา^๕ ไว้^๕ แด^๕ พอ^๕ ที่^๕ ตง^๕ ทุน^๕ สองหยก^๕ จึง^๕ ว่า^๕ ท่าน^๕ กับ^๕ ข้า^๕ พ^๕ เจ้า^๕ ก็^๕ ไม่^๕ รั^๕

จึก คั่นเคย กัน เหตุใดจึง ถดเงิน ให้คั้งนี้ เจ้าของเคยม คอบ ว่า
 ข้าพเจ้า เห็น ท่าน เป็น คน ดี ก็ หยาก จะ ทำคุณ ไว้ मैं ไป ภายหน้า ข้าพเจ้า
 มีความ ทุกข์ ร้อน จะ ได้ พึ่ง ท่าน บ้าง สองหยก ได้ พึ่ง ก็ หัว เราะ แล้ว
 ว่า ข้าพเจ้า ชอบ ใจ ท่าน นึก พด แล้ว ก็ ภาเจ้าของ เคยม ชวน อั้งหัง
 ชวน ม้า ไป ประมาณ ทาง สิบต เวลาเที่ยง แดะ ร้อน นึก ด้วย หนทาง
 คับคด นั้น เป็น ที่ แฉง ม้า ชั่ง อั้งหัง ชี อ่อน กำถัง ดง สองหยก จึง พด กับ
 อั้งหัง ว่า ม้า ชั่ง ท่าน ชี อ่อน กำถัง นึก เดิน ไม่ ไคร่ ไหว เรา จะ รับ ชับ
 ม้า ถ่วง หน้า ไป หา ที่ รับ พัก คอย ทำ อยู่ ท่าน ค่อย ตาม ไป ภาย หลัง
 อั้งหัง ก็ รับ คำ สองหยก จึง รับ ชับ ม้า ไป ก่อน ถึง ทาง สอง แยก สองหยก
 เเดียว ลง ตาม ทาง ใหญ่ แต่หา ทัน ถึงเขต ไม่ ว่า ทาง เป็น สองแยก ก็ ชับ
 ม้า เดย มา ถึง เขา ใหญ่ แห่ง หนึ่ง มี เก่ง สีดา อยู่ ที่ เชิง เขา สองหยก ก็
 ลง จาก ม้า เข้า หยุด พัก ที่ เก่ง คอย ทำ อั้งหัง อยู่

ฝ่าย อั้งหัง ค่อย ชี ม้า เดิน ไป ถึง ทาง สองแยก อั้งหัง เเดียว ลง
 ทาง หนึ่ง หา ไป ตาม ทาง ใหญ่ ซึ่ง สองหยก ไป ไม่ พบ โจร ประมาณ
 ห้าสิบ คน นายโจร ซึ่ง เป็น หัว หน้า ร้อง ทวาด ว่า อ้ายนี้ จะ ไป ข้าง ไหน
 อั้งหัง ได้ พึ่ง ก็ ตก ใจ บอกว่า ข้าพเจ้า ตาม สองหยก ผู้ นายข้าพเจ้า นายโจร
 ได้ พึ่ง ก็ ตั้ง พวก บริวาร ให้ จับ ตัว อั้งหัง มัด เข้า แล้ว ก็ เอา ม้า แดะ สิ่ง ของ
 ทั้งปวง ไว้ คุม ตัว อั้งหัง ชัน ไป บน เขา แต่ หมวก ของ อั้งหัง ตก อยู่ ริม ทาง
 ฝ่าย สองหยก คอย อั้งหัง อยู่ จน เวลาบ่าย ไม่ เห็น อั้งหัง มาก ก็ นึก ตั้ง
 ไล่ย จึง คิด ว่า อั้งหัง จะ เดิน ผิด ทาง ไป ดอก กระจมั่ง จะ ต้อง ไป ตาม
 ดู คิด แล้ว ก็ ลง จาก เก่ง ชัน ม้า ย้อน ถด มา ตาม ทางเก่า ได้ ประ
 มาณ แปด ต เห็น มี ทาง เป็น สอง แยก จึง คิด ว่า เมื่อ เรามา กำถัง ร้อน
 หา ทัน พิศราหะ ไม่ จึง มี ได้ หยุด คอย อยู่ ที่ นั ชะรอย อั้งหัง จะ หลง ไป
 ทาง นั นั้นคง เรา ต้อง ตาม ไป ให้ พบ จึง จะได้ คิด แล้ว ก็ รับ ชับ ม้า
 ไป โดย เร็ว เห็น หมวก ตก อยู่ ข้าง ทาง จำ ได้ ว่า หมวก ของ อั้งหัง ก็

ตั้งจาก น้ำ หยิบ เขา มา คิด ว่า อึ้ง หึง ไป ทาง นั้น เบน แน่ แต่ กำ ตั้ง เห็น ยอ
หมวก ตก ลง ไม่ รู้ ตัว เรา รับ ตาม ไป คง จะ พบ คิด แล้ว ก็ ชื่น ม้า รับ
ขับ ไป โดย เร็ว ถึง ชาย บ้าน แห่ง หนึ่ง เห็น พวก โจร ประมาณ ร้อย เล็ด
ตั้ง สัก ทาย อยู่ ตัว นาย โจร นั้น มี ม้า ดี แรง ร้อง ทวาด ด้วย เสียง อัน ดัง
ว่า ผู้ ที่ ขี่ ม้า มา มี เงิน เสีย ค่า ทาง ให้ เรา แล้ว หรือ สอง หยก ได้ พัง จิ้ง
ตอบ ว่า เรา มา ผู้ เดียว จะ ได้ เงิน ที่ ไหน มา ให้ ท่าน ถึง จะ มี คิด ตัว มา
บ้าง เราก็ ไม่ ให้ นาย โจร ได้ พัง ก็ โกรธ ซัก ม้า ตรง เข้า มา เอา ง้าว พัน
สอง หยก ๆ ซัก เกยม ขึ้น รับ ไว้ รวม กัน ได้ ประมาณ ดิบ เพดง สอง หยก
เอา เกยม พัน ถู ก นาย โจร ตก ม้า ตาย พวก บริวาร ก็ แยก ต้น หนึ่ง สอง หยก
ครึ่ง จะได้ ม้า พัน พวก โจร ก็ มีความ วิทก ถึง อึ้ง หึง จึง รีบ ขับ ม้า ไป
ตามทาง ประมาณ หก ตี ได้ ยืน เสี่ยง กลอง อ้อ อึ้ง แล้ว เห็น พวก โจร ออก
มา จาก หว่าง เขา เป็น อัน มาก นาย โจร นั้น หน้าแดง ชอบ คา เขี้ยว ถือ ง้าว
ขับ มา หน้า ไฟร์ พด ทั้ง ปวง ร้อง ประกาศ ด้วย เสียง อัน ดัง ว่า พวก เรา
จับ ตัว คน ที่ คอย ม้า มา ให้ จง ได้ พวก ไฟร์ พด เหล่า นั้น ก็ พา กัน เข้า ถ่อม
จะ จับ สอง หยก ๆ ตั้ง รวม กับ พวก โจร เป็น สามารต จน เวลาเย็น เห็น
เห็น ยอ นัก ทั้ง อด อาหาร มา หิว อ่อน มาก ก็ ขับ ม้า หนึ่ง พวก โจร ได้
คิด ตาม ไป สอง หยก ขับ ม้า มา โดย เร็ว ได้ ยืน เสี่ยง ประทัค แล้ว เห็น
นาย โจร ผู้ หนึ่ง หมุ่น น้อย ได้ หมวก ของ ตำรวจ เพราะ เงิน ขี้ ม้า ถือ ทวน คุณ
ไฟร์ พด ออก มา สัก ทาย อยู่ เป็น อัน มาก แล้ว ร้อง บอก สอง หยก ว่า
ท่าน ล่อง เข้า มา ถึง ที่ นี้ โดย จะ มี ปีก บิน หนึ่ง เห็น ไม่ พัน มือ เรา พุด ดังนั้น
แล้ว ก็ ขับ ม้า ตรง เข้า เอา ทวน แทง สอง หยก เอา เกยม รับ ไว้ รวม กัน
ได้ ประมาณ ดิบ เพดง สอง หยก คิด ว่า เรา หนึ่ง พวก โจร มา ข้าง หน้า ประ
พวก โจร ตั้ง สัก ทาย อยู่ ณ เรา จะ ตั้ง รวม ต่อ ไป ก็ อีก โรย นัก เพราะ หิว
อ่อน มาก ครั้น จะ หนึ่ง ก็ ไม่ พัน ด้วย พวก โจร สัก ทาย อยู่ ทั้ง ข้าง หน้า
ข้าง หลัง ตัว เรา เห็น จะ ตาย เสีย ครั้น น ดอก กระมิง คิด ดังนั้น แล้ว ก็

ยังมี ความ วิทก พอ เวตาเย็น เห็น เขา แห่ง หนึ่ง มี ทาง ชน ไป ได้ ก ดี ใจ
 รีบ ชัม น้ำ หนึ่ง ชน ไปบนเขา พวก โจร จะ ได้ ตาม ชน ไป ก็ บังเกิด พย ห์
 ใหญ่ ฝน ตก ลง มา เปน อัน มาก พวก โจร เห็น ดัง นั้น ก็ ตก ใจ จึง พุด กัน
 ว่า นานี้ เปน ฤๅติ แดง เหตุใด ฝน จึง ตก น้ำ ไหล ลง มา แต่ เขา ดัง นั้น อัจฉรย์ นัก
 หรือ ผู้ ชั่ง หนึ่ง ชน ไป จะ เปน คน มี วา ภา นา ดอก กระจ มัง นาย โจร ได้ พัง จึง
 ว่า ถึง จะ เปน ประการ ไต เรา ต้อง จับ ตัว ให้ จึง ได้ เวตา น จวน คำ แด้ว อย่า
 เพื่อ คิด ตาม ชน ไป เลย จง ช่วย กัน ถ้อย ม ไว้ ให้ แน่น หนา อย่า ให้ ลง มา
 ได้ ออก อาหาร หลาย เวตา เข้า ก็ จะ อ่อน กำ ลัง ลง คง จับ ตัว ได้ โดย ง่าย
 ที่ ไหน จะ พ้น มือ เรา พวก ไพร่ พด เหล่า นั้น ก็ เห็น ด้วย ช่วย กัน คง กอง
 ถ้อย ม เข้า ไว้ แน่น หนา คราว งาม ได้ ชาติ

ฝ่าย สอง หยก หนึ่ง ชน ไปบนเขา เห็น ฝน ตก ลง มา ก็ ดี ใจ รีบ ชัม
 น้ำ ไป โดย เร็ว พบ ศาต เจ้า แห่ง หนึ่ง ก็ ลง จาก น้ำ เข้า อา ศัย ไร ไม่
 เห็น พวก โจร คิด ตาม มา มี ความ ยิน ดี ก็ หยุต พัก อยู่ ที่ นั้น ต่อ เวตา คำ
 ฝน จึง หยุต เห็น ชาย แก่ คน หนึ่ง ถือ ไฟ เดิน เข้า มา จด ตะเกียง ใน ศาต
 สอง หยก ดี ใจ ออก ไป คำนับ แด้ว ถาม ว่า ท่าน ผู้ เฒ่า อยู่ ค่ำ บด ไต ชาย
 แก่ ได้ พัง ดัง นั้น ก็ พิเคราะห์ ดู เห็น สอง หยก รูป ร้าง ลักษณะ ดี จึง คิด ว่า
 ชาย ผู้ นาน ไป จะ มี วา ศนา คิด แด้ว บอก ว่า ข้า พเจ้า เปน เชื้อ กง เฒ่า
 ศาต เจ้า น มา ข้า นาน แด้ว ตัว ท่าน มี แซ่ แต้ ชื่อ อย่าง ไร เหตุใด จึง มา
 ถึง นี้ สอง หยก ได้ พัง ผู้ เฒ่า ถาม ก็ บอก ชื่อ แต้ แต้ แด้ว แจ้ง ความ
 ให้ พัง ทุก ประการ เชื้อ กง จึง ว่า ท่าน หลง เข้า มา ทาง นี้ ดู เขา เนื้อ มา
 ให้ กับ เลือ ด้วย พวก โจร เหล่า นั้น ร้าย กาง นัก สอง หยก จึง ว่า ถึง พวก
 โจร จะ แขง แกรง เปน ประการ ไต ข้า พเจ้า ถือ ตัว ว่า มี ฝีมือ อยู่ พอ จะสู้ รับ กับ
 พวก โจร ได้ โดย มา ทว่า จะ เสีย ที่ กับ พวก โจร ก็ คง จะ ฆ่า พ้น พวก โจร
 เสีย บ้าง เชื้อ กง ได้ พัง จึง ว่า ซึ่ง ท่าน พุด นี้ ก็ จริง แต่ ข้า พเจ้า เห็น ว่า
 ถึง ท่าน จะมี ฝีมือ เข้ม แขง สัก เท่า ได ตัว ท่าน ผู้ เดี่ยว จะสู้ พวก โจร

มาก ได้ หรือ แล้ว ประการ หนึ่ง ท่าน ก็ อด อาหาร มา หลาย เวลา อิดโรย
อยู่ จง หยด พัก เสีย ที่ นี้ ให้ มี กำลัง ก่อน จึ่ง ค่อย คิด ข่าน สู้ รบ กับ
พวกโจร ค่อ ไป ดี กว่า ช้องหยก ได้ พัง ก็ เห็น ชอบด้วย ก็ หยด พัก
อยู่ ใน ศาลา เขียง จึ่ง เอา น้ำ ของ ช้องหยก ไป ผูก ใจ ใน ที่ ดับ แล้ว หา
อาหาร มา ให้ ช้องหยก กิน ครั้น ช้องหยก กิน อาหาร แล้ว จึ่ง ถาม เขียง
ว่า นาย โจร ซึ่ง อยู่ เขา น ชื่อ ไร มี ไฟว์ พด มาก หรือ น้อย เขียง บอก ว่า
นายโจร ซึ่ง เป็น หัวหน้า ชื่อ บ่วยเอง อายุ ประมาณ สิบหก ปี ผิผิ เข้มแข็ง นัก
ไฟว์ พด ทั้งปวง เรียกว่า เขียวช้อง มี พี่ ล่า อยู่ คน หนึ่ง ชื่อ นางเอียนเสาะ
อายุ สิบเจ็ด ปี รูปร่างงาม ไฟว์ พด ทั้งหลาย เรียก ว่า นางบ่วยกงจี้ ข่านาญ
ใน เพลง ทวน หา ผู้ เส่ มอ ยาก นายโจร สอง คน พี่ น้อง นี้ มีความ สัตย์
ไม่ ไป เทียว บัดนี้ ชิง บ้าน ไต เมือง ไต ให้ ได้ ความ เด็ด ร้อน ค่อ มี ผู้ ล่วง
เข้ามา ใน อาณา เขต นี้ มิ ได้ นั้ บั ถิ อ ก ลั ก เร ง จั ง ข่า เส่ ย ถ้า ช่อน นั้ ม
โดย ดี ก็ ไม่ ทำ อันตราย แล้ว บ่วยเอง ได้ ที่ ปรึกษา คน หนึ่ง ชื่อ จุกัดลง
เป็น ชาวเมือง อวตเส่ ย รูปร่าง เเต่ คำ ประมาณ สี่ มศอก หน้า ตา ตู ร้าย
แต่ มี สติ บัญญา ความ รั มา ก แ่ ง ตัว เป็น อาจาวีรย์ เหมือน อย่าง ชง เบ้ง
บ่วยเอง นั้ บั ถิ รักใคร่ ทั้ง ให้ เป็น กุณ ชื่อ จุกัดลง กับ บ่วยเอง เกิด ย ก ลั อ ม
พวก ชาวป่า ซาคี เขียวหยิน ไว้ เป็น ไฟว์ พด ได้ ประมาณ สิบ ห้า น เส่ ศ
ตั้ง อยู่ ที่ เขา เทียนเบ่ ซัว นั้ ไม่ มี ผู้ ไต ที่ จะ อาจ มา ทำ ย่ำ ย ให้ ได้ ความ
เด็ด ร้อน ด้วย เขา เทียนเบ่ ซัว มี เขา เล็ก ๆ หลาย ชัน สั ม อยู่ รอบ
โดย กว้าง ประมาณ พัน หน ทาง จำเภาะ เติ น ถด เถยว สั บ สัน นั้ บ่วย
เอง กับ จุกัดลง จัด ไฟว์ พด ให้ ไป ตั้ง รั ก ขา ปาก ทาง อยู่ ถึง แปด สิบ ตำบล
ถ้า มี ซ้า คั ก มา คั ก ลอ ง สั บ ญา เป็น ล้า คั ญ พวก ไฟว์ พด ทั้ง แปด สิบ กอง
นั้น ออก มา ลั กั ทา ง อยู่ ซ้า คั ก ก็ ไม่ อาจ จะ ทำ อันตราย ได้ ด้วย มี หน
ทาง แยก ย้าย หลาย แห่ง นั้ ถ้า ผู้ ไต ไม่ เคย มา ก็ เติ น ไม่ ถก บ่วยเอง
กับ จุกัดลง จั ง มี ไชย แก่ ซ้า คั ก โดย ง่าย จั ง ตั ก เมือง กว้าง กั ง แ่ ง กองทัพ

ยกมา ค่ำ หตาย ครั้ง ก็ พ่ายแพ้ ไปทุกคราว จน เช็ด ขยาด ไม่อาจ มา ทำ
อันตราย บ่วยเอง ทำ ส่วน ดอกไม้ ให้ พี่สาว ชม เล่น ที่ หลังเขา แห่ง หนึ่ง
ต้นนี้ สำนาน นึก หา ต้น โปคั่น แด ต้น ไม้ดอก ทั้งปวง มา ปลุก ใจ ใน ส่วน
นั้น มาก แล้ว จะ ทำ การ สิ่งใด ก็ เอา ใจ นาง บ่วยกัจจุ มี ให้ ชัก เคื่อง
ด้วย บ่วยเอง นับถือ รักใคร่ เหมือน หนึ่ง มารดา นางบ่วยกัจจุ จะ ว่า อย่าง
ไร บ่วยเอง ก็ ทำตาม พวก ไพร่ พด ทั้งปวง จึง สรรเสริญ บ่วยเอง ว่า
มีความ กะตัญญู แด ชื้อ สัตย์ เป็น อันมาก ช้องหยก ได้ พัง ดั่ง นั้น จึง คิด
ว่า บ่วยเอง คน นี้ เขา ก็ ดี อยู่ หา ได้ ประพฤติ การ เป็น ไจร แท้ เหมือน พวก
ไจร ทั้งปวง ไม่ คน เช่น นี้ ถ้า กลับ ใจ ได้ มัก มี ชื้อ เสี่ยง ปรากฏ ใน แผ่นดิน
ซึ่ง เรา จะ คิด ทำ อันตราย เขา นั้น เห็น จะ ยาก คิด ดั่งนั้น แล้ว ก็ นอน พัก
อยู่ ที่ ศาลเจ้า มิ ได้ ลง มา สู้รบ ค่อ ไป

ฝ่าย นางบ่วยกัจจุ เวลา คืน วัน นั้น เห็น ฝน ตก หนัก ครั้น รุ่ง เช้า
ก็ ออก ไป เทียว ที่ ส่วน เห็น ดอกไม้ บาน เป็น อันมาก ก็ มีความ ยินดี จึง
เรียก คน ใช้ ให้ เอา ตะกร้า มา แล้ว เทียว เก็บ ดอกไม้ เห็น โปคั่น ดอกหนึ่ง
บาน มี กลิ่น หอม มาก แล้ว สู้ ก็ ประหลาด กว่า ดอก โปคั่น ทั้งปวง จึง
ถาม คน ใช้ ว่า โปคั่น ดอก นี้ มี มา แดเมื่อใด สู้ ประหลาด งาม นึก คน ใช้
บอกว่า โปคั่น ดอก นี้ เกิด ก่อน ดอก อื่น ๆ แต่ คุม อยู่ ข้าง บาน เมื่อ
เวลา เช้า นางบ่วยกัจจุ ได้ พัง ก็ มีความ ยินดี จึง คิด ว่า แด โบราณ
มา ถ้า ผู้ใด ฝัน ว่า ได้ ชม ดอกไม้ ผู้ มี ปัญญา ทำนาย ว่า จะ ได้ สามี
แด เรา ได้ ดอก โปคั่น อันพิเศษ อย่าง นี้ เห็น จะ ได้ สามี ที่ ดี เป็น มั่นคง คิด
แล้ว ก็ กลับ มา ที่ อยู่ พอ คน ใช้ มา แจ้ง ความ ว่า เวลา วาน นี้ มี ชาย
ผู้ หนึ่ง รูปร่าง งาม หลง ทาง เข้ามา เชี่ยวข้อง คุม ไพร่ พด ออก สักดี จะ
จับ ตัว ชาย ผู้ นั้น มี ผู้ มือ เข้มแข็ง สู้รบ เป็น สามารถ ข้าง พะไพร่ พด
ล้ม ตาย เสีย นึก หนา ครั้น เหลือ กำลัง ด้วย พวก เรา มาก กว่า ก็ หนี
ชน ไป อยู่ บนเขา ครั้น พวก เรา จะ ตาม ชน ไป ฝน ตก ลง มา ชน หา ได้ ไม่

เอี้ยวอ๋อง จิ้งกุ่ม ไพร่พด ตัง ล้อมเขา ไว้จน เวลาดำเนิน ก็ไม่เห็นชาย ผู้ นั้น ลง
 มา นางบ่วยก่งจู้ ได้ฟัง จึง คิดว่า ชาย ที่ มานั้น เห็นจะเป็น คู่ ของเราออก
 กระจมิง ประการ หนึ่ง ชาย ผู้ นั้น ตัน กำดั่ง แด้วจิง หัน ชน ไปบนเขา ครั้น
 พวกเรา จะ ตาม ชน ไปเผชิญ ให้ฝน ตก ลงมา พวกเรา ชน ไปหาได้ ไม่ ชาย
 ผู้ นั้น นาน ไปคง มีวาศนา ด้วย ถึง ที่ อับจน แด้วเทพดา ยัง ช่วย อุปถัมภ์
 มิให้เป็น อันตราย เรา จึง ต้อง เกิดย กด้อม ไว้จิง จะดี คิด แด้ว ตาม
 คน ใช้ ว่า ชาย ผู้ นั้น มาคนเดียว หรือ ผู้ โดด มาด้วย บ้าง คน ใช้บอก ว่า
 ชาย ผู้ นั้น มา กับ บ่าว คน หนึ่ง แต่ บ่าวนั้น หลง มา ก่อน ไพร่พด ของ
 เรา จับ ได้เอา มาส่ง ให้ท่านเอี้ยวอ๋อง ๆ ให้เอา ตัว ชิง ไว้ ภายหลัง
 ชาย ผู้ นั้น จึง ตาม มา นางบ่วยก่งจู้ ได้ฟัง ก็ มีความยินดี จึง สั่งนางคันกุก
 คน ใช้ ให้ ไปเอา ตัว ชิงหัง มา นางคันกุก คำนิบ ดา รับ ไป ถึง ที่ ชิง คน
 จึง บอก ผู้คุม ว่า ก่งจู้ ให้มารับ ตัว ชิงหัง ไป จะ ได้เลี้ยง ใต้ถณ ผู้คุม
 มอบ ตัว ชิงหัง ให้นางคันกุก ๆ ก็พา มา ถึง ที่ อยู่ นางบ่วยก่งจู้ ๆ
 เห็น ชิงหัง จึง ถาม ว่า เจ้า อยู่ ตำบล ไตเหฺก ไตเหฺก จึง มา ทาง นี้ ชิงหัง ได้
 ฟัง ดังนั้น ก็ พิศระหัด เห็น นางบ่วยก่งจู้ รูป ร่าจาง กิริยา อาจ หาญ เป็น สง่า
 จึง คิดว่า หญิง คน นี้ เห็นจะเป็น ไหญ่ อยู่ ในเขา เทียนเบ๊ชัว มั่นคง คิด แด้ว
 ก็ กุ่ก เข้า ถง คำนิบ แจ้ง ความ ว่า ตัวข้าพเจ้า เป็น บ่าวของ ซื่อแจ อยู่ บ้าน
 ซอฮวยฉิง แฉว เมือง ซอเฮี้ยวกีย ซื่อแจ ใช้ สองหยก ผู้ บุตร ไป เยี่ยม น้อง
 หญิง ที่ บ้าน ซอฮวย ให้ข้าพเจ้า มา เป็น เพื่อน แต่เดินทาง มา ถึง บิเส็ค
 แด้ว ก็ ยัง หา ถึง บ้านซอฮวย ไม่ ครั้น มา ถึง ตำบล นี้ก็พลัด ถิ่น ไป ข้าพเจ้า
 เที้ยวหว ไม่พบ พอ พวก ของ ท่าน จับ ข้าพเจ้า ได้เอาตัว ชิง ไว้บนเขา แต่
 สองหยก นาย ข้าพเจ้า จะหลง ไปตำบล ไตหา ทราบ ไม่ ขอ ท่าน จง กรุณา
 ช่วย ชีวติร ข้าพเจ้า ด้วย นางบ่วยก่งจู้ ได้ฟัง ก็ โกรธ คว้าว่า เหตุใด
 เอง จึง พุดจา พ้อ ถวงเรา ตำบล ซอฮวยฉิง กับ บ้าน ซอฮวย ทาง เท่า น
 เติ่น เติ่น บิเส็ค บิเส็ค หรือ ชิงหัง ได้ ฟัง ก็ ตกใจ กุ่ก เข้า ถง คำนิบ แด้ว

แจ้ง ความ ว่า ช้องหยก นาย ข้าพเจ้า เป็น คน มี สติปัญญา ทั้ง รูป ร่า งัง ดงาม
 หา ผู้ เสริมอยาก ครั้น ออก จาก บ้าน ขอช่วย จึง มา ถึง คำบด บ่วยช่วย
 เคียวฉีกก็มีความรัก ใคร่ ยกนางเคียวเคียวเจ้ผู้ บุกร ให้เป็น ภรรยา แต่ยัง
 หา ได้ แต่ง งาน ไม่ เคียวฉีกก็รัก ชวน ให้ ช้องหยก อยู่ เทียว เล่น ใน คำบด
 นั้น ประมาณ เดือนเศษ ช้อง หยก จึง ตามา ครั้นถึง เขาเกียกเย้น พบ
 ชู่หยง ๆ เห็น ว่า ช้องหยก มี สติปัญญา ก็ พุดจา เกตย กด่อม ให้ เป็น สามี
 นางก็บ่วยกงจู้ ช้องหยก ก็ พัก อยู่ ที่ เขาเกียกเย้น หตาย เดือน เดียว ก็ ลา
 มา เพราะ เหตุ ฉะนั้น เติ่น จึง ข้า นาน นัก นาง บ่วยกงจู้ ได้ พัง มี ความ
 ยินดี จึง คิด ว่า ช้องหยก ผู้ นั้น เห็น จะ เป็น คน มี วาสนา เป็น แน่ ไป ถึง
 คำบด ไต เมื่อย ให้ คน ทั้ง หตาย รัก ใคร่ เรา จะต้อง เกตย กด่อม เอา ไว้
 นาน ไป จะ ได้ เป็น ที่ พัง คิด แล้ว จึง พุด กับ อึ้งหัง ว่า ถ้า จริง ดัง นั้น
 เรา จะ ช่วย มิ ให้ เป็น อันตราย ทั้ง ตัว ท่าน แด นาย ท่าน อึ้งหัง ก็ มีความ
 ยินดี ตกเข้า ลง คำนั้น นางบ่วยกงจู้ ตั้ง นาง คันทย ให้ เอา สุรา กับ เนื้อ โค มา
 ให้ อึ้งหัง ๆ กิน เสริ้ง แล้ว นางบ่วยกงจู้ ก็ แต่ง ตัว ได้ เกราะ ชน มา ถือ
 ทวน ตรง ไป ค่าย บ่วยเอง ผู้ นั้น บ่วยเอง เห็น นางบ่วยกงจู้ มา ก็ ออก ไป
 ค้อน รับ แล้ว เชิญ ให้ นั่ง ที่ ส้มควร ยัง ไม่ทัน จะ พุดจา ประการ ไต พอ
 คน ใช้ มา แจ้ง ความ ว่า จุกัดถง มา คอย อยู่ ประตู ค่าย บ่วยเอง กับ นางบ่วย
 กงจู้ ออก ไป ค้อน รับ พา จุกัดถง เข้า มา จัก ที่ ให้ นั่ง โดย ส้มควร จุกัดถง
 ถาม ว่า เหตุ ไต จึง มา ตั้ง ค่าย ถ่อม เขา อยู่ ดัง นั้น บ่วยเอง ก็ เต่า ความ ให้
 พัง ทุก ประการ จุกัดถง ได้ พัง จึง คิด ว่า ชาย ผู้ นั้น จะมี เหตุ อย่าง ไหน
 จึง จับ ตัว ไม่ ได้ จำ จะต้อง เสี่ยง ทาย ดู ตาม คำรา ให้ รัว คิด แล้ว ก็
 เอา กระบะ ส้อม อัน ได้ ลง ใน เตา เคียง ทาย เห็น ถูก ตี๋อง ใน คำรา กับ ยาม ที่ รัว
 เรียง ไว้ จึง บอก บ่วยเอง ว่า ชาย ผู้ นั้น เป็น คน ดี มี สติปัญญา นาน ไป
 ข้าง หน้า จะมี วาสนา มาก แล้ว ประการ หนึ่ง ก็ เป็น คู่ ของ นางบ่วยกงจู้

พี่สาว ท่าน ซึ่ง จะ คิด ทำ อันตราย นั้น เห็น ไม่ได้ ต้อง เกลี้ย ก่อตม เอา
 ไว้ จึง จะ ดี บ่วยเอง ตอบ ว่า ชาย ผู้ นั้น รูป ร้าง งาม ส้ม เปน ผู้ มี ศักดิ์บุญญา
 จริง ดัง คำ ท่าน แต่ ข้าพเจ้า เห็น ว่า เปน คน จร มา โดย จะ เกลี้ยก่ตม
 ไว้ ที่ ไหน จะ อยู่ กับ เรา ยึด ยาว จุกัดถึง จึง ว่า ข้อ นั้น ไม่ เปน ไฉน ด้วย
 นาง บ่วยก่ง จู้ ของ ท่าน มี ศักดิ์บุญญา แล้ว รูป ร้าง ก็ งาม ถ้า ชาย ผู้ นั้น ได้
 อยู่ ด้วย ก็ คง รักใคร่ เห็น จะ ไม่ กลับ ไป เปน แน่ บ่วยเอง ได้ พัง จิ้ง ว่า ถ้า
 ท่าน เห็น ดี มันคง แล้ว จึง คิด อ่าน เกลี้ย ก่อตม เอา ชาย ผู้ นั้น มา ให้ จึง
 ได้ ขณะ เมื่อ บ่วยเอง กับ จุกัดถึง พูด กัน นั้น นาง บ่วยก่ง จู้ นั้น อยู่ ที่
 นั้น ด้วย ครั้น ได้ ยิน ถ้อยคำ ของ จุกัดถึง ถูก ต้อง ดัง ใจ นี้ ก็ ยินดี ครั้น
 จะ บอก ตาม คำ อิงหัง ว่า ก็ อย่า ใจ จิ้ง นี่ ความ เสีย แล้ว ถก เข้า ไป ข้าง
 ใน จุกัดถึง ถาม บ่วยเอง ว่า ชาย ผู้ นั้น มา คน เดี่ยว หรือ มี เพื่อน มา
 ด้วย บ้าง บ่วยเอง บอก ความ ว่า เดิม อิงหัง เดิน มา พบ เรา จับ ตัว ได้
 ข้าพเจ้า ได้ ถาม บอก ความ ว่า มา ส่อง คน กับ นาย เห็น จะ เปน ชาย ผู้ นั้น
 เปน มันคง จุกัดถึง ได้ พัง จิ้ง ว่า ถ้า กระนั้น ท่าน ให้ เอา ตัว อิงหัง มา ข้าพเจ้า
 จะ ได้ ถาม ดู บ่วยเอง ก็ ตั้ง คน ใช้ ให้ พา ตัว อิงหัง มา จุกัดถึง ถาม
 อิงหัง ว่า นาย ของ เจ้า มี แซ่ แด ชื่อ อย่างไร บ้าน อยู่ ตำบล ไหน เหตุ ไດ จึง มา
 ที่ นี้ อิงหัง บอก ว่า นาย ข้าพเจ้า แซ่ อึง ชื่อ ฮองหยก อยู่ บ้าน ฮอฮวยคิง
 บิดา ใช้ ไป เยี่ยม อา ที่ ตำบล ฮองฮวย จุกัดถึง จึง ว่า เรา มี การ อยู่ ตั้ง
 ห้าง ถ้า ท่าน รับ ธุระ ได้ ตัว ท่าน แด นาย ท่าน คง พ้น อันตราย อิงหัง
 ว่า ข้าพเจ้า ตกมา อยู่ ใน เงื้อม มือ ท่าน ๆ จะ ให้ ทำ ประการ ไດ ก็ จะ ทำ ตาม
 จุกัดถึง จึง ว่า นาย เรา มี พี่ หญิง อยู่ คน หนึ่ง ชื่อ เอียนเสาะ รูป ร้าง งาม
 ศักดิ์บุญญาดี แต่ยัง หา มี สามี ไม่ บัดนี้ เห็น ว่า นาย ท่าน รูป ร้าง ก็ ดี
 ทั้ง มีฝีมือ เข้มแข็ง ส้มควร กับ นาย เรา จะ ยก พี่ หญิง ให้ เปน ภรรยา
 ท่าน จง ไป พูด จา ให้ นาย ท่าน ยอม พร้อม ใจ แล้ว ความ ชอบ ของ ท่าน
 จะมี แก่ นาย เรามาก อิงหัง ได้ พัง จิ้ง ว่า ข้าพเจ้า พัด มา แด ผู้ เดียว ยัง

ไม่ทราบ ว่า นาย ขำพเจ้า จะ ไป อยู่ แห่งใด จักถึง จึง เอา ความ ให้ ฟัง
ว่า เดิม นาย ท่าน ตาม เข้า มา ใน เขตแดน นาย เรา น พวก เรา จึง ออก
สกัด ทาง ไว้ ได้ รับ ฟัง กัน เป็น อัน มาก นาย ท่าน ผู้ พวก เรา ไม่ ได้
ก็ หนี ชน ไป บน เขา นาย เรา จึง ตั้ง ถ่อม ไว้ สอง เวตา แล้ว หา เห็น นาย
ท่าน ลง มา สู้ รวม ไม่ ท่าน จง ตาม ชน ไป บน เขา คง พบ นาย ท่าน ดอก
ชิงหัง ได้ ฟัง ก็ มีความ ยินดี จึง ว่า ถ้า กระนั้น ขำพเจ้า จะ รับ อาษา ไป ว่า
กล่าว กับ นาย ขำพเจ้า ตาม คำ ของ ท่าน ให้ การ ดำเนิน จง ได้ จักถึง กับ
บวญเอง ได้ ฟัง ก็ มีความ ยินดี จึง ตั้ง คน ใช้ ให้ ไม่ บอก ทาง ให้ แก่ ชิงหัง ๆ
คำนั้น ตา แล้ว รับ ไป ครั้น ถึง ทาง ช้องเขา คน ใช้ ชิงหัง ทาง ให้ แล้ว ก็
กลับ มา ชิงหัง ก็ ชน ไป บน เขา เทียว เตาะหา ช้องหยก ถึง ศาลเจ้า ที่
ช้องหยก อาศัย อยู่ ก็ เข้า ไป ดู ใน ศาล เห็น มี รูป เทพารักษ์ ตั้ง อยู่ ก็ เข้า ถวาย
คำนั้น แล้ว ว่า ขำพเจ้า มา สอง คน บ่าว นาย บัดนี้ พลัด กัน ไป ขอ
ท่าน ที่ เป็น เทพารักษ์ ถึง สถิตย์ อยู่ บน เขา นี้ มีความ กรุณา ช่วย แนะนำ
ทาง ให้ ขำพเจ้า บ่าว นาย พบ กัน น้อย เกิด ว่า แล้ว ก็ ร้อง ให้

ฝ่าย ช้องหยก ช่อน ตัว อยู่ ใน ห้อง ครั้น ได้ ยิน เลียง คน เข้า มา
ใน ศาล แอม มอง ดู เห็น ชิงหัง ก็ ตั้ใจ เบิด ประตู ห้อง ออก มา ถาม ว่า เจ้า
พลัด ไป อยู่ ที่ ไหน เหตุใด จึง มา บน เขา น ชิงหัง เงย หน้า ชน ดู เห็น
ช้องหยก ผู้ นาย ก็ มีความ ยินดี เข้า ถวาย คำนั้น แล้ว บอก ว่า ขำพเจ้า เดิน
ผิด ทาง มา พวก โจร จับ ตัว ได้ บัดนี้ ให้ ขำพเจ้า ชน มา เทียว หา ท่าน ก็ เอา
ความ ซึ่ง จักถึง ว่า ให้ ช้องหยก ฟัง ทุก ประการ ช้องหยก จึง ว่า ตัว เรา เกิด
มาก็ นับ ว่า เป็น ชาย คน หนึ่ง ซึ่ง จะ คบ คำ ส้มามคม ด้วย พวก พาด เหล่า น หา
ควร ไม่ เจ้า จง กลับ ลง ไป บอก เกิด ว่า เรา ไม่ ยอม ชิงหัง ได้ ฟัง ก็ ตกใจ
จึง ว่า ท่าน ตก เข้า มา ถึง ที่ นี้ ซึ่ง จะ คิด อ่าน หนี เห็น ไม่ พ้น ขำพเจ้า เห็น
ว่า จะต้อง ยอม ตาม คำ เขา รักษา ชีวิต ไว้ ก่อน ช้องหยก ได้ ฟัง ก็ โกรธ
จึง ว่า ตัว เรา เป็น ชาย ชำคี้ ทหาร หาก ตัว ความ ตาย ไม่ อย่า พุด ค่อ ไป

เลยเรา ไม่ขอ พัง ถ้าเจ้ารักชีวิตจริง ไป อยู่ กับเขาเถิด แต่ตัวเรา
 ปล่อยให้ตายอยู่ ที่นั่นแหละ ถ้าพวก โจร ชน ชน มา ทำ อันตราย เรา ก็ สู้
 รบกว่า จะ สิ้น ชีวิต อื่นหัง ได้ พัง ก็ ร้อง ให้ แล้ว ว่า ท่าน มี คุณ แก่ ข้าพเจ้า
 มาก ข้าพเจ้า จะ ทิ้ง ท่าน เสีย อย่างไร ได้ ถึง ละ เบน ตาย ประการ ไດ
 ก็ คง ไม่ ทิ้ง กัน แต่ ข้าพเจ้า จะ พยายาม ให้ ท่าน พัง อีก อย่าง หนึ่ง ซึ่ง ท่าน
 ว่า จะ ยอม ตาย อยู่ ที่นั่น ไม่ ชอบ ด้วย พระ ท่าน บิดา ใช้ มา ยัง ไม่
 สำเร็จ ประการ หนึ่ง ท่าน บิดา มารดา ก็ พระราธัญญ์ ไດ จะ ปฏิบัติ ต่อ ไป
 เถา ประการ หนึ่ง นางเคี้ยวเขี้ยวแฉะ แฉะ นางกิมฮวยกงจู้ ก็ ฝาก ตัว แก่ ท่าน
 โดย สุจริต ถ้า ท่าน ตาย เสีย นาง ทั้งสอง จะ หา ที่ พัง มิได้ ขอ ท่าน
 จง ตรึก ตรอง ให้ ตลอด ก่อน ถ้า รับ ไม่ ครี รักษา ชีวิต ไว้ แม้ ภาย
 หน้า ได้ ช่อง โอกาส อย่างไร ก็ คิด อ่าน ต่อ ไป จึง จะ ควร ช่องหยก ได้ พัง
 ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง ว่า ถ้า กระนั้น ท่าน จง ไป บอก จุกัดถง กับ บัวเอง ว่า
 ถ้า มีความ รักใคร่ เมตตา ต่อ เรา จะ เอา ไว้ เบน พอก พ้อง แล้ว จะ ขอ
 สัญญา สาม ประการ แม้ ชาติ ขว้าง แต่ ข้อใด ข้อ หนึ่ง เรา จะ สู้ ตาย เสีย
 อื่นหัง ถาม ว่า ท่าน จะ สัญญา สิ่ง ไດ บ้าง ช่องหยก จึง บอก ว่า ข้อ หนึ่ง
 ให้เลิก การ ซึ่ง ประพฤติ เบน โจร เสีย คิด อ่าน ทำ มา หา กิน โดยสุจริต
 แล้ว ไป อ่อน น้อม ต่อ เมือง หลวง ตาม ประเพณี ข้อ สอง นั้นเรามี ภรรยา
 มั่น ไว้ แล้ว มา ได้ นางกิมฮวยกงจู้ ถ้า บัวเอง จะ ยก นาง เอียนเสาะ
 ให้เป็น ภรรยา เรา ต้อง ยอม เป็น ภรรยา ที่ สาม จึง จะ ได้ ข้อ สาม นั้น
 ถ้า อยู่ กิน ด้วย กัน เดือน หนึ่ง แล้ว เรา จะ ไป สืบ เสาะ ให้ พบ ขา ตาม ซึ่ง
 บิดา ใช้ ความ สาม ข้อ นี้ ท่าน จง ไป แจ้ง แก่ บัวเอง กับ จุกัดถง เสีย ก่อน
 ถ้า ยอม ตาม ถ้อย คำ มั่นคง แล้ว เรา จะ ลง ไป อื่นหัง ก็ คำนับ ถา ถลับ ลง มา
 ค่าย เข้า ไป กุ่กเข้า ถง คำนับ บัวเอง กับ จุกัดถง แล้ว แจ้ง ความ ตาม คำ
 ช่องหยก ทก ประการ บัวเอง ได้ พัง ก็ หนึ่ง อยู่ จุกัดถง จึง พูท ว่า
 ข้อ ซึ่ง จะ ให้ ละการ โจร เสีย ไป อ่อนน้อม ต่อ เมือง หลวงนั้น ส่นควร แล้ว

อีก อย่าง หนึ่ง ซึ่ง จะ ให้ นาง เอียนเสาะ เป็น ภรรยา ที่ ตาม ก็ถูก ต้อง ตาม
 ประเพณี ข้อ ที่ จะ อยู่ ด้วย นาง เอียนเสาะ แล้ว จะ ไป เยี่ยม อา ตาม ถ้อย
 คำ บิดา นั้น ก็ จิต เป็น การ กระตัญญู ถูกต้อง ควร รับ ทั้งนี้ บัวเอง จึง ว่า
 ถ้า ท่าน เห็น ดี แล้ว จง เข้า ไป ปรึกษา พี่ เรา เกิด จุกดอง ก็ เข้า ไป ข้าง ใน
 แจँ ความ แก่ นาง บัวกองจุ้ ทุก ประการ นาง บัวกองจุ้ จึง ว่า ความ สัตย์ญา
 ต้อง ข้อ ข้าง คน นั้น พอ จะ ยอม ตาม คำ สองหยก ได้ แต่ ข้อ หลัง ที่ ว่า จะ
 อยู่ กับ เรา แต่ เดือน หนึ่ง แล้ว จะ ไป นั้น ดู ท่วง ที่ สองหยก จะ ไม่ เต็ม ใจ
 อยู่ กับ เรา ดอก กระมิง ถ้า ดังนี้ จะ ให้ เป็น ราก ทำไม ไม่ ต้อง การ จุกดอง
 จึง ว่า ซึ่ง รับ สัตย์ญา นี้ แค พอ ให้ สองหยก ดี ใจ ถ้า มา อยู่ กับ ท่าน แล้ว
 ท่าน จะ ยอม ให้ ไป หรือ อย่าง ไร ก็ สุด แล้ว แต่ ท่าน เกิด หา ควร จะ วิคก
 ด้วย ความ ข้อ นี้ ไม่ นาง บัวกองจุ้ ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง ว่า ถ้า
 กระนั้น ท่าน เห็น ควร อย่าง ไร ก็ แล้ว แต่ ใจ ท่าน เกิด จุกดอง ก็ คำนับ ภา
 ออก มา แจँ ความ แก่ บัวเอง ทุก ประการ แล้ว จุกดอง ตั้ง อึ้ง หัง ว่า
 ท่าน จง ไป บอก นาย ท่าน ว่า ความ ตาม ข้อ นั้น นาย เรายอม ตาม สัตย์ญา แล้ว
 อึ้ง หัง ได้ พัง ก็ มี ความ ยินดี คำนับ ภา รับ ชื่น ไป บน เขา แจँ ความ แก่ สองหยก
 ให้ ทราบ สองหยก จึง ว่า ถ้า ดังนี้ ท่าน จง ไป บอก บัวเอง กับ จุกดอง
 ว่า मैं รักใคร่ เรา โดย สุจริต แล้ว จง เลิก ที่ ตั้ง ด้อม เรา ไว้ นั้น เสีย
 จิต การ ชื่น มา รับ เรา ตาม ประเพณี ให้ คน ทั้ง หาย เห็น ว่า บัวเอง กับ
 จุกดอง มี ความ เมตตา เรา จะได้ เป็น ที่ ยำ เกรง แก่ ไพร่ พล ทั้ง ปวง สืบ
 ไป อึ้ง หัง ได้ พัง ก็ คำนับ ภา สองหยก กอด รับ มา ค่าย แจँ ความ แก่
 บัวเอง กับ จุกดอง ตาม คำ สองหยก ทุก ประการ บัวเอง ก็ เห็น ชอบ ด้วย
 จึง ตั้ง ไพร่ พล ทั้ง ปวง ให้ เลิก ค่าย ด้อม เสีย แล้ว บัวเอง ชวน จุกดอง
 แต่ง คัว เป็น สฬากับ ไพร่ พล พอ ส่มควร ชื่น ไป บน เขา ครั้น ถึง ศาตเจ้า
 ก็ พัด ไพร่ พล อยู่ อึ้ง หัง ก็ ไป แจँ แก่ สองหยก ให้ ทราบ สองหยก มีความ
 ยินดี ออก ไป ค้อน รับ คำนับ ตาม ธรรมเนียม แล้ว พุดจา ใต้ ถาม ข้อ ความ

ซึ่งกัน แล กัน โดย ฉันทน์ ญาตี อัน สนิท พอ ส้มควร แล้ว บ่่วยเอง ก็ พา
 ฮองหยก ลง จาก เขา มา ถึง ค่าย เชิญ ให้ นั่ง ที่ ส้มควร ฮองหยก จึง ว่า
 ซึ่ง ท่าน รับ สัญญา ข้าพเจ้า ทั้ง สาม อย่าง นั้น ชอบใจ นึก เห็น ว่า ท่าน
 รักใคร่ นับถือ ข้าพเจ้า โดย สุจริต แม้น ไป ภาย นาน ท่าน อย่า คั่น คำ เสียด
 บ่่วยเอง จึง ว่า ข้าพเจ้า เกิด มา ก็ นับ ว่า ชาย คน หนึ่ง พุดจา สิ่งใด แล้ว มิ ได้
 กลับ ถอดอก ให้ เปน สอง ท่าน อย่า วิดก เสย ประการ หนึ่ง ถึง แต่ เดิม
 ข้าพเจ้า ก็ คิด อยู่ ว่า พวก ข้าพเจ้า เปน ชาว บ่่า ซาคี เอี้ยว หยิน พา กัน มา
 ตั้ง ทำมาหากิน อยู่ แขวง เมือง กวางตุ้ง นี้ ก็ เปน ปลาย เขตต์ แดน เมือง
 ให้ หล้า มิ ได้ คิด ที่ จะ กระทำ ให้ ราษฎร ได้ ความ เดือดร้อน ครั้น นาน มา
 พวก ชาว บ่่า ใน แขวง นี้ มา อาศัย อยู่ ด้วย มาก จึง ตั้ง เมือง กวางตุ้ง ว่า
 พวก ข้าพเจ้า มา ตั้ง กอง เปน โจร อยู่ ที่ นี้ ก็ ยก กองทัพ มา จะ จับ พวก
 ข้าพเจ้า ๆ จึง ได้ สู้รบ กองทัพ เมือง กวางตุ้ง แยก ไป แต่ นั้น มา ข้าพเจ้า
 จึง ได้ เกิด ขลุ่ย พวก ชาว บ่่า มา หัก เพง อาวุธ แด่ กระบวน รบ ต่าง ๆ พอ
 ได้ ท่าน กุณซื่อ มา ช่วย จัด การ ทั้งปวง พวก ข้าพเจ้า จึง ได้ ถิ่น แวง ของ
 อาจ มาก กองทัพ เมือง กวางตุ้ง ยก มา ครั้งใด ก็ แยก ไป ทุก ครั้ง คน
 ทั้งปวง ใน แขวง นี้ จึง กลัวเกรง ข้าพเจ้า ๆ ก็ คิด อยู่ ว่า จะ เข้า ไป อ่อน
 น้อม ต่อ เมือง หหลวง แต่ยัง หา มี ช่อง ไม่ บัด นี้ ได้ ท่าน ซึ่ง มี สติปัญญา
 มา เปน พวก พ้อง ข้าพเจ้า มีความ ยินดียิ่งนัก พุด แล้ว ก็ ตั้ง คน ใช้ ให้
 จัด ไต่มา ตั้ง เชิญ ฮองหยก กับ จักตอง เสพย์ สุรา ด้วยกัน เปน ที่ สบาย
 แล้ว ก็ เลิก ไพร่ พด กลับ มา ที่ อยู่ จัด ที่ ให้ ฮองหยก พัก โดย ส้มควร จึง
 มี คำ กลาง ว่า ธรรมดา คน ซึ่ง เกิด มา ด้วย กัน แล้ว ถ้า เปน คน มี ฝีมือ ก็
 ย่อม นับถือ คน ซึ่ง ถิ่น แวง ถ้า คน มี ปัญญา เปน นักปราชญ์ ก็ รัก ใคร่
 คน ที่ ถิ่น แวง เหมือน กัน ถ้า คน พาด นั้น ก็ ย่อม คบ กัน ตาม พวก พาด
 เปน ประเพณี ดัง นั้น

ฝ่าย บ่วยเอง ครั้น เวลารุ่งขึ้น ก็ จิต เจง ตก แด่ง ที่ อยู่ แด่ เข้า
ของ ท่งปวง ซึ่ง จะ แด่ง งาน นาง บ่วย กง จู พร้อม เสรีจ ถึง วัน ฤกษ์ ดี
ก็ ให้ ประชุม นาย หมวด นาย กอง พร้อม จิต การ ซึ่ง จะ ให้ อ่องหยก กับ
นาง บ่วย กง จู อยู่ กัน ด้วย กัน จัก ถึง ที่ พา อ่องหยก มา บ่วยเอง จึง
ให้ คน ไซ้ ไป เชิญ นาง บ่วย กง จู

ฝ่าย นาง บ่วย กง จู จึง คิด ว่า ตัว เรา กับ อ่องหยก เห็น จะ เคย เปน คู่ กัน
มา แต่ ก่อน จึง แลเชิญ ให้ อ่องหยก หด ทาง เข้า มา แด่ เมื่อ อ่องหยก หนึ้น
ไป อยู่ บน เชน ้น คอก โป้ตัน ที่ สอน บาน ดี ประหลาด ต่าง ๆ มี กลิ่น หอม
วิเศษนัก เรา จึง คิด ว่า ตัว เรา จะ ได้ สามี ที่ ดี เปน มั่นคง บัด ัน ก็ จึง เหมือน
ที่ นี้ กวี่ คิด ดัง นั้น แด่ว ก็ รับ มา กับ คน ไซ้ บ่วยเอง เชิญ ให้ จัก ถึง กับ
อ่องหยก นาง บ่วย กง จู หนึ่ง ที่ ส้มควร อ่องหยก กับ นาง บ่วย กง จู ก็ คำ นม
เทพยดา พา ดิน ตาม ธรรมเนียม แด่ว บ่วยเอง ก็ ให้ คน ไซ้ ยก โต๊ะ แด่ สรา
มา ตั้ง เชิญ อ่องหยก กับ นาง บ่วย กง จู ขึ้น ที่ หนึ่ง จัก ถึง กับ บ่วยเอง ขึ้น ที่ สอง
ถัด ลง ไป นาย หมวด นาย กอง หนึ่ง ขึ้น ตาม ผู้ ใหญ่ ผู้ น้อย เปน ลำดับ ครั้น
เสรีจ แด่ว พอ เวลา คำ บ่วยเอง ก็ ให้ นาง บ่วย กง จู เชิญ อ่องหยก ไป ที่
อยู่ จัก ถึง แด่ นาย หมวด นาย กอง ก็ ลา ไป อ่องหยก กับ นาง บ่วย กง จู
ก็ อยู่ กัน ด้วย กัน แด่ วัน นั้น มา นาง บ่วย กง จู อุดาห์ ปฏิบัติ อ่องหยก มี ให้
อนาทร เพราะ ปราภนา จะ ให้ อ่องหยก ดื่ม นาง เตี้ย เขี่ย เจียะ แด่ นาง ขึ้น
ช่วย กง จู เสี่ย แต่ อ่องหยก นั้น ไม่ มี ความ สบาย เลย ด้วย คิด ถึง บิดา
มารดา แด่ นาง ทั้ง สอง เปน อัน มาก จึง แด่ง โคตง ดี บท บท หนึ่ง ว่า
ซัง ดิน ดี ออว แด่ว ว่า ธรรมเนียม บิดา มารดา แด่ว ไม่ เห็น หน้า บุตร ก็
มีความ วิดุก ทุกร้อน บท สอง ว่า ออว ดี ซัง ซิน แด่ว ว่า ถ้า บุตร ที่ ดี
แเด่ว ก็ ต้อง มี จิตร คิด ถึง บิดา มารดา บท สาม ว่า เปะ คือ อึง ฐน แด่ว ว่า
ตัว เรา ทุก วัน นี้ มี ใจ คิด ถึง บิดา มารดา ทั้ง กลาง วัน แด่ กลาง คืน บท ดี
ว่า เจ้ย หมัน บู้ ชู แด่ว ว่า จน นอน ผัน ต่าง ๆ เปน อัน มาก แเด่ว แด่ง อีก ดี บท

บทหนึ่งว่า เคีย หัด น้อ หนึ่ง กังเท้ง อัว แปด ว่า ป่าน น นาง แซ่ เคีย แด นาง
 แซ่ หัด จะ คง ใจ คอยเรา บทสอง ว่า อัวซิมเจียว จุย ชัว เจง ดิน แปด
 ว่า เรา กั มี จิตร คิด ถึง อยู่ เปน นิจ บท สาม ว่า คักุ เอา อ้วย ซุน บุค หมิน
 แปด ว่า แค ตรัก ครอบ จะ ไป จน นอน ไม่ หลับ บท สี่ ว่า แค บังเฮียดอ้าว
 ซ้อ เคีย อี แปด ว่า ถึง เวลา กิน แด นอน คิด ถึง นาง ทังสอง มิ ได้ ซาด
 ครัน เวลา วัน หนึ่ง ซองหยก คิด ซน มา ถึง บิดา มารดา ก็ ร้อง ให้ นาง บ่วย
 กงจู้ เห็น ดังนั้น จึง นึก ว่า ซะรอย ซองหยก จะ คิด ถึง ภรรยา ทัง สอง เปน มันคง
 ก็ แก่ถึง พุดจา เอา ใจ ต่าง ๆ ซองหยก ก็ นิ่ง อยู่ หา ว่า ประการ ไต ไม่
 เวลา วัน หนึ่ง นาง บ่วย กงจู้ พุด กับ ซองหยก ว่า ทัง แค ท่าน มา อยู่ ที่ นี
 ซ้าพเจ้า พิเคราะห์ หัด ไม่ เห็น ท่าน มี ความ สบาย เลย ท่าน ทุกข์ ร้อน ถึง ไต
 หรือ จง บอก เกิด ซ้าพเจ้า จะ ช่วย ซองหยก ได้ พัง จึง บอก ว่า เรา มี ความ
 วิดก ถึง บิดา มารดา ด้วย ซะรา แล้ว ประการ หนึ่ง ซึง ชะระ ของ บิดา ใช้ มา
 ยัง ไม่ สำเร็จ จึง ไม่ มี ความ สุข นาง บ่วย กงจู้ จึง ว่า ท่าน คิด ถึง แค บิดา
 มารดา ไม่ วิดก ด้วย การ สิ่ง อื่น ดอก หรือ ซองหยก ได้ พัง ดังนั้น พา ซ้อ ไป
 บอก ว่า เมื่อ เรา จะ มา นาง ก็ มิ ช่วย กงจู้ ตั้ง ให้ รับ กลับ ไป โดย เร็ว บัด นี
 มา ซ้า อยู่ ที่ นี จึง มี ความ วิดก กัดว เขา จะ คอย นาง บ่วย กงจู้ ได้ พัง ดัง
 นั้น ก็ อิจดา คิด ว่า ซองหยก มี ความ รัก ใคร่ นาง ก็ มิ ช่วย กงจู้ มาก ถ้า เขา ไว้
 นาน ไป จะ เปน ศัตรู จะต้อง คิด อุปาย กำจัด เสีย ให้ ซองหยก สิ้น
 ห่วง จะได้ อยู่ แค เรา เปน ปกติ คิด แล้ว จึง พุด กับ ซองหยก ว่า แค โบราณ
 มา คน ชาวป่า ซาคี เขียว หิน นี ถ้า พัง อยู่ กิน ด้วย กัน ใหม่ ๆ ห้าม ไม่
 ให้ ไป ทาง ไกต เลย เปน อัน ซาด ค่อ พัน กำหนด พัน วัน แล้ว จะ ไป ไหน
 จึง ไม่ ห้าม ถ้า ยัง ไม่ พัน กำหนด แน่น ผู้ ไต ขึ้น ไป ก็ มัก ให้ เกิด การ วิบัติ
 ไม่ มี ความ เจริญ เลย แค ตัว ท่าน นี จัก ถึง กับ บ่วยเอง น้อย ซ้าพเจ้า
 เห็น ว่า เปน คน ดี จึง รัก ใคร่ รับ สัญญา ไว้ แค ตัว ซ้าพเจ้า คิด ว่า ท่าน ได้
 มา เปน สามี แล้ว ก็ หยาก จะ ให้ เจริญ รุ่งเรือง ไป ภาย น้า จึง ได้ ห่วง เห็น ยว

ท่านไว้ ถ้า พันกำหนด พันวัน แล้ว ถึง ท่าน จะ ไป ก็ ไม่ มี ความ วิตถ
แต่ ซึ่ง จะ ไป ใน เดือน นี้ ข้าพเจ้า ร้อน ใจ นึก กตว ท่าน จะมี เหตุ ชื่น ช้าง
หน้า ข้าพเจ้า ผู้ ภรรยา ก็ ได้ ความ ทกข์ ด้วย เพราะ เหตุ ฉะนั้น จึง ต้อง ห้าม
ปราม ท่าน ไว้ แม้ ท่าน จะ ชื่น ไป ให้ ได้ ตาม สัญญา ก็ เห็น จะ ไม่มี ผู้ ไ
อาจ ชัด ชวง แต่ ท่าน ต้อง ตรึก ตรอง ให้ มาก อย่า ให้ เสีย ที่ ที่ จุกตอก
กับ บ่วงเอง รักใคร่ เลย ชองหยก ได้ พัง ดังนั้น จึง คิด ว่า ตัวเรา ตก เข้า
มา อยู่ ใน อำนาจ เขา ครั้น จะ ชัด ชื่น ไม่ ตาม ใจ นาง บ่วงกัจจุ ก็ จะ
โกรธ ซึ่ง เรา จะ คิด กลับ ไป เห็น ยาก อยู่ ด้วย ใน แวง น เปน เขต รแดน
ของเขา โดย จะ ยอม ให้ ไป ตาม สัญญา ก็ คง จะ คิด หา อุบาย ทำ ร้าย
เรา ที่ กตาง ทาง เปน แน่ แต่ ซึ่ง เรา จะ กตว ผู้ มี แด ความ คิด พวก เหล่า น
ก็ หา มิ ได้ เกรง แต่ จะ เสีย ไม่ ครี ที่ ทำ ไว้ ต่อ กัน คน ทั้ง หลาย จะ ถ่วง
ติเคียน ได้ จะต้อง อก ใจ ไว้ ก่อน คิด เห็น ดังนี้ แล้ว ก็ นั่ง อยู่ แต่
ไม่ มี ความ สบาย เลย จน เวที ร้าง ห่าง ไป มิ ได้ หลับ นอน กับ นาง บ่วงกัจจุ
โดย ปรกติ นาง บ่วงกัจจุ ก็ ยังมี ความ โกรธ แค้น นาง กิมฮวยกัจจุ เปน อัน
มาก แต่ นั้น มา ก็ คิด หา อุบาย จะ กำจัด นาง กิมฮวยกัจจุ เสีย ให้ ได้ เวตา
วัน หนึ่ง นาง บ่วงกัจจุ ไป หา จุกตอก แล้ว ว่า คง แต่ ชองหยก มา อยู่ กับ
ข้าพเจ้า ๆ ก็ ปฏิบัติ มิ ให้ อณาทร แต่ ชองหยก นั้น ไม่ มี ความ สบาย
ด้วย คิด ถึง นาง กิมฮวยกัจจุ มาก หยาก จะ กลับ ไป โดย เร็ว ครั้น เรา จะ ชัด
ชื่น ไว้ โดย พดการ ที่ ไหน ชองหยก จะ ไป ได้ แต่ เสีย ถ้อย คำ ซึ่ง สัญญา
ไว้ คน ทั้ง หลาย จะ ติเคียน นิินทา ถ้า เรา ปลดปล่อย ให้ ไป แม้ ชองหยก
ไม่ กลับ มา มิ ได้ ความ อภัย แก่ เขา หรือ ข้าพเจ้า คิด ว่า หา อุบาย กำจัด
นาง กิมฮวยกัจจุ เสีย ชองหยก จึง จะ สิ้น ห่วง ท่าน จะ เห็น ประการ ไ
จุกตอก ได้ พัง ก็ คิด ว่า คำ โมราณ กตว ไว้ ว่า ผู้ เมีย หรือ ญาติ พี่น้อง
พวก พ้อง เขา ชัด เคียง กัน ไม่ ควร ที่ ผู้ อื่น จะ ช่วย เขา เปน ธุระ แต่ การ

เรื่องนั้น บ๋วยเอง มอบ ให้แก่เรา ๆ ได้จัดแจง มาแต่เดิม ครั้น จะ ทั้ง
 เลี้ย ก็ ไม่ควร ด้วย นาง บ๋วยกงจู้ เป็น พี่สาว ของ บ๋วยเอง นายเรา คิด
 แล้ว จึง พุด ว่า ซึ่ง ท่าน มี ความปราถนา จะ กำจัด นางกิมฮวยกงจู้ เลี้ย นั้น ไม่
 ยาก ดอก อย่าวิตก เเต ข้างเจ้า จะ ช่วยคิด อ่าน พุด ตั้ง นั้น แล้ว จึง
 ถาม นางบ๋วยกงจู้ว่า ทั้ง สองหยก มา อยู่ กับ ท่าน ได้เขียน หนังสือ
 อะไร ไว้บ้าง หรือ ไม่ นาง บ๋วยกงจู้ จึง บอก ว่า เห็น สองหยก เขียน อยู่ แต่
 ไม่รู้ ว่า เรื่อง รว อะไร ด้วย ข้างเจ้า ไม่ ได้เล่า เรียบ หนังสือ จักถึง
 จึง ว่า ถ้า กระนั้น ท่าน จง ไปเอา มา ให้ข้างเจ้า ๆ จะ หัด เขียน หนังสือ ให้
 ถายมือ เหมือน กับ สองหยก แล้ว จะคิด เป็น กถ อุบาย แต่ง หนังสือ ไป
 พ้อ ถว ให้นางกิมฮวยกงจู้ ยกกองทัพ มา เรา จึง ชุ่ม ทหาร ไว้คอยจับตัว
 นาง กิมฮวยกงจู้ มาได้ การ ก็ จะ สำเร็จ โดย ง่าย นางบ๋วยกงจู้ ได้
 พัง ก็ มีความ ยินดี รับ กลับ มา ที่ อยู่ จึง เอา หนังสือ คำ โคลง ที่ สองหยก
 เขียน ไว้ส่ง ให้ จักถึง โดยเร็ว จักถึง อ่าน ดูก ก็ รู้ ความ ว่า สองหยก คิด
 จะ กลับ ไปจริง ตั้ง ถ้อยคำ นางบ๋วยกงจู้ แต่ จักถึง นั้น อยู่ มิ ได้ พุด ประ
 การ ไต นางบ๋วยกงจู้ ก็ คำนับ ตามกลับ มา ที่ อยู่ ตั้ง แล้ว นั้น มา จักถึง
 ก็ หัด เขียน หนังสือ จน ถายมือ เหมือน สองหยก แล้ว จึง อุบาย แต่ง เป็น
 หนังสือ ของ สองหยก ฉบับ นั้น แล้ว เรียก คน สนิท มา ตั้ง ว่า เจ้าจง
 เอา หนังสือ นี้ ไป ให้ นางกิมฮวยกงจู้ ที่ เขา เกียกยูงเนี้ย ถ้า นางกิมฮวยกงจู้
 ถาม จง บอก ความ ตาม เรา ตั้ง แล้ว ก็ บอก อุบาย ให้คน สนิท พุด กับ
 นางกิมฮวยกงจู้ นั้น ทุก ประการ คน สนิท ก็ รับ หนังสือ แล้ว คำนับ ตาม กลับ
 ไป จึง มี คำ กถวาง แต่ง เป็น โคลง ไว้ สิบบท บทหนึ่ง ว่า สุหยิน ชิน บุนคัก
 แปล ว่า ถ้า เกิด เป็น หมิง แมน ใจ ร้าย มาก ด้วย กามคุณ แล้ว ก็ เป็น ที่ ตีเคียน
 นิินทา บท สอง ว่า บุนคัก สุข สุหยิน แปลว่า แมน หมิง ไต มีความ อิจฉา
 มาก อยู่ ใน สันดาน แล้ว ก็ บิดบัง ความ ดี เลี้ย บท สาม ว่า ไกว ถือ เขา
 ชู้จื่อ แปลว่า ถ้า ผู้ใด คิด การ ผิด ความ ชั่ว นั้น ก็คิด ตัว ไป บท สี่ ว่า ชุนชิม

แก้ว บุตุ หยิน แปลว่า แม่น ใจไม่ ตั้ง อยู่ในความ สัจจวิธ มัก จะเห็นผิด เป็นชอบ
 ฝ่าย นางกิมฮวยกงจู้ ตั้ง แต่ ฮองหยก ผู้ สามี จาก ไป ก็ มี ใจ คิด
 ถึง อยู่ เป็น นิจ ไม่ มี ความ สบาย เลย จน รูป ร้าง ชุ่ม ผอม จึง แต่ง
 โคลง ส่ง บท บทหนึ่ง ว่า เสี่ยง ที่ บอ คอ แปลว่า ธรรมคา สามี
 ภรรยา พัง อยู่ ด้วย กัน ใหม่ ๆ ถ้า ต้อง จาก กัน ไป แล้ว ก็ มี ความ ทุกข์
 บท สอง ว่า หย หอ ชื่อ เปียก หลี่ แปลว่า คอ เมื่อ ไร กัดบ มา ได้ เห็น หน้า
 กัน ความสุข จึง จะมี ครั้น แต่ง แล้ว เอน ตัว ลง นอน บน แก้ว อ ประเดี๋ยว
 หนึ่ง ก็ หลับ ไป ฝ่าย ได้ ยิน เสี่ยง ดัง ดุจ ฟ้าว ร้อง นาง กิมฮวยกงจู้ ตก
 ใจ จึง ออก ไป ด ที่ หน้า เขา เห็น ทหาร แยก คั้น ดุ่น วาย ไม่ รั ว่า มี เหตุ สิ่ง ไต
 ก็ แต่ง ตัว จน มา ถอ ทวน คม ทหาร หมิง ลง ไป ถึง เขิง เขา แล ไป ข้าง
 ทิศ เหนือ เห็น เขา เกียกยูง เนีย พัง ไป ซีก หนึ่ง มี น้ำ ไหล ลง มา ท่วม ค่าย ที่
 เขิง เขา เสีย สิ้น แล้ว เห็น ชาย ผู้ หนึ่ง ขับ ม้า มา ชาย ผู้ นั้น ตรง เข้า
 รบ กับ นาง กิมฮวยกงจู้ ม้า ที่ นาง กิมฮวยกงจู้ ขี่ พลตก ต้ม ลง นาง
 กิมฮวยกงจู้ ตก จาก หลัง ม้า ฝ่าย เท่านั้น แล้ว ก็ ตก ใจ คั้น นาง กิมฮวย
 กงจู้ จึง รั ว่า ฝ่าย ต้ม ตา จน ดู เห็น นาง ชุน ฮวย กับ นาง ชิวฮวย คน ไซ้ ยืน อยู่
 จึง ถาม ว่า เจ้า ทั้ง สอง มา อยู่ ทำ ไหม นาง ชุนฮวย กับ นาง ชิวฮวย บอก ว่า
 ข้าพเจ้า เห็น ท่าน นอน หลับ อยู่ บน เก้าอี้ ตัว ดัน ระวัง ไป ทั้ง กาย ไม่ รั ว่า
 มี เหตุ สิ่ง ไร กัดบ จะ ตก ลง จึง มา คอย ระวัง อยู่ นาง กิมฮวยกงจู้ ได้ พัง
 ก็ ประหลาด ใจ จึง สั่ง ให้ คน ไซ้ ไป เชิญ ฮุยหง มา โดย เร็ว คน ไซ้
 ทั้ง สอง ก็ คำนับ ลา ไป หา ฮุยหง แจ้ง ความ ให้ พัง ทุก ประการ ฮุยหง ก็ รับ
 มา กับ คน ไซ้ ครั้น ถึง นาง กิมฮวยกงจู้ เชิญ ให้ นั่ง ที่ สัมภว ก็ เจ้า
 ความ ฝ่าย ให้ พัง แล้ว ว่า ซึ่ง ข้าพเจ้า ฝ่าย น จะ มี เหตุ ร้าย แก่ ฮองหยก สามี
 ข้าพเจ้า ดอก กระจับปี่ ฮุยหง ตอบ ว่า ซึ่ง ท่าน ฝ่าย น จะ ถอ เขา เปน เหตุ ร้าย
 ดัน นี้ ไม่ ได้ ด้วย ท่าน มี ความ วิธก ถึง ฮองหยก มาก ใจ ไม่ สบาย จึง
 ฝ่าย ไป ดัน น หา มี เหตุ สิ่ง ไต ไม่ อย่า ทุกข์ ร้อน ไป เลย นาง กิมฮวยกงจู้

ได้ฟังก็นิ่งอยู่ แต่ในใจนั้นยังวิตกถึงความฝันเป็นอันมาก ฮู่หยง
เห็นนางกิมฮวยกงจู้ไม่สู้สบายก็ถามกลับไป แด่นางกิมฮวยกงจู้นั้น
แต่คอยฮ้องหยกอยู่ ช้านานไม่เห็นกลับมา ก็ยังมีความวิตกเป็นอัน
มาก จึงเรียกดิวหลอคนหนึ่งมาสั่งว่าเจ้าจงไปคำบลของฮวยสืบ
ข่าวฮ้องหยกดูว่าพบอาหรือยัง เลี้ยวฮ้องหยกไปพักอยู่ที่แห่งใด
ได้ความทุกขแต่สุขอย่างไรบ้าง ถ้าได้ความแล้วรีบกลับมาบอกโดย
เร็ว ดิวหลอผู้นั้นได้ฟังก็รับคำแล้วคำนับตามาจัดแจงเงินทองที่
จะไปซื้อกินตามทางพอสมควร ก็ขนม้าออกจากเขาเกี้ยกุนหนีรีบ
ไปถึงบ้านของฮวยสืบได้ความว่าอาของฮ้องหยกไปอยู่เถิงที่คำบลเขา
ไต้เจียงซัวแล้ว แต่ฮ้องหยกนั้นไม่ได้ความประการใด ก็ออกจาก
บ้านของฮวยจะไปคำบลเขาไต้เจียงซัว ถึงกลางทางได้ความว่าทาง
ซึ่งจะไปคำบลเขาไต้เจียงซัวนั้น มีเขาแห่งหนึ่งชื่อเทียนเม่ซัวพวก
ชาวป่าชาติเขี้ยวหยินมาอาไศรยอยู่มาก คำนายนั้นชื่อม้วยเฮงมี
ฝีมือเข้มแข็งนักคุมไพร่พลรักษาเขาอยู่ ดิวหลอผู้นั้นก็ไม่อาจ
จะไปก็กลับมาหาเกี้ยกุนหนีแจ้งความแก่นางกิมฮวยกงจู้ทุก
ประการ นางกิมฮวยกงจู้ได้ฟังก็ตกใจคิดว่าทางดังแต่เขาเกี้ยกุนหนี
นั้นจะไปบ้านของฮวยแต่คำบลเขาไต้เจียงซัว ถ้าจะประมาณดูก็
เพียงสี่สิบห้าสิบวันเท่านั้น นี่ฮ้องหยกไปถึงสองเดือนแล้ว ชะรอย
จะมีเหตุสิ่งใดเป็นมั่นคง หรือฮ้องหยกเดินไปทางเขาเทียนเม่ซัว
พวกโจรจะจับตัวไว้ ถ้าไม่มีเหตุอะไรปานนี้คงกลับมา คิดดังนั้น
แล้วจึงให้เชิญฮู่หยงผู้นั้นมา ก็เล่าความตามดิวหลอบอกทุกประการ
แล้วก็ร้องให้ฮู่หยงจึงว่าท่านจะคิดจะไปก่อนใช้นั้นไม่ควร คอย
สืบข่าวดูให้แน่เสียก่อน ถ้าพวกเขาเทียนเม่ซัวจับฮ้องหยกไว้จริงคง
ได้ความ เราจึงยกกองทัพไปชิงเอาฮ้องหยกกลับมาให้จึงได้ท่าน
อย่าวิตกเถย นางกิมฮวยกงจู้ได้ฟังก็เห็นด้วย ฮู่หยงก็คำนับตามาที่อยู

ฝ่าย นางกิมฮวยกงจู้ ตรึกตรองว่า สองหยกผู้สามีเราเป็นคน
สุกซื่อ มั่นคง เมื่อจะไปในัน ได้รับ คำเรา ไว้ว่าจะกลับมา โดยเร็ว
ถ้ามันไม่มีเหตุสิ่งใด คงมาถึงเสียแล้ว

ฝ่าย คนสนิท ของ จุกักตง ครั้นมาถึงเขาเกียกยูงเนีย ก็บอกผู้
รักษา ประตูว่าเราถือหนังสือสองหยกมา ท่านจงไปแจ้งความแก่กงจู้
โดยเร็ว ผู้รักษาประตูก็เข้าไปบอก นางกิมฮวยกงจู้ ๆ ได้ฟังคำคน
ว่าสองหยกใช้มาก็มีความยินดี ด้วยจะได้รู้ข่าวสองหยก จึงให้
คนใช้ออกไปรับตัวเข้ามา คนสนิท ของ จุกักตง ครั้นเข้าไปถึงนาง
กิมฮวยกงจู้ ก็คุกเข่าลงคำนับ แล้วแก้ตัวทำเป็นร้องไห้ พูกว่าขอ
ท่านจงมีความกรุณาช่วยชีวิตสองหยกน้องข้าพเจ้า ซึ่งเป็นสามีของ
ท่านด้วย นางกิมฮวยกงจู้ได้ฟังก็คิดสงสัย จึงถามว่าท่านแซ่ใด
ชื่อไรบ้านอยู่ที่ไหนทำไมจึงว่าเป็นพี่ชายของสองหยก แด่สองหยก
นั้นมีเหตุสิ่งใดหรือท่านจึงว่าดังนี้ คนสนิท ของ จุกักตง แล้งบอก
ความตามอุบายที่ จุกักตง ตั้งมาว่าข้าพเจ้าแซ่เหลาชื่อเหาะเหลง มารดา
ข้าพเจ้าเป็นน้องของบิดาสองหยก เดิมข้าพเจ้ามาค้าขายที่เขาเทียนเบ่ซัว
พวกโจรจับข้าพเจ้าไปส่งให้บ่วงเองผู้ นาย บ่วงเองเห็นข้าพเจ้า
รูปร่างแข็งแรง จึงตั้งให้เป็นตำรวจดีสำหรับตรวจยาม ครั้นข้าพเจ้า
จะขัดขึ้นก็กลัวบ่วงเองจะฆ่าเสียต้องจำใจอยู่ที่เขาเทียนเบ่ซัว ครั้น
อยู่มาเมื่อเดือนห้าข้างขึ้น ข้าพเจ้าไปเที่ยวหลังเขาเวดากดางคืน
ได้ยินเสียงคนร้องไห้ ข้าพเจ้าแวะเข้าไปดูเห็นสองหยกน้องข้าพเจ้า
ต้องจำนั่งร้องไห้อยู่ ข้าพเจ้าถามผู้คุมว่าเหตุใดจึงเอาสองหยกมา
จำไว้ดังนี้ ผู้คุมบอกว่าบ่วงเองผู้ นาย ตั้งให้จำไว้ด้วยเปนได้
คุกมาแต่เขาเกียกยูงเนีย ข้าพเจ้าถามสองหยกว่าจริงดังนั้นหรือ สอง
หยกบอกข้าพเจ้าว่าหาจริงดังถ้อยคำบ่วงเองไม่ ซึ่งสองหยกมานั้นเพราะ
ปรากฏาจะเยี่ยมอาซึ่งเป็นมารดาของข้าพเจ้า ๆ มีความสงสัยนัก

ด้วยสองหยก ไม่มี ความผิด ไปต้อง จำ ทรมาน อยู่ แต่ไม่รู้ ที่ จะคิด แก่
 ไข ประการ ไດ ได้แค่ ส่ง เข้า ปลาทาอาหาร ให้บริโภคนั้น เวลานั้น
 หนึ่ง สองหยก พูด กับ ข้าพเจ้า ว่า ซึ่ง มี ความ เมตตา แก่ สองหยก ๆ ขอบ คุณ
 นึก แต่ ซึ่ง จะ นั่ง อยู่ อย่าง นี ที่ ไหน จะ พ้น ความ ทุกข์ ถึง จะ ให้ เข้า
 ปลาทาอาหาร บริโภค ก็ เป็น แต่ ประท้วง ชีวิต ไปได้ ถ้า มี ความ กรณา แก่
 สองหยก แล้ว จง เอา หนังสือ ของ สองหยก มา ให้ กงจู่ ที่ เขา เกียกเยน นั้น
 แดเห็น จะ ดี ด้วย กงจู่ เป็น ภรรยา ของ สองหยก ถ้า รู้ ว่า สองหยก
 ได้ ความ ทุกข์ ยาก อย่าง นี ก็ คง ยก กองทัพ มา คิด ข่าน แก่ ไข ให้ สองหยก พ้น
 ทุกข์ ได้ โดย เร็ว ครั้น ข้าพเจ้า ได้ ฟัง ถ้อย คำ ของ สองหยก กล่าว ดัง นี
 ก็ มี ความ เมตตา ด้วย เป็น ญาติ อัน ดิถี จึง รับ คำ สองหยก ว่า จะ มา แล้ว
 ข้าพเจ้า ก็ เอา กระดาษ กับ เครื่อง เขียน หนังสือ ไป ให้ ผู้คุม เหล่านั้น ไม่ มี
 ความ สงสัย ด้วย ข้าพเจ้า เป็น ตำรวจ ใหญ่ สำหรับ ตรวจ จึง ไป มา หา
 สองหยก ได้ โดย ง่าย ครั้น สองหยก เขียน หนังสือ แล้ว ข้าพเจ้า ก็ รับ
 เอา มา จึง คิด อุปาย เข้า ไป ตาบ่วงเอง ว่า จะ ไป เยี่ยม ญาติ ที่ เมือง
 กวาง ตุง บ่วงเอง ก็ ยอม ให้ มา บอก ดัง นั้น แล้ว ก็ ส่ง หนังสือ ให้
 นาง กิมฮวย กงจู่ รับ มา ดูก่อน ออก ข่าน ดู เห็น เป็น ตายมือ ของ สองหยก
 ก็ ดัน สงสัย เชิญ ให้ เหาะ เหย่ง นั้ ที่ ส้มควร แล้ว ถาม ว่า แต่ เกล็น นั้น
 เหตุ ไດ สองหยก จึง ไป ที่ เขา เทียนเบ๊ซัว ให้ พวก โจร จับ ได้ แล้ว ทำ ไม
 บ่วงเอง จึง กักขัง ไว้ ให้ ได้ ความ ลำบาก มี เหตุ ขัด เคือง กับ พวก โจร
 อย่าง ไไร ท่าน ทราบ บ้าง หรือ เปล่า เหาะ เหย่ง บอก ว่า แต่ เกล็น นั้น อึ้ง หัง
 บ่าว สองหยก เดิน หลง ทาง ไป สองหยก จึง ได้ คิด ตาม พวก โจร ออก
 ลัก ทรัพย์ ได้ สองหยก ก็ ลู้ รม เป็น ตำรวจ มา พบ พวก โจร ดัน คาย ลง
 บ่วงเอง รู้ ดัง นั้น ก็ โกรธ คุม ไฟร พด เข้า ต้อน สองหยก ไว้ สองหยก ผู้
 เดียว เหลือ กำลัง ที่ จะ ลู้ รม พวก โจร จึง จับ ตัว ได้ บ่วงเอง เห็น รูป ร่าง
 สองหยก งาม ประกอบ ด้วย ฝีมือ แด ดิถี บุญญา กذا หาญ มาก ก็ หยาก จะ

ได้ ไว้เป็น พวก พ้อง จึง จะ ยก พี่ หญิง ชื่อ นาง เอียนเสาะ ให้เป็น ภรรยา
 ชองหยก ไม่ยอม บอกว่า ได้มา เป็น สามี ท่าน แล้ว ซึ่ง จะมี ภรรยา อีกนั้น
 ไม่ควร บ่วยเอง ว่า กต่าง อื่น วอน หลาย ครั้ง ชองหยก ก็ หา ยอมตาม
 ถ้อยคำ ไม่ บ่วยเอง โกรธ ให้ดี ชองหยก สามี สืบ ที่ จำจริง ไว้ แล้วแต่ง
 ให้ คน ไป พุดจา เกตย กต้อม อีก ชองหยก ไม่ยอม บ่วยเอง ชาติ ใจ
 แกต้ง ทรมาณ ชองหยก ให้ ได้ ความ ตำบาก ต่าง ๆ เป็น อัน มาก นาง
 กิมฮวยกงจู ได้ พัง ก็ มีความ สงสาร จึง อ่าน หนังสือ ดู มีความ ว่า เรา ผู้
 ชื่อ ชองหยก แจ้ง ความ มา ถึง นางกิมฮวยกงจู ผู้ ภรรยา ให้ทราบ ด้วยเติม
 เมื่อ เรา จะ จาก ท่าน ไป ท่าน ตั้ง ให้ กลับ โดย เร็ว เรา ก็ หา ถ่ม ถ้อย
 คำ ไม่ แต่บัดนี้ พวก โจร เขา เขียนเมืงจับเรา ไว้ แกต้ง ทรมาณ ให้ ได้
 ความ ตำบาก เพราะ บ่วยเอง นายโจร จะ ยก นาง เอียนเสาะ ผู้ พี่ ให้เป็น
 ภรรยาเรา ๆ ไม่รับ ด้วย ได้ ท่าน ไว้ เป็น ภรรยา แล้ว บ่วยเอง โกรธ
 ว่า เรา ไม่ยอม ตาม ถ้อย คำ ก็ เขียน ต่ จัน เจ็บปวด เหลือทน แล้ว จำจริง
 ไว้ นี่ หาก ได้ เหาะเหลง ผู้ พี่ ช่วย สงเคราะห์ จึง ไม่ตาย การ ครั้ง นี้
 ไม่เห็น ผู้ใด เห็น แต่ ท่าน ผู้ เดียว ขอ ท่าน จง เมตตา ช่วย แก่ ไข อย่า ให้
 ชีวิต เป็น อันตราย เสียเลย คุณ จะ อยู่ แก่ เรา มาก นะ ครั้น นาง กิมฮวย
 กงจู อ่าน หนังสือ แล้ว ก็ ร้อง ให้ จัน สดบ อยู่ กับ ที่ คน ใช้ เห็น ดัง นั้น ก็
 ตก ใจ รับ ไป แจ้ง ความ แก่ สุหยง แด นาง อิดบั้น สุหยิน โดย เร็ว สุหยง กับ
 นางอิดบั้น สุหยิน ก็ รับ มา ช่วย กัน แก่ ไข ประมาณ ครู่ หนึ่ง นางกิมฮวย
 กงจู ก้อย ได้ ดี เห็น นาง อิดบั้น สุหยิน ผู้ มารดา แด สุหยิน จึง พก ว่า ซึ่ง
 เกิด มา ทุก วัน นี้ มี ที่ รัก คือ บิดา มารดา เป็น ที่ หนึ่ง สามี กับ ภรรยา เป็น
 ที่ สอง บุตร แด หลาน เป็น ที่ สาม ญาติ แด มิตร เป็น ที่ ดี แด ชอง
 หยก นี้ ก็ มีความ รัก ใคร่ ขำพเจ้า จึง ทรมาณ ทน ตำบาก อยู่ หา ยอม เป็น สามี
 นาง เอียนเสาะ ไม่ ขำพเจ้า ก็ ต้อง มี ใจ จง รัก รักดี คือ ชองหยก จึง จะ
 ควร จะ ขอ ถา มารดา ยกกองทัพ ไป กำจัด บ่วยเอง เสีย จับ อีเอียนเสาะ

มาช่วยแก้แค้นแทน สองหยก จง ได้ ให้ส้ม ที่ สองหยก มีความ เมตตา
 ข้าพเจ้า มารดา จะ เห็น ประการ ไต นาง อิตบีน สุหยิน ได้ พัง จิ้ง ว่า ซึ่ง
 เจ้า พุด นั้น ก็ ควร แล้ว แต่ ต้อง กิน ยา รักษา ตัว ให้ หาย เสีย ก่อน อย่า เพื่อ
 ทำ ใจ เร็ว การ จะ เสีย ไป ด้วย โบราณ ท่าน ว่า ไว้ ถ้า ทำการ สิ่ง ไร
 ประกอบ ด้วย โทโส มาก แล้ว การ มัก ไม่ สำเร็จ นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง
 จิ้ง ว่า ซึ่ง มารดา เคือน สติ ข้าพเจ้า นี้ ก็ ชอบ แล้ว แต่ ข้าพเจ้า มีความ
 แค้น ด้วย บ่วยเอง กับ อีเอียนเสาะ หิมน ประมาท นัก ถ้า ไม่ แก้ แค้น เสีย ได้
 ที่ ไหน คน ทั้งปวง จะ ถัด เกรง มารดา อย่า ชัก ขว้าง ข้าพเจ้า เลย นาง
 อิตบีน สุหยิน ได้ พัง จิ้ง ว่า ถ้า กระนั้น เจ้า ต้อง ปรึกษา หา ฤา นายหมวด
 นายกอง ให้ พร้อม กัน ก่อน นางกิมฮวยกงจู้ ก็ เห็น ด้วย จิ้ง ตั้ง สุหยง ว่า
 ท่าน จง หา ตัว นายหมวด นายกอง มา ปรึกษา ผู้ ไต่ จะ ว่า อย่าง ไร บ้าง สุหยง
 ก็ รับ คำ แล้ว ตา ออก มา ให้ หา นายหมวด นายกอง มา พร้อม ก็ เล่า ความ
 ให้ พัง ทุก ประการ แล้ว ปรึกษา ว่า ท่าน ทั้งปวง จะ คิด อ่าน อย่าง ไร จิ้ง
 จะ ได้ ตัว สองหยก คืน มา พวก นายหมวด นายกอง ทั้งหลาย ได้ พัง ก็ โกรธ
 จิ้ง ว่า ถ้า การ เป็น ดัง นั้น ข้าพเจ้า ทั้งปวง พร้อม กัน จะ ขอ อาสา ไป ทำ ถาย
 เขา เทียนเบ๊ซัว เสีย จับ ตัว นาง เอียนเสาะ กับ บ่วยเอง มา ให้ ได้ ท่าน
 สองหยก ก็ พัน โภย อันตราย ด้วย อย่า ให้ กังจู้ มีความ วิดก เลย เมื่อ
 ขณะ นายหมวด นายกอง ทั้งหลาย พุด ดัง นั้น เอง บิด นายกอง อีก คน หนึ่ง
 หนึ่ง อยู่ หา พุด ประการ ไต ไม่ สุหยง เห็น ดัง นั้น ก็ ถาม เอง บิด ว่า ท่าน เห็น
 ขัด ขว้าง อย่าง ไร หรือ จิ้ง หนึ่ง เสีย ไม่ พุด จา กับ เขา บ้าง เอง บิด ตอบ ว่า ข้าพเจ้า
 เห็น ท่าน แด นายหมวด นายกอง ทั้งปวง มีความ โกรธ พวก โจร เขา เทียนเบ๊ซัว
 มาก นัก จิ้ง ไม่ อาจ พุด กับ ท่าน ได้ บัด นี้ ท่าน ถาม มา แล้ว ก็
 จะ ว่า ไป ตาม เห็น ด้วย โบราณ ท่าน กล่าว ไว้ ว่า จะ ทำการ สิ่ง ไร ถ้า
 ไม่ ตรีภ ครอง ให้ คดอด ก่อน การ นั้น ก็ มัก จะ เสีย ประการ หนึ่ง ข้าพเจ้า
 เห็น ว่า ที่ เขา เทียนเบ๊ซัว นั้น มี เขา เล็ก ๆ เป็น ชัน ถ่อม รอบ หนทาง ที่ จะ

เข้า ออก ก็ ซบซ้อน บ่อยเอง นายโจร ให้ไพร่ พล ตั้ง รักษา อยู่ ตาม หว่าง
 เขา ทุก ตำบล ถ้าจะสู้รบ กับ บ่อยเอง ต้อง คิด อุปาย ให้ หลาย อย่าง
 จึง จะ เอา ไชยชนะ ได้ ถ้า ไม่ ตรีภุค รอง ยก ไป ด้วย คำตั้ง โกรธ ฉะ
 ข้าพเจ้า เห็น จะ เสีย ที่ เปน มั่นคง สุหยง ถาม ว่า ท่าน จะ คิด อุปาย เปน
 ประการ ไດ จึง จะ ได้ ไชยชนะ เเตง บิด จึง ตอบ ว่า ถ้า ท่าน เชื้อ ข้าพเจ้า
 แล้ว จง มี หนังสือ ไป ยืม ทหาร เมือง กวางตุ้ง สัก สิบ หมื่น มา บินจับ กับ
 ไพร่พล เรา ให้ ไດ สัก สิบ หมื่น แล้ว ยก ไป ตี พวก เขา เทียน เป้ ชั่ว ให้ พร้อ
 กัน ทั้ง สี่ ด้าน อย่า ให้ พวก เขา เทียน เป้ ชั่ว ช่วย กัน ไດ นั้น แะ จึง จะ มี ไชย
 แก่ ข้าศึก ด้วย ข้าพเจ้า ทราบ ความ อยู่ ว่า แต้ ก่อน จง ตัก เมือง กวางตุ้ง
 ยก กองทัพ ไป ตี เขา เทียน เป้ ชั่ว ไດ กองทัพ แต้ ทาง เดียว พวก เขา เทียน
 เป้ ชั่ว ออก สัก สิบ ทั้ง ข้าง หน้า ข้าง หลัง ทหาร เมือง กวางตุ้ง จึง ไດ
 แต้ กกลับมา ถ้า เรา จะ ยก ไป ครัง นี้ เขา ตี ให้ พร้อม กัน ทั้ง สี่ ด้าน พวก
 เขา เทียน เป้ ชั่ว พระว่า พระวัง ไม่ วิ แห่ง ที่ จะ ช่วย กัน ไດ คง จะ พ่าย แพ้ แก่
 พวก เรา เปน แน่ แต่ ไม่ ทราบ ว่า ท่าน จะ เห็น ประการ ไດ สุหยง ไດ พง จึง
 ตอบ ว่า ซึ่ง ท่าน คิด นั้น ก็ ถูก ต้อง คือก แต้ เรา เห็น ว่า บิด นั้น ช้อง หยก
 ไป ทน ทุก เวทนา ลำบาก อยู่ ซึ่ง จะ ไป ยืม ทหาร เมือง กวางตุ้ง ถึง สิบ หมื่น
 นั้น ที่ ไหน จง ตัก จะ ให้ มา โดย ง่าย คง จะ บอก เข้า ไป กราบ ทูล พระ
 เจ้า บิน และ ย่อง เเต่ เสีย ก่อน ค่อ โปรวด ออก มา นั้น แะ เห็น จง ตัก จึง จะ ให้
 การ มี ข้า นักร หรือ ที่ ไหน จะ ทิน ใจ กงจุนาย เรา ด้วย เเต่ ยวน กงจุนั้น มีความ
 วิดัก ทุก ชั้ว นักร ท่าน อย่า ขัด ขวาง ให้ ช่น เเค่ง เเตย สุหยง พุด ดัง นั้น
 แต้ ก็ มี หนังสือ ไป ถึง เห่ง ศกษุ นาย ทหาร เรือ เมือง กวางตุ้ง บับ หึง มี
 ความ ว่า ข้าพเจ้า สุหยง ขอ คำ บับ มา ถึง ท่าน เห่ง ศกษุ ให้ ทราบ ด้วย
 ข้าพเจ้า แจ้ง ความ ว่า พวก โจร เขา เทียน เป้ ชั่ว มี ใจ กำเริบ นักร เพราะ กอง
 ทัพ เมือง กวางตุ้ง ยก ไป สู้รบ ครัง ไດ แต้ กกลับมา ทุก ที่ แต้ พวก ข้าพเจ้า

นั้นก็เป็นข้าขอบขัณฑสีมา เมืองหลวงแล้วจึงมีใจเจ็บร้อนด้วยจะขอ
 ภาษาคูโพร่พดไปกำจัดพวกเขาเทียนแป้ชั่วเสีย แต่ขัดด้วยหาไม้เรือ
 รบไม่ ท่านจึงได้จัดเรือรบมาคอยอยู่ที่ท่าแม่น้ำน้ำก่งลึกสองร้อยตำ
 พอได้ข้ามกองทัพ แล้วข้าพเจ้าจะคิดอ่านปราบปรามพวกโจรเขาเทียน
 แป้ชั่วเสียให้ราบคาบจงได้ ถ้าสำเร็จราชการแล้วความชอบก็มีถึง
 ท่านด้วย ครั้นเขียนหนังสือแล้วส่งให้คนใช้ไปให้เหงาคณูณเมือง
 กวางคง เหงาคณูณเปิดฉันทออกอ่านทราบความแล้วก็รับว่าจะจัดแจง
 ให้คนใช้ก็กลับมาบอกสหายตามคำเหงาคณูณ สหายมีความยินดี
 ยิ่งนัก จึงตระเตรียมไพร่พดไว้พร้อมแล้วเข้าไปแจ้งความแก่นาง
 กิมฮวยกงจู้ทุกประการ

ครั้นรุ่งขึ้นเวลาเช้า นางกิมฮวยกงจู้ก็ออกว่าที่ราชการให้
 หา สหาย แด่ นายหมวดนายกอง มาพร้อม จึงส่ง สหาย ให้อยู่รักษา
 เขาเกียกยูงเสีย ให้เตงมิดรักษาเขาเง็กยู่ชัวเป็นเขาหน้าด่าน จัดแจง
 ทหารให้อยู่กับสหาย เตงมิดพอสมควรแล้ว นางกิมฮวยกงจู้ตั้งเตยวสิน
 ให้คุมทหารสามหมื่นยกไปก่อน คอยรับเรือซึ่งเหงาคณูณให้มานั้น
 เตยวสินก็คำนับลาคุมทหารยกไปแล้ว นางกิมฮวยกงจู้ให้สหายคุม
 ทหารสามหมื่นเป็นทัพหน้า ฮองมิโตคุมทหารหมื่นหนึ่งเป็นปีกซ้าย
 บันบิตตคุมทหารหมื่นหนึ่งเป็นปีกขวา แบ่กับแต่คนคุมทหาร
 สองหมื่นเป็นกองดำตียง ครั้นนางกิมฮวยกงจู้คุมทหารห้าหมื่นกับทหาร
 หกหมื่นสามร้อยเป็นทัพหลวง ครั้นถึงวันฤกษ์ดี นางกิมฮวยกงจู้ก็
 คำนับลา มารดา ยกทหารออกจากเขาเกียกยูงเสียเดินกองทัพไปถึงแม่น้ำ
 น้ำก่ง สหายซึ่งเป็นกองทัพหน้ามาแจ้งความว่า เรือซึ่งเหงาคณู
 ณจัดส่งมานั้นยังหาพร้อมกันไม่ นางกิมฮวยกงจู้ก็ให้ตั้งค่ายพักทหาร
 อยู่ ที่เชิงเขา กิมเจ๊ะชัว ครั้นเวลาค่ำนางกิมฮวยกงจู้นอนอยู่ในค่าย
 ฝันว่าเดินไปเที่ยวที่หลังเขา พบแก่แห่งหนึ่งเห็นหญิงแก่ยืนอยู่

ประศ เก่ง กวัก มือ ร้อง เรียง นางกิมฮวยกงจู้ ก็เดิน ตาม เข้า ไป พบ
 หญิง คน หนึ่ง แต่ง ตัว เป็น เซียน มือ ถัด แซ่ หนึ่ง อยู่ พุด ว่า น้อง เอ๊ย เซียน เข้า มา
 หนึ่ง ใน นี นางกิมฮวยกงจู้ แต่ ก็ ไม่ รู้ ว่า ผู้ ไດ เข้า ไป คำนับ แล้ว
 ถาม ว่า เหตุ ไດ จึง รู้ จัก ข้าพเจ้า ๆ จำ ท่าน หา ไດ ไม่ นาง เซียน หนึ่ง
 ว่า เรา จาก กัน ไป ถึง สิบแปด ปี แล้ว ที่ ไหน เจ้า จะ จำ ไດ ซึ่ง จะ ยก กองทัพ
 ไป ครอง นี พ เห็น ว่า ย่าง นึก แต่ เมื่อ กัด บิ มา นี จะ ยาก เรา หนึ่ง สือ
 อยู่ ณ บั หนึ่ง เจ้า จง เอา ไป ด แล้ว จัด การ ให้ ถก ค้อย จึง จะ ไม่ เป็น
 อันตราย พุด แล้ว หีบ หนึ่ง สือ จาก มือ เลื้อ เหน็บ ไว้ ที่ หว่าง ออก นาง
 กิมฮวยกงจู้ ๆ ถาม ว่า พวก โจร เขา เทียน เบี้ยว จับ เอา สอง หยก ล้าม
 ข้าพเจ้า ไດ ข้าพเจ้า จึง ยก กองทัพ มา จะ ไป ช่วย แต่ ไม่ ทราบ ว่า พวก
 โจร จะ มี กำลัง เข้มแข็ง อย่างไร จะ ช่วย สอง หยก ไດ หรือ มิ ไດ ขอ
 ท่าน ผู้ วิเศษ จง แจ้ง ให้ ข้าพเจ้า ทราบ ด้วย นาง เซียน หนึ่ง ได้ พัง จึง
 กล่าว เป็น คำ อรรถ สัมถ บท หนึ่ง ว่า หรือ เฒ่า ปี่ เฒ่า แปล ว่า เรา ก็ รัก
 เขา ก็ รัก บท สอง ว่า เจ้ายางขาว เฒ่า แปล ว่า เรา รัก ก่อน เขา รัก ที่
 หลั บท สาม ว่า หลั เฒ่า เฒ่า แปล ว่า ต้อง จาก รัก จะ ไດ ที่ รัก บท
 สี่ ว่า จง กุญ คัง เฒ่า แปล ว่า ถึง คราว รัก ก็ รัก เต็ม อกัน นางกิมฮวย
 กงจู้ ได้ พัง ดัง นั้น ก็ หา เข้าใจ ว่า นาง เซียน หนึ่ง ว่า อย่างไร ไม่ พอ นึก
 จะ ถาม ความ ค่อ ไป นาง เซียน หนึ่ง เอา แซ่ ฟาด มา ถก ที่ ออก นางกิมฮวย
 กงจู้ ก็ ตกใจ คน ถม ตา ขน ดู เห็น นาง เอ๊ย เพียง ยืน อยู่ จึง ถาม ว่า เจตนา คือก
 บำ นี แล้ว ทำ ไไม จึง ไม่ นอน นาง เอ๊ย เพียง ว่า ข้าพเจ้า ระวัง รักษา ท่าน
 อยู่ ด้วย เป็น ทาง กัน จาร ครั้น ท่าน หลับ จะ นอน เสีย ก็ ไม่ ควร นางกิมฮวย
 กงจู้ ได้ พัง ก็นั่ง อยู่ จึง ตรึก ตรอง ถึง ความ ผัน ว่า ซึ่ง นาง เซียน หนึ่ง ว่า
 จาก กัน มา ถึง สิบแปด ปี แล้ว ตัว เรา นี แต่ ข้า คี ก่อน จะ เป็น เซียน ดอก
 กระมัง แล้ว คิด ถึง ถ้อย คำ ที่ นาง เซียน หนึ่ง พุด เป็น อรรถ ก็ คี ความ หา
 ออก ไม่ จึง กัด บิ คิด ว่า ซึ่ง เรา ยก กองทัพ มา ครอง นี เพราะ จิตรี เป็น ห่วง

ย่องหยก มาก จึง ได้ ฝัน ไป ต่าง ๆ จะ ถือ เอา เป็น แน่ เป็น จริง ที่ เดียว นั้น
 ไม่ได้ คิด ดัง นั้น แล้ว ก็ ตก ชั่ว นิ่ง จะ เอา ความ ฝัน ให้ นาง เอี้ย เพี้ย พัง
 หนังสือ ซึ่ง นาง เขียน หนังสือ ให้ ก็ ตก ลง จาก ออก นาง กิมฮวย กง จู เห็น ดัง นั้น
 ก็ ตกใจ คิด ว่า เรา ฝัน นั้น เห็น จะเป็น ความ จริง หนังสือ ของ นาง เขียน หนังสือ
 ให้ จึง ปรากฏ ดัง นั้น คิด แล้ว ก็ เรียก นาง เอี้ย เพี้ย เข้า มา โกธ เอ้า ความ
 ฝัน ให้ พัง ทัก ประการ แล้ว เอา หนังสือ ให้ ดู นาง เอี้ย เพี้ย พิจารณา ความ
 ฝัน เห็น ถ้อย คำ นาง เขียน หนังสือ นั้น ประหลาด แต่ หา เข้าใจ ว่า ได้ แก่ สิ่ง ไດ
 ไม่ จึง ฉีก ผูก หนังสือ ออก อ่าน สอง คน กับ นาง กิมฮวย กง จู เห็น หนังสือ
 หก ตัว ว่า กำฉิน เจย หน้า จู อาว แปล ว่า บ่าว อยู่ หน้า นาย อยู่ หลัง
 นาง กิมฮวย กง จู เห็น ดัง นั้น ก็ ไม่ เข้าใจ ว่า อย่างไร แต่ นาง เอี้ย เพี้ย นั้น
 ตรึก ตรอง เห็น ความ แล้ว จึง พุด กับ นาง กิมฮวย กง จู ว่า หนังสือ นั้น เป็น คำ
 สั่ง สอน ให้ จัด กระบวน ทักษะ นาง กิมฮวย กง จู ถาม ว่า จะ จัด อย่างไร
 นาง เอี้ย เพี้ย ว่า ข้าพเจ้า เป็น บ่าว ให้ อยู่ ข้าง หน้า ท่าน เป็น นาย ให้ อยู่ ข้าง หลัง
 แต่ ต้อง เอา เลือด แด่ หมวก ของ ท่าน ให้ ข้าพเจ้า ได้ โดยมี เหตุ สิ่ง ไດ ท่าน
 จึง จะ ไม่ เป็น อันตราย ข้าพเจ้า เห็น ความ ดัง นั้น ท่าน จะ เห็น ประการ ไດ
 นาง กิมฮวย กง จู ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย ต่าง คน ก็ นอน หลับ ไป
 ครั้น เวลา รุ่ง เข้า ฟู หลี่ ซึ่ง เป็น ทักษะ หน้า พา ชาย ผู้ หนึ่ง มา หา
 นาง กิมฮวย กง จู ๆ ถาม ว่า ท่าน แซ่ ไต ชื่อ ไร บ้าน อยู่ ตำบล ไหน ชาย
 ผู้ หนึ่ง บอก ข้าพเจ้า แซ่ อึง ชื่อ เจียวเซ่ง อยู่ บ้าน เทียนเหย แต่ เดิม บิดา พา
 ข้าพเจ้า มา คำ ชาย ที่ เขา เทียนเหย ชื่อ เนือง ๆ มิ ได้ ชาติ ข้าพเจ้า รู้จัก
 ทาง ที่ เขา เทียนเหย ชื่อ ทุก ตำบล ครั้น ภายหลัง บ่อย เอง มา ตั้ง กอง เป็น
 โจร อยู่ ที่ เขา น พวก ไพร่ พด เทียว ทำ อันตราย แก่ ราษฎร ได้ ความ
 เดือด ร้อน มาก บัดนี้ ข้าพเจ้า ทราบ ว่า ท่าน ยก กอง ทักษะ มา จะ กำจัด พวก
 โจร เลี้ย ก็ มีความ ยินดี จึง ทำ แผน ที่ มา ให้ ด้วย ทาง เขา เทียนเหย ชื่อ
 ถดเถยว สืบ ถิ่น นึก ท่าน จง ดู ใน แผน ที่ เกิด จะ ได้ เข้าใจ ซึ่ง จะ ยก

กองทัพบกเข้าไปนั้น ยากลำบากอยู่ ถ้าท่านพิจารณาเห็นแผนที่เข้าใจแล้ว เพื่อเสียทองที่อย่างไร จะได้เห็นเอาตัวรอด พด. แล้ว ก็เอากระดาษแผนที่ส่งให้ นางกิมฮวยกงจู้ ฟัง ก็รับแผนที่แล้วถามว่า ท่านเข้ อึ้ง อยู่ บ้าน เทียนเหียน วู้ จัก อึ้ง ซื่อเจเน บิดา ฮองหยก หรือ ไม่ เจียวเซง บอกว่า อึ้ง ซื่อเจเน นั้น เปน อา ของ ข้าพเจ้า ก็เล่า ความ ของ ฮองหยก ให้ นาง กิมฮวยกงจู้ ฟัง ทุก ประการ นางกิมฮวยกงจู้ เห็น ถ้อย คำ ถก ต้อง ก็ มีความ ยินดี จึง ให้ เจียวเซง เปน นายกอง สำหรับ นำทาง แล้ว นาง กิมฮวยกงจู้ คิด แผนที่ ออกดู เห็น ทาง ชับ ช้อน กัน นึก จึงเรียก เจียวเซง มาถาม เจียวเซง ก็ ชี้แจง หนทาง ให้ ฟัง ทุก ประการ นางกิมฮวยกงจู้ เข้าใจแล้ว ก็ มีความ ยินดี

ขณะนั้น พอเคี้ยวดิน มาแจ้งความ ว่า เรือรบ นั้น เหนาศกอยู่ จัก ตั้ง มาครบ แล้ว นางกิมฮวยกงจู้ ก็ ตั้ง นาย หมวด นายกอง ให้ ยกกองทัพบกข้ามปาก ไป ถึง ผัง ช้าง หนึ่ง พร้อม กัน จึง ตั้ง เคี้ยวดิน ให้ คุณ ทหาร รักษา เรือรบ ไว้ เพื่อเสียทองที่ประการใด จะได้กลับ โดยง่าย เคี้ยวดิน ก็รับคำ นางกิมฮวยกงจู้ ถอด เสื้อ แด่ หมวก ของ ตัว ออก ให้ นางเอี้ยเพียงใส่ เดิน ทัก ไป ช้าง หน้า นางกิมฮวยกงจู้ ยกตาม ไป ภายหลัง ครั้น ถึง เซอร์ แดน เขา เทียนเบ๊ซัว ก็ ให้ ฮองมีโต ยก ไป ทาง เขา ซุก ซัว ให้ ฮุดยัก ไป ทาง ฮุก้าว กำหนด ให้ ถึง เขา เทียนเบ๊ซัว พร้อม กัน แต่ตัวนางกิมฮวยกงจู้ กับ นางเอี้ยเพียง แด่ นายหมวดนายกอง ทั้งปวง นั้น ยกเข้าไปทาง เขา หนานซัว

ฝ่าย จุกัดถง คง แต่ ให้ คน ใช้ ถือ หนึ่ง ถือ ไป ถึง นาง กิมฮวยกงจู้ ไม่เห็น กลับมา จึง คิด ว่า จะ รอย นางกิมฮวยกงจู้ จะ เอา คน ใช้ ของ เรา ไว้ นำทาง ออก กระมัง ก็ ตั้ง พวก กองตระเวน ให้ คอย สืบ ข่าว ทัก นางกิมฮวยกงจู้ อยู่ มิ ได้ ขาด แด่ คน ใช้ ของ จุกัดถง นั้น ครั้น ถึง หนึ่ง ถือ ให้ นาง

กิมฮวยกงจู้ แล้ว แกล้งพูด ตาม อูบาย ของ จุกักตง ให้นางกิมฮวยกงจู้ ๆ
โกธร จน สดบ ดง ก็ ยินดี ทิรยา วิประดาศ ไป

ขณะ นั้น เสงปัว นิ่ง อยู่ ด้วย มี ความ สงสัย ก็ ตั้ง ทหาร ให้ คุ่ม
ตัว คน ไซ้ ของ จุกักตง ได้ จึง ไม่ได้ ถัดไป บอก ความ แก่ จุกักตง ฝ่าย
พวก กองกระเวน เขา เขียนเบ๊ซัว วั ว่า นาง กิมฮวยกงจู้ ยก กองทัพ มา ทหาร
ประมาณ สิบ หมื่น เส่ศ ก็ ไป แจ้ง ความ แก่ จุกักตง ทุก ประการ จุกักตง
ได้ ฟัง ก็ ยินดี ด้วย สม ที่ คิด ว่า จึง ไป บอก ความ แก่ บ่วยเอง ให้ ทราบ
บ่วยเอง ว่า การ อันนี้ ท่าน จะ คิด อย่าง ไร ก็ แล้ว แต่ ท่าน เกิด จุกักตง จึง
ให้ ส้ออู คุณ ทหาร เกาทัณฑ์ พัน หนึ่ง ไป ชุ่ม อยู่ ที่ บ่า เขิงเขา หุ่น น้ำซัว ถ้า
กองหน้า ยก เข้า มา ให้ สงบ ไว้ ก่อน ต่อ ถึง กองทัพ นางกิมฮวยกงจู้ จึง ช่วย กัน
เอา เกาทัณฑ์ ระดมยิง ให้ ถูก นางกิมฮวยกงจู้ จง ได้ ถ้า ผู้ใด ได้ คี๊กระนาง
กิมฮวยกงจู้ มา จะ ยก ความ ชอบ ให้ มาก กว่า นายทหาร ทั้งปวง แล้ว
ให้ เจียะซงแปะ คุ่ม ไพร่ พด ห่มหนึ่ง ไป ชุ่ม อยู่ ที่ ปาก ทาง เขา หุ่น น้ำซัว ตั้ง
ว่า ถ้า ได้ ยิน เลียง ประทัด สัญญา จง พา ไพร่ พด ออก ตั้ง สัก ทาง ใจ
แล้ว ให้ บัณยีนเต็ก คุ่ม ไพร่ พด ห่ม หนึ่ง ไป ชุ่ม อยู่ ที่ เขิงเขา ซุกซัว ตั้ง ว่า ถ้า
ข้าศึก ยกมา จง ออก สัก คี๊ อย่า ให้ มา ช่วย กัน ได้ นายหมวด นายกอง
ทั้งหลาย ก็ คำนิบ รับ คำ แล้ว ยก ไป ชุ่ม อยู่ ตาม ตั้ง

ฝ่าย นาง บ่วยกงจู้ วั ซ่าว ว่า นางกิมฮวยกงจู้ ยก กองทัพ มา เกือบ
จะ ถึง เขา เขียนเบ๊ซัว อยู่ แล้ว จึง คิด ว่า ถ้า สองหยก อยู่ ที่ นี้ แม้น
นางกิมฮวยกงจู้ มา ถึง รบ พ่ง กัน ขึ้น สองหยก ก็ จะ วั ความ จะ ต้อง พา
ไป เสี้ย ให้ ไกล ต่อ เมื่อ ได้ ทำ จัด นางกิมฮวยกงจู้ ดำริ แล้ว จึง ค่อย
บอก ให้ ทราบ สองหยก จะ ได้ สั้น ห่วง อยู่ แก่ เรา เปน ปกติ ดืบไป

ฝ่าย สองหยก คง แต่ อยู่ กับ นาง บ่วยกงจู้ ได้ ประมาณ เดือน เส่ศ ไม่
มีความ สบาย เลย เพราะ ด้วย นางกิมฮวยกงจู้ จะมี เหตุ เวลาวิน หนึ่ง
สองหยก ขอน นาง บ่วยกงจู้ ไป เทียว เล่น แต่ ไป เห็น เขา ๆ หนึ่ง สูงกว่า

เขาทั้งปวง จึ่งถามนาง บ๋วยกงจู้ ว่า ที่ เขา สูง นั้น เจ้า ได้ ไป เทียบ บ้าง
หรือ ไม่ นาง บ๋วยกงจู้ ได้ พัง จึ่ง คิด ว่า การ ที่ เรา นี้ ก็ ใ้ ว่า จะ พา สองหยก
ไป เตี้ย ให้ ไกล นั้น เห็น จะ ส้มคิด จึ่ง บอก สองหยก ว่า ที่ เขา สูง นั้น ข้าพเจ้า
เคย ไป เทียบ เต้น อยู่ เหนือ ๆ มี สัตว์ ทั้งหลาย ต่าง ๆ มาก ทั้ง ผดไม่ ก็
บริบูรณ์ เปน ที่ สันทน์ สบาย ข้าพเจ้า หยาก จะ เชิญ ท่าน ไป เทียบ เต้น
แต่ ไม่ ทราบ ว่า ท่าน จะ ชอบ หรือ ไม่ ชอบ สองหยก ได้ พัง ก็ มี ความ ยินดี
จึ่ง ว่า ถ้า กระนั้น เรา จะ ไป เทียบ ยิง เนื้อ เต้น ให้ สบาย สัก หน้อย พุดดัง นั้น
แล้ว ก็ ชวน นาง บ๋วยกงจู้ กลับ เข้า มา ใน เก่ง

ครั้น เวลา รุ่ง เข้า นาง บ๋วยกงจู้ ก็ ลัง คน ใช้ ให้ จิต แฉง เข้า ของ
พอ ส้มควร เสรี แล้ว ก็ ชวน สองหยก ขึ้น มา พา อิง หวัง แด นาง คั่น กุญ กับ
คน ใช้ สืบคน ไป ได้ ประมาณ สิบ วัน ถึง เขา สูง ที่ สองหยก เห็น แต่ เขา นั้น
ชื่อ ไร ไม่ ปรากฏ นาง บ๋วยกงจู้ ก็ ให้ คน ใช้ ปลด เปน ที่ พัก ชน หตั้ง หนึ่ง
ชวน สองหยก เข้า อาศัย รย ครั้น เวลา รุ่ง เข้า ก็ พา กัน ไป เทียบ ยิง เนื้อ
เถ่น สองหยก ค่อย เพติด เพติด ใจ คิด าย ความ วิศก ก็ พัก อยู่ ที่ นั้น หลาย เวลา

ฝ่าย นาง เอี้ยเพียงซัง แด่ ตัว ปลดอม เปน นาง กิมฮ่วยกงจู้ เียน กอง ทัพ
ถ่วง เข้า ไป ถึง เขา หนุหน้าซัด เห็น สอง ข้าง ทาง เปน บ่า รก ชัด มาก นี้
ตั้ง ใจ กัด พวก ไจ จะ ชุ่ม ไฟ รพ ได้ ก็ ลัง ให้ ถอย กอง ทัพ จะ กลับ
มา ปลูก ษา นาง กิมฮ่วยกงจู้

ฝ่าย ฮ่อฮู ซัง คุม ทหาร เกา ทัณฑท์ ชุ่ม อยู่ นั้น ครั้น เห็น นาง เอี้ยเพียง
กุม ทหาร เข้า มา แด่ ตัว เหมือน อย่าง เจ้า เข้า ใจ ว่า นาง กิมฮ่วยกงจู้ ก็
ส่งบ ทหาร อยู่ พอ แด เห็น นาง เอี้ยเพียง จะ ถอย ทหาร กลับ ก็ จด ประทัก
สัญญา ชน ทหาร เกา ทัณฑท์ ที่ ชุ่ม อยู่ ก็ ยิง เกา ทัณฑท์ ออก มา ดัง ห่าฝน
ถูก ทหาร นาง เอี้ยเพียง ต้มตาย เปน อัน มาก แต่ ตัว นาง เอี้ยเพียง นั้น ว่อง
ไว ใน เพดง อาวุธ ก็ เอา เกยม บัด ตก เกา ทัณฑท์ มิ ได้ ถูก ต้อง ทหาร ฮ่อฮู
ก็ ยิง เกา ทัณฑท์ ระดม มา นาง เอี้ยเพียง จะ ถอย กอง ทัพ ก็ ไม่ ทน ด้วย

ทาง นม เป็น ซอก เขาแคบนัก ทหาร นางเอ๋ยเพียง ทั้ง ชาย หญิง ถูกเกาทัณฑ์
ตาย สิ้น แต่นางเอ๋ยเพียง บอ บัด ตกเกาทัณฑ์ อยู่ จน อ่อน กำลัง ตก
เกาทัณฑ์ ถูก มา ที่ นางเอ๋ยเพียง ช ดม ลง นางเอ๋ยเพียง ตก จาก มา
ทหาร ช้ออ ยัง เกาทัณฑ์ มา ถูก นางเอ๋ยเพียง ตาย ช้ออ เห็น ดังนั้น ก็ มี
ความ ยินดี ด้วย คำคมว่า นางกิมฮวยกงจี้ ก็ ตรง เข้า คัด คี่สะ นางเอ๋ยเพียง
แล้ว ถอด เอา เสื้อ แด หมวก เครื่อง แต่ง ตัว ไป

ฝ่าย สุหัตถ์ เดิน กองทัพ มา ใกล้ จะ ถึง เขา หุนนำซัว ได้ ยิน เลี้ยง
ช้ออ อึ้ง รั ว่า นางเอ๋ยเพียง ได้ รั รม กับ ข้าศึก ก็ รั รม ขั้ ทหาร เข้า ไป จะ
ช่วย พอ ได้ ยิน เลี้ยง ประทัก สัณญา แด ไป เห็น พวกโจร ตั้ง ลักถ้ำ ทาง
ไว้ สุหัตถ์ ก็ ขั้ ทหาร เข้า รั รม เป็น สามารถ

ฝ่าย สองมิโต เดิน กองทัพ มา ถึง เขาซอกซัว เห็น นาย ทหาร โจร
ผู้ หนึ่ง คุม ไฟว์ พด ตั้ง ลักถ้ำ ทาง อยู่ เป็น อันมาก สองมิโต จึง ขั้ ม้า ขึ้น
ไป หน้า ทหาร ร้อง ถามว่า ท่าน แซ่ ได้อื่อไร ทำ ไหม จึง มา ตั้ง ลักถ้ำ ทาง เรา อยู่
บนเนินเตี้ย ได้ พัง ดังนั้น จึง ร้อง บอก ไป ว่า เรา แซ่ บน ซ้อ ยินเต็ก เป็น
ทหาร เอก ของ เอี้ยวอ้ง ๆ ให้ มา คอย คัด คี่สะท่าน ยองมิโต ได้ พัง ก็
โกรธ จึง ตอบ ว่า ซึ่ง เอง อด อ้าง ว่า จะ คอย คัด คี่สะเรา นั้น เห็น เกิน นัก
ชะรอย จะ คอย เอา เต็ด คอ มา ถ้างคม อาวุธ ของ เรา ดอก กระจมิง บนเนินเตี้ย
ได้ ยิน ดังนั้น ก็ มีความ โกรธ เป็น อันมาก ขั้ ม้า เข้า รั รม กับ สองมิโต ได้
ตาม ดิบเพลิง ม้า ซึ่ง บนเนินเตี้ย แซ่ เขียบ ก้อน สัถา พลาด บนเนินเตี้ย เลี้ย ที่
สองมิโต เอา ง้าว พัน ถูก หมวก บนเนินเตี้ย ตก ลง บนเนินเตี้ย ก็ ขั้ ม้า หัน
สองมิโต เห็น ได้ ที่ ขั้ ทหาร ได้ ตาม ไป แซ่ พัน ไฟว์ พด บนเนินเตี้ย สัม ตาย เป็น
อันมาก บนเนินเตี้ย คำน ทาน ไม่ ได้ ก็ พา ไฟว์ พด ที่ เหลือ ตาย หัน ไป
ยองมิโต ขั้ ทหาร ได้ ตาม พอ ได้ ยิน เลี้ยง กลอง รั รม ที่ เขา หุนนำซัว ช้ออ
อึ้ง รั ว่า นาง กิมฮวยกงจี้ รั รม กับ ข้าศึก จึง ขั้ ม้า พา ทหาร ลัก ถ้ำ
ไปถึง เขา หุนนำซัว เห็น ทหาร พวก ของ ตัว ทั้ง หญิง ชาย ตาย เกือบ

กตาด อยู่ แต่ นางเฮียเพียง นั้น หา เห็น ศีระ ไม่ ก็มี ใจ โกรธ แก่น เปน
 อัน มาก จึง ขับ ทหาร เข้า รม กับ ฮ้อฮู ๆ มี ทหาร น้อย ก็ ถอย หนี
 ฮ้องมิโต ได้ ที่ ก็ ยก เข้า ตี กองทัพ เจียรชงแปะ ซึ่ง รม อยู่ กับ ฮ้อฮู นั้น เจียร
 ชงแปะ ต้อง ตี ตี กระทบ นาน ทาน ไม่ ได้ พา ไพร่ พด หนี ฮ้องมิโต กับ
 ฮ้อฮู ได้ ที่ จะ ได้ ตาม ไป พอ นางกิมฮวยกงจู้ ยก กองทัพ ใหญ่ มา ถึง
 ตี มา เพื่อ ให้ หยุด ฮ้องมิโต ฮ้อฮู กับ นายทัพ นายกอง ทั้งปวง ก็ ถอย
 ทหาร มา เข้า ไป คำนับ นางกิมฮวยกงจู้ แจ้ง ความ ที่ ถูก อุบาย ขำคัก นาง
 เฮียเพียง แด ทหาร หญิงชายตาย กับ ได้ สู้ รม พด ใจ ให้ นางกิมฮวย
 กงจู้ ทราบ ทก ประการ นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง ที่ มีความ อา โดย ร้อง ให้
 รัก นางเฮียเพียง เปน อัน มาก ครั้น คลาย โคก แดว ก็ ยก ทหาร ไป ตั้ ค่าย
 นั้น อยู่ ที่ เจริง เขา หุ่นน้ำข้าว ให้ เก็บ ศพ นางเฮียเพียง แด ทหาร ที่ ตาย ผัง เสีย
 ฝาย ฮ้อฮู ได้ ศีระ นางเฮียเพียง ไป ก็ ส่ง ให้ จูกัดถง แดว แจ้ง
 ความ ว่า นางกิมฮวยกงจู้ คุณ ทหาร มา ถึง เขา หุ่นน้ำข้าว พด ขำพเจ้าเฮา
 เกาทัณฑ์ ยัง ถูก นาง กิมฮวยกงจู้ ตาย ตัก ศีระ มา ให้ ทาน จูกัดถง รม มา
 พิจารณา ดู เห็น ไม่ ใช่ ศีระ นางกิมฮวยกงจู้ จึง พด ว่า ท่าน ทำ การ ผิด
 เสีย แดว ซึ่ง ศีระ นี หา ไซ้ นางกิมฮวยกงจู้ ไม่ ด้วย นาง กิมฮวยกงจู้ นั้น
 วง หน้างาน นึก หา หญิง ได เปรี๊ยะ มิได้ คน ทั้งหลาย ย่อม สรรเสริญ
 ว่า งาน ดัง เทพวิธา ศีระ นี งานม ดัง เช่น ว่า ไม่ ฮ้อฮู ได้ พัง ดัง นั้น
 ก็ เอา เสีย แดหมวก ให้ ดู แดว ว่า นี้ ไม่ ใช่ เครื่อง แต่ง ตัว นางกิมฮวยกงจู้
 หรือ จูกัดถง จึง ตอบ ว่า ะรอย จะ แต่ง ปลดอม มา มั่นคง ท่านอย่า
 สงสัย เลย ไม่ ใช่ ศีระ นางกิมฮวยกงจู้ แน่ แดว เวตา พรัง นี้ ก็ คง เห็นจริง
 ของ เรา เมื่อ ขณะ พด กัน อยู่ นั้น พอ เจียรชงแปะ กับ บัณเฑาะ มา ถึง
 ก็ แจ้ง ความ ให้ จูกัดถง พัง ทก ประการ จูกัดถง จึง ว่า ขำคัก มั กัดัง มาก
 อยู่ เวตา พรัง นี้ เรา คยัง ไป เอง จึง จะ ได้ ท่าน ทั้งหลาย จง ไป พัก เสีย

ให้สบาย ก่อน อย่าเพ้อคิด สู้ รม ให้ดำมาก เลย ด้วย ข้าศึก ด่วง ถลัน
เข้า มา ใน อาณาเขต เรา แล้ว เรา คง จะ คิด เอา ไชย ชะนะ ให้ จึง ได้
นาย ทหาร ทั้งปวง ก็ คำนับ ธา ไป

ครั้น เวลา รุ่ง เช้า จุกกิดง แดง ตัว ขึ้น ขึ้น เกวียน พา แป๊ะซอ คังสิน
คังเมี่ยงกัง ซงกิมกัง เจียรซงแปะ นาย ทหาร ทั้ง ห้า กับ โพร่ พด สาม พัน
ไปถึง เมือง เขา หนุ่มาซัว จึง ให้ ทหาร ร้อง ไป ว่า เขิญ กงจู้ ออก มา พุดจา
กัน ตาม ประเพณี นางกิมฮวยกงจู้ ได้ยิน ก็ แดง ตัว ใส่ เกราะ ขึ้น ม้า ถือ

ทวน พา ทหาร เอก แด ทหาร เดว ออก จาก ค่าย เห็น จุกกิดง รูป ร้าง
คำ เคย ใส่ เตื่อ แด หมวก เปน อาจารย์ เหมือน อย่าง ชงเบ้ง มือ ถือ แซ่ ซ
เกวียน อยู่ หน้า ทหาร ก็ ขี่ ม้า เข้า ไป โกลั จุกกิดง เห็น นาง กิมฮวยกงจู้
ก็ แดถึง ทำ เปน ยก มือ ขึ้น คำนับ แล้ว พุด ว่า ตัว ท่าน เปน ใหญ่ ที่ เขา เกียกยุ
เนี้ย นาย ข้าพเจ้า ก็ เปน ใหญ่ อยู่ ใน เขาเทียนเม้งซัว ต่าง คน มี อำนาจ
รักษา เขตแดน ไว้ มิ ได้ ขัด เคือง สิ่งใด กัน เหตุ ไรว ท่าน จึง ยก ทหาร
กระทำ ย้าย นาย ข้าพเจ้า ตั้ง ณ ท่าน มีความ ปราถนา สิ่งใด หรือ นาง
กิมฮวยกงจู้ ได้ ฟัง ก็ โกรธ เอา แซ่ม้า ขึ้น หน้า แล้ว ว่า จรรรมตา เกิดมา เปน หญิง
จะ หา ตำมั่ง จึง พิเคราะห์ ดู ให้ สัมควร ถ้า เห็น ว่า เกิน ถานา นรป ของ ตัว
ผู้ ชาย ไม่ มี ใจ รัก ใคร ก็ ต้อง คิด อ่าน ผ่อน สั้น อย่า ให้ เปน รำคี่ จึง จะ เรียก
ว่า มี สักขีปัญญา นี่ นายเอง หา ถือ อย่าง นี้ ไม่ ข่มขืน จะ ให้ ย่องหยก ตำม
เราเอา เปน ภรรยา ย่องหยก เห็น ว่า พวกเอง ประพฤติ เปน พาด ก็ ไม่

หยากคบ จึง ไม่ ยอม เปน ตำม นายเอง ๆ กลับ จับ เอา ย่องหยก ซึ่ง ไว้
จะ ขึ้น ใจ ให้ ย่องหยก เอา เปน ภรรยา ตั้ง ณ ควร แล้ว หรือ ซึ่ง กระไร ไม่ มี
ความ ขาย เลย ถ้า พวกเอง รัก ชีวิต อยู่ จง ส่ง ย่องหยก มา ให้ แค
โดย ดี ก็ จะ เลิก กองทัพ กลับ ไป ถ้า ขัด ขืน อยู่ ไม่ ส่ง ย่องหยก มา ให้
เราจะ ทำ จัก เสีย ให้ สั้น จุกกิดง ได้ ฟัง จึง ตอบ ว่า ซึ่ง ย่องหยก ได้ ท่าน
เปน ภรรยา ที่ ถางทาง นั้น นายเรา หา รู้ ไม่ ซึ่ง จับ ตัว ย่องหยก ไว้ เพราะ

ชองหยก ตัวเกิน เข้า มา ไน เซตร แคน แล้ว พุด หยาบ ข้ำ ให้ นาย เรา ได้
 ความ ชัยยศ นาย เรา จึง จับ ตัว ชิง ได้ ชองหยก ต้อง ดำบาก อยู่ ก็ เสีย
 ใจ ถอน ใจ ตาย เสีย แล้ว เรา จะ เอา ชองหยก ที่ ไหน มา ให้ อีก เต่า
 ถ้า จะ เอา ให้ ได้ จะ ต้อง หา คน อื่น แทน แต่ ไม่ ทราบ ว่า ท่าน จะ ยอม
 หรือ ไม่ นาง กิมฮวยกงจู้ ได้ พัง ก็ โกรธ เป็น อัน มาก ร้อง ประกาศ แก่
 ทหาร ทั้ง ปวง ว่า ถ้า ผู้ ไใด อาษา จับ ตัว อ้าย ใจร คำ เตย มา ได้ จะ ให้ เงิน
 พัน ตำลึง ฮูห์ดี ได้ พัง ก็ คำนับ รับ อาษา แล้ว ขับ ม้า ถือ ทวน ออก
 ไป จะ จับ ตัว จุกัดอง ตั้ง ขึ้น ทหาร จุกัดอง เห็น ตั้ง นั้น ก็ ขับ ม้า รำ เหยม เข้า
 รบ กับ ฮูห์ดี ได้ ยึด เปดง ฮูห์ดี ร้อง ความ ด้วย เสียง อัน ดัง ม้า ชิง
 ตั้ง ขึ้น ชัก ใจ หัน ขว้าง ตัว ไป ฮูห์ดี เอา ทวน แหวง ถูก ตั้ง ขึ้น ตก ม้า ตาย
 จุกัดอง เห็น ตั้ง นั้น ก็ ตก ใจ เร่ง ให้ นาย ทหาร แด่ ไพร่ พด เข้า ระดม รบ นาง
 กิมฮวยกงจู้ ก็ ขับ ม้า พา ทหาร เข้า ต่อสู้ เป็น สำมารก ไพร่ พด จุกัดอง สู้
 ทหาร นาง กิมฮวยกงจู้ ไม่ได้ ก็ แยก กระจาย กระจาย บันบดดิค นาย ทหาร
 ของ นาง กิมฮวยกงจู้ เอา จ้าว พัน ถูก แปะ ชอน นาย ทหาร จุกัดอง ตาย จุกัดอง
 เห็น เสีย ที่ ก็ ถอย หนี ไป ทาง เขา ช้อง แคน นาง กิมฮวยกงจู้ เห็น ตั้ง นั้น
 ครั้น จะ ได้ ตาม ก็ เกรง จุกัดอง จะ ชน ทหาร ได้ จึง คุ่ม ทหาร ถัด มา ค่าย
 ฝ่าย จุกัดอง หนี ไป ถึง เขา ที่ อยู่ ก็ ลง จาก เกวียน ไป หา บัว เอง ๆ
 นั้น ตั้ง แด่ จุกัดอง ยก ไป ตั้ง ใจ คอย พัง ขาว อยู่ ครั้น เห็น จุกัดอง ถัด
 มา ก็ เขียว ให้นั่ง ที่ สมควร แล้ว ถาม ว่า ท่าน ออก ไป คิด อุปาย สู้ รบ กับ
 นาง กิมฮวยกงจู้ เป็น ประการ ไດ บ้าง จุกัดอง ก็ เต่า ความ ให้ พัง บัว เอง
 ถาม ว่า นาง กิมฮวยกงจู้ ยัง ไม่ ตาย ท่าน จะ คิด อุปาย อย่าง ไใด ต่อ ไป อีก
 เต่า จึง จะ เอา ไชย ชะนะ ได้ จุกัดอง ตอบ ว่า ท่าน อย่า วิคต เเตย ถึง
 นาง กิมฮวยกงจู้ จะมี มือ เข้มแข็ง ประกอบ ทั้ง ทรัพ ทหาร แด่ ตัว ถัด ประการ
 ไใด ขำพเจ้า ก็ คง จะ คิด อุปาย เอา ไชย ชะนะ ให้ ได้ บัว เอง ถาม ว่า
 ท่าน จะ คิด อย่าง ไใด จึง บอก ให้ ขำพเจ้า แจ่ม บ้าง จุกัดอง ก็ กระซิบ

บอก อุบาย ที่ คิด ไว้ ให้ บัวยเอง ทราบ ทุก ประการ บัวยเอง ได้ พง ก็ มี
ความ ยินดี จึง ว่า อุบาย ซึ่ง ท่าน คิด น คง จะ มี ไชยชนะ แก่ ข้าศึก เปนแน่
ท่าน รีบ จัด แจง การ ให้ สำเร็จ เกิด จุกติง ก็ รับ คำ แล้ว เรียก นายหมวก
นายกอง มา สั่ง ให้ คุ่ม ไพร่ พด ยก ไป ตาม อุบาย ที่ คิด ไว้ ทุก ประการ

ฝ่าย นางกิมฮวยกงจู้ ได้ ไชย ชนะ แล้ว ก็ กลับ มา ค่าย จึง ตั้ง
นายหมวก นายกอง ทั้งปวง ว่า เรา ต้อง เข้า มา ใน เซอร์ แคน ข้าศึก ท่าน
ทั้งหลาย อย่า ประมาท จง ตรวจ ครา รักษา ค่าย ให้ มั่นคง อย่า ให้
ข้าศึก ๓๐ ปล้น ค่าย ได้ นายหมวก นายกอง ทั้งปวง ก็ รับ คำ แล้ว ออก
มา กำชับ ตรวจ ครา กัน มิ ได้ ประมาท

ครั้น รุ่ง ชน เวศา เข้า นางกิมฮวยกงจู้ ชน มา ถิ่น ฮาวู๋ คุมทหาร
ออกจาก ค่าย ไป ถึง เซิงเซา เทียนแปะซัว เห็น เจ้ายบ สังคีต ไม่ มี ผู้ คน นาง
กิมฮวยกงจู้ ตรึก ตรอง ว่า ข้าศึก จะ คิด อุบาย อัน ไฉน อย่าง หนึ่ง จึง มี
ได้ ลง มา รบ แต่ ถ้า ว่า โดย ข้าศึก จะ ทำ อย่าง ไร เราก็ ไม่ กลัว บัญญา
แต่ มี มือ คง จะ แก่ ไซ้ เขา ไชยชนะ ให้ ได้ คิด แล้ว ก็ ขับ น้ำ พา ทหาร
จะ ชน ไป บน เขา ไต้ ยืน เสี่ยง ประทศ สัญญา แล้ว เห็น ข้าศึก กตั้ง ก้อน ดีดา
แต่ ท่อน ไม้ ลง มา เปน อัน มาก นางกิมฮวยกงจู้ ก็ พา ทหาร ถอย กลับ ลง
มา ก้อน ดีดา แต่ ท่อน ไม้ ถู ทหาร นางกิมฮวยกงจู้ เจ็บ บัวย ต้ม ตาย
หลาย คน นางกิมฮวยกงจู้ มีความ โกรธ ร้อง ทำ ทาย ให้ จุกติง ลง มา
รบ จุกติง ก็ หึง เสียด นางกิมฮวยกงจู้ ยิ่ง ว่า กล้า ถู หยาบ ข้าง เปน
อัน มาก พอ เวศา บ่าย เห็น นาย ทหาร คน หนึ่ง รบ ร้าง เข้มแข็ง ได้ หมวก
ดำ สรวน เลื้อย เกราะ แต่ ขี่ มา สู้ ต้า มี กระจก แขนง อยู่ ท่ออก คุ่ม ไพร่ พด
มา ทาง ทิศ ตะวัน ตก เปน อัน มาก แล้ว ได้ ยืน นาย ทหาร ผู้ หนึ่ง ร้อง มา ว่า
เหตู ไต คัว จึง บังอาจ ยก กองทัพ ต้อง เข้า มา เห็น จะ สู้ พวก เรา ได้ แล้ว
หรือ แม้ จัน ร้อง ตอบ ไป ว่า คัว แซ่ ไต ชื่อ ไร ทำ ไหม มา พด อย่าง นี คัว
ถึถึ ว่า มี สี่มือ ดี เหต จึง หลบ หน้า เสียด เรา คอย อยู่ แต่ เข้า แล้ว หา เห็น

ผู้ใดมาสู้รบไม่ นายทหารผู้หนึ่งได้ฟังก็ โกรธ ตอบ ว่าเรา แซ่ที่ ชื่อ
 เจ้าเฮา ตัวอยู่ที่ ไหน จึง ไม่รู้ จักเรา แม้จัน ตอบว่าเรา เป็น ทหาร
 ใหญ่ อยู่ ที่ เจ้าเกีย รุ่ยเนี้ย เหตุใดจะรู้ จัก กับเอง ซึ่ง เปน โจร หา กิน
 ด้วยการ ทูจริต ที่เจ้าเฮา ได้ฟัง จึง ตอบ ว่าแต่เดิม พวก เอง ก็ ประพฤติ
 การ เปน โจร เหมือน กัน แม้จัน ได้ฟัง ก็ โกรธ ขับ ม้า เข้า รบ กับ ที่เจ้าเฮา
 ได้ ประมาณ ร้าย เพ่ง คาง คน แล่ว คล่อง ว่อง ใจ มิ ได้ เพื่อง พลับ แก่
 กัน นางกิมฮวยกงจู้ เห็น ดัง นั้น ก็ ขึ้น เกาทัณฑ์ ยิง ไป ถู กะระจก ที่ ออก
 ที่เจ้าเฮา แดก ที่เจ้าเฮา ตก ใจ ชัก ม้าหนี แม้จัน ได้ ที่ จะ ได้ คิด ตาม
 พอ เวลา จวน ค่ำ นาง กิมฮวยกงจู้ ถัดวัน จะ ต้อง ถด ข้ำคัก จึง ห้าม แม้จัน ไว้
 แล้ว เด็ก ทหาร กลับ มา กำชับ ตั้ง ให้ รักษา ค่าย แวง แวง ว่าแต่ ก่อน
 ครั้น เวลา ต้อง ยาม เสด็จ ได้ ยืน เสี่ยง ถดอง รบ แด ม้า พ้อ ช้อ อัง อยู่ ข้าง ทิศ
 ตะวัน ออก นางกิมฮวยกงจู้ ก็ ตั้ง ให้ เตรียม ทหาร ไว้ ประมาณ ครู่
 หนึ่ง เห็น ข้ำคัก ยก มา ข้าง ทิศ ตะวัน ตก เปน อันมาก จะเข้า ค่าย นาง
 กิมฮวยกงจู้ ๆ ก็ ให้ นักรบ ตัด คุม ทหาร ออก สู้ รบ กับ พวก โจร เปน
 สำมารถ จน เวลา ใกล้ สว่าง ข้ำคัก จึง ถอย กลับ ไป ครั้น รุ่ง ชื่น นาง
 กิมฮวยกงจู้ คุม ทหาร ไป ทำ ทาย ชวน รบ ถึง เชิงเขา เขื่อนแม่น้ำ อีก จักถอง
 ก็ หา ลง มา สู้ รบ ไม่ จน เวลา เย็น นางกิมฮวยกงจู้ จึง กลับ มา ค่าย ครั้น
 เวลา ต้อง ยาม เสด็จ จักถอง แต่ง นายทหาร ให้ คุม ไฟพรต ไป ปล้น ค่าย อีก
 นางกิมฮวยกงจู้ ก็ ให้ ทหาร เอา เกาทัณฑ์ ระดม ยิง คำน ทาน ไว้ จน เวลา ใกล้
 สว่าง พวก จักถอง จึง ถอย กลับ ไป

ครั้น เวลา เข้า นางกิมฮวยกงจู้ คุม ทหาร ไป ทำ ทาย ชวน รบ จักถอง
 ก็ หนึ่ง เสี่ยง แต่ ตั้ง นักรบ ถึง หก วัน นางกิมฮวยกงจู้ เห็น ทหาร ของ ตัว ทั้ง
 นาย ไฟร์ ไม่ ได้ ถอด เกราะ วาง อาวุธ เเต่ ทั้ง กลาง วัน กลาง คืน อิดโรย
 กำถั่ง นักรบ จึง ตั้ง นายทหาร ทั้งปวง ว่า เวลา ค่ำ วัน นี้ ถ้า ข้ำคัก ยก มา
 ตี ค่าย พวกเรา อย่า ออก สู้ รบ เเต่ เปน แต่ รักษา ค่าย มั่น ไว้ ให้ มี กำถั่ง

เดีย ลักคน หนึ่ง เกิด พอ พุด ดั้น คำ ดง ทหาร เข้า มา บอก ว่า บ้วยเอง
 คุณ ไพร่ พุด มา ร้อง ทำ หาย อยู่ หน้า ค่าย นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง ก็ โกรธ
 ขุน ม้า ถือ ทวน คุณ ทหาร ออก ไป บ้วยเอง เห็น ดั่งนั้น ก็ แกล้ง ทำ เปน
 ย่อ ตัว ดง คำ นั้น แล้ว พุด ว่า ข้าพเจ้า กับ ท่าน ก็ เปน ชาติ เอี่ยว หิน ด้วย
 กัน หาก ควร ที่ ท่าน จะ ดุ หิน ดอง เกิน เข้า มา ทำ อันตราย ใน เซอร์ แดน
 ข้าพเจ้า ไม่ ท่าน ทำ ดั่ง นั้น จะ ประโยชน์ ดั่ง ไດ หรือ จง บอก ข้าพเจ้า
 ให้ ทราบ นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง ก็ ยิ่ง มี ความ โกรธ เปน อัน มาก ไม่ ตอบ
 ประการ ไດ ขุน ม้า รำ ทวน เข้า รม กับ บ้วยเอง ได้ ประมาณ ร้อย เพลง ต่าง
 คน มี ฝีมือ เข้มแข็ง หา แพ้ ชะนะ กัน ไม่ บ้วยเอง เห็น ม้า อ่อน กำลัง ดง
 จึง ร้อง ไป ว่า เรา รม กัน มา ก็ ข้า นาน แล้ว ไม่ เพี้ยง พัด แก่ กัน ตัว ท่าน
 ก็ นับ ว่า เปน หยิง ฝีมือ ดี ไດ คน หนึ่ง แต่ ม้า นั้น อ่อน กำลัง นึก แล้ว จง
 เด็ก กัด บั เข้า ค่าย เปด ยืน ม้า เดีย ออก มา ตู รม กัน ใหม่ นางกิมฮวยกงจู้
 ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง กัด บั เข้า ค่าย บ้วยเอง กัด บั ไป เขา เปด ยืน ม้า
 ชี ใหม่ แล้ว คุณ ไพร่ พุด มา จึง คิด ว่า นางกิมฮวยกงจู้ คน นี้ มี ฝีมือ เข้ม
 แข็ง นึก ทั้ง เพลง ทวน ก็ ประหลาด กว่า คน ทั้ง ปวง ซึ่ง จะ ตู รม ด้วย
 กำลัง เห็น จะ เอา ไชย ชะนะ ไม่ ได้ จะ ต้อง คิด อูบาย ทำ เปน หิน ถ้า
 นางกิมฮวยกงจู้ ได้ ก็ จะ เดีย ที่ แก่ เรา มัน คง คิด ดั่ง นั้น แล้ว รม ขุน ม้า มา
 ถึง หน้า ค่าย นางกิมฮวยกงจู้ ๆ เห็น ก็ เปด ยืน ม้า ชี ใหม่ ถือ ทวน ออก จาก
 ค่าย เข้า รม กับ บ้วยเอง ได้ ประมาณ ห้าสิบ เพลง บ้วยเอง ทำ เปน แพ้ ชัก
 ม้า หิน นางกิมฮวยกงจู้ วั ใน ที่ ว่า เปน อูบาย จึง หา ไດ ตาม ไม่ ชัก ม้า
 กัด บั เข้า ค่าย เดีย บ้วยเอง ก็ เลย กัด บั ไป ที่ อยู่

ฝ่าย นางกิมฮวยกงจู้ กัด บั มา ถึง ค่าย ยัง ไม่ ทน จะ เปด ยืน เลื่อ
 เกราะ พอ ม้า ใช้ แรง ความ ว่า จุกัด คง ให้ ไพร่ พุด ตอบ ไป เจาะ เรือ รม จน
 เดีย ดั้น แล้ว เคียว ดิน กับ ทหาร ทั้ง ปวง หิน ขน บน ผัง ไพร่ พุด ของ
 จุกัด คง เข้า ถอน เคียว ดิน กับ ทหาร ทั้ง ปวง ได้ เคียว ดิน ดี หัก อ ออก มา ไม่

ได้ยังคิดอยู่ในที่ด้อม นางกิมฮวยกงจู ได้ฟังก็ตกใจสั่งแม่จันให้
 คุมทหารไปช่วย พอมาใช้อีกคนหนึ่งมาแจ้งความว่า แม่หลูคุม
 เลี้ยมมา บัดนี้ข้าศึกด้อมไว้ ถ้าท่านไม่ไปช่วยโดยเร็วเห็นจะ
 เสียที นางกิมฮวยกงจู ได้ฟังก็ยิ่งตกใจเป็นอันมาก จึงสั่งฮองมิโต
 ให้รีบคุมทหารไปช่วย ฮองมิโตก็คำนับลาพาทหารรีบไป เห็นเจียร์ซง
 แปะคุมไพร่พลด้อมแม่หลูไว้ ฮองมิโตก็ขับทหารเข้าพ่นเข้าช่วย
 ฝ่ายแม่หลูคิดอยู่ในที่ด้อมมีความวิตกหนัก ครั้นจะหักออกไป
 มาที่เหนือกำลัง พอเห็นไพร่พลของเจียร์ซงแปะข้างทิศตะวันออก
 ตนก็เห็นว่ามียกกองทัพมาช่วย แม่หลูก็ใจเป็นอันมาก จึงคุมทหาร
 ที่กระหนาบออกมา ไพร่พลเจียร์ซงแปะด้านทานไม่ได้ก็แตกตนเป็น
 อดหน่าน เจียร์ซงแปะเห็นดังนั้น ครั้นจะคำนวณสู้รบก็กลัวจะเสียที
 จึงพาไพร่พลถอยหนีไป แม่หลูออกจากที่ด้อมได้ พบฮองมิโต
 ก็ยินดีชวนกันคุมทหารกลับมากุมทหารคนหนึ่งมาบอกว่าข้าศึก
 ด้อมไม่ทันทางเสียแล้ว เขาก่อนลีลาปิดปากทางไว้ จะไปทางนี้
 เห็นไม่ได้จึงไปทางอื่นเถิด ฮองมิโตกับแม่หลูได้ฟังก็ตกใจชักม้า
 พาทหารไปทางเขาซุกซิว ครั้นถึงช่องเขาก็เห็นข้าศึกด้อมไม่ทันทาง
 เสียเอาหน้าแต่พางกองไว้ ก็ยิ่งตกใจเป็นอันมาก จึงปรึกษากัน
 ว่าข้าศึกปิดทางใหญ่ทางน้อยเสียสิ้น ทำไฉนจะเข้าไปให้ถึงนายเรา
 ได้ ปรึกษากันยังไม่ทันสิ้นคำ เห็นซงกิมกั๋งนายทหารของบ่่วยเอง
 คุมไพร่พลยิงเกาทัณฑ์มาดังท่าฝน ถูกทหารของตัวล้มตายเป็นอัน
 มาก ฮองมิโตกับแม่หลูตกใจถอยทหารออกมาตั้งค่ายมั่นไว้ แล้ว
 ปรึกษากันว่าข้าศึกครั้งนี้แข็งแรงนักด้อมไม่ทันทางเสียสิ้นแล้ว มีไพร่
 พลประจำรักษาปากทางอยู่ทุกตำบล ซึ่งนายเราต้องอดตาเข้าไปครั้งนี้
 เห็นจะเสียทีแก่ข้าศึกเป็นแน่ ทำไฉนจะแก้ไขให้นายเราพ้นภัยได้
 แม่หลูจึงว่าเราตั้งมั่นอยู่ที่นี่ แล้วให้ทหารไปสืบดู เพื่อทางไหน

ข้าศึกจะเบาบางบ้าง เราจึงตีหักเข้าไป ให้พบนายเราจงได้ ชองมิโต
ได้ฟัง ก็ เห็นชอบด้วย จึง ตั้ง ทหาร ให้แยก กัน ไป จับทุกตำบล

ฝ่ายนางกิมฮวยกงจู้ ตั้งแต่ ให้แม่จั้น กับ ชอง มิโต คุณ ทหาร ไปช่วย
เคี้ยวดิน แม่หลู ก็ ตั้ง ใจ คอยฟังข่าว อยู่ ครั้น แม่จั้น พา เคี้ยวดิน กับ ทหาร
ที่ เหลือตาย มา ถึง เข้าไป แจ้ง ความ แก่ นางกิมฮวยกงจู้ ทุก ประการ นาง
กิมฮวยกงจู้ ได้ฟัง ก็ เสีย ใจ แล้ว มีความ วิตกกังวล ถึง ชองมิโต ซึ่ง ไปช่วย
แม่หลู เป็น อันมาก จึง ปรึกษา แม่จั้น ว่า จะ ทำ อย่าง ไหน จะ ได้ข่าว ชองมิโต
กับแม่หลู แม่จั้น ได้ฟัง จึง ว่า เมื่อ ข้าพเจ้า ยกกองทัพ มา ได้ยินว่า
พวกโจร ต้มไม้ทับ ทาง เคี้ยวดิน แล้ว แต่ง นาย ทหาร คุณ ไพร่พล รักษา อยู่
ทุก ตำบล ที่ ไหน ชองมิโต กับ แม่หลู จะ เข้า มา ได้ ถึง ท่าน คง อยู่ ที่
นี้ ข้าพเจ้า ก็ มีความ วิตก นึก ถ้า ข้า อยู่ เห็น จะ เสีย ท่วง ที่เป็น มั่นคง
ต้อง คิด อ่าน ถอย ถดถอย ออก ไป คง ค่าย อยู่ ที่ แม่ น้ำ น้ำกั้ง จึง จะ ไม่ มี ไก่ยอัน
คราย นางกิมฮวยกงจู้ ได้ฟัง ดังนี้ ยัง ไม่ ทน จะ พก ประการ ไต่ พอ
ทหาร กอง ลอด แนม มา แจ้ง ความ ว่า บัดนี้ ข้าศึก บัด ทาง เคี้ยว ทุก ตำบล
แล้ว มี ไพร่ พล รักษา แน่นหนา นึก ซึ่ง จะ เอา เต็มยง เข้า มา คง เห็น
ไม่ได้ ท่าน จะ คิด อ่าน อย่าง ไหน ก็ ต้อง คิด เสีย โดย เร็ว ถ้า อยู่ ข้า
เห็น จะ เป็น อันคราย นางกิมฮวยกงจู้ ได้ฟัง ก็ ตก ใจ จึง ปรึกษานาย
ทหาร ทั้งปวง ว่า บัดนี้ ข้าศึก บัด ปาก ทาง เคี้ยว ดิน แล้ว เต็มยง อาหาร ใน
กองทัพ เรา ก็ น้อย ลง ทำ อย่าง ไหน ดี จึง จะ ตี ออก ไป ได้ ท่าน ทั้งหลาย
เห็น ทาง ไหน เบาบาง จะ ได้ รับ ตี ออก ไป ใน เวลา วัน นี้ อึงเจียวเซ่ง ซึ่ง
เป็น ผู้ นำ ทาง ได้ฟัง จึง ว่า ทาง เติบ นี ตำบล นี ด่วน แต่ เป็น ชอก เขา
กันดาร นึก ข้าพเจ้า เห็น อยู่ แต่ ทาง เขา คัง และ ชั่ว ทาง เคี้ยว ค่อย ยัง ชั่ว
พอ จะ ไป ได้ ด้วย ทาง นั้น คง แค้น ไป ทาง ประมาณ ห้าสิบ ถึง เขา คัง
และ ชั่ว เป็น ทาง ราม รื่น เติบ ดบาย โดย ข้าศึก จะ คง ตั๊ก อยู่ ก็ คง จะ
ตีหัก ออก ไป ได้ ไม่ ล้อ หนัก แรง ทหาร นึก พัน เขา คัง และ ชั่ว แล้ว ไป อีก

หนึ่ง ถึง เขา ซิไป ชั่ว ที่ ตำบล นั้น ทาง แคม กันดาร อยู่ แต่ เห็น
 ไม่สู้ เป็น ไร ด้วย โกล่แม่น้ำ น้ำถึง ถึง มาทว่า ข้าศึก คง ตักต อยู่ ก็ พอ
 จะสู้รบ ต่ หัก ออก ไป ได้ ด้วย จวน ถึง อาณาเขตร เขาเทียนเบ๊ชัว อยู่
 แล้ว นางกิมฮวยกงจู เตนาย ทหาร ทั้งปวง ได้ พัง ก็ เห็น ชอบด้วย นาง
 กิมฮวยกงจู จึง ว่า ถ้า กระนั้น เรา จะ เป็น กองหน้า ต่ ฝ่า ออกไป ก่อน
 ท่าน ทั้งปวง จง ตาม เรา ออก ไป เคียวดิน กับ บันบดต ได้ พัง จึง ว่า
 คัว ท่าน เป็น เจ้านาย แล้ว ก็ เป็น แม่ทัพ ใหญ่ ซึ่ง จะ เป็น กองหน้า ต่
 ออก ไป นั้น ไม่ควร ด้วย พวก ข้าพเจ้า ทั้งหลาย ยัง มี อยู่ จะ ขอ อาษา
 ถิ่นของ คุณ ท่าน ข้าพเจ้า ทั้ง สอง นี้ จะ เป็น กองหน้า ต่ หัก ออก ไป ให้
 นายหมวดนายกอง ทั้งปวง อยู่ รังหลัง ท่าน เป็น กองกลาง จึง จะ ชอบ ถึง
 คัว ข้าพเจ้า จะ ตาย ก็ ไม่ เสียหายชั่วชีวิต คง จะ ต่ หัก ออก ไป ให้ ท่าน พัน
 ไก่ จง ได้ นางกิมฮวยกงจู ได้ พัง ก็ มีความ ยินดี เห็น ชอบ ด้วย จึง
 ให้ เคียวดิน กับ บันบดต เป็น กอง หน้า อึงเจียวเซง เป็น ผู้ นำ ทาง คัว
 นางกิมฮวยกงจู เป็น ท้า หลวง ฮุ่ต กับ เป่จั้น เต นายหมวด นายกอง
 ทั้งปวง เป็น ท้า หลัง รับ ยก ออก ไป ทาง เขา คังและชัว ครั้น ถึง เขา
 ไค้จัวชัว ได้ ยืน เฝ้า ยี่ ม้า พ่อ และ กลอง รบ ออ อึง แล้ว เห็น ข้าง หน้า
 เจ้ายะทรงแปะคุม ไพร่พล ออก มา คง ตักต ทาง ไร่ แด ไป ข้างหลัง เห็น ที่
 เต่าเฮา ขั้ม ไพร่พล ต้อม เข้า มา นางกิมฮวยกงจู ตก ใจ คิด ว่า คัวเรา ครัง
 นี้ เห็น จะ เสียที่ แก่ ข้าศึก เป็น แน่ จะ ทำอย่าง ไร ดี จึง จะ ต่ หัก ออก ไป ได้
 แล้ว กลับ มาจะ ขน มา ว่า คัวเรา ก็ เป็น ซาคี ทหาร ถึง จะ เป็น ตาย ประการ
 ไต่ ต้อง ไร่ ซื่อ ให้ ปรากฏ คิด แล้ว ก็ ขั้ม ม้า พา ทหาร พัน ฝ่า ออก ไป หลาย
 พัก ออก จาก ที่ ต้อม ไม่ ได้ ไพร่พล ข้าศึก ก็ ยัง ต้อม กระชั้น เข้า มา
 นางกิมฮวยกงจู ต่ หัก ออก ทาง ด้าน ไหน ไพร่พล ของ บัวยเอง ก็ ยัง หนุน แน่น
 เข้า ไป ทาง นั้น ข่า พัน ทหาร นางกิมฮวยกงจู ต้ม ตาย เป็น อัน มาก ครั้น

เวลาพลบค่ำ นางเง็กเอง แด่ ไปเห็น โคม ตาม ไฟ แชนวน อยู่ บน ยอด
 เขาก็ มีความ สงสัย จึง พิศราห์ ดู เห็น นางกิมฮวยกงจู้ คู้ หัก ออก ทิศ
 ไต โคม หัน ตาม ไป ทิศ นั้น ก็ รู้ ว่า เป็น โคม สัตย์เบาะ ของ ข้าศึก จึง พุด
 กับ นางกิมฮวยกงจู้ ว่า คัก ครึงนี้ ข้าพเจ้า เห็น เข้มแข็ง นัก ที่ ไหน ท่าน จะ
 คู้ หัก ออก ไป ได้ ด้วย พวกโจร จู โคม ไว้ บน ยอด เขา ให้ สัตย์เบาะ แก่
 กัน ถ้า ท่าน คู้ ออก ทาง ไหน โคม ก็ หัน ไป ทาง นั้น โพร พด ที่ ตั้ง ต่อม
 อยู่ รู้ กำหนด ตาม โคม สัตย์เบาะ จึง ได้ ต่อม ท่าน ไว้ แน่นหนา นัก นางกิม
 ฮวยกงจู้ ได้ พัง ก็ พิศราห์ ดู เห็น จริง ตาม คำ นางเง็กเอง จึง ปฤกษา
 นางเง็กเอง ว่า ซึ่ง ข้าศึก ทำ อย่าง นี้ เรา จะ คิด แก่ ไช ประการ ไต นาง
 เง็กเอง ว่า ข้าพเจ้า มี อูบาย อยู่ อย่าง หนึ่ง ถ้า ท่าน เชื่อ พัง แล้ว คัว ท่าน
 คง จะ พัน อันตราย นางกิมฮวยกงจู้ ว่า ท่าน จะ ให้ ทำ อูบาย อย่าง ไว่ นาง
 เง็กเอง ว่า ท่าน จง ถอด เตื่อ แด่ หมวก เคื่อง แด่ คัว ของ ท่าน มา ให้ ข้าพเจ้า
 ไล่ แล้ว ให้ ทหาร ถือ ชง แม่ทัพ นำ หน้า ข้าพเจ้า ๆ จะ คู้ ผ่า ออก ไป
 ข้าศึก เห็น ข้าพเจ้า ออก ทาง ไหน ก็ จะ ไป ต่อม ถัก อยู่ ทาง นั้น มาก ด้วย
 สำคัญ ว่า ท่าน คัว ท่าน จง คอย ดู ถ้า เห็น โพร พด โจร ด้าน ไหน เมา
 บาง ลง ท่าน จง รีบ หัน ออก ไป ให้ ได้ นั้น แด่ จึง จะ พัน อันตราย ซึ่ง
 คัว ข้าพเจ้า น ถึง จะ ตาย ก็ อย่า วิดก เเตย นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง ก็ ร้อง ให้
 แด้ว ตอบ ว่า ครึง ก่อน นางเฮียเพียง ตาย แทน เรา หน หนึ่ง แด้ว ครึง นี้ ท่าน
 จะ ตาย แทน เรา อีก เถ้า เรา หายอม ไม่ ถึง คัว เรา จะ ตาย ก็ ตาม เกิด
 ซึ่ง จะ ให้ ท่าน ตาย แทน นั้น เห็น ไม่ ควร ถึง จะ เสีย ที่ แก่ พวก โจร ประการ
 ไต ก็ ต้อง แก่ ไช กัน ไป ให้ สิ้น ฝีมือ แด่ ความ คัก แต่ ท่าน ขุด หัก คัก
 ตาม อยู่ ดังนั้น มิ ได้ ทั้ง เสีย ก็ จัด เปน การ ดี อยู่ แด้ว ยัง จะ ตาย แทน อีก
 เถ้า เรา ยอม ไม่ ได้ ถึง จะ เปน ตาย อย่าง ไว่ ต้อง เปน ตาย ด้วย กัน จึง จะ
 ชอบ นางเง็กเอง ได้ พัง ถัด นั้น หน้า ตา ไม่ ได้ ก็ ร้อง ให้ พธาง พุด ว่า คัว
 ข้าพเจ้า น ถึง จะ อยู่ ไป ก็ ไม่ ดี มี คุณ อะไรวะ นัก ด้วย คัว ผู้ เดี่ยว ท่าน นั้น

มารดา ยัง อยู่ อยู่ ก็ ชะรา ถ้า ท่าน ตาย เสีย ไม่ มี ผู้ ไ้ ปฏิบัติ รักษา
จะ ได้ ความ ดำบาก มาก ประการ หนึ่ง ท่าน มี ชีวิต อยู่ จะ ได้ เป็น ที่ อาศัย รย
แก่ คน ทั้ง ปวง ถ้า ท่าน ตาย เสีย แล้ว ทน ถั่ว ทหาร แด ไพร่ พด จะ พัง
ผู้ ไ้ เด่า ประการ หนึ่ง ถ้า ท่าน ไม่ ตาย จะ ได้ กัด บิ มา แก่ แก่น พว กใจ
เหล่านั้ ต่อ ไป ถึง ท่าน จะ ยอม ตาย ไ้ ครัง นี้ ใช้ ว่า ชีวิต ข้าพเจ้า จะ
รอด ไป ก็ หา ไม่ ไหน ๆ ก็ คง ตาย เหมือน กัน จง เชื่อ ข้าพเจ้า เกิด ให้
ชีวิต ท่าน ยัง อยู่ สืบ ไป เห็น จะ ดี กว่า นาง กิมฮวย กงจู้ ได้ พัง จัง ตอบ ว่า
ธรรมดา ผู้ ซึ่ง เป็น แม่ทัพ นายกอง ทำ สงคราม แก่ ข้าศึก ซึ่ง จะ รัก ชีวิต
ของ ตัว มาก กว่า ชีวิต คน ทั้ง หตาย ไ้ ไม่ ชอบ ถึง จะ ตาย ก็ ไ้ มี ชื่อ ปรากฏ
ไว้ ต้อง คิด อ่าน แก่ ไ้ ให้ ทน ถั่ว ทหาร พัน โภย ข้าศึก จัง จะ ควร ที่ จะ
กัด บิ ให้ ท่าน ตาย แทน เห็น ผิด นึก

ฝ่าย นายทัพ นายกอง ทั้ง ปวง ซึ่ง อยู่ ใกล้ เคียง ได้ ยิน นาง กิมฮวย
กงจู้ กับ นาง เจ็กเอง พด กัน ดัง นั้น ต่าง คน ก็ อ้อน วอน นาง กิมฮวย กงจู้
ว่า ซึ่ง นาง เจ็กเอง พด นั้น ถูก ต้อง แล้ว ท่าน จง ยอม ตาม ถ้อย คำ เกิด
ประการ หนึ่ง ถึง นาง เจ็กเอง จะ ตาย ด้วย การ อื่น ๆ ชื่อ เลี้ยง ก็ สิ้น ดับ ไป
ไ้ ไหน ๆ ก็ คง ตาย เหมือน กัน ซึ่ง ยอม ตาย แทน ท่าน ครัง นี้ ชื่อ เลี้ยง จะ
ได้ ปรากฏ ไป ภาย น้า ข้าพเจ้า ทั้ง หตาย ก็ เห็น พร้อ ม กัน แล้ว นาง
กิมฮวย กงจู้ ได้ พัง จัง ว่า ถ้า กระนั้น ขอ ให้ เรา คำ นับ ชอบ คุณ เสีย ก่อน พด
แล้ว นาง กิมฮวย กงจู้ กับ นาง เจ็กเอง ก็ ตง จาก น้า คำ นับ กัน แล้ว นาง กิมฮวย
กงจู้ ถอด เสื้อ หมวก ออก ส่ง ให้ นาง เจ็กเอง รับ มา แต่ง ตัว เสริ้ง แล้ว ก็
ชวน กัน ขึ้น น้า นาง เจ็กเอง ตาม ทหาร หมิง ทั้ง ปวง ว่า ผู้ ไ้ จะ ไป
ตาย ด้วย เรา บ้าง ทหาร หมิง เหล่า นั้น ว่า ข้าพเจ้า ยอม ตาย ด้วย ท่าน
ทั้ง นั้น นาง เจ็กเอง ว่า จะ ไป ด้วย เรา ทั้ง นั้น ไม่ ได้ ต้อง ไป กับ กงจู้
นาย เรา บ้าง แล้ว นาง เจ็กเอง ก็ เจือก ทหาร หมิง ที่ วัน รวด คราว กัน ให้
อยู่ กับ นาง กิมฮวย กงจู้ ร้อย หนึ่ง เหลือ นั้น นาง เจ็กเอง เขา ไป ด้วย ให้

ทหาร ถือ ธง แม่ทัพ ของ นางกิมฮวยกงจื๊ นำ หน้า คั หัก ไป ทาง หนึ่ง ตัว
นางกิมฮวยกงจื๊ กับ ทหาร หนึ่ง ชาย แยก ไป ทาง หนึ่ง

ฝ่าย พวก ไพร่ พด ของ จุกัดถง เห็น นางเจ๊กเอง รูป ร้าง งาม ได้
หมวก ทอง ด้รวม แล้ว เกราะ แดง สำคัญ ว่า นางกิมฮวยกงจื๊ ก็ พา กัน เข้า
ล้อม นางเจ๊กเองไว้ แน่นหนา นางกิมฮวยกงจื๊ เห็น ดังนั้น ก็ รีบ ขี่ ม้า หนี
ออกไป จาก ที่ ล้อม ได้ โดย สะดวก ด้วย พวก โจร ไม่ สง ไล่ย สำคัญ
ว่า ล้อม นาง กิมฮวยกงจื๊ ไว้ แล้ว

ฝ่าย นางเจ๊กเอง กับ พวก ทหาร หนึ่ง ทิ้ง ปล่อย ปล่อยให้ หนี ว่า ไหน ๆ
เราก็ อาสา เจ้านาย มา จะ สู้ รบ กับ ข้าศึก แล้ว ถึง จะ ตาย อย่า เสีย ตาย
ชีวิต ใดเลย ขอ แต่ ให้ ชื่อ ปรากฏ อยู่ ใน แผ่นดิน เกิด ครั้น เห็น พร้อม
กัน แล้ว ต่าง คน ก็ ขี่ ม้า เข้า สู้ รบ กับ ข้าศึก มิ ไ้ คิด ชีวิต ฆ่า พัน พวก
โจร ล้ม ตาย เป็น อัน มาก นางเจ๊กเอง แล เห็น ที่ เต้าเฮา นาย ทหาร โจร
ยี่น มา ล้อม ไพร่ พด ให้ ล้อม อยู่ ก็ ขี่ ม้า ตรง เข้า ไป เอา ทวน แทง ที่ เต้า
เฮา ๆ เอา ง้าว รับ ไว้ รับ กัน ได้ ฆ่า ล้ม เพง นางเจ๊กเอง แล ตั้ง ทำ ขี่
ม้า หนี ที่ เต้าเฮา ไม่ รู้ ใน ที่ ไ้ ตาม ไป นางเจ๊กเอง หนี ถลัน มา เอา
ทวน แทง ถูก หมวก ที่ เต้าเฮา หลุด จาก ศีรษะ ที่ เต้าเฮา ตก ใจ ชัก ม้า หนี
นางเจ๊กเอง ได้ ทัด ก็ ไ้ ตาม ไป ไพร่ พด ที่ เต้าเฮา เห็น ดังนั้น ก็ ออก สกัด หนี
ไว้ นางเจ๊กเอง ไ้ แทง พวก โจร ล้ม ตาย เป็น อัน มาก จน อาศัพ เกิด ล้อม
ไป ทั้ง บ้าง โต หัก กระเด็น มา ถูก หน้า แล เลือ หมวก นางเจ๊กเอง แดง ไป
ทั้ง กาย ที่ เต้าเฮา เห็น นางเจ๊กเอง รม ว่องไว นึก ทั้ง ทหาร หนึ่ง ก็
เข้มแข็ง จะ สู้ รบ ไป เห็น จะ ค้าน ทาน ไม่ ได้ ก็ พา ทหาร หนึ่ง

ฝ่าย สุหัต กับ แม่จัน แล นาย หมวก นาย กอง ซึ่ง ยก มา เป็น ทักษ
ครั้น ถึง ปาก ทาง เขา ไ้ จั ชั่ว ไ้ ยี่น เลี้ยง ม้า พ่อ แด ถลัน รับ ล้อม ยี่น
แล้ว เห็น บัวเอง คุ่ม ทหาร ออก ด้ สกัด ทาง ไว้ สุหัต กับ แม่จัน ก็ ขี่ ม้า
เข้า รับ กับ บัวเอง ไ้ ประมาณ หก ล้ม เพง บัวเอง ค้าน ทาน ไม่ ได้ ก็

พาไฟร์พด ถวย หั้น ๑๒๒ กับ แปะจัน ก็ ๑๒๓ รับ ๑๒๔ ทหาร ๑๒๕ ไป ตาม ๑๒๖ ช่อง ๑๒๗ เขา
 ๑๒๘ เห็น ๑๒๙ นางเง็กเอง ๑๓๐ เขา ๑๓๑ เกร็ง ๑๓๒ แต่ง ๑๓๓ คัวนางกิมฮวยกงจู้ ๑๓๔ ไส้ ๑๓๕ โถหิต ๑๓๖ คิต ๑๓๗ ทัว ๑๓๘ ทัง ๑๓๙ กาย
 ๑๔๐ แค ๑๔๑ จำ ๑๔๒ ได้ ๑๔๓ ว่า ๑๔๔ นางเง็กเอง ๑๔๕ จ้ง ๑๔๖ ตาม ๑๔๗ ว่า ๑๔๘ ท่าน ๑๔๙ ถุก ๑๕๐ อาวูร ๑๕๑ หรือ ๑๕๒ บัน ๑๕๓ กงจู้
 ๑๕๔ นายเรา ๑๕๕ ไป ๑๕๖ อยู่ ๑๕๗ แห่ง ๑๕๘ โด ๑๕๙ นางเง็กเอง ๑๖๐ ไต ๑๖๑ พง ๑๖๒ แต ๑๖๓ ไป ๑๖๔ เห็น ๑๖๕ ฮุห์ ๑๖๖ กับ ๑๖๗ แปะจัน
 ๑๖๘ จ้ง ๑๖๙ คอบ ๑๗๐ ว่า ๑๗๑ ข้าพเจ้า ๑๗๒ หา ๑๗๓ ได้ ๑๗๔ ถุก ๑๗๕ อาวูร ๑๗๖ ไม่ ๑๗๗ ซึ่ง ๑๗๘ โถหิต ๑๗๙ เบอน ๑๘๐ อยู่ ๑๘๑ น ๑๘๒ เพราะ
 ๑๘๓ ข้าพเจ้า ๑๘๔ ข้า ๑๘๕ พวก ๑๘๖ โจร ๑๘๗ ตาย ๑๘๘ มาก ๑๘๙ โถหิต ๑๙๐ กระเด็น ๑๙๑ มา ๑๙๒ ถุก ๑๙๓ แค ๑๙๔ กงจู้ ๑๙๕ น ๑๙๖ หั้น
 ๑๙๗ ไป ๑๙๘ ข้าง ๑๙๙ หน้า ๒๐๐ ไม่ ๒๐๑ ทราบ ๒๐๒ ว่า ๒๐๓ ออก ๒๐๔ จาก ๒๐๕ ที่ ๒๐๖ ถ้อม ๒๐๗ ได้ ๒๐๘ แล้ว ๒๐๙ หรือ ๒๑๐ ยัง ๒๑๑ ท่าน ๒๑๒ ทัง ๒๑๓ ต้อง
 ๒๑๔ จ้ง ๒๑๕ รับ ๒๑๖ ไป ๒๑๗ ช่วย ๒๑๘ โดย ๒๑๙ เร็ว ๒๒๐ เกิด ๒๒๑ พวก ๒๒๒ ข้าพเจ้า ๒๒๓ น ๒๒๔ จะ ๒๒๕ บอ ๒๒๖ กัน ๒๒๗ ไป ๒๒๘ ภาย ๒๒๙ หลัง
 ๒๓๐ ฮุห์ ๒๓๑ กับ ๒๓๒ แปะจัน ๒๓๓ ไต ๒๓๔ พง ๒๓๕ ดง ๒๓๖ น ๒๓๗ ก็ ๒๓๘ ชัม ๒๓๙ ม้า ๒๔๐ พา ๒๔๑ ทหาร ๒๔๒ รับ ๒๔๓ ไป ๒๔๔ พบ ๒๔๕ เจียรซงแปะ
 ๒๔๖ คัง ๒๔๗ ถัก ๒๔๘ อยู่ ๒๔๙ ฮุห์ ๒๕๐ กับ ๒๕๑ แปะจัน ๒๕๒ ก็ ๒๕๓ ชัม ๒๕๔ ม้า ๒๕๕ เข้า ๒๕๖ รับ ๒๕๗ กับ ๒๕๘ เจียรซงแปะ ๒๕๙ เปน ๒๖๐ สามารถ
 ๒๖๑ ฝ่าย ๒๖๒ นางกิมฮวยกงจู้ ๒๖๓ เด็ด ๒๖๔ ถอก ๒๖๕ ออก ๒๖๖ จาก ๒๖๗ ที่ ๒๖๘ ถ้อม ๒๖๙ ได้ ๒๗๐ ก็ ๒๗๑ หั้น ๒๗๒ ไป ๒๗๓ ถึง
 ๒๗๔ ปาก ๒๗๕ ทาง ๒๗๖ เขา ๒๗๗ ไต ๒๗๘ จ้ง ๒๗๙ พอ ๒๘๐ เคียว ๒๘๑ ดิน ๒๘๒ กับ ๒๘๓ บัน ๒๘๔ บด ๒๘๕ ถัก ๒๘๖ ก มี ๒๘๗ ความ ๒๘๘ ยิน ๒๘๙ ตี ๒๙๐ พา ๒๙๑ กัน ๒๙๒ รับ
 ๒๙๓ หั้น ๒๙๔ ไป ๒๙๕ ถึง ๒๙๖ แม่ ๒๙๗ น้า ๒๙๘ กัง ๒๙๙ จ้ง ๓๐๐ เรือ ๓๐๑ ข้าม ๓๐๒ ดั่ง ๓๐๓ ชน ๓๐๔ ฟาก ๓๐๕ ข้าง ๓๐๖ หั้น ๓๐๗ แล้ว ๓๐๘ ก็ ๓๐๙ คัง
 ๓๑๐ ค่าย ๓๑๑ นัน ๓๑๒ ดง ๓๑๓ ไว ๓๑๔ ที่ ๓๑๕ คาบ ๓๑๖ ต ๓๑๗ เกง ๓๑๘ กุย ๓๑๙ นางกิมฮวยกงจู้ ๓๒๐ จ้ง ๓๒๑ พก ๓๒๒ กับ ๓๒๓ เคียว ๓๒๔ ดิน
 ๓๒๕ บัน ๓๒๖ บด ๓๒๗ ถัก ๓๒๘ ว่า ๓๒๙ เรา ๓๓๐ หั้น ๓๓๑ มา ๓๓๒ ก็ ๓๓๓ พน ๓๓๔ ขาศัก ๓๓๕ แล้ว ๓๓๖ แค ๓๓๗ พวก ๓๓๘ เรา ๓๓๙ ยัง ๓๔๐ คิต ๓๔๑ อยู่ ๓๔๒ ใน ๓๔๓ ที่
 ๓๔๔ ถ้อม ๓๔๕ มาก ๓๔๖ ท่าน ๓๔๗ ทัง ๓๔๘ ต้อง ๓๔๙ อย่า ๓๕๐ เห็น ๓๕๑ แก ๓๕๒ เห็น ๓๕๓ อยู่ ๓๕๔ เลย ๓๕๕ จ้ง ๓๕๖ รับ ๓๕๗ คุม ๓๕๘ ทหาร ๓๕๙ กติบ
 ๓๖๐ ไป ๓๖๑ แก ๓๖๒ เขา ๓๖๓ พวก ๓๖๔ เรา ๓๖๕ ออก ๓๖๖ จาก ๓๖๗ ที่ ๓๖๘ ถ้อม ๓๖๙ ให้ ๓๗๐ จ้ง ๓๗๑ ได้ ๓๗๒ เคียว ๓๗๓ ดิน ๓๗๔ กับ ๓๗๕ บัน ๓๗๖ บด ๓๗๗ ถัก ๓๗๘ กับ
 ๓๗๙ คำ ๓๘๐ แล้ว ๓๘๑ คำ ๓๘๒ นัน ๓๘๓ ตา ๓๘๔ คุม ๓๘๕ ทหาร ๓๘๖ ไป ๓๘๗ ถึง ๓๘๘ ทาง ๓๘๙ ช่อง ๓๙๐ เขา ๓๙๑ จ้ง ๓๙๒ ไป ๓๙๓ ชัว ๓๙๔ เห็น ๓๙๕ ฮุห์ ๓๙๖ แปะจัน ๓๙๗ รับ
 ๓๙๘ กัน ๓๙๙ อยู่ ๔๐๐ กับ ๔๐๑ เจียรซงแปะ ๔๐๒ ก็ ๔๐๓ ชัม ๔๐๔ ทหาร ๔๐๕ เข้า ๔๐๖ ต ๔๐๗ กระ ๔๐๘ หนาบ ๔๐๙ เจียรซงแปะ ๔๑๐ ค้าน ๔๑๑ ท่าน ๔๑๒ มี
 ๔๑๓ ได้ ๔๑๔ พา ๔๑๕ ไฟร์ ๔๑๖ พด ๔๑๗ หั้น ๔๑๘ ฮุห์ ๔๑๙ กับ ๔๒๐ แปะจัน ๔๒๑ มี ๔๒๒ ความ ๔๒๓ ยิน ๔๒๔ ตี ๔๒๕ รวม ๔๒๖ ทหาร ๔๒๗ เข้า ๔๒๘ เปน ๔๒๙ กอง ๔๓๐ เดียว
 ๔๓๑ กัน ๔๓๒ ฮุห์ ๔๓๓ กับ ๔๓๔ แปะจัน ๔๓๕ ตาม ๔๓๖ เคียว ๔๓๗ ดิน ๔๓๘ บัน ๔๓๙ บด ๔๔๐ ถัก ๔๔๑ ว่า ๔๔๒ กงจู้ ๔๔๓ นาย ๔๔๔ เรา ๔๔๕ อยู่ ๔๔๖ ที่ ๔๔๗ โห้น ๔๔๘ ท่าน
 ๔๔๙ ทัง ๔๕๐ ต้อง ๔๕๑ ได้ ๔๕๒ พบ ๔๕๓ ประ ๔๕๔ บ้าง ๔๕๕ หรือ ๔๕๖ ไม่ ๔๕๗ เคียว ๔๕๘ ดิน ๔๕๙ บัน ๔๖๐ บด ๔๖๑ ถัก ๔๖๒ บอก ๔๖๓ ว่า ๔๖๔ กงจู้ ๔๖๕ กับ ๔๖๖ ข้าพเจ้า ๔๖๗ หั้น
 ๔๖๘ ออก ๔๖๙ จาก ๔๗๐ ที่ ๔๗๑ ถ้อม ๔๗๒ ได้ ๔๗๓ ข้าม ๔๗๔ แม่ ๔๗๕ น้า ๔๗๖ กัง ๔๗๗ ไป ๔๗๘ คัง ๔๗๙ ค่าย ๔๘๐ นัน ๔๘๑ อยู่ ๔๘๒ ฟาก ๔๘๓ โห้น ๔๘๔ แล้ว
 ๔๘๕ นาย ๔๘๖ เรา ๔๘๗ มีความ ๔๘๘ วิด ๔๘๙ ถึง ๔๙๐ พวก ๔๙๑ ท่าน ๔๙๒ จ้ง ๔๙๓ ให้ ๔๙๔ ข้าพเจ้า ๔๙๕ ทัง ๔๙๖ ต้อง ๔๙๗ รับ ๔๙๘ มา ๔๙๙ ช่วย ๔๙๐ ฮุห์
 ๔๙๑ กับ ๔๙๒ แปะจัน ๔๙๓ ไต ๔๙๔ พง ๔๙๕ ก็ ๔๙๖ มี ๔๙๗ ความ ๔๙๘ ยิน ๔๙๙ ตี ๕๐๐ พอ ๕๐๑ นางเง็กเอง ๕๐๒ มา ๕๐๓ ถึง ๕๐๔ ต่าง ๕๐๕ ก็ ๕๐๖ เอา ๕๐๗ ความ ๕๐๘ ให้

ฟัง ทุก ประการ นางเง็กเอง ทราบ ว่า นางกิมฮวยกงจู หนี ออก จาก ที่ ถ่อม
ได้ ด้วย อุบาย ความ คิดของ ตัว ก็ ยินดี ยินัก พุด ว่า คราว นี้ เรา ช่วย แก่
นายเรา พัน ซ้ำศึก ไป ถึง ตัว จะ ตาย ก็ ไม่ เสียหาย ชีวิตใดเลย ครั้น พุด
กัน แล้ว ก็ หยต กองทัพ รวม รวม ทหาร ซึ่ง แยก กระจาย พัด ผาย อยู่

ฝ่าย เจ้ะซงแปะ นาย ทหาร ของ บ๋วยเอง ซึ่ง ถอย หนี เคียวสิน

บันบดัด มา พอ ถึง กลาง ทาง พบ บ๋วยเอง กับ ที่ เล่าเล่า คุณ ไพร่ พด มา
เป็น อันมาก เจ้ะซงแปะ คำนับ บ๋วยเอง แล้ว เล่า ความ ให้ ฟัง ทุก ประการ
บ๋วยเอง เสียใจ นึก ด้วย กลัว นางกิมฮวยกงจู จะ หนี พัน ไป ได้ ก็ รวม
ไพร่ พด กัน เข้า รับ ยก ตาม ไป โดยเร็ว ถึง กองทัพ นางเง็กเอง ตั้ง อยู่
สำคัญ ว่า นางกิมฮวยกงจู ก็ มี ความ ยินดี สิ่ง ที่ เล่าเล่า กับ เจ้ะซงแปะ
ให้ คุณ ไพร่ พด แยก อ้อม ไป ทั้ง ซ้าย ขวา คี โอบ ลง มา ถ่อม นาง กิมฮวยกงจู
ไว้ เรา จะ ค่ กระทบ หดงั้น ไป คง จะ จับ ตัว นางกิมฮวยกงจู ได้ โดย ง่าย
ที่ เล่าเล่า กับ เจ้ะซงแปะ เห็น ชอบ ด้วย ก็ คำนับ ถา พา ไพร่ พด แยก ทาง ไป
คน ตะข่าง คี โอบ ลง มา ถ่อม นางเง็กเอง กับ นาย ทหาร ทั้งปวง ไว้ ตาม
คำ บ๋วยเอง สิ่ง บ๋วยเอง ก็ ค่ กระทบ หดงั้น มา ซ้ำ พัน ทหาร นางเง็กเอง
ถ่อม ตาย เป็น อัน มาก

ฝ่าย นางเง็กเอง กับ เคียวสิน บันบดัด แด่ สุหัต แปะจัน ครั้น เห็น

พวกโจร ถ่อม เข้า มา ซ้ำ พัน ทหาร ของ ตัว ถ่อม ตาย ก็ ตกใจ ชน มา ถือ
ฮาดูร เข้าสู้รบ กับ ซ้ำศึก เป็น สามารถ นางเง็กเอง นั้น แด่ รับ ฟัง ซ้ำพัน
พวกโจร มา มาก แล้ว ก็ อ่อน กำลัง ลง จึง คิด ว่า ถ้า ชน ต่อสู้ อยู่ ณะ
นั้น เสีย ที่ พวก โจร จับ ไป จะ ได้ ความ อับยาศ์ ทั้ง อุบาย ที่ ปลอม เทนมา
ซ้ำศึก จะ ร้ คิด ดังนั้น แล้ว ก็ เอา กระบี่ เชือด คอ ตาย เสีย บันบดัด นั้น
ถูก เกาทัณฑ์ ที่ หว่าง ออก ร้อง ชน ได้ คำเดียว ก็ ตกม้า ตาย เคียวสิน สุหัต
แปะจัน พา ทหาร คี หัก ออก จาก ที่ ถ่อม ได้ ไม่ เห็น นางเง็กเอง บันบดัด
ก็ ตกใจ คิด ว่า ยัง คิด อยู่ ใน ที่ ถ่อม ก็ คุณ ทหาร คี มา เข้า ไป ใน กองทัพ

ข้าศึก อีก หมายถึง จะช่วย นางเง็กเอง กับ บันบดดีด ให้ ออกจาก ที่ ดอน
แต่ เทียว คั้น หา นางเง็กเอง กับ บันบดดีด อยู่ หาดย ศอบ ก็ ไม่ พบ พอ
ทหาร คน หนึ่ง มา แจ้ง ความ ว่า นางเง็กเอง กับ บันบดดีด ตาย เสีย แล้ว นาย
ทหาร ทั้ง สาม ได้ พัง ก็ เสีย ใจ นึก จึง ดี หัก กับ ออกไป พบ จักตอง
กับ บัน ยืน เต็ก คม ไพร่ พล คง สัก อยู่ เคียว ดิน สู้ หัด แม้ จัน ก็ คม ทหาร
เข้า ได้ สู้ รบ กัน เป็น สามารถ สู้ หัด ถูก อาวุธ ตาย ใน ที่ รบ เคียว ดิน กับ
แม่จัน เห็น ดังนั้น ก็ เสีย ใจ เป็น อัน มาก

ฝ่าย ฮองมิด กับ แม่หล นาย ทหาร ของ นางกิมฮวยกงจู้ ซึ่ง พวก
โจร ต้มไม้ ทับ ทาง เสีย แล้ว คง สัก ทาง ใต้ เข้า ไป หา นาง กิมฮวยกงจู้
ไม่ได้ ก็ มี ความ วิทถึง นางกิมฮวยกงจู้ เป็น อัน มาก พบ ชาว บ่ คน
หนึ่ง จึง จับ เอา ตัว มา ให้ นำทาง ไป เขา ใต้ จั่ว ครั้น ถึง ซอกเขา เห็น พวก
ของ ตัว รบ อยู่ กับ ข้าศึก แต่ ไม่ รู้ ว่า ผู้ใด ก็ จับ ทหาร เข้า ช่วย บัน
ยืนเต็ก เห็น ดังนั้น ก็ ซักมา เข้า รบ กับ ฮองมิด ได้ ประมาณ ห้า เพดง บัน
ยืนเต็ก ทาน กำลัง ฮองมิด ไม่ ได้ ก็ จับ มา หนึ่ง ฮองมิด กับ แม่หล ได้ ที่
คม ทหาร ที่ กระหนาบ เข้า ไป สู้ รบ กัน เป็น สามารถ แม่จัน เอา กระบอง ค
บันยืนเต็ก ตก มา ลง พอ ที่ เจ้าเข้า เจียร ชงแปะ มา ทิ้ง ช่วย แก่ เอา บันยืน
เต็ก ไป ได้ จักตอง เห็น ดังนั้น ครั้น จะ สู้ รบ ต่อ ไป ก็ เกรง จะ เสีย ที่ แก่
ข้าศึก จึง พา ไพร่ พล ถอย มา เคียว ดิน แม่จัน เห็น พวก โจร ถอย ไป ก็
มีความ ยินดี ช่วย ฮองมิด แม่หล คม ทหาร ที่ เหลือ ตาย ซ้ำ แม่ น้ำ น้ำกั้ง ไป
หา นางกิมฮวยกงจู้ ณะ ค่าย

ฝ่าย นางกิมฮวยกงจู้ รวบรวม ทหาร อยู่ ครั้น นาย ทหาร มา ถึง
ก็ ตรวจ ตรา ดู ว่า เสีย ทหาร เอก ทหาร เดว เป็น อัน มาก ก็ เสีย ใจ นึก
ร้อง ให้ แล้ว พุด ว่า ซึ่ง เรา ยก กองทัพ มา ครั้ง นี้ เพราะ หมายถึง จะ
ช่วย แก่ แค้น แทน ฮองหยก ก็ หา ต้ม ปราบณา ไม่ พา ไพร่ พล แด นาย ทหาร
ได้ ความ เจ็บ บ่วย ต่ำบาก แด ต้ม ตาย เสีย นึก หนา ถ้า คิด แก่ แค้น มิ ได้

เรา ไม่ ขอ อยู่ ดู หน้า ท่าน ทั้งปวง ลับ ไป พุด แล้ว ตั้ง ให้ เคียวดิน เปน
กองหน้า ยกทัพ กลับ ไป เขาเกียกยูงเนี่ย ครั้น ถึง ก็ เอา ความ ตาม ซึ่ง เสีย ที่
มา ให้ ฮุยหง พัง ทก ประการ แล้ว นางกิมฮวยกงจี้ ตั้ง ให้ ทำ เก่ง ใหญ่
จน หดง หึง บน รูป ฮองเหยก แด รูป นายทหาร หญิง ชาย ซึ่ง ตาย ใน ที่
รบ นั้น ไว้ ใน เก่ง ทุก ๆ คน นางกิมฮวยกงจี้ ก็ นิ่ง ซาว ไว้ ทุก ชั่ว ให้ เวลา
เข้า เย็น แดง เครื่อง เส้น ไป คำนับ ที่ รูป นั้น ทุก วัน มิ ได้ ซาก แล้ว จัด เงิน
ทอง สิ่ง ของ ต่าง ๆ ให้ แก่ บุรุษ ภรรยา ของ ทหาร นายไพร่ ซึ่ง ตาย ด้วย
การ ศึก ตาม สมควร

ครั้น อยู่ มา วัน หนึ่ง นางกิมฮวยกงจี้ ให้ คน ไข้ ไป เชิญ ฮุยหง
กับ เคงบิว มา แล้ว ปรึกษา ว่า เรา มี ความ แค้น เคือง พวก โจร เขา เทียน
เบ๊ซัว มาก นึก ทำ ไฉน จะ แก้ แค้น ได้ ขอ สติปัญญา ท่าน ทั้งสอง
ช่วย คิด อ่าน ด้วย ฮุยหง เคงบิว ได้ พัง จิ้ง ว่า ท่าน ยกกองทัพ ไป ทำสงคราม
ครั้ง น นายทหาร แด ไพ่ พุด ก็ ต้ม ตาย เสีย นึกหนา ประการ หนึ่ง เสมียง
อาหาร ของ เรา ก็ เมา บาง ตง ซึ่ง จะ ไป แก้ แค้น ซ้ำ ศึก โดย เร็ว นี้ เห็น ชัด
อยู่ ขอ ท่าน จง งด รอก่อน คิด อ่าน ซอง สุ่ม ทหาร แด เสมียง ให้ บริบูรณ์
แล้ว จึ่ง ยก กองทัพ ไป ปราม ปราม พวก โจร เขา เทียนเบ๊ซัว ให้ สิ้น
การ เห็น จะ สำเร็จ โดย ง่าย นางกิมฮวยกงจี้ ได้ พัง จิ้ง ว่า ความ แค้น ของ
เรา เหลือ ท จะ อุด ถอด ท่าน ทั้งสอง ไม่ ช่วย คิด อ่าน ให้ สำเร็จ ซึ่ง จะ ให้
งด รอกอยู่ สัก เมื่อไร จะ แก้ แค้น ซ้ำ ศึก ได้ ถ้า กระนั้น ตาย เสีย ดี กว่า พุด
แล้ว ก็ ร้อง ให้ ฮุยหง กับ เคงบิว เห็น ดังนั้น มี ความ สงสาร จึ่ง ว่า
ข้าพเจ้า คิด ได้ อย่าง หนึ่ง ถ้า กงจี้ หยาก จะ แก้ แค้น ซ้ำ ศึก โดย เร็ว แล้ว
ต้อง จัด แจง เข้า ของ ที่ อย่าง ดี ไป ให้ กับ ชกเหิง ผู้ ว่า การ แทน ที่ จงศึก เมือง
กวางตุ้ง ขอ ทหาร มา ช่วย ถ้า ได้ ทหาร เมือง กวากตุ้ง มา แล้ว การ ที่
จะ คิด กำจัด พวก โจร นั้น คง สิ้น ความ ปรารถนา นางกิมฮวยกงจี้ ได้ พัง จิ้ง
ว่า ชกเหิง กับ เรา เปน คน มี สาเหตุ กัน อยู่ ที่ ไหน จะ ให้ ทหาร มา ช่วย ฮุยหง

กับ เองบี๋ จึง ว่า ชกเหง มี อริ อยู่ กับ พวกเราก็อจริง แต่เป็น คน โดภเห็น
 แก่ถากต่าง ๆ ถ้าท่าน จัด ของ ที่ อย่าง ดี ไป ให้ แล้ว มี หนังสือ อ่อน
 น้อม ไป ว่า จะ ช่วย กำจัด พวก โจร เสี้ย ด้วย พวก โจร เหล่านั้น ทำให้
 ราษฎรเดือดร้อน เพื่อ ชกเหง เห็นแก่ เข้าของเรา โดภบังเกิดชน มา ก็ จะ ถ่ม
 ความ โกรธ เสี้ย ให้ ทหาร มา ช่วย ถ้า ชกเหง ยัง ชัด เคือง มาก อยู่ ไม่ รับ
 เอา ของ ไว้ แต่ ไม่ ให้ ทหาร มา เรา ค่อย คิด การ ต่อ ไป นางกิมช่วย
 กงจู้ ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง แต่ง หนังสือ ตาม คำ ชุ่ยของ เองบี๋ ว่า
 แล้ว จัด เข็มขัด ทอง ประดับหยก สาย หิ้ง กับ ของ ที่ ดี อีก หลาย อย่าง
 มอบ ให้ เคี้ยวดีน แล้ว ตั้ง ว่า ท่าน จง นำ หนังสือ แด่ สิ่ง ของ ทั้งนี้ ไป ให้
 ชกเหง เมืองกวางคัง จงพูดจา อ่อนน้อม ให้ ดี ถ้า การ สำเร็จ มา เรา
 จะ ให้รางวัล เคี้ยวดีน รับ หนังสือ แด่ ของ ทั้งปวง แล้ว ก็ คำนับ ตา
 ออก มา จัด เลี้ยง อาหาร บำว ไพร่ โดย ถ่มควร ออกจาก เขา เกี้ยกุกเนี้ย
 ไป ครั้น ถึง เมือง กวางคัง บอก ชุนนาง พนักงาน ให้ เข้า ไป แจ้ง ความ แก่
 ชกเหง ๆ ยัง ไม่ รู้ เหตุ สิ่ง ไฉ่ จึง ให้ พา ตัว เคี้ยวดีน เข้า มา เคี้ยวดีน
 คุก เข้า ถึง คำนับ แล้ว ตั้ง หนังสือ ให้ เอา เข็มขัด แด่ สิ่ง ของ ทั้งนี้ ให้
 ชกเหง ๆ เห็น รับ หนังสือ มา เปิด ผนึก ออก ดู มีความ ว่า ข้าพเจ้า นางกิม
 ช่วยกงจู้ คำนับ มา ยัง ท่าน ผู้ว่า ราชการ เมือง กวางคัง ให้ ทราบ ด้วย บัดนี้
 พวกโจร ซึ่ง ตั้ง กอง มั่วสุม อยู่ ที่ เขา เทียนเม้งช้วน นั้น กำเริบ มาก เทียว
 ปล้น ชิง ถัก คำวนิชย์ เดิน ทาง แล ราษฎร ชาวบ้าน ให้ ได้ ความ เดือดร้อน
 ข้าพเจ้า เห็น ว่า พวก เหล่านั้น เป็น เสี้ยน หนาม แผ่นดิน อยู่ ใน อาณาเขต เมือง
 กวางคัง จึง ได้ ยกกองทัพไป ตี หวัง จะ กำจัด พวก โจร เสี้ย ให้
 ราษฎร อยู่ เย็น เป็น สุข ตัว ท่าน ซึ่ง เป็น ไหม ใน แขนง นี้ จะได้ มี ชื่อ
 เลื่อง ปรากฏ ว่า ตั้ง อยู่ ใน ยุติธรรม ปราศจาก โจร ผู้ร้าย ซึ่ง เมียดเมียด
 ราษฎร ใน อาณาเขต เมือง กวางคัง การ หา สำเร็จ ไม่ ด้วย ทหาร ของ

ข้าพเจ้า น้อย พวกโจร เขาเทียนเบี๊ซัว เข้มแข็ง มาก จับ สองหยก
 ตำม ข้าพเจ้า ไว้ ข้าพเจ้า จึง ถอย ทักษิ มา ปรากฏา จะ ยืม ทหารเมือง
 กวางตุ้ง ไป ปรานปราม พวกโจร เสียให้ สิ้น ขอ ท่าน จง มี ความกรุณา
 แก่ ราษฎร แต่ เห็น แก่ ข้าพเจ้า ซึ่ง จง รัก รักดี ต่อ ท่าน ให้ ทหาร มา ช่วย ถ้า
 กำจัด พวกโจร สำเร็จ ราษฎร มีความสุข ซื่อ เดียง ของ ท่าน ก็ จะ ปรากฏ
 สืบ ไป ภาย นาน ข้าพเจ้า ได้ มอบ เข็มขัด ทอง ประคัม หยก กับ ของ ที่ มี
 ราคา ให้ เคียวตืน มา คำนับ ท่าน ด้วย ครั้น ชกเหง อ่าน หนังสือ สิ้น ข้อ
 ความ เดียวก็ โกรธ เปน อัน มาก ฉีก หนังสือ ทั้ง เสีย พุด กับ เคียวตืน ว่า
 ซึ่ง นาย เจ้า มี หนังสือ มา ถึง เรา ว่า กล่าว เปน การ แผ่นดิน ด เหมือน หนังสือ
 สงเคราะห์ แก่ ราษฎร นั้น หา จริง อย่าง ถ้อย คำ ไม่ ที่ แท้ ก็ โกรธ พวก
 โจร เขาเทียนเบี๊ซัว ว่า จับ เอา สองหยก ผู้ ผิด ไป การ อย่าง นี้ เรา พอ รั
 ฆ่า ทน ดอก ซึ่ง จะ มา พ้อ ดวง ใช้ ทหาร ของ เรา นั้น เห็น ไม่ได้ ด้วย
 ทหาร เหล่า นั้น เปน ของ สำหรับ แผ่นดิน นาย เจ้า ก็ เปน แต่ โจร ตั้ง อยู่ ที่
 เอา เกียกยูง เนี่ย จะ เอา ทหาร หลวง ไป ใช้ นั้น ไม่ ชอบ ของ ทั้ง ปวง ที่
 เอา มา ให้ จง กัน กลับ ไป เสีย เคียวตืน ได้ พัง ดัง นั้น ก็ ว่า กล่าว อ่อน
 วอน ต่าง ๆ ขุนนาง กรมการ ซึ่ง เปน คน คง ดิน อยู่ ที่ นั้น ได้ พัง ถ้อย
 คำ เคียวตืน อ่อนวอน ก็ มีความ เมตตา ช่วย ว่า กล่าว ชกเหง เปน อัน มาก
 ชกเหง มิ ได้ เชื่อ พง ด้วย ชกเหง คิด ว่า ขุนนาง กรมการ เหล่า นั้น เห็น ที่ จะ
 ได้ ของ กำนัน ของ นางกิมฮวยกงจู้ มันคง จึง ชวนกัน ยุยง จะ ให้ เรา ยอม
 ให้ ทหาร ไป คิด เห็น ดังนั้น แล้ว ก็ จับ ได้ เคียวตืน เสีย มี คำ กล่าว ว่า
 ชกเหง นี้ เปน คน กังฉิน สันดาน ประคบ ด้วย ความ โทฆ มาก เห็น ของ
 ซึ่ง นางกิมฮวยกงจู้ จัด มา ให้ นั้น น้อย ไม่ เหมือน กับ ที่ ตัว เคย ได้ สิบบน แห่ง
 เศรษฐี แต่ พ่อค้า ใน เมือง กวางตุ้ง ด้วย เศรษฐี แต่ พ่อค้า นั้น เปน คน มี
 ทรัพย์ ถ้า เคียวตืน ถ้อย ความ อะไร ขึ้น ก็ เอา เงิน ทอง แด ของ ที่
 อย่าง ดี มา ให้ เปน สิบบน ชกเหง มาก ชกเหง ก็ ช่วย ชุระ ให้ สำเร็จ ไป

ด้วย ครึ่ง นั้น จงศึก เมืองกวางตุ้ง ยัง ไม่มี ชกเหง เป็น บั๊อ แต่ ได้ ว่า ที่
 จงศึก อำนาจ ตก อยู่ แก่ ชกเหง ทั้ง ดั้น จึง ได้ ว่า ก้าว การ งาน ดิถี ชาติ
 ก็ มี มั ทวพย ดั้น เงิน ทอง มาก เข้า ของ ใช้ ด้อย แค่ ตัวน ตี ๆ ทั้ง นั้น นาง
 กิมฮวยกงจู้ เฒ่า ถึง เปน ใหญ่ อยู่ ใน เขาเกียกยูงเหี้ย ที่ จริง แต่ เปน บ้าน บัว
 แด้ว ประการ หนึ่ง นางกิมฮวยกงจู้ ชื่อ ตรง มิ ได้ ประกอบ การ โดภ จึง ไม่
 แด้ว หก เข้า ของ สะ สม ไว้ ซึ่ง จัด เอา ไป ให้ ชกเหง ที่ เข้า ใจ ว่า เปน
 ของ อย่าง ดี ตาม ประสา ที่ คัว เคย ใช้ แต่ ที่ จริง นั้น สู้ ของ อย่าง เดว
 ของ ชกเหง ก็ ไม่ ได้ ชกเหง จึง ไม่ ยินดี ฉัก หนึ่ง ดื้อ แด้ว ขับ ได้ เคี้ยว ดิน เลี้ย
 ฝ่าย เคี้ยว ดิน ครั้น ชกเหง ขับ ได้ ได้ ความ อับยศ แก่ ชุนนาง กรมการ
 ทั้ง ปวง ก็ รับ กดัม ไป ถึง เขาเกียกยูงเหี้ย แจ้ง ความ แก่ นางกิมฮวยกงจู้
 ทุก ประการ นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง ที่ โกรธ ชกเหง แด้ว ความ อาย คน
 ทั้ง ปวง เปน อัน มาก จึง ให้ เชิญ สุหยง เฒ่า มา แด้ว พุด ว่า การ ซึ่ง
 ท่าน คิด นั้น ก็ ไม่ ดำ เจริญ จะ ทำ อย่าง ไร ต่อ ไป อีก เฒ่า สุหยง ว่า ถ้า ละคร
 นั้น ข้าพเจ้า เอา อย่าง ชกเปาซุ ครั้น แผ่นดิน เลี้ย ดัก ที่ ซึ่งเป็น ชุนนาง อยู่
 ใน เมือง ฉ้อ ฉ้อ อ่อง ทำ สงคราม ด้รับ หงอจู้ ซู ไม่ ได้ ฉ้อ อ่อง ใช้
 ให้ ชกเปาซุ ไป หา เจ้า เมือง ฉิน ขอ กองทัพ มา ช่วย เจ้า เมือง ฉิน ไม่ มา
 ชกเปาซุ ร้อง ให้ อ้อ นวอน ด้วย ถ้อย คำ ต่าง ๆ ถึง สาม วัน สาม คืน จน
 น้ำตา เปน เตือด เจ้า เมือง ฉิน เห็น ดัง นั้น จึง คิด ว่า ชกเปาซุ มีความ กะตัญญู
 ต่อ เจ้า นาย มาก ควร ที่ จะ เอา ใจ ไว้ ก็ จัด ทหาร ยก กองทัพ มา ช่วย
 เจ้า เมือง ฉ้อ ทำศึก การ ครึ่ง น กงจู้ ได้ มี หนึ่ง ดื้อ ไป ขอ ทหาร เมือง
 กวางตุ้ง ชกเหง ไม่ ให้ ข้าพเจ้า จะ ต้อง คิด อุปาย ไป อ้อ นวอน ชกเหง ขอ
 ทหาร มา ให้ จง ได้ นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง ที่ มีความ ยินดี ยอม ให้ สุหยง
 ไป สุหยง คำนับ ดา นางกิมฮวยกงจู้ มา จัด หา เฒ่า ยิง แด้ว บ่าว ไพร พอ
 สัมควร ออก จาก เขาเกียกยูงเหี้ย รับ ไป ครั้น ถึง เมือง กวางตุ้ง ก็ ให้
 บ่าว ไพร พัก อยู่ ที่ โรง เคียม คัว สุหยง เข้า ไป คอย ชกเหง อยู่ ที่ ว่า

ราชการ พนักงาน ซึ่ง อยู่ ที่ นั้น ตาม ว่า ท่าน มา แต่ ไหน มี แะ แะ ช้อ อย่างไร
 สุหยง บอกว่า ข้าพเจ้า แะ ช้อ ช้อหยง เปน น้า นางกิมฮวยกงจู อยู่ ณ เจ้า เกียกยู
 เนีย พนักงาน เข้า ไป แะ จ้ง ความ แก่ ชกเหง ๆ รั ว่า พวก นางกิมฮวยกงจู
 มาก นึ่ง เสีย ไม่ ออก ว่า ราชการ สุหยง คอย อยู่ จน ดั้น เวตา จ้ง แะ ถึง
 ทำ เปน ร้อง ให้ ด้วย เสีย อัน ดึง พวก พนักงาน เห็น ดึง นั้น ก็ ตาม ว่า ท่าน
 ร้อง ให้ ด้วย เหตุ ดึง ไต สุหยง ตอบ ว่า ข้าพเจ้า มี ความ เสีย ใจ ด้วย ทหาร
 เมือง กวางตุ้ง มี อยู่ เปน อัน มาก สำหรับ จะ ปราบ ปราม โจร ผู้ ร้าย บัดนี้
 พวก เขา เทียน เบ๊ ชัว กำ เริบ นึก เปน เสีย น หนาม แผ่นดิน อยู่ นางกิมฮวยกงจู
 มี หนังสือ มา ขอ ทหาร เมือง กวางตุ้ง จะ ไป กำ จัด พวก โจร เสีย ท่าน
 ผู้ ว่า ราชการ เมือง ไม่ ให้ นางกิมฮวยกงจู จ้ง ใช้ ข้าพเจ้า มา อั้น วอน
 ท่าน ผู้ ว่า ราชการ เมือง ๆ ก็ ไม่ ออก ข้าพเจ้า มี ความ น้อย ใจ ร้อง ให้
 ด้วย เหตุ นั้น พวก พนักงาน ได้ ฟัง จ้ง ว่า ซึ่ง เจ้า ยก โทษ พวก เขา
 เทียน เบ๊ ชัว ว่า เปน เสีย น หนาม แผ่นดิน นั้น พวก เจ้า ไม่ ใช้ โจร เหมือน กัน
 ดอก หรือ จ้ง ออก ไป เสีย ให้ พัน ซึ่ง จะ มา ร้อง ให้ อยู่ ดึง เรา จ้ง
 พดอย มี ความ ผิด ด้วย สุหยง ได้ ฟัง ก็ ไม่ ไป แะ ถึง นึง ร้อง ให้ เปน อัน
 มาก พวก พนักงาน เห็น ดึง นั้น ก็ โกรธ เข้า ดู คร่า สุหยง จะ พา ออก ไป
 สุหยง ก็ สัมกับ มือ พวก พนักงาน เสีย พวก พนักงาน ก็ เรียก กัน อ้อ อึง
 ชกเหง อยู่ ช้าง ใน ไต ยืน เสีย ช้าง นอก วุ่น วาย ตก ออก ไป ดู เห็น พวก พนักงาน
 เข้า ดู คร่า สุหยง อยู่ จ้ง ตาม ว่า เจ้า เหล่า นั้น ทำ ไม่ กัน พวก
 พนักงาน บอก ว่า สุหยง มา ร้อง ให้ อ้อ อึง นึก ข้าพเจ้า กัด ความ ผิด ก็
 ห้าม ปราม สุหยง หา พัง ไม่ จ้ง ใจ ดู คร่า จะ พา ออก ไป ให้ พัน ชกเหง
 ได้ ฟัง ก็ โกรธ คำ สุหยง ด้วย ถ้อย คำ อัน หยาบ ช้า แล้ว ให้ ตี สุหยง ตาม
 ดิบ ที่ ข้ม ได้ ไป เสีย สุหยง ได้ ความ เจ็บ ฮาย เปน อัน มาก ก็ ถัด มา
 โรง เตียม เรียก บ่าว ไพร ออก จาก เมือง กวางตุ้ง ถัด ไป ครั้น ถึง เขา
 เกียกยู เนีย แะ จ้ง ความ แก่ นางกิมฮวยกงจู ทุก ประการ

นาง กิมฮวยกงจู้ ได้ฟัง ก็มีความ โกรธ ชกเหง ยิ่งนัก พวก นาย
หมวดนายกอง ทั้งหลาย จึง ความตั้งหน้า ก็ประชุม กันพร้อม พุดกับนางกิมฮวย
กงจู้ ว่า ชกเหง นี มี ความ ประมาท หมิ่น พวก เรา นักหนา ถ้า อย่าง นี ยก
ไป ตีเอา เมือง กวางตุ้ง จับ ชกเหง ตัด ศีรษะ เสีย ให้ ได้ก่อน จึง รวบ รวบรวม เอา
ทหาร เมือง กวางตุ้ง มาเข้า กระบวน ทักษะ ยก ไป แก่ แค้น พวก โจร ที่ เขา
เหียนเบ๊ซัว ต่อ ภายหลัง นางกิมฮวยกงจู้ ได้ฟัง จึง ตอบ ว่า ซึ่ง จะ ทำ
อย่าง นั้น ไม่ ได้ คน ทั้งหลาย จะ ตี เกียน นินทา ว่า เรา เป็น ขบถ ต่อ แผ่นดิน
ชื่อ เสีย จะ เสีย ไป ซึ่ง ชกเหง ทำ กับ เรา นั้น เป็น แต่ ข้อ ขัด ใจ กัน เล็ก
น้อย ซึ่ง เรา จะ คิด เป็น การ ใหญ่ ตีเอา บ้าน เมือง ให้ ราษฎร ได้ ความ
เดือดร้อน นั้น ไม่ ชอบ นายหมวด นายกอง ได้ฟัง ก็ จน ใจ คำนี้ ตาม นาง
กิมฮวยกงจู้ กลับ ไป ที่ อยู่ ตั้ง แต่ นั้น มา นางกิมฮวยกงจู้ ไม่ มีความ
สบาย เลย ด้วย เสีย ใจ จน บ่อย ลง ร่าง กาย ชุ่ม ผอม มาก

ฝ่าย บ๊วยเอง กับ จุกัดถง ครั้น พวก นางกิมฮวยกงจู้ หนี ไป สิ้น
แล้ว ก็ เสีย ใจ จึง พุด กัน ว่า เรา คิด อุปาย ครัง นี เข้มแข็ง นัก หมายถึง
จะ จับ นางกิมฮวยกงจู้ ให้ ได้ ก็ ไม่ สม ปราศนา นางกิมฮวยกงจู้ คง จะ
ยก กองทัพ มา แก่ แค้น เรา เป็น มั่นคง จะต้อง คิด อุปาย ทำ จัด นางกิมฮวย
กงจู้ เสีย ให้ ใจ จึง จะ สิ้น ศัตรู พวก กัน ดังนั้น แล้ว ก็ คุ่ม ไพร่พล กอง
ทัพ กลับ พอ ทหาร คน หนึ่ง มา แจ้ง ความ ว่า นางกิมฮวยกงจู้ นั้น
เมื่อ พวก เรา ต่อม ใจ ที่ ทำย เขา โด่งดัง ชั่ว นางกิมฮวยกงจู้ สู้ รับ กับ พวก
เรา จน สิ้น กำลัง จึง เอา กระบี่ เชือด คอ ตาย เสีย ศพ ยัง ทิ้ง อยู่ บ๊วยเอง
กับ จุกัดถง ได้ฟัง ดังนั้น ก็ ตี ใจ รับ มา ถึง ทำย เขา โด่งดัง ชั่ว เห็น นาง เจ็ก
เอง ตาย อยู่ เคือง แต่ง ตัว เหมือน อย่าง เจ้า ลำคัญ ว่า ศพ นาง กิมฮวย
กงจู้ ก็ มีความ ยินดี นัก จุกัดถง จึง พุด ว่า ข้าพเจ้า กับ ท่าน ลำคัญ ว่า
นางกิมฮวยกงจู้ หนี ไป ได้ ที่ แก่ คาย อยู่ ที่ นี เอง พุด แล้ว ก็ ให้ ถอด
เอา เสื้อ แด่ หมวด เคือง แต่ง ตัว มา

ฝ่าย ฮองหยก ตั้งแต่นางบ่วยกงจู่ พาไปเที่ยวที่เขาสูง ก็คอยมี
 ความสบาย แต่ใจนั้นไม่วางคิดถึง นางกิมฮวยกงจู่เลย ครั้นรุ่งขึ้น
 เวลาเช้า ขวณ นางบ่วยกงจู่ ไปเที่ยวยิงเนื้อเล่น เวลาเย็น กลับมาที่พัก
 ทุกวันมิได้ขาด แต่นางบ่วยกงจู่ นั้นให้คนใช้ผัดเป็ดเย็น กิน คอยสืบ
 ข่าวซึ่ง บ่วยเอง กับ จูกัดกง ทำสงครามกับ นาง กิมฮวยกงจู่อยู่เนื่อง ๆ ครั้น
 ทราบความว่า บ่วยเอง กับ จูกัดกง มีไชย กลับมา ก็มีความยินดีเป็น
 อันมาก จึงอุบายพูดกับ ฮองหยก ว่า ท่านกับ ข้าพเจ้า พา กัน มาเที่ยว
 อยู่ที่นี่ช้านานแล้ว บ่วยเอง น้องข้าพเจ้า เห็นหาย ไปก็จะมี ความวิตก
 ขอเชิญ ท่าน กลับ ไปหาเทียมเบ๊ซัว เกิด คือวันอื่นว่าง การงาน จึงมา
 เที่ยวเล่นใหม่ ฮองหยก ได้ฟัง ก็เห็นชอบด้วย พา กัน กลับ มาถึงเขา
 เทียมเบ๊ซัว นางบ่วยกงจู่ เห็นหน้า ฮองหยก ไม่สู้สบาย จึงพาไป
 เที่ยวเล่นที่ สวน ดอกไม้ ตั้งให้คนใช้จัดโต๊ะมาตั้ง ที่แก่งกลางสวนเชิญ
 ฮองหยกเสวยแล้ว ให้หญิงมะโหรี มาขับร้อง ปรำดณา จะให้ฮองหยก
 มีความรื่นเริง แต่ฮองหยกนั้นใจไม่สบาย ถึงพวกนางมะโหรี จะขับร้อง
 ด้วยถ้อยคำไพเราะ ประการใดใจก็เฉยอยู่ มิได้มีความยินดี นางบ่วย
 กงจู่เห็นดังนั้น จึงหาตัวหญิงคนหนึ่ง ชื่อ นางเง็กเซียวฉลาด ในการพูดจา
 แด่ขับร้อง มาสั่งว่าฮองหยก ถ้ามีเราไม่มีความสบายใจแห่งเหียนัก ก็ถว้
 จะเป็นอันตายเสีย ถ้าเจ้าพูดจา แด่ขับร้อง ให้ฮองหยก ชอบใจ หัวเราะ
 ออกได้ เราจะให้รางวัล ว่าแต่ก็วันสุราสั่งให้นางเง็กเซียวด้วยหนึ่ง นาง
 เง็กเซียวคำนับ รับคำ แด่รับสุรา มากินแล้ว ก็ถอยออกมาหนึ่ง ด้วยพวก
 มะโหรี จึงเลือกเอา บทกถอน แด่เพลงที่ ชื่น ๆ ขับร้อง ชื่น แด่พูดจา
 คลกคะนอง เล่นต่าง ๆ ฮองหยก ได้ฟัง ถิ่นอยู่ไม่ได้ ก็หัวเราะด้วย
 เสียงอันดัง นางบ่วยกงจู่ เห็นดังนั้น มีความยินดี จึงถอดบั้นทอง
 ที่ปักผม ให้เป็นรางวัล แก่ นางเง็กเซียว แด่ว่า ตั้งแต่นี้ฮองหยก มาอยู่

กับเราไม่ มีความ สบายวัน เริงเริงเดียว ฟัง หัวเราะ ออกได้วัน นี ท่าน
มีคุณ ต่อ เรา มาก

ขณะนั้น พอ คน ใช้ มา แจ้ง ความ ว่า บ่วยเอง กับ จุกัดถง ยกกอง
ทัพ กลับ มา ถึง แล้ว นาง บ่วยกงจู้ ก็ ดีใจ ตั้ง ให้ นางเง็กเซียว แดคน
ใช้ ให้ ปฏิบัติ สองหยก อยู่ นาง บ่วยกงจู้ ก็ ออก ไป ค้อน รับ บ่วยเอง กับ
จุกัดถง ถึง หน้า เขา

ฝ่าย บ่วยเอง กับ จุกัดถง กลับ มา เห็น นาง บ่วยกงจู้ คอย รับ อยู่
ก็ ยินดี ต่าง คน คำนับ กัน ตาม ธรรมเนียม นาง บ่วยกงจู้ ถาม ว่า ท่าน ไป
ทำ สงคราม ครัง นี้ เป็น ประการ ไດบ้าง บ่วยเอง กับ จุกัดถง บอก ว่า การ
ศึก ก็ มี ไซ้ มา แต่ นาย ทหาร แด ไฟรพด ถ่มตาย เสีย มาก ด้วย พวก
เขาเกียกยุ่นเยน รับ ฟัง เข้มแข็ง นึก ถึง กระนั้น ก็ ไม่เป็นไร ด้วย ทำใจดี
นางกิมฮวยกงจู้ ได้ สัม ใจ นึก สิ้น สัตว์ แล้ว ท่าน กับ สองหยก จะ ได้ อยู่
ด้วยกัน เป็น ประกิตี ดีไป แล้ว ก็ เล่า ความ ที่ ทำ สงคราม กับ นาง กิมฮวย
กงจู้ จน นางกิมฮวยกงจู้ ตาย ให้ นาง บ่วยกงจู้ ฟัง ทุก ประการ นาง บ่วย
กงจู้ ถ้า คำนึง ว่า นางกิมฮวยกงจู้ ตาย จริง ตาม ถ้อย คำ บ่วยเอง กับ จุกัดถง ก็ มี
ความ ยินดี จึง ปฤกษา ว่า ความ เรื่อง นี้ จะ บอก ให้ สองหยก รู้ เสีย ที่
เดียว หรือ นึง ไດ ก่อน จุกัดถง ว่า ท่าน อย่า เพ้อ บอก ให้ สองหยก รู้ เลย
ต่อ เวลา ขึ้น ข้าพเจ้า จะ เชิญ สองหยก ไป กิน ไต่ ที่ บ้าน ข้าพเจ้า ๆ จึง จะ
พูดเอง ครัน ปฤกษา เห็น ดี ด้วย กัน แล้ว ต่าง คน ก็ ไป ที่ อยู่ แต่ นาง
บ่วยกงจู้ นั้น ไป ส่วน ดอกไม้ ชวน สองหยก กิน ไต่ เสพ สุรา ครัน เวลา
เย็น ก็ พา กัน กลับ มา ที่ อยู่

ฝ่าย จุกัดถง หาย เหน็จ เหนือแล้ว เวลา วัน หนึ่ง จิต ไต่ แด สุรา
เตรียม ไว้ ให้ คน ใช้ ไป เชิญ สองหยก กับ นาง บ่วยกงจู้ แด บ่วยเอง มา ที่
บ้าน สองหยก กับ นาง บ่วยกงจู้ แด บ่วยเอง ก็ มา จุกัดถง ค้อน รับ ตาม
ธรรมเนียม จิต ที่ ให้ นัง โดย สัมควร พุดจา ปราไส กัน ด้วย ข้อ ความ

ต่าง ๆ พอคนใช้ยกโต๊ะมาตั้ง จุกัดถงก็เชิญฮ่องหยกกับนางบ๋วย
กงจื๊ เต๋พ สุรา ครั้นกินโต๊ะเสร็จแล้ว จุกัดถงจึงพูดกับฮ่องหยก ว่า
ข้าพเจ้าจะเล่าความให้ท่านฟัง ดังอย่างหนึ่ง ซึ่งท่านมีใจคิดถึงนาง
กิมฮวยกงจื๊ ด้วยความรักใคร่ จนไม่มีความสุขนั้น เพราะใจท่าน
เมตตา นางกิมฮวยกงจื๊ มาก แต่ฝ่ายข้างนางกิมฮวยกงจื๊ นั้นหาจริงรัก
ภักดีต่อท่านไม่ ครั้นรู้ความว่าท่านมาอยู่ กับกงจื๊ นายข้าพเจ้าก็
โกรธ เหนืออันมาก เมื่อท่านไปเที่ยวถึงเหนือเต็นท์เขาต่ง นางกิมฮวย
กงจื๊ คุณทหารยกมาประกาศแก่ไพร่พลทั้งปวง ว่า ถ้าผู้ใดคิดค้ำ
ท่าน แด่ กงจื๊ นายข้าพเจ้าไปได้ จะให้เงินพันตำดิง ข้าพเจ้ารู้ความดังนั้น
จึงออกว่ากล่าวห้ามปราม แต่โดยดี หวังจะให้ปรานี ปรานอมทั้งสอง
ฝ่าย จะได้เป็นไมตรีต่อกัน นางกิมฮวยกงจื๊ กลับโกรธ ข้าพเจ้าว่า
กล่าวด้วยคำขยาบต่าง ๆ แล้วขับทหารเข้าไล่ฆ่าฟันไพร่พลของ
ข้าพเจ้า ดับตายเป็นอันมาก ข้าพเจ้ามิได้สู้รบถอยหนีมา นาง
กิมฮวยกงจื๊ ยิ่งมีใจกำเริบ ยกกองทัพเขาต่ง ค่ายอยู่ เขาหนุ่หน้าซัว แล้ว
มาทำร้ายฆวนรบถึงเชิงเขาเทียนเบ๊ซัวนี้ ข้าพเจ้าแต่ท่านบ๋วยเองมี
นายก็สู้หนึ่งเดียว หมายถึงจะรอให้ท่านกลับมา จะได้เห็นได้ฟัง
ด้วยกัน นางกิมฮวยกงจื๊ นั้นยิ่งกำเริบมาก นัก คุณทหารเข้าบุกรุก
ขึ้นมาบนเขาแล้วว่ากล่าวหยามข้าพเจ้ามาก ข้าพเจ้าแต่นาย
ข้าพเจ้า เหลือกำลังที่จะอดกลั้น จึงได้คุมไพร่พลเข้ารบ นางกิมฮวย
กงจื๊ สู้ฝีมือ นายข้าพเจ้าไม่ได้แตกหนีไป

ฝ่ายนายหมวด นายกองของนายข้าพเจ้า ซึ่งตั้งอยู่ตามหว่าง
เขา รู้ความดังนั้นก็คุมไพร่พลออกรบกับนางกิมฮวยกงจื๊ ทุกตำบล นาย
ข้าพเจ้าจะห้ามปรามก็ไม่ทัน นางกิมฮวยกงจื๊ ดันกำลังถึงที่ท้ายเขา
โตพังซัว เอากระบี่เขียดคอตายเสีย ทหารแต่ไพร่พลของนางกิมฮวย
กงจื๊ ก็แตกถอยไป พอท่านมาถึงข้าพเจ้าจะแจ้งความเห็น ว่าท่าน

ยังเห็นจเห็นอยอยู่ ก็รอไว้ วันนั้นจึงได้แจ้งความให้ทราบ สองหยก
ได้ฟัง ตกตลึงอยู่ เป็นครู่ ครั้นได้สติ จึงถามว่า นางกิมฮวยกงจู้ นั้น
ตายเสียจริงหรือ จุกัดงว่า ข้าพเจ้ามิได้พอตรวจท่าน พุดแล้วก็
เข้าไปหยิบเสื้อ แดหมวกเครื่อง แต่งตัวของ นางกิมฮวยกงจู้ มาให้ สองหยก ๆ
เห็นจำได้ว่าเครื่อง แต่งตัวของ นางกิมฮวยกงจู้ โตหิตติดอยู่เป็นอันมาก เห็น
จริงว่า นางกิมฮวยกงจู้ ตาย แน่ ก็มีความ สงสาร ร้อง ให้จน สดบ ลง
นางม้วยกงจู้ แดม้วยเอง จุกัดงเห็น ดังนั้น ก็ ช่วย กัน แกะไข สองหยก ค่อย
ได้สติขึ้นมา จึงคิดว่า ซึ่ง นางกิมฮวยกงจู้ ตาย นั้น เพราะเรา ๆ จะอยู่
ไปทำไม ตาย ตาม กัน ไปดีกว่า พอ แดเห็น กระทบ แว่น อยู่ ที่ ฝา ก็ พุด
เอา มา จะ เชือด คอตาย เสีย นางม้วยกงจู้ กับ ม้วยเอง เข้า แย่งชิง เอา
กระทบ ไว้ จุกัดงจึง ว่า ท่าน จะ วุ่น วาย ไปทำไม ไหน ๆ นางกิมฮวย
กงจู้ ก็ ตาย แล้ว ท่าน จง เอ็น ดู แก่ กงจู้ นาย ข้าพเจ้า เกิด อย่า ผ่า ตัว
ตายเสียเลย กงจู้ นาย ข้าพเจ้า จะ เค็รว่า โคก ใจ นัก คง จะ ตาย ตาม ท่าน
ไป ท่าน ไม่มีความ อา โดย ถึง กงจู้ นาย ข้าพเจ้า บ้าง หรือ โดย นาง
กิมฮวยกงจู้ ตาย ไป กงจู้ นาย ข้าพเจ้า ก็ พอ จะ ปฏิบัติ ให้ ท่าน เป็น สุข
ได้ ท่าน อย่า ทุกข์ร้อน เลย จง เชื้อ ข้าพเจ้า เกิด สองหยก ได้ ฟัง ก็ ไม่
ตอบ ประการ ไດ ร้อง ให้ มิ ได้ หยด นางม้วยกงจู้ กับ ม้วยเอง เห็น ดังนั้น
ก็ ตา จุกัดง พา สองหยก กลับ มา ที่ อยู่ นางม้วยกงจู้ อ้อน วอน ด้วย ถ้อย
คำ ต่าง ๆ สองหยก นิ่ง เสีย ไม่ พุด ประการ ไດ

ครั้นรุ่งขึ้นเวลาเช้า นางม้วยกงจู้เดินออกไปที่หน้าเขา สองหยก
มีความ ยินดี หนี ออก ทาง หลัง เขา ปรากฏาจะ โจน ลง หว เสีย ให้ ตาย พอ
นางม้วยกงจู้ กลับ มา ไม่เห็น สองหยก จึง ถาม คน ใช้ ว่า สองหยก ไป อยู่ ที่
ไหน หญิงคน ใช้ บอกว่า เห็น สองหยก เดิน ออก ไป ทาง หลัง เขา นางม้วยกงจู้
ได้ ฟัง ก็ ตก ใจ รับ ตาม ไป โดย เร็ว เห็น สองหยก กำลัง จัดแจง ตัว จะ โจน ลง

ร้อง ให้แล้ว ให้เก็บ กระตัก นางเง็กเอง ใส่ โลง ผึ่ง แล้ง ใน ที่ อันควร แล้ว
 มี การ กงเต็ก ทำบุญ แด่ เลื่อน ศพ แล้ว แล้ว ก็ จัด โต๊ะ แด่ สุรา มา เติง
 กัน ทั้ง นาย ไพร่ นางบ๋วยกงจู้ กับ ไพร่พล นั้น เสพ สุรา เมฆ ต่าง คน กัน นอก
 หดับ สนิท แต่ ฮองหยก ไม่ ใคร จะ เสพ สุรา ด้วย มี ความ อาศัย ถึง
 นางกิมฮวยกงจู้ มาก จึง ไม่ เมฆ ครั้น เห็น นางบ๋วยกงจู้ แด่ นายทหาร ไพร่
 พล เมฆ สุรา หดับ สนิท ก็ มี ความ ยินดี คิด ว่า ครั้น นี้ ที่ แล้ว จะ อยู่ กับ
 พวก ไจร ทำไม หนี ไป เสียดัก ว่า คิด แด้วพอ เวลา ต้อง ยาม เสด ก็ ย่อง
 ออก มา จาก ที่ พัก เห็น มี หนทาง เด็ก ที่ รับ หนี ไป ตาม ทาง นั้น ถึง
 แม่น้ำ แห่ง หนึ่ง น้ำ ไหล เชี่ยว จะ ข้าม พาก เห็น ไม่ ได้ ก็ เลี้ยว ไป ตาม ริม ผัง
 ทาง นั้น เปรน ลุ่ม ๆ ดอน ๆ เดิน ยาก ทั้ง เดือน ก็ มีด ไม่ ค่อย เห็น ทาง
 ฮองหยก ได้ ความ ลำบาก แต่ อล้า หัก แรง ใจ เดิน ไป ด้วย กัด พวก ไจร จะ
 ตาม มา พบ พอ ถึง ที่ ลุ่ม แห่ง หนึ่ง ฮองหยก เขยิบ พาด พัด ตก ลง
 ใน น้ำ จะ กลับ ขึ้น ผัง ไม่ ได้ ด้วย น้ำ ไหล เชี่ยว นัก พบ ขอน ไม่ ท่อน หนึ่ง ตอย มา
 ฮองหยก ก็ เกาะ ขอน ไม่ ตอย ไป ตาม น้ำ จน ร่วง สว่าง จึง ขึ้น ผัง ได้ แต่ ไม่มี
 ทาง ที่ จะ เดิน ต่อ ไป ด้วย เปรน บ่า รก ข้าง หนึ่ง อยู่ ริม ผัง ประมาณ ครู่ หนึ่ง
 เห็น หญิง สอง คน แฉก เรือ มา ฮองหยก ร้อง เรียก ขอ โดย สำน หญิง
 ทั้ง สอง แฉก เรือ เข้า แด้ว แด้ง ตาม ว่า ท่าน มา แด่ ไหน ทำไม เสียดัก เก่ง จึง
 เปียก หนึ่ง อยู่ ที่ นี้ มี ชะรุ่ สิ่งใด หรือ ฮองหยก บอก ว่า ข้าพเจ้า หนึ่ง พวก ไจร
 มา ลำบาก ยาก แค้น มาก ก็ แด่ ความ ตาม เรือ ให้ หญิง ทั้ง สอง ฟัง ทุก
 ประการ หญิง ทั้ง สอง จึง ว่า ซึ่ง ท่าน แด่ ความ นี พัง ดัก นำ ส่ง ดำร ข้าพเจ้า
 จะ ช่วย ส่ง เพราะ ที่ ท่าน ให้ พัน ไภย พด แด้ว หิบบ เสียดัก เก่ง ให้ ฮองหยก
 ผัด จัด เข้า ปลา อาหาร ให้ บัร โภค แล้ว ฮองหยก จึง ว่า ท่าน
 ทั้ง สอง มี คุณ ค่อ ข้าพเจ้า มาก ท่าน แด่ ไค ซื่อ ไร บ้าน อยู่ ตำบล ไหน สืบ
 ไป ภายหน้า จะ ได้ กลับ มา ส่นอง คุณ ท่าน หญิง ทั้ง สอง ตอบ ว่า ข้าพเจ้า
 เป็น คน อนาคตา เทยว หา ปลา เลี้ยง ชิด คร อยู่ ใน ตำบล นาน นาน หา มี ที่ อยู่ ไม่

ท่าน อย่า เพ้อ ถาม ถึง ชื่อ แด่ แซ่ คอ ไป เลย เมื่อ ท่าน พัน ไภย แด้ว จึง
 จะ บอก ให้ แด้ว แด้ว ถาม ว่า ตัว ท่าน แซ่ ไต ชื่อ ไร บ้าน อยู่ ที่ ไหน เถ่า
 ฮองหยก ก็ บอก แซ่ แด้ว ชื่อ ทั้ง คำ บด บ้าน ให้ ฟัง แด้ว ฮองหยก ถาม ว่า ที่
 คำ บด นี ชื่อ ไร หญิง ทั้ง สอง บอก ว่า ชื่อ คอ กัง เค้า ฮองหยก ถาม ว่า แค
 นี ไป ลัก เมื่อ ไร จะ ถึง เมือง กวาง ตุง หญิง ทั้ง สอง บอก ว่า หลาย วัน อยู่
 แต่ จะ ไป เมือง กวาง ตุง ต้อง ข้าม ฟาก ไป จีน ผั่ง ข้าง ไหน ฮองหยก ถาม
 ว่า กระนั้น ท่าน จง ส่ง เคารวะ ให้ ข้าม ส่ง ข้าพเจ้า ด้วย หญิง ทั้ง สอง ว่า ซึ่ง จะ
 พา ท่าน ข้าม ไป นั้น ไม่ เปน ไร คอก แต่ ท่าน จะ ขน เติน ตรง นี้ ถ้า บาก นึก
 ด้วย หนทาง เติน ยาก ท่าน จง ไป เรือ กับ ข้าพเจ้า ก่อน ต่อ ถึง คำ บด
 บัก พอก ภัย แด้ว จึง ขน บก ทาง นั้น เติน ง่าย ไม่ มี ไจร ผู้ ร้าย ที่ จะ เขี้ยค เขี้ยพ
 ฮองหยก ก็ มีความ ยินดี ยอม ไป ใน เรือ ด้วย เวลา เข้า เย็น หญิง ทั้ง สอง
 จัด อาหาร แด้ว เขี้ยพ ฮองหยก กิน พร้อม กัน ต่าง คน ก็ พุด จา ปรา ได้ ด้วย
 ข้อ ความ ต่าง ๆ ตาม ธรรมเนียม มี ไต มีความ รังเกียจ แต่ หญิง ทั้ง สอง
 นั้น หยาก จะ ดู ใจ ฮองหยก ผู้ หนึ่ง พุด ว่า ข้าพเจ้า เห็น ท่าน พัด มา มี
 ความ สงสัย นึก จะ ยก น่อง ถ้าว ให้ เปน ภรรยา ท่าน จง อยู่ กิน ด้วย
 กัน ตาม ปราณา เถิด ฮองหยก ตอบ ว่า ท่าน ทั้ง สอง มี คุณ ต่อ ข้าพเจ้า มาก
 ซึ่ง จะ ทำ อย่าง นั้น ไม่ ได้ ด้วย ท่าน ผู้ ใหญ่ ของ ท่าน ทั้ง สอง ยัง มี อยู่ มิ
 ได้ พร้อม ใจ จะ ทำ ล่วง เกิน ไป ก็ ไม่ ควร หญิง ผู้ หนึ่ง ตอบ ว่า บิดา
 มารดา ของ ข้าพเจ้า ไม่ มี แด้ว ยัง แค ข้าพเจ้า เปน ผู้ ใหญ่ เห็น ว่า นาน
 ไป ท่าน จะมี วิชา นาค เปรน ที่ ฟัง ได้ จึง จะ ยก น่อง ถ้าว ให้ เปน ภรรยา ซึ่ง
 ท่าน ไม่ เต็ม ใจ นั้น มีความ รังเกียจ สิ่ง ไร หรือ ฮองหยก ว่า ข้าพเจ้า ไม่ มี
 ความ สงสัย สิ่ง ไต คอก แต่ เห็น ว่า ท่าน ทั้ง สอง มี คุณ ต่อ ข้าพเจ้า เมื่อ
 คราว ขัด ล้น นี ควร ที่ จะ รัก ไคร ให้ เหมือน กับ ญาติ อัน สนิท ซึ่ง จะ คิด
 อย่าง อื่น ไป นั้น ไม่ ชอบ หญิง นั้น ได้ ฟัง ก็ ไม่ ตอบ ประการ ไต ครั้น เวลา
 คำ จึง ขวน ฮองหยก นอน ที่ แหว่ง เดียว กัน ฮองหยก ก็ นอน โดย ปกติ มิ ได้

ได้ฟัง จึงถามว่า ท่าน ดีบุ ไม่รู้ ความ หรือ ว่า พวกโจร พาเอา บิดา
 มารดา แตนาง เคี้ยเชี้ยเจี้ยะ ไปไว้แห่งใด เคี้ยจ้อเหลง บอกว่าคน ข้าพเจ้า ดีบุ
 ก็หนักหนา ยังไม่ได้ข่าว คราวเคย บัดนี้ ท่าน มา ก็ ดีแล้ว ขอ สติปัญญา
 ช่วย คิด อ่าน ด้วย สองหยก ได้ฟัง นั้น ตรึกตรอง อยู่ ครู่ หนึ่ง จึง ว่า
 การ เรื่อง นี้ จะคิด อย่างอื่น เห็น ไม่ได้ ข้าพเจ้า ต้อง ทำ เรื่อง รว ไปยื่น
 คอ ชกเหลง จึง จะ ต้อง ที่ เคี้ยจ้อเหลง ได้ฟังก็เห็น ชอบ ด้วย ชวน สองหยก
 พัก อยู่ ที่ เรือน เด็ก นั้น ครั้น เวลา คำ สองหยก ทำ เรื่อง รว ฉบับ หนึ่ง
 มี ความ ว่า ข้าพเจ้า สองหยก อยู่ บ้าน ขอช่วยคิง แหวง เมือง ขอเหยี่ยวกั๊ก มี
 ความ ชัด ช้อง ทำ เรื่อง รว มา ยื่น คอ ท่าน บิ อี ผู้ว่า ที่ จึงตก ดำรง
 ราชการ เมือง กวางคัง ฉบับ หนึ่ง ด้วย เดิม บิดา ข้าพเจ้า ใช้ ไปเยี่ยม อา
 ณะ บ้าน ขอช่วย ข้าพเจ้า ไปถึง ตำบล บ่วยช่วยคิง เคี้ยวฉิดกั๊ก มี ความ
 รัก ใคร่ ยก นางเคี้ยเชี้ยเจี้ยะ ผู้ บุตรี ให้เป็น ภรรยา ข้าพเจ้า ได้ มัน ไว้แล้ว
 ลา เคี้ยวฉิดกั๊ก เดิน ต่อ ไปถึง เขาเกี้ยกุกุเหนีย ได้ นางกิมฮวยกิงจี้ เป็นภรรยา
 จึง ข้า อยู่ ยัง หา ได้มา แต่งงาน กับ นางเคี้ยเชี้ยเจี้ยะ ไม่ แล้ว ข้าพเจ้า ออก
 จากเขาเกี้ยกุกุเหนีย เดิน ไปถึง เขา เทียนเมืงซัว พวกโจร จับ ไว้ ครั้น ข้าพเจ้า
 นั้น ได้ มา ถึง บ้าน บ่วยช่วยคิง ได้ ความ ว่า ส่อจกเลี้ย กับเยี้ยวฉิง คบคิด
 กัน พา พวกโจร มา ปล้น บ้าน จับเอา เคี้ยวฉิดกั๊ก กับ ภรรยา แตนางเคี้ย
 เชี้ยเจี้ยะ ทั้ง เก็บ เข้า ของ เงิน ทอง ไปหมด แล้วเอา เฟื่อง เผา เรือน เลี้ย
 ฉิน เคี้ยจ้อเหลง ได้ ทำ เรื่อง รว ไปยื่น คอ ชุนนาง ผู้ ชำระ ก็ หา ชำระ ให้
 ไม่ ขอ ท่าน ได้มีความ กรุณา แก่ ดีแล้วผู้ยาก ไปรดชำระ ให้เห็น เท็จ
 แถจริง ด้วย ครั้น ทำ เรื่อง รว แล้ว เวลา รุ่งเช้า ชวน เคี้ยจ้อเหลง ออก
 จากบ้าน บ่วยช่วยคิง ตรง ไป เมือง กวางคัง พอ ชกเหลง ออก ว่า ราชการ
 สองหยก เอา เรื่อง รว ไปยื่น แก่ ชุนนาง พนักงาน ๆ นำเอา เรื่อง รว ของ
 สองหยก เข้า ไป ให้ชกเหลง ๆ รับมา อ่าน ดู สิ้น ข้อความ แล้ว รู้ ว่า

ฮองหยก ล่าม นางกิมฮวยกงจู เป็น ผู้ ยืน กั้น คุก เรือง ราว ทิ้ง เลี้ยว แล้ว ให้ คน ใช้
 ไป พา ตัว ฮองหยก เข้า มา ฮองหยก คุก เข้า ลง คำนับ แล้ว นั่ง พง อยู่ ชก เหน
 ถาม ว่า เหตุ ไร เจ้า จึง ไป ร่วม คิด กับ พวก โจร เขา เทียน เป่ ซิว ซึ่ง เป็น พาต
 ประพฤติ การ หยาบ ซ้ำ ทำให้ ราช ฏร เดือด ร้อน ฮองหยก ตอบ ว่า
 ข้าพเจ้า มิ ได้ คบ คำ สมาคม กับ พวก โจร ชก เหน ว่า เจ้า ไป เป็น ล่าม นาง
 เอียน เต่า ผู้ บ่วย เอง ไม่ ใช่ หรือ ฮองหยก ตอบ ว่า เดิม บ่วย เอง นาย โจร
 ล้อม ข้าพเจ้า ไว้ ข้าพเจ้า ลับ เป็น ล่าม รก ภายหลัง บ่วย เอง ใช้ คน
 มา เกย ญ ถ่อม ข้าพเจ้า ว่า ถ้า ข้าพเจ้า อยู่ ด้วย บ่วย เอง จะ ยก นาง เอียน
 เต่า ผู้ พี้ ให้ เป็น ภรรยา ข้าพเจ้า คิด ว่า จะ ลับ ต่อ ไป พวก โจร ก็ มาก นัก
 เห็น จะ ลับ ไม่ ได้ จึง ขอ สัญญา แก่ บ่วย เอง ไว้ สาม ข้อ ข้อ หนึ่ง ให้
 เลิก การ เป็น โจร เลี้ยว ข้อ สอง จะ ให้ นาง เอียน เต่า เป็น ภรรยา น้อย ข้อ
 สาม อยู่ ด้วย กัน เดือน หนึ่ง แล้ว จะ กลับ มา บ่วย เอง ก็ ยอม ตาม สัญญา
 ข้าพเจ้า ๆ เห็น บ่วย เอง ยอม โดย สุจริต จึง ได้รับ เป็น ล่าม นาง เอียน
 เต่า เพราะ ปรากฏา จะ รักษา ชีวิต ไว้ ครั้น ได้ ชอง ก็ หนี มา ชก เหน
 ได้ พง จึง ว่า เจ้า นี้ เป็น นาย โจร ใหญ่ ตัว สำคัญ ซึ่ง ทำ เรือง ราว มา ยืน
 นั้น เพราะ จะ ใคร รู้ เหตุ การ เมือง เรา แด ความ เรือง น กมิ ไซ่ การ ของ
 เจ้า ไป เก็บ เอา ความ เขา ผู้ อื่น มา ว่า ด้วย ปรากฏา จะ มา อยู่ เป็น ใต้ คู้ ก
 เรา พอ รู้ เท่า ทัน ดอก ฮองหยก ได้ พง จึง ว่า เคย ญ กัก เป็น บิดา ภรรยา
 ของ ข้าพเจ้า โดย จริ ภา ไซ่ ผู้ อื่น ไม่ ครั้น ข้าพเจ้า หนี โจร มา ได้
 เคย ญ เหล่ง ก็ อ่อน อด ให้ ช่วย จะ หนึ่ง เลี้ยว ก็ ไม่ ควร จึง ต้อง เอา ฐระ ท่าน อย่า
 สง ใส ยเลย ว่า คบ คิด กับ พวก โจร มา เป็น ใต้ คู้ ก ความ สำคัญ จริ ง ของ
 ข้าพเจ้า ดัง นี้ ชก เหน ได้ พง ก็ ตวาด แล้ว ว่า อ้าย นี้ ซา ตี ผู้ ร้าย ใจ แรง
 ซึ่ง จะ ถาม โดย ดี ที่ ไหน จะ รับ ต้อง เขียน ถาม เอา ข้อ ความ จง ได้ พง
 แล้ว สั่ง คน ใช้ ให้ เอา ฮองหยก ไป ค่าย สิบ ที่ ฮองหยก เจ้ม ปวด มาก จน
 ถูก ไม่ ใคร จะ ได้ ชก เหน เห็น ดัง นั้น ก็ สั่ง คน ใช้ ให้ ส่ง ฮองหยก ไป ให้

อึ้งเจ็กเกย ขำระ อีก คน ไซ้ ก็ คำนิม ลา พา สองหยก ไป ส่ง ให้ อึ้งเจ็กเกย
 แล้ว บอก ความ ตาม ชกเหง ตั้ง อึ้งเจ็กเกย ได้ ฟัง ก็ มีความ ยินดี ด้วย
 นี้เสีย เป็น คน โดน ก็ คิด ว่า สองหยก เป็น ใหญ่ อยู่ ที่ เขา เทียน เป่ ชัว มี
 ทรัพย์สิน เงิน ทอง มาก มัน เรา ขำระ ความ เรือง น คง ได้ สนิมน เป็น แน่
 คิด เห็น ดัง นั้น แล้ว ก็ ตั้ง คน ไซ้ ให้ พา สองหยก เข้า มา สองหยก ต้อง
 ถูก ตี เจ็บ รมม ไป ทั้ง กาย นิ่ง ไม่ได้ ก็ หมอบ พุบ อยู่ อึ้งเจ็กเกย เห็น ดัง
 นั้น ก็ โกรธ ร้อง ทั่ว แล้ว ว่า เจ้า นี้ เข้า มา ทำ ไม่ จึง ไม่ คุก เข้า คำนิม เรา
 สองหยก ว่า ข้าพเจ้า ถูก ตี เจ็บ บ่อย มาก นึก คุก เข้า คำนิม ท่าน ไม่ได้ ท่าน อย่า
 ถือ โทษ เลย อึ้งเจ็กเกย ว่า ถ้า ภาระ นั้น จง ไป รักษา ตัว เสีย ให้ คลาย
 ก่อน จัง จะ ขำระ พวก แล้ว ก็ ตั้ง คน ไซ้ ให้ พา สองหยก ไป ส่ง ให้ ผู้ คุม
 รักษา ไว้ ใน ที่ ซึ่ง คน ซึ่ง อึ้งเจ็กเกย งด ไว้ ยัง ไม่ ขำระ สองหยก นั้น เพราะ
 ปราณ จะ เอา สนิมน คน ไซ้ ก็ พา สองหยก ไป ส่ง ให้ ผู้ คุม ตาม อึ้งเจ็กเกย
 ตั้ง คน ไซ้ ไว้ ใน ที่ อึ้งเจ็กเกย ผู้ นาย ว่า จะต้อง การ สนิมน จึง กระซิบ
 พูด กับ สองหยก ว่า ตัว ท่าน ตก เข้า มา อยู่ ใน อำนาจ นาย เรา ท่าน จะ เอา อะ
 ไร ให้ แก่ นาย เรา บ้าง นาย เรา จะ ได้ ช่วย ส่ง เพราะ ให้ โทษ ทัณฑ์ มา บาง
 ดง สองหยก ตอบ ว่า เรา มา แต่ โกล ไม่มี สิ่ง ไร เลย ได้ แก่ เสื้อ กับ กังเกง
 คิด ตัว มา เท่านั้น จะ เอา อะไร ให้ แก่ นาย ท่าน ไม่มี แล้ว คน ไซ้ ได้
 ฟัง จึง ว่า ตัว ท่าน เป็น นาย โจร ใหญ่ ว่า ไม่มี สิ่ง ไใด ใคร เขา จะ เชื้อ สองหยก
 ตอบ ว่า เป็น ความ สัตย์ จริง ข้าพเจ้า ไม่ ปด ดอก คน ไซ้ อึ้งเจ็กเกย ว่า ถ้า
 ภาระ นั้น ท่าน จง มี หนังสือ ไป ถึง ภรรยา ขอ เงิน ทอง แด่ เจ้า ของ ที่ ดี มี ราคา มา
 ก็ เห็น จะ ได้ ไม่ ยาก อะไร นึก มัน ท่าน บิด พัว อยู่ ดังนี้ ไผ่ จะ มี ถึง
 ท่าน มัน คง สองหยก ว่า ข้าพเจ้า หา ไซ้ เป็น สามี่ นาง เขียน เล่า โดย สัจ ใจ
 ไม่ เป็น แต่ หลง ทาง ไป เขา จับ ตัว ไว้ จึง ต้อง ยอม เป็น สามี่ เขา ภายหลัง
 ข้าพเจ้า หนี มา เสีย เขา คง โกรธ แค้น มาก โดย จะ ฝาก หนังสือ ไป ที่ ไหน
 เขา จะ ให้ อะไร มา ท่าน จง ตรี กตรอง ดู เกิด คน ไซ้ อึ้งเจ็กเกย ตอบ

ว่า ซึ่ง ท่าน พุด ก็ ถก ดอก ถ้า อย่าง นั้น ท่าน นิยม เชน เลี้ย หรือ สองหยก
ได้ พัง จึง ว่า การ ช้าง นำ แล้ว แต่ บุญ แด กรรม จะ เปน ไป คน ใช้ อังเจ็กเกย
ก็ กลับ มา แฉง ความ แก่ อังเจ็กเกย ตาม ที่ ได้ พุด กับ สองหยก ทุก ประการ อัง
เจ็กเกย ก็ นั่ง อยู่ ประมาณ สี่ วัน ห้า วัน ไม่ เห็น ผู้ ไ้ มา เดิน เห็น บน ชาติ ด้วย
ความ สองหยก จริง อย่าง คำ คน ใช้ บอก ที่ โกรธ สองหยก เปน อัน มาก
จึง ให้ เอา ตัว สองหยก มา ถาม ว่า มี ผู้ ก่อ ตัว โทษ ว่า เอง คบ คิด กับ พวก ไ้
เขา เทียน เป้น ชั่ว จะ มา ต่ เมือง กวางต้ง นั้น จริง หรือ ถาม ดั่ง นั้น แล้ว ตั้ง
กระดาศ กับ ภา กับ ให้ สองหยก เขียน คำ ให้ การ สองหยก รับ กระดาศ กับ
ภา กับ มา แล้ว เขียน หนังสือ ลง แปร ตัว ว่า สองเทียน เฮ่า ทา ดี ถ้า ซ้อซิม
แปล ว่า ขอ เทพธิดา พาดิน จง เปน พยาน ข้าพเจ้า ผู้ ไ้ ขอ สัตย์ ด้วย เกิด เขียน
แล้ว ตั้ง ให้ แก่ อังเจ็กเกย ๆ รับ หนังสือ มา ดู ก็ โกรธ จึง ว่า เอง นี้ พุด
เยื่อ หึง นึก ว่า แล้ว ตั้ง คน ใช้ ให้ เอา สองหยก ผูก เข้า เข็ม เข็ม สองหยก
ให้ การ ยื่น คำ อยู่ ว่า หา ได้ คบ คิด กับ พวก ไ้ มา ทำ อันตราย เมือง กวางต้ง
ไม่ แต่ ทำ ดั่ง นี้ ถึง สี่ วัน สองหยก เจ็บ ปวด เหลือ ทน จน พุด ไม่ ออก
อังเจ็กเกย เห็น ดั่ง นั้น ก็ ตั้ง ผู้ คูม ให้ เอา สองหยก จำ ชั่ง ไ้ ครั้น เวลา คำ
สองหยก ก็ สลับ ไป

ฝ่าย นางเจ็กเอง ซึ่ง ตาย แทน นางกิมฮ่วยกงจู้ นั้น เดชะ ความ สัตย์
แด่ กระตัญญู ไป เกิด เปน เทพธิดา แต่ ยังมี ไ้ จง รัก รัก ดี ค่อ สองหยก แด
นางกิมฮ่วยกงจู้ อยู่ ครั้น วิชา ว่า สองหยก ถูก เขียน คำ มี บาต แด ย่อยยับ ทั้งกาย
เจ็บ เหลือ ก่า ถึง จน สลับ ไป ก็ ตั้ง ส่าร จึง คิด ว่า สองหยก นี้ มี ความ สัตย์
ซ้อ มัน คง นึก ไม่ ควร เคย จะ มา ทน ทุกข์ ต้ามาก ด้วย บุญญา คน กังดิน
ซึ่ง เปน ทางนี้ ก็ เพราะ กรรม ทำ ไ้ ถ้า เรา ไม่ ช่วย สองหยก คง เปน อันตราย
คิด แล้ว ออก จาก ที่ อยู่ เอา ยาทิพย์ เม็ด หนึ่ง มา ใส่ ลง ใน ปาก สองหยก แล้ว
กลับ ไป พอ เวลา ไ้ ถู รุ่ง สองหยก พน ขน เห็น ยา อยู่ ใน ปาก จึง
คิดว่า ชะรอย เทพธิดา นี้ มีความ เมตตา เรา เอา ยา วิเศษ มา ให้ ดอก กระมัง คิด

แล้วก็นำเขาเข้าไปด้วย อำนาจยาทิพย์บาดแผลที่ถูกเขี่ยตีก็หาย
ร่างกายซึ่งบอบช้ำเป็นปรกติดังเก่า สองหยกมีความยินดีนอนหลับไป
ฝ่ายภรรยาซึ่งเจ็กเกยนั้นเป็นปมที่หน้าผากมาช้านานรักษาเท่า
ไรก็ไม่หาย ซึ่งเจ็กเกยวิตกเป็นอันมาก เวลาคืนวันนั้นซึ่งเจ็กเกย
กับภรณานอนอยู่ด้วยกันฝันว่ามีนางเทพธิดาองค์หนึ่งลงมาจาก
อากาศบอกว่าชื่อจุลเจิมม้วยเป็นคนใช้ของนางเง็กเอง ๆ ให้มา
บอกแก่ท่านว่า ถ้าท่านช่วยสังเคราะห์สองหยกพันโถยแต่ปมที่หน้า
ผากหายเป็นปรกติ मैंท่านไม่เอาอะไรกลับคิดทำร้ายสองหยก ปมที่
หน้าผากจะกลับเป็นขึ้นมากว่าแต่ก่อน บอกแล้วก็เอามืดเชือกปม
หลุดออกจากหน้า ซึ่งเจ็กเกยกับภรรยาตกใจตื่น ภรรยาซึ่งเจ็กเกย
หลับดูเห็นปมนั้นหายจริงก็ดีใจ ต่างคนต่างให้ฟังความถูกต้องกัน
ภรรยาซึ่งเจ็กเกยก็อ่อนหวานซึ่งเจ็กเกยให้ช่วยสังเคราะห์สองหยก ซึ่ง
เจ็กเกยจึงว่าสองหยกเป็นคนดีทีเดียว เราไม่รู้เลยเขี่ยตีจนเจ็บ
บ้วยหนักหนาบ้านนี้จะตายเสียดอกกรรมัง ถ้ายังอยู่จึงจะช่วย พอ
เวลาสว่างก็เรียกคนใช้มาสั่งให้ไปบอกผู้คุมพาสองหยกมา
ฝ่ายผู้คุมครั้นเวลาเช้าตื่นนอนขึ้น เห็นสองหยกนั่งอบุเป็น
ปรกติกมิได้เจ็บบ้วยบาดแผลที่นิ้วตัวก็หายไปสิ้น มีความสงสัย
จึงถามว่าเมื่อเวลาไหนท่านถูกเขี่ยตีแตกยับยั้งตัว เวลาวัน
นั้นแผลหายไ้ ท่านมีความรู้สิ่งใดหรือ สองหยกตอบว่าเราจะมี
วิชาอันใดก็หาไม่ ซึ่งเป็นทั้งนี้เพราะเราประพฤติกการดีตั้งอยู่ใน
ความสุจริต มิได้คิดประทุษฐร้ายต่อแผ่นดิน เทพธิดาจึงบันดาล
ช่วยเราให้เห็นปรากฏแก่คนทั้งหลาย เมื่อขณะพูดกันอยู่นั้น พอคน
ใช้ซึ่งเจ็กเกยมาถึง จึงบอกผู้คุมว่าอันเจ็กเกยให้พาสองหยกไป
เดี๋ยวนี้ ผู้คุมได้ฟังก็ชวนสองหยกกินอาหารเสร็จแล้วพาตัวไปส่ง
ให้ซึ่งเจ็กเกยตามสั่ง ซึ่งเจ็กเกยเห็นสองหยกเดินมาแต่ไกลไม่มีบาด

แผด รอย ไม้ ที่ ตี แต่มิได้เจ็บ บ่อย บอบ ข้ำ เหนือหน้า แต่ ก้อน ร่างกาย ผ่อง
ใส ปรกติ รั้วว่า เทพธิดา ช่วย อุปถัมภ์ ก็มี ความ รัก ใคร ชองหยก เปน อัน
มาก จึง พุด ว่า ซึ่ง ชกเหง ส่ง ท่าน มา ให้เรา ชำระ หนี้ เพราะ ชกเหง โกรธ
แค้น นางกิมฮวยกงจู้ ผู้ ภรรยา ท่าน ด้วย นาง กิมฮวยกงจู้ ค่ะ สาเหตุ อยู่
กับ ชกเหง ๆ ทำ อะไร นางกิมฮวยกงจู้ ไม่ได้ จึง แกล้ง ดึงเอา ว่า ท่าน เปน
นาย โจร แล้ว เขียน ตี ให้ ได้ ความ เจ็บ อาย เพราะ รั้ว ว่า ท่าน เปน
สามี นางกิมฮวยกงจู้ แต่ ที่ จริง นั้น ท่าน ก็ มี ความ ผิด อยู่ หนึ่ง
ด้วย ไป ได้ นาง เอียนเถาะ เปน ภรรยา คน ที่ ไม่ ด่วง รั้ว ใน ใจ ท่าน เขา
เห็นว่า ท่าน ไป อยู่ เขา เทียน เบี้ยว นั้น คง ประพฤติ เปน โจร ตาม กัน
ไป ถึง แค่นี้ เรายัง ส่ง ไล่ อยู่ มา บัดนี้ เห็น ความ ดี ของ ท่าน
แล้ว จึง ได้ เห็น จริง ด้วย แต่ ซึ่ง จะ ไม่ รับ นั้น ไม่ได้ ถ้า ท่าน ไม่
รับ ชกเหง ส่ง ไป ให้ ผู้ อื่น ชำระ อีก ท่าน จะ ยับ เย็น เสีย แม้ รับ แล้ว จะ
ได้ ตก อยู่ กับ เรา ที่ นี้ เรา จึง จะ ช่วย แก้ ไข ต่อ ไป ชองหยก ได้ พัง มี
ความ ส่ง ไล่ ด้วย ถัด ว่า อังเจ็กเกย จะ พุด พอสอง ให้ รับ จึง ตอบ ว่า
ข้าพเจ้า หา ได้ ประพฤติ เปน โจร ไม่ จะ ให้ รับ อย่างไร ได้ ท่าน จง
ครีครว ของ ดู เกิด ถ้า รับ แล้ว ชื่อเสียง ก็ จะ เสีย ไป ความ ผิด คง อยู่
แก่ ข้าพเจ้า มาก อังเจ็กเกย ได้ พัง ก็ รั้ว ว่า ชองหยก ส่ง ไล่ ไม่ เชื่อ ถ้อย
คำ ของ ตัว จึง บอก ว่า เมื่อ เวลา คืน นี้ เรา นอน อยู่ กับ ภรรยา มี นาง เทพธิดา
องค์ หนึ่ง มา เข้า ผั้น ว่า นาง เจ็กเอง ไซ้ มา ให้ บอก แก่ เรา ว่า ท่าน เปน คน ดี มี
ความ สัตย์ ซื่อ มั่นคง มิ ได้ ประพฤติ เปน โจร อย่าง เขา ว่า ถ้า เรา ช่วย
ส่งเคราะห์ ท่าน พัน ไก่ จะ รักษา ปม ที่ หน้า ภรรยา เรา ให้ หาย บอก
แล้ว เอา มีด เขียด ที่ ปม พอ เรา กับ ภรรยา ตก ใจ คืน ปม ที่ หน้า ภรรยา
เราก็ หาย เรา จึง ได้ รั้ว ว่า ท่าน เปน คน ดี โดย แท้ ด้วย ปม ที่ หน้า
ภรรยา เรา เปน นั้น ชำ นาน รักษา เท่าไร ไม่ หาย เดียวนี้ ปรกติ แล้ว เรา คิด
ถึง คุณ ท่าน จะ ช่วย ส่งเคราะห์ ท่าน อย่า ได้ เกรง ใจ เลย ชองหยก ได้ พัง

ก็ สัน สงไสย รั ว่า อังเจ็กเกย พุด โดย สุจริต จึง ว่า ถ้า กระนั้น ท่าน
เห็น ควร อย่างไร ก็ แล้ว แต่ ท่าน จะ สงเคราะห์ เกิด อังเจ็กเกย เห็น ว่า
ฮองหยก เชื้อ ถ้อย คำ ของ ตัว ก็ มีความ ยินดี ให้ เล่ม ยื่น เขียน คำ สารภาพ
ของ ฮองหยก ไว้ แล้ว ตั้ง ผู้ คุม ให้ พา ฮองหยก กลับ ไป แต่นั้น มา
ผู้ คุม ก็ ไม่ จำ จอง ฮองหยก ให้ ได้ ความ ลำบาก อังเจ็กเกย ก็ ช่วย อุปถัมภ์
บำรุง ฮองหยก มีความ สุข ถ้า ว่าง ราชการ อังเจ็กเกย ให้ ผู้ คุม พา ตัว
ฮองหยก มา พุด กัน เล่น มิ ได้ ขาด

ฝ่าย เคียง จื่อเหตง คอย ฟัง ความ อยู่ ข้าง นอก รั ว่า ฮองหยก เข้า ไป
ยื่น เรื่อง รวช เหน โกธ ทำ โทษ เขียน คือ ฮองหยก แล้ว ส่ง ไป ให้ อังเจ็ก
เกย ขำระ ก็ ตกใจ รับ กลับ ไป บ้าน ตรึก ตรอง หา อุบาย ที่ จะ ช่วย แก้ไข
ฮองหยก ก็ ไม่ เห็น ช่อง มีความ วิคต มาก คอย ฟัง ข่าวคราว อยู่ เหนือ ๆ

ฝ่าย นาง บ่วยกงจู้ กับ ไพร่ พุด ซึ่ง เม่า สุรา นอน หลับ อยู่ ที่ เขา
โต พัง ชั่ว นั้น ครั้น เวลาดัง นั้น เม่า เข้า ต้น ชั่ว ไม่ เห็น ฮองหยก ก็ ตกใจ เทียว
ค้นหา ไม่ พบ จึง ได้ รั ว่า ฮองหยก นั้น นาง บ่วยกงจู้ เสียใจ นึก คิด ว่า
ซึ่ง ฮองหยก นั้น ไป ได้ ครั้น เพราะ เรา มีความ ประมาท แล้ว สุรา เม่า
มาก เกิน ประมาณ มิ ได้ ตรอง การ ที่ จะ ระมัด ระวัง ฮองหยก ๆ จึง หัน ไป
ได้ จะ ต้อง ให้ ไพร่ พุด ทั้ง หลาย แยก ย้าย กัน คิด ตาม ด้วย คำบด น
ถ้วน แต่ ซอก ห้วย ชาร เขา เดิน ยาก เห็น ฮองหยก จะ ไป ไม่ ไกล นึก ดอก
กรรมัง คิด แล้ว ตั้ง ไพร่ พุด ทั้ง ปวง ว่า ท่าน จง ช่วย สืบ หา ฮองหยก
ให้ พบ จง ได้ ไพร่ พุด ทั้ง หลาย ก็ คำนับตา แยก ย้าย กัน ไป เทียว สืบ เล่า
ทุก คำบด ก็ ไม่ พบ ประ ได้ ความ แต่ ว่า นาง กิมฮวยกงจู้ นั้น หก ตาย ไม่
กลับ ไป ตั้ง อยู่ เขา เกียกยูง เน้น ตาม เดิม ก็ พา กัน กลับ มา แจ้ง ความ แก่
นาง บ่วยกงจู้ ทุก ประการ นาง บ่วยกงจู้ ได้ ฟัง ก็ ตกใจ คิด ว่า เหตุ ไฉน
หนอ จูกัดถง จึง พ้อ ดวง เรา นาง กิมฮวยกงจู้ ยัง อยู่ แก่ ถัง บอก ว่า ตาย
ดังนี้ คิด แล้ว ก็ คุม ไพร่ พุด กลับ มา เขา เทียน เบี้ยว มีความ เสียใจ

ด้วยสองหยกหนึ่งเป็นอันมาก ครั้นถึงเขาเทียนเบ๊ซัว ตรงไปที่พัก ก็
ร้องให้เศร้าโศกถึงสองหยกจนไม่เป็นอันกินอันนอน บ่นเองกับ
จูกัดลง วู้ตงหนี่ก็มาเยี่ยม นางบว๋ยกงจู้ เห็นจูกัดลงมากก็โกรธ จึง
ว่าไม่ควรที่เลยกินซื้อจะมาพ้อดวงเรา จูกัดลงได้ฟังก็ตกใจถามว่า
ข้าพเจ้าพ้อดวงถึงใดท่าน นางบว๋ยกงจู้ว่าเราดื่มรู้ความมาเป็นแน่
ว่านางกิมฮวยกงจู้ยังอยู่ เหตุไรท่านแค้นอุบายหลอกเราว่านางกิม
ฮวยกงจู้ตายเล่าไม่ปดเราดอกหรือ จูกัดลงได้ฟังมีความสงสัย จึง
ตอบว่าท่านอย่าเพื่อเชื่อฟังก่อน ซึ่งนางกิมฮวยกงจู้ตายนั้นเห็นด้วยกัน
มากมิใช่ข้าพเจ้าจะลงท่านเมื่อไร ซึ่งมีผู้มาบอกเล่าว่านางกิมฮวย
กงจู้ยังอยู่นั้นเป็นที่สงสัยนัก ข้าพเจ้าจะขอสืบดูจึงจะรู้ความเป็น
แน่ได้ โดยนางกิมฮวยกงจู้ยังไม่ตายข้าพเจ้าก็คงจะคิดอุบายกำจัด
เสีย ท่านอย่าวิตกเลย แต่ข้าพเจ้าได้ยินข่าวว่าสองหยกหนึ่งท่าน
มีความทุกข์ร้อนจนไม่เป็นอันกินอันนอนนั้น ข้าพเจ้ามีความวิตก
นัก นางบว๋ยกงจู้ได้ฟังก็นั่งอยู่ บ่นเองจึงว่าซึ่งสองหยกหนึ่งไป
ครึ่งนี้ เพราะท่านมีความประมาทพาสองหยกไปหาไม่ที่ไหนสอง
หยกจะเห็นได้ ท่านจะเศร้าโศกทำไมเขาไม่อาไถยพวกเราแล้วจึงหนี
ทำไมกับสามีคนหนึ่ง ถึงสองหยกหนึ่งไปคนอื่นที่ดีก็ยังมามาก ไข้
จะสิ้นไว้แล้วเมื่อไร ท่านอย่าทุกข์ร้อนเลย นางบว๋ยกงจู้ได้ฟังก็
โกรธ จึงว่าเองพูดอย่างนั้นเหมือนไม่มีความอาย สองหยกยังอยู่
จะหาชายอื่นมาเป็นสามีอีกนั้นเอาหน้าไปไวที่ไหน ถ้าไม่ได้อยู่
กับสองหยกเรา จะบวชเป็นชี้อยู่ดีกว่า พูดแล้วก็ร้องไห้ บ่นเอง
กับจูกัดลงเห็นนางบว๋ยกงจู้โกรธ คำนับตา กลับมาที่อยู่ ตั้งแต่นั้น
นางบว๋ยกงจู้ไม่มีความสบายเลย เพราะเศร้าโศกถึงสองหยกมากจน
ร่างกายซูบผอมผิดปกติ คิดหาอุบายที่จะไปตามสองหยกอยู่มิได้ขาด
พอเวลาวันหนึ่งนั้นตัวตอ นายโจวซึ่งตั้งอยู่เขาเทียนเบ๊ซัว เป็นคนชอบพอ

รักใคร่ กับ บ่วยเอง ให้คน ใช้น้ำหนึ่งถ้วย มา เสิร์บ บ่วยเอง กับ จุกก็ลง
ไป กินโต๊ะที่ เขาเดินชัว บ่วยเอง กับ จุกก็ลง ก็ ไป นางบ่วยกงจู้ ด้งนั้น
มีความ ยินดีนัก จึง เรียก อึ้งหัง ซึ่ง เปน บ่าว สองหยก มา ถาม ว่า ท่าน
รัก บ้าน บ่วยฮวยฉิง หรือ ไม่ อึ้งหัง ว่า ข้าพเจ้า ได้ แวะ เข้า ไป กับ สองหยก
เมื่อ แรก ครั้ง หนึ่ง ท่าน จะ ชะรุ่ สิ่งใด หรือ นาง บ่วยกงจู้ ได้ พัง ก็ ดีใจ
จึง ว่า ท่าน จง พาเรา ไป บ้าน บ่วย ฮวยฉิง เห็น จะ พบ สองหยก ดอกกระมัง
อึ้งหัง ว่า ถ้า ท่าน รัก ใคร สองหยก โดย แท้ แล้ว ถึง ไม่ พบ ที่ บ้าน บ่วย
ฮวยฉิง ก็ เคย ไป บ้าน ขอฮวยฉิง คง พบ เปน แน่ นางบ่วยกงจู้ จึง ว่า
จะ ตามาก ยาก ง่าย สัก เท่า ไร เรา จะ ตาม ไป ให้ พบ สองหยก จง ได้ อึ้งหัง
ได้ พัง ก็ มีความ ยินดี จึง ว่า ซึ่ง ท่าน คิด นั้น ควร นัก จัด ได้ ชื่อ ว่า จง
รัก รักดี ต่อ สองหยก โดย แท้ แต่ ซึ่ง จะ เดิน ตาม ทาง นั้น ท่าน จะ แ่่ง ตัว
อย่างไร นางบ่วยกงจู้ ว่า ท่าน อย่า วิคก เคย เรา จะ แ่่ง เปน ชาย มี
ให้ ใคร สง่ได้ย ท่าน รีบ ไป จัด แ่่ง โดย เร็วเถิด อึ้งหัง คำนั้น ตา ออก
มา จัก เข้า ของ ใส่ หาบ แล้ว คอย ทำ นางบ่วยกงจู้ อยู่

ฝ่าย นางบ่วยกงจู้ นั้น เอาเงิน พัน คำตั้ง ใส่ ถัง ใน หีบ แล้ว จัด แ่่ง
เข้า ของ เงิน ทอง ซึ่ง จะ ไป ใช้น้ำ สอย ซื้อ กิน ตาม ทาง มอบ ให้ อึ้ง สอง คน ใช้น้ำ
เสิร์ฟ แล้ว เรียก นายหมวด นายกอง มา สั่ง ว่า เราจะ ไป ตาม หา สองหยก
ท่าน ทั้งหลาย จง ช่วย กัน ระว้ รักษา เขา เขียนเมืงชัว ให้ มันคง กว่า บ่วย
เอง กับ จุกก็ลง จะ กลับ มา ถ้า ตาม ถึง เรา ท่าน ทั้งหลาย บอก ว่า มัน พบ
สองหยก ก็ จะ มา โดย เร็ว นายหมวด นายกอง ทั้งปวง ช่วย กัน ว่า กล่าว
ห้าม ปราบ นางบ่วยกงจู้ หา พัง ไม่ จึง ว่า ถ้า ท่าน ทั้งหลาย ชัด ชวาง ไว้
เราจะ คาย เลี้ยง มี ได้ อยู่ ด หนึ่ง ท่าน ทั้งปวง ต่อ ไป แล้ว นายหมวด นายกอง
ทั้งหลาย ได้ พัง ก็ จงใจ มี ธุระ ที่ จะ ทำ อย่างไร ต้อง หนึ่ง อยู่ นางบ่วยกงจู้

ก็แต่งตัวเป็นชายชนจีนมา อึ้งหึง อึ้งซง หวน ของ ตาม หลัง ออกจาก
เขาเทียนเม่ซื่อ รับ ไป

ฝ่ายนายหมวด นายกอง ทั้งหลาย ที่รักษาเขาเทียนเม่ซื่ออยู่ ครั้น
นางบ๋วยกงจี้ ไปแล้ว ก็ให้มา ใช้รับ ไปแจ้งความแก่ บ๋วยเอง กับ จักกัถง
ณเขาเทียนเม่ซื่อ ให้ทราบ บ๋วยเอง กับ จักกัถง ได้ฟัง ก็ ตกใจ คำนั้น ตามัน
ตัวคอ กลั้ม มา เขาเทียนเม่ซื่อ จึงหา ตัว นายหมวด นายกอง มา พร้อม
แล้ว ว่า เรา ใจ ใจ ให้ท่าน ทั้งปวง อยู่ รักษาเขาเทียนเม่ซื่อ ควร หรือปด้อย
ให้ พ เรา ไปแต่ผู้ เดียว ท่าน ทั้งปวง ไม่ ว่ากล่าว ห้าม ปราบ ดึง ขอบ
แล้ว หรือ นายหมวด นายกอง ทั้งปวง ตอบว่า เมื่อกงจี้ จะไป ข้าพเจ้า
ทั้งหลาย ก็ ได้ ว่ากล่าว ทัก ทาน กงจี้ ไม่ ยอม อยู่ แล้วว่า พวก ข้าพเจ้า
ซัด ขวาง ไว้ก็ จะตาย เสีย พวกข้าพเจ้า ไม่รู้ ที่ จะทำ อย่างไร จึงต้อง นิ่ง
อยู่ บ๋วยเอง ได้ฟัง ดั่งนั้น ก็ เห็นจริง ด้วย มิ ได้ว่า ประการ ไດ จึงจัด
นายทหาร ให้คุม ไฟร่พัด จะไป คืบ ตาม นางบ๋วยกงจี้ จักกัถง จึง ห้าม ว่า
ท่าน อย่า ไป คืบ ตาม ให้ลำบาก เลย ถึง ตาม ไป พบ ที่ไหน กงจี้ จะกลั้ม
มา ถ้า พวกเรา ซัดชน ไว้ กงจี้ จะน้อยใจ ทำ อันตราย ซัดศรี เสีย เปน
มันคง บ๋วยเอง ได้ฟัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึงด ไล้ มิ ได้ ไป คืบ ตาม
เปนแต่ สั่ง ให้ ไฟร่พัด คอย สอด แนม ฟัง ข่าว อยู่ มิ ได้ ขาด

ฝ่ายนาง บ๋วยกงจี้ ออกจาก เขาเทียนเม่ซื่อ มา กับ อึ้งหึง อึ้งซง ถึง
แม่น้ำ น้ำกั้น จางเรื่อ ข้าม ส่ง ทัง มา แด คน ชน ฟาก ข้าง หนึ่ง แล้ว ก็เดิน
บก ค่อ ไป ถึง คำบด แบฮื่อ เห็น มี โรงเคยม นางบ๋วยกงจี้ ชวน อึ้งหึงอึ้งซง
จะเข้า หยุก อาไศรย เสงเซี้ยวอี้เจ้า ของเคยม เห็น อึ้งหึง ก็ จำ ได้ ด้วย
ครั้ง ก่อน ชองหยก กับ อึ้งหึง มา พัก อยู่ โรง ของ ศัค จึงออกไป ค้อน รับเชิญ
นางบ๋วยกงจี้ กับ อึ้งหึง อึ้งซง เข้า มา ในโรง เคยม จัด ที่ ให้ นิ่ง โดย สมควร
แล้ว เสงเซี้ยวอี้ แด ดู นางบ๋วยกงจี้ เห็น มิ ใช้ ชองหยก ก็ มีความ สงสัย
จึงถาม อึ้งหึง ว่า ข้าพเจ้า พิเคราะห์ ดู นาย ท่าน อย่างไร รูป ร่าม ผิวพรรณ จึง

แปลก ประหลาด กว่า แต่ก่อน อึ้งหึง บอก ว่า นาย ข้าพเจ้า คง แต่ ไป จาก นี้
 ก็ หยุต สำนักนี้ อยู่ แห่งเดียว มิ ได้ เทียว ไป ข้าง ไหน มี ความ สุข
 สบาย ร่างกาย จึง ผุด ผ่อง ขน เสงี่ยมวย ได้ พัง ก็ ไม่ ตอบ ประการ ไດ
 ขณะ นั้น มี ชาย คน หนึ่ง แซ่ จู ชื่อ จอ กั้น เป็น ที่ ชิดจ้าย ตั้ง บ้าน
 เรือน อยู่ ตำบล นั้น มี มัง มี ทพยสิน เงินทอง มาก ทั้ง ใจ ก็ กว้างขวาง โอบ
 อ้อม อารีย์ แต่ ชอบ เด่น สว่าง เวลา วัน นั้น จอ กั้น เดิน มา เห็น นางบ๋วย
 กงจี้ อยู่ ใน โรง เติมน้ำ ร้าง งาม สำคัญ ว่า ชาย พัง รุน หน่ม ก็ ชอบ ใจ
 หยาก ได้ เป็น สว่าง จึง แวะ เข้า ไป ใน โรง เติมน้ำ แล้ว ถาม ว่า ท่าน มา
 แต่ ไหน มี แซ่ แต่ ชื่อ อย่างไร จะ ไป แห่ง ไດ หรือ นางบ๋วย กงจี้ แกล้ง บอก
 ว่า ข้าพเจ้า แซ่ อึ้ง ชื่อ เจ็กชิว มา แต่ บ้าน ซ่งฮวย จะ ไป เยี่ยม ญาติ ที่
 ตำบล บ๋วยฮวยดิง จอ กั้น ได้ พัง จึง คิด ว่า ครั้น สัม ภาระ เรา แล้ว ด้วย
 พวก ตำบล บ๋วยฮวยดิง มาจ้าง เรา ให้ ไป เป็น ชินเส็ก ผูกหัด เพื่อง อาวุธ ที่ตำบล
 นั้น เรา จะ ไป พร้อ ม กับ อึ้งเจ็กชิว ที่ เดียว จะได้ เกียว ทำ สว่าง
 ไป ตามทาง คิด แล้ว พุด ว่า ท่าน จะ ไป ตำบล บ๋วยฮวยดิง ก็ ดี แล้ว ข้าพเจ้า
 มี ธุระ จะ ไป ตำบล นั้น เหมือน กัน ท่าน จง รอ ข้าพเจ้า ด้วย เวลา พรุ่ง
 นี้ จึง ค่อย ไป จะได้ เป็น เพื่อน ที่ ตามทาง นางบ๋วย กงจี้ ก็ รับ คำ จอ กั้น
 จึง แกล้ง พุดจา ปราไธ เหมือน คน ค้น เคย มา แต่ ก่อน แล้ว ว่า เวลา วัน นี้
 เย็น แล้ว ขอ เชิญ ท่าน ไป พัก อยู่ ที่ บ้าน ข้าพเจ้า พรุ่ง นี้ เข้า จะ ได้ ไป
 นางบ๋วย กงจี้ ว่า ข้าพเจ้า อยู่ ที่ นี้ ก็ ได้ ไม่ เป็นไร ดอก เชิญ ท่าน กลับ ไป
 บ้าน จัดแจง การ เถิด เวลา พรุ่ง นี้ จึง มา พร้อ ม กับ ที่ นี้ ที่ เดียว จอ กั้น
 ก็ อ่อน อดทน เป็น ยัน มาก ด้วย หยาก จะ ให้ ไป นอน ค้าง ที่ บ้าน จะได้
 เกียว พาน แวะ โถม เล่น สว่าง นางบ๋วย กงจี้ ไม่ รู้ เท่า สำคัญ ว่า เขา รัก
 ใคร โดย สุจริต ก็ คิด หยาก จะ ไป แต่ เกรง ว่า ตัว เป็น หญิง จึง พุด บิด พัว
 เดี่ยว เสงี่ยมวย เจ้า ของ เติมน้ำ เห็น ดัง นั้น จึง พุด กับ นางบ๋วย กงจี้ ว่า ท่าน
 จอ กั้น นี ก็ เป็น ที่ ชิดจ้าย ใจ กว้างขวาง โอบ อ้อม อารีย์ มี ทพยสิน

เงินทอง มาก ได้ ออกปาก เชื้อ เชื้อ แล้ว ควร ที่ ท่าน ต้อง ไป อย่า ให้ เสีย
 ไม่ตรึง จัง จะชอบ นางบ่วงกัจ ได้ พัง ก็ เห็น ด้วย จัง ชวน อึ้งหัง อึ้งซง
 ออก จาก โรงเคยม ไป กับ จจอกัน ครัน ถึง บ้าน จจอกัน จิต ที่ ให้ นัง ตาม
 ส้มควร แล้ว ตั้ง คน ใช้ ให้ ยก โต๊ะ แด่ สุรา มา เคียง เมื่อ ขณะ กิน โต๊ะ
 นั้น จจอกัน ริน สุรา ส่ง ให้ นางบ่วงกัจ เนือง ๆ นางบ่วงกัจ รับ มา
 กิน เด็ก น้อย แล้ว หยด เสีย ไม่กิน ต่อ ไป จจอกัน เห็น ดัง นั้น จึง ว่า ทำไม
 ท่าน กิน สุรา นิติ เคียด มี ความ รังเกียจ ตั้ง โต๊ะ หรือ นางบ่วงกัจ ว่า
 ข้าพเจ้า กิน สุรา ไม่ได้ นี้ เกรง ใจ ท่าน จึง ต้อง กิน บ้าง เด็ก น้อย จจอกัน
 ได้ พัง ก็ นิ่ง อยู่ จัง ชวน กิน อาหาร ต่อ ไป ครัน กิน โต๊ะ แล้ว ต่างคน
 ก็ พุดจา ไต่ถาม ข้อความ กัน ตาม ขรรมนิยม จน เวลา คำ จจอกัน จิต ที่
 ให้ นางบ่วงกัจ กับ อึ้งหัง อึ้งซง นอน เปน คู่ซุ สบาย แต่ จจอกัน นอน ไม่
 หลับ ตรง หา อุบาย ที่ จะ ตอบ ไป หา นางบ่วงกัจ ก็ ไม่มี ชอง ด้วย อึ้งหัง
 อึ้งซง ผิด กัน นั้น นอน ระวัง รักษา นางบ่วงกัจ อยู่ จจอกัน ไม่ วิ แห่ง
 ที่ จะ ทำ ประการ ไດ ครัน เวลา เข้า ก็ ตั้ง คน ใช้ ให้ หา อาหาร มา เคียง
 กัน เสรีจ แล้ว จัด เงิน ทอง เข้า ของ ซึ่ง จะ ไป ใช้ ส้อย กดาง ทาง พร้อม
 เรียก บ่าว มาสองคน ให้ หาบ ตาม ไป จจอกัน จัง ชวน นางบ่วงกัจ ชน มา
 พา อึ้งหัง อึ้งซง กับ บ่าว สอง คน ออก จาก บ้าน เมื่อ ขณะ เดิน มา ตาม
 ทาง นั้น จจอกัน ตรึก ตรง อยู่ อย่าง เดียว แต่ ที่ จะ พุดจา เกยวนาง บ่วง
 กัจ เปน ส่วาค ถ้า เห็น อึ้งหัง อึ้งซง เดิน ห่าง นางบ่วงกัจ ออก ไป จ
 จอกัน ก็ ขับ ม้า เข้า โถด หมาย จะ พุดจา พระโถม

ฝ่าย อึ้งหัง อึ้งซง เห็น ดัง นั้น จึง รีบ เดิน ชน ไป ให้ ทน จจอกัน
 ก็ กระดาก ไม่ อาจ พุด ตั้ง โต๊ะ ข้าม ห่าง ออก ไป เสีย แต่ อย่าง นั้น หลาย
 ครัน หา พุดจา เกยวนาง นางบ่วงกัจ ได้ ไม่ ครัน เดิน ไป ทำ วัน ถึง คำบด
 ขำซุกย จจอกัน คิด ว่า เรา พา อึ้งเจ็กซัว เดิน มา ก็ หลาย เวลา แล้ว ไม่
 มี ชอง ที่ จะ พุด จา พระโถม เลย ด้วย กัด อึ้งหัง อึ้งซง อยู่ จะ ต้อง คิด

ชุบายชวน ดง เรือ ไป เห็น จะ ดี ด้วย ใน เรือ นั้น มี หีบ ที่ กำบัง นิด นิด
 พอ จะ พกพา เกยว พาน ได้ คิด ดั่งนั้น แล้ว จึง พุด กับ นาง บ่วย กง จี ว่า
 แต่ เรา เดิน มา ก็ หลาย เจตา ได้ ความ ตำบาก เห็น จ เห็น ย มาก ทั้ง มา แด
 คนทาง ที่ จะ เดิน ต่อ ไป ข้าง หน้า กว่า จะ ถึง บ้าน บ่วย ส่วย จึง ยัง หลาย วัน อยู่
 ข้าพเจ้า คิด ว่า ถ้า จ้ง เรือ เขา ไป เห็น จะ ดี กว่า ด้วย ร่ม แด ร่ม ฝน นั้น นอน
 เปน คู่ช สบาย ประการ หนึ่ง ทาง เรือ ก็ ตรง ไป ถึง เร็ว กว่า ทางบก อีก ท่าน
 จะ เห็น อย่างไร นาง บ่วย กง จี ได้ พัง จัง คิด ว่า ซึ่ง จจอกัน พุด นั้น ถูก ต้อง
 แต่ เรา เปน หญิง จะ ดง เรือ ตำเดียว ร่วม กัน กับ ชาย แรม คืน แรม วัน ไป นั้น ไม่
 ควร คน ทั้ง ปวง ที่ ไม่ ถ่วง เห็น ใจ เรา จะ ตี เคียน ได้ คิด แล้ว พุด ว่า
 ท่าน จะ ไป เรือ ก็ ตาม เถิด แต่ ข้าพเจ้า จะ เดิน ไป ถึง จะ ตำบาก อย่าง
 ไร ก็ ไม่ กลัว ด้วย เคย อดทน มา มาก แล้ว จจอกัน ว่า ข้าพเจ้า เห็น
 ท่าน รูป ร้าง แบบ บาง ซึ่ง จะ เดิน ทาง กัน ดาร เกรง จะ เจ็บ ไข้ จึง มี
 ความ ปรานี หยาก จะ ให้ ดง เรือ ไป หรือ ท่าน มี เงิน ทอง ติด ตัว มา น้อย
 ข้าพเจ้า จะ ออก ค่า จ้าง ให้ ท่าน อย่า วิดุก เลย นาง บ่วย กง จี ว่า ช้อ นั้น
 ก็ ไม่ เปน ไร แต่ ข้าพเจ้า ไม่ หยาก ไป เรือ ด้วย เดิน บก นั้น ได้ ชม เขา
 แด ไม่ ใน ป่า เถ่น เปน คู่ช สบาย ตัว ท่าน จะ ไป ทาง เรือ ก็ ตาม อย่า เปน
 ห่วง ข้าพเจ้า เลย จจอกัน ว่า ถ้า กระนั้น ข้าพเจ้า ก็ ไม่ ไป ทาง เรือ แล้ว จะ
 ไป บก เปน เพื่อน ท่าน มิ ได้ คิด แก่ ความ ตำบาก พุด กัน แล้ว ต่าง คน ก็ ขับ
 ม้า เดิน ต่อ ไป แด นาง บ่วย กง จี นั้น แต่ เดิม สำคัญ ว่า จจอกัน รัก ไกร โดย
 ฉนั้น มิ ครี ก็ ไม่ มี ความ รังเกียจ ครั้น หลาย วัน มา เห็น จจอกัน ทำ ช้น เริง
 วิปตา ก็ วิ ใน ที่ ซึ่ง แต่ นั้น นาง บ่วย กง จี คอย ระวัง ตัว อยู่ มิ ได้ ประ
 มาท ถ้า จจอกัน ชัก ม้า ไถ เคียง เข้า มา ก็ ขับ ม้า ห่วง ออก ไป เสีย แล้ว
 ไม่ ไกร จะ พุด จาก กับ จจอกัน สนิท สนม เหมือน แต่ ก่อน จจอกัน ก็ อยู่ สำห
 พุด จาก เอา ใจ นาง บ่วย กง จี ปรารถนา จะ ให้ รัก ไกร นาง บ่วย กง จี วิ ใน ที่
 ก็ แก่ ดั่ง ทำ เคย เสีย ครั้น เดิน ทาง มา ได้ ออก หน้า วัน ไถ จะ ถึง ตำบล

บักพอกย จจอกัน มีความ เสียใจ ด้วย เห็น ว่า ถ้า ถึง ค่ำตบ บักพอกย
 แล้ว ก็ จะ ถึง บ้าน บ่วยช่วยฉิง จะต้อง แยก ทาง กัน ไป ที่ ไหน จะ ได้
 อั้งเง็กซัว เปน สวาค ส้ม ความ ปราศนา จึง คิด ว่า เสียแรง เรา อุด้าห์คิด
 ตาม อั้งเง็กซัว มา ช้านาน การ ที่ คิด ไว้ ก็ ไม่ สัม นึก เวลา ค่ำวัน นี้ ถ้า
 ถึง ที่ หยุต พัก จะ ต้อง อูบาย ให้ อั้งหัง อั้งซอง ห่าง ออก ไป เสีย อยู่ แต่ อั้งเง็ก
 ซัว กับ เรา ๆ จะ เข้า ทำ การ ให้ สัม ความ ปราศนา จะ เปน อย่างไร ก็
 ตาม เกิด คง ไม่ พัง เปน แน่ คิด ดัง นั้น แล้ว ก็ เรียก บ่าว ของ ตัว มา กระซิบ
 สั่ง ว่า เจ้า จง รีบ ล่วง นำ ไป ก่อน ให้ ถึง ค่ำตบ บักพอกย หา โรงเคยม ไว้
 สอง แห่ง แต่ ให้ ห่าง กัน แห่ง หนึ่ง นั้น ดู ห้อง ที่ อาไศรย ให้ มี ดิซิด แล้ว
 เจ้า จง คอย รับ เรา อยู่ ที่ หน้า โรง เคยม คน ไช้ ได้ พัง ก็ รับ คำ นับ ตา รับ
 ไป หา โรง เคยม ได้ ก็ คอย อยู่ ตาม สั่ง

ฝ่าย จจอกัน กับ นาง บ่วยกงจู้ มา ถึง ค่ำตบ บักพอกย เห็น บ่าว
 คอย อยู่ ที่ หน้า โรง จจอกัน ก็ ชวน นาง บ่วยกงจู้ เข้า อาไศรย ใน โรงเคยม
 นั้น นาง บ่วยกงจู้ ไม่ มีความ สงสัย ก็ ลง จาก ม้า เข้า ไป ใน โรงเคยม กับ
 จจอกัน เจ้า ของ โรง เห็น ดัง นั้น ก็ คอย รับ ตาม ธรรมเนียม จัก ที่ ให้ หนึ่ง
 โดย ส้มควร แล้ว หา กับ เข้า แด่ สุรา มา ตั้ง พร้อม จจอกัน ก็ ชวน
 นาง บ่วยกงจู้ กิน ไต่ เสฟ สุรา ฝ่าย บ่าว จจอกัน จึง บอก อั้งหัง อั้งซอง ว่า
 ท่าน จง ไป กิน ไต่ เสฟ สุรา ด้วย กัน ตาม พวก เรา ดี กว่า จะ มา นั่ง อยู่ ทำ
 ไม่ ไม่ ต้อง การ อั้งหัง อั้งซอง ว่า ท่าน จง ไป กิน ไต่ เสฟ สุรา ให้ สบาย
 เกิด ขำพเจ้า นั ค่อ นาย ทั้ง สอง ท่าน รับ ทาน แล้ว จึง กิน ภายหลัง ก็ ได้
 ท่าน อย่า ได้ วิดก เลย จจอกัน ได้ พัง จึง ว่า พวก เรา พา กัน มา ได้ ความ
 ตำบาก หลาย วัน พรุ่ง นี้ จะ จาก กัน แล้ว ท่าน จง ไป กิน ไต่ เสฟ สุรา ให้
 สบาย สัก เวลา หนึ่ง เงิน ค่า ธรรมเนียม เรา จะ ออก ให้ พอ ได้ ทำ คุณ ไว้
 ค่อ ท่าน นาน ไป ข้าง หน้า ถ้า พบ กัน อีก ท่าน จะ ได้ คิด ถึง ไม่ตรี เรา นาง
 บ่วยกงจู้ ได้ พัง จึง พุด กับ อั้งหัง อั้งซอง ว่า ท่าน เห็น จ เห็น ยอ มา หลาย เวลา

แล้วจึงไปกิน ไต่เส้นสุรา กับเขาเถิด เราอยู่ที่นี่ไม่เป็นไร ดอกอย่า
 วิทกเลย อึ้งหึ่ง อึ้งซอง ได้ฟัง นางบ่วงกงจี้ ว่าก็ไปกิน ไต่เส้นสุรากับ
 บ่าวจจอกันที่ โรงเคยม อีกแห่งหนึ่ง จจอกัน เห็น ดังนั้น ก็มีความ ยินดี
 พอเวลา พดม คำจึง พด กับ นางบ่วงกงจี้ ว่า ตั้งแต่เราเห็น คนที่ รูปร่าง
 งาม มา มาก แล้ว ไม่ผูกพันรักใคร่ เหมือนเจ้าเลย นางบ่วงกงจี้ ได้ฟัง
 ก็คิดว่า การที่ เรา แ่ ปดอม เป็น ชาย มา จจอกัน จะรู้ ดอก กระมัง จึง
 พุดจา เกยว พาน อย่าง นี จะ ต้อง แะใจ พุด กลับ เกล็ดอน ดุ เดี้ย ก่อน เพื่อ
 จจอกัน จะ ดั้น ดังไฉยบ้าง คิดแล้ว ตอบ ว่า ท่าน กิน สุรา เมา มาก ดอก
 กระมัง จึง พุดจา เตอะเทอะ ชาย ค้อ ชาย ทำ ไหม มา เกยว กัน เฒ่า จจอกัน
 ว่าเรา ไม่เมา ดอก ซึ่ง เจ้า เป็น ชาย ใคร ว่าอย่างไร ถ้ารักใคร่ กัน
 แล้ว สนิท กว่า เหิง อีก นางบ่วงกงจี้ ได้ฟัง ก็ รู้ ว่า จจอกัน ไม่ทราบ การ
 ที่ แ่กตัว ปดอม มา แ่น แล้ว ซึ่ง พุดจา แะโถม น ด้วย เข้าใจว่าเรา เป็น
 ชาย หมาย จะ ทำ สุวาศ จึง ตอบ ว่า ท่าน พด ดังนั้น ไม่ควร นิไฉย ชาย
 ต้อง หา เหิง เป็น ภรรยาจึง จะ ถูก ต้อง ประเพณี จจอกัน ว่า เดี้ยแรง เรา
 ขู่ทำให้ คิด ตาม มา ด้วย ความ รักใคร่ เจ้าอย่า คิด ฮาโดย เดี้ย เดยนึก ว่า
 เป็น พี่น้อง ร่วม ครอบัก กันเถิด นางบ่วงกงจี้ ได้ฟัง ก็ โกรธ แ่อด โทโส
 ไว้ พุด ว่า ท่าน จะ มา ทำ กับ ข้าพเจ้า ดังนั้น ไม่ได้ ถ้า ชื่น พุด ค้อไป ด้วย
 การ เรือง นี จะ ต้อง ขัดใจ กัน เดี้ย จจอกัน ตอบ ว่าเรา มี ความ รักใคร่
 เจ้า มาก ถึง จะเป็นอย่าง ไร ก็ จะฝาก รัก ไว้บ้าง นางบ่วงกงจี้ ได้ฟัง รึ
 ขัด ว่า จจอกัน จะ ทำ ร้าย เป็น แ่น ก็เตรียม ตัว ไว้ มั่นคง แล้ว เรียก
 อึ้งหึ่ง อึ้งซอง ว่า ทำ ไหม ไม่เอา น้ำ ขา มา ให้เรา กิน แต่เรียกอยู่ หตาย
 คำมิได้ เห็น อึ้งหึ่ง อึ้งซอง มา ด้วย อึ้งหึ่ง อึ้งซอง นั้น ไปกิน ไต่เส้นสุรา
 อยู่ ห่าง กัน จึง หา ไฉย นางบ่วงกงจี้ ร้อง เรียก ไม่ นางบ่วงกงจี้ เห็น
 อึ้งหึ่ง อึ้งซอง หาย ไป ครั้น จะ นั้ง อยู่ ข้าเกรง จจอกัน จะ ทำ ร้าย จึง ถก
 ขน จะเดิน ออก มา จาก ห้อง ที่ กิน ไต่ จจอกัน เห็น ดังนั้น ก็ ถก ไป ตักดี

กัน หน้าไว้ แล้วพูดว่าเจ้าจะไปข้างไหน ตัวเรานี้ถึงจะเป็นอย่างไร
ก็ ตาม เกิด คง จะ ผาก รัก ให้ จัง ได้ พูด แล้ว ตรง เข้า ไป จะ อ้ม นาง
บ่วงกงจู้ ๆ โกรธ นัก ชก เอา จจอกัน ด้วย กำตั้ง จจอกัน กระเด็น ออก
ไป ต้มอยู่ นอก ประตู นางบ่วงกงจู้ ก็ ตรง เข้า เอา เท้า เขี่ยบ ออก ใต้ แล้ว
ทบ ตี จจอกัน เจ็บ ปวด โดหิด โหด ออก จาก ปาก แด่ จมูก เจ้า ของ เที่ยม
เห็น ดงหน ก ตก ใจ วิ่ง ออก ไป บอก อึ้งหัง อึ้งซอง แต่ บ่าว จจอกัน ให้ ทราบ
อึ้งหัง อึ้งซอง กับ บ่าว จจอกัน ได้ พัง ดงหน ก รับ กัดบ มา เห็น จจอกัน ต้ม อยู่
นางบ่วงกงจู้ เขี่ยบ ออก ใต้ โดหิด จจอกัน โหด อาบ ทั้ง ตัว ไม่ รู้ ว่า เหตุ
ผล อย่างไร ก็ ช่วย กัน ว่า กกล่าว ขอ โทษ นางบ่วงกงจู้ จึง ยก เท้า ชน
ปล่อย จจอกัน เสีย จจอกัน ตก ชน ได้ มี ใจ โกรธ แค้น นัก ก็ ตรง เข้า
มา จะ ชก นางบ่วงกงจู้ ๆ จับ มือ ไว้ แล้ว กลับ ชก ไป ถก จจอกัน ต้ม
ถึง อีก เจ้า ของ โรงเตียม กับ อึ้งหัง อึ้งซอง แต่ บ่าว จจอกัน เห็น ดงหน
ก็ ช่วย กัน ว่า กกล่าว ห้าม ปราบ ทั้ง สอง ข้าง เจ้า ของ โรงเตียม จึง พา
จจอกัน ไป เสี้ย ที่ แห่ง หนึ่ง ให้ ห้าง แล้ว ถาม ว่า ท่าน มา ด้วย กัน เหตุใด
จึง วิวาท ชก ตี กัน ชน จจอกัน ไม่ รู้ แห่ง ที่ จะ บอก ประการใด ก็ พัง เสี้ย
แต่ มีความ เจ็บ แด่ อาย เปน อัน มาก จึง คิด ว่า ตัว เรา จะ อยู่ ข้าง ไม่ ได้
อาย คน ทั้งหลาย นักหนา ครัน จะ ตี รับ เถ่า ก็ ตี ผีมือ เขา ไม่ ได้ ไป เสี้ย
ดีกว่า จึง เอา เงิน ค่า ธรรมเนียม ให้ แก่ เจ้า ของ เที่ยม แล้ว ชน มา พา
บ่าว ออก จาก โรงเตียม ไป ใน เวลากลาง คืน

ฝ่าย นางบ่วงกงจู้ เห็น เจ้า ของ เที่ยม พา จจอกัน ไป เสี้ย แล้ว ก็ ชวน
อึ้งหัง อึ้งซอง เข้า ใน ห้อง พอ เจ้า ของ เที่ยม กลับ มา เจ้า ของ เที่ยม กับ
อึ้งหัง อึ้งซอง ถาม นางบ่วงกงจู้ ว่า ท่าน วิวาท กับ จจอกัน ด้วย เหตุ สิ่งใด
นางบ่วงกงจู้ จึง เอา ความ ให้ พัง ทุก ประการ เจ้า ของ เที่ยม แด่ อึ้งหัง
อึ้งซอง ได้ พัง ก็ หัวเราะ นางบ่วงกงจู้ พัก นอน อยู่ ที่ โรง เที่ยม นั้น คนหนึ่ง

ครั้น รุ่งเช้าเจ้าของเคยม จั๊ก อาสารให้นางบ่วยกงจู้ กับ อึ้งหัง อึ้งซอง กินเสร็จ
แล้ว นางบ่วยกงจู้ ก็คิดเงินค่าเช่าที่นอน แด่ค่ากิน ให้แก่เจ้าของเคยม
ขณะนั้น พวกชาวบ้าน ซึ่ง อยู่ ใกล้ เคียง ก็ พา กัน มา ถาม ว่า
เวลา ค่ำ นี ใคร ชก ตี วิวาท กัน เจ้าของเคยม บอก ว่า จจอกัน กับ ท่านผู้
พวกชาวบ้าน พิศารหัด นางบ่วยกงจู้ แล้วว่า ท่าน ข้าง นั้น รูป ร้าง เล็ก แบบ
บาง จจอกัน ต่ำ สั้น โต ใหญ่ ทั้ง ขำ นาม ใน เพลง อาวูจ จิง ได้ เปน ที่ ชิว จ่าย
ฝ่าย บี้ เหตุไร จิง ต่ำ ท่านผู้ นี้ ไม่ได้ นำ สง่ ไสย นัก หรือ ท่าน ข้าง นั้น
วิชา ความรู้ แด่ มี มอ เข้มแรง ดอก กระมัง นางบ่วยกงจู้ ได้ พัง ก็ นั่งอยู่
มิ ได้ ตอบ ประการ ไใด ก็ ตา เจ้าของเคยม แล้ว ออก จาก โรง ค่อ ไป
ได้ สอง วัน ถึง ทาง ส่าม แยก อึ้งหัง สง่ ไสย ไม่ รู้ ว่า ทาง ไหน จะ ไป บ้าน
บ่วยฮวยจิง จิง บอก นางบ่วยกงจู้ ว่า ทาง ส่าม แยก นี้ ขำพเจ้า สง่ ไสย อยู่
เชิญ ท่าน หยด พัก ที่นี้ ก่อน ถ้า ใคร เขา เดิน ไป มา จะ ได้ ไต่ถาม นาง
บ่วยกงจู้ ได้ พัง ก็ ลง จาก ม้า พัก นั่ง อยู่ ริม ทาง ประมาณ ครู่ หนึ่ง เห็น
ผู้ เฒ่า ถอด ดอก บ่วย เดิน มา อึ้งหัง ก็ เข้า ไป คำนับ แล้ว ถาม ว่า บ้าน บ่วย
ฮวยจิง ไป ทาง ไหน ผู้ เฒ่า บอก ว่า จง ไป ทาง ที่ เรา มา นี้ อึ้งหัง มี
ความ ยินดี คำนับ แล้ว ถัด มา บอก นางบ่วยกงจู้ ให้ ทราบ นางบ่วยกงจู้
ก็ ชื่น ม้า พา กัน ไป พอ เวลา เย็น ถึง ตำบล บ่วยฮวยจิง อึ้งหัง นำ นาง
บ่วยกงจู้ ตรง มา บ้าน เคียวฉิวก๊ก แด่ ไป ไม่ เห็น มี เย่า เรือน เห็น แต่ คน
ดัดสน อยู่ มาก อึ้งหัง มีความ สง่ ไสย จิง ถาม เพื่อน บ้าน ที่ อยู่ ใกล้ เคียง
ว่า เคียวไทก่ง ไป ไหน ทำไม คน จิง มา พดุก พดำน อยู่ มาก แด่ เย่า เรือน ก็
หาย ไป หมด ชาว บ้าน ได้ พัง ยัง ไม่ บอก ประการ ไใด ก็ ถัด มา ถาม ว่า
ท่าน ถาม หา เคียวฉิวก๊ก มี ชะรุ่ สิ่งไร หรือ อึ้งหัง บอก ว่า เคียวฉิวก๊ก เปน
บิดา ภรรยา ของ นาย ขำพเจ้า ๆ มาหา พวก ชาว บ้าน ได้ พัง จิง ตอบ
ว่า เคียวฉิวก๊ก มี บุตร ชาย คน เดียว บัดนี้ ไป คัด โทษ อยู่ ใน เมือง กวางตุ้ง

เหตุใด ท่าน ว่า บุตร^๑ เซย เตี้ยวฉิวก๊ก มา อีกเล่า หรือ ฮองหยก ออกจาก
 โทษ ได้ ท่าน จง บอก แก่เรา ให้ ดั้น ส่ง ไสย ก่อน อึ้งหัง ว่า นายข้าพเจ้า
 ซื่อ อึ้งเจ็กซัว ต่าง หาก หา ได้ ซื่อ ฮองหยก ไม่ ท่าน อย่า ส่ง ไสย เลย เมื่อ
 ครั้งเดียวไท่กั๋ง ยกบุตร^๑ หญิง ให้เป็น ภรรยา นาย ข้าพเจ้า นั้น ข้าพเจ้า ก็ มาด้วย
 นาย ข้าพเจ้า นั้น ไว้ แล้ว ตา ไปเยี่ยม ญาติ พี่น้อง กลับ มา ถึง วัน นั้น ยัง หา
 ได้ แต่งงาน ไม่ ทำไม ท่าน ว่า บุตร^๑ เซย เตี้ยวฉิวกั๋ง ไปติดโทษ อยู่ เมือง
 กวางตุ้งเล่า พวก ชาวบ้าน ได้ ฟัง จึ่ง ว่า คน ที่ มา ก่อน บอก เตี้ยจ้อเหลง
 ว่า ซื่อ ฮองหยก เป็น บุตร^๑ เซย เตี้ยวฉิวกั๋ง ถ้า กระนั้น จะ ปลดอม ดอก
 กระมัง แม้น นาย ท่าน เป็น บุตร^๑ เซย เตี้ยวฉิวกั๋ง แน่ แล้ว เรา ก็ จะ เอา ความ
 ให้ ฟัง แต่ เดิม นั้น ส่อจากเสี้ย กับ เยี้ยวอึ้ง ขัด เคือง กัน กับ เตี้ยวฉิวกั๋ง จึ่ง
 ไปชักชวน พวกโจร ให้ มา ปล้น บ้าน จับ เตี้ยวฉิวกั๋ง กับ บุตร^๑ หญิง แด
 ภรรยา ได้ ก็ เก็บเข้า ของ เงิน ทอง ไปหมด แล้ว เอา เพดิง เผา เรือน
 เสี้ย เมื่อ ขณะ โจร มา ปล้น บ้าน นั้น เตี้ยจ้อเหลง ไม่ อยู่ ครั้น กลับมา
 รู้ ความ จึ่ง ทำ เรื่อง ราว กล่าวโทษ ส่อ จาก เสี้ย กับ เยี้ยวอึ้ง ไป ยื่น ต่อ ขุนนาง
 ผู้ชำระ ๗ กัด ความ เสี้ย เตี้ยจ้อเหลง ไม่ รู้ ที่ จะ คิด อย่าง ไร ต้อง นั่ง
 อยู่ พอ ฮองหยก มา บอก ว่า เป็น บุตร^๑ เซย เตี้ยวฉิวกั๋ง เตี้ยจ้อเหลง
 ตาคัณย ว่า จริง อ่อนวอน ให้ ช่วย ฮองหยก จึ่ง ทำ เรื่อง ราว ไป ยื่น ต่อ ขกเหง
 ผู้ ดำไว้ ราชการเมือง กวางตุ้ง ขกเหง แดดัง พาด เอา ว่า ฮองหยก เป็น
 ตำม นางเยียนเสาะ ซึ่ง เป็น นายโจร อยู่ ที่ เขา เทียนเบ๊ซัว ก็ เขียน คี ฮองหยก
 เจ็บป่วย มาก แล้ว สั่ง ให้ อึ้งเจ็กเกย จำ ขัง ไว้ ฝ่าย เตี้ยจ้อเหลง ก็ ไม่
 รู้ ที่ จะ ทำ อย่าง ไร คอย แต่ สืบข่าว คราว อยู่ ส่อจากเสี้ย กับ เยี้ยวอึ้ง รู้
 ความ ดังนั้น ก็ โกรธ เตี้ยจ้อเหลง เป็น อัน มาก ไปชักชวน พวกโจร มา จับ
 เตี้ยจ้อเหลง มัด ไว้ ที่ เติ่น ตัมตัน อยู่ เดียว นค้อพวก ส่อจากเสี้ย กับ เยี้ยวอึ้ง
 แด โจร ทั้ง นั้น กำลัง หา อาหาร เลี้ยง กัน อยู่ นางม้วยกงจู้ ได้ ฟัง ก็ มี
 ความ โกรธ เป็น อัน มาก จึ่ง ชวน อึ้งหัง อึ้งซง ตา พวก ชาวบ้าน รบ มา

เห็น ฮ้อจกเสี้ย เยี้ยวอิง กับ พวกโจร ประมาณ ห้าสิบคน นั่งกินอาหาร อยู่ ที่
แต่ ไปดู เห็น ชาย หน่่ม คน หนึ่ง ต้อง มัด อยู่ ที่ เสา ก็ เข้าใจ ว่า ชาย หน่่ม
ที่ ต้อง มัด นั้น เคยจ้อเหตง เปน แน่ นางบ๋วยกงจี้ ซัก น้ำ ตรง เข้าไป แก้มัด
เคยจ้อเหตงออก เคยจ้อเหตง มีความ ยินดี แต่ ยังหา ได้ถาม ข้อความ กันไม่

ฝ่าย ฮ้อจกเสี้ย กับ เยี้ยวอิง แต่ พวกโจร เห็น ดังนั้น ก็ โกรธ พากัน อิม
เข้าเสี้ย ตรง เข้า มา จะ ตี นางบ๋วยกงจี้ ๆ โจร ลง จาก ม้า สอง คน ด้วยกัน
กับ เคยจ้อเหตง แย่ง เอา อาวุธ ที่ พวกโจร ได้ ด้ รม กับ พวก โจร เปน สามารถ
พวกโจร ด้าน ทาน ไม่ได้ พากัน หนี ไป ลั่น แต่เยี้ยวอิง ต้ม ดง นางบ๋วย
กงจี้ เอากระบี่ พัน ถูก เยี้ยวอิง ตี ฆาต สอง ท่อน ตาย ฮ้อจกเสี้ย เห็น ดัง
นั้น ก็ ตกใจ กลัว รับ หนี ไป เคยจ้อเหตง ดีใจ นักกเขา ลง คำนับนางบ๋วย
กงจี้ แล้วว่า ครึ่ง น ถ้า ท่าน ไม่ มา ช่วย ชีวิต ข้าพเจ้า คง ตาย เปน แน่
ท่าน มี แชะ แต่ ข้อ อย่างไร อยู่ คำบด ไหน จงบอก ให้ ข้าพเจ้า ทราบ मैं
ยังมี ชีวิต อยู่ จะ ได้ ส่นอง คุณ ท่าน นางบ๋วยกงจี้ ได้ พง ก็ จับ มือ เคย
จ้อเหตง ให้ ลูก ชน แล้ว พูดว่า ท่าน อย่า คำนับ ข้าพเจ้า เลย ท่าน พี นาง
เคยเซี้ยเจ๊ะก็ เหมือน เปน พี่ ข้าพเจ้า ด้วย เคยจ้อเหตง ได้ พง ก็ ยัง ส่ง ใส่
อยู่ ด้วย ไม่ รู้ ว่า ผู้ใด อึ้งหัง จึง บอกว่า ท่าน ใช่อื่น ไก่ด คือ กงจี้
ที่ เปน ใหญ่ อยู่ เขา เทียนเม๊ซัว เปน ภรรยา ที่ สาม ของ ฮองหยก นาย
ข้าพเจ้า เคยจ้อเหตง ได้ พง ก็ มีความ ยินดี จึง ถามว่า ท่าน พากัน มา จะ
ไป แห่ง ไต อึ้งหัง บอกว่า มา ตาม ฮองหยก นาย ข้าพเจ้า บัดนี้ ได้ ข่าว
ว่า นาย ข้าพเจ้า ไป ต้อง โทษ อยู่ ใน เมือง กวางตุ้ง จริง หรือ เคยจ้อเหตง
บอกว่า จริง แล้ว ก็ เล่าความ แต่หลัง ให้ นางบ๋วยกงจี้ กับ อึ้งหัง พง ทุกประการ
นางบ๋วยกงจี้ กับ อึ้งหัง มีความ สงสาร ฮองหยก ที่ ร้อง ให้ เคยจ้อเหตง
พลอย เค้ร่า ไค้ก ด้วย เปน อันมาก เคยจ้อเหตง พูด กับ นางบ๋วยกงจี้ ว่า
ท่าน มีความ กรุณา ช่วย ชีวิต ข้าพเจ้า ครึ่ง น คุณ อยู่ แก่ ข้าพเจ้า นักหนา
ข้าพเจ้า จะ ขอ สำนัด เปน พี่ น้อง กับ ท่าน ๆ จะ เห็น ประการ ไต นาง

บ่วยกงจู้ ก็เห็น ชอบด้วย ก็พากันออกไปที่แจ้ง คำนับ เทพดา พา ดิน
แล้ว ลำบาต เปน พี่น้อง กัน ต่าง คน ก็ รัก ใคร นับ ถือ เหมือน ฉันทา
อัน สนิท จึง พากัน เข้า มา ใน เรือน เคี้ยว จ้อเหลง จิต ที่ ให้นาง บ่วยกงจู้
กับ อึ้งหัง อึ้งซง นิ่ง โดย ส้มควรว แล้ว พุด ว่า ฮองหยก ไป คิด โทษ อยู่
ดังนี้ ท่าน จะ ช่วย แก่ ไข อย่าง ไร ให้ ฮองหยก พ้น ไภย ได้ นาง บ่วยกงจู้
ตอบ ว่า ช้อ นั้น ไม่ เปน ไร ถ้า ฮองหยก ยัง ไม่ ตาย ข้าพเจ้า จะ คิด อาน แก่
ไข เอง ท่าน อย่า วิทก เลย พุด แล้ว ก็ หีบ เงิน พัน ตำลึง มอบ ให้ เคี้ยว จ้อ
เหลง บอก ว่า ท่าน กับ อึ้งซง จง เอา เงิน นี้ เข้า ไป ใน เมือง กวางกึ่ง บน
ผู้ ชำระ ให้ ปฤกษา โทษ ฮองหยก แต่ บา บาง พอรอดชีวิตไว้ ตัว ข้าพเจ้า
กับ อึ้งหัง จะ กลับ ไป เขา เทียน เป่ ชิว แล้ว จึง จะ ยก กองทัพ มา ตี เมือง กวาง
กึ่ง แก่ แค้น แทน ฮองหยก จง ได้ ทั้ง ฮองหยก ก็ จะ พ้น ไภย อันตราย เคี้ยว
จ้อเหลง ได้ พง ก็ เห็น ชอบด้วย มี ความ ยินดี รับ เอา เงิน ไว้

ครั้น เวลา รุ่ง เข้า หา อาหาร สู้ กัน กัน เล็ด ร้าง แล้ว เคี้ยว จ้อเหลง กับ
นาง บ่วยกงจู้ ต่าง คน คำนับ ลา ออก จาก บ้าน บ่วยช่วยฉิง แยก ทาง กัน ไป เคี้ยว
จ้อเหลง กับ อึ้งซง มา ถึง เมือง กวางกึ่ง สืบ ได้ ความ ว่า ชกเหง ส่ง ตัว
ฮองหยก ไป ให้ อั้งเจ็กเกย ชำระ เคี้ยว จ้อเหลง กับ อึ้งซง ก็ รับ มา บ้าน
อั้งเจ็กเกย เวลา นั้น พอ อั้งเจ็กเกย ว่าง ราชการ ให้ คน ใช้ ไป
ให้ บอก ผู้ คุม พา ตัว ฮอง หยก หา พุดจา กัน เล่น ฮอง หยก กับ ผู้ คุม
อยู่ ที่ บ้าน อั้งเจ็กเกย จน เย็น จึง คำนับ ลา ออก มา พบ เคี้ยว จ้อเหลง
ก็ มี ความ ยินดี คำนับ กัน ตาม ธรรมเนียม แล้ว ต่าง คน เอา ความ ทุกข์
ยาก แต่ หลั่ง ให้ พง ทุก ประการ แล้ว เคี้ยว จ้อเหลง กระซิบ บอก ฮองหยก
ว่า บัด นี้ นาง บ่วยกงจู้ กับ อึ้งหัง กลับ ไป เขา เทียน เป่ ชิว จง จัด กระบวนทัพ
ยก มา ตี เมือง กวางกึ่ง ช่วย แก่ ไข ให้ ท่าน พ้น ไภย ครั้น นั้น จัด ได้ เงิน พัน ตำลึง
กับ อึ้งซง ฝาก ข้าพเจ้า มา ให้ ท่าน ใช้ สดอย บอก แล้ว ก็ มอบ เงิน พัน ตำลึง
กับ อึ้งซง ให้ ฮองหยก ๗ รับ เงิน ไว้ แล้ว คำนับ ลา เคี้ยว จ้อเหลง พา อึ้งซง

มา กับ ผู้คุม เคยเจอเหตุ ก็ ออก จาก เมืองกวางตุ้ง เทียว สืบ ความ เดียว
ฉวักก็ ผู้ บิดา อยู่ มิ ได้ ชาติ

ฝ่าย นางบ่วยกงจู้ กับ อึ้งหัง มา ถึง ตำบล คอกังเค้า พวก ไพร่พล
ซึ่ง บ่วยเอง ให้ ไป คอย สืบข่าว นางบ่วยกงจู้ อยู่ นั้น รู้ ความ ว่า นางบ่วย
กงจู้ ถัดมา ก็ ไป แจ้ง ความ แก่ บ่วยเอง ให้ ทราบ บ่วยเอง มี ความ ยินดี
รีบ ไป คอย รับ อยู่ นำ เขา เขียน เบ๊ ซัว พอ นางบ่วยกงจู้ มา ถึง บ่วยเอง
ก็ คำนับ แล้ว ถาม ว่า ท่าน ไป ตาม ส่องหยก ไม่ พบ หรือ จึง ได้ ถัดมา โดยเร็ว
นางบ่วยกงจู้ ร้อง ให้ แล้ว เอา ความ ให้ ฟัง ทุก ประการ บ่วยเอง มิ ได้ ว่า
ประการใด พา นางบ่วยกงจู้ ไป ที่ อยู่ นางบ่วยกงจู้ จึง ปฤกษา บ่วยเอง
ว่า เรา มีความ โกรธ ชกเหิง มาก จะ คิด อ่าน อย่าง ไ้ จึง จะ แก่ แค้น ได้
บ่วยเอง ว่า การ เรื่อง นี้ สำคัญ อยู่ ต้อง ปฤกษา จุกัดลง ดู เสีย ก่อน นาง
บ่วยกงจู้ ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง ให้ คน ใ้ ไป เชิญ จุกัดลง มา เอา ความ ให้
ฟัง ทุก ประการ แล้ว ว่า ขอ ศติบัญญัติ ท่าน ช่วย คิด อ่าน แก่ ใ้ ให้ ส่องหยก
พ้น ไภย จง ได้ จุกัดลง ว่า จะ ช่วย ส่องหยก นั้น จะ คิด อ่าน อย่าง อื่น เห็น
ไม่ สำเร็จ ต้อง ตี เอา เมืองกวางตุ้ง ถ้า ได้ เมืองกวางตุ้ง แล้ว ส่องหยก
ก็ คง พ้น ไภย อันตราย อยู่ เอง แต่ เมืองกวางตุ้ง นั้น เป็น เมืองใหญ่ ไพร่
พล ทหาร มี มาก ทั้ง บ่อม กำแพง ก็ มี นคง ซึ่ง จะ ทำ ใจ เร็ว เห็น ไม่ ได้
ต้อง ตรึก ตรอง หา อุบาย ให้ ตัดขาด เสีย ก่อน การ จึง จะ สำเร็จ นางบ่วยกงจู้
ได้ ฟัง ก็ มีความ ยินดี จึง ว่า การ เรื่อง นี้ แล้ว แต่ ศติบัญญัติ ท่าน จะ ช่วย
คิด อ่าน เถิด จุกัดลง กับ บ่วยเอง ก็ คำนับ ถา ถัดมา ที่ อยู่ จุกัดลง จึง
เรียก นาย ทหาร ผู้ หนึ่ง ต้น หลงเดิน ทาง ได้ วัน ละ พัน ๓ มา สั่ง ว่า ท่าน
จง รีบ ไป เมืองกวางตุ้ง สืบ ดู ว่า ชกเหิง แด กรมการ คิด อ่าน รักษา เมือง อย่าง
ไร บ้าง ถ้า ได้ ความ รีบ ถัดมา บอก เรา โดยเร็ว ต้น หลง รีบ คำ แล้ว
คำนับ ถา ออก มา จัด หา เงิน ทอง ซึ่ง จะ ไป ซื้อ กิน ตาม ทาง พอ ควร ก็
ออกจาก เขา เขียน เบ๊ ซัว ตรง ไป เมืองกวางตุ้ง สืบ ได้ ความ แล้ว จึ่ง ดั้น แล้ว ก็

กตัม มาแจ้ง แก่ จุกัดถง ว่า เมืองกวางตุ้ง แด หัว เมือง ชนใหญ่ น้อย นั้น บ่อกัน
 รักษา เมือง นั้นคง อยู่ ด้วย ชกเหง วั ความ ว่า สองหยก เปน ลำมี กงจู้
 นายเรา ชกเหง พาด เขา ผิด สองหยก จำ ขัง ไว้ กัดัว กองทัพ พวกเรา
 จะยก ไปตี ก็ จัดแจง การ บ้าน เมือง แข็งแรง กว่า แด่ก่อน จุกัดถง ได้
 ฟัง ดั่งนั้น มิ ได้ว่า ประการ ไต ต้นเหง คำนับ ถา กตัม ไป ที่ อยู่ จุกัดถง
 ตรึก ครอง เห็น อุบาย แล้ว จึง ไป หา นางม่วยกงจู้ แด ม่วยเอง บอก ว่า การ
 ที่ จะ ไป ตี เมืองกวางตุ้ง นั้น ข้าพเจ้า คิด สำเร็จ แล้ว ท่าน ทั้งสอง ต้องปดอม
 เข้า ไป อยู่ ใน แขวง เมืองกวางตุ้ง ข้าพเจ้า จะ ยก กองทัพ ตาม ไป ภายหลัง
 การ ขัด ข้อง อย่าง ไรว่ท่าน ทั้งสอง จะได้ คิด อ่าน ข้าง ใน ให้ สำเร็จ เห็น จะ
 ได้ เมืองกวาง ตุ้ง โดย ง่าย นางม่วยกงจู้ ได้ ฟัง จึง ว่า ข้าพเจ้า ได้ ยิน
 ขาว ว่า ชาว เมืองกวางตุ้ง เขา จัดแจง การ บ้าน เมือง กวด ชน มี ทหาร นั้
 ยาม ตาม เพลิง ทุก ประศู เมือง ซึ่ง จะ คิด ปดอม เข้า ไป เห็น จะ ยาก ดอก
 กระมัง จุกัดถง จึง ว่า ถ้า ท่าน จะ ปดอม เข้า ไป ต้อง อุบาย แด่ ตัว เปน
 คน ขอ ทาน ทหาร ซึ่ง รักษา ประศู ไม่ มีความ สง่ได้ย คง เข้า เมือง ได้ โดย
 สดวก นางม่วยกงจู้ กับ ม่วยเอง ได้ ฟัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย ครั้น ปฤกษา
 ตก ลง กัน แล้ว ม่วยเอง มอบ กระมี อาญาสิทธิ์ ให้ จุกัดถง แด้ว ชวน
 นางม่วยกงจู้ แด่ ตัว เปน คน ขอทาน ออก จาก เขาเทียนเบี๊ซัว จุกัดถง นั้น
 ครั้น นางม่วยกงจู้ กับ ม่วยเอง ไป แล้ว ก็ จัด กองทัพ เปน กระบวน พร้อม
 สำเร็จ ยก ตาม ไป ภายหลัง

ฝ่าย นางม่วยกงจู้ กับ ม่วยเอง เดินมา ได้ หกวัน ถึง คำบด เป้อื่อ เห็น
 มีบ้าน เรือน มาก ก็ เทียว ร้อง เพลิง ขอทาน อยู่ ตาม ถนน คนทั้งหลาย
 ได้ ยิน ถ้อย คำ ไพเราะ ก็ ชวน กัน มา ฟัง แล้ว ค่าง คน ให้ เบย เปะ โดย
 สัมควร นางม่วยกงจู้ กับ ม่วยเอง ได้ เบย เปะ เปน อัน มาก ก็ ออก
 จาก ที่ นั้น เดิน ต่อ มา

ขณะนั้น จจอกัน นิ่ง กินโต๊ะ อยู่ ใน โรงเตียม แห่ง หนึ่ง คน ใช้มา
 บอกว่า มี หญิง กับชาย สอง คน มา เทียว ขับร้อง เพลง ขอ ทานถ้อยคำไพเราะ
 นก จจอกัน ได้ พัง ก็ มีความ ยินดี จึง ตั้ง คนใช้ ว่า เจ้า จง ไป หา ตัว
 มา ขับ ร้อง ให้เรา ฟัง เถ็น พอ สบาย ใจ คน ใช้ ก็ คำนับ ตา ไป หา นาง
 บ่วงกัจจุ กับ บ่วงเอง บอกว่า ท่าน จจอกัจจุ ให้หา ท่าน ทั้งสองไป จะ ให้
 ขับร้อง เถ็น นางบ่วงกัจจุ กับบ่วงเอง ได้ พัง จึง ปรึกษา กัน ว่า บัดนี้
 จจอกัจจุ ให้หา ครั้น เรา จะ ชัด ชื่น ก็ ไม่ควร เห็น พร้อม กัน แล้ว ก็ มา กับ
 คน ใช้ ถึง โรง เตียม เห็น จจอกัน นิ่ง อยู่ ที่ อื่น สูง คน ทั้งหลาย ซึ่ง
 เดิน ไปมา ตาม ถนน ย่ำ เกรง มาก นางบ่วงกัจจุ จำ ได้ จึง คิดว่า จจอกัน
 ดอก หรือ คน ทั้งปวง ใน ตำบล นี้ นับถือ เรียก ว่า จจอกัจจุ สำคัญ ว่า
 ใครที่ โห่ เถ่า คิด ดังนั้น แล้ว แด ไป เห็น แผล ที่ จมูก ซึ่ง ถูก ชก นั้น ยังไม่
 หาย สนิท ก็ กัด ไม่ ได้ หิว เรา ชน บ่วงเอง ถาม ว่า ท่าน หิว เรา ด้วย
 เหตุ สิ่งไร นางบ่วงกัจจุ ก็ นิ่ง เสีย จจอกัน มิ ได้ สง ใส ย จึง ว่า เรา
 หา ท่าน ทั้งสอง มา จะ ให้ ขับ ร้อง จง เล็ก เอา บท กลอน ที่ ดี มา ขับ ถ้า เรา
 ชอบ ใจ จะ ให้ รางวัล นางบ่วงกัจจุ ได้ พัง ดังนั้น ก็ แ่่ง กลอน ขับ ชื่น ใน
 ทันใด บท คัน ว่า ชาย ผู้ หนึ่ง เดิน มา แต่ ทาง โกล ทำการ ดับ เหตุ โดน
 กัดบ ให้ แผล มา เปน ที่ แฉ่ ดู น่า ชัง นักหนา จจอกัน แด คน ทั้งหลาย ซึ่ง
 พัง อยู่ ไม่ ทัน ดังเกศ เห็น กลอน นั้น ชื่น ก็ พา กัน หิว เรา นาง บ่วงกัจจุ
 จึง แ่่ง ขับ สรรเสริญ จจอกัน ค่อ ไป จจอกัน ได้ พัง มีความ ยินดี ชมว่า
 ถ้อย คำ เพราะ นักหนา ยาก ที่ จะ หา เปียบ ได้ ก็ ให้รางวัล แก่ นางบ่วง
 กัจจุ แด บ่วงเอง เปน อัน มาก แล้ว ถาม ว่า ท่าน ทั้งสอง รูป ร้าง ก็ น่า เอ็นดู
 ทำ ไม่ จึง พา กัน มา เทียว ขอ ทาน บ้าน อยู่ ที่ ไหน เปน อะไร กัน จง บอก ให้
 เรา ทราบ นางบ่วงกัจจุ ตอบว่า ข้าพเจ้า ทั้งสอง เปน พี่ น้อง ร่วม บิดา
 มารดา ครั้น ท่าน ผู้ ใหญ่ ตวง ดับ ไป แล้ว ข้าพเจ้า ทั้งสอง ก็ อนาคต
 พา กัน มา ขอ ทาน ชาว บ้าน เลี้ยง ชั่วครู่ จจอกัน จึง ว่า ถ้า กระ นั้น ท่าน

จึงไปที่บ้าน ขัม ร้อง ให้ภรรยาเราฟัง ถ้าเขาชอบใจ คงได้รางวัลยิ่งกว่านี้ นางบ่วงกัจจุ ได้ฟัง จึง คิด ว่า ขัม นี้ จะคิด หมายเล่น เรา เช่น ครั้งก่อน ดอกกระมิ่ง ถึง กระนั้น ก็ เห็น ไม่เป็นไร ด้วย บ่วงเอง มา เป็นเพื่อน คิด แล้ว ตอบ ว่า ข้าพเจ้าเป็น คน เชื้อบุญใจ เทียว หากิน ตาม ตลาด ซึ่งจะไป ขัม ร้อง ที่ บ้าน เกิดอก ว่า สุหยิน ภรรยา ท่าน ไม่ ชอบ มี ขัน เคื่อง ข้าพเจ้า หรือ จจอกัน ว่า ขัน นี้ ไม่เป็นไร จึง ไป กับ เรา เกิด พุด แล้ว ก็ ออกจาก โรงเคยม นางบ่วงกัจจุ จึง ขวน บ่วงเอง เดิน ตาม จจอกัน ไป เพราะปรารถนา จะ ดู ใจ จจอกัน ว่า รัก เล่น สดวก อย่าง เดียว หรือ จะ หลง สัตว์ ด้วย ครั้น ถึง บ้าน จจอกัน ก็ จัด ที่ ให้นั่ง โดย สุ่มควร แล้ว จจอกัน เข้า ไป ข้าง ใน บอก กับ ภรรยา แด่ น้อง หญิง ว่า บัดนี้ มี คน อนาคตา พ้น ของ ต้องคน เทียว ขัม ร้อง ขอ ทาน ชาวบ้าน เดียง ชั่วครู่ เราเห็น ถ้อยคำ เพราะดี จึง พา มา หมายว่า จะ ให้ ขัม ร้อง ให้ เจ้า ทั้งสอง ฟัง ภรรยา จจอกัน แด่ นางจ้เกาเนี้ย ก็มี ความ ยินดี จึง ว่า ท่าน จง ให้พา เข้า มา เกิด จจอกัน ก็ ถับ ออกมาแจ้ง ความ แก่ นางบ่วงกัจจุ ๆ ว่า ไหน ๆ ก็ มา ถึง บ้าน ท่าน แล้ว สุหยิน ภรรยา ท่าน หยาก จะ ฟัง เพื่อง ขัม ข้าพเจ้า จะ เข้า ไป ส่นอง คุณท่าน จจอกัน จึง ให้ คน ใช้น้ำ นางบ่วงกัจจุ เข้า ไป ข้าง ใน ตัว จจอกัน กับ บ่วงเอง อยู่ ข้าง นอก จจอกัน พุด กับ บ่วงเอง ว่า ท่าน อุด้าห์ มา ถึง นี้ ไม่มีความรังเกียจ เรา ชอบใจ นึก จะ แต่ง โต๊ะ เดียง ท่าน ให้ สบายดี ฤๅ เวลา ห้าง บ่วงเอง ได้ ฟัง ก็ นั่ง อยู่ มิได้ ตอบ ประการ ไດ จจอกัน จึง สั่ง คน ใช้น้ำ ให้ จัด โต๊ะ แด่ ส้วา พอ สุ่มควร เคี้ยว มื้อ วัคชย ท้า นางบ่วงกัจจุ ถับ ออกมา จึง จะ เดียง

ฝ่าย นางบ่วงกัจจุ เข้า ไป กับ คน ใช้น้ำ ถึง ข้าง ใน เห็น ภรรยา จจอกัน กับ นางจ้เกาเนี้ย นั่ง อยู่ พิศราจะ หัด เห็น ภรรยา จจอกัน อายุ ประมาณ ยี่สิบ เส่ด แด่ ก้าว ตัว แต่ นางจ้เกาเนี้ย นั้น อายุ ประมาณ สิบห้า สิบหก ปี รูปร่างงาม ก็ มีความ รัก ใคร คิด ว่า หญิง ผู้ นี้ สุ่มควร กับ บ่วงเอง น้อง เรา

จึง แกล้ง ทำ เป็น คน เข้า ดง คำนี้ ภรรยา จจอกัน แล้ว ถาม ว่า ท่าน ให้
 หา ข้าพเจ้า เข้า มา จะ พัง เพลง ขับ หรือ ภรรยา จจอกัน ตอบ ว่า มี ผู้
 สรรเสริญ ว่า ท่าน ขับ ร้อง ถ้อย คำ เพราะ นี้ เรา หยาก จะ พัง เต้น บ้าง
 นาง บ่วยกงจู้ ได้ พัง คำนี้ แล้ว ถอย ออก มา ขับ อยู่ ใน ที่ อัน สัมควร จน ดั้น
 เพลง จึง หยด ภรรยา จจอกัน กับ นาง จี้เกาเหี้ย ได้ พัง ถ้อย คำ ขับ ของ
 นาง บ่วยกงจู้ ก็ ชอบ ใจ ครั้น เห็น นาง บ่วยกงจู้ ขับ จบ เพลง จึง จิต ที่
 ให้ นิ่ง แล้ว พูด ว่า ตัว ท่าน รูป ร้าง กิริยา กิ่ง ดงาม ไม่ ควร จะ เทียว ขอทาน
 เหยง ชีวติร จง อยู่ ด้วยกัน เกิด เรา จะ ช่วย ท่าน บำรุง นาง บ่วยกงจู้ ว่า ซึ่ง
 ท่าน มีความ กรุณา แก่ ข้าพเจ้า นั้น ชอบ คุณ นี้ แค อยู่ ไม่ได้ ด้วย นี้ ไฉย
 เคย หา กิน ตาม แถว ตลาด มีความ สุข จะ ต้อง ลา ท่าน ภรรยา จจอกัน
 ว่า ถ้า กระนั้น ท่าน จง ออก ไป กิน เหยง ข้าง นอก ให้ สบาย ก่อน จจอกัน
 สามี เรา จิต ไว้ เสรี แล้ว นาง บ่วยกงจู้ ก็ คำ นี้ มา ออก มา จจอกัน
 เห็น ดัง นั้น จึง ให้ คน ไช่ยก ไต่ แด่ สุ่มา มา ต่ง เหยง นาง บ่วยกงจู้ แต่ บ่วยเอง
 เสรี แล้ว บ่วยเอง เห็น เครื่อง สำนักราวุธ วาง อยู่ เป็น อัน มา จึง ถาม
 ว่า เครื่อง มือ เหล่า นั้น ของ ท่าน ทั้งนั้น หรือ ของ ใคร บ้าง จจอกัน ว่า อาวุธ
 ทั้งหลาย เป็น เครื่อง มือ ของ เรา ทั้งสิ้น ด้วย ตัว เรา แต่ เด็ก มา หา ได้ ว่า เรือน
 วิชา สิ่งไร ไม่ พอ ใจ ศึกษา แต่ เพลง อาวุธ อย่าง เดียว จน ขำนิ ขำนาญ
 เข้า ไป ซ้อม มือ ได้ เป็น ที่ ชิวจ้าย ฝ่าย บี้ ชาว บ้าน คำบด นับ ถือ มาก
 พา บุตร แล หลาน มา ฝาก ให้ ฝึกหัด เพลง อาวุธ ๗ จึง ได้ สละ สัมเครื่อง มือ
 ไว้ บ่วยเอง ได้ พัง จึง แกล้ง ชม ว่า ท่าน นี้ ไม่ เสี้ย ที่ ที่ รัก ใคร ใน เพลง
 อาวุธ ทั้ง รูป ร้าง ก็ เข้มแข็ง สัมควร เป็น นาย ทหาร ใหญ่ ข้าพเจ้า ได้
 มา พบ ท่าน ก็ เป็น บุญ วาสนา จะ ขอ เป็น สำนัก ศิษย์ ร่ำ เรือน เพลง อาวุธ
 ไว้ พอ ได้ กัน ตัว ท่าน จง มีความ กรุณา ตั้ง สอน ข้าพเจ้า บ้าง ซึ่ง
 บ่วยเอง พูด ดัง นั้น เพราะ ปราณา จะ ดู ผู้มี จจอกัน ว่า จะ ดี ชั่ว ดี กัเพียง ได้

ฝ่าย จจอกัน นั้น สำคัญ ว่า บ่วยเอง เป็น คน ขอ ทาน ไม่ รั้ จัก เพง
 อาวุธ จริง จึง ว่า ถ้า ท่าน รักใคร่ ใน เพง อาวุธ จะ ใคร่ ศึกษา เรา จะ ช่วย
 สอน ให้ พุด แด้ว หยิบ เกาทัณฑ์ คน หนึ่ง หนัก ประมาณ ร้อย ชั่ง พา
 บ่วยเอง ไป ที่ สนาม จจอกัน บอก ทำ ทาง ให้ บ่วยเอง แด้ว จจอกัน ยิง เกา
 ทัณฑ์ ไป ตาม ที่ จะได้ ตรง ใจ คำ หา มิ ได้ ถูก แต่ ขอบ วง ใน ที่
 ตาม ครั้ง จึง ส่ง เกาทัณฑ์ ให้ บ่วยเอง ยิง บ้าง บ่วยเอง รับ เกาทัณฑ์
 มา แด้ว แด้ว ชน จจอกัน ว่า ท่าน ยิง เกาทัณฑ์ แม่น นั้ ถ้า จะ เปรียบ
 เหมือน กับ เอยงตวกี ครั้ง แผ่นดิน เดียดกัก พุด แด้ว ก็ ยิง เกาทัณฑ์ คติ
 เนื่อง กัน ไป ทั้ง สำนคอก ถูก ใจ คำ บัก เป็น สำน เต้า อยู่ จจอกัน เห็น ดัง
 นั้น ก็ ตก ใจ จึง ว่า เรามี ตา ก็ จริง แต่ เหมือน หา มิ แว่ว ไม่ จึง มิ ได้
 รั้ จัก คน ดี แด้ว ชั่ว ซึ่ง ประมาท ท่าน นั้น ขอ อะไย เสีย เกิด พุด แด้ว
 พา บ่วยเอง กลับ มา บ้าน พอ เวลา คำ ก็ จิต ที่ ให้ นาง บ่วยกงจู้ แด้ว บ่วยเอง
 นอน โดย ส่มควร

ครั้น เวลา รุ่ง เข้า จจอกัน ตั้ง ให้ บ่าว หา อาหาร ให้ นาง บ่วยกงจู้
 กับ บ่วยเอง กิน แล้ว แด้ว นาง บ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง ก็ ตา จจอกัน จะ ไป
 จจอกัน อื่นวอน จะ ให้ อยู่ อีก นาง บ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง หา อยู่ ไม่ ก็
 คำนับ ตา ออก จาก บ้าน เดิน ไป ได้ สี่ วัน ถึง เมือง กวางคัง เห็น ทหาร รักษา
 หน้า ที่ เจริญเกิด แด้ว ประตู เมือง แกร่ง แกร่ง นั้ นาง บ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง ก็ แด้ว
 เดิน ตรง ไป จะ เข้า ประตู เมือง ทหาร ที่ รักษา ประตู ห้าม ไว้ นาง บ่วย
 กงจู้ กับ บ่วยเอง พุด ว่า ข้าพเจ้า เป็น คน อนาคตา หากิน ด้วยการ ขอทาน ท่าน
 จง มี ความ เมตตา ให้ ข้าพเจ้า เข้า ไป จะได้ เทียว ขอทาน เถียง ชีวติร
 นาย ประตู ตอบ ว่า ตัว ไม่ เห็น หรือ หนังสือ ประกาศ ปิด ไว้ ห้าม ไม่ ให้ ผู้ใด
 เข้า ออก แด้ว ปลดอม ซึ่ง เรา จะ ยอม ให้ เข้า ไป นั้น ไม่ ได้ นั้ เรา เห็น
 ว่า ตัว เป็น แคน ขอทาน เทียว มา หา ไม่ จะ จับ เอา ตัว ไว้ นาง บ่วยกงจู้ กับ
 บ่วยเอง ได้ พัง ก็ แด้ว ทำ เป็น หัวเราะ แด้ว ตอบ ว่า ข้าพเจ้า เทียว ขอทาน

มาก็หลายเมืองแล้วไม่เห็นเมืองไหน ตกใจตื่นกลัว คนขอทานเหมือนเมือง
นเดย นายประตู่ได้ฟังก็โกรธสั่งทหารให้ไล่จับ นางบ่วงกัจจ กับ
บ่วงเองวิ่งหนีไปพ้นเมืองกวางคังแล้ว นางบ่วงกัจจ จึงพูดกับ บ่วงเอง
ว่า การที่ จุกัดง คิดอุบาย มา ก็ ไม่สำเร็จ จะต้อง กลับ ไป ปรึกษา หา ฤ
จุกัดง เสีย ใหม่ ถ้า จุกัดง เห็น อุบาย อย่างไร จึง ค่อย กลับ มา ทำการ
ต่อ ภายหลัง บ่วงเอง ได้ ฟัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง พา กัน กลับ มา ทาง
ประมาณ หนึ่ง เห็น ชาว บ้าน ซึ่ง อยู่ นอก เมือง ตกใจตื่น สัม สัน กันมาก
ก็ สัม ตาม ได้ ความ ว่า จุกัดง ยก มา เกือบ จะ ถึง อยู่ แล้ว ก็ รีบเดิน ค่อย ไป

ฝ่าย พวก ราษฎร ที่ เปน พลาด เห็น ชาว บ้าน ตกใจตื่น ด้วย กลัว พวก
โจร เข้ายึดบ้านเรือน จึง คิด กัน ประมาณ ห้าสิบ คน แบ่ง ตัว ปลดอม เปน
พวกโจร เข้า ตี ปล้น บ้าน เรือน ราษฎร ก็ ยิ่งแตกตื่น กัน เปน อัน มาก
ไม่มี ผู้ใด ที่ จะ คิด อ่าน สื่ รม พวก ที่ ปลดอม ก็ ยิ่ง ทำ เรบ ชื่น ร้อง
ประกาศ แก่ คน ทั้งปวง ว่า ถ้า ผู้ใด มี เงิน ทอง แด บศรี หาดาน เปน ส่ว จง
นำมา ให้ เรา ๆ จึง จะ ไม่ ทำ อันตราย แม้ ชัด ชน อยู่ จะ ชำเสีย ให้
ตื่น เมื่อ ณะ พวก ที่ ปลดอม ร้อง ประกาศ พอ นางบ่วงกัจจ กับ บ่วงเอง
มาถึง ได้ยิน ดัง นั้น ก็ โกรธ จึง ปรึกษา กัน ว่า พวก เหล่า นี้ ปลดอม มา ทำ
อาการ เหมือน นั้น พวก เรา เข้า ตี ปล้น บ้าน เรือน ราษฎร แล้ว ร้อง ประ
กาศ ดัง นั้น จะ ทำ ให้ ชื่อเสียง เรา เสีย ไป เอา ไว้ ไม่ ได้ ต้อง
กำจัด เสีย เห็น พร้อม กัน แล้ว ตรง เข้า แย่ง เอา อาวุธ ได้ เข้า พ้น พวก
ปลดอม ล้ม ตาย ลง หลาย คน ที่ เหลือ ตาย ก็ แยก กระจัด กระจาย หนี ไป
พวก ชาว บ้าน เห็น ดัง นั้น มี ความ ยินดี ต่าง คน จัด เข้า ของ เงิน ทอง มา
ให้ นางบ่วงกัจจ กับ บ่วงเอง เปน อัน มาก นางบ่วงกัจจ กับ บ่วงเอง ว่า
ข้าพเจ้า เปน คน อนาคต มา เทียว ขอ ทาน เลี้ยง ชั่ว ครู่ ไม่มี ที่ สำนึก
อาไศรย ซึ่ง จะ รับ เอา เข้า ของ ๆ ท่าน ไป นั้น ไม่ควร ท่าน จง เอา ไว้ ให้
บุตร แด หาดาน เกิด ข้าพเจ้า ทั้งสอง นี้ มิ ได้ คิด ที่ จะ คง บ้าน เรือน อยู่

ให้เป็นหลัก รักแต่เที่ยว ขอลาน พอ ได้ เติง กัน เข้าเย็น ก็ เป็น คู่ พุด
แล้ว คน ของ ทั้งปวง ให้แก่ พวก ชาว บ้าน ๆ ชวน กัน กลับ ไป ที่ อยู่ นาง
บ่วงงจู้ กับ บ่วงเอง ก็ เดิน ต่อ มา

ฝ่าย จจอกัน ครั้น วั ชั่ว ว่า พวก โจร เขา เทียน เบี้ยว ยก กองทัพ มา
ก็ ตกใจ จึง ปฤกษา ภรรยา ว่า เรา จะ อยู่ ที่ นี้ เห็น ไม่ได้ ต้อง เข้า ไป
อาไศรย อยู่ ใน เมือง เขียวเคงฮู จึง จะ ไม่ เป็น อันตราย ภรรยา ก็ เห็น
ชอบ ด้วย จจอกัน จึง เก็บ เข้า ของ เงิน ทอง ทั้งปวง บันทึก เกวียน ให้
น้อง หยิง กับ ภรรยา พา บ่าว ไพร ที่ ฉกรรจ์ कुณ เกวียน ล่วงหน้า ไป ก่อน ตัว
จจอกัน คือน ครอบ ครว ชาย หยิง ไป ภายหลัง พอ นาง บ่วงงจู้ กับ
บ่วงเอง เดิน ส่วนทาง มา ภรรยา จจอกัน กับ นาง จี้เกาเหี้ย เห็น ก็ จำ ได้
ร้อง เรียก ให้ หยุด พอ จจอกัน มา ถึง นาง บ่วงงจู้ กับ บ่วงเอง เข้า ไป
คำนับ จจอกัน กับ ภรรยา แล้ว ถาม ว่า ท่าน พา กัน อพยบ ครอบ ครว มา
จะ ไป ข้าง ไหน มี เหตุ ถึง ไດ หรือ จจอกัน กับ ภรรยา บอก ว่า พวก โจร
เขา เทียน เบี้ยว ยก กองทัพ มา จะ ตี เมือง กวางคัง เรา อยู่ ที่ นี้ เห็น ไม่ได้
จึง ต้อง ทั้ง บ้าน เรือน เลี้ยว อพยบ ครอบ ครว มา จะ ไป อาไศรย อยู่ ใน
เมือง เขียวเคงฮู นาง บ่วงงจู้ ตอบ ว่า ใน แขวง กังคังนี้ เจ้า เมือง กรมการ
รักษ บ้าน เมือง แข็งแรง นั้ แต่ ข้าพเจ้า เป็น คน ขอลาน ยัง เข้า ไป ไม่ได้
ที่ ไหน จะ ให้ ท่าน เข้า ไป จจอกัน ตอบ ว่า ไม่ เป็นไร ด้วย ตัวเรา ก็
มี มินดาศักดิ์ แล้ว พี่ น้อง ของ เรา เป็น ขุนนาง นาย ประศู อยู่ เมือง นั้น เห็น
จะ ไม่มี ผู้ ไດ ขัดขวาง คง เข้า ไป ใน เมือง ได้ ท่าน อย่า วิตก เลย นาง บ่วง
งจู้ กับ บ่วงเอง ได้ พัง ก็ มีความ ยินดี จึง ว่า ถ้า กระนั้น ข้าพเจ้า จะ ขอ
พื้ง บุญ ท่าน เข้า ไป ด้วย จจอกัน ตอบ ว่า ถ้า ท่าน จะ ไป กับ เรา จง เปลี่ยน
เสื้อ กังเกง เลี้ยว ใหม่ เขา จึง จะ ไม่ สงสัย พุด แล้ว เอา เสื้อ กังเกง ให้ คน
ละ สำหรับ นาง บ่วงงจู้ กับ บ่วงเอง ดีใจ รับ เอา เสื้อ กังเกง แล้ว ผัด
ของเก่า ออก เลี้ยว ใส่ เสื้อ กังเกง ใหม่ เข้า ไป คำนับ ขอบ คุณ จจอกัน กับ

ภรรยา จจอกัน เห็น ดังนั้น จึง ว่า ท่าน กับเรา ตั้งแต่ วัน นี ไป จง นับถอกัน เหมือน ฉันทฎาดีเถิด นางบ่วงงจ้ กับบ่วงเอง ก็ รับ คำ จจอกัน จึงสั่ง บ่าว ไพร ให้ รับ ขบ เกวียน ไป ครั้น ถึง เมือง เขียวเคงฮู เห็น เอี้ยไซจง ซึ่ง เปน ญาติ คุม ทหาร รักษา ประตู่ อยู่ จจอกัน ก็ เข้า ไป คำนับ แล้วแจ้ง ความ ให้ ฟัง ทุก ประการ เอี้ยไซจง มี ความ ยินดี พา จจอกัน กับครอบครัว ไป พัก อยู่ ที่ บ้าน นางบ่วงงจ้ กับ บ่วงเอง ก็ พดอย ได้ เข้า ไป ด้วย เอี้ยไซจง จัด ที่ ให้ อยู่ โดยสมควร แล้ว ก็ ถัดบ ออกมา รักษา ประตูตาม เดิม

ฝ่าย ชกเหง ผู้ สำเร็จ ราชการ เมืองกวางตุ้ง วั ชาว่า กอง ทัพ พวกโจร เขาเทียนเบ๊ช้วยยกมา จึง ให้ประชุมขุนนาง นาย ทหารพร้อมกัน ปฤกษาราชการ ที่ จะ คิด สู้รบ กับ พวกโจร

ขณะ นั้น พอ หนึ่ง สืบบอกเมืองเขียวเคงฮูมาถึง ชกเหง คิด ออกอ่าน ค่อ หน้า ขุนนาง นาย ทหาร ทั้งปวง มี ความ ว่า กองทัพพวกโจร เขาเทียนเบ๊ช้วยยกมา ประมาณ หก สิบ ห้าหมื่น ยัง ทาง อีก สามวัน จะ ถึง ค่ายตักโป เซอร์ เมือง เขียวเคงฮู แล้ว ขอ ให้ บั๊ อี้ ผู้ ว่า ที่ จงตัก จัด ทหาร มาช่วย บั๊อง กัน รักษา เมืองเขียวเคงฮู ไว้ โดยเร็ว ชกเหง แจ้งความ ที่ ตกใจ นั้น ตกลง อยู่

ขณะ นั้น พระเจ้าบัน แดะฮ้องเค้ ทรง เห็น ว่า เมือง กวาง ตุง เปน เมืองใหญ่ ยัง ไม่ มี จงตัก ชกเหง ก็ บั๊ อี้ ว่า ที่ จงตัก อยู่ จึง โปรด ให้ไต่เอี้ยว เปน ชุน บั๊ ขุนนาง ผู้ กำกับ ออก มา ช่วย ว่า ราชการ เมืองกวางตุ้ง ไต่เอี้ยวเห็น ดัง นั้นจึง พุด กับ ชกเหง ว่า กองทัพ พวกโจร ยกมา แข็งแรง มาก ซึ่งท่านจะ นั่ง อยู่ เห็น ไม่ ได้ จะ ทำ อย่าง ไ้ เร่ง คิด อำนเสี้ย โดยเร็ว ชกเหง ว่า ข้าพเจ้า ดั้น สติปัญญา ไม่ รั แห่ง ที่ จะ คิด แล้ว ขอ ท่าน ทั้งปวง จง ช่วยคิด อำน ด้วย ไต่เอี้ยว ได้ ฟัง จึง ว่า ข้าพเจ้า เห็น อยู่ อย่าง หนึ่ง ท่าน จงจัด ทหาร ยก ไป ทั้ง ทางบก แด ทางเรือ ตั้ง สักก อยู่ ค่ายตักโป อย่า ให้ข้าศึก ถ่วง เข้า มา ได้ ถ้า พวกโจร จะ มา ชวนรบ จง นั่ง เสี้ย รักษา แด

ค่าย มัน ไว้ ข้าศึก ยกมาทาง โกลด เล่มียง อาหาร หมด ลง ที่ ไหน จะคิด
 อานการ คัก ค่อ ไป ได้ คง ถอย ทัพ กัดบ ไปเอง ถ้า พวกโจร ถอยทัพ
 กัดบ ไป เมื่อใด เรา จึง คุม ทหาร ได้ คัก ข้า เค็ม เอา ก็ จะ ได้ ไชย ชะนะ โดย
 ง่าย ชกเหง ได้ ฟัง เห็น ชอบ ด้วย จึง สั่ง ได้ ส่ง ให้ คุม ทหาร ดืบ ห้า หมื่น เปน
 ทัพ เรือ ตัว ชกเหง กับ ชนนาง นาย ทหาร ทั้ง ปวง คุม ทหาร ดืบ ห้า หมื่น เปน ทัพ
 บก กำหนด ยก ไป ให้ ถึง คำบด ดัก ไป พร้อม กัน ครั้น เวลา รุ่ง เข้า ชกเหง
 แด นาย ทหาร ทัพ บก ทัพ เรือ ก็ คุม ไพร่ พด ยก ไป ถึง คำบด ดัก ไป ตาม กำหนด
 ชกเหง ให้ ตั้ง ค่าย ลง ห้า ค่าย ถม ดิน เปน เชิง เท็ด กัน ไว้ มัน คง นัก ด้วย หมาย ใจ
 จะ ไม่ ให้ ข้าศึก คัก หัก เข้า มา ได้ เรือรบ นั้น จอด ประจำ ไว้ ตาม ตำ แม่ น้ำ
 คำบด ดัก ไป สั่ง กำชับ ทหาร มิ ให้ ออก รบ กับ พวกโจร เปน อัน ชาติ

ฝ่าย จุกัดถง แม่ ทัพ เขา เขียน เป็ ชั่ว ยก มา ถึง คำบด ดัก ไป เห็น พวก
 เมือง กวาง ตัง ยก กอง ทัพ บก ทัพ เรือ ออก มา ตั้ง ค่าย รับ อยู่ เปน อัน มาก ก็ ขับ
 ไพร่ พด เข้า ไป ถึง หน้า ค่าย หมาย จะ ตั้ง รบ ดู กำถึง ข้าศึก ดัก ครั้ง หนึ่ง

ฝ่าย ทหาร ชกเหง ซึ่ง อยู่ ใน ค่าย เห็น ไพร่ พด พวกโจร มาก ก็ ครั้น
 คร้าม ไม่ มี ผู้ใด ที่ จะ คิด ตั้ง รบ พอ รู้ว่า ชกเหง กำชับ ตั้ง ให้ แต่ ระวัง รักษา
 ค่าย อยู่ ก็ ยินดี พา กัน ตั้ง มัน รักษา ค่าย ไว้ มิ ได้ ออก รบ จุกัดถง เห็น ดังนั้น
 ก็ ขับ ไพร่ พด กระชั้น เข้า ไป จะ คัก เอา ค่าย ชกเหง ให้ ทหาร ยิง บันใหญ่
 ออก ไป ถูก ไพร่ พด จุกัดถง ถ่ม ตาย ลง หตาย คน จุกัดถง เห็น จะ คัก
 เอา ค่าย ไม่ ได้ ก็ ถอย ไพร่ พด ห่าง ออก ไป ให้ พัน กำถึง ถูก บัน แล้ว ตั้ง
 ค่าย มัน ลง ไว้ ครั้น เวลา รุ่ง เข้า จุกัดถง ตั้ง มัน หนึ่ง เต็ก ให้ คุม ไพร่ พด ไป ทำ
 ทาย ชวน รบ ชกเหง หนึ่ง เสีย รักษา แต่ ค่าย มัน อยู่ ครั้น มัน หนึ่ง เต็ก ขับ
 ไพร่ พด เข้า ไป โกลด ชกเหง จึง ให้ ยิง บันใหญ่ ออก มา มัน หนึ่ง เต็ก จะ
 คัก เอา ค่าย ไม่ ได้ ก็ กัดบ ไป แจ้ง ความ แก่ จุกัดถง แต่ อย่าง นั้น ถึง สาม
 วัน จุกัดถง จึง คิด ว่า เรา จะ ต้อง หา อุบาย จึง จะมี ไชย ชะนะ คิด แล้ว ก็
 ขน เกวียน คุม ไพร่ พด ออก จาก ค่าย ไป เทียว ตรวจ ดู เห็น ค่าย ข้าศึก ตั้ง

อยู่ มันคง นัก จึง ตรึกตรอง ว่า ซึ่ง เรา จะ ตี หัก เอา ซึ่ง หน้า เห็น ไม่ได้ จะ
 ต้อง ใช้ อุบาย ชุ่ม ทหาร ไว้ แล้ว พ่อ ดวง ให้ ออก มา รอบ เรา ทำ เป็น
 เลี้ย ที่ ถ้า ข้าศึก มิ ได้ รั กัด ได้ เรา มา พวก เรา ที่ ชุ่ม อยู่ ยก ออก ต่
 กระหนาบ เห็น จะ ได้ ไชย ชะนะ โดย ง่าย คิด การ ตลอดจน แล้ว ก็ กลับ
 มา ค่าย ตั้ง ช่อ อยู่ ให้ คุณ ไพร่ พด ไป ชุ่ม อยู่ ที่ ค่าย ดอด เลี้ย ทั้ง สี่ ทิศ
 กำหนด ว่า ถ้า ได้ ยืน เลี้ย ประทศ สัมมัญญา จง พา กัน ออก ต่ กระหนาบ
 ข้าศึก ให้ พร้อม กัน แล้ว เรียก เจียร ชงแปะ มา ตั้ง ว่า ท่าน จง คุณ ไพร่ พด
 ไป ชุ่ม อยู่ ที่ ต้น ทาง ถ้า เห็น ข้าศึก ถอย กลับ จง ออก สกัด ต่ ด้าน หน้า ไว้
 แล้ว ตั้ง ที่ เฒ่า เข้า ให้ คุณ ไพร่ พด ไป ตั้ง ชุ่ม อยู่ ตาม ทาง อีก แห่ง หนึ่ง ตั้ง
 ว่า ถ้า เห็น ข้าศึก ถอย ไป เจียร ชงแปะ ออก สกัด ข้าศึก ไว้ ท่าน จง รับ
 ไพร่ พด เข้า ต่ ตัด กลาง ให้ ข้าศึก แยก ยับ เยิน ไป จง ได้ นายทหาร ทั้ง
 หลายนั้ รับ คำ แล้ว คำนับ ตา คุณ ไพร่ พด แยก กัน ไป ชุ่ม อยู่ ตาม ตั้ง ครั้น
 นายทหาร ทั้ง ปวง ยก ไป แล้ว จุกัดง จึง ให้ บัณฑิต กับ คังเจียวก่ง คุณ
 ไพร่ พด ที่ อ่อน แอ ห้า พัน อยู่ รักษา ค่าย ค่าย ดอด ถัด ไป ตัว จุกัดง ถอย
 กองทัพ มา ตั้ง อยู่ ค่าย ดอด แม้อื่อ ตั้ง ให้ ชงกิมกั๊ง คุณ ไพร่ พด ที่ แข็ง แกร
 ลำ ห่ม นั้ ไป เทียว จับ ชาย ชาว บ้าน มา ได้ หก พัน จุกัดง ให้ เงิน ทอง
 เข้า ของ ต่าง ๆ แล้ว พุดจา เกตยกล่อม โดยดี ชาย ชาว บ้าน ก็ ยอม ถ่า พิภักดี
 โดย ปกติ จุกัดง จึง แต่ง หนังสือ บอก อมา ย ไป ถึง บัณฑิต คังเจียวก่ง
 ฉบับ หนึ่ง มอบ หนังสือ กับ ชาย ชาว บ้าน หก พัน ให้ ชงกิมกั๊ง คุณ ไป ให้
 บัณฑิต กับ คังเจียวก่ง ญาค่าย ค่าย ดอด ถัด ไป ชงกิมกั๊ง คำนับ ตา พา หนังสือ
 แด่ ชาย ชาว บ้าน ไป มอบ ให้ บัณฑิต กับ คังเจียวก่ง ตาม ตั้ง บัณฑิต
 กับ คังเจียวก่ง ฉีก แผ่น หนังสือ ออก อ่าน รั อุบาย แล้ว ก็ รับ เอา คน หก พัน
 ไว้ เติง ดู เอา ใจ ได้ มี ให้ อุนาทร ชาย ชาว บ้าน เหล่า นั้น เป็น คน ขัด สัน
 ครั้น ได้ ความ สุข ก็ มี ความ รัก ใคร่ จุกัดง เป็น อัน มาก ซึ่ง จุกัดง ทำ
 อุบาย ตั้ง นั้ ปรารถนา จะ ให้ กิด ศรัพท์ รั ไป ถึง ชกเหง ว่า พวก ราษฎร นั้ ถ้อ

กตัญญู ยอม สำนึกที่ดี โดยดีนั้น อย่างหนึ่ง ๆ ถ้า ออก รบ พวก ชาวบ้าน
ไม่ชำนาญ เพลง อาวุธ สู้ ทหาร ชกเหง ไม่ได้ ชกเหง จะได้ มี ใจ กำเริบ
ได้ บัณฑิตก็ คงเจียวก มา ค้อง อูบาย ที่ คิด ไว้ จึงจะ มี ไซย ชนะโดย ง่าย
ฝ่าย บัณฑิต ครั้น เวลารุ่ง เข้า ก็ ชื่น ม้า พา พวก ชาว บ้าน ประ
มาณ สองพัน ไป ทำ ทาย ชวน รบ ถึง นาคาย ชกเหง ๆ ก็ หนึ่ง เสีย จน เวลา
เย็น บัณฑิต ก็ กลับ มา ค่าย ครั้น รุ่ง ชื่น บัณฑิต ก็ มพา พวก ชาว บ้าน
สองพัน ไป อีก ถึง นาคาย ชกเหง ก็ ให้ พวก ชาว บ้าน ดำ ว่า ด้วย ถ้อย คำ
หยาบ ขำ ค่าง ๆ ชกเหง ก็ หนึ่ง เสีย แต่ อย่าง นั้น ถึง สามวัน บัณฑิต
ไม่เห็น ชกเหง ออก มา รบ จึง คิด อูบาย ให้ โพร พด ไป จับ หยิง ชาว
บ้าน มา ได้ ประมาณ หกร้อย พา ไป ที่ นาคาย ชกเหง แล้ว แดง ทำ ประ
จาน หยิง นั้น ค่าง ๆ

ฝ่าย เอี้ยเกี้ยค นาย ทหาร ของ ชกเหง เห็น ดั่งนั้น ก็ โกรธ จึง มา
หา ชกเหง แจ้ง ความ ตาม ซึ่ง พวก โจร มา ดำ ว่า ด้วย ถ้อย คำ หยาบ ขำ แด
พา หยิง ชาว บ้าน มา ทำ ประจาน นั้น ให้ ชกเหง พัง ทุก ประการ แล้ว
ว่า ข้าพเจ้า จะ ขอ อาสา ออกไป รบ กับ ข้าศึก สัก พัก หนึ่ง ให้ พวก โจร เห็น
ฝีมือ ไว้ จึง จะ ไม่ หมิ่น ประมาท ค่อ ไป ชกเหง ว่า ท่าน อย่า เพ้อ ออก รบ
เลย ช่วย กัน รักษา ค่าย ไว้ พวก โจร ขาด เสบียง ลง เมื่อ ไດ คง ถอย ทัพ
กลับไปเอง เรา จึง ค่อย คี่ ข้า เติม เอา ก็ จะ ได้ ไซย ชนะ เอี้ยเกี้ยค ว่า
ถ้า จะ หนึ่ง ค่อย อยู่ อย่าง นี้ เมื่อไร เสบียง พวก โจร จะ หมด ด้วย พวก โจร
เกิด ยถ่อ ม ราษฎร ชาว บ้าน ไป เปน กำดัง ทั้ง ได้ เสบียง อาหาร ก็ มาก
แม้ ไม่ คิด อาน กำจัด พวก โจร เสีย ราษฎร จะ ได้ ความ เด็ดร้อน นัก ข้าพเจ้า
จะ ขอ อาสา कुมหาร สามหมื่น ออกไป ตี กองทัพ พวก โจร ให้ แแตก พวก โจร
จะ ได้ เขต ฆยาด ฝีมือ เรา ไม่ อาจ มา ย่ำ ยี่ ค่อ ไป ถ้า จะ หนึ่ง ไว้ ให้ พวก โจร
ขาด เสบียง แล้ว ถอย ทัพ กลับ ไปเอง เรา จึง คี่ ข้า เติม เอา โดย จะ ได้ ไซย
ชนะ พวก โจร ก็ หา เกรง กตัญญู ไม่ แม้ เมื่อ ไต พวก โจร ช้อง สุ่ม เสบียง

อาหาร บริบูรณ์ ชน ก็ จะยก กองทัพ มา รบ กวน ใน อาณา เขตต์ เรา อีก
ถ้า ข้าพเจ้า ออก ไป รบ กับ พวกโจร เสีย ที่ เข้ามา จึง รักษา แค่น้ำนี้ ไว้
แม่น ข้าพเจ้า มี ไชย ชนะ ท่าน จง ยก หนุนไป ช่วย ระดม ตี กองทัพ พวกโจร
ให้ แยก ยับ เย็น เสีย ครั้น พวกโจร จึง จะ ไม่ ทำ เวิบ ค่อ ไป ได้ ชก เหว
ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง จัด ทหาร ดำหมื่น มอบ ให้ เอี้ยเกียด ๆ ก็
คำนับ ตาคุม ทหาร ออกไป บินหนึ่งเต็ก เห็น ข้าศึก ยก มา มีความ ยินดี ให้
ปล่อย หมิง นั้น เสีย คุณ พวก ชาวบ้าน เข้า สู้รบ พวก ชาวบ้าน ไม่
ชำนาญ ใน กระบวน รบ สู้ ทหาร เอี้ยเกียด ไม่ ได้ ทหาร เอี้ยเกียด ชำ พ้น
ล้มตาย ลง มาก บินหนึ่งเต็ก เห็น ดั่งนั้น จึง ทำ เปน ถอย หนี พา พวก ที่ เหลือ
ตาย กลับ เข้า ค่าย เอี้ยเกียด ได้ ไชย ชนะ ก็ คุณ ทหาร กลับ มา ชก เหว
มีความ ยินดี ออก ไป ต้อน รบ ชวน เอี้ยเกียด กลับ เข้า ค่าย ให้ รางวัด แก่ เอี้ย
เกียด แด่ นายทัพ นายกอง ตาม ความ ชอบ ครั้น รุ่ง ชน บินหนึ่งเต็ก พา พวก
ชาวบ้าน ประมาณ สองพัน เลิศ ไป ทำ ทาย ชวนรบ อีก ชก เหว ก็ ให้ เอี้ย
เกียด คุณ ทหาร ดำหมื่น ออก รบ คัว ชก เหว ตาม ไป คอย ดู อยู่ นำ ค่าย
พวก ชาวบ้าน ซึ่ง บินหนึ่งเต็ก คุณ มา คำน ทาน ทหาร เอี้ย เกียด ไม่ ได้ ก็ แยก หนี
เอี้ยเกียด ได้ ที่ ชรบ ทหาร ได้ ชำ พ้น พวก ชาวบ้าน ล้มตาย ลง เปน อัน มาก

ขณะ นั้น พวก ทหาร ของ ชก เหว เห็น เอี้ยเกียด ได้ ไชย ชนะ พวก
โจน มีความ ชอบ ต่าง คนมีใจ กำเริบ หยากจะ ได้ บำ เหน้ จรางวัล แล้ว เห็น ว่า
ไพร่พล ของ บินหนึ่งเต็ก ฝีมือ อ่อน จึง ชวน กัน ออก จาก ค่าย เข้า ได้ ชำ พ้น
ไพร่พล บินหนึ่งเต็ก เปน คลุมบอน บินหนึ่งเต็ก เห็น ดั่งนั้น ก็ แกล้ง ทำ เปน ตก
ใจ พา พวก ชาวบ้าน ที่ เหลือ ตาย หนี เข้า ค่าย เอี้ยเกียด แด่ นายทัพ นายกอง
ทั้งปวง ได้ ไชย ชนะ พวกโจร ก็ ดี ใจ พา กัน กลับ มา เห็น ชก เหว ยืน ม้า
อยู่ นำ ค่าย ต่าง คน ตรง เข้า ไป คำนับ ชก เหว เห็น ทหาร ของ คัว พร้อม ใจ
กัน สู้ รบ พวก โจร ก็ มีความ ยินดี พา กัน กลับ เข้า ค่าย ชก เหว สรรเสริญ

เอี้ยเกี้ยด เปน ยักมาก. แล้วนำหนึ่งรางวัล เอี้ยเกี้ยด แด่ นายทัพ นายกอง โดย ส้มควร. เดือนที่ ให้ เอี้ยเกี้ยด เปน ขุนนาง นายทหารใหญ่ ชกเหง จึง ปกฤษา นายทัพ นายกอง ทั้งปวง ว่า ท่านทั้งหลาย ก็เต็มใจ พร้อม กัน แล้ว เวลาพรุ่งนี้ พวกโจร คง ยกออกมา รบ อีก ท่านทั้งปวง จงตั้งใจ ให้ แกร่งแรง ยกออกไปสู้รบ ถ้าได้ที จง ค้ำย ให้แตก กำจัด พวกโจร เสีย ให้สิ้น เห็น พวกโจร คง จะเซ็ด ขยาด ไม่อาจ มา รบ กวน ต่อไป บ้านเมือง ของเรายัง จะ อยู่ เย็น เปน สุข นายทัพ นายกอง ทั้งหลาย ก็ เห็นชอบ ด้วย

ฝ่าย บัณฑิต กัดบิ มา ถึง ค่าย จึง เขียน หนังสือ ฉบับหนึ่ง มี ความ ว่าอุบาย ซึ่ง ท่าน คิด ให้ข้าพเจ้า ทำ นั้น สัม ความ ปรากฏา บัดนี้ ทหาร ชกเหง มี ใจ กำเริบ ยก ออก มา รบ เปน ผลสมบอบ มิ ได้ หนึ่ง อยู่ เหมือน แต่ก่อนแล้ว ท่าน จะให้ข้าพเจ้าทำ ประการใด จง เตรียม ไว้ ให้พร้อม เกิด เขียน แล้ว เข้า ฌัก ให้ คน ใช้ถือ ไป ถึง จุกัดลง ๆ เปิด ฌัก หนังสือ ออก อ่าน แจ้ง ความ ถิ่นนี้ คิดว่า การศึกครั้งนี้ คง สำเร็จ เปน แน่ จึง เขียน หนังสือ ตอบ มอบ ให้ คน ใช้ บัณฑิต กัดบิ ไป คน ใช้ ก็ คำนับ ถา พา หนังสือ มา ส่ง ให้ บัณฑิต กัดบิ เปิด ฌัก ออก อ่าน มีความ ว่า เวลา พรุ่งนี้ ท่าน จง ทำ เตี้ยที หนึ่ง มา ทาง ตำบล อวดเสีย เรา เตรียม การ ไว้ แล้ว แล้ว บัณฑิต แจ้ง ดัง นั้น ก็ มีความ ถิ่นนี้ ครั้น เวลา รุ่ง เข้า ก็ พา พวก ชาวบ้าน ไป ถึง หน้าค่าย ชกเหง แด่ถึง ต่ำ ว่า ทำ ทาย เปน อันมาก ชกเหง ได้ พัง ก็ โกรธ จึง ให้เอี้ยเกี้ยด ขุน ทหาร สาม ห้าหมื่น เปน ทักษิหน้า ตัว ชกเหง กับ นายทัพ นายกอง ทั้งปวง เปน ทักษิ หนุ แล้ว ประกาศ แก่ ทหาร ทั้งปวง ว่า ถ้า ผู้ใด ย่อท้อ แก่ ข้าศึก จะ คัด คัด สะเสีย แม้ช่วย กัน แกร่งแรง กำจัด พวกโจร สำเร็จ จะนำหนึ่งรางวัล ให้ ถึง ขนาด นายทัพ นายกอง แด่ ทหาร ทั้งปวง ได้ ถิ่น ดัง นั้น ต่าง คน ก็ มี ใจ แกร่งแรง มิ ได้ ย่อ ย่น คิด แต่จะ เอา ไชยชนะ พวกโจร อย่างเดียว ไม่คิด ระวัง หลัว ก็ พา กัน ออก ไป ถึง หน้าค่าย เอี้ยเกี้ยด ขัม น้ำ เข้า รบ กับ บัณฑิต กัดบิ ได้ ประมาณ

สามเพด บันนังเตก ทำเป็น เลี้ยก ชัก มา หัน เอี้ยเกียด ไก่ ท ชับ ทหารได้
 ซำ พ้น พวกชาวบ้าน ซึ่ง บันนังเตกคุม มา ต้ม คาย ลง บันนังเตก ก็
 แกล้ง ทำเป็น หัน เข้า ค่าย ชกเหง เห็น ได้ ไชยชนะ มี ความ ยินดี ชับทหาร
 เข้า ค่าย บันนังเตก ๆ ทำ เป็น ตกใจ กลัว พา ไพร่ พล หัน ออก จาก ค่าย
 ชกเหง กับ เอี้ยเกียด แต่ นายทัพ นายกอง ทั้งปวง มี ใจ กำเริบ คุม ทหาร ได้ ตาม
 ซำ พ้น ไพร่ พล บันนังเตก ต้ม คาย ลง อีก บันนังเตก แกล้ง ตั้ง พธาง หัน
 พธาง พอ ให้ ได้ ไป ถึง คำบด อวด เลี้ย จุกัดถง เห็น ดังนั้น ก็ ตั้ง ใจ ให้ จุก
 ประทศ ตัญญา ชน ฮ่อฮั้ง คุม ไพร่ พล ชับ อยู่ ได้ ยินดี ยง ประทศ ตัญญา
 ก็ ชับ ไพร่ พล ต่ กระหนาบ ออก มา ท่ง ดี ที่ ศี ซำ พ้น ทหาร ชกเหง ต้ม คาย
 เป็น อัน มาก เอี้ยเกียด แม่ทัพหน้า เห็น ดังนั้น ก็ ชับ มา พา ทหาร เข้า ช่วย
 ระดม รบ พบ ชกกิมกั้ง นาย ทหาร ของ จุกัดถง ก็ ตรง เข้าสู้ รบ กัน ได้
 ประมาณ สาม เพด ชกกิมกั้ง เอา ทวน แหง ถูก เอี้ยเกียด ตก มา คาย
 ชกเหง แต่ ทหาร ทั้งปวง เห็น ดังนั้น ก็ พา กัน ตก ใจ มี ได้ คิด ที่ จะ สู้ รบ
 วัช คอย หัน มา ถึง คั่น ทาง ซึ่ง จะ ไป ค่าย พบ เจียรชงปะ นาย ทหาร ของ
 จุกัดถง ตั้ง ลักถ้อย ยิง ตก ใจ เป็น อัน มาก ชกเหง แต่ ทหาร ทั้งปวง
 เหว่น กัน อยู่ ที่ เต่าเสา เห็น ดังนั้น ก็ คุม ไพร่พล ต่ คัด ถาง ออก มา
 ซำ ทหาร ชกเหง คาย ลง ครั่ง นั้น มาก นึก ชกเหง พา ทหาร ที่ เหลือ คาย
 หัน ถัด ทาง ไป ได้ บ้าง เล็ก น้อย

ฝ่าย ตั้ง เจียร กั้ง นาย ทหาร ไกร ซึ่ง แกล้ง ทำเป็น หัน ออก จาก ค่าย
 คำบด ถัด ไป กับ บันนังเตก ครั่ง ก่อน นั้น ครั้น ชกเหง ได้ บันนังเตก ไป
 ตั้งเจียร กั้ง พา ไพร่พล ถัด ทาง มา เอา เพลิง เผา ค่าย ชกเหง แต่ เรือ รบ ชน
 ไค่ ถัง แม่ทัพ เรือ เห็น ดังนั้น ก็ ตก ใจ ว่า ชกเหง เลี้ยก ที่ แก่ ข้าศึก ไค่ ถัง
 มิ ใ้ คิด สู้ รบ พา ทหาร ชน บก หัน ไป ตั้ง กอง คอย ทำ ชกเหง อยู่ กลาง ทาง
 ฝ่าย จุกัดถง กับ บันนังเตก เห็น ชกเหง เลี้ยก ที่ คอย หัน ก็ คุม ไพร่
 พล ถัด ทาง ไป หมาย จะ ต่ เอา ค่าย ชกเหง พอ ถึง กลางทาง พบ ชกเหง

หนี ตัด ทาง มา บันนึ่งเต็ก จับน้ำ เข้า สักกิด หน้า ซกเหง ได้ ซกเหง เห็น
 ก็ ตกใจ เปน อัน มาก ไม่รู้ แห่ง ที่ จะ ทำ ประการ ไต แสง ใจ เข้า รม กับ
 บันนึ่งเต็ก ได้ เพื่อง เดียว บันนึ่งเต็ก เอา ทวน แหง ถูก ซา ซกเหง ตก จาก
 หลังม้า บันนึ่งเต็ก จะ แหง ซ้ำ พอ คั้นเกา นาย ทหาร ของ ซกเหง เอา
 ง้าว บัด ทวน ได้ ซกเหง ตก ขุน วัง หนี ไป คั้นเกา กับ บันนึ่งเต็ก ตูรับ
 กัน ประมาณ สิบเพื่อง บันนึ่งเต็ก เอา ทวน แหง ถูก คั้นเกา ตก ม้า ตาย จุกคึด
 เห็น ดัง นั้น ก็ จับ ไฟร์ พด ไถ่ ซ่า พัน ทหาร ซกเหง ถ่ม ศาย ลง อีก ซกเหง
 ตกใจ นึก เป็ดอง เครื่อง แต่ง ตัว ที่ แม่ทัพ ออก เสี่ยง ปดอม เปน ไฟร์ หนี ไป กับ
 พวก ทหาร เดว ถึง คำบด ดักไป เห็น เพื่อง ใหม่ ค่าย แด เรือ รม เสี่ยง ลั่น
 ก็ ยิ่ง ตกใจ เปน อัน มาก รีบ หนี ไป ทาง ทิศ เหนือ เห็น ทหาร ตั้ง อยู่ กอง
 หนึ่ง สำคัญ ว่า พวกโจร ก็ ตกใจ ให้ทหาร ไป สืบดู ว่า ได้ส่ง นาย
 ทหาร ของ ตัว ก็ มีความ ยินดี รับ ยก ทหาร ไป บันจบ กัน แล้วถาม ไต่ส่ง
 ว่า ทำไม จึง มา ตั้ง อยู่ ที่นี้ ไต่ส่ง บอก ว่า ข้าศึก มาเผา ค่าย แด เรือ รม
 เสี่ยง ลั่น ข้าพเจ้า จะ ค่อสู้ เห็น เหลือ กำลัง จึง หนี มา ตั้ง กอง คอย ทำ ท่าน
 อยู่ ซกเหง ถาม ว่า เรา จะ ตั้ง ค่าย ตูรับ กับ พวกโจร ที่นี้ หรือ จะ ไป ตั้ง
 อยู่ ที่ ไหนดี้ ไต่ส่ง ว่า จะ ตั้ง ค่าย ค่อสู้ ข้าศึก ที่นี้ เห็น ไม่ได้ ต้อง ไป
 ตั้ง อยู่ เมือง เซียวเคงฮู จึง จะ ดี ด้วย เมืองเซียวเคงฮู มี บ่อม กำแพง มั่นคง
 โดย พวกโจร ยกตามไป จะได้ ตูรับ สันติ ซกเหง ได้ฟัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย
 จึง ขวน ไต่ส่ง กับ ทหาร ทั้งปวง ตรง ไป เมืองเซียวเคงฮู ครั้น ถึง นิคมตงฮัน
 ผู้รักษา เมือง แด กรมการ ก็ ออกมา รับเชิญ ซกเหง เข้า ไป ในเมืองจัด
 ที่ ให้พัก ตาม สัมคอร ซกเหง จึง เอา ความ ซึ่ง เลียที่ แก่ พวกโจร มา ให้
 นิคมตงฮัน เจ้า เมือง เซียวเคงฮู ฟัง ทุก ประการ นิคมตงฮัน รู้ ดังนั้น ก็ ตกใจ
 ถาม ซกเหง ว่า ถ้า พวกโจร ยกตาม มาท่าน จะ ทำ อย่างไร ค่อ ไป เตา
 ซกเหง บอก ว่า เรา จะต้อง คิด ย่าน รักษา เมือง มั่น ได้ ให้ พวกโจร ขาด

เลียบยัง อ่อนกำลัง ดง ก่อน จึงจะคิดเอาไชยชนะ ต่อ ภายหลัง นิมิต्तยัง
ได้ฟัง ก็ เห็น ชอบด้วย จึง คำนับ ตาม จิต ทหาร ขน รักษาน้ำที่ เจริญเกิดมันคง
ฝ่าย จุกัดลง ครั้น มี ไชยชนะ แก่ ชกเหง เก็บ ได้ เครื่อง สำตราดู
แต่ เลียบยัง อาหาร เปน อัน มาก จึง หยุต พัก ไฟว์ พด พอ หาย เหนื่อย แล้ว
ก็ ยก กองทัพ ออก จาก ค่าย ดัก ไป รับ ตาม ไป ถึง เมือง เขียวเค่งอยู่ กับ
ไฟว์ พด เข้า ปัตน เมือง เปน สามารถ ทหาร บน น้ำ ที่ ยัง เกาทัณฑ์ ทั้ง
ก่อน ถึง ดง มา ถูก ไฟว์ พด จุกัดลง ต้ม คาย ดง หลายน คน จุกัดลง เห็น
ว่าจะ หัก เอา เมือง ยัง ไม่ได้ จึง ถอย ออก มา ตั้ง ค่าย ถ่อม เมือง ไว้
ตั้ง ที่ ศั ครั้น เวลา รุ่งเช้า จุกัดลง ขน มา พา นายทหาร ทั้งปวง ไป เทียบ
ตรวจ ดู จน รอบ กำแพง เมือง แล้ว กลับ มา ค่าย จึง ตั้ง ชงกิมกั ว่า ท่าน
จง เลือ กัด ไฟว์ พด ที่ แก่ ชะรา ไป รักษา ค่าย ด้าน ควัน ออก แต่ ด้าน เหนือ
ด้าน ไต้ แต่ ด้าน ควัน ตก นั้น เลือ กัด เอา ไฟว์ พด ที่ ฉกรรจ์ แข็งแรง มา ประ
จำ ไว้ แล้ว ให้ เก็บ เอา พัน แด เชื้อเพลิง มา กอง ให้ สูง เล่ม อ กำแพง
เมือง ชงกิมกั ก็ คำนับ ตาม ไป จิต การ ตาม ตั้ง ซึ่ง จุกัดลง คิด ขบาย
ดั่ง นั้น ปราณ จะ ให้ ชกเหง เห็น ว่า จะ เข้า หัก เอา เมือง ด้าน ควัน ตก ชกเหง
จะได้ รักษา แต่ ด้าน นั้น กวด ขัน อีก สาม ด้าน ประมาท อยู่ จุกัดลง จึง
จะ เข้า ตี เอา ได้ โดย ง่าย

ฝ่าย กเองเคี่ยม นายทหาร รักษา น้ำที่ ใน เมือง เห็น ดั่ง นั้น ก็ ไป
แจ้ง ความ ให้ นิมิต्तยัง ฟัง ทุก ประการ นิมิต्तยัง จึง ปฏิภาณ ว่า ซึ่ง
ข้าศึก ทำ ดั่ง นั้น ท่าน เห็น อย่างไร กเองเคี่ยม ว่า ข้าพเจ้า ตรวจ ดู เห็น ที่
พวกโจร จะ เข้า ตี เมือง ด้าน ควัน ออก แต่ ด้าน เหนือ ด้าน ไต้ ซึ่ง แก่ ตั้ง ทำ
ไว้ นั้น ปราณ จะ พ้อ ถวง เรา ให้ รักษา แต่ ด้าน ควัน ตก ข้าพเจ้า เห็น ว่า
ถ้า คิด ข้อน กัด พวกโจร เอา ทหาร ที่ แก่ ชะรา มา รักษา ด้าน ควัน ตก ไว้ ด้าน
ควัน ออก แต่ ด้าน เหนือ ด้าน ไต้ จิต ทหาร ที่ ฉกรรจ์ แข็งแรง รักษา จึง กวด

ขึ้น นั้น แด พวกโจร จะ ไม่ ทำอันตราย แก่ เมือง เรา ได้ นิคมตย์นั้นก็เห็นชอบด้วย จึง จัด ทหาร รักษา น้า ที่ เจริญเกิด ตาม คำ กูเองเคียน ทุกประการ ฝ่าย จุกัดอง ครั้น เวลาค่ำ ก็ จัด ทหาร ให้ คุ้ม ไฟว์ พล เอา บ้านใด พาด บัน กำแพง เมือง ขึ้น ไป ทาง ควัน ออก แด ด้าน เหนือ ด้าน ใต้ พร้อม กัน ทหาร บน น้า ที่ เห็น ดังนั้น ก็ ยิง เกาทัณฑ์ ฟัง เหล่น เหลว ลง มา ดัง ทำฝน ถูก ไฟว์ พล จุกัดอง เจ็บ บ่วย ต้ม ตาย มาก จุกัดอง เห็น ว่า จะ หัก เอา เมือง ไม่ได้ ก็ ให้ ถอย ออก มา รักษา ค่าย ล้อม เมือง ไว้ ครอง หา อุบาย ซึ่ง จะ ตี เอา เมือง เชี่ยวคงอยู่ ต่อ ไป

ฝ่าย นาง บ่วยกงจู กับ บ่วยเอง คง แด เข้า ไป ใต้ ใน เมือง เชี่ยวคงอยู่ กับ จจอกัน ก็ คอย ฟัง ข่าว กองทัพ จุกัดอง อยู่ ครั้น วั ความ ว่า จุกัดอง ตี ค่าย ชกเหง คำบด ตักโป แดก แด้ว ยก มา ล้อม เมือง เชี่ยวคงอยู่ ไว้ ก็ ดีใจ คิด หา อุบาย ที่ จะ เปิด ประตู รับ กองทัพ จุกัดอง อยู่ เหนือ ๆ ฝ่าย จจอกัน วั ว่า พวกโจร ยก มา ล้อม เมือง เชี่ยวคงอยู่ ไว้ ก็ วิคต นัก กัดัว เมือง เชี่ยวคงอยู่ จะ เสีย แก่ พวกโจร ตัว จะ พลอย ต้ม มาก ด้วย จึง ครัก ครอง หา อุบาย ที่ จะ คิด ยัก ย้าย หนี ไป ให้ พัน ก็ ครอง ไม่ เห็น จึง ให้ หา ภรรยา แด นาง จีเกาเนี้ย นาง บ่วยกงจู บ่วยเอง มา พร้อม กัน จึง ปฤกษา ว่า พวกโจร เขา เทียน เบี้ยว ยก กองทัพ มา ตี ค่าย คำบด ตักโป แดก ข่า พัน ทหาร พวกเรา ต้ม ตาย เปน อัน มาก บัด นี้ เข้า ล้อม เมือง ไว้ ถ้า เมือง เชี่ยวคงอยู่ เสีย แก่ พวกโจร เรา มี พลอย ยับเยิน เสีย ด้วย หรือ ท่าน ทั้งหลาย จะ เห็น อุบาย อย่าง ไบ่ บ้าง ที่ จะ คิด อำน ให้ พัน ไกย ได้ ภรรยา จจอกัน นาง จีเกาเนี้ย ได้ ฟัง ก็ ไม่ วั แห่ง ที่ จะ คิด ประการใด พา กัน ร้อง ให้ อยู่ นาง บ่วยกงจู กับ บ่วยเอง เห็น ดัง นั้น จึง ว่า ท่าน อย่า วิคต ทุก วั ร้อง ไป เลย ถึง พวกโจร เข้า เมือง ได้ ข่า พเจ้า จะ แก่ ไบ่ มี ให้ ท่าน เปน อันตราย จจอกัน ตาม ว่า ท่าน จะ คิด อย่าง ไบ่ จง แจ้ง ให้ เรา ทราบ บ้าง นาง บ่วยกงจู กับ บ่วยเอง บอก ว่า จุกัดอง ซึ่ง เปน แม่ทัพ ยก มา แด เขา เทียน เบี้ยว

นั้น แต่เดิม ชอบบ พอ กัน เคย กัน กับ ข้าพเจ้า โดย จะ ต่ เมือง นั้น ได้
 ข้าพเจ้า จะ ไป อื่น วอน มิ ให้ ทำ อันตราย แก่ ท่าน จุกตอก คง เห็น แก่
 ไม่ตรี ไม่ เบียด เบี้ยว ให้ ได้ ความ เดือด ร้อน ท่านอย่า วิตถุ เดย จจอกัน
 กับ ภรรยา แด นางเจ้าเนืยน ได้ พง ก็ ค่อย คลาย ใจ แต่ยัง ไม่ ใคร จะ เชื้อ
 ดง เปน เน้ นางบ่วยกงจี้ บ่วยเอง ก็ คำนับ ตามา ที่ อยู่ นางบ่วยกงจี้
 จึง ปฤกษา บ่วยเอง ว่า บัดนี้ จุกตอก กยกกองทัพ มา ต้อม เมือง ไว้ ก หลาย
 วัน แล้ว เหตุ ไດ จึง ไม่ คิด อำน รับ ต่ เอา เมือง ให้ ได้ คง จะ ขัด ขวาง อย่าง
 ไโร เปน เน้ เวลา พรง นี้ เรา จะ ต้อง ยืม เลือ กังเกง ของ จจอกัน แด่ ตัว
 เปน ชาย พา กัน ไป ดู ท่วง ที่ เสีย ก่อน ถ้า มี ช้อง ประการ ไใด จะ ได้ คิด
 อำน เบ็ด ประตุ รับ กองทัพ เข้า เมือง บ่วยเอง ก็ เห็น ชอบ ด้วย ครั้น เวลา
 รุ่ง เข้า นางบ่วยกงจี้ จึง ไป หา จจอกัน พุด ว่า ข้าพเจ้า หยาก จะ ดู กองทัพ พวก
 ไโร แด่ ชาว เมือง จะ ต่ง กระบวน รับ กัน อย่าง ไไร ครั้น จะ ไป ดัง นั้น ก็ ไม่
 ควร ด้วย เปน หญิง ข้าพเจ้า ยืม เลือ กังเกง ของ ท่าน ที่ เก่า ๆ ปลอม
 เปน ชาย ไป ท่าน จง มี ความ กรุณา ให้ ท่าน ข้าพเจ้า ได้ รับ เบ็ด จจอก
 กัน ได้ พง ก็ ไม่ สง ไล่ย เข้า ไป ใน ห้อง หิบบเลือ กังเกง ดัง ให้ นางบ่วยกงจี้ ๆ
 คำนับ รับ เลือ กังเกง แล้ว ก็ แด่ ตัว ต่อ หน้า จจอกัน ๆ เห็น ดัง นั้น จึง
 ว่า ท่าน แด่ ตัว เปน ชาย ดู คล้าย คลึง กันกับ อึงเง็กชัว ที่ เดียว นางบ่วยกงจี้
 ตอบ ว่า ท่าน ว่า ข้าพเจ้า คล้าย อึงเง็กชัว หรือ อึงเง็กชัว นั้น ตัว ข้าพเจ้า นี้เอง
 ไทำไม จะ ไม่ เหมือน กัน เถา จจอกัน ได้ พง ก็ ตก ใจ จึง ว่า ท่าน
 ปลอม เปน ชาย มา ข้าพเจ้า ไม่ รึ เดย ได้ ถ่วง เกิน ค่อ ท่าน นั้น ขอ อะไโรย
 เลี้ย เกิด นางบ่วยกงจี้ ตอบ ว่า ข้าพเจ้า ก็ เหมือน กัน ซึ่ง ทำ แก่ ท่าน
 นั้น ท่าน อย่า ถือ ไทษ เดย จจอกัน ก็ รับ คำ แล้ว ถาม ว่า ข้าพเจ้า นี้ ความ
 สง ไล่ย ซึ่ง ท่าน ปลอม เปน ชาย มา มี ชุระดัง ไใด หรือ ประการ หนึ่ง
 ข้าพเจ้า พิเคราะห์ ดู ตัว ท่าน ลักษณะ กิริยา มิ ไช้ ไพร เหตุ ไດ จึง มา เทียว
 ขอ ท่าน จง แจ้ง ให้ ข้าพเจ้า ทราบ บ้าง นางบ่วยกงจี้ ตอบ ว่า ท่าน

อย่าเพื่อ ตาม ความ เดย นาน ไป คง วั ดอก พด แด้ว นางบ่วยกงจู้ ก็ คำนับ
 ตามา พาบ่วยเอง ออกจาก บ้าน จจอกัน ไป พัก อยู่ ที่ โรง เเคยม ครัน
 เวลา คำ ออกจาก โรงเเคยม เเดิน ตรง ไป ทิศ ตะวันตก พอ เวลา สอง ยาม
 เลิศ ถึง ประตุ เมือง เห็น ทหาร บน น้ำ ที่ เเซิงเทิด นอน หดับ สนิท ด้วย มีความ
 ประมาท เห็น ว่า พวกโจร ไม่ ยก เข้า ตัด ด้าน นั้น นางบ่วยกงจู้ กับบ่วยเอง
 มีความ ยินดีตอบ ชื่น ไป ตัก เอา อาวุธ ได้ คน ละเต็ม ก็ กลับ ลง มา พัน
 กตอน แด กุญแจ ประตุ เมือง ออก ไป ได้ ก็ เรียก ให้ พวก กองทัพ เข้าเมือง
 นายทหาร แด ไฟว์พด ใน กองทัพ จำ เลี้ยง นางบ่วยกงจู้ กับบ่วยเอง ได้ ก็ ครุ
 กัน เข้า ไป โดยเร็ว นางบ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง มีความ ยินดี แดดัง ร้อง
 ด้วย เสียง อัน ดัง ว่า พวกโจร เข้าเมือง ได้ แด้ว ทหาร บน น้ำ ที่ เเซิงเทิด แด
 รักษา ประตุ ได้ ยิน ก็ ตกใจ มิ ได้ คิด สู้รบ พา กัน แดกคั่น เปน ออดห่ม่าน นาย
 ทหาร ของ ซกเหง คน หนึ่ง ชื่อ มิ ได้ ปรากฏ เห็น ดัง นั้น ก็ ขับม้า ถือ ขวาน
 คุน ทหาร ประมาณ สาม ร้อย รับ มา ช่วย นางบ่วยกงจู้ เห็น ก็ แอบ อยู่
 ข้าง บันได เเซิงเทิด พอ นายทหาร ผู้ นั้น มา โกด ไม่ ทน ระวัง ตัว นาง
 บ่วยกงจู้ เอา กระบอง ต่ นายทหาร ผู้ นั้น ตก ม้า ตาย ทหาร เเคว ที่ คุน มา
 ก็ แดก คั่น นั้น นางบ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง แย่ง เอา ม้า ๓ คน ละตัว แด้ว
 ก็ ได้ ซ่า พัน ทหาร สาม ร้อย ล้ม ตาย เปน อัน มาก พอ นายทหาร แดไฟว์
 พด ใน กองทัพ เข้า เมือง ได้ พร้อม กัน ได้ ซ่า พัน ทหาร บน น้ำ ที่ แดก
 กระจาย ไป นิมนตยั้ง ผู้ รักษา เมือง วั ดังนั้น ก็ ขับ ม้า ถือ อาวุธ คุน
 ทหาร มา พอ นางบ่วยกงจู้ กับบ่วยเอง ก็ ขับ ม้า ตรง เข้า รบ ได้ พัก
 หนึ่ง ทาน ก่าดัง นางบ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง ไม่ ได้ ซัก ม้า พา ทหาร หนี ไป
 แจ้ง ความ แก่ ซกเหง ๆ ตกใจ มิ ได้ คิด ค่อ สู้รบ ชื่น ม้า พา นิมนตยั้ง เบ็ด
 ประตุ หัด เมือง หนี ไป นางบ่วยกงจู้ กับบ่วยเอง ก็ ได้ เมือง เชี่ยวเคงฮู
 โดยง่าย จุกัดถง กับ นางบ่วยกงจู้ ต่าง คน เค้า ความ หัด ให้ พัง ทุก ประ
 การ แด้ว ก็ พัก ไฟว์ พด ทหาร อยู่ ใน เมือง เชี่ยวเคงฮู

ฝ่าย ชกเหง กับนิมคยฮัน นั้น มา ถึง เมืองชาจุยกัย คันทังเจ้าเมือง
 รั ก็ ออก ไป ค้อน รับเชิญ ชกเหง กับ นิมคยฮัน เข้าเมือง จัด ที่ ให้ นั่ง โดย
 ส้มควรว ชกเหง จึง เต่าความ ซึ่ง เลี้ยง ที่ พวกโจร มา ให้ คันทัง พัง ทุกประการ
 คันทัง ว่า ถ้า กระนั้น พวกโจร คง มี ใจ กำเริบ ข้าพเจ้า จะ คิด อุบาย สัก
 อย่าง หนึ่ง เห็น จะ กำจัด พวกโจร ได้ ชกเหง ถาม ว่า อุบาย ของ ท่าน อย่าง
 ไร จง แจ้ง ให้ เรา ทราบ บ้าง คันทัง บอก ว่า ข้าพเจ้า คิด ไป แน่น พวกโจร
 ยก กองทัพ มา จะ จัด ทหาร ไป ชุ่ม อยู่ นอก เมือง ทั้ง ดี ที่ ศี แต่ ข้าพเจ้า
 จะ ทำ เปน ยอม ส่าพิภักดี แก่ พวกโจร โดย ดี พวกโจร คง มี ความ ประ
 มาท ไม่ คิด ระวัง ตัว ข้าพเจ้า จึง จะ เชิญ แม่ทัพ นายกอง เข้า มา ใน เมือง
 จัด โต๊ะ แด่ สุรา เငย ถ้า ได้ ที่ ก็ จะ จับ แม่ทัพ นายกอง พวกโจร ฆ่า เสีย ให้
 สิ้น โดย ไพร่พล พวกโจร ซึ่ง อยู่ นอก เมือง รั จะ เข้า มา ช่วย กัน ทหาร
 ของ เรา ซึ่ง ชุ่ม อยู่ ออก สัก คี ที่ ไหน พวกโจร จะ สู้ เรา ได้ คง แตก ไป โดย ง่าย
 ชกเหง ได้ พัง จึง ว่า ที่ จะ ทำ อุบาย อย่าง ท่าน พุด นั้น ก็ ได้ แต่ เรา เห็น ว่า
 ทหาร ของ เรา ครั้น คร้าม พวกโจร เสีย นัถหนา แต่ ที่ ไหน จะ เค็ม ใจ สู้ รับ
 ถ้า ชน จะ ให้ คอ สู้ กับ พวกโจร ที่ จะ เปน อันตราย เสีย สิ้น คันทัง ว่า ซึ่ง
 ท่าน พุด นั้น ก็ ควร แต่ ข้าพเจ้า เห็น ว่า ทหาร ใน เมือง นี้ ก็ มี อยู่ หดาย พัน
 จะ ขอ เอา ทหาร ของ ท่าน สัก สาม ห้า พัน บัณจบ กัน เข้า ถ้า เรา ทำ อุบาย
 ได้ ไซยะ ชะนะ พวก ทหาร ของ เรา มี ใจ แข็งแรง ชน คง สู้ รับ พวกโจร ได้
 โดย แท้ ถึง จะ กำจัด พวกโจร ไม่ สำเร็จ พวกโจร คง เช็ด ขยาด ฝีมือ แด
 สัก บัญญา ดง บ้าง ชกเหง ได้ พัง จึง ว่า ทหาร ของ เรา ไป คาย เสีย ครอง น
 มาก ซึ่ง ท่าน จะ ขอ เอา ไว้ สาม ห้า พัน นั้น ไม่ ได้ ด้วย ตัว เรา จะ รับ กลับ
 ไป เมือง กวางคัง คีต อำน บ้อง กัน รักษา เมือง ด้วย เมือง กวางคัง เปน เมือง
 ใหญ่ ถ้า ท่าน จะ เอา ทหาร ไว้ เสีย สาม ห้า พัน แล้ว จะได้ ทหาร ที่ ไหน
 ไป รักษา เมือง กวางคัง เจ้า พุด ดัง นั้น แล้ว ก็ ถ้า คันทัง พานิมคยฮัน ออก

จากเมือง ซำจูยก๊วย ไป ครั้น ถึง เมืองกวางตุ้ง ก็ จัด ทหาร ขึ้นรักษา นำที่
เชิงเทินไว้มั่นคง

ฝ่าย ต้นคั้ง เจ้าเมือง ซำจูยก๊วย ครั้น ซกเหง ไปแล้ว จึง ตรึก
ตรอง ว่า ตัวเรา ก็ เปน ข้า พระเจ้า แผ่นดิน ไปรด ขบ เหยง ต่ง แด่ง มา ให้
รักษากัน เมือง ซึ่ง เรา จะ นั่ง เเดียว ให้ พวกโจร ย่ำ ยี้ ชอบ ชนรเด้นมา นั้น
ไม่ควร ต้อง คิด อ่าน ตู๊ รม ไปกว่า จะ หา ชีวิต ไม่ จึง จะ ชอบ ถึง
ซกเหง ไม่ ให้ ทหาร ไว้ ก็ คง จะ คิด อูบาย ให้ สำเร็จ จึง ได้ คิด แล้ว จึง เรียก
เหงเหงหยก กัว เทียนซุน ปาง ของเอง นายทหาร ทั้งสี่ มา ปฤกษา ว่า บัดนี้
พวกโจร เขา เทียนเม้งชีวก มา คืบ เมืองเซียวเคงอยู่ ได้ แล้ว ไม่ เข้า ก็ ยกกองทัพ
มา คืบ เมือง เรา ถ้า เรา ไม่ คิด อ่าน รักษา เมือง ไว้ ให้ ได้ ก็ มี ความ ผิด
โทษ ถึง ตาย โดย จะ ทรง พระเมตตา ไม่ ขำ เสีย ชื่อ ก็ คง ปรากฏ ว่า เปน
คนไม่ดี ที่ ไหน จะ ดู หน้า คน ทั้งหลาย ต่อ ไป ได้ แม้ เรา ตู๊ รม กับ
พวก โจร เเดียว ที่ ตาย ใน ท่าม กลาง คัก ดี กว่า ชื่อ เเดียว จะ ได้ ปรากฏ อยู่ใน
แผ่นดิน ซึ่ง เรา คิด นำนาน ทั้งปวง จะ เห็น ประการใด นายทหาร ทั้งสี่ ได้ พัง จึง
ตอบ ว่า ซึ่ง ท่าน คิด นั้น ควร แล้ว ถ้า ตาย ใน ท่าม กลาง คัก ชื่อ เเดียว ไม่
เสีย ดี กว่า ตาย ด้วย ราช อาญา ข้าพเจ้า ทั้งสี่ จะ ขอ อาษา ถิ่นของ คุณ
ท่าน จง ขึ้น ชีวิตนี้ ท่าน จะ คิด ตู๊ รม พวก โจร อย่าง ไรวัง กระเตรียม เเดียว
โดยเร็วเถิด ต้นคั้ง ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง บอก อูบาย ที่ คิด ไว้
ให้นายทหาร ทั้งสี่ พัง ทุก ประการ นายทหาร ทั้งสี่ ว่า ซึ่ง ท่าน คิด อูบาย น
ดี นึก การ คง สำเร็จ เปน แน่ ต้นคั้ง เห็น นายทหาร ของตัว พร้อม ใจ
กัน ก็ ยินดี จึง สั่ง นายทหาร ทั้งสี่ ว่า ท่าน จง คุ่ม โพร่ พด ไป ชุ่ม อยู่ นอก
เมือง ทาง ซำคัก จะ มา ทั้งสี่ ก็ ดี แล้ว เอา หมู แด่ ฟาง มา ผูก เปน รูป หุ่น
ไว้ ให้ มาก ถ้า ได้ ยิน เสียง ประทัก สัญญา เรา จด ขึ้น เมื่อไร จง เอา
รูปหุ่น ขึ้น ตั้ง ไว้ ทั้งสี่ ก็ ดี แล้ว ท่าน จง คุ่มทหาร ออกมา ขำ พัน พวก โจร
เเดียว ให้ ขึ้น โดย พวกโจร จะ คิด ต่อสู้ แม้ เห็น รูปหุ่น ซึ่ง เรา ตั้ง ไว้

ก็จะสำคัญว่า คน มาก ไม่อาจ คิด สู้รบ คง เลี้ยที่ แก่ เรา โดยแท้ นาย
ทหาร ทั้ง สี่ รับ คำ แล้ว คำนั้น ตา คุณ ทหาร ไป ทำ ตาม กันคี่หยัง สิ่ง ทุก ประการ
ฝ่าย นางบ่วงกัจจุ บ่วงเองจุกัดถง ครั้น ได้ เมือง เขียวคงอยู่ แล้ว
ก็ เก็บเอา ทริพย์ สิ่งของ ทองเงิน ซึ่ง เปน ของ สำหรับ เมือง บันทุก เกวียน ให้
ทหาร คุณ ไป ไว้เขา เทียนเบ้ซัว แล้ว นางบ่วงกัจจุ กับ บ่วงเอง สิ่ง นาย
ทหาร แด โพร พด ทั้งปวง ว่า บ้าน เอี้ยไซจง นั้น อย่า ให้ ผู้ใด ไป เบียด
เบียด พยายาม ให้ ได้ ความ เดือด ร้อน เปน อัน ชาติ ถ้า มี พัง จะ คง โทษ ถึง
สิ้น ชีวิต สิ่ง ดัง นั้น แล้วจึง ให้ โพรพด ไป เชิญ จจอกัน มา โพรพด ก็
คำนับ ตา ไป ครั้น ถึง บ้าน เอี้ยไซจง ก็ บอก จจอกัน ว่า ท่าน เอี้ยวอ่อง
กับ กัจจุ ผู้ พ เป็น ไหญ่ อยู่ ใน เขาเทียนเบ้ซัว ซึ่ง ยก กองทัพ มา ตี เมือง
ได้ ให้ เชิญ ท่าน ไป เดียว น

ฝ่าย จจอกัน ตั้ง แล้ว ว่า พวก โจร เข้า เมือง ได้ ชกหน กับ นิม
คงฮัน ผู้ รักษา เมือง แด ราชครู พากัน แดก ตื่น หนี ไป ก็ ตก ใจ เปน อัน มาก
คิด จะ อพยบ ครอบครวั หนี บ้าง ก็ ยัง เปน กังวาล อยู่ ด้วย นางบ่วงกัจจุ กับ
บ่วงเอง หาย ไป แด นางบ่วงกัจจุ กับ บ่วงเอง พุด ไว้ กับ ตัวเรา ว่า ถึง
พวก โจร เข้า เมือง ได้ จะ ช่วย ส่งเคราะห์มิ ให้ เปน อันตราย จึง แง ใจ
รอ อยู่ ครั้น เห็น พวก โจร ไม่ มา เบียดเบียด สิ่ง ไร ใน บ้าน เอี้ยไซจง เลย
ก็ ค่อย คดาบ วิดก รอ ทำ นางบ่วงกัจจุ กับ บ่วงเอง อยู่ พอ โพรพด พวก
โจร มา แจ้ง ความ ว่า เอี้ยวอ่อง กับ กัจจุ ซึ่ง เปน แม่ทัพ ไหญ่ ให้หา ครั้น
จะ ฆั ดิน ก็ ถัด จึง รีบ มา โดย เร็ว ครั้น ถึง ที่ พัก ของ นางบ่วงกัจจุ กับ
บ่วงเอง มิ ได้ แด ดู หน้า ตรง เข้า ไป กุ๊ก เข้า ลง คำนิม นางบ่วงกัจจุ กับ
บ่วงเอง แล้ว ก็ นั่ง อยู่ บ่วงเอง เห็น ดังนั้น ก็ หัวเราะ จม มอ จจอกัน ให้
ดู ชน แล้ว พุด ว่า ข้าพเจ้า ขอบ ใจ นึก ด้วย ได้ เมือง นี้ เพราะ ท่าน
ถ้า ท่าน ไม่ พา ข้าพเจ้า ทั้ง สอง เข้า มา อยู่ ที่ ไหน จะได้ เมือง โดย ง่าย จจอกัน
ได้ พัง ดังนั้น ก็ ส่ง ไล่ย คิด ว่า ทำไม นายโจร จึง พด อย่าง นี้ จึง

ข้าเถียง แด่ หน้า กั จำ ได้ ว่า แม่ทัพ ใหญ่ ทั้ง สอง คือ พนอง ที่ เทียว ขอ ทาน
 ก็ ตก ใจ คิด ว่า นายโจร ทั้งสอง นี้ มี ศักดิ์บุญญา แด่ดัง ปลดอม มา เปน คน ขอ
 ทาน เพราะ คิด อ่อน จะ ตี เอา บ้าน เมือง ที่ เดียว เรา ไม่ รู้ เลย สำคัญ ว่า
 คน ขอ ทาน โดย สุจริต คิด แล้ว จึง พด ว่า แต่ ก่อน ข้าพเจ้า ไม่ ทราบ ว่า
 ท่าน นี้ เปน ใหญ่ มา อาศัย รัย อยู่ ซึ่ง ข้าพเจ้า ทำการ เหลือ เกิน ประการ
 ไต่ บ้าง ขอ ท่าน จง ให้ อะไกร ยอย่า ถือ โทษ เลย นาง บ่วย กง จู กับ
 บ่วย เอง ได้ พง จึง ว่า ข้าพเจ้า ไม่ ถือ โทษ ท่าน ดอก พด แล้ว ก็ ให้ จัก
 ไต่ แด่ สรา มา เถียง กัน เปน ที่ สบาย เมื่อ ขณะ กิน ไต่ นั้น นาง บ่วย
 กง จู พด กับ จจอกัน ว่า ข้าพเจ้า กับ ท่าน ได้ หนี ถือ รัก ใคร กัน เปน พวก พ้อง
 แล้ว บ่วย เอง น้อย ข้าพเจ้า ยัง ไม่ มี ภรรยา ข้าพเจ้า จะ ขอ นาง จัก เกา
 เนี้ย น้อย หยิง ท่าน มา แต่ง ให้ อยู่ กิน ด้วย กัน กับ บ่วย เอง ท่าน จะ เห็น
 ควร หรือ ประการ ไต่ จจอกัน จึง ว่า ถ้า ท่าน เห็น ดี แล้ว ข้าพเจ้า ไม่ มี
 ความ ระวัง ยจ ตาม แต่ ท่าน จะ จัก แง่ เกิด ครั้น กิน ไต่ เสร็จ แล้ว
 จจอกัน ก็ ตา นาง บ่วย กง จู กับ บ่วย เอง กลับ ไป บ้าน เฒ่า ความ ให้ ภรรยา แด่
 น้อย หยิง พง ทก ประการ ครั้น ถึง วัน ฤกษ์ ดี จจอกัน ก็ จัก แง่ เข้า
 ของ พร่อม เสร็จ ก็ ส่ง นาง จัก เกา เนี้ย ไป ให้ อยู่ กิน กับ บ่วย เอง ฯ แด่
 นาง บ่วย กง จู จัก ดึง ก็ พัก อยู่ ใน เมือง เขียว เคง อยู่ หลาย วัน
 ครั้น นาย ทหาร แด่ ไพร่ พด หาย เห็น จเห็น ย นาง บ่วย กง จู กับ
 บ่วย เอง จัก ดึง คง นาย ทหาร ของ ตัว ให้ อยู่ รักรักษา เมือง แล้ว ก็ कु่ม ไพร่
 พด ยก กองทัพ ออกจาก เมือง เขียว เคง อยู่ ไป ถึง เมือง ขำ รุช กุ้ย เห็น คั่น ค้าง เจ้า
 เมือง พา ขุนนาง กรมการ ออก มา คอย รับ ก็ มีความ ยินดี สำคัญ ว่า
 คั่น ค้าง อ่อน น้อม ยอม สำพริกดิ์ โดย สุจริต จึง ส่ง ให้ หยุก กองทัพ อยู่
 หน้า เมือง คั่น ค้าง กับ ขุนนาง กรมการ ก็ เข้า ไป คุก เข้า ดง คำนับ นาง
 บ่วย กง จู กับ บ่วย เอง จัก ดึง จับมือ คั่น ค้าง แด่ ขุนนาง กรมการ ให้ ถัก ขัน หนึ่ง
 แล้ว พด กับ คั่น ค้าง ว่า ท่าน เปน คน ฉลาด รู้ จัก ประมาณ ตัว ดัง นี้ ถ่ม ควร

เพราะบ่วยเอง ยังไม่ถึงที่ตาย ไปภายน่าจะมีอาศนาอยู่ เณรนิญให้
ต้นคันทง คิดการแปรปรวนไปเสียหาทำร้ายบ่วยเองได้ไม่

ฝ่าย นางบ่วยกงจู ครั้นเวลาค่ำไม่เห็นบ่วยเอง กลับออกมา
มีความวิตก จึงใช้ไพร่พลเข้าไปสืบดูว่าต้นคันทงรับรองโดยสุจริต
ซึ่งบ่วยเองเข้าอยู่ เพราะเดิฟสุราเมาก็คายความวิตก จึงให้ไพร่พล
กลับไปบอกบ่วยเองให้กลับไปค่าย บ่วยเองรู้ก็กลับมา ต้นคันทงถั่ง
ทำเปนอันนอนจะให้บ่วยเองค้างอยู่ในเมือง บ่วยเองว่าอยู่ไม่ได้
ด้วยพี่ข้าพเจ้าจะให้มารับ จะต้องออกไปจึงจะควร พกแล้วก็ถา
ต้นคันทงพาไพร่พลออกจากเมืองมาถึงค่าย นางบ่วยกงจูกับจกัตถง
มีความยินดีออกไปรับ ต่างคนเล่าความซึ่งต้นคันทงจัดโต๊ะสุรา
อย่างดีเลี้ยงให้พ่วงทุกประการ แล้วกลับเข้าค่าย นางบ่วยกงจูบ่วยเอง
จกัตถงกับนายทัพนายกอง แดไพร่พลทั้งปวงเห็นต้นคันทงรับรองโดยสุจริต
มีความประมาท ครั้นเดิฟสุราเมาก็นอนหลับไปสิ้น

ฝ่ายต้นคันทง ครั้นเห็นพวกโจรไม่มีความสงสัย ก็ยินดีนึก
ว่าการครั้งนี้คงล้มคิดเปนแน่ พอเวลาด้ามยามขึ้นตบนกำแพง
เมือง เห็นพวกโจรหลับสนิทมิได้ตรวจตรารักษา ค่ายก็ดีใจเปน
อันมาก ให้จุดประทัดสัญญาณขึ้น แล้วคุมทหารเปิดประตูเมืองออก
ไปตีฆ่าพ่อแตกถองรบฮอฮิง

ฝ่ายทหารซึ่งชุมนุมอยู่ได้ยินเสียงประทัดสัญญาณ ก็ยกทัพขึ้น
ขึ้นตบเวียงรายไว้ทั้งสี่ทิศ แล้วจุดคบแสงไฟสว่างดังกลางวันตรงเข้า
ล้อมค่ายหมายจะฆ่าฟันพวกโจรเสียให้สิ้น นางบ่วยกงจูกับบ่วยเอง
จกัตถงนอนอยู่ในค่ายกำลังหลับสนิท ได้ยินเสียงฆ่าพ่อแตกถองรบ
ฮอฮิงก็ตกใจตื่นรู้ว่าข้าศึกมาปล้นค่าย จึงไล่ทหารขึ้นฆ่าถอง
พันชั่งออกไปขึ้นร้องประกาศแก่ไพร่พลทั้งปวงว่าอย่าให้ตกใจวันวาย
ไป จงช่วยกันเอาเกาทัณฑ์ระดมยิงกราดไว้ข้าศึกคงถอยกลับไป

ฝ่าย พวก ไพร่พล ของ บ่วยเอง แคเดิม ไม่รู้ ตัว ด้วย กำลัง หลับ ก็
 ตกใจ แยก คัน กัน ครั้น ได้ยิน นางบ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง จุกัดลง ร้อง ประกาศ
 ดังนั้น ก็ได้สติ ต่างคน ถือ เกาทัณฑ์ เตรียม ไว้ พอ ทหาร คันคี่หึง ล้อม
 เข้ามา ใกล้ ไพร่พล ของ บ่วยเอง ก็ เอา เกาทัณฑ์ ระดมยิง ทหาร คันคี่หึง
 เห็น จะ หัก เอา ค่าย ไม่ได้ จึง ถอยห่าง ออกไป นางบ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง
 จุกัดลง เห็น ดังนั้น ก็ ชับ นายทหาร แด่ ไพร่พล ออกจาก ค่าย เข้า รม กับ
 ทหาร คันคี่หึง เปน สำมารก ทหาร แด่ ไพร่พล ซ้ำ พันกัน ล้ม ตาย ลง ทั้ง
 สองฝ่าย เจียรชงแปะ นายทหาร ของ บ่วยเอง ได้ ที่ เอา ทวนแทง เหวงเกงหอย
 นายทหาร คันคี่หึง ตก ม้า ตาย ก็เวียนซุน เห็น ดัง นั้น ก็ โกรธ ชับ ม้า
 เข้า ไป จะ รม กับ เจียรชงแปะ นางบ่วยกงจู้ เห็น ก็ ยิง เกาทัณฑ์ ไป ถูก
 ก็เวียนซุน ตก ม้า ตาย ทหาร คันคี่หึง เห็น ดังนั้น ก็ พา กัน ตกใจ แยก
 กระจัด กระจายหนี คันคี่หึง เห็น เลี้ยที่ ก็ ถอย ทหาร กลับเข้า เมือง ให้ปิด
 ประตูรักษา นาทิ เชิงทิศใต้ พอ เวลา สว่าง บ่วยเอง กลับเข้า ค่าย ให้
 ตรวจดู ว่า เสีย ไพร่พล ประมาณ หมื่น เส็ด ก็ โกรธ คันคี่หึง เปน อัน
 มาก จึง พุด กับ นางบ่วยกงจู้ จุกัดลง แด่ นายทหาร ทั้งปวง ว่า ตั้งแต่
 เรา ทำ สงคราม มา ยัง ไม่เสีย วิญญาณ ไครเหมือน ครั้ง นี้อย่าง ซึ่ง คันคี่หึง พอ
 ดวงเรา ให้ประมาท จึง เสีย ไพร่พล ดัง นั้น จะต้อง คิด แก่ แก่น ให้จงได้
 เจียรชงแปะ กับ บันนังเต็ก ได้ฟัง ดังนั้น จึง ว่า ข้าพเจ้า ทั้งสอง จะ ขอ อาษา
 ต่ เมือง ขำจุยกัย ให้แตก ใน เวลา เดียว ถ้า ไม่สำเร็จ ก็ ไม่กลับ มา ให้
 ท่าน เห็น หน้า ต่อ ไปเลย นางบ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง จุกัดลง ได้ฟัง มี ความ
 ยินดี จึงจัด ไพร่พล ให้ บันนังเต็ก แด่เจียรชงแปะ คน ละ หมื่น เจียรชงแปะ
 กับ บันนังเต็ก ก็ คำนับ ตาม คม ไพร่พล สอง หมื่น ยก เข้า ไป ต่ หัก เอา เมือง ขำ
 จุกัย เปน สำมารก แต่ เข้า จน บ่าย ก็ ไม่ได้ เมือง ขำจุยกัย บันนังเต็ก จึง
 ตรึก ตรอง ว่า เรา อาษา เจ้า นาย มา ครั้ง นี้อย่าง หมาย จะ ต่ เอา เมือง ขำ
 จุกัย ให้ได้ ก็ ไม่สม ปรารถนา ถ้า เรา ต่ ถอย กลับ ไป ค่าย คง มี ความ

ผิดโทษ ถึง ตาย จะ ต้อง ไว้ ชื่อ ให้ปรากฏ ใน แผ่นดิน คิด แล้ว โคด
 ขน ไปด้วย กำถัง ถึง กำแพง เมือง ได้ ขำ พัน ทหาร บน น้ำ ที่ เชิง เกิด ล้มตายแตก
 กระจัด กระจาย ไป เจียรชงแปะ เห็น ดังนั้น ก็ ขัม ไพร์พด เอา บ้าน ไค พาดปั่น
 กำแพง เข้า เมือง ได้ ได้ ขำ พัน ทหาร แด ชาว เมือง ล้ม ตาย เป็น อันมาก คั้น
 ค้าง ภู ดงหน ก ขน มา ถือ ทวน คุม ทหาร ตรง เข้า มา เห็น บ้าน หนึ่ง เต็ก ก็ ขัม
 มา เข้า รับ กัน ได้ ประมาณ สิบสอง คน คั้น ค้าง เดี่ยว ที่ บ้าน หนึ่ง เต็ก ด้วย
 กระบอง ถูค คั้น ค้าง ตก มา ตง เจียรชงแปะ ตรง เข้า จับ คั้น ค้าง ได้ แล้ว
 ให้ ไพร์ พด เบ็ด ประศูรับ กองทัพ เข้า เมือง นาง บ่วย กง จู กับ บ่วย เอง
 จูกัดลง ก็ คุม ไพร์ พด เข้า ไป ตั้ง อยู่ ใน เมือง เจียรชงแปะ กับ บ้าน หนึ่ง เต็ก
 จึง พา ตัว คั้น ค้าง ไป ส่ง ให้ บ่วย เอง ๆ เห็น คั้น ค้าง ก็ โกรธ ดำ ว่า ด้วย คำ
 หยาบ ต่าง ๆ แล้ว สั่ง ทหาร ให้ เอา คั้น ค้าง ไป ขำ เดี่ยว คั้น ค้าง ได้ ยืน
 ดงหน ก หั่วเราะ แล้ว พุด ว่า ซึ่ง จะ ขำ เรา เสีย ก็ ตาม เกิด เรา ไม่ เสีย ด้วย
 ชีวิต อดอก แต่ ซึ่ง จะ กล่าว หยาบ ขำ นั้น ไม่ ควร ด้วย เรา เป็น คน
 ดงหน มี ใจ ชื่อ ตรง ต่อ แผ่นดิน มาก ถึง ตาย ไป ก็ ได้ ชื่อ ว่า เป็น คน
 กตัญญู ไม่ เสีย ที่ ที่ เกิด มา บ่วย เอง ได้ พัง ก็ ค่อย คลาย ความ โกรธ
 จึง คิด ว่า คั้น ค้าง นั้น มี ใจ ของ อาจ ประกอบ ด้วย ความ ชื่อ ตรง ต่อ เจ้า นาย แม่
 นอน นก ทั้ง ไม่ รัก ชีวิต แด กัด ความ ตาย ล้ม เป็น ชาย ขาคี
 ทหาร คน เช่น น หา ได้ โดย ยาก ไม่ ควร ที่ เรา จะ ขำ เสีย เกิด กัด อ้อม
 เอา ไว้ ดี กว่า คิด แล้ว จึง พุด กับ คั้น ค้าง ว่า เรา มีความ เมตตา ท่าน จะ
 ไม่ ขำ พัน ให้ ท่าน ตาย เสีย แล้ว จง ยอม อยู่ ด้วย เรา เกิด จะ เดียง
 ให้ มีความ สุข คั้น ค้าง ได้ พัง จึง ตอบ ว่า ซึ่ง ท่าน พุด ก็ ขอบ ใจ แล้ว
 แต่ ตัว เรา พระเจ้า แผ่นดิน ขุน เียง ตง แดง ออกมา ให้ รักษา บ้าน เมือง เพราะ
 พระไทย ปรากฏนา จะ บ้อง กัน ขอบ ขันธ เณ มา ไว้ ไม่ ให้ ขำ คึก เบียด เบียด พ
 ย่าย เรา ผู้ เป็น ขำ ราช อาณา เขต ของ พระเจ้า แผ่นดิน ไม่ ได้ มี โทษ
 ผิด ควร ตาย อยู่ เอง ถึง จะ อยู่ ไป ที่ ไหน จะ ดู หน้า คน ทั้ง ปวง เค็ม คา

ท่านจงฆ่าเสียเถิด บัวเอง เห็นว่า คณิศัง ไม่ยอมอยู่ ก็ให้เอาไปฆ่า
 เสีย แล้วตั้งนายทหาร แด ไพร่ พล มิให้ทำอันตรายแก่ราษฎร ให้
 ได้ ความเดือดร้อน ราษฎร ก็ ตั้ง อยู่ เป็นปกติ ตาม ภูมิ ตำนาน บัวเอง
 พัก กองทัพ อยู่ ใน เมือง ขำจุยภัย พอทหาร แด ไพร่พล หายเหนื่อย แล้ว
 ก็ยก กองทัพ ออกจาก เมือง ขำจุยภัย ตรง ไป เมืองกวางตุ้ง ครั้น ถึง ก็
 ตั้ง ค่าย มั่นคง บัวเอง ปรึกษา จักตั้ง ว่า จะ ทำ อย่างไร จึง จะ ตั้ง
 เมืองกวางตุ้ง ได้ โดยง่าย จักตั้ง ว่า เมือง กวาม ตั้ง นี เป็น เมือง ใหญ่ มี
 ทกถั่ว ทหาร มาก ทั้ง บัอม กำแพง ก็ มั่นคง ซึ่ง จะ คิด ตั้ง เอาด้วย
 กำถั่ว ไพร่พล นั้น ยาก อยู่ จง ยก เข้า ถ้อม เมือง ไว้ก่อน ต้อง คิด หา
 อุปาย จึง จะ เอา ไชย ชะนะ ได้ บัวเอง ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง ว่า
 การ ครอง นี แล้ว แต่ ท่าน จะ จัด แง่ เกิด จักตั้ง ก็ รับคำ แล้ว ตั้ง ให้เจียร
 ชงแปะ คุณ ไพร่พล ไป ตั้ง ค่าย อยู่ ที่คี่เหนือ ให้ตั้งเรียงกัน คุณ ไพร่พล ไป
 ตั้ง ค่าย อยู่ ที่คี่ใต้ ให้ที่ เจ้าเฮา คุณ ไพร่พล ไป ตั้ง ค่าย อยู่ ที่คี่ ดวน ออก
 ตัว จักตั้ง กับ บัวเอง นางบัวยกจี้ คุณ ไพร่พล ตั้ง ค่าย อยู่ ที่คี่ ดวนคดถ้อม
 เมืองกวางตุ้ง ไว้ ทั้ง ดี ด้าน ซากเหงะ ฐรักษา เมืองกวางตุ้ง เห็น ดังนั้น ก็
 จัด ทหาร ฐรักษา นำที่ เชนกิต แด ประศู เมือง แสง แสง ยิ่ง กว่า เก่า แล้ว
 พุด กับ ไคเอียว ซึ่ง เป็น ที่ ชุนนี ฐ รักษา ว่า พวกโจร ยก มา ครอง นี เชน
 แสง นั้ ท่าน จง เป็น ฐระจัดการ ตั้ง รับ กับ พวกโจร ให้ แสง แสง ถ้า เห็น
 ควร อย่างไร จง ทำ ตาม ใจ ของ ท่าน เกิด อย่า ต้อง ปรึกษา หา ฤา ข้าพเจ้า
 เดย ไคเอียว รับ คำ แล้ว ถา มา จัด การ รักษา นำที่ เชนกิต มั่นคง
 ฝ่าย จักตั้ง ตั้ง แต่ ถ้อม เมืองกวางตุ้ง ไว้ ก็ คิด หา อุปาย ซึ่ง
 จะ ทำการ เอา เมืองกวางตุ้ง ยัง ไม่ เห็น ช่อง จึง คิด ว่า จะ ต้อง ตั้ง หัก เอา
 เมือง พัง กำถั่ว ตั้ง ครึ่ง หึ่ง จึง ตั้ง กำหนด ให้ นายทหาร คุณ ไพร่พล
 ยก เข้า ไป พร้อม กัน ทั้ง ดี ด้าน ทหาร บน นำที่ เชน ดังนั้น ก็ ยิงบน แด

เกาทัณฑ์ ลง มา ไพร่ พด จู๊ดตึง รอ เข้า ไป ไม่ คิด ค้อง ถอย ถดถัม มา ค่าย
 ครั้น เวลา รุ่ง ชน จู๊ดตึง ให้ เขา หนึ่ง กระบือ สด มา ทำ เปน โต แล้ว
 ให้ ทหาร หนึ่ง ตัว เข้า ไป ตี เมือง กวางตุ้ง อีก ไต่ เขียว เห็น ดั่ง นั้น ก็ ให้ ทหาร
 บน น้ำ ที่ เขา บน อย่าง ดียิ่ง ครั้ง หนึ่ง ได้ เจ็ด ลูก ซึ่ง ทำ ไว้ สำหรับ เมือง
 ยิง ออก ไป ไพร่ พด ของ จู๊ดตึง ทน ไม่ได้ ค้อง ถอย ถดถัม มา ค่าย จู๊ดตึง
 เห็น ดั่ง นั้น ก็ ให้ ไพร่ พด ไป เก็บ เขา ฟัน แด ฟาง มา กอง ให้ สั่ง เสมอ กำแพง
 เมือง ครั้น เวลา รุ่ง เข้า ก็ ให้ นาย ทหาร คู่ม ไพร่ พด ขึ้น ไป บน กอง ฟัน
 เขา บน แด เกาทัณฑ์ ยิง เข้า ไป ใน เมือง ถูก ทหาร บน น้ำ ที่ เขิง เกิด ตาย เปน
 อัน มาก ไต่ เขียว เห็น ดั่ง นั้น ก็ ให้ ทหาร บน น้ำ ที่ เขา เชื้อ เพติง ผูก ถูก เกา
 ทัณฑ์ จุก ไฟ ยิง ออก ไป ถูก กอง ฟัน แด ฟาง เพติง ก็ คิด ใหม่ ชน ไพร่
 พด ของ จู๊ดตึง ที่ ลง จาก กอง ฟัน นั้น หนี ไป ได้ ที่ ลง ไม่ ทน ตาย ใน
 เพติง ดั้น จู๊ดตึง เห็น ดั่ง นั้น ก็ เสีย ใจ ไม่ รู้ แห่ง ที่ จะ คิด ค่อ ไป ได้
 หนึ่ง เปน ทุกข์ อยู่

ฝ่าย บัวยเอง รู้ ว่า จู๊ดตึง คิด อูบาย ทำการ หัก เขา เมือง กวางตุ้ง
 ไม่ สำเร็จ จึง ให้ คน ใช้ ไป เชิญ จู๊ดตึง มา แล้ว พุด ว่า ตั้ง แต่ ท่าน
 คิด อาน ตี เมือง กวางตุ้ง มา หลาย ครั้ง แล้ว การ ก็ ไม่ สัม คิด จะ ทำ อย่างไร
 ค่อ ไป ได้ จู๊ดตึง ว่า ข้าพเจ้า ยัง ครอง หา อูบาย อยู่ บัวยเอง ว่า ข้าพเจ้า
 คิด ได้ อย่าง หนึ่ง จะ ให้ ไพร่ พด ของ เรา ตอบ เข้า ไป ตาม ท่อน้ำ ถ้า
 หดอด ผุด ขึ้น ใน เมือง แล้ว ตอบ เขา เพติง เผา บ้าน เรือน ราษฎร ชน ทหาร
 บน น้ำ ที่ เขิง เกิด คง ตก ใจ แด คั่น กัน ไม่ เปน อัน จะ รักษา น้ำ ที่ เรา จึง
 ขัม ทหาร แด ไพร่ พด เขา บน ไต่ พาด บิน กำแพง ขึ้น ไป คง เข้า เมือง ได้
 โดย ง่าย จู๊ดตึง ก็ เห็น ชอบ ด้วย คำ นั้บ ถา ถดถัม มา ค่าย ครั้น เวลา
 คำ จึง ให้ หา คน ดุน โน ซึ่ง เปน นาย ทหาร ข่านาญ ทาง น้ำ มา สั่ง ว่า ท่าน
 จง ตอบ เข้า ไป ตาม ท่อน้ำ ถ้า หดอด ให้ ได้ แล้ว ตอบ เขา ไฟ เผา บ้าน
 เรือน ราษฎร ชน ให้ ทหาร บน น้ำ ที่ คั่น ตก ใจ เรา จึง จะ คู่ม ไพร่ พด

ยกเข้าไปหักเอาเมืองให้ได้ในขณะนั้น คุณธนโนก็รับคำแล้วคำนับ ตา
มาเอากระดาสบน้ำมันพินตัวเขา แล้วเอามูตผงซึ่งทำไว้สำหรับ
กันน้ำ ซึ่งจะเข้าจุมูกแดงปากสรวมก็สระลง เดินตรงไปถึงท่าน้ำ
ล้นตลอด ก็ตอบลงในน้ำดำเข้าไปผูกขึ้นในเมืองได้ เทียวหา
เชื้อไฟจะจุด ทหารรักษาหน้าที่เห็นคนผูกขึ้นมาจากน้ำดำตลอด
แดงตัวประหลาดก็เข้าใจว่าพวกโจรเป็นแน่ จึงร้องขึ้นว่า พวกโจร
ตอบเข้ามาในเมือง ก็ชวนกันเอาเกาทัณฑ์ระดมยิงถูกคุณธนโนตาย
แล้วไปแจ้งความแก่ไต่เอี้ยวให้ทราบ ไต่เอี้ยวมีความยินดีให้เอาศพ
คุณธนโนทั้งออกไปนอกกำแพงเมือง ร้องประกาศว่า พวกโจรคิดอุบาย
ตอบเข้ามาในเมือง เราจับฆ่าเสียแล้ว จู่ก็ถึงเห็นศพคุณธนโน
แต่ได้ยินถ้อยคำของไต่เอี้ยวก็เสียใจนัก คิดว่าเราทำอุบายอย่างไร
พวกในเมืองก็แก้ได้ทุกอย่าง การซึ่งจะคิดตีเขาเมืองกวางคังเห็นไม่
สำเร็จ ก็มีความวิตกเป็นอันมาก

ครั้นเวลารุ่งเช้าจึงให้หาเชิงคติดกายมาปรึกษาว่า เราคิดอ่าน
ตีเมืองกวางคังมาหลายครั้งแล้วหาล้มปรารถนาไม่ ท่านเห็นอุบาย
อย่างไรจงช่วยคิดอ่านให้เราบ้าง ถ้าการสำเร็จจะบำเหน็จรางวัล
ให้ถึงขนาด เชิงคติดกายว่าเมืองกวางคังนี้เป็นเมืองใหญ่ยากที่จะตี
ให้ได้โดยง่าย ด้วยกำแพงเมืองสูง แล้วบ้อมคูมันคงแข็งแรงนัก
ซึ่งจะหักเอาด้วยกำลังเห็นไม่ได้ ต้องใช้อุบายทำดิวกงเซียะยาวเส้น
หนึ่ง ตั้งฐานเหมือนเรือทำเส้าปักขึ้นไปให้สูงเสมอกำแพงเมือง
ข้างบนมีบันทำด้วยกระดานให้ไพร่พลขึ้นอาไศรย ข้างล่างทำถาน
รับเส้าปักแล้วมีล้อชักลากไปมาได้ ถ้าจะเข้าตีเมืองให้ไพร่พล
แต่งตัวโพกผ้าแดงถือบันแดงเกาทัณฑ์ขึ้นไปอยู่บนดิวกงเซียะ ๆ ละ
ต้องร้อย แล้วลากเข้าไปให้ใกล้จะได้เห็นเกาะในเมืองแต่ลึกลับสนิท
เมื่อเวลาเย็นให้ไพร่พลบนดิวกงเซียะยิงบันแดงเกาทัณฑ์เข้าไปในเมือง

ทหาร บน น้ำ ที่ เจริงเกิด มีว ครอบ อยู่ กับ ไพร่พล บน ดิวงงเขี้ย ท่าน จึง จัด
 นาย ทหาร ให้คุม ไพร่พล เอา บันได พาด ขึ้น กำแพง ขึ้น ไป คง เข้า เมือง ได้ โดย
 ง่าย จุกัดลง ไตพัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง เกณฑ์ ไพร่ พล ให้ คัด ไม้ มา
 ทำดิวงงเขี้ยตาม คำ เสงคักกาย ว่า ทุก ประการ ได้ ดิวงงเขี้ย เป็น อัน
 มาก ประมาณ ดู เห็น พอ รอบ กำแพง เมือง แล้ว ก็ จัด นาย ทหาร ให้
 คุม ไพร่พล ขึ้น ปะจ่า รักษา อยู่ บน ดิวงงเขี้ย เข้า ไป ต้อม เมือง ไว้ โดย รอบ
 ทหาร บน น้ำ ที่ เห็น ดัง นั้น ก็ ยัง บน แด เกาทัณฑ์ ระวัง ไป ไพร่พล
 ที่ ตก ดิวงงเขี้ย เห็น ดัง นั้น ก็ ตก ดิวงงเขี้ย ถอย ห่าง ออก มา เสีย ครั้น
 บน แด เกาทัณฑ์ ฆ่า ลง ก็ ตก ดิวงงเขี้ย เข้า ไป โกลั ไพร่พล บน
 ดิวงงเขี้ย ยัง บน แด เกาทัณฑ์ ไป ถูก ทหาร บน น้ำ ที่ ต้ม ตาย เป็น อัน มาก
 ทหาร ซึ่ง รักษา น้ำ ที่ เห็น ดัง นั้น ก็ ตก ใจ รีบ ไป แจ้ง ความ แก่ ไตเอี้ยว
 ทุก ประการ ไตเอี้ยว ไตพัง จึง ว่า ท่าน ทั้ง บ่ลงอย่า ตก ใจ วุ่นวาย ไป ช่วย กัน
 รักษา น้ำ ที่ เจริงเกิด อย่า ให้ ฆ่า คัก บัน กำแพง เมือง ขึ้น มา ได้ ซึ่ง พวก
 โจร ทำดิวงงเขี้ย นั้น เรา จะ คิด อำน แก่ ใจ ลั ครอบเอง ทหาร บน น้ำ ที่ ได้
 พัง ก็ กลับ ไป บอก กัน ให้ ประจ่า รักษา น้ำ ที่ เจริงเกิด ไว้ กวด ขึ้น

ฝ่าย จุกัดลง สำคัญ ว่า ทหาร บน น้ำ ที่ แด ระวัง ระวัง ว่า ก็ ชับ
 ไพร่พล เอา บันได พาด ขึ้น กำแพง เมือง ขึ้น ไป ทหาร ซึ่ง รักษา น้ำ ที่ เจริง
 เกิด ก็ ทั้ง ก่อน สิดา พัง แหวน หลาวลง มา ถูก ไพร่ พล จุกัดลง ต้ม ตาย
 ลง มาก ไพร่ พล จุกัดลง รอ เข้า ไป ไม่ได้ ต้อง ถอย กลับ มา ค่าย

ฝ่าย ไตเอี้ยว ครั้น ทหาร บน น้ำ ที่ กลับ ไป แล้ว ก็ ให้ ทหาร เอา
 ไม้ ชุง มา เจะ เป็น กระเบื้อง ไว้ มาก จึง ให้ เอา ไม้ ชุง บัก เป็น เสา ขึ้น
 รอบ กำแพง เมือง เอา กระเบื้อง ตั้ง บน ปาดาย เสา มี เสา ชัก เป็น สาย
 ลง มา แล้ว เอา ก่อน สิดา ขึ้น บัน ทก ไว้ บน ห้าย กระเบื้อง เป็น อัน มาก ถ้า
 พวก โจร ตก ดิวงงเขี้ย เข้า มา รอบ ด้าน ไท ไตเอี้ยว ให้ ทหาร รัก เชือก
 กระเบื้อง ซึ่ง บัน ทก ก่อน สิดา ก็ พาด ออก ไป ถูก ดิวงงเขี้ย หัก พัง ลง

ทหาร แด่ไพร่ พล บิน ตีวงเขี้ยว ต้ม ตาย เป็น อัน มาก จักต้อง เห็น ดั่งนั้น
 ก็เสียใจ จึง ให้หา เฮงคิกกาย มา ปรึกษา ว่า ซึ่ง ข้าศึก ทำ กระเบื้อง
 หก เอา สีดา ออก มา ถูก ตีวงเขี้ยว หัก พัง ตง ดั่งนี้ ท่าน จะคิด อุบายอย่างไร
 ต่อ ไปเล่า เฮงคิกกาย ว่า ข้าศึก ทำ กระเบื้อง หก ก็อัน สีดา ออก มา ท่าน
 จง ทำ กระเบื้อง หก ก็อัน สีดา กดทับ เข้า ไปบ้าง จักต้อง ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ
 ด้วย จึง ให้ไพร่ พล ตัด ไม้ มา เจาะ เป็น กระเบื้อง แล้ว บัก เสา ขึ้น รอบ
 เมือง ยก กระเบื้อง ขึ้น ตง บน ปลาย เสา เอา สีดา บนทุกบน ท้าย กระเบื้อง
 ให้ ไพร่ พล ชัก เชือก ด้าย ท้าย กระเบื้อง ก็ หก ก็อัน สีดา กระเด็น เข้า ไป
 ในเมือง ตก ถูก หลังกา คีกร ราษฎร หัก พัง ตง ผู้ คน เจ็บ บ่วย ต้ม ตาย มาก
 ไทเอียว เห็น ดั่งนั้น ก็ ไม่ รั้ว ที่ จะคิด อาน แก้ว ประการ ไต จึง แต่ง หนังสือ
 ส่ง ฉบับ มีความ ค้อง กัน ว่า กองทัพ พวกโจร เอา เทียนเมืงชวียก มา ตี
 เมือง เขียวคงชวี่ เมือง ข่าจุกยี้ได้ บัดนี้ เข้า ต้อน เมือง กวางตุ้ง ไว้ ได้ ด้รับ
 กัน เป็น สำมารถ พวกโจร มี กำลัง เข้มแข็ง นัก ขอ ท่าน จง รีบ ยก
 กองทัพ ไป ช่วย โดย เร็ว เขียน หนังสือ เข้า ปรึกษา มอบ ให้ ม้า ใช้ แล้ว ส่ง
 ว่า ท่าน จง เต็ด ยอด เอา หนังสือ น ออก ไป ให้ เจ้า เมือง ช่วย จิ๋ว ฉบับหนึ่ง
 เจ้า เมือง เคียงจี้ ฉบับหนึ่ง ม้า ใช้ รับ คำ แล้ว คำนิบ ฑา ออก มา จัด หา
 เต็มียง อาหาร พอ ส้มควร ก็ ออก จาก เมือง กวางตุ้ง รีบ เต็ด ยอด ไป

ฝ่าย เจ้า เมือง ช่วยจี้ แด่ เจ้า เมือง เคียงจี้ ตั้ง แล้ว ความ ว่า พวก
 โจร เอา เทียนเมืงชวียก กองทัพ มา ตี เมือง กวางตุ้ง เจ้า เมือง ช่วยจี้ แต่ง
 ให้ นิมนเทียนซอ ขุนนาง ที่ จง เปีย เป็น แม่ทัพ เจ้า เมือง เคียงจี้ ให้ สิ้นเจียมอง
 ขุนนาง ที่ เปียเมืงเก่า เป็น แม่ทัพ คม ทหาร เมือง ละ ต้อง หันน ยก มา ช่วย พอ
 ม้าใช้ของ ไทเอียว เต็ด ยอด ออก จาก เมือง กวางตุ้ง ได้ ไป ถึง ทาง รวมพบ
 กองทัพ ทั้งสอง เมือง ยก มา ม้าใช้ของ ไทเอียว สอบ ได้ ความ ว่า กองทัพ เมือง
 ช่วยจี้ เมือง เคียงจี้ ก็ ต้อง เข้า ไป คำนิบ แม่ทัพ ทั้งสอง แล้ว แจ้ง ความ
 ว่า ไทเอียว ซึ่งเป็น ที่ ชินมู เมือง กวางตุ้ง ใช้ ขาพเจ้า ถือ หนังสือ มา ให้

แก่ท่าน ผู้รักษาเมืองช่วยจี้ว เมือง เคียจี้ว แม่ทัพ ทั้งสอง ถาม ว่า มี
 หนังสือ มา ด้วย ราชการ ตั้ง ไต หรือ มา ใช้ บอก ว่า พวกโจร เขา เข่นฆ่า ชั่ว
 ยก กองทัพ มา หมาย จับ ห่มัน ที่ เมือง เขียวเคงอยู่ เมือง ซำจุกยกย ได้ แล้ว
 ยก กองทัพ เข้า ล้อมเมือง กวางต้ง ไว้ แน่น หนา นัก ไตเอี้ยวจิ้ง ใช้ ข้าพเจ้า
 ถู หนังสือ มา ขอ กองทัพ ยก ไป ช่วย แม่ทัพ ทั้งสอง ว่า ท่าน เจ้าเมือง
 ช่วยจี้ว เมืองเคียจี้ว รู้ ความ แล้ว จึง ให้เรา ทั้งสอง เป็น แม่ทัพคุมทหาร
 ยกมา เพราะ ปรากฏา จะช่วย ชุนบี กำจัด พวกโจร เสีย มา ใช้ ไต ฟัง
 จิ้ง ว่า ถ้า กระนั้น ข้าพเจ้า ไม่ ต้อง ไป เมืองช่วยจี้ว เมืองเคียจี้ว แล้ว ขอ
 ท่าน จง รับ ยก กองทัพ ไป ช่วย เมือง กวางต้ง โดย เร็ว เกิด พุด แล้ว ก็ คำนับ
 ตา แม่ทัพ ทั้งสอง กลับ มา ถึง เมือง กวางต้ง ก็ เต็ด ลอด หน้ กองทัพ พวก
 โจร เข้า ไป ใน เมือง ได้ แจ้ง ความ ให้ ไตเอี้ยว ทราบ ทุก ประการ ไตเอี้ยว
 ได้ ฟัง ก็ ยินดี เตรียม การ คอย ทำ กองทัพ ทั้งสอง เมือง มา ถึง เมื่อ ไต
 จะ ได้ ศัก กองทัพ พวกโจร ให้ แยก

ฝ่าย นิมนต์ เข่นชื้อ อื่นเจียนมอง แม่ทัพ ทั้งสอง นั้น ครั้น รู้ ความ ว่า
 พวกโจร ยก มา หมาย จับ ห่มัน แล้ว เข่นแซง กัด้า หาญ นัก ก็ ไม่ อาจ
 ยก กองทัพ เข้า ไป ตั้ ค่าย มั่น อยู่ ที่ ตำบล นั้น แล้ว ประชุม นายทัพ นาย
 กอง ทั้งปวง ปรึกษา ว่า พวกโจร ยก กองทัพ มา มี ไฟร่พล ทหาร มาก
 เรา คิด อย่าง ไฉน จึง จะ ได้ ไชยชนะ เขียนฮวยเคีย นาย ทหาร รอง ได้ ฟัง ดัง
 นั้น รู้ ว่า แม่ทัพ ทั้งสอง มี ใจ ครั้น คร้าม แก่ พวกโจร จึง พุด ว่า ถึง ข้าศึก
 จะมี กำลัง ประการ ไต ถ้า แก่ ไข ด้วย อุปบาย ปัญญา แล้ว คง เอา ไชยชนะ
 ได้ แม่ทัพ ทั้งสอง ถาม ว่า ท่าน จะ คิด อย่าง ไฉน จึง จะมี ไชย แก่ พวกโจร
 เขียนฮวยเคีย ว่า ข้าศึก ยก กองทัพ มา ล้อม เมือง กวางต้ง ไว้ ก็ ข้า หนาน นัก หนา
 แล้ว กำตั้ง แด แดมีียง อาหาร คง น้อย ลง ประการ หนึ่ง พวกโจร ยก
 กองทัพ มา ครั้น เถื่อนท ไฟร่พล ทหาร นานมาก ที่ เขา เข่นฆ่า ชั่ว นั้น จะ ไม่
 มี ผู้ใด รักษา ถ้า ท่าน คิด อุปบาย ให้ ทหาร ไป เกี่ยว พุด ว่า พระเจ้า

บันและฮ่องเต้ให้ฮั่นวงโซย เป็นแม่ทัพคุมทหารตีสิบหมื่นยกมาจะตีเอา
เขาเทียนเป่ซัว แม้ความรู้ไปถึงพวกโจร ๆ คงตกใจถอยทัพกลับ
ไปเนเน่ เราจึงยกกองทัพซุ่มสกัดอยู่สองข้างทาง ถ้าเห็นได้
ที่ออกตีกระหนาบก็จะมีชัยชนะ แม่ทัพทั้งสองได้ฟังก็เห็นชอบด้วย
จึงแต่งทหารให้ปลอมเป็นราษฎรไปเที่ยวพูดตามคำเยยฮวยเตียว่าทุก
ประการ แล้วพาทหารยกไปตั้งซุ่มสกัดอยู่ที่ตำบลเงาตึง

ฝ่ายราษฎรทั้งหลายรู้ข่าวว่าพระเจ้าบันและฮ่องเต้ให้ฮั่นวง
โซยยกกองทัพมาตีตำบลเขาเทียนเป่ซัว ต่างคนตีใจพากันต่อ ๆ ไป
จนความทราบถึงไพร่พลของตัวเอง ไพร่พลเหล่านั้นก็ไปแจ้งความ
แก่ลูกัดตามที่ได้รู้มา ลูกัดจึงได้ฟังจึงว่าข้าศึกแต่งอุบายพูด
พ้อชวนดอก ท่านทั้งหลายอย่าตื่นตกใจไปเลย ความหาจริงดัง
ถ้อยคำนี้ไม่ ไพร่พลเหล่านั้นก็พากันนิ่งอยู่

ฝ่ายนิมเทียนซ้ออินเจียมองแม่ทัพทั้งสอง ตั้งแต่ให้ทหารไป
เที่ยวพูดจาตามอุบายของเยยฮวยเตีย ปรากฏจะให้พวกโจรถอยทัพ
ครั้นแจ้งความว่าลูกัดมีสติปัญญารู้เท่าการที่คิดไว้หาถอย
กองทัพกลับไม่ จึงทำอุบายแต่งหนังสือฮั่นวงโซยมาถึงซกเหง
ณเมืองกวางตุ้งฉบับหนึ่งมีความว่า พระเจ้าบันและฮ่องเต้ให้เราคุม
ทหารตีสิบหมื่นยกมาตีตำบลเขาเทียนเป่ซัว ถ้าจัดพวกโจรเสียให้สิ้นให้
ซกเหงผู้สำเร็จราชการแขวงกึ่งตึง แลขุนนางนายทหารช่วยกันคิดอ่าน
สู้รบกับพวกโจรรักษาเมืองกวางตุ้งไว้ให้มั่นคง ถ้าเราตีตำบล
เขาเทียนเป่ซัวได้แล้ว จึงจะยกกองทัพกลับไปกำจัดพวกโจรเสียให้
สิ้น ครั้นแต่งหนังสือแล้วเข้าเฝ้าทูลทูลให้ทหารคนสนิทกระซิบตั้งว่า
เจ้าจงพาหนังสือฉบับนี้เดินไปทางเมืองกวางตุ้ง แດตั้งทำให้พวกโจร
จับได้ แม้พวกโจรถามจงบอกความว่า ฮั่นวงโซยแม่ทัพเมือง
หลวงให้ถือหนังสือมาถึงซกเหงผู้ว่าราชการเมืองกวางตุ้ง ทหารคน

สนิท ได้ฟัง ก็ รับ คำ แด รับ หนังสือ แล้ว คำนับ ตามา จัด หา อาหาร พอส้มควรว
 รับประทาน ครั้น ถึง หน้าค่าย บ๋อยเอง พวก ไพร่พล กองตระเวน เห็น ประหลาด
 ก็ ช่วย กัน จับ ตัว ได้ เอา ไป ส่ง ให้ บ๋อยเอง ๆ ตาม ทหาร ผู้ นั้น แจ้งความ
 ตาม คำ แม่ทัพ ทั้งสอง ตั้ง มา ทุก ประการ บ๋อยเอง จึง เรียก เอา หนังสือ
 ทหาร ผู้ นั้น แດถึง ทำ อิด เอื้อน อยู่ ไม่ ส่ง ให้ บ๋อยเอง ให้ ไพร่พล กัน ได้
 หนังสือ มา อ่าน ดู วั ความ แฉก ก็ ตกใจ จึง ให้ ไป เชิญ นางบ๋อยกงจี
 จักถึง มา แດดู ปรึกษา ว่า การ เกิด ขึ้น อย่าง นั้น ท่าน จะ คิด อ่าน อย่างไร
 ถ้าเสีย เขา เทียน เมืง แล้ว เรา จะ อาไศรย ที่ ไหน ต่อ ไป เถ่า เรา ต้อง คิด กลับ
 ไป รักษา เขา เทียน เมืง ไว้ ก่อน ถ้าสู้รบ กับ สันถ่วนไชย กองทัพ เมือง
 หตวงแตก ไป แล้ว จึง กลับ ไป ต่ เมือง กวางตุ้ง ใหม่ ข้าพเจ้า คิด ดังนี้
 จะ ควร หรือ ไม่ ควร พุด แล้ว เอา หนังสือ ส่ง ให้ นางบ๋อยกงจี กับ จักถึง
 ดู จักถึง เห็น หนังสือ ดังนี้ จึง ว่า หนังสือ ฉบับ นี้ เห็น จะ ไม่ ใช้ หนังสือ
 สันถ่วนไชย ดอก ชะรอย ข้าศึก จะ คิด อุบาย ทำ หนังสือ ปลอม มา พ้อ
 ดวงเรา เปน มัน คง ด้วย แต่ ก่อน ได้ ยิน ชาว ราษฎร พุด กัน ว่า สันถ่วนไชย
 ยก กองทัพ มา ครัง นี้ แล้ว ข้าพเจ้า หา เชื่อ ไม่ จึง ได้ แต่ง ให้ ไพร่
 พล ไป สืบ ดู ว่า สันถ่วนไชย หา ได้ ยก กองทัพ มา ดัง ถ้อยคำ ราษฎร
 พุด กัน ไม่ บัดนี้ เหตุใด จึง จะมี หนังสือ สันถ่วนไชย มา เถ่า ด้วย ชาว
 เมือง กวางตุ้ง ทุก วัน นี้ ดัน ปัญญา ความคิด แล้ว จึง แต่ง อุบาย พ้อ ดวง
 เรา ปรารถนา จะ ให้ ถอยทัพ ข้าพเจ้า จะ คิด ช้อน กด ข้าศึก อย่าง หนึ่ง เห็น
 จะได้ เมือง กวางตุ้ง โดย ง่าย บ๋อยเอง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง ถาม ว่า ท่าน
 จะ คิด อย่างไร จักถึง บอก ว่า เมือง กวางตุ้ง นั้น เปน เมือง ใหญ่ จะ คิด
 ต่ ด้วย กำจัด ไพร่พล นั้น ยาก อยู่ ถึง จะ ได้ คง เสีย ไพร่พล มาก ซึ่ง
 ข้าศึก แต่ง อุบาย พ้อ ดวง เรา อย่าง นั้น ก็ พอ สัมคิด ของ ข้าพเจ้า จะต้อง ช้อน
 กด ข้าศึก ถอย กองทัพ ไป คง อยู่ เมือง เขียวเคงอยู่ ให้ พวก ราษฎร ใน เมือง
 กวางตุ้ง ออก มา หา อาหาร นอก เมือง เรา จึง ให้ ไพร่พล ปลอม เข้า ไป

ด้วย แล้วจึง ยก กองทัพ กลับ มา ต่อมเมือง ไว้ดังเก่า แม้เราเข้า ต่
เมืองกวางตุ้ง เมื่อใด ไพร่พล ของ เรา จะ ได้ เป็น ได้ คือก การ คง สำเร็จ
โดยง่าย บ่วยเอง ได้ พัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย พอ เวลา ตึก ประมาณ สาม
ยาม เสด็จ บ่วยเอง ให้ ข้า ฝู ถือ หนังสือ นั้น เสด็จ แล้ว ตั้ง บันนังเต็ก ให้
คุม ไพร่ พล เป็น กอง หน้า ที่ เสด็จ เข้า คุม ไพร่ พล เป็น กอง หลัง ตัว บ่วยเอง
กับ นาง บ่วยกง จี จัก ถึง คุม ไพร่ พล เป็น กอง ถอย ทักษิณ มา ถึง ตำบล
เง่าตึง หมื่นเทียนซ้อ อัน เจ้ามอง แม่ทัพ ทั้ง สอง เมือง ซึ่ง ชุ่ม ลัก ภัย อยู่ เห็น
ดังนั้น ก็ จด ประทิด สัญญา พา ทหาร เข้า ต่ กระหนาบ กองทัพ พวกโจร ทั้ง สอง
ข้าง ทาง บ่วยเอง นาง บ่วยกง จี จัก ถึง กับ นาย ทหาร แด ไพร่ พล เห็น ดัง
นั้น ก็ ตก ใจ ช่วย กัน ลี้ หนี กับ ข้าศึก เป็น สามารถ

ฝ่าย ทหาร บน นาท เมืองกวางตุ้ง ครั้น เห็น พวกโจร ถอย กองทัพ
กลับ ก็ ไป แจ้ง ความ แก่ ไตเอี้ยว ๆ มี ความ ยินดี คิด ว่า เห็น จะ เป็น
กองทัพ เมืองฮ่วยจิ๋ว เมืองเตี้ยจิ๋ว ยกมา พวกโจร กลัว เป็น คือก กระหนาบ
จึง ถอย หนี ครั้น นี้ ได้ ที่ เรา แล้ว จะ ต้อง คุม ทหาร ยก ไป ต่ กองทัพ พวกโจร
ให้ แยก พวกโจร จึง เช็ด ขยาด ฝีมือ แด บัญญา เรา คิด แล้ว แต่ง ตัว
ซัน ม้า ถือ อาวุธ คุม ทหาร ตาม ไป ใน เวลา กลางคืน ถึง ตำบล เง่าตึง
เห็น ทหาร แด ไพร่ พล รบ กัน อยู่ รู้ ว่า พวกโจร ลี้ หนี กับ กองทัพ เมือง
ฮ่วยจิ๋ว เมืองเตี้ยจิ๋ว ก็ ชุ่ม ทหาร ต่ เข้า ไป เป็น สาม ด้าน ทหาร เมือง
กวางตุ้ง เมืองฮ่วยจิ๋ว เมืองเตี้ยจิ๋ว ข้า พ้น ไพร่ พล บ่วยเอง เจ็บ บ่วย ต้ม ตาย
มาก บ่วยเอง กับ นาง บ่วยกง จี เห็น ดังนั้น ก็ ตก ใจ ประจักษ์ จัก ถึง ว่า
ทำ อย่างไร จึง จะ ต่ หัก ออก ไป ให้ พ้น ข้าศึก จัก ถึง ได้ พัง จึง ว่า ถ้า
จะ ออก ไป ให้ ได้ ต้อง ต่ หัก ออก ไป ทาง ด้าน เหนือ ด้วย ทหาร ข้าศึก
เบา บาง คง จะ ไป ได้ บ่วยเอง กับ นาง บ่วยกง จี เห็น ชอบ ด้วย จึง พา
นาย ทหาร แด ไพร่ พล ต่ หัก ออก ไป ตาม คำ จัก ถึง ว่า พบ ได้ ส่ง นาย

ทหาร เมืองกวางตุ้ง คุณ ทหาร รบ สักดี อยู่ บ่วยเอง ให้ที่เจ้าเข้า เข้า รบ
กับ ไต้ตั้ง ได้ ตาม เพลง ที่เจ้าเข้า ได้ ที่เอากะบอง ที่ถูก ไต้ตั้ง ตก น้ำ
ตาย ทหาร ไต้ตั้ง เห็น ดังนั้น ก็ ตกใจ แดก กระจัด กระจาย นี่ บ่วยเอง
กับ นางบ่วยกงจู้ จูกัดลง ออก จาก ที่ ต่อม ได้ ตั้ง ให้ที่เจ้าเข้าอยู่ รัง หตั้ง
บ่วยเอง กับ นางบ่วยกงจู้ จูกัดลง คุณ ไพร่พด รับ นี่ ไต้เอี้ยว เห็น ดังนั้น ก็
คุณ ทหาร ได้ ตาม ไป ท้น กองทัพ บ่วยเอง เห็น ที่เจ้าเข้า คำน ทาน อยู่ ข้าง
หตั้ง จึง ตั้ง ให้ ทหาร เอา เกาทัณฑ์ ระวัง ถูก ที่เจ้าเข้า ตาย บ่วยเอง
กับ นางบ่วยกงจู้ จูกัดลง เห็น ดังนั้น ก็ ตกใจ รับ ขับ ทหาร นี่ ไป ถึง เขาแปะฮุน
ซัว เห็น เขา นั้น ตั้ง แต่ ที่ ไชยภมดี พอ จะ ตั้ง มั่น อยู่ บน เขา ได้ ก็ พา
นาย ทหาร แด ไพร่พด ขน ไป ตั้ง มั่น อยู่ บน เขา แปะฮุนซัว ไต้เอี้ยว นิม
เทียน ซือ ฮั่นเจียมอง ได้ ตาม มา เห็น ดังนั้น ก็ ขับ ทหาร ให้ ตาม ขน ไป
บ่วยเอง ก็ ให้ ไพร่พด กัด ก่อน ดีดา ลง มา ถก ทหาร ไต้เอี้ยว นิมเทียนซือ ฮั่น
เจียมอง เจ็บ บ่วย ต้ม ตาย หลาย คน ไต้เอี้ยว นิมเทียนซือ ฮั่นเจียมอง เห็น
ตาม ขน ไป ไม่ได้ ก็ ถอย ทหาร ลง มา ตั้ง ค่าย ต่อม เขา ไว้ บ่วยเอง
เห็น ดังนั้น จึง ปฤกษา นางบ่วยกงจู้ จูกัดลง ว่า เรา ขน มา ตั้ง อยู่ บน เขา
พอ จะ ตั้ง รับ กับ ขำคึก ได้ แต่ ขำพเจ้า วิตก อยู่ ด้วย เต็มยง อาหาร ของ
เรา เมา บาง ลง ขำคึก ต่อม เขา ไว้ มันคง แขแรง นึก พวก เรา จะ ลง
ไป หา เต็มยง อาหาร ไม่ได้ นาน ไป มิเสีย ที่ แก่ ขำคึก หรือ จูกัดลง ว่า
ซึ่ง จะ มา ตั้ง มั่น อยู่ นั้น ไม่ได้ ต้อง ลง ไป รับ พัง กำดั่ง ขำคึก ดู ลัก ครั้ง
หนึ่ง ก่อน เห็น พอ จะ ดี หัก ออก ไป ได้ จึง ค่อย นั้น ค่อย ไป บ่วยเอง ก็
เห็น ชอบ ด้วย จูกัดลง ตั้ง ให้ ซงกิมกั้ง คุณ ไพร่พด หั้น เหม เป็น ทัพหน้า
ตัว จูกัดลง คุณ ไพร่พด สอง หั้น เป็น ทัพ หลวง ยก ลง ไป ไต้เอี้ยว เห็น ดัง
นั้น ก็ ขับ ทหาร เข้า ตั้ง รับ คำนทาน ไว้ จูกัดลง จึง อ่าน มนต์ ไชยดำตร
ขน บันดาต เปน เมฆ หมอก มีด กลุ้ม ไป ใน อากาศ แด้ว เปน ลม พายุ
ใหญ่ พัด ผง คดี พัง ไป ทง กองทัพ ไต้เอี้ยว แด ทหาร ทงปวง แด ไป เห็น

รูปบีคำจ หน้าพิลึก ฟัง กติ้ว มา หดอกหดอน อยู่ตรงหน้า ไต่เอี้ยว แดทหาร
 ทั้งปวง พา กัน ตก ใจ เอี้ยฮวยเคี้ย นาย ทหาร เมืองฮวยจิว เห็น ดั่งนั้น ก็ รู้
 ว่า เปน มา ทั้ง นี้ เพราะ อำนาจ เวทมนตร์ ของ พวกโจร จึงร้อง ว่า
 ท่าน ทั้งหลาย อย่า ตก ใจ วุ่น วาย ไป หา ใช้ บีคำจ มา หดอก หดอน ไม่
 เปน ด้วย วิชา พวกโจร ดอก จง ช่วย กัน เอาบ่นยั้ง ชนเถิด รูปบีคำจ คงหาย
 สูญ ไป อย่างนี้ ใจ ครั่น คร้าม เอย ไต่เอี้ยว ได้ ฟัง ก็ ได้สติ จึง ให้ทหาร
 ช่วย กัน เอา บ่น ยั้ง ชน รูปบีคำจ แด เมฆ หมอก มืด นั้น ก็ หาย ไป จกติด
 เห็น ข้าศึก แก้ว วิชา ของ ตัว ได้ ก็ พา ชงกิมกั๋น คุม ไพร่พล กลับ ชน มา บน
 ยอดเขา เอา ความ ให้นาง บ่วยก้งจู้ กับ บ่วยเอง ฟัง ทุก ประการ พอทหาร
 ซึ่ง รักษา เฝ้ายิง มา แจ้ง ความ ว่า อาหาร ซึ่ง ได้ มา จำย ให้ นาย ทหาร
 แด ไพร่พล เกือบ จะหมด อยู่ แล้ว บ่วยเอง ได้ ฟัง ก็ ตก ใจ จึง ปฤกษา
 จกติด ว่า บัด นี้ เฝ้ายิง ซึ่ง ได้ มา ก็ จวน จะ หมด แล้ว ทำ อย่างไร
 จะ ได้ เฝ้ายิง เถลง กัน ต่อ ไป ได้ ถ้า นัง อยู่ อย่าง นี้ มิพา กัน อดตาย หรือ
 จกติด ได้ ฟัง จึง ว่า เมื่อ เวลา วาน นี้ ข้าพเจ้า ชน ไป ตรวจ ดูนบน ยอดเขา
 เห็น ข้าศึก ชน เฝ้ายิง มา ไว้ ที่ ค่าย หลัง เขา เปน อันมาก จะต้อง แ่ง ให้
 นาย ทหาร ที่ แขง แรง ตอบ ลง ไป ใน เวลา คืน วัน นี้ ที่ ซึ่ง เขา เฝ้ายิง ให้ จง ได้
 ท่าน ผู้ ไต่ ซึ่ง จะ รับ อาษา ไป ทำการ สำเร็จบ้าง บ่วยเอง ได้ ฟัง จึง ให้ ประชุม
 นาย ทหาร ทั้งปวง แล้ว ถาม ว่า ผู้ ไต่ จะ อาษา คุม ไพร่พล ลง ไป ที่ เขา
 เฝ้ายิง ข้าศึก มา เถยง กัน ได้ บ้าง นาย ทหาร ทั้งหลาย ได้ ฟัง ก็ ไม่ อาจ
 รับ อาษา พา กัน นัง อยู่ นาง บ่วยก้งจู้ เห็น ดั่งนั้น จึง คิด ว่า นายทหาร ของ
 เรา เหล่า นี้ แค่นี้ มี ใจ จง รัก รักดี ต่อ เรา ทุก คน ซึ่ง นัง เสีย ไม่ รับ
 อาษา เพราะ อด ไร้ยางกาย มา มาก นั้ก แล้ว การ ครั้ง นี้ เรา ต้อง ไป
 เอง จึง ะได้ ด้วย เฝ้ายิง ก็ เปน ของ สำคัญ มาก ถ้า ขาด ลง นายทหาร
 แด ไพร่พล ไม่มี กำลังสู้รบ แก่ ข้าศึก ที่ ไหน จะ ตี ออก ไป ได้ จะมี พา
 กัน ตาย อยู่ ที่ นี้ หรือ แม้ เรา ไป เอง นายทหาร แด ไพร่พล มี ใจ แขงแรง

การ คง จะ สำเร็จ คิด แล้ว จึง พุด ว่า ซึ่ง มา ทำ คึก สงคราม ครั้ง นี้ ก็
 เพราะ เรา เป็น ต้น เหตุ ปรารถนา จะ แก้อภัย ให้ พัน ไท ย ถึง พา ท่าน ทั้ง
 หลาย ได้ ความ ต่าเบา บัด นี้ ท่าน ทั้งปวง ก็ อิดโรย กำดั่ง มาก อยู่ แล้ว
 การ ซึ่ง จะ ไป ตี เขา เสมียง นั้น ท่าน ทั้ง หลาย อย่า วุ่น วาย เลย เรา จะ ไป เอง
 จุกัดลง ได้ พัง ก็ ดี ใจ จึง ว่า ถ้า ท่าน ไป เอง แล้ว การ คง สำเร็จ นาง
 บ่วยกงจู้ ก็ รับ คำ พอ เวลานั้น พอบ คำ จิต ทหาร ที่ เข้มแข็ง ได้ สำน หั้น
 ยก ลง ไป จุกัดลง จึง พุด กับ บ่วยเอง ว่า ซึ่ง ท่าน จะ นั่ง อยู่ เห็น ไม่ได้
 ต้อง ยก หนุน กงจู้ ไป จึง จะ ชอบ บ่วยเอง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จิต ทหาร ได้ สอง
 หั้น ยก หนุน ไป จุกัดลง จึง เรียก ชงกิมกั้ง กับ เจี้ยะซงแปะ มา สั่ง ว่า
 บัดนี้ นาย เรา ยก กองทัพ ลง ไป ปถัน เสมียง ข้าศึก ท่าน ทั้ง สอง จง คม
 ไพร่ พด ไป ตั้ง สักต อยู่ ที่ เสิงเขา ต้น ทาง อย่า ให้ ข้าศึก ยก มา ช่วย บ้อง กัน
 เสมียง ได้ ต่อ เรา จด ประทศ สัญญา จึง พา กัน ขึ้น มา บน เขา ให้ พัว้ม
 กัน ชงกิมกั้ง กับ เจี้ยะซงแปะ รับ คำ สั่ง คำนั้น ตา พา ไพร่ พด ลง ไป ตั้ง
 สักต อยู่ ตาม คำ จุกัดลง สั่ง

ฝ่าย นาง บ่วยกงจู้ คม ไพร่ พด ลง ไป ถึง ค่าย หัดง เขา ก็ ขับ ไพร่
 พด เข้า โจม ตี เขา ค่าย ได้ ทหาร ไตเอี้ยว ซึ่ง รักษา เสมียง ไม่ ทน รั ตัว ก็
 ตก ใจ แดก คั้น เป็น ออดห่ม่าน พอ บ่วยเอง ไป ถึง ก็ ขับ ไพร่ พด เข้า
 ช่วย นาง บ่วยกงจู้ ซึ่ง เขา เสมียง ได้ ได้ ข้าพ ทหาร ไตเอี้ยว ตาย ลง บ้าง ที่
 เหลือ อยู่ ก็ ทั้ง เสมียง เสีย พา กัน เด็ด ลอด หั้น ไป แจ้ง ความ ให้ ไตเอี้ยวทราบ
 ไตเอี้ยว แจ้ง ดัง นั้น ก็ ตก ใจ แดก ตัว ขึ้น มา ถือ อาวุธ คม ทหาร ออก จาก ค่าย
 จะ ไป ชิง เขา เสมียง คั้น พบ กองทัพ ชงกิมกั้ง กับ เจี้ยะซงแปะ ตั้ง สักต อยู่
 ก็ เข้าสู้รบ กัน เป็น ต่ามารถ พอ นาง บ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง ได้ เสมียง รัน
 ไป ถึง ยอด เขา จุกัดลง ให้ จด ประทศ สัญญา ขึ้น ชงกิมกั้ง กับ เจี้ยะ
 ซงแปะ ได้ ขึ้น ประทศ สัญญา ก็ พา ไพร่ พด ถอย ถัด ขึ้น มา บน เขา ไตเอี้ยว
 รู้ ว่า พวก ไจร ซึ่ง เขา เสมียง ไป ได้ แล้ว ก็ พา ทหาร ถัด มา ค่าย

ฝ่าย นางบ่วงกัจจ บ่วงเอง จักถึง กับ นาย ทหาร แด ไพรวุฒ ทั้งปวง
 ครัน ต่ ได้เส้มียง มา ก็ พา กัน ยินดี มี ใจ รื่น เริง ชื่น ทุกคน พอ เวตา เข้า
 อึง หัง บำว ฮองหยก ซึ่ง คิด มา ใน กองทัพ กับ นางบ่วงกัจจ วั ความ ดังนั้น
 ก็ มา หา นางบ่วงกัจจ แล้ว พด ว่า นาย ทหาร แด ไพรวุฒ พอก เรา พา กัน
 ไป ต่ เอา เส้มียง มา ได้ มี ใจ รื่น เริง ชื่น นั้น ข้าพเจ้า เห็น ไม่ควร เส้มียง ซึ่ง
 ได้ มา ถึง จะ มาก ก็ คง หหมด ถ้า ไม่ คิด อำน รับ หนึ่ ออก ไป เสีย ให้ ได้
 ไม่ ข้า ข้าศึก จะ ยก เพิ่ม เต็ม มา อีก ทั้ง เส้มียง อาหาร คง จัด ส่ง มา มาก
 กว่า นั้ แม้ หนึ่ หตง เส้มียง ของ เรา ที่ ซึ่ง มา ได้ หหมด ลง ซึ่ง จะ ไป ต่
 อิก นั้น คง ไม่ ได้ ด้วย เขา วั ตัว เสีย แล้ว ก็ จะ รักษา เส้มียง แขง แรง
 ฝ่าย เรา ขาด เส้มียง เข้า เอา อาหาร ที่ ไหน มา เติง กัน ครัน เรา จะ คิด ต่
 หนึ่ ออก ไป หรือ ข้าศึก ก็ จะ มี กำลึง มาก ที่ ไหน จะ ต่ ออก ไป ได้ คง พา
 กัน ตาย อยู่ ที่ นั้ ต้น นางบ่วงกัจจ ได้ พัง จัง ว่า การ เปน ดัง นั้ ท่าน จะ ให้
 ทำ อย่าง ไรวะ เตา อึง หัง ว่า ข้าพเจ้า เห็น หมาย อย่าง หนึ่ ถ้า ท่าน เชื่อ
 แล้ว ข้าศึก คง ตอง ถอย หนึ่ ไป ทั้ง จะ แก่ ฮองหยก ให้ พัน โภย ด้วย นาง
 บ่วงกัจจ ถาม ว่า หมาย ของ ท่าน อย่าง ไรวะ บอ ก ให้ เรา ทราบ ก่อน ถ้า
 เห็น ต่ ด้วย จะ ทำ ตาม อึง หัง ได้ พัง จัง ว่า เมื่อ ขณะ กองทัพ เรา ยก มา
 ต่ เมือง ขำจุยกัย ได้ ข้าพเจ้า เห็น ไพรวุฒ ของ ท่าน จัม ทหาร นาง กิมฮวย
 กัจจ ได้ คน หนึ่ ชื่อ เป้อาหมอ ข้าพเจ้า จำ ได้ ว่า เปน ทหาร ของ นาง
 กิมฮวยกัจจ จัง ถาม เป้อาหมอ ว่า ทำ ไหม จัง มา อยู่ เมือง นั้ เป้อาหมอ
 บอก ว่า นางกิมฮวยกัจจ ใช้ ให้ มา ที่ คำบต บวยไผ่ ด้วย ย่า ของ นางกิมฮวย
 กัจจ ทำ การ แซยิด นางกิมฮวยกัจจ ให้ เอา ของ มา คำนั้ แต่ ที่ คำบต
 บวยไผ่ นั้ เดียวอน คง เปน เมือง ชน เรียก ว่า เมืองยงอันจิ๋ว ผู้ รักษา เมือง
 ก็ เปน ญาติ กับ นางกิมฮวยกัจจ ข้าพเจ้า ได้ พัง วั ชัด ว่า นางกิมฮวยกัจจ
 ยัง ไม่ ตาย จัง อ่อน วน ไพรวุฒ ของ ท่าน ให้ ปลด ถอย เป้อาหมอ เสีย เป
 อาหมอ ถาม ข้าพเจ้า ว่า ท่าน ยก กองทัพ มา ต่ เมือง แขวง กิงตง นั้ ด้วย เหตุ ดัง

ได ข้าพเจ้าจึงเล่าความซึ่งสองหยกไปติดโทษอยู่ในเมืองกวังคัง
แต่ท่านยกกองทัพมาปรากฏาจะช่วยแก้สองหยกให้เมื่ออาหมอพึ่ง
อาหมอพ้นโทษแล้วก็กลับไป ซึ่งคำที่ว่านางกิมฮวยกงจูตายนั้นหา
จริงไม่ ถ้าท่านไปหานางกิมฮวยกงจู อ่อนวอนให้ยกกองทัพมาช่วย
ที่ไหนข้าศึกจะสู้ได้ ถ้าข้าศึกพ่ายแพ้แล้วการเรื่องสองหยกก็พลอย
สำเร็จด้วย นางบ่วยกงจูได้ฟังจึงว่า ซึ่งท่านจะไป อ่อนวอนให้
นางกิมฮวยกงจูมาช่วยนั้นที่ไหนจะมาด้วยเป็นศัตรูกัน ถ้าเขารู้ว่า
เราติดอยู่ในที่คับขัน ก็จะมีความยินดียกกองทัพมาช่วยข้าศึกอีก
อึ้งหึงได้ฟังจึงว่านางกิมฮวยกงจูคนนี้ตั้งอยู่ในยุติธรรม ซึ่งจะเป็น
เช่นท่านว่านั้นไม่มีแน่นอน ถึงท่านเป็นคู่สู้รบกันมาแต่ก่อนก็จริง ถ้า
ไปถอนง้อขอโทษเสียแล้ว นางกิมฮวยกงจูเห็นว่าท่านอ่อนน้อม โดย
สุจริตที่ไหนจะมีจิตร์พยาบาท คงสิ้นอาชญาของแคว้นท่าน ก็
จะเตรียมร้อยกันไปตามฉันทใจใหญ่ผู้น้อย ประการหนึ่งการเรื่อง
จะว่าที่แท้แล้วก็ควรเป็นพระของนางกิมฮวยกงจู ๆ คงเอาเป็นพระ
แน่ท่านอย่าวิตกเลย นางบ่วยกงจูได้ฟังก็ยังไม่เห็นด้วย อึ้งหึง
อ่อนวอนหลายครั้ง นางบ่วยกงจูหนึ่งเดียวมิได้ตอบประการใด ความ
ที่อึ้งหึงพูดนั้นมีผู้ไปแจ้งแก่บ่วยเอง ๆ จึงมาหาจูถิดงเล่าความให้
ฟัง จูถิดงพิเคราะห์ดูตามซึ่งได้เรียนไว้ ก็เห็นว่าถ้านางบ่วยกงจู
ไปหานางกิมฮวยกงจูแล้วการคงสำเร็จจริงตามคำอึ้งหึงว่า จึงบอก
แก่บ่วยเองให้ทราบ บ่วยเองมีความยินดีชวนจูถิดงไปหานางบ่วยกงจู
แล้วถามว่าถ้อยคำซึ่งอึ้งหึงพูดแก่ท่านนั้นทำไมท่านจึงนิ่งเสียเล่า นาง
บ่วยกงจูตอบว่านางกิมฮวยกงจูเป็นข้าศึกกันมา โยจะไปที่ไหน
เขาจะช่วย บ่วยเองว่าบัดนี้คนทั้งสองจะรู้ความเป็นแน่แน้นท่าน
ไปคงได้ล้มปรากฏา ครั้นถึงที่อันนั้นแล้ว ท่านอย่าหวั่นใจไป
หน่อยเถิด นางบ่วยกงจูได้ฟังเห็นว่าบ่วยเองกับจูถิดงเต็มใจให้

ไป ก็จนใจ ไม่อาจจะขัดขึ้น จึงว่า ถ้า ท่าน เห็น ตั้ แถ้ว ก็ ต้องไป
ถึง จะ เปน ตาย อย่าง ไร ก็ ตาม แต่ วา ศนา โดย นาง กิมฮวยกงจู้ มีความ
โกรธ จะฆ่า ข้าพเจ้า ก็ตามเถิด แต่ขอ ให้ยกกองทัพ มาช่วย ให้
ท่าน ทั้งหลาย พ้น ไภย ก็ จิต ใต้ ซ้อ ว่า เปน การ ตั้ แถ้ว จุกัดถง ได้ พัง จึง
ว่า ใช้ ข้าพเจ้า จะ แถ้ว ให้ กงจู้ ไป ถึง แก่ ความ ตาย นั้น หา ไม่ ด้วย ยาม
ของ ข้าพเจ้า เคย นับถือ ดังเถด มา มาก ถ้า ท่าน ไป เปน อันตราย แถ้ว
ข้าพเจ้า ยอม ให้ ท่าน เอี้ยวอ่อง คัด คี่สะ ข้าพเจ้า เสีย ท่าน อย่า วิตถเถย นาง
บ่วยกงจู้ เห็น ว่า จุกัดถง พดจา มันคง ก็ คตาย วิตถ จึง ว่า ท่าน กุนซ้อ เห็น
การ ข้าง นำ ถักซง ข้าพเจ้า เคย เชื้อ ถือ มา มาก ท่าน ว่า ถ้า ข้าพเจ้า
ไป ได้ สำเร็จ ตาม ปราณหา มันคง แถ้ว ถึง ยาก ง่าย ประการ ไต ก็ จะอุส่าห์
แขงใจ ไป ไม่ มีความ รังเกียจ บ่วยเอง กับ จุกัดถง ได้ พัง ก็ ยินดี จึง ว่า
ถ้า กระนั้น ท่าน จง จิต แถ้ว ถักเถด เวลา คำ วั้น ข้าพเจ้า คุม ไพร่ พด
ถง รม กับ ข้าศึก ถ้า ข้าศึก มา รม คัด พันธ กับ ข้าพเจ้า ท่าน จง ถือก
ไพร่ พด ที่ เข้มแขง ตั้ ผ้า ออก ไป ก็ จะ ออก จาก ที่ ถ้อม ได้ โดย สดวก
แล้ว ให้ อั้งหัง นำ ทาง ไป เขาเถียกยุเหนีย นางบ่วยกงจู้ ก็ รับ คำ บ่วยเอง
กับ จุกัดถง คำ นั้บ ตา ถับ มา จิต ไพร่ พด เถรียม ไว้ พร้อม ครั้น เวลา คำ
จุกัดถง จึง คุม ไพร่ พด ถง ไป ทำ อาการ เหมือน นั้น จะ ปล้น ค่าย ไตเอี้ยว
เห็น ดังนั้น ก็ ขับทหาร เข้า รม กับ ไพร่ พด จุกัดถง เปน สำมารถ นางบ่วยกงจู้
เห็น ได้ ที่ ก็ ถือก ทหาร ที่ เข้มแขง สำน ร้อย ตั้ ผ้า ออก ไป ได้ ทหาร กอง
กระเวน เห็น ก็ เข้า ไป แถ้ว ความ แก่ ไตเอี้ยว โดยเร็ว ไตเอี้ยว ได้ พัง ดังนั้น
ก็ แบ่ง ทหาร ให้ ไป คัด ตาม นางบ่วยกงจู้ ทน ที่ คำ บด ชินทวน นางบ่วยกงจู้
เห็น ทหาร ไตเอี้ยว ตาม มา ก็ ขับ ม้า พา ไพร่ พด เข้า รม ทหาร ไตเอี้ยว
ค้ำ ทาน กำถัง นางบ่วยกงจู้ ไม่ ได้ นางบ่วยกงจู้ ฆ่า ตาย เสีย บ้าง ที่ ยิง
เหลือ ก็ แถ้ว หนี ถัก มา ค่าย แถ้ว ความ ให้ ไตเอี้ยว ทราบ ไตเอี้ยว
นิง อยู่ มิ ได้ ว่า ประการ ไต

ฝ่าย จูกัดถึง เห็น นางบ๋วยกงจี้ ออกไป ได้แล้ว จึง ถอย ไพร่พล
กลับ ชน มา คง มั่น อยู่ บน ยอดเขา ตาม เดิม ไคเอี้ยว ก็ พา ทหาร กลับ
เข้า ค่าย ฝ่าย นางบ๋วยกงจี้ ให้ อี้หัง นำทางมาถึง อาณาเขตร ภูเขาเกียกยูเนี่ยน
จึง สั่ง ไพร่ พล ทิ้งปวง ให้ พัก อยู่ ที่ นั้น นางบ๋วยกงจี้ กับ อี้หัง เข้า ไป
ถึง เขาเกียกยูเนี่ยน นางบ๋วยกงจี้ พุด กับ อี้หัง ว่า เรา จะ พัก อยู่ ข้าง นอก ก่อน
ท่าน จง เข้า ไป พัง ด นางกิมฮวยกงจี้ จะ ว่า ประการ ไค อี้หัง คำนิม ดา
เข้า ไป ครั้น ถึง ที่ อยู่ จึง บอก นาย ประคุด ว่า เรา จะ เข้า ไป หา กงจี้ ท่าน
จง แจ้ง ความ ให้ ทราบ ด้วย นาย ประคุด จัก ว่า อี้หัง เป็น บ่าว ของ
ฮองหยก ก็ ไป แจ้ง แก่ นางกิมฮวยกงจี้ ๆ มีความ ยินดี สั่ง ให้ พา ตัว
อี้หัง เข้า มา อี้หัง เข้า ไป เห็น นางกิมฮวยกงจี้ นั่ง อยู่ จึง കു เข้า ดง คำนิม
นางกิมฮวยกงจี้ คิด ถึง ฮองหยก ชน มา ก็ ร้อง ให้ ครั้น คลาย ความ โศก
แล้ว นาง กิมฮวยกงจี้ ถาม อี้หัง ว่า ทำไม ท่าน จึง หนี มา ได้ อี้หัง
บอกว่า เมื่อ ฮองหยก หนี มา ข้าพเจ้า ตก อยู่ กับ นางบ๋วยกงจี้ บอก แล้ว
ก็ เถา ความ ตาม เรื่อง ตั้งแต่ ฮองหยก ออก จาก เขาเกียกยูเนี่ยน ไป จน พา
นางบ๋วยกงจี้ มา ถึง เขาเทียนเป่ซัว ให้ นาง กิมฮวยกงจี้ พัง ทุก ประการ นาง
กิมฮวยกงจี้ ถาม ว่า เรา ได้ ยิน ข่าว ว่า ฮองหยก ตาย เสีย นาน แล้ว ทำไม
จึง ว่า ฮองหยก ไป คติโทษ เมือง กวางต้ง เถา ถ้า ฮองหยก ยัง ไม่ ตาย หนี
นางบ๋วยกงจี้ มา ได้ ที่ ไหน เลย จะ ไป บ้าน บ๋วยฮวยฉิง คง แวะ มา หา เรา
ก่อน ด้วย ฮองหยก พุด ได้ กับ เรา มันคง หนี อี้หัง ตอบ ว่า ซึ่ง ฮองหยก
ไม่ แวะ มา เขาเกียกยูเนี่ยน เพราะ จูกัดถึง บอก ว่า ท่าน ตาย ใน กลาง คึก
ฮองหยก ร้อง ให้ เสร้า โศก มาก จะ ฆ่า ตัว เสีย ให้ ตาย ตาม ท่าน ไป นาง
บ๋วยกงจี้ อ้อน วอน เถา ไร ก็ ไม่ พัง ต่อ นางบ๋วยกงจี้ รับ ทำการ ผังศพ
ให้ ท่าน ฮองหยก จึง คลาย ความ โศก นางบ๋วยกงจี้ จัด การ เสร็จ แล้ว
พา ฮองหยก มา ที่ เขิงเฮา โต พัง ซัว ทำการ กงเต็ก ให้ กับ ท่าน เป็นอัน
มาก ครั้น ผังศพ แล้ว ฮองหยก ก็ หนี มา ความ แน่จริง นี้ ท่านอย่า ดัง โสย

เลย พุด แล้ว ก็ เอา ความ ข่ง แต่ สองหยก หั้น จาก เขา เทียนเมืงชว ไปบ้าน
 บ่วยช่วยฉิง คิด กับ เตยจ้อเหลง แต่ง เรือง ราว กถาวโทะย ส่อจกเตย เยี่ยวอ้ง
 ไป ยื่น ค่อ ซกเหง ๆ พาดเอา ว่า เปน พวกโจร เขียน คี่ แล้ว ส่ง ให้ อังเจ็ก
 เกย ชำระ สองหยก ทน อาญา ไม่ ได้รับ เปน ลี้จ อังเจ็กเกย เอา สองหยก
 จำรับ ไว้ ครั้น นางบ่วยกงจู้ กับ ข้าพเจ้า ตาม มา พบ เตยจ้อเหลง ท
 บ้าน บ่วยช่วยฉิง ได้ ความ เห็น ดั่งน จ้ง กตบ ไป เขาเทียนเมืงชว ยกกอง
 ทัพ มา คี่ เมืองกวางตุ้ง จน เตย ท หั้น ชน ไป อยู่ บนเขา ให้ นางกิมช่วยกงจู้
 พัง ทุก ประการ แล้ว บอก ว่า บัดนี้ นางบ่วยกงจู้ ก็ มา กับ ข้าพเจ้า พัก อยู่
 ข้าง นอก นางกิมช่วยกงจู้ ได้ พัง อังหัง ออก ชื่อ นางบ่วยกงจู้ ก็ โกรธ
 สั่ง ให้ อังหัง ออก ไป พา ตัว นางบ่วยกงจู้ เข้ามา อังหัง ก็ คำนับ ตา ออก
 ไปพาตัว นางบ่วยกงจู้ เข้า มา ครั้น ถึง นาง บ่วยกงจู้ คุณ เข้า ถึง คำนับแล้ว
 ร้อง ให้ นางกิมช่วยกงจู้ เห็น ดั่งนั้น ก็ มี ความ โกรธ จ้ง ว่า ตัวเรา มี
 ได้ ทำ สิ่ง ไต ให้ เจ้า ขัดเคือง ทำไม แย้ง เอา ล้ำมี เรา ไว้ แล้ว คิด อุบาย
 แต่ง หนังสือ มา พ้อ ดวง ซ่า ทหาร เรา เตย เปน อันมาก ตัว มี ความ ผิด โทะย
 ถึงตาย พุด แล้ว สั่ง ให้ ทหาร เอา ตัว นางบ่วยกงจู้ ไป ซ่า เตย อังหัง ได้
 พัง ก็ ตก ใจ คุณ เข้า ถึง คำนับ นางกิมช่วยกงจู้ แล้ว ว่า การ ครึ่ง น ถ้า ท่าน
 ไม่ คิด ถึง สองหยก แล้ว จะ ซ่านางบ่วยกงจู้ เตย ก็ ตาม เกิด ถ้า ท่าน
 จะ คิด ช่วย สองหยก ให้ พัน ไภย ต้อง ยกโทะย นางบ่วยกงจู้ ไว้ ก่อน นาง
 กิมช่วยกงจู้ ได้ พัง จ้ง ว่า แม้น ซ่า นางบ่วยกงจู้ เตย แล้ว เราจะ ช่วย แก่ ไช
 ให้ สองหยก พัน ไภย ไม่ ได้ หรือ อังหัง ว่า ถ้า ท่าน ซ่า นางบ่วยกงจู้ เตย แล้ว
 โดย จะ ช่วย สองหยก ได้ คง ตำบาก แก่ ไพร่พด ทหาร มาก ประการ หนึ่ง
 ทัพ เตยว แม้น รบ พัง ขั้บ เขียว กัน ไป ถ้า เพิ่ง พด้า ลง ที่ ไหน จะ
 ช่วย สองหยก ได้ แม้น ไม่ ซ่า นางบ่วยกงจู้ เตย เปน ต้อง กำถั่ง ด้วย กัน
 ทหาร เมืองกวางตุ้ง คง คำนทาน ไม่ ได้ ก็ จะ ส่ง สองหยก ให้ โดยง่าย

ข้าพเจ้า เห็น การ ดัง นั้น นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง จิ้ง ว่า ถ้าเราฆ่า นาง บ่วยกงจู้ แล้ว คัด เอา คี๋คะ ไป ถ่าย โทษ สองหยก มา ไม่ ได้ หรือ อั้งหัง ตอบว่า เห็น จะ ไม่ ได้ ด้วย ซกเหง พาดเอา ผิด ทำ โทษ สองหยก ครัง นี้ ข้าพเจ้า ได้ ยิน ชาว ว่า ซกเหง พยายาม ทำ ท่าน ทำ สิ่ง ไร ท่าน ไม่ ได้ จึง แก้ง ทำ สองหยก ให้ ได้ ความ เจ็บ ฮาย ซึ่ง จะ ถ่าย โทษ สองหยก ด้วย คี๋คะ นางบ่วยกงจู้ นั้น เห็น ไม่ ได้ เป็น แน่ นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง ก็ นิ่ง ตรึกตรอง อยู่ สุหยง กับ เคงบิว จ้ง พุด ขึ้น ว่า ซึ่ง ถ้อย คำ ของ อั้งหัง นั้น ถูก ต้อง ทุก ประการ แล้ว สุหยง พุด ต่อ ไปว่า เมื่อ ท่าน ให้ ข้าพเจ้า ไป หา ซกเหง ๆ ทำ โทษ เหยียน คี๋ ข้าพเจ้า ก็ เพราะ ซกเหง โกรธ เคือง ท่าน จึง แก้ง ทำให้ ได้ ความ เจ็บ แค้น ต่าง ๆ ท่าน จง เชื่อ พัง อั้งหัง เกิด นางกิมฮวย กงจู้ ว่า นางบ่วยกงจู้ ทำ กับ เรา ครัง นั้น แทบ ถึง แก่ ชีวิต นี้ หากว่า เทพดา ช่วย เติญ ให้ นางเหยียเพียง แด นางเง็กเอ็ง รับ ตาย แทน เจีย เรา จึง รอด มา ได้ หาก ไม่ เรา ก็ ตาย อยู่ ที่ เขาเทียนเม่ชีว แล้ว สุหยง กับ เคงบิว ตอบว่า ซึ่ง เวลา ทำ คี๋ ดัง คราม กัน นั้น ต่าง คน ก็ หมายถึง เอา ไชย ชะนะ จึง ได้ คิด อบาย สู้รบ กัน ต่าง ๆ บัด นี้ นางบ่วยกงจู้ ดั้น ทัพ วิมานะ แล้ว มา อ่อน น้อม ต่อ ท่าน ซึ่ง จะ พยายาม อาฆาต อยู่ นั้น ไม่ ควร คน ทั้ง หตาย ซึ่ง มี บัญญา จะ คิด เคียน ได้ แล้ว ประการ หนึ่ง สืบ ไป ภายหน้า ที่ ไหน คน ที่ เปน ขี้ คี๋ จะ มา อ่อน น้อม เด่า ถ้า ท่าน ยก โทษ นางบ่วยกงจู้ ไว้ คน ทั้ง ปวง ก็ จะ สรรเสริญ ว่า ท่าน ไม่ พยายาม คน ซึ่ง อาฆาต ของ เวน มา แต่ เดิม ก็ จะ เข้า อ่อน น้อม ยอม ดำ พิภักดี มาก ทั้ง การ ที่ จะ ช่วย สองหยก คง สำเร็จ โดย ง่าย นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พัง เห็น ชอบ ด้วย จึง ว่า ถ้า ท่าน ทั้ง หตาย เห็น ดี พร้อม กัน แล้ว เรา จะ ยก โทษ นางบ่วยกงจู้ ไว้ สัก ครัง หนึ่ง พุด แล้ว ตั้ง ทหาร ให้ พา นางบ่วยกงจู้ กลับ เข้ามา นาง บ่วยกงจู้ ก็ เข้า ลง คำนับ แล้ว ว่า ขอ ท่าน จง มี ความ กรุณา แก่ ข้าพเจ้า อย่า พยายาม อาฆาต ต่อ ไป เลย นางกิมฮวยกงจู้ ก็ รับ

คำ แล้วว่า คงแต่วันนี้ ไปหา ไม่หา มาของ เหว ใน ท่าน การ แต่
 หัด ซึ่ง ผิด พดิ่ง กัน มา จง ยก เด็ก เลี้ยง เกิด พุด แล้ว ตั้ง หญิง คน ไซ้ ให้
 พา นางบ่วงกัจจุ ไป คำนับ นางอิตบีน สุหยิน ผู้ มารดา นางอิตบีน สุหยินถาม
 ว่า มา แต่ ไหน หญิง คน ไซ้ แจ้ง ความ ให้ ฟัง ทุก ประการ นางอิตบีน
 สุหยิน เห็น นางบ่วงกัจจุ รูป ร้าง แด่ กิริยา น่า รัก ก็ มีความ เน็ดตา จึง ว่า
 เจ้า เปน ภรรยา ชองหยก ก็ เหมือน หนึ่งใน บุตร เรา ๆ รัก ชองหยก อย่าง
 ไร จะ รัก ใคร เจ้า ให้ เหมือน กัน นางบ่วงกัจจุ ได้ ฟัง ก็ มีความ ยินดี จึง
 ว่า ข้าพเจ้า เปน กำพร้า บิดา มารดา ถึง แก่ กรรม เลี้ยง แล้ว แต่ วัน นี้ ไป จะ
 ขอ เอา ท่าน เปน มารดา กว่า จะ ดั้น ชีวิต นางอิตบีน สุหยิน ได้ ฟัง ยิ่ง มี
 ความ สงสาร จึง จับ มือ นางบ่วงกัจจุ ให้ ถัก ขน นึ่ง แล้ว ตั้ง คน ไซ้
 ให้ ไป เรียก นางกิมฮวยกัจจุ มา พุด ว่า เจ้า ทั้ง สอง คง แต่ วัน นี้ ไป จง รัก ใคร
 กัน โดย สุจริต เหมือน พี่ น้อง ร่วม บิดา มารดา เกิด อย่า มีความ รังเกียจ
 กัน เลย นางกิมฮวยกัจจุ กับ นางบ่วงกัจจุ ก็ รับ คำ นางอิตบีน สุหยิน
 ตั้ง คน ไซ้ ให้ จัด โต๊ะ แด่ สุรา มา เติง ครั้น กิน โต๊ะ เสร็จ แล้ว นาง
 กิมฮวยกัจจุ คำนับ ดา มารดา กลับ มา ที่ อยู่ แต่ นางบ่วงกัจจุ นอน ค้าง อยู่
 กับ นางอิตบีน สุหยิน กัน นึ่ง

ครั้น รุ่ง ชน เวลา เข้า นางบ่วงกัจจุ ไป หา นางกิมฮวยกัจจุ พุด ว่า
 บ่วงเอง น้อง ข้าพเจ้า คิด อยู่ ใน ที่ ถ่อม บน เขา แปร ชุน ชัว ขอ ท่าน จง มี
 ความ กรุณา ยก กองทัพ ไป ช่วย ให้ ออก จาก ที่ ถ่อม แล้ว จะ ได้ คิด อ่าน
 ตี เมือง กวางตุ้ง ช่วย ชองหยก ให้ พัน ไกล จง ได้ นางกิมฮวยกัจจุ ว่า ท่าน
 อย่า วิดก เลย พุด แล้ว ให้ ประชุม นายทหาร พร้อม กัน จึง ปฤกษา
 ว่า เรา จะ ยก ไป ทำ สงคราม คราว นี้ เปน การ ใหญ่ จะ ให้ ท่าน ทั้ง หาย
 ต้อง กำดัง กัน ดู ถ้า ผู้ใด มีความ วิชา เพียง ไร จะ ได้ ตั้ง แต่ง ให้
 สัมพร แก่ ความ วิชา ท่าน ทั้ง หาย จะ เห็น ประการ ไต นายทหาร ทั้ง บวง
 ก็ เห็น ชอบ ด้วย นางกิมฮวยกัจจุ มีความ ยินดี ชวน นางบ่วงกัจจุ แต่ง

คว ชน มา พา นาย ทหาร ทั้งปวง ไป ที่ ด่านมา สำหรับ หัก เพดง อาวุธ นาง
 กิมฮวยกงจู้ ชวน นางบ่วยกงจู้ ชน บน ที่ สูง นายทหาร แด่ไพร่พล ก็นั่ง
 โดย ลำดับ กัน นางกิมฮวยกงจู้ ประ กาศแก่ นายทหาร ทั้งหลาย ว่า เรา จะ ให้
 ท่าน ทั้งปวง ยิง เกาทัณฑ์ ดุ ถ้า ผู้ใด ยิง ถูก ใจ คำ สาม ครั้ง จะ จัด เป็น
 ผู้มี คดี ที่ หนึ่ง แม้ ยิง เกาทัณฑ์ ไม่ ถูก แต่ มี คำดัง ยก ของ หนัก ได้ พ้น
 ซึ่ง ข่านาญเพดงอาวุธอย่าง อื่น ถึง เดียว จัด เป็น ที่ สอง ถ้า คำดัง น้อย ยก ของ
 หนัก พ้น ซึ่ง ไม่ได้ แต่ ว่องไว ใน กระบวน รบ อาวุธ ต่าง ๆ จะ จัด เป็น
 ที่ สาม แม้ ผู้ใด ยิง เกาทัณฑ์ ถูก ใจ คำ เบ้า สาม ครั้ง ทั้ง มี คำดัง
 ยก ของ หนัก พ้น ซึ่ง ได้ ให้ ข่านาญ ใน เพดง อาวุธ ด้วย จะ ให้ เป็น เชี่ยน
 ฮอง แม่ทัพหน้า นายทหาร ทั้งปวง ได้ พึง ที่ คำนั้น แล้ว ถอย ออก มา
 ดอง คำดัง ตาม วิชา ความ รู้ แด่ คำดัง ของ ตัว เขา ได้ พร้อม ทั้ง สาม อย่าง ไม่
 เคย ชี้ แด่ เชี่ยน หง นั้ ยิง เกาทัณฑ์ ถูก ใจ คำ เบ้า สาม ครั้ง ทั้ง มี คำดัง
 ยก ของ หนัก ได้ พ้น ซึ่ง แต่ เพดง อาวุธ อื่น ไม่ ดี ต้อง แคล้ว นาง
 กิมฮวย กงจู้ เห็น ผู้มี นายทหาร ทั้งปวง ไม่ มี ใคร ดี กว่า เคย ชี้ แด่ เชี่ยน หง
 แล้ว ก็ จะ คง ให้ เป็น เชี่ยนฮอง แม่ทัพ หน้า

ขณะ นั้น นางเตงววยหงอ บุตรี เอง บิด อายุ สิบหก ปี ซึ่งเป็น นาย
 ทหาร หญิง วัง เข้า ไป คำนั้น นางกิมฮวยกงจู้ แล้ว ว่า ซึ่ง ท่าน จะ ยก เคย ชี้
 กับ เชี่ยน หง ชน เป็น เชี่ยนฮอง แม่ทัพหน้า ยัง ไม่ ควร ก่อน ด้วย เคย ชี้
 เชี่ยน หง หา ดี พร้อม ทั้ง สาม อย่าง ไม่ แต่ เดิม ท่าน ประกาศ ไว้ ว่า ผู้ใด
 ดี พร้อม จึง ให้ เป็น เชี่ยนฮอง นี้ เคย ชี้ เชี่ยน หง ดี แต่ ต้อง อย่าง จะ ยก
 ชน เป็น เชี่ยนฮอง นั้น มิ ผิด กัน กับ คำ ประกาศ เดิม หรือ นาง กิมฮวยกงจู้
 ตอบ ว่า เรา เห็น ไม่ มี ใคร ที่ จะ ดี พร้อม ทั้ง สาม อย่าง ยิ่ง กว่า เคย ชี้ เชี่ยน หง
 แล้ว จึง คง ให้ เคย ชี้ เชี่ยน หง เป็น เชี่ยนฮอง นางเตงววยหงอ ถาม ว่า
 ถ้า ข้าพเจ้า จะ ต้อง คำดัง ดูบ้าง ไม่ได้ หรือ นาง กิมฮวยกงจู้ ว่า เรา เห็น
 เจ้า เป็น หญิง จึง นิ่ง เสีย มิ ได้ ว่า ให้ ต้อง คำดัง เจ้า เห็น คำดัง ยิ่ง กว่า

ทหารทั้งปวง แล้วจะทองดึกก็ตามเกิด นางเตงววยหงอ ได้ฟังดีใจนัก
 คำนั้นแล้ว ถอยออกมา ยืนนำสำนาคองกำลังได้ ทั้งสามอย่างดี กว่า นาย
 ทหารทั้งปวง นายทหารแต่ไพร่พลทั้งหลายพากันสรรเสริญ นางเตงววยหงอ
 เป็นอันมาก นางกิมฮวยกงจี้ มีความยินดี ทั้งนางเตงววยหงอ เป็น
 เชียนฮอง แม่ทัพหน้า ให้เคยช้เชียนหยง เปน นายทหาร ปักค่าย ปักขวา
 เวงมื่อ เปนผู้ช่วยราชการ ในเชียนฮอง แล้วก็พากันกลับ มาที่ อยู่

ครั้นถึงวัน ถูกขังนาง กิมฮวยกงจี้ จัดแจงเลี้ยงพร้อม คำนิม
 ตา มารดา แล้วจัดทหาร ให้นางเตงววยหงอ ห้าหมื่น เปนทัพหน้า เคยช้
 เชียนหยงคุมทหาร คนละสามหมื่น เปนปีกซ้ายปีกขวา ขั้วนางกิมฮวยกงจี้
 คุมทหารสิบหมื่น เปนทัพหลวง ให้ นางบ๋วยกงจี้ คุมทหาร ห้าหมื่น เปน
 ทัพหลัง ยกไป ให้ชูหยง อยู่รักษาเขาเกี้ยกุกเนี้ย ครั้นเดินกองทัพมาได้
 สองวันถึงตำบลชินก้วน ก็ตั้งค่ายพักทหารอยู่ แล้วหาตัวเตงมื่อ
 มาปรึกษาว่า จะคิดอย่างไร จึงจะตีค่ายไคเอี้ยวให้แตกโดยเร็ว ประการ
 หนึ่งทำไฉนบ่วเองซึ่งอยู่บนเขาเขายื่นบ่จะรู้ว่าเรา ยกกองทัพมาช่วย
 ท่านมีอุบายอย่างไรบ้าง เตงมื่อได้ฟังจึงว่า ถ้าจะให้เด็ดขังจัดคนที่
 มีปัญญาฉลาด ในการพูดไปหาไคเอี้ยวบอกว่า ซึ่งเรา ยกกองทัพมา
 ปรารถนาจะช่วยกำจัดพวกโจร เขาเขย่นบ่จะเชื่อเสีย ให้ราบคาบ ไคเอี้ยว
 คงเชื่อด้วยรู้ว่าเรา กับพวกเขาเขย่นบ่จะเชื่อเป็นศัตรูกัน ก็จะไม่
 ระวังตัว เราจึงยกกองทัพเข้าไปตั้งอยู่ใกล้ค่ายไคเอี้ยว แล้วจึง
 ค่อยคิดหาอุบายต่อไป นางกิมฮวยกงจี้ เห็นชอบด้วย จึงถามเตงมื่อว่า
 จะได้ผู้ใดไปพูดจา กับไคเอี้ยวดี เตงมื่อว่าแต่กัถวนก็พอจะไปพูดจา
 กับไคเอี้ยวได้ นางกิมฮวยกงจี้ เห็นชอบด้วย จึงจัดสิ่งของพอส่งกวร
 แล้วเรียกกัถวนมาสั่งว่า ท่านจงนำเอาของนี้ไปให้ไคเอี้ยว บอก
 ว่าเรา ยกกองทัพมา จะช่วยปราบปรามพวกโจร เขาเขย่นบ่จะเชื่อ ถ้า
 ไคเอี้ยวไม่เชื่อ ท่านจงพูดจาแก้ไขให้เห็นจริงจงได้ แต่กัถวนรับคำ

แล้วรับสิ่งของคำนับ ๓๐ ออกมา พาบ่าวไพร่พอสมควรนำสิ่งของไป
ครั้นถึงค่ายไตเอี้ยว บอกนายประจักษ์ว่า นางกิมฮวยคงจะใช่เราคุมสิ่งของ
มาคำนับ ท่านแม่ทัพใหญ่ ท่านจงเข้าไปแจ้งความให้ทราบด้วย นาย
ประจักษ์รับคำแล้วก็เข้าไป

ฝ่ายไตเอี้ยวตั้งแต่พวกโจรลงมาถึงเอาเสบียงไปได้ก็เสียใจ แต่ง
หนังสือให้ม้าใช้ถือไปถึงซกเหิง ให้จัดทหารแต่เสบียงเพิ่มเติมมา
โดยเร็ว พอทหารกองตระเวนเข้ามาแจ้งความว่า กองทัพพวกเขา
เกียกกายหนียกมาเป็นอันมาก ก็ตกใจ ให้ประชุมนายทหารทั้งปวง
ปรึกษาว่า นางกิมฮวยคงจะยกกองทัพมาไม่รู้ว่าจะดีหรือร้าย ท่าน
ทั้งหลายเห็นอย่างไรบ้าง พวกนายทหารยังไม่ทันจะพิจารณาประการ
ใด พอนายประจักษ์เข้ามาแจ้งความว่า นางกิมฮวยคงจะให้แต่ก๊ตวน
คุมสิ่งของมาคำนับท่านไตเอี้ยวได้ฟังก็สั่งให้พาเข้ามา แต่ก๊ตวน
ให้ยกสิ่งของไปตั้งไว้ตรงหน้าไตเอี้ยว แล้วคุกเข่าลงคำนับบอกว่า
นางกิมฮวยคงจะใช่ข้าพเจ้านำสิ่งของมาคำนับท่านไตเอี้ยวถามว่า
มีอะไรหรือ ก๊ตวนบอกว่าให้ข้าพเจ้ามาแจ้งความแก่ท่าน
ด้วยรู้ว่าพวกโจรเขาเทียนเบ๊ซัด ยกกองทัพมาตีเมืองกวางตุ้งไม่ได้ กลับ
แตกหนีขึ้นไปอยู่บนเขาแปะฮุนซัด นางกิมฮวยคงจะมีความยินดีรับ
ยกกองทัพมา จะช่วยท่านกำจัดพวกโจรเขาเทียนเบ๊ซัดเสียให้สิ้น
ไตเอี้ยวได้ฟังก็ยังไม่เชื่อสงสัยเป็นแน่ จึงปรึกษาขุนนางนายทหารทั้ง
ปวงว่า นางกิมฮวยคงจะใช่แต่ก๊ตวนมาว่าดังนั้นท่านทั้งหลายจะเห็น
ประการใด นายทหารทั้งปวงได้ฟังจึงว่า นางกิมฮวยคงจะกับพวกโจร
เขาเทียนเบ๊ซัดเป็นข้าศึกกันมาช้านานแล้ว ด้วยแต่เดิมนั้นนางกิมฮวย
คงจะยกกองทัพไปตีตำบลเขาเทียนเบ๊ซัด พวกโจรไม่ได้แตกยับเยินมา
นางกิมฮวยคงจะโกรธแค้นพวกโจรเขาเทียนเบ๊ซัดนัก ให้หยุด
หน้ามาขอทหารเมืองกวางตุ้งไปช่วย ซกเหิงไม่ให้ นางกิมฮวยคงจะ

จนใจจึงต้องนั่งอยู่ ครั้นนางกิมฮวยกงจู้รู้ว่าพวกโจรเขาเทียนเบี
 ชั่วดี พวกเราไม่ได้มอบเข้าอยู่แล้ว จึงยกกองทัพมาหมายจะตีซ้ำ
 เต็มให้ล้มที่ความแค้นเป็นมั่นคง ไต่เอี้ยวได้ฟังก็เห็นชอบด้วย จึง
 รับของทั้งปวงซึ่งแต่กัถวนนำมานั้นไว้ แล้วจัดของตอบแทนมอบ
 ให้แต่กัถวน ตั้งว่าท่านจงเอาของตอบแทนนี้ไปให้นางกิมฮวยกงจู้
 แล้วบอกว่าซึ่งนางกิมฮวยกงจู้ตั้งใจยกกองทัพมา ปรากฏาจะกำจัด
 พวกโจรเขาเทียนเบีชั่วเสีย ให้ราบคาบนั้นเราชอบใจนัก ถ้าการ
 สำเร็จจะเสนอความชอบให้ แต่กัถวนทำเป็นยินดีรับคำแต่รับของ
 ตอบ แล้วคำนับลาถลันมาแจ้งความแก่นางกิมฮวยกงจู้ทุกประการ
 แล้วเอาของตอบแทนมอบให้นางกิมฮวยกงจู้ตั้งใจเห็นว่า การ
 ที่คิดไว้คงสมปรากฏาเป็นแน่

ครั้นเวลารุ่งเช้าก็ยกกองทัพเข้าไปตั้งค่ายลงห่างค่ายไต่เอี้ยวประ
 มาณห้าสิ่ จึงให้หาเตงบิวมาปรึกษาว่า บัดนี้เราก็กยกกองทัพเข้า
 มาตั้งอยู่ใกล้ค่ายไต่เอี้ยวแล้ว จะคิดอย่างไรต่อไปเถา เตงบิวว่า
 ท่านจงไปมาปรึกษาการทัพกับไต่เอี้ยวบ้าง ไต่เอี้ยวจะได้วางใจสิ้น
 ความกั้นขวาง การจึงจะสำเร็จโดยง่าย นางกิมฮวยกงจู้เห็นชอบ
 ด้วย ครั้นเวลารุ่งเช้าจึงแต่งตัวโดยสุภาพ พาไพร่พลพอสมควร
 ไปถึงค่ายไต่เอี้ยวบอกนายประตูว่าจะเข้าไปหาท่านแม่ทัพ นายประตู
 ก็เข้าไปแจ้งแก่ไต่เอี้ยว ๆ มีความยินดีออกไปต้อนรับ เชิญนาง
 กิมฮวยกงจู้เข้าไปในค่ายจัดที่ให้นั่งโดยสมควร แล้วว่าซึ่งท่านยก
 กองทัพมาช่วยอาษาแผ่นดินปราบปรามพวกโจรครั้งนี้ ถ้าการสำเร็จ
 คงมีความชอบ ชื่อเสียงปรากฏอยู่ชั่วพระจันทร์พระอาทิตย์ นาง
 กิมฮวยกงจู้ได้ฟังจึงแกดถึงตอบว่าข้าพเจ้าตั้งใจยกกองทัพมาปรากฏาจะ
 หาความชอบ ให้ชื่อเสียงปรากฏไว้ว่าได้อาษาแผ่นดิน ประการ
 หนึ่งหายากจะแก้แค้นพวกโจรเขาเทียนเบีชั่ว ด้วยทำกับข้าพเจ้าได้ความ

เจ็บ ขยาย นึก ไต่เอี้ยว ได้ฟัง ก็ ดีใจ ให้ จิต ไต่ แด่ สุรา มา เติง ครั้น ก็น
 ไต่ เสร็จ แล้ว นางกิมฮวยกงจู้ คำนับ ถา กัดบ มา ค่าย จึ่ง เขียน
 หนังสือ ฉบับหนึ่ง มีความ ว่า นางกิมฮวยกงจู้ กับ นางบ่วยกงจู้ ยกกองทัพ
 มา ถึง พร้อม กัน แล้ว เวลา คำ วัน นี้ ให้ บ่วยเอง แด่ ทหาร เข้า ค่าย
 นิมนต์ ยืนข้อ ยืนเจียมอง เรา จะ เข้า ค่าย ไต่เอี้ยว ให้ แดก ถ้า บ่วยเอง
 วั หนังสือ แล้ว เร่ง เสรียมการ ไว้ ให้ พร้อม เกิด ครั้น เขียน แล้ว เอา หนังสือ
 ผูก ถก เกาทัณฑ์ ลำหับ มือ นางบ่วยกงจู้ สั่ง ให้ นางเตงววยหงอ สั่ง ว่า
 เวลา วัน นี เรา จะ ทำ เปน ยก ทหาร เข้า ค่าย กองทัพ บ่วยเอง ให้ ไต่เอี้ยว เห็น
 ว่า เปน ดี ครั้น กัน จะได้ ไม่ มี ระแวง สงสัย แม้น บ่วยเอง ยก ลง มา รบ เรา
 จะ ให้ เจ้าเข้า ค่าย ดี กับ บ่วยเอง เจ้า จง เอา เกาทัณฑ์ นั้น ไป ให้ คิด เลือกระ
 บ่วยเอง อยู่ บ่วยเอง จะได้ เห็น หนังสือ ของเรา นางเตงววยหงอ รับ คำ
 แล้ว รับ ถก เกาทัณฑ์ สี่พาย แด่ ไว้ พอ เวลา บ่าย นางบ่วยกงจู้ ก็ แด่
 คิว ชน มา พา นางเตงววยหงอ แด่ นาย ทหาร คน ไพร่ พล ออก จาก ค่าย เข้า ไป
 ถึงเชิง เขา เปะฮุนซัว ทำ เหมื่อนหนึ่ง จะ เข้า ค่าย กองทัพ บ่วยเอง ซึ่ง ตั้ง อยู่ บน เขา
 ฝ่าย บ่วยเอง ตั้ง แด่ นางบ่วยกงจู้ ตั้ง ฝ่าย ออก ไป ก็ หมายถึง ว่า
 นางกิมฮวยกงจู้ คง ยก กองทัพ มา ช่วย ด้วย เชื่อ ถือ ยาม ของ จูกัดลง เปน
 แน่ เวลา วัน นั้น เห็น กองทัพ ยก เข้า มา ถึง เชิงเขา เปน อัน มาก รบ
 แม่ทัพ มี ชื่อ ว่า นางกิมฮวยกงจู้ อยู่ ค่ายต เขาเกียกยเหนี่ย บ่วยเอง มี
 ความ ยินดี แด่ คิว ชน ม้า พา ไพร่ พล ลง ไป หมายถึง ค้อน รับ พอ ถึง
 เชิงเขา เห็น นางกิมฮวยกงจู้ ยืน ม้า อยู่ นางกิมฮวยกงจู้ วั ว่า บ่วยเอง ยก
 ลง มา สัม ความ คิด ก็ ดีใจ แด่ แด่ ตั้ง ทำ เปน โกรธ ชับ ม้า ชน ไป หน้า
 ทหาร เอา แซ่ ม้า ชน หน้า บ่วยเอง แล้ว ว่า ตัวเอง ถือ ดี ว่า มี ผู้มี ทำ
 ไม่ จึ่ง หนี ชน ไป อยู่ บน เขา เต่า ซึ่ง ยก ลง มา จะ หา ที่ ตาย หรือ บ่วย
 เอง ได้ ยืน ดังนั้น ก็ ตกใจ คิด ว่า พี่ หลิง ของ เรา ไป หา นางกิมฮวย
 กงจู้ หมายถึง ว่า จะ ยก กองทัพ มา ช่วย จูกัดลง จั๊ม ยาม ดู ว่า การ

คง สัม ปราภนา เหตุใด จึง มาเป็นเช่นนั้น ไปเล่า ประการ หนึ่ง พี่หญิง
 ของเราก็อายไป ไม่ให้หนังสือ แด่ ขาว คราว มา จะมี เหตุอย่างไรดอก
 กระมัง นำ ส่งไปเสีย นึก คิดแล้ว ก็ นั่ง คดอยู่ นางกิมฮวยกงจู้ เห็น ดัง
 นั้น จึง แกล้ง ร้อง ตั้ง นางเตงววยหงอว่า ท่าน จง เร่ง ออก ไป รบ กับ บัวยเอง
 คัด คี่ละ มา ให้ เรา จง ได้ นางเตงววยหงอ คำนั้น รับ คำ แล้ว ชัก น้ำ ออกไป
 บัวยเอง ได้ ยืน นางกิมฮวยกงจู้ ตั้ง แต่ เห็น นางเตงววยหงอ ชัม น้ำ ออก มา ก็ ตก
 ใจ แต่ นึก มานะ ชัก น้ำ เข้า รบ กับ นางเตงววยหงอ ได้ ประมาณ ร้อย เพลา
 นางเตงววยหงอ แกล้ง ชัก น้ำ ให้ ห่วง ออก แล้ว เอา ลูก เกาทัณฑ์ ซึ่ง ผูก
 หนังสือ ขน พาด สาย ยิง ไป บัวยเอง หลบ ไม่ทัน ถูก ถัด เลือ เกราะ คัด
 อยู่ บัวยเอง ตก ใจ ชัม น้ำ พา ไฟว์ พด นั้น นางกิมฮวยกงจู้ ได้ ไชย
 ชะนะ ก็ คุม ทหาร ถัด มา ค่าย ไคเอี้ยว เห็น ดัง นั้น มีความ ยินดี ให้
 บำเหน็จ รางวัล นางกิมฮวยกงจู้ กับ นางเตงววยหงอ เป็น อัน มาก

ฝ่าย บัวยเอง นั้น ขึ้น มา ถึง ยอด เขา ชัก ลูก เกาทัณฑ์ ออก ดู
 เห็น ลูก เกาทัณฑ์ นั้น ยิง หือ นางบัวยกงจู้ ผี พ แต่ มี หนังสือ คัด อยู่ ว่า นาง
 บัวยกงจู้ ให้ หนังสือ ถัด มา จึง คด ออก อ่าน ทราบ ความ แล้ว ก็ ดี ใจ
 นำ หนังสือ ไป ให้ ลูก คด ดู ลูก คด จึง ว่า ท่าน เร่ง คัด อ่าน จัด แจง การ ให้
 ทัน เวลา เกิด บัวยเอง ได้ พัง ก็ เรียก บั๊นงเต็ก กับ ตั้งเจียวก่ง มา ตั้ง ว่า
 คำ วัน นี้ เวลา สองยาม ท่าน ทั้งสอง จง คุม ไฟว์ พด ลง ไป ค่าย นิมเทียนซื่อ
 อื่นเจียมอง ให้ แดง จง ได้ บั๊นงเต็ก กับ ตั้งเจียวก่ง รับ คำ แล้ว คำนั้น ถา
 ออก มา จัด การ ไว้ พร้อม ครั้น เวลา คำ ประมาณ สองยาม บั๊นงเต็ก กับ
 ตั้งเจียวก่ง ก็ คุม ไฟว์ พด ลง ไป ตรง เข้า ค่าย นิมเทียนซื่อ อื่นเจียมอง ๆ
 ตั้ง รับ รักษา ค่าย เป็น สำมารถ แล้ว ให้ น้ำ ใช้ รับ ไป แจง ความ แก่ ไคเอี้ยว
 ขอ ทหาร มา ช่วย ไคเอี้ยว แจง ดัง นั้น จึง เรียก หัดเองเตียง ตันอันมา ตั้ง
 ให้ คุม ทหาร ยก ไป ช่วย นิมเทียนซื่อ อื่นเจียมอง

ฝ่าย นางกิมฮวยกงจี้ ให้ ทหาร ล้อดแนม ดู รั้วว่า ไตเอี้ยว จัดทหาร
ยก ออก จาก ค่าย ไป ก็ เข้าใจ ชัด ว่า บ่วยเอง คง ให้ นายทหาร คน
ไพร่ พล ลง มา ค่าย นิมเทียนซ้อ อันเจียมอง ตาม หนังสือ นิต เปน แน่ จึง
จัด ทหาร เปน กระบวน ทักษะ เข้า ค่าย ไตเอี้ยว เปน สำมารถ บ่วยเอง คอย
คอย บิน เขา เห็น ดังนั้น ก็ พา นายทหาร คน ไพร่ พล ลง ไป ค่าย กระหนาบ
ไตเอี้ยว ไม่ รั้ว ตัว แล้ว ทหาร น้อย คำน ทาน ทหาร นางกิมฮวยกงจี้ กับ บ่วยเอง
ไม่ได้ จึง ทั้ง ค่าย เสีย พา ทหาร หนึ่ง นางกิมฮวยกงจี้ กับ บ่วยเอง ก็
คุม ทหาร ได้ คิด ตาม ไป

ฝ่าย หัตถ์เองเตียง คนอื่น คุม ทหาร มา ถึง กลาง ทาง ได้ ยืน เลี้ยง
ม้า พ่อ แด่ ถอด รบ ที่ ค่าย ไตเอี้ยว อ้ออึ้ง รั้ว ว่า ข้าศึก มา ปล้น ค่าย ก็ ตก
ใจ คุม ทหาร กลับ มา จะ ช่วย พอ พบ ไตเอี้ยว แด่ เห็น มา จึง พา กัน หนึ่ง
ค่อ ไป ถึง ค่ายต ข้างวอนต ก็ รวบรวม ทหาร ซึ่ง แด่ กระจัด กระจาย
พริก พร้อม แล้ว หนึ่ง เตย ไป เมืองกวางกุง ครั้น ถึง ไตเอี้ยว จัด ทหาร ขึ้น
รักษา นาทิ เชิงเทิด ไว้ มั่นคง

ฝ่าย นางกิมฮวยกงจี้ กับ บ่วยเอง ได้ ไตเอี้ยว มา ถึง ค่าย นิมเทียนซ้อ
อันเจียมอง เห็น แม่ทัพ ทั้งสอง รักษา ค่าย แข็งแรง นึก บิน หนึ่ง เต็ก กับ
ตั้งเจียวก่ง หักเอา ค่าย ไม่ได้ กำลัง ด้รับ กัน อยู่ นางกิมฮวยกงจี้ กับ
บ่วยเอง ก็ คุม ไพร่ พล เข้า ค่าย กระหนาบ นิมเทียนซ้อ อันเจียมอง คำนทาน
ไม่ได้ ก็ ทั้ง ค่าย เสีย พา ทหาร หนึ่ง จะ ไป หา ไตเอี้ยว พอ รั้ว ว่า ว่า
ไตเอี้ยว เสีย ที่ แก่ ข้าศึก แด่ ยับ เย็น ไป แล้ว นิมเทียนซ้อ อันเจียมอง ก็
พา ทหาร หนึ่ง กลับ มา เมืองฮวยจิว เมือง เตยจิว แจ้ง ความ ให้ เจ้า เมือง
ทั้งสอง ฟัง ทุก ประการ

ฝ่าย บ่วยเอง ครั้น เห็น ข้าศึก แด่ หนึ่ง ไป สิ้น แล้ว มีความ ยินดี
พอ เวลากลาง ที่ ลง จาก ม้า เข้า ไป คุกเข้า คำนับ นางกิมฮวยกงจี้ แล้ว
ว่า ซึ่ง ท่าน มีความ กรุณา ยก กองทัพ มา ช่วย ให้ ข้าพเจ้า พัน ไก่ย ครั่ง

เมือง ซึ่ง เปน ชอบ ชื่นชอบเดิมนั้น มิ เปน ชอบ ค่อ แผ่นดิน หรือ ชื่อ เดียง จะ
 เลี้ย ไป ข้าพเจ้า เห็น ไม่ควร ท่าน จง ครัก ครอง ดู เกิด นางกิมฮวย
 กงจู้ ได้ พง จึ่ง ว่า เรายก กองทัพ มา ใช้ จะ ปรากฏา เขา เมือง กวางตุ้ง เมื่อ ไร
 ซึ่ง ทำการ ทง น เพราะ หยาก จะ ช่วย ช่งหยก ให้ พัน ไภย เก้า นั้น ที่ ท่าน
 พด ก็ ถูก ต้อง ดอก แต่ ทำ อย่าง ไร จะ ให้ ช่งหยก พัน ไภย เก้า เคงบิว
 ได้ พง จึ่ง ว่า ข้าพเจ้า คิด เห็น อยู่ อย่าง หนึ่ง ซึ่ง จะ คิด ช่วย ช่งหยก การ
 คง สำเร็จ ทั้ง ชื่อ เดียง ก็ ไม่ ให้ เลี้ย แต่ ไม่ ทราบ ว่า ท่าน จะ เห็น ด้วย
 หรือ ไม่ นางกิมฮวยกงจู้ ถาม ว่า ท่าน จะ ให้ ทำ อย่าง ไร เคงบิว ตอบ
 ว่า ข้าพเจ้า ครอง ดู เห็น ทหาร ใน เมือง กวางตุ้ง ครั้น ครั้น ฝมือ ทหาร แด ไฟร์
 พด พวกเรา อยู่ มาก แล้ว ถ้า ท่าน แต่ง ผู้ ไต่ ที่ ฉลาด เข้า ไป พุดจา ว่า
 กล่าว ให้ ไต่ ไต่ เลี้ยว คง ส่ง ตัว ช่งหยก ให้ โดย ง่าย การ คู้ก จะ เลิก
 แล้ว กัน ไป ไม่ ต้อง พัก รบ พง ให้ ลำบาก คน ทั้งหลาย ที่ มี ด้กิบัญญา ก็
 จะ ด้รรวเลิวิญ ท่าน นางกิมฮวยกงจู้ ได้ พง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึ่ง ให้ เชิญ
 นางบ่วยกงจู้ กับ บ่วยเอง จูกัดลง มา ปรึกษา ว่า เคงบิว พุด น ท่าน ทั้งหลาย
 จะ เห็น อย่าง ไร นางบ่วยกงจู้ บ่วยเอง จูกัดลง ตอบ ว่า ซึ่ง เคงบิว พุด
 นั้น ถูก ต้อง แล้ว ท่าน จง ทำ ตาม เกิด นางกิมฮวย กงจู้ ได้ พง มี ความ
 ยินดี จึ่ง พุด กับ เคงบิว ว่า ซึ่ง จะ เข้า ไป พุดจา กับ ไต่ เลี้ยว นั้น เรา เห็น
 แต่ ท่าน ผู้ เดียว จง อุด้าห์ ไป เอง หนอย เกิด การ จึ่ง จะ สำเร็จ เคงบิว
 รับ คำ แล้ว คำนั้น ลา ออก มา แต่ง ตัว โดย สุภาพ พา บ่าว ไฟร์ พอสมควร
 ออก จาก ค่าย เข้า ไป ถึง เเชิงกำแพง ร้อง บอก ทหาร ผู้ รักษา ประตู ว่า เรา
 มา แต่ กองทัพ นางกิมฮวยกงจู้ จะ เข้า ไป หา ชุนนี้ ท่าน จง ไป แจ้ง
 ความ ให้ ทราบ ด้วย นาย ประตู ก็ ไป แจ้ง แก่ ไต่ เลี้ยว ๆ ไม่ รู้ ว่า นาง
 กิมฮวยกงจู้ ใช้ มา ด้วย การ ดึง ไต่ จึ่ง ให้ ทหาร เขา ด้แหวก ผูก เชือก
 หย่อน ลง ไป รับ เคงบิว เข้า มา ใน เมือง แล้ว ถาม ว่า นางกิมฮวยกงจู้ ใช้ เจ้า
 มา จะ ว่า ดึง ไต่ หรือ เคงบิว ตอบ ว่า นางกิมฮวยกงจู้ ใช้ ข้าพเจ้า มา แจ้ง

ความ กับ ท่าน ว่าการ ซึ่ง ยกกองทัพ มา ครองนี้ ไซ้ จะ คิด ตี เอา บ้านเมือง
 เป็น อาณาประโยชน์ ให้ ราษฎร เดือดร้อน นั้น หา มิ ได้ เป็น เหตุ ทั้ง นี้
 เพราะ ชกเหง ผู้ เป็น ที่ มี ชื่อ ว่า การ แทน จงศึก มี ใจ พยาบาท นางกิมฮวย
 กงจู้ จับ เอา ชองหยก ดำเนินางกิมฮวยกงจู้ ซึ่ง ไม่ มีความ ผิด ไว้ แล้ว
 ดึง เอา ว่า ชองหยก เป็น นายโจร เขา เทียนเบ๊ซัว เทียบ ปล้นชิง ราษฎร แล้ว
 ส่ง ให้ อั้งเจ็กเกย ชำระ อั้งเจ็กเกย เขียน ตี ชองหยก เจ็บ ปวด มาก ชองหยก
 ทน อาญา ไม่ ได้ จึง ต้อง รับ เป็น ล้าง แต่ ที่ จริง นั้น ชองหยก เป็น คน ดี
 ซึ่ง ไป อยู่ เขา เทียนเบ๊ซัว ด้วยการ จำเนน หา ได้ คบ คิด กับ พวกโจร ทำ
 ให้ ราษฎร เดือดร้อน ไม่ อยู่ หน้อย หนึ่ง พอ ได้ ชอง ชองหยก ก็ หนี มา
 ครั้น วั ความ ว่า ชอง จก เลี้ย กับ เยี่ยวอึ้ง คบคิด กับ พวกโจร ไป ปล้น บ้านเคียว
 ฉิวกัก จับ เคียวฉิวกัก กับ ภรรยา แด นางเคียวเซี่ยมเจ๊ยะ บุตรี หมิง ซึ่ง
 เคียวฉิวกัก ยก ให้ เป็น ภรรยา ชองหยก ไป เอา ไฟเผา บ้าน เรือน เลี้ย
 ชองหยก จึง ทำ เรื่อง รวากถ้าว โทษ ชองจก เลี้ย กับ เยี่ยวอึ้ง มายืน คอ ชกเหง ๆ
 ไม่ ชำระ ให้ กลับ เขียน ตี ได้ ความ เจ็บ ฮาย แล้ว พาด เอา ว่า เป็น
 นายโจร จำ ชัง ไว้ จน ทุก วัน นี้ นางบ่วยกงจู้ วั ความ จึง ยกกองทัพ มา ตี
 เมือง กวางคัง เพราะ ปรากฏา จะ แก้ เอา ชองหยก ไป ครั้น การ ไม่ สำเร็จ
 เข้า ที่ อัมจน จึง ไป อ้อนวอน นางกิมฮวยกงจู้ ให้ ยก กองทัพ มา ช่วย นาง
 กิมฮวยกงจู้ เลี้ย ไม่ ได้ ด้วย เป็น ธุระ ของ ชองหยก เกี้ยว อยู่ จึง ยก
 กองทัพ มา ล้าง รบ กับ ท่าน เพราะ จะ ต้อง การ ชองหยก ผู้ เทียบ เท่านั้น
 ถ้า ท่าน ส่ง ชองหยก ให้ ก็ จะ เล็กกลับ ไป ทิ้ง ส่องทัพ แล้ว นาย ข้าพเจ้า จะ ถอย
 ถอย นางบ่วยกงจู้ บ่วยเอง นายโจร เขา เทียนเบ๊ซัว ให้ มา อ้อนน้อม ยอม ชน
 คอ เมือง กวางคัง เป็น ข้า ขอบ ขันธเสมา เมือง หลวง ลี้ไป ราษฎร
 จะ ได้ อยู่ เย็น เบ็น สุข ไกลเอียด ไต่ ฟัง นิ่ง ครึก ครอง อยู่ ครู่ หนึ่ง จึง
 ว่า การ เรื่อง ชองหยก นี้ เรา ไม่ วั เลย ด้วย พระเจ้า บัน แด ชองแค ฟัง ไป รัด
 ให้ เรา ออก มา เป็น ที่ ชุนนี้ กำกับ ว่า ราชการ บ้าน เมือง แต่ เดิม เขา จะ

ทำอย่างใดกัน เราไม่ทราบ ถ้ากระนั้นท่านจงพักอยู่กับเราก่อน เรา
 จะสืบถามให้ได้ความจริง แล้วจึงจะจัดการให้ถูกต้อง เเตงบ๊ว
 ก็อยู่ในเมืองกวางตุ้ง ไคเอี้ยวจัดที่ให้เเตงบ๊วพักโดยสมควร แล้ว
 ให้หาขุนนาง กรมการ มาประชุมพร้อมกัน จึงเล่าความซึ่งนางกิมฮวย
 กงจู้ ใช้ให้เเตงบ๊วมาพูดนั้นให้ขุนนาง กรมการ ฟัง แล้วถามว่า จะจริง
 เท็จอย่างไร ขุนนาง กรมการ บอกว่า ซึ่งชกเหง เปน อาริวิจาท พยา
 บาท อยู่ กับ นางกิมฮวยกงจู้ นั้นข้าพเจ้าทั้งหลายทราบ ด้วยแต่เดิมเมื่อ
 หดถึง นางกิมฮวยกงจู้ ยังอยู่หาได้มายอมชนกับเมืองหลวงไม่ ชกเหง
 ยกกองทัพไปรบเสียที่แตกยับเยินมา นางกิมฮวยกงจู้ เอาทวนแทง
 ถูกชกเหงเจ็บหลายแห่ง ชกเหงจึงพยายามหานางกิมฮวยกงจู้ นัก ครั้น
 นานมา หดถึง บิดานางกิมฮวยกงจู้ ถึงแก่กรรม นางกิมฮวยกงจู้ มาอ่อน
 น้อมยอมชนต่อเมืองหลวงแล้ว ชกเหงก็ยังหาต้นอาชญาไม่ ให้
 ทหารไปย่ำยี นางกิมฮวยกงจู้ ค้าง ๆ ครึ่งนี้พอสองหยก ล่ามี นางกิมฮวย
 กงจู้ มาขึ้นเรื่องราวกล่าวโทษ ส่อจกเสียกับเยี่ยวอิง ชกเหงหาชำระ
 ความเรื่องนั้นไม่ กลับเขียนคี่สองหยก แล้วส่งไปให้อังเจ็กเกย
 ชำระว่าสองหยก เปน นายโจร เขาเทียนเม่ชีว แต่อังเจ็กเกย จะชำระสอง
 หยกได้ความอย่างไร ข้าพเจ้าทั้งปวงหาทราบไม่ ขอท่านจงถาม
 อังเจ็กเกย ดูคงรู้ความดอก ไคเอี้ยวได้ฟังจึงให้หาอังเจ็กเกยมาถาม
 อังเจ็กเกยแจ้งความดังนั้น จึงคิดว่าแต่ก่อนเทพยดา มาเข้าฝันให้เรา
 ช่วย สงเคราะห์ สองหยกก็ยังหาได้ช่องไม่ บัดนี้มีเหตุเช่นนี้แล้วจะต้อง
 ช่วยสองหยกให้พ้นภัย คิดแล้วจึงบอกไคเอี้ยวว่าแต่เดิมชกเหง
 ส่งคี่สองหยกมาให้ข้าพเจ้าชำระ ข้าพเจ้าถามสองหยกให้การว่าหา
 ได้ คิดกับพวกโจร เขาเทียนเม่ชีว ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ไม่
 ข้าพเจ้าได้บอกไปถึงชกเหง ๆ บัดนี้ให้เขียนคี่สองหยกเจ็บเหลือทน
 จนพูดไม่ออกก็ยังยืนคำอยู่ ข้าพเจ้าเห็นดังนั้นมีความสงสาร จึง

ชื่อนวอน ช้องหยก ให้รับเลี้ยง ช้องหยก เจ็บ เหลือทน ทั้ง เห็น กับข้าพเจ้า
 ผู้ ชื่อนวอน จึง ต้องรับ แต่ ที่จริง นั้น เห็น ช้องหยก จะ ไม่ได้ คิด อ่าน กับ
 พวกโจร ทำให้ ราษฎรเดือดร้อน คอก ไตเอี้ยว ได้ฟัง เห็น ความ สัม กัน
 ก็ รู้ ว่า ชกเหง แกล้ง ไล่ โทษ ช้องหยก เพราะ พยาบาท นางกิมฮวยกงจื๊
 จริง จึง ว่า ไม่ พอ ที่ ชกเหง จะ ก่อ ให้เกิด เหตุ ชกเหง จน ราษฎร ไม่มี
 ความสุข พุด แล้ว จึง ให้คนใช้ ไป หา ตัว เติ้งบิว มา พุด ว่า เรื่อง ช้องหยก
 นั้น เรา ได้ ถาม ได้ ความ จริง แล้ว ว่า ชกเหง แกล้ง ลง โทษ เอา เปลา่ ๆ
 ท่าน จง กลับ ออก ไป บอก นางกิมฮวยกงจื๊ เกิด ว่า เรา จะ ส่ง ตัว ช้องหยก
 ให้ แต่ ข้อ ซึ่ง นางกิมฮวยกงจื๊ จะ ถอย ทิ้ง ไป แล้ว จะ ให้ นางบ่วยกงจื๊
 กับ บ่วยเอง มา ช้อนน้อม ต่อ เมือง หลวง จริง แล หรือ เติ้งบิว ก็ รับ คำ
 คำนั้น ถา ออก มา ไตเอี้ยว ให้ ทหาร เอา ตำแหกร หย่อน ลง ไป ส่ง เติ้งบิว
 ออก จาก เมือง เติ้งบิว กลับ มา ค่าย แจ้ง ความ ให้ นาง กิมฮวยกงจื๊ ฟัง ทุก
 ประการ นางกิมฮวยกงจื๊ ยินดี นัก พา เติ้งบิว ไป หา นางบ่วยกงจื๊ กับ
 บ่วยเอง จุกัดถ ถนาคาย เถ่า ความ ซึ่ง ให้ เติ้งบิว เข้า ไป พุด กับ ไตเอี้ยว ๆ
 ว่า มา นั้น ให้ นางบ่วยกงจื๊ กับ บ่วยเอง จุกัดถ ฟัง แล้ว ว่า ท่าน อย่า ประพจน์
 การ เปน โจร ค่อ ไป เลย จง ยอม ทำ ราชการ ส่นอง พระเดช พระคุณ
 ช่วย บ่ง กัน รักษา ขอบ ชันธเสมา ของ พระ มหากระษัตริย์ ดับ ไป เกิด นาง
 บ่วยกงจื๊ กับ บ่วยเอง จุกัดถ ได้ ฟัง จึง ว่า พวก ข้าพเจ้า ทั้งหลาย แต่ เดิม
 ไม่มี ที่ ฟัง จึง ประพจน์ การ เปน โจร เพราะ ปรากฏา จะ บ่ง กัน รักษา
 ไพร่พด ไว้ มิ ให้ ผู้ใด เบียด เบี้ยว พยายาม ครั้น นี้ ได้ ท่าน เปน พวก พ้อง
 แล้ว ข้าพเจ้า จะ สละ การ ชั่ว ซึ่ง ประพจน์ เปน พาด นั้น เสีย ตั้ง ใจ ทำ
 ราชการ ส่นอง พระเดชพระคุณ ให้ มี ชื่อ ปรากฏ ไว้ ใน แผ่นดิน กับเขา บ้าง ท่าน
 อย่าวิตก เลย ไม่ ทำ การ หยาบ ข้ำ เหมือน แต่ ก่อน แล้ว นาง กิมฮวย
 กงจื๊ ได้ ฟัง ก็ มีความ ยินดี จึง ว่า ถ้า ท่าน ยอม พร้อม ใจ กัน แล้ว จง ตั้ง
 ต่อม เมือง อยู่ อย่าง นี ไม่ ควร ต้อง ถอย กลับ ออก ไป ตั้ง ค่าย มั่น อยู่ ให้

ห้าง จิ้ง จู๊ดี้ นาง บ่วยกงจู กับ บ่วยเอง จูกัดอง ก็ เห็น ชอบ ด้วย นาง
 กิมฮวยกงจู จิ้ง ฮวน เคงบิว ดากตัม มา ค่าย ทั้งสอง ทัพ จัด การ พร้อม
 แล้ว ก็ ยก ถอย ออก ไป ตั้ง ค่าย อยู่ ห้าง เมือง กวาง คัง ทาง ประมาณ ดี ดีบ ดี
 บ่วยเอง จิ้ง ทำ บัญชี จำนวน ไพร่ พล ทหาร ซึ่ง มี อยู่ ใน เซอร์ แคน เขา
 เทียนเป่ชีว เส่วจ แล้ว ทำ หนังสือ ยอม สำนึกกั๊ด ส้มคัก ทำราชการ ในเมือง
 หลวง ไป ส่ง ให้ นางกิมฮวยกงจู ๆ รับ ไว้ แล้ว เรียก เคงบิว กับ ชงกิมกั้ง
 มา สั่ง ว่า ท่าน จง เอา บัญชี จำนวน ไพร่ พล ทหาร แด หนังสือ ยอม
 สำนึกกั๊ด ของ นางบ่วยกงจู บ่วยเอง ไป ให้ กับ ไตเอี้ยว เคงบิว กับ ชงกิมกั้ง
 รับ บัญชี แด หนังสือ ยอม สำนึกกั๊ด แล้ว คำนับ ตา นางกิมฮวยกงจู ออก
 จาก ค่าย ไป ถึง เมือง กวางคัง บอก นาย ประต ให้ ทราบ ผู้ รักษา ประตู ก็
 ไป แจ้ง ความ แก่ ไตเอี้ยว ๆ มีความ ยินดี ออก มา รับ เคงบิว กับ ชงกิม
 กั้ง เข้า ไป เคงบิว กับ ชงกิมกั้ง ถูก เข้า ลง คำนับ ไตเอี้ยว แล้ว ส่ง บัญชี
 ไพร่พล ทหาร แด หนังสือ ยอม สำนึกกั๊ด ของ บ่วยเอง ให้ ไตเอี้ยว รับ ไว้
 แล้ว จัด ท ให้ เคงบิว กับ ชงกิมกั้ง นั้น โดย ส้มคอก ไตเอี้ยว จิ้ง พุด ว่า ซึ่ง
 นาย ท่าน มี ใจ จง รักกั๊ด ค่อ พระเจ้า แผ่นดิน เกตย กัดอม นางบ่วยกงจู
 กับ บ่วยเอง ให้ มา อ่อน น้อม ยอม ขัน ค่อ เมือง หลวง ครึ่ง น เป็น ความ ชอบ
 ความ ดี มาก เรา จะ มี หนังสือ เข้า ไป กราบ ทูล พระเจ้าบน และ ย่องเค้ ให้
 ทรง ทราบ เคงบิว กับ ชงกิมกั้ง ได้ พัง ก็ ยินดี จิ้ง ว่า ซึ่ง ท่าน มีความ
 กรุณา แก่ นาย ขำพเจ้า นั้น คุณ หา ที่ สุด ไม่ แต่ นาย ขำพเจ้า กับ นางบ่วย
 กงจู วิดก อยู่ ด้วย เรื่อง ฮ่องหยก มาก นัก ถ้า ท่าน เ็นด กับ นาย ขำพเจ้า
 แล้ว จง ปลดปล่อย ฮ่องหยก ออก ไป โดย เร็ว เห็น นาย ขำพเจ้า แด นางบ่วย
 กงจู จะ คิด ถึง คุณ ท่าน เปน อัน มาก ไตเอี้ยว ว่า ท่าน ขย้า วิดก เคย
 จง ออก ไป บอก นาย ท่าน เกิด ว่า เรา จะ ส่ง ฮ่องหยก ให้ ใน เวลา พรุ่ง นี้
 พด แล้ว ให้ คน ใช้ ยก ไคระ แด สู่รา มา เเตียง เคงบิว กับ ชง กิมกั้ง ก็น ไคระ แล้ว
 ก็ คำนับ ตา ไตเอี้ยว กัดบ มา ค่าย แจ้ง ความ ให้ นางกิมฮวยกงจู กับ บ่วยเอง

นางบ่วงกัจจุ พัง ทุก ประการ นางบ่วงกัจจุ กับ บ้อยเอง มี ความ ยินดี
 คำนับ ถา นางกิมฮวยกัจจุ กลับ มา ค่าย
 ฝ่าย ไทเอี้ยว ครั้น เวลารุ่งเช้า จึ่ง จัด เลื่อ ทางเกง อย่าง ดี ตำรับ
 หั้น มอบ ให้ขุนนาง กรมการ สั่ง ว่า ท่านจง เอา เลื่อ ทางเกง นี้ ไป
 ให้ ฮ่องหยก ได้ แล้ว บอก อังเจ็กเกย ให้พา ฮ่องหยก มา หาเรา เดียว น
 ขุนนาง กรมการ รับ เลื่อ ทางเกง แล้ว คำนับ ถา ไปหา อังเจ็กเกย แจ้งความ
 ให้ พัง ทุก ประการ อังเจ็กเกย ได้ พัง ก็ ยินดี ให้คน ไข้ ไปบอก ผู้ คน
 พา ฮ่องหยก มา

ฝ่าย ฮ่องหยก คง แต่คิดโทษ อยู่ อังเจ็กเกย สั่ง ผู้ คน ไม่ ให้ จำ
 จง แล้ว อังเจ็กเกย เอา ใจ ใส่กิน อยู่ หลับ นอน มิ ให้ ตำมาก แต่ ฮ่องหยก
 มีความ วิตถทุกข ร้อน ถึง นางเคี้ยเซี้ยเจี้ยะ แด บิดา มารดา นางเคี้ยเซี้ยเจี้ยะ
 เปน อัน มาก เวลา วัน หั้น อังซอง คน ไข้ ซึ่ง นางบ่วงกัจจุ ให้ มา อยู่
 ด้วย นั้น เดิน ออก ไปซื้อ ของ ที่ ตลาด ได้ยิน ราษฎร พูด กัน ว่า นาง
 บ่วงกัจจุ ยกกองทัพ มา ต่ เมืองกวางคัง จวน จะ ได้ อยู่ แล้ว อังซอง มี
 ความ ยินดี คิด ว่า ถ้า นางบ่วงกัจจุ นายเรตต์ เมืองกวางคัง ได้ ฮ่องหยก
 คง พ้น ไภย กลับ ไป อยู่ เขาเทียนเบ๊ซัว ตาม เดิม จึ่ง รีบ มา แจ้ง ความ แก่
 ฮ่องหยก ๆ ได้ พัง ก็ ตก ใจ คิด ว่า ซึ่ง นางบ่วงกัจจุ ทำ อย่าง นี้ คนทั้งปวง
 ที่ ไม่ ต้อง รู้ จะ สงสัย ว่า เรา คง คิด ให้นางบ่วงกัจจุ ยก กอง ทัพ มา ต่ เมือง
 กวากคัง เปน มั่นคง ชื่อ เลี้ยง ของเรา จะ เสีย ไปว่า เปน ขบถ ต่อ พระเจ้า
 แผ่นดิน คิด อย่างไร หนอ จะ ห้าม ปราบ เสีย ได้ตรง ไป ก็ ไม่ เห็น ช่อง

ครั้น อยู่ มา เวลา วัน หั้น อังซอง ได้ ความ มา บอก ฮ่องหยก ว่า
 บัด นี้ นางบ่วงกัจจุ นายข้าพเจ้า ถอยทัพกลับ แล้ว แต่ ไทเอี้ยว ซึ่ง เปน ที่ ขุนม
 มุทหาร ได้ ตาม ไป จะ รบ พัง ข่า พ้น กัน อย่าง ไร นั้น ไม่ทราบ ฮ่องหยก
 ได้ พัง มีความ วิตถถึง นางบ่วงกัจจุ อยู่ เวลา วัน หั้น อังซอง รู้ ความ

มา บอก สองหยก ว่า นางบ่วยกงจู้ ไปพา นางกิมฮวยกงจู้ ยกทหาร แด
ไพร่พด มา ตี กองทัพ ไตเอี้ยวแตก กลับ เข้า ถ้อม เมืองกวางคัง ไว้ เห็น
เมืองกวางคัง จะเสีย แก่ นาย ข้าพเจ้า เป็น มั่นคง สองหยก ได้ ฟัง จึง ว่าท่าน
เอา อะไร มา พด นางกิมฮวยกงจู้ ตาย เสีย นาน แล้ว ซึ่ง ว่า จะ ยกกองทัพ มา
ช่วย นางบ่วยกงจู้ นั้น เห็น การ ไม่จริง โดย ไม่ตาย ที่ไหน จะมา ด้วย คน
ทั้งสอง เป็น ข้าศึก กัน อยู่ ซึ่งชอง ว่า ข้าพเจ้า ดับ ได้ ความ มา แน่ นอนแล้ว
ซึ่ง คำ ที่ ว่า นางกิมฮวยกงจู้ ตาย นั้น ไม่จริง ดอก บัดนี้ ยกกองทัพ มา ตี
ค่าย ถ้อม เมือง อยู่ ที่ ศักดิ์วันตก สองหยก ได้ ฟัง ก็ ยัง ไม่ ใคร่ จะ เชื่อ แต่
นั่ง อยู่ ไม่ ตอบ ประการ ไດ

ครั้น อยู่ มา เวลาวิน นั้น คน ใช้ อังเจ็กเกยก มา บอก ผู้ คุณ ว่า
ซึ่งเจียงกุน ให้ พา สองหยก ไป สองหยก ถาม ว่า มี เหตุ สิ่ง ไດ หรือ คน
ใช้ อังเจ็กเกยก บอก ว่า ไตเอี้ยว ซึ่ง เปน ที่ ชนนี้ ใช้ กรมการ มา บอก นาย
ข้าพเจ้า ให้ พา ท่าน ไป จะมี เหตุ สิ่ง ไດ ข้าพเจ้า ไม่ ทราบ สองหยก ได้
ฟัง ก็ ตก ใจ จน ศรี หน้า ผิด ปกติ ซึ่งชอง เห็น ดังนั้น ถาม สองหยก ว่า
ซึ่ง ไตเอี้ยว ให้ หา ท่าน ทุก ขั้ว ร้อน หรือ สองหยก บอก ว่า ไตเอี้ยว ให้ หา
ไม่รู้ ว่า ดี แด ร้าย เรา จึง มีความ วิตก ซึ่งชอง ว่า ท่าน อย่า ทุก ขั้ว ร้อนเลย
ข้าพเจ้า ได้ ความ มา อีก อย่าง หนึ่ง ว่า นางกิมฮวยกงจู้ กับ นางบ่วยกงจู้
แต่ง นายทหาร เข้า มา ว่า กล่าว แก่ ไตเอี้ยว ให้ ส่ง ตัว ท่าน ออก ไป นาง
กิมฮวยกงจู้ กับ นางบ่วยกงจู้ จะ ถอยทัพ กลับ แล้ว นางบ่วยกงจู้ กับ
บ่วยเอง จะ อ่อนน้อม ยอม ชน แก่ เมือง หลวง ไม่ ประพาศ การ เปน ไจ
เหมือน แด่ ก่อน ไตเอี้ยว ยอม ว่า จะ ส่ง ตัว ท่าน ให้ บัดนี้ นางกิมฮวยกงจู้
กับนางบ่วย กงจู้ ถอยทัพ ออก ไป ตั้ง ค่าย อยู่ ห่าง เมือง แล้ว ไตเอี้ยว จึง
ให้ มา หา ตัว ท่าน เห็น จะ ส่ง ให้ นางกิมฮวยกงจู้ กับ นางบ่วยกงจู้ เปน แน่
สองหยก ได้ ฟัง ก็ ค่อย คลาย ความ วิตก ผู้ คุณ ชวน สองหยก กิน อาหาร แล้ว
พา กัน ไป ถึง บ้าน อังเจ็กเกยก ๆ ก็ คำนึง ระวัง ตาม ธรรมเนียม เจริญ ให้

หนึ่ง ที่ ส้มควร จึงเล่า ความแต่ หวัง ให้ ย่องหยก พัง ทุกประการ แล้ว
 ส่ง เตื่อ กางเกง ของ ไตเอียด ให้ ย่องหยก มี ความ ยินดี รับ เอา เลือกกางเกง
 มา ผัดกั แล้ว นึ่ง ต้ม พุด กับ อังเจ็กเกยว่า ซึ่ง ท่านมี ความกรุณาช่วยส่งเคราะห์
 ข้าพเจ้า มา นัน คุณ หา ที่ สุก มีได้ ถ้าชีวิตนี้ ไม่ตาย ท่าน มี บุระ สิ่ง ไค
 จง ใช้ ส้อย ข้าพเจ้า เกิด อังเจ็กเกย ตอบ ว่า เรา เห็น ท่าน เปน คน ดี พอ จะ
 คบ ได้ จึง ช่วย ส่งเคราะห์ ตั้งแต่วันนี้ ไป จง รัก ใคร่ กัน เหมือน ฉันทาคี
 อย่า คิด รังเกียจ เลย ย่องหยก ก็ รับ คำ อังเจ็กเกยส่ง ผู้ คุณ ให้ กลับ
 ไปบอก อึ้งซอง คน ใช้ ของ ย่องหยก ให้ เก็บ เข้า ของ ตาม มี รับ มา ครั้น
 พร้อม กัน แล้ว อังเจ็กเกย พา ย่องหยก กับ คน ใช้ ไป หา ไตเอียด ครั้น
 ถึง ย่องหยก คุกเข่า ตบ คำนับ ตาม ธรรมเนียม ไตเอียด เห็น ดังนั้นก็ จับมือ
 ย่องหยก ตัก ชน จืด ที่ ให้ นึ่ง ตาม ส้มควร แล้ว พุด ว่า ความ เรื่อง ท่าน น
 แต่เดิม เรา ไม่รู้ คอ นางกิมฮวยกงจู้ ให้ เต็มมือ มา บอก เรา ๆ ถ้าม
 อังเจ็กเกย จึง ทราบ ว่า ท่าน เปน คน ดี ไม่ มีความ ผิด ซึ่ง ชกเหง ทำ ไทษ
 แก่ ท่าน นั้น โดย แก่ดัง กัน ดอก หา ทำ ตาม ราชการ แผ่นดิน ไม่ ครั้น
 เรา จะ ปล่อย ท่าน ไป จง ให้ อะไกร เสียเถิก อย่า คิด พยาบาท ชกเหง
 คอ ไป เลย ย่องหยก ได้ พัง จึง ว่า ข้าพเจ้า หา พยาบาท อาฆาต จงเวร ไม่
 ตั้ง ใจ แต่ จะ ทำ ความ ดี เท่า นั้น ไตเอียด ได้ พัง ก็ ไม่ ตอบ ประการ ไค
 จืด ม้า มา ให้ ย่องหยก ขี่ ม้า นั้น แล้ว ชวน ชุนนาง กรมการ ออก มา ส่ง
 ย่องหยก จน นอก กำแพง ย่องหยก คำนับ ขอบ คุณ ไตเอียด แล้ว ถา พา
 อึ้งซอง ไป ไตเอียด กับ ชุนนาง กรมการ ก็ กลับ เข้า เมือง

ฝ่าย นางกิมฮวยกงจู้ กับ นาง บ่วยกงจู้ ให้ ทหาร ไป คอย ดู อยู่ รู้ ว่า
 ไตเอียด พา ย่องหยก ออก มา ส่ง จึง ชวน บ่วยเอง แด นายทหาร ทั้งปวง
 ออก ไป คอย รับ อยู่ หน้าค่าย พอ ย่องหยก มา ถึง นางกิมฮวยกงจู้ บ่วยเอง
 แด นายทหาร ทั้งปวง เข้า ไป คำนับ ย่องหยก เชิญ มา วนค้าย ย่องหยก กับ
 นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้ ต่าง คน ก็ ร้อง ให้ เล่า ความ ทุกซัยัก ซึ่ง

จากกัน ไป แต่ ความลำบาก ยากแค้น อย่าง ไร นั้น ให้กัน พึ่ง ทุก ประการ
 ครั้น ค่อย คลาย ความโศก แล้ว ฮองหยก จึง พุด กับ นาย ทหาร ทั้งปวง ว่า
 ซึ่ง ท่าน ทั้งหลาย มา พดอย ได้ ความลำบาก ทั้งนี้ เพราะ เราผู้ เดียว ประการ
 หนึ่ง ซึ่ง เรา พ้น ไกล มา ได้ เพราะ ท่าน ทั้งหลาย พร้อม ใจกัน ช่วย ดังเคราะห์
 มิ ได้ คิด แก่ ชีวิต ไร หา ไม่ เรา ก็ จะ ตาย อยู่ ใน เมือง กว้าง กว้าง พุด แล้ว
 ดูก ไป คำนั้น ขอบ คุณ นาย ทหาร ทั้งปวง นางกิมฮวยกงจี้ กับ นางบ่วย
 กงจี้ ให้ จัด โต๊ะ แด่ สุรา มา เติง แล้ว พุด จา ต้น ทนากัน เปน ที่ สบาย
 ครั้น กิน โต๊ะ เสริ้ง แล้ว ฮองหยก กับ นางบ่วยกงจี้ ก็ อยู่ ที่ ค่าย นางกิมฮวย
 กงจี้ บ่วยเอง จุกัดง แด่ นายทหาร ของ บ่วยเอง คำนั้น ดากดัม มา ค่าย
 ครั้น เวลา รุ่ง เข้า นางบ่วยกงจี้ ให้ คน ไข้ ไป เรียก บ่วยเอง มา
 แล้ว ว่า เจ้า จง พานาย ทหาร แด่ ไพร่ พดกลับ ไป เขา เทียนเบ๊ซัว เกิด ตัว เรา
 จะ ไป อยู่ เขา เทียนเบ๊ซัว กับ นางกิมฮวยกงจี้ แล้ว ถ้า มี เหตุ การ ดัง ไตซุน
 เรา จึง จะ ไป ช่วย ซึ่ง ตัว เจ้า จะ กลับ ไป อยู่ เขา เทียนเบ๊ซัว นั้น จง โอบ
 อ้อม ฮาริย์ นี้ ความ เมตตา แก่ ไพร่ พด เอา ใจ ได้ ดู แด่ นาย ทหาร แด่ ไพร่ พด
 ของ เรา อย่า ให้ กระทำ ย้าย เบียด เบี้ยว ราชฎร เหมือน แด่ ก่อน นั้น
 การ ขัด ข้อง ใน ใจ อย่าง ไร จง ปรึกษา หา ฤา จุกัดง ด้วย เรา มี สติปัญญา
 แน่น เห็น การ จะ ทำ ไป ไม่ ผิด ผิด จึง ให้ มา บอก เรา โดย เร็ว จะ ได้ ไป ช่วย
 บ่วยเอง รับ คำ แล้ว คำนั้น ดากดัม มา ค่าย แล้ว ความ ให้ จุกัดง แด่ นาย
 ทหาร ทั้งปวง พึ่ง จุกัดง จึง ตรัส ตรอง ว่า บัดนี้ นางบ่วยกงจี้ จะ ไป
 อยู่ เดี๋ยว เขา เทียนเบ๊ซัว แล้ว ซึ่ง บ่วยเอง นาย เรา จะ กลับ ไป เปน ใหญ่ อยู่
 ที่ เขา เทียนเบ๊ซัว แต่ ผู้ เดียว เห็น หนักใจ เรา นี้ จะ ต้อง ขอ นางเตงวหยง
 ให้ เปน ภรรยา นาย เรา จะได้ ช่วย กัน รักษา เขา เทียนเบ๊ซัว ดับ ไป จึง จะ
 ดี คิด เห็น ดังนั้น แล้ว ก็ เจ้า ความ ตาม ที่ คิด ให้ บ่วยเอง แด่ นาย ทหาร
 ทั้งปวง พึ่ง นาย ทหาร ทั้งหลาย เห็น ชอบ ด้วย แต่ บ่วยเอง นั้น พุด ว่า
 นางเตงวหยง คน นี้ รูป ร้าง ดี มี สติปัญญา มี นิสัย เข้มแข็ง ขำ นาม เพื่อง

อาวุธ แด การ คู้ก สงคราม มาก ข้าพเจ้าก็หายาก ได้มา เปน ภรรยา แต่
 เห็นว่า โดยเราจะขอ ที่ โหนด เหว มี ผู้ บิดา จะ ให้ ด้วย ข้าพเจ้า มี ภรรยา
 เลี้ยงแล้ว จุกัดถึง ตอบว่า ข้อ นั้น เห็น ไม่ เปนไร ด้วย ท่าน เปน โหร
 มี อำนาจ อย่าว่า แต่ จะหา ภรรยาสองคน ตามคนเคย ถึง มี ให้มาก สัก
 เท่าใด ก็ ได้ ไม่ควร ที่ จะ รังเกียจ บ่่วยเอง ได้ พัง จึ่ง ว่า ท่าน พด ก็ ถูก
 แต่ ใจ เขา จะ ไม่ เหมือน กับ ใจ ท่าน จุกัดถึง ว่า ท่าน อย่า วิคต ถ้า เห็น
 ดี ด้วย แล้ว ข้าพเจ้า จะ คิด อ่าน ให้ บ่่วยเอง ว่า แม้น ท่าน เห็น จะ ได้ ก็ ตาม
 แต่ ใจ เกิด จุกัดถึง มี ความ ยินดี ตา บ่่วยเอง มา หา นางกิมฮวยกงจู้ ๆ
 เขิญ ให้ นั่ง ที่ ส้มควร แล้ว ถาม ว่า ท่าน มา หา ข้าพเจ้า มี ชะระ สิ่ง ไร หรือ
 จุกัดถึง ว่า นางบ่่วยกงจู้ มา อยู่ เลี้ยง กับ ท่าน แล้ว บ่่วยเอง นาย ข้าพเจ้า จะ
 กลับ ไป รักษา เขา เทียน เบี้ยว ผู้ เดียว ถ้า เกิด การ คู้ก สงคราม ชน ไม่ มี
 ผู้ใด เปน คู่ ร่วม คิด ข้าพเจ้าหายาก จะ ขอ นางเตงววยหงอ ไป เปน ภรรยา
 จะ ได้ ช่วย บ่่วยกัน รักษา เขา เทียน เบี้ยว เปน สอง กำถัง ข้าศึก จึ่ง จะ ไม่ อาจ มา
 ย้าย ได้ ขอ ท่าน จง กรุณา แก่ นาย ข้าพเจ้า ช่วย ว่า กล่าว เหว มี ผู้ บิดา
 นางเตงววยหงอ แม้น ยอม พร้อม ใจ กัน แล้ว จะ แต่ง ให้ แก่ แก่ มา
 ขอ สู่ ตาม ประเพณี ขอ ท่าน จง มี ความ เมตตา จง มาก นางกิมฮวย
 กงจู้ ได้ พัง จึ่ง ว่า นางเตงววยหงอ นี สัก บัญญา ดี ทั้ง ผู้มี อื่น แซ่มแซง ถึง เปน
 ผู้ อื่น แต่ เรา รัก ใคร เหมือน นี้อง ร่วม ครรภ์ เดียว กัน ซึ่ง บ่่วยเอง นาย ท่าน
 หายาก ได้ นางเตงววยหงอ ถ้า ไม่ รังเกียจ แล้ว เรา จะ ช่วย ว่า กล่าว ให้
 ท่าน จง ไป แจ้ง ความ แก่ นาย ท่าน เกิด ว่า อย่า วิคต เลย เรา จะ ช่วย
 สงเคราะห์ เขา เปน ชะระ จุกัดถึง ได้ พัง ก็ ดี ใจ ตา นาง กิมฮวยกงจู้ กลับ มาหา
 บ่่วยเอง เล่า ความ ให้ พัง ทุก ประการ บ่่วยเอง ก็ ยินดี นึก จึ่ง จัด
 ทองคำ พัน ตำถัง เปน ของ หมั้น มอบ ให้ จุกัดถึง เปน แก่ แก่ ไป จุกัดถึง
 รับ ทอง แล้ว ตา มา ค่าย นางกิมฮวยกงจู้

ฝ่าย นางกิมฮวยกงจู ครั้น จุกัดตง กลับ ไป ค่าย แล้ว ก็ ไป หา
 เเตงมืว บอก ว่า บัดนี้ บ่วยเอง มีความ รัก ไคร่ นางเเตงววยหงอ บุครท่าน หยาก
 จะ ได้ ไป เปน ภรรยา ให้ จุกัดตง มา อ้อนวอน เรา ให้ ช่วย ว่า ถ้าว ท่าน ๆ
 จง เห็น แก่ เรา อย่า ให้ สูญ ทาง ไมตรี เสีย เลย เเตงมืว ได้ พัง จิ้ง ว่า ถ้า
 ท่าน เห็น ดี ข้าพเจ้า มิ ได้ ขัด ขืน แล้ว แต่ ท่าน จะ จัด แจง เกิด นางกิมฮวย
 กงจู ได้ พัง ก็ มีความ ยินดี ถา เเตงมืว กลับ มา พอ จุกัดตง มา ถึง เข้า ไป
 คำนิบ นางกิมฮวยกงจู จึง เอา ความ ให้ พัง ทุก ประการ จุกัดตง ยินดี
 นัก บอก ว่า บัดนี้ บ่วยเอง ให้ ข้าพเจ้า เปน เจ้า แก่ มา สู ขอ แล้ว ให้ ทอง
 พัน ตำลึง มา หมั้น ด้วย นางกิมฮวยกงจู ก็ พา จุกัดตง ไป หา เเตงมืว ๆ
 ค้อน รับ จัด ที่ ให้ นั่ง โดย ส้มควรว พุดจา ปราได้ กัน ตามธรรมเนียม จุกัดตง
 จึง เอา ทอง พัน ตำลึง มอบ ให้ เเตงมืว รับ ไว้ แล้ว ก็ นัด วัน ซึ่ง จะ ทำ
 การ ส่ง บุคร หญิง ไป ให้ บ่วยเอง ทราบ จุกัดตง รับ คำ แล้ว คำนิบ ถา กลับ
 มา ค่าย แจ้ง ความ แก่ บ่วยเอง ทุก ประการ บ่วยเอง ได้ พัง ดี ใจ นัก
 ครั้น ถึง วัน กำหนด บ่วยเอง จึง ให้ จุกัดตง ไป รับ นางเเตงววยหงอ นาง
 กิมฮวยกงจู กับ เเตงมืว จัด แจ้ง สิ่ง ของ โดย ส้มควรว พร้อม เสรีจ ก็ ส่ง ตัว
 นางเเตงววยหงอ มา นาง กิมฮวยกงจู ก็ พา ฮองหยก กับ นางบ่วยกงจู แด
 นาย ทหาร ทั้ง ปวง ไป ช่วย ทำ การ ตาม ประเพณี ไต่เอี้ยว วั ความ ดัง นั้น
 จึง แต่ง ให้ กรมการ คน ถึง ของ มา ช่วย บ่วยเอง กับ จุกัดตง แด นาย ทหาร
 ก็ ค้อน รับ ตาม ธรรมเนียม จัด ไต่ แด เสรี มา เที่ยง ครั้น ก็น ไต่ เสรี แล้ว
 ฮองหยก นางกิมฮวยกงจู นางบ่วยกงจู กับ นาย ทหาร แด กรมการ เมือง กวางตุ้ง
 ให้ พร บ่วยเอง นางเเตงววยหงอ ต่าง ๆ แล้ว ถา กลับ ไป ครั้น เสรี จการ
 บ่วยเอง กับ นางเเตงววยหงอ ก็ อยู่ กิน ด้วย กัน แต่ วัน นั้น มา ครั้น เวล า
 เข้า บ่วยเอง จึง พา นาง เเตงววยหงอ แด นาย ทหาร ทั้ง ปวง ไป คำ นิบ ขอบ คุณ
 ฮองหยก กับ นางกิมฮวยกงจู ญ ค่าย นางกิมฮวยกงจู ก็ ให้ จัด ไต่ แด
 เสรี เที่ยง กัน เปน ที่ วัน เที่ยง อยู่ ใน ค่าย

ฝ่าย เต๋ยจ้อเหล่ง ตั้ง แะ เอาทอง พัน ตำลึง กับ อั้งซง ไป มอบ ให้ ฮอง
 หยก ที่ บ้าน อั้งเจ็กเกย แล้ว ลา ฮองหยก มา สัม ขำว เต๋ยวณิกัก ผู้ บิดา แด
 ความ ฮองหยก อยู่ มิ ได้ ขาด ครัน วั ซัด ว่า ผู้ ที่ มา ปล้น บ้าน จับ บิดา
 มารดา แด น้อง หญิง ไป เอาเพลิงเผา เรือน เสีย นั้น คือ พวกโจร เขา ช่วย
 คงชั่ว ฮองจกเต๋ย กับ เยี่ยวอั้ง ซัก ชวน มา แน่ นอน แล้ว ก็ คอย ฟัง ขำว
 ฮองหยก ค่อย ไป ได้ ความ ว่า นางกิมฮวยกงจู้ กับ นางบ่วยกงจู้ ยกกองทัพ
 มาตี เมืองกวางคั้ง ไต่เอี่ยว ส่ง ตัว ฮองหยก ให้ ฮองหยก ออก ไป อยู่
 ค่าย นอกเมือง แล้ว ก็ มี ความ ยินดี รับ มา ณ ค่าย บอก นาย ประตุ ว่า
 เรา ซื่อ เต๋ยจ้อเหล่ง จะ เข้า ไป หา ฮองหยก ผู้ รักษา ประตุ ก็ ไป แจ้ง
 ความ ให้ ฮองหยก ทราบ

ขณะนั้น ฮองหยก กับ นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้ บ่วยเอง แด
 นาย ทหาร ทั้งปวง นั่ง กิน ไต่ อยู่ พร้อม กัน ฮองหยก ได้ ฟัง นาย ประตุ
 บอก ดัง นั้น จึง ตั้ง ให้ พา ตัว เต๋ยจ้อเหล่ง เข้า มา เต๋ยจ้อเหล่ง เข้า ไป ถึง
 ต่าง คน คำนับ กัน ตาม ธรรมเนียม ฮองหยก จัด ที่ ให้ นั่ง โดย สัมควร
 ชวน เต๋ยจ้อเหล่ง กิน ไต่ ด้วย ครัน กิน ไต่ เสร็จ แล้ว นางบ่วยกงจู้ พูด
 ว่า ตั้งแต่ ท่าน กับ ข้าพเจ้า จาก กัน ไป คราว นั้น ไม่ ได้ พบ ประกัน เลย มี ความ
 คุซ อยู่ หรือ ซึ่ง มา ถึง นี้ มี ชะระ ดัง ไต เต๋ยจ้อเหล่ง ได้ ฟัง ก็ ร้อง ให้
 แล้ว บอกว่า ตั้งแต่ ข้าพเจ้า รับ เอา ทอง แด อั้งซง ไป ให้ ฮองหยก แล้ว ก็
 กลับ ออก มา สัม ขำว บิดา แด ความ เรื่อง ฮองหยก อยู่ ครัน วั ว่า พวกโจร
 มา ปล้น บ้าน จับ เอา บิดา มารดา แด น้องหญิง ข้าพเจ้า ไป นั้น คือ พวกโจร
 เขาช่วยคงชั่ว คบคิด กัน กับ ฮองจกเต๋ย เยี่ยวอั้ง มันคง แล้ว ข้าพเจ้า ได้
 ความ ซัด ดัง นั้น แต่ ไม่ วั แห่ง ที่ จะ ทำ ประการใด พอ วั ว่า ท่าน กงจู้
 ทั้งสอง ยก กองทัพ มา ตี เมืองกวางคั้ง ไต่เอี่ยว ส่ง ตัว ฮองหยก ออก มา
 ให้ ข้าพเจ้า ดีใจ นึก จึง รับ มา ปราบณา จะ ขอ กำตั้ง บัญญากงจู้ ทั้งสอง แด
 ฮองหยก ให้ ช่วย ข้าพเจ้า ด้วย ถ้า ท่าน ทั้งสาม ไม่ มี กรุณา ทั้ง เสีย แล้ว

ที่เข้มแข็ง ลึก ล้ำ หึน ไปด้วย ตัว ท่าน กับ นายทหาร แด ไพร่พล ที่ เหลือ
 จง กลับ ไป เขาเทียนเบี๊ซัว เกิด ซึ่ง ยกกองทัพ มา ช่วย สงเคราะห์ ครอง
 เห็น เห็นอย ดำบาก มาก อยู่ แล้ว อย่าวิตก ถึง การ เรือง น้ เอย ด้วยเรา
 เห็น ว่า พวกโจร เขา ช่วยตงซัว โดย จะ มากก็ เหมือน น้อย เพราะ เป็น คน
 ดำสอน ปะปน กัน ไม่ ชำนาญ ใน การ รบ เคย แค่ ตั้ ปด้น ราษฎร แด คน
 เดินทาง ทหาร ไพร่พล ของ เรา ถึง น้อย ก็ เหมือน มาก ด้วย ทำ คู้ก
 สงคราม ชำนาญ ใน การ รบ พุง เรา คง จะ คิด อ่าน เอา ไชยชนะ จง ได้
 เมื่อ ขณะ พุด กัน อยู่ นั้น ทหาร คน หนึ่ง ชื่อ มิ ได้ ปรากฏ บอกว่า ข้าพเจ้า
 ได้ ยิน ชาว ว่า พวกโจร เขาช่วยตงซัว ว่า พวกเรา ยก กองทัพ มา ตั้ เมือง
 กวางต้ง ก็ คน พวก เพื่อน มา ตั้ เมือง เสงชวนกั๊ย แด เมือง ช้องวน กั๊ย ได้
 บัดนี้ มา ตัง ค่าย พัก ไพร่ พล อยู่ ที่ ตำบล เจียอยู่ สองหยก ได้ พัง ก็ มี
 ความ ยินดี จึง ว่า ถ้า ดั่งนั้น เหมือน เทพยดา บันดาลจะ ให้เรา แก่ แค่น
 พวกโจร น้ โดย ง่าย บ่วยเองถามว่า ท่าน เห็น การอย่างไรรู้ จัง พุด ดั่งนี้ สอง
 หยก ว่า พวกเรา คิด กัน จะ ยก กองทัพ ไป ตั้ เขา ช่วยตงซัว แก่ แค่น พวกโจร นั้น
 เป็นแค่ การ ธุระ ของเรา บัดนี้ รู้ ชาว ว่า พวก โจร ยก กองทัพ มา ตั้ เมือง
 เสงชวนกั๊ย เมือง ช้องวนกั๊ย ได้ เรา จะ อาษา ไตเอี้ยย ยก กองทัพ ไป ปราม
 ปราม พวกโจร เหล่า น้ เอย ด้วย เกียว เป็น การ แผ่นดิน มัน ชัด ช้อง
 ดั่ง ไต จะ ได้ อาไศรย กำดั่งไตเอี้ยย แล้ว ประการ หนึ่ง ซึ่ง จะ ยก กองทัพ
 เดินทาง ไป เจ้า เมือง แด นาย ท่าน ไม่ อาจ ชัด ชวาง ทั้ง เรือ รบ
 แด เสบียง อาหาร จะ ได้ เบิก เอา ไป ใช้ สอย เพราะ เป็น ราชการ หลวง
 ก้า กำจัด พวกโจร ดำเร้จ มา คง มี ความ ชอบ ชื่อ เลื่อง จะ ได้ ปรากฏ อยู่
 ทั้ง ความ ของ เรา ที่ ชัด เคื่อง พวกโจร เหล่า น้ ก็ จะ ได้ แก่ แค่น ด้วย เป็น
 ประโยชน์ สอง อย่าง เรา จึง ยินดี เพราะ เหตุ ดั่งนี้ บ่วยเอง ได้ พัง ก็ เห็น
 ชอบ ด้วย สองหยก จึง ถามนางกิมฮวยงจู้ ว่า จะ ได้ ใคร เข้า ไป พุด จา กับ

ไต้เอี้ยวคือ นางกิมฮวยกงจู้ ว่า เห็น แต่ เติ้งบิว มี ศักดิ์บุญญา พอ จะ ใช้ ได้ แล้วเคยเข้าไป พุดจา กับ ไต้เอี้ยว เมื่อ ครั้ง ก่อน ชองหยก ได้ฟัง ก็ ให้คน ใช้ ไปหาตัว เติ้งบิว มาเล่าความ ให้ฟัง แล้ว ตั้ง ว่าท่าน จง เข้า ไปหา ไต้เอี้ยว พุดจา ตาม บุญญา ท่าน ให้การ ดำริ มา จง ได้ เติ้งบิว รับ คำ แล้ว คำนับ ตาพา บ่าว ไพร่ พอ ส้มควร เข้า ไป ในเมือง กวางตุ้ง

ฝ่ายไต้เอี้ยว ครั้นส่ง ตัว ชองหยก ให้นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้ แล้ว หมาย ว่า การ คัก สงคราม จะ ไม่มี จึง ครีก ครอง หา ช่อง ที่ จะบอก ข้อ ราชการเข้าไปใน เมืองหลวง กล่าวโทษ ชกเหง แด่เส่นอ ความชอบ นางกิมฮวย กงจู้ ก็ ยัง ไม่มี โอกาส พอ ทหาร กองตระเวน มา แจ้ง ความว่า พวกโจร เขาช่วยตงซัว ยก กองทัพ มา ตี เมืองเลงชวณกั๊ย แด่ เมืองฮ่องวณกั๊ย ได้ เจ้า เมือง แด่ กรมการ ไม่มี ผู้ใด รับ หนีเอาตัว รอด ไป สิ้น บัดนี้ พวกโจร ยก กองทัพ มา ตั้ง อยู่ ตำบลเจี้ยฮุย แล้ว ไต้เอี้ยว ได้ฟัง ก็ ตกใจ คิด ว่า ถ้าเรา ยกกองทัพ ไปปราบ ปราบ พวกโจร เขาช่วยตงซัว ข้างโน้น มัน ชอง หยก แด่ นางกิมฮวยกงจู้ นาง บ่วยกงจู้ บ่วยเอง ไม่สู้จริต คิดกลับ ใจ ขึ้น ยก กองทัพ เข้า มา ตี เมืองกวางตุ้ง ผู้ใด จะ รับ ได้ ถ้าเมืองกวางตุ้ง เสียความผิด คง พลอย มี มาถึง เรา จะคิด อย่างไรดี ครั้น จะ ให้ผู้อื่น ไปก็ ไม่เห็น ผู้ใด เลย เมื่อ ขณะ ไต้เอี้ยว ครีก ครอง อยู่ นั้น พอ นาย ประตุ มา แจ้ง ความว่า ชองหยก ใช้ ให้ เติ้งบิว เข้า มา คำนับ ท่าน ไต้เอี้ยว ได้ฟัง มีความ ยินดี จึง ให้คน ใช้ ออก ไป รับ เติ้งบิว เข้า มา เติ้ง บิว คุกเข้า ตง คำนับ แล้ว นั่ง ใน ที่ อัน ส้มควร ไต้เอี้ยว ถาม ว่า ชองหยก ใช้ ท่าน เข้า มา จะ ว่า ตั้ง ไค หรือ เติ้งบิว บอกว่า เดิม ชองหยก นาย ข้าพเจ้า คิดกัน จะ ยกกองทัพ กลับ ไป บัดนี้ ทราบว่า พวกโจร เขาช่วยตงซัวคุม พวก เพื่อน มา ตี เมืองเลงชวณกั๊ย แด่ เมืองฮ่องวณกั๊ย ได้ ไม่มี ผู้ใด ที่ จะ รับ กับ พวกโจร ๆ เก็ม ทรัพย์สิน เงิน ทอง ของ หลวง ซึ่ง อยู่ สำหรับ เมือง ไป เปน อาณา ประโยชน์ แล้ว ยก ถ่วง เข้า มา ถึง ตำบล เจี้ยฮุย

นาย ข้าพเจ้า โกรธ พวกโจร เปน อันมาก จึง ใช้ ข้าพเจ้า เข้า มา แจ้งความ
แก่ ท่าน ว่า จะ ขอ อาสา ยก กองทัพ ไป ตี คั่น เขา เมือง เสงฆวนกั๊ย เมือง ย่องวน
กั๊ย แด ปราม ปราม พวกโจร เสีย ให้ ราบ คาบ ไตเอี้ยว ได้ พัง ก็ มี
ความ ยินดี จึง ว่า ซึ่ง นาย ท่าน จะ ทำการ อาสา กำจัด พวกโจร ครั้ง น
ก็ จัด เปน การ ดี อยู่ แล้ว ได้ ชื่อ ว่า กะตัญญู ต่อ แผ่นดิน แม่น ตำรวจ
กลับ มา เรา จะ มี หนังสือ บอก เข้า ไป กราบ ทูล พระเจ้า บั๊น แด ย่องเต้ เสนอ
ความ ขอ บให้ จะได้ เปน ขุนนาง มี ยศ ศักดิ์ กับ เขา บ้าง ท่าน จง ไป บอก
ย่องหยกเถิด ที่ จะ ยก กองทัพ ไป ปราม ปราม พวกโจร ครั้ง น ต้องการ
สิ่งใด เรา จะ จัด แจง ให้ ตาม ปรารถนา เอง บิด ได้ พัง ก็ ดี ใจ จึง ว่า ถ้า ท่าน
จะ ส่ง เกราะ ให้ แล้ว ย่องหยก นาย ข้าพเจ้า ตั้ง มา ขอ แด เรือ รม ถัก หั้ว ร้อย
ถ้ำ กับ เต้ มียัง ซึ่ง จะ เติง ทหาร แด ไฟร์ พด ให้ พอ เท่านั้น การ สิ่งอื่น
เป้น ขะระ นาย ข้าพเจ้า เอง ไตเอี้ยว ได้ พัง จึง ว่า ซึ่ง นาย ท่าน จะ ต้องการ
เรือ รม แด เต้ มียัง อาหาร เรา จะ จัด แจง ให้ อย่าง วิกต เถย เอง บิด ได้
พัง ก็ ยินดี คำนี้ บิดา ไตเอี้ยว กลับ มา แจ้ง ความ แก่ ย่องหยก ทุก ประการ
ย่อง หยก ดี ใจ นัก เต้ ยม ทแถ้ว ทหาร แด ไฟร์ พด ทั้ง ปวง เข้า กระ บวนทัพ
บ่วยเอง เห็น ดัง นั้น จึง ตั้ง บิน นิ่ง เต็ก กับ คั่น เถง นายทหาร ให้ คุณ ไฟร์ พด สำน
หมั้น ไป กับ ย่องหยก ตัว บ่วยเอง คำนี้ บิดา ย่องหยก กับ นาง กิมฮวย กงจี้ นาง
บ่วย กงจี้ แล้ว ก็ พา นาง เถงววย หอง กลับ ไป เขา เทียน เม้ง ชั่ว นาง กิมฮวย
กงจี้ ตั้ง เอง บิด ว่า ท่าน จง คุณ ทหาร หั้ว ร้อย กลับ ไป เขา เกี้ยกุก เนี้ย
แจ้ง ความ แก่ นาง อิตบั้น ฮุหยิน มารดา เรา แด ฮุหยง ตาม ข้อ ความ ซึ่ง
มี มา แด หลัว แล้ว ช่วย ฮุหยง วิชา เขา เกี้ยกุก เนี้ย อย่า ให้ มี เหตุ การ
ขึ้น ให้ ก่อว่า เรา จะ กลับ มา เอง บิด รับ คำ แล้ว ก็ คำนี้ บิดา คุณ ทหาร หั้ว
ร้อย กลับ ไป เขา เกี้ยกุก เนี้ย แจ้ง ความ แก่ นาง อิตบั้น ฮุหยิน แด ฮุหยง
ให้ ทราบ ทุก ประการ

ฝ่าย ฮองหยก ครั้น จิต ทหาร พร้อม เดรัจฉาน ก็ เข้า ไป ตาม ไตเอี้ยว
 ใน เมืองกวางตุ้ง ไตเอี้ยว เห็น ฮองหยก มา มีความยินดี ค้อน รับ แล้ว เชิญ
 ให้ นั่ง ที่ สวมควร จึง พูด ว่า ซึ่ง ท่าน อาสา ไป ปรามปราม โจร ครั้ง นี้ ถ้า
 มี ไชย ชนะ ชื่อเสียง คง ปรากฏ อยู่ใน แผ่นดิน ชั่ว พระจันทร์ พระอาทิตย์ ฮอง
 หยก ได้ พัง จึง ว่า ซึ่ง ข้าพเจ้า อาสา ไป ครั้ง นี้ มิ ได้ คิด เอา ประโยชน์ สิ่ง
 ไต คึง ใจ จะ สนอง พระเดช พระคุณ พระเจ้า แผ่นดิน เท่า นั้น แม้ การ
 ขัด ข้อง อย่าง ไว ขอ ท่าน เปน ธุระ ด้วย ไตเอี้ยว ตอบ ว่า ท่าน อย่า วิดก
 เลย พูด แล้ว ตั้ง หัตถ์เองเสียง กับ ต้นอื่น ให้ คุ่ม ทหาร ล้อม พัน เปน กอง
 ตำเลียง สำหรับ ตั้ง เฝ้ายิ่ง อาหาร กองทัพ มิ ให้ ขัดสน ฮองหยก ก็
 คำนับ ตาม กลับ ออก มา ค่าย ครั้น ได้ วัน ถูก ขี่ จึง ยก กองทัพ ไป ตั้ง อยู่
 ริม แม่น้ำไททงกั้ว ไตเอี้ยว แจ้ง ดังนั้น ก็ ให้ ทหาร คุ่ม เรือ รม ห้า ร้อย ไป
 มอบ ให้ ฮองหยก ๆ ดี ใจ นึก รับ เรือ รม ไว้ ทหาร ไตเอี้ยว ก็ ตาม กลับ ไป
 ฮองหยก จึง เรียก ต้น เหนง นาย ทหาร มา ตั้ง ว่า ท่าน จง ไป สืบ ดู ว่า บัดนี้ พวก
 โจร จะ มา ตั้ง อยู่ ที่ แห่ง ไต แด่ จัด การ ตั้ รม อย่าง ไว บ้าง กัน เหนง
 คำนับ ตาม ไป สืบ ความ ตาม ฮองหยก ตั้ง

ฝ่าย ฮองจกเลี้ย ซึ่ง ซัก ชวน เขียวอึ้ง แด พวกโจร เขาช่วยคงชั่ว มา
 ปล้น บ้าน เตียวฉวกกั้ว นั้น ครั้น ภายหลัง รู้ ความ ว่า เตียวจื่อเหลงบุตร
 เตียวฉวกกั้ว กับ ฮองหยก คิด กัน ทำ เรื่อง รวบรวม ถ้าว โทษ ไป ยื่น ต่อ ชกเหง ๆ
 เอา ฮองหยก จำ ขัง ไว้ แต่ เตียวจื่อเหลง เห็น กลับ มา บ้าน ได้ ก็ มีความยินดี
 จึง ชวน เขียวอึ้ง กับ พวกโจร เขาช่วยคงชั่ว ประมาณ ห้าสิบ คน ไป จับ เตียวจื่อ
 เหลง มัด ไว้ หมาย จะ ฆ่า เสีย พอ นางบ่วยกงจู้ มา แก่ เตียวจื่อเหลง ออก
 จาก มัด แล้ว นางบ่วยกงจู้ กับ เตียวจื่อเหลง เข้า รม กับ พวกโจร ๆ ตั้ง นาง
 บ่วยกงจู้ ไม่ได้ แยก หัน ไป ตั้ง นางบ่วยกงจู้ ฆ่า ยี่หวอชิ่ง ตาย ฮองจก
 เลี้ย ตก ใจ รับ หัน กลับ มา บ้าน ตั้ง แค้น ฮองจกเลี้ย กับ บ่วย ไม่ได้ ไป
 ไหน อยู่ แต่ ใน บ้าน

ฝ่ายญาติของเยี่ยวอึ้งรู้ความดังนั้น จึงปรึกษากันว่า ซึ่ง
 เยี่ยวอึ้ง ตาย เพราะ ส่อจกเลี้ย เปน ต้น เหตุ ส่อจกเลี้ย คน นั้น มี ทรัพย์
 ดิน เงินทอง มาก เรา ชวน กัน ไป ยยง ภรรยา เยี่ยวอึ้ง ให้ ไป ชู ส่อจกเลี้ย
 เอา เงิน ทอง ของ ส่อจกเลี้ย มา แบ่ง กัน เห็น จะดี ปรึกษา พร้อมกัน แล้ว
 จึง ไป หา ภรรยา เยี่ยวอึ้ง ถาม ว่า ซึ่ง ลำมี ท่าน ตาย นั้น ท่าน รู้ ว่า ตาย
 ด้วย เหตุ สิ่ง ไฉ หรือ เปตา ภรรยา เยี่ยวอึ้ง บอก ว่า ข้าพเจ้า หา ทราบ ไม่
 เปน แต่ ได้ ข่าว ว่า เขา ชั่ว ตาย พวก เถานัน ได้ ฟัง จึง ว่า ท่าน ยัง ไม่ รู้
 ข้าพเจ้า ทั้งหลาย จะ เอา ให้ ฟัง เดิม ส่อจกเลี้ย ซึ่ง เปน เศรษฐี อยู่ ใน ตำบล
 นั้น เกดยศ ซึ่ง เคี้ยวฉวกก จึง ชัก ชวน เยี่ยวอึ้ง ลำมี ท่าน กับ พวก โจร เขา
 ช่วย คง ชั่ว ไป ปล้น บ้าน เคี้ยวฉวกก จับ เคี้ยวฉวกก กับ บุตร ภรรยา เก็บ
 เข้า ของ เงินทอง ไป หมก เขา เพดิง เผา เวียน เลี้ย ด้วย เคี้ยวฉวกก
 เคี้ยวฉวกก รู้ ความ จึง คิด ชวน กัน กับ สอง หยก น้อง เขย ทำ เรื่อง ราว ก่อว
 โทษ ส่อจกเลี้ย แด เยี่ยวอึ้ง ลำมี ท่าน ไป ยื่น คอ ชกเหงมู้ ลำมี ราชการ
 เมือง กวางตัง ชกเหง กลับ จับ เขา สอง หยก จำขัง ไว้ ส่อจกเลี้ย ดี ใจ
 มา ชวน ลำมี ท่าน กับ พวก โจร ประมาณ หัก สิบ คน ไป บ้าน บ่วยฮวยฉิง จับ
 เคี้ยวฉวกก มัด ไว้ พอมิ ชาย มา สอง คน มา พบ เขา แก่ เคี้ยวฉวกก ออก
 จาก มัด ส่อจกเลี้ย แด พวก โจร โกรธ เข้า รวม กับ ชาย สอง คน เบน สามารถ
 พวก โจร ดู ชาย สอง คน ไม่ได้ หัก กลับ ไป ตัน ชาย สอง คน จึง ชั่ว เยี่ยวอึ้ง
 ตาย แต่ ส่อจกเลี้ย หัก กลับ มา ได้ ความ แน่ นอน ดังนี้ ถ้า ท่าน
 หยาก ได้ เงิน ทอง จง ไป พด กับ ส่อจกเลี้ย ว่า ซึ่ง ลำมี ท่าน ตาย เพราะ
 ส่อจกเลี้ย ชักชวน ไป ส่อจกเลี้ย ก่อว จะ เกิด ความ คง ให้ เงินทอง แก่ ท่าน
 แล้ว จึง มา แบ่ง กัน ให้ ข้าพเจ้า บ้าง ภรรยา เยี่ยวอึ้ง เห็น ชอบ ด้วย รับ คำ
 ว่า จะ ไป พวก เถานัน ถ้า กลับ มา ครั้น เวลารุ่ง เข้า ภรรยา เยี่ยวอึ้ง
 จึง ไป หา ส่อจกเลี้ย ที่ บ้าน

ขณะนั้น พอฮ่อจกเลี้ย ค่อย คตาย บ้วย ออก มา นั่ง เต้น อยู่ ข้างนอก
 ครั้นเห็นภรรยาเยี่ยวอิงมากถาม ว่าท่าน มาหาเรา ด้วย ชูเร่ ดั่งใด หรือ ภรรยา
 เยี่ยวอิง พูด ว่า สามี ข้าพเจ้า ตาย เพราะ ท่าน ชัก ชวน ไป ทำไม ท่าน มา
 นั่ง ความ เดี้ย เด่า จะ ต้อง ให้ข้าพเจ้า ไป ฟ้อง ร้อง ว่า กต้าว หรือ ฮ่อจก
 เลี้ย ได้ ฟัง ที่ ตก ใจ คิด ว่า ความ เรื่อง นี้ หมายถึง เจ็บ ไข้ ไม่มี ผู้ใด รู้ แล้ว
 เหตุไร ภรรยา เยี่ยวอิง จึง ดัง ร้อง ความ ก็ สำคัญ อยู่ ซึ่ง จะ นั่ง เดี้ย
 เห็น ไม่ได้ จะ ต้อง ปรึกษา เพื่อนฝูง ใคร จะ เห็น อย่างไร แต่ ครึ่ง น
 เรา จะ ต้อง พดจาแขงไว้ก่อน เพื่อ ความ จะ สงบ ไปบ้าง คิด แล้ว พุด
 กับ ภรรยา เยี่ยวอิง ว่า สามี ท่าน ไป ที่ บ้าน บ้วยฮวยฉิง ด้วย กัน กับ เรา ก็
 จริง แต่ สามี ท่าน จะ เปน ข้อ สำเหตุ อยู่ กับ ผู้ใด เรา ไม่ รู้ เมื่อ เวลา
 หา อาหาร เดียง กัน นั้น มี ชาย สองคน ตรง เข้า มา พ้า สามี ท่าน ตาย
 เรา กับ พวก พ้องซึ่ง ไปด้วย หลายคน เห็น ก็ โกรธ เข้า สู้รบกับ ชายสองคน เปน
 ตำมารถ เรา กับ พวก พ้อง สู้ ชายสองคน ไม่ได้ จึง หัน มา ยัง เจ็บ
 บ้วย อยู่ ทุก วัน นั้น ท่าน จะ ให้ ทำ อย่างไร ต่อ ไป เด่า ถ้า ไม่ เชื่อ เรา
 จง สืบถาม พวก ที่ ไป ด้วย ดู เกิด พุด แล้ว ก็ ตกดิน จะ เข้า ไป เดี้ย ใน
 เรือน ภรรยา เยี่ยวอิง เห็น ดัง นั้น ก็ มีความ โกรธ แด เดี้ย ใจ เปนอันมาก
 ร้อง ให้ ด้วยเสียง อันดัง แล้ว จึง เข้า กอด ฮ่อจกเลี้ย ไว้ ฮ่อจกเลี้ย แทะ
 มือ ภรรยา เยี่ยวอิง เท่าไร ก็ ไม่ หลุด เพราะ ฮ่อจกเลี้ย พัง หาย บ้วย เรี่ยว
 แรง ยัง ไม่มี ฮ่อจกเลี้ย ร้อง เรียก ให้คน ใน บ้าน ช่วย มารดา กับ ภรรยา
 ฮ่อจกเลี้ยอยู่ ข้างใน ได้ ยืน ที่ ออกมา ดู เห็นภรรยาเยี่ยวอิง กอดฮ่อจกเลี้ย ๆ
 แทะมืออยู่ ก็ เข้า ช่วย กัน แทะ ฮ่อจกเลี้ย จึง หลุด ออก ได้ จึง หัน เข้า ไป ใน
 เรือน ภรรยาเยี่ยวอิง เห็น ดัง นั้น ก็ ร้อง ให้ ถึง เกิดออก อยู่ ที่ นั้น
 ขณะนั้น พวก ชาว บ้าน แด เพื่อน ของ ฮ่อจกเลี้ย ซึ่ง อยู่ ใกล้ เคียง ได้
 ยืนเลียง ฮื่อ อึง จึง ชวน กัน มา ดู เห็น ภรรยาเยี่ยวอิง ร้อง ให้ ถึง เกิดออก
 อยู่ ต่าง คน ก็ ถาม ภรรยา เยี่ยวอิงว่า ความ ให้ ฟัง ทุก ประการ พอ

ชายผู้หนึ่งชื่อ กิมเอี้ยเดิน มา วั ความดัง นั้น จึง พุด กับ ภรรยา เยี่ยวอึ้ง
 ว่า จะ มา ร้อง ให้ อยู่ ทำ ไหม จง กลับ ไป บ้าน ทำ เรื่องราว ร้อง ทัก ช้ ไป ขึ้น
 คอ เจ้าเมือง กรมการ ท่าน คง ขำระ ให้ ดอก ภรรยา เยี่ยวอึ้ง ได้ ฟัง เสงย หน้า ชน ด
 เห็น กิมเอี้ย ก็ รู้ จัก มีความ ยินดี ดุ กั้น คำ นับ เชิญ กิมเอี้ย ไป ที่ บ้าน กิมเอี้ย
 รับ คำ นับ แล้ว เดิน ตาม ภรรยา เยี่ยวอึ้ง ไป แต่ กิมเอี้ย นี้ เป็น คน หา กิน
 ใน ทาง ความ เพียว ไป ทุก แห่ง ทุก ตำบล ถ้า วั เหตุ สิ่ง ไต มัก เก็บ เอา
 ไป ยุ่ง เติ้ม สอน ก่อ ให้ เกิด ความ ชน จน คน ทั้ง ปวง เรียก ว่า ช้างเถา จั่ว
 แปล ว่า งู ต้อง คี๋ สะ แม้น เดิน ไป ข้าง ไหน ไม่มี ผู้ ไต อาจ พุด จา ด้วย เพราะ
 กตวั จะ เก็บ เอา ความ ไป พ้อง แต่ อย่าง นั้น แล้ว ช้างเถา จั่ว ยัง ใช้ อุบาย
 ให้ ศิษย์ ที่ ร่วม คิด กัน ดับ หา แคะ ไค้ ได้ ชื่อ ความ มา ว่า กตวั อยู่ เนือง ๆ
 พุด ขุนนาง ตระการการ ผู้ ขำระ ก็ รู้ กัน พุด ยอ หา กิน ด้วย ช้างเถา จั่ว จึง ได้ ใจ
 ฝ่าย เพื่อน ฝูง ของ ส่อจกเลี้ย เห็น ภรรยา เยี่ยวอึ้ง พา ช้างเถา จั่ว
 ไป ก็ ตก ใจ เป็น อัน มาก กตวั ความ ผิด จะ มา ถึง ตัว เพราะ วัน
 เยี่ยวอึ้ง ตาย นั้น ตัว ไป ด้วย จึง พา กัน เข้า ไป หา ส่อจกเลี้ย ข้าง ใน ส่อจก
 เลี้ย เห็น เพื่อน ฝูง มา ก็ ยินดี ต่าง คน คำ นับ กัน แล้ว จิต ที่ ให้นั่ง โดย ส้มควร
 เพื่อน ฝูง เหล่า นั้น เล่า ความ ซึ่ง ภรรยา เยี่ยวอึ้ง พา ช้างเถา จั่ว ไป ให้ ส่อจกเลี้ย
 ฟัง ส่อจกเลี้ย ได้ ฟัง ก็ ตก ใจ จึง ปฤกษา เพื่อน ทั้ง ปวง ว่า การ เกิด ขึ้น
 เช่น นี้ ทำ อย่าง ไหน จะ ให้ ความ เด็ด แล้ว ได้ เพื่อน ฝูง ส่อจกเลี้ย เห็น ไป
 ต่าง ๆ กัน ดัง คน ว่า เรา ไม่ รับ ว่า พา เยี่ยวอึ้ง ไป ไม่ได้ หรือ ดัง คน
 ว่า ถ้า เรา ชัด เอา เตี้ย จ้อ เหลง ว่า ชัก ชวน เยี่ยวอึ้ง ไป จะ ดี ดอก กระมิง ปฤก
 ษา ยัง ไม่ ตก ลง เพื่อน ของ ส่อจกเลี้ย อีก คน หนึ่ง ชื่อ มอ มิน นลาด หา กิน
 ใน การ คดบ แดง ได้ ยิน ดัง นั้น จึง ตรึก ตรอง ว่า ส่อจกเลี้ย นี้ มี ทรัพย์
 ดิน เงิน ทอง มาก เรา จะ พุด จา ให้ ตก ใจ นึก หา ถ้า กตวั มาก แล้ว จะ ได้
 ให้ เงิน ทอง เรา ไป ว่า กตวั ขอ เสีย ให้ แก่ ภรรยา เยี่ยวอึ้ง เรา จะ
 ได้ แบ่ง ใจ เป็น ประโยชน์ ของ เรา บ้าง คิด แล้ว จึง พุด ชน ว่า ซึ่ง ท่าน

ทั้งหลาย เห็น การ เช่น นั้น ไม่ถูก ถ้า มี ละครการ ชำระเรา จะว่าอย่าง ไ
 ใคร เขา จะ เชื้อ ด้วย เมื่อ ชักชวน เยี้ยวฉิ่ง ไป ทำร้าย เตี้ยจืดเหลือง เพื่อน
 บ้าน ทั้งปวง เห็น อยู่ ดังนี้ แม้น สืบ ได้ ความจริง มีพา กันตาย เสีย หมดหรือ
 ช้อจกเตี้ย กำดั่ง นั้น เหมือนคน ไม่มี สติ ใคร ว่า อย่าง ไ้ ก็ เห็น ไป ด้วย
 ครั้น ได้ยิน ถ้อยคำ มอมีน ก็ ตกใจ เปน อันมาก จึงถาม มอมีน ว่า ถ้า
 กระนั้น จะคิด อย่าง ไ้ เด่า มอมีน เห็น ไ้ ที่ ก็ คิด ไ้ จึง ว่า ข้าพเจ้า
 เห็น อยู่ อย่าง หนึ่ง ด้วย ภรรยา เยี้ยวฉิ่ง ก็ ชักสั่น แม้น เอา เงิน ไป ให้
 อ่อน วอน ขอ เตี้ยอย่า ให้ว่า ค่อ ไป นั้น แดเห็น ความ จะ ไม่เกิด ถ้า
 นอก จากนี้ พวกเรา คง เอา ตัว ไม่รอด เพื่อน ฝูง ทั้งปวง พดอย เห็น ด้วย
 พุด ว่า ซึ่ง ท่านคิด นั้น ดี นัก ช้อจกเตี้ย ได้ พัง จึงว่าถ้า ท่าน ทั้งหลาย พร้อม
 ใจ กัน แด้ว จะต้อง เสีย เงิน ของ เท่าใด เรา จะ ออก ให้เอง มอมีน ว่า
 ซึ่ง จะ เอา เงิน ของ ไป ให้ ภรรยา เยี้ยวฉิ่ง น้อย เห็น จะ ไม่ยอม โดย อย่าง
 คำเพียง สาม พัน คำดั่ง ช้อจกเตี้ย ว่า มาก นัก ท่านจง เอา ไป ลัก ร้อย
 คำดั่ง เกิด มอมีน ได้ พัง ก็ ทำ เปน โกรธ พด ว่า ท่าน เปน เศรษฐี มั่ง มี
 ทรัพย์ดิน มาก คน ทั้งปวง ย่อม ร้ ความ เรือง น้ มิ ไ้ เล็ก น้อย ซึ่ง จะ
 เอา เงิน ไป ให้ ภรรยา เยี้ยวฉิ่ง เพียง ร้อย คำดั่ง นั้น เขา จะยอม แด้วหรือ การ
 ไ้ ไ้ใหญ่ อย่าง นี้ ท่าน จะ ทำ เหนียว แน่น อยู่ ที่ ไ้ ไ้ ไ้ จะ รอด ตัว เด่า ข้าพเจ้า
 คิด อ่าน ด้วย ไม่ ไ้ จะ ตา ไป แด้ว แด่ การ เกิด ขึ้น ช้างนำ อย่า ให้ พลอย
 ผิด ถึง ข้าพเจ้า ด้วย พุด แด้ว ทำ อาการ เหมือน จะ ไป ช้อจกเตี้ย เห็น
 ดั่ง นั้น ก็ จับ มือ มอมีน ไ้ พุด ว่า ท่าน อย่า เพ่อ โกรธ ก่อน เงิน ของ
 ของเรา ถม ไป ท่าน จะต้อง การ เอา ไป เท่าไร เห็น พร้อม กัน แด้ว
 จะ จัด แจง ให้ ตาม ส้มควร มอมีน ว่า ท่าน พดอย่าง น ดู ที่ เหมือน ข้าพเจ้า
 จะ แด้ง ให้ ท่าน เสีย ทรัพย์ มาก ไม่ ต้อง การ ดอก เยา เรือน ของใคร
 ทำรก จง กวาด แด้วเองเกิด ซึ่ง จะ ให้ ข้าพเจ้า เอา เปนระ มา กวาด ให้
 นั้น ไม่ ไ้ เรือน ของ ข้าพเจ้า ก็ มี ถ้า รก ขึ้น จะ ไ้ เอาบุญญา ไ้ กวาด

แล้วดี ก่อว่า อ้อ จกเลี้ยเห็น มอมีน โกรธ มาก ก็ ตก ใจ กัดัว จะ ไป เข้า
กับ ภรรยาเยี่ยวอั้ง เปน พยาน ยังยืน เอา ความ จะ ตก ตาม ชน จึง พก
ว่า การ แค่เพียง น ไม่ควร ที่ จะ ชัก เลื่อง กัน ท่าน เห็น ดี อย่าง ไหว ขำพเจ้า
จะ ทำ ตาม พุด แล้ว เข้า ไป ใน เรือน หีบ เงิน สามพัน คำตึง ออก มามอบ
ให้ มอมีน แล้วตั้ง ว่า ท่าน จง ไป พุด จา แก่ ภรรยาเยี่ยวอั้ง แด่ ชั่งเจ้า
จั่ว ว่า ความ รายน เรา ขอ เลี้ย เลิก ด้วย เยี่ยวอั้ง กับ เรา ก็ รัก ใคร่ กัน
มาก ใช้ จะ แด่ลง พา ไป ให้ เขา ฆ่า ตาย เมื่อ ไหว ถ้า เห็น กับ เรา ยก
ความ ให้ ไม่ ว่า ค่อ ไป แล้ว สืบ ไป ภาย นาน ชัดขวาง ตั้ง ไหว เรา จะ ช่วย
ส่ง เกราะ ให้ มอมีน อิตซ้อ ยื่น ทำ อาการ เหมือน หิ้ง เลี้ย ไม่ ได้ รับ คำ แล้ว
รับ เงิน สามพัน คำตึง มา จึง พก ว่า ท่าน ทั้ง หลาย จง คอย ขำพเจ้า อยู่ ที่
นั้น ไป มาก ภรรยา เยี่ยวอั้ง กับ ชั่งเจ้าจั่ว กัดัว ความ แพร่งพราย จะ ไม่ รับ
ถ้า พุด จา สำเร็จ แล้ว ขำพเจ้า จึง จะ ขอ หนังสือ สัญญา กลับ มา แจ้ง ให้ ท่าน
ทั้งปวง ทราบ อ้อ จกเลี้ย แด่ เพื่อน ทั้ง หลาย เห็น ชอบ ด้วย มอมีน ก็ ถา
พา เงิน สามพัน คำตึง ออก จาก บ้าน อ้อ จกเลี้ย แด่ เข้า ไป ยัง บ้าน ของ ตัว แด่
ความ ให้ ภรรยา ฟัง จึง แบ่ง เงิน ไหว ครั้ง หึ่ง ถ้า ชับ ภรรยา ไม่ ให้ พุด
กับ ผู้ ไหว แล้ว รับ ออก จาก บ้าน เอา เงิน พัน ห้า ร้อย คำตึง ตรง ไป บ้าน เยี่ยวอั้ง
ฝ่าย ภรรยา เยี่ยวอั้ง ชวน ชั่งเจ้าจั่ว มา ถึง บ้าน ปิด ประตู ไหว เชิญ
เข้า ไป ใน เรือน จัก ที่ ให้ นึ่ง โดย สมควร จึง ปรึกษา กัน ซึ่ง จะ ทำ เรื่อง รวด
กล่าว โทษ อ้อ จกเลี้ย ไป ยื่น ค่อ ผู้ ชำระ พอ มอมีน มา ถึง เห็น ปิด ประตู
อยู่ ก็ สงสัย คิด ว่า ชั่งเจ้าจั่ว จะ พา ภรรยา เยี่ยวอั้ง ไป พ้อง ดอก กระมัง แด่
เห็น การ ยัง เร็ว นึก ที่ ไหว จะ แด่ เรื่อง รวด ทัน ด้วย มา ก่อน หน้า เรา ดี ครั้ว
หึ่ง หรือ พา กัน เข้า ไป อยู่ ใน เรือน คิด แล้ว แอบ เข้า ไป ใถ่ เจี้ย ห
พัง ไถ่ ยืน เลี้ยง ชั่งเจ้าจั่ว พุด ว่า การ ที่ จะ ไป พ้อง หา กล่าว โทษ อ้อ จกเลี้ย
นั้น เปน การ ไหว ถ้า ผู้ ชวน เรา ก็ ไม่ รับ ชุรณะ เห็น กับ เจ้า เรา จึง ช่วย

แม้การสำเร็จเจ้าอย่าลืมเราเสีย ภรรยาเยี่ยวอึ้งได้ก็ฟังว่าในที่สุด
 จึ่งว่า ถ้าท่านเมตตา สงเคราะห์ ช่วยข้าพเจ้าให้ตลอดแล้ว ข้าพเจ้าไม่ลืม
 คุณเลย ด้วยตัวข้าพเจ้าทุกวันนี้ก็อยู่ผู้เดียวไม่มีที่เห็นแล้ว จะ
 เอาท่านเป็นที่พึ่งต่อไป ขอท่านจงได้ช่วยแก้แค้นแทนเยี่ยวอึ้งด้วย
 ชั่งเถาजूได้ฟังมีความยินดี จึ่งว่าซึ่งการของเจ้าเราจะช่วยสงเคราะห์
 ให้สำเร็จประการหนึ่งถึงสืบไปภายหน้า ถ้าอยู่กินด้วยกันแล้ว
 เจ้าอย่าวิตกด้วยการยากจน ไม่ต้องทำมาหากินให้ลำบาก แม้
 จะต้องการเงินทองเมื่อใด เราก็ไปซื้อเอาที่คนขาดในความมา
 เที่ยงกันมิให้ขัดสน เมื่อขณะซึ่งเถาजूกับภรรยาเยี่ยวอึ้งพูดกันดังนั้น
 มอหมิ่นแอบฟังอยู่ได้ยินกลันหัวเราะไม่ได้ก็กลับออกมาขึ้นที่ประตูเรือน
 ร้องเรียกให้เบ็ดรับ ภรรยาเยี่ยวอึ้งไม่รู้ว่ใครมาเรียก ครั้นจะ
 ออกไปเปิดประตูนึกอายแก่ใจ ด้วยซึ่งเถาजूเข้ามาอยู่ในเรือนกับ
 ตัวสองต่อสอง จึ่งร้องถามออกไปจากในเรือนว่าท่านชื่อใดมาแต่
 ไหน มีธุระสิ่งไรหรือ มอหมิ่นบอกว่าเราชื่อมอหมิ่น ย่อจากเถาजूให้มา
 พุดจาแก่ท่านไม่ใช่คนอื่นดอก อย่ารังเกียจเลยจงเปิดประตูรับโดย
 เร็วเถิด ภรรยาเยี่ยวอึ้งได้ฟังจึงกระซิบพูดกับซึ่งเถาजूว่า มอหมิ่น
 เห็นจะมาแอบฟังอยู่นานแล้ว ซึ่งพูดกันเมื่อครู่ที่ได้ยินดอก
 กระมัง ซึ่งเถาजूว่าช่างเป็นไร จงออกไปเปิดประตูรับเถาजू ชะรอย
 ย่อจากเถาजूใช้เอาเงินมาให้เราเป็นแน่ ภรรยาเยี่ยวอึ้งว่าถ้ากระนั้นท่าน
 จงเข้าไปซ่อนตัวอยู่ในห้องเรือนก่อน ซึ่งเถาजूก็ถูกเข้าไปแอบฝาย
 คอยฟังความอยู่ ภรรยาเยี่ยวอึ้งจึงเปิดประตูรับมอหมิ่นเข้าไป จัดที่
 ให้นั่งโดยสมควร แล้วถามว่าย่อจากเถาजूให้ท่านมาว่าอย่างไร หรือ
 มอหมิ่นบอกว่าย่อจากเถาजूให้เราว่ากล่าวแก่ท่านแต่โดยดี ซึ่งเยี่ยวอึ้ง
 คายนั้นใช้ย่อจากเถาजूจะถ่วงให้ตายเมื่อไร ด้วยรักใคร่กันเป็นอันมาก
 แต่เวตาเคราะห์ร้ายก็ต้องจำเป็น ท่านอย่ามีความกินแหนงแคลงใจ

ออกจากเสียเลย มันทเห็น ว่า เขียวอึ้งก็ตาย เสีย แล้ว ท่านเป็นม่าย
 อยู่ ไม่มีผู้ใดอุปถัมภ์ จึง มีความ เมตตาช่วย ว่า กล่าว ออกจากเสีย
 ขอเงินมา ให้ท่าน พันห้า ร้อย คำตั้ง จะได้ ใช้สอย แต่ทำมาหาเงิน
 เสียชีวิตแล้ว ออกจากเสีย ก็ยอม ให้ ยัง ตั้ง ค่อ ไปว่า ถ้าท่านขัดสน
 ลงเมื่อใดจง ไปบอก ออกจากเสียเถิด จะให้ เงิน ของ อีก แต่การเรื่อง
 เขียวอึ้ง ตาย นั้น ขอ เสีย อย่า ไป ร้อง พ้อง ว่า กล่าวเลย ด้วยออกจากเสีย
 กับเราแต่ เขียวอึ้ง ก็เป็นเพื่อนรัก ใคร่กัน มาช้านาน แล้ว จง เห็น แก่
 เราที่ มา อ่อนนอน ด้วยเถิด ซึ่ง จะ เป็น ความ สู้ รบ กัน เป ที่ไหน จะแล้ว
 โดยง่าย คง ต้อง เสียเงิน ของ ทั้งสอง ข้าง จงเชื่อเราดีกว่า จะมานะ
 แก่ความ นั้น ไม่ควร พูดแล้ว หยิบเงิน พันห้าร้อยคำตั้ง ส่ง ให้ ภรรยา
 เขียวอึ้ง เห็นเงิน ก็ยินดี หยาก ได้ เพราะ ขัดสน จึง รับ คำ ว่า ท่าน ได้มา
 ขอข้าพเจ้า ก็ยอม ยก ให้ ไม่พ้อง ร้อง แล้ว ท่านจง ไปบอก ออกจากเสีย
 เถิด ว่า สืบ ไปภาย หน้าอย่าลืม ถ้อยคำเสีย มอมิน ว่า ชื่อนั้น ท่านอย่า
 วิดก แต่ที่ ว่า ยอม เถิดแล้ว ไม่ว่า ความ ค่อ ไป จงทำหนังสือ ตัญญา
 ให้เป็น สำคัญ ออกจากเสียจึง จะเชื่อ ภรรยาเขียวอึ้ง ว่า ข้าพเจ้าเขียน
 หนังสือ ไม่เป็น จะให้ สำคัญ อย่างไร เถา มอมิน ตอบ ว่า ถึง ท่าน
 เขียนหนังสือ ไม่ได้ ให้คน ซึ่ง อยู่ ในเรือน เขียนแทนก็เหมือนกัน ภรรยา
 เขียวอึ้ง ว่า ใคร ที่ไหน มาอยู่ ในเรือน ข้าพเจ้า มอมิน ได้ฟัง จึง ว่า ท่าน
 อย่าอำ พดาง ข้าพเจ้าเลย มิใช่ คนอื่น เป็น เพื่อนฝูง ชอบ พอกัน ทั้ง นั้น
 จง บอก ให้ออกมาเถิด ไม่เป็นไร ดอก ภรรยาเขียวอึ้ง เห็น มอมิน พด
 ยืนยัน มั่นคง ก็ รีบ ว่า ที่ ซึ่งเจ้าจั่วพูดนั้น มอมิน รู้ เสียหมด แล้ว นึก
 อายใจ นึก ก็ นั่ง นิ่ง อยู่

ฝ่าย ซึ่งเจ้าจั่ว แอบ พัง อยู่ ข้าง ใน ครั้น ได้ยิน ถ้อยคำ มอมิน
 พด ถิ่น หัวเราะ ไม่ได้ จึง เดิน ยิ้ม ออกมา มอมิน เห็น ดังนั้น ก็ พากัน
 หัวเราะ ภรรยาเขียวอึ้ง มีความ อายยิ่ง กับ หน้า ไม่พูดจา ถึงใด ซึ่งเจ้า

จั่ว นิ่ง ตง ไก่ มอมีน แล้ว พด ว่า ความ เรือง น เรารู กั น แต่ สาม คน
 ท่าน อย่า แพร่งพราย แก่ ผู้ ไต ค่อ ไป มอมีน ว่า ท่านอย่าวิตก เรา หา ต้อง
 การ ที่ จะ เอา ความ ของ ผู้ ไต ไป พุค ไม่ ท่าน จง อยู่ ด้วยกัน ให้ เปน คู่
 เกิด เรา พดอย ยินดี ด้วย แต่ เรือง เขียวอิง นั น ท่าน จง รับ ให้ สำเร้ง
 ซึ่ง เจ้าจั่ว ว่า ท่าน อย่า วิตก ซึ่ง ภรรยา เขียวอิง นั เรา ไม่ ให้ ว่า ความ
 เรือง เขียวอิง ค่อ ไป เปน อันชาติ พด แล้ว หยิบ กระดาษ มา เขียน หนังสือ
 สัญญา จน ดั้น ข้อ ความ แล้ว ส่ง หนังสือ ให้ ภรรยา เขียวอิง ๆ เอา หัว
 มือ จม ตง ใน ชาติ กก ประทับ ใจ ที่ ทำย หนังสือ เปน ตำคัม ภรรยา เขียวอิง
 ทำ ตาม แล้ว ส่ง หนังสือ สัญญา ให้ มอมีน ๆ คั ใจรับ หนังสือ สัญญา ซ่อน
 ไว้ ใน มือ เลื่อ จึง ตา ภรรยา เขียวอิง แด ซึ่ง เจ้าจั่ว กลับ มา บ้าน ซ่อกเลี้ย
 เมื่อ ขณะ เติ น มา นั้น มอมีน คิด ว่า ซึ่ง เรา รับ จุระ ซ่อกเลี้ย ไป การ ก็
 สำเร้ง แล้ว แต่ จะ พ่อ ตวง เอา เงิน ซ่อกเลี้ย อีก คิด แล้ว ก็ รับ เติ น
 มา ถึง บ้าน ซ่อกเลี้ย

ฝ่าย ซ่อกเลี้ย กับ เพื่อน ฝูง ทั้งหลาย ซึ่ง นั กอย มอมีน อยู่ ครัน
 เห็น มอมีน กลับ มา ก็ เขิญ ให้ นั ที่ ส้มควร แล้ว ซ่อกเลี้ย ตาม มอมีน ว่า
 ท่าน ไป พุคจา กับ ภรรยา เขียวอิง เปน อย่าง ไบ บ้าง มอมีน บอก ว่า ข้าพเจ้า
 ไป ว่า กล่าว ซ่อน วอน ภรรยา เขียวอิง แด ซึ่ง เจ้าหัว จะ ยอม แด แต่ ญาติ
 พี่ น้อง ของ เขียวอิง ยัง อีก หลาย คน หา ยอม ไม่ ว่า ท่าน ให้ เงิน เลี้ย บ้าง
 คน ตะเลกนัอย จึง จะ ยอม ซ่อกเลี้ย ตาม ว่า จะ ค้ง เลี้ย เงิน อีก ทำไร มอ
 มีน บอก ว่า ตัก ส่อง พัน คำตึง ก็ เห็น จะ พอ ซ่อกเลี้ย จึง เข้า ไป ใน เรือน
 หยิบเงิน ส่องพัน คำตึง มา ส่ง ให้ มอมีน แด ใจ ด้วย ส้ม ความ คิด รับ
 เงิน แล้ว ตา ซ่อกเลี้ย เติ น ออก มา ทำ ท่วงที่ เหมื่อน จะ ไป หา ภรรยา เขียวอิง
 ครัน พัน บ้าน ซ่อกเลี้ย แด ก็ แวะ ชน เรือน ของ ตัว เอา เงิน ส่อง พัน คำตึง
 ส่ง ให้ ภรรยา แล้ว นั พัก อยู่ พอ ควร แก่ เวลา จึง กลับ มา หา ซ่อก
 เลี้ย เอา หนังสือ สัญญา ส่ง ให้ บอก ว่า การ เปน สำเร้ง กัน ภรรยา เขียวอิง

ไม่ว่าความต่อไปแล้ว อ๋องเจ็กเจ็กก็ยินดีรับหนังสือสัญญาไว้ ให้จัด
โต๊ะเสวย มหรสพเลี้ยงกันเป็นทีดีมาชั ครั้นกินโต๊ะเสร็จแล้ว มอหมินกับ
เพื่อนทั้งหลายลาอ๋องเจ็กเจ็กกลับกลับบ้าน

ฝ่ายพวกญาติของเยี่ยวอึ้งแก่เพื่อนฝูง อ๋องเจ็กเจ็ก กับชาวม้าน
ซึ่งอยู่ใกล้เคียงนั้น ครั้นรู้ความว่า อ๋องเจ็กเจ็กขอเสียเงินให้กับภรรยา
เยี่ยวอึ้งไม่ให้ว่าความต่อไป ภรรยาเยี่ยวอึ้งยอมรับเอาเงิน แต่มอหมิน
ซึ่งเป็นนายหน้ากันไว้เป็นอาณานิคมประโยชน์มาก ก็หยากจะได้บ้าง
จึงพากันไปหาอ๋องเจ็กเจ็กถนัด ชูว่ามีผู้จะฟ้องด้วยเรื่องเยี่ยวอึ้งตาย แต่
พูดอุบายต่าง ๆ ให้อ๋องเจ็กเจ็กกลัว อ๋องเจ็กเจ็กสำคัญว่าจริงก็ตกใจ
ขอเสียเงินทุกคน พวกที่ได้เงินแล้วลากลับมา พวกอื่นก็ไปว่า
กล่าวอีก อ๋องเจ็กเจ็กยอมเสียเงินให้ แต่อย่างนั้นเอง ๆ จนเงิน
ทองหมด ต้องเอาเข้าของออกจำหน่ายขายให้ ยังมีชายผู้หนึ่งชื่อ
อูซิมเป็นเพื่อนรักกันกับอ๋องเจ็กเจ็ก รู้ความดังนั้นก็ส่งสารอ๋องเจ็กเจ็ก
เป็นอันมาก จึงมาหาอ๋องเจ็กเจ็กแล้วพูดว่าท่านจะมานั่งทนเสียเงิน
อยู่อย่างนี้จะมิยากจนเสียหรือ ประการหนึ่งเมื่อท่านยังบริบูรณ์มี
เพื่อนฝูงไปมาพึ่งพาอาศัยมาก ท่านเห็นผู้ใดขัดขวางก็เกือหนุน
ให้ไม่คิดสิ่งไรเลย ครั้นท่านมีข้อผิดอันหนึ่งด้วยเรื่องเยี่ยวอึ้ง
ตาย คนทั้งหลายไม่นึกถึงคุณท่าน กลับคิดอ่านแต่งอุบายมา
พ้อถวดซ้ำเติมเอาเงินทองของท่านไปเป็นอันมาก ถ้าท่านนั่งอยู่
ต้องเสียเงินรำไปทีไหนความเรื่องนี้จะรู้แล้ว คงยับเยินเป็นแน่
อ๋องเจ็กเจ็กได้ฟังนึกถึงความหลังขึ้นมาก็ร้องไห้ จึงถามอูซิมว่าท่าน
จะให้เราทำอย่างไรเล่า อูซิมว่าข้าพเจ้าเห็นอยู่อย่างหนึ่ง ด้วยนายโจร
เขาช่วยคงชั่วชอบพอรักใคร่ท่าน ถ้าท่านขายไร่นาเล็กน้อยแต่สิ่ง
ของที่เขาไปไม่ได้เสียให้สิ้น แล้วอพยพครอบครัวไปอยู่เขาช่วย
คงชั่วกับนายโจรมิดหรือ ที่ไหนจะมีผู้ใดไปรบกวนอีกเล่า ข้าพเจ้า

จะไปด้วย อ๋อจกเลี้ย ได้ฟัง ก็เห็น ชอบ จึงว่าเราชอบใจนัก ถ้า
 ภาระนั้น ท่าน จง ช่วย ส่งเคราะห์ บอกราย ไว้ นา เตือก ส่วน ให้ด้วย อู๋ซิม
 รับคำ แล้ว กลับ มา บ้าน อ๋อจกเลี้ย กับ อู๋ซิม ขาย เรือก ส่วน ไว้ นา แด เข้า
 ของ ที่ ไม่ ควร จะ เอา ไป หมก ดั้น แล้ว อ๋อจกเลี้ย กับ อู๋ซิม เก็บเงิน ทอง
 รวบรวม ไว้ คน ทั้งหลาย ไม่ รู้ สำคัญ ว่า อ๋อจกเลี้ย ขาย เรือก ส่วน ไว้ นา
 แด ของ ทั้งปวง จะ เอา เงิน ไว้ คอย เลี้ย ให้ แก่ ผู้ ที่ จะ ว่า ความ เรือง เยี้ยว
 อึ้ง ก็ พา กัน นิ่ง อยู่

ฝ่าย อ๋อจกเลี้ย แด อู๋ซิม รวบรวม เข้า ของ เงินทอง พร้อม เสร็จ พอ
 รู้ ชาว ว่า ไตอู๋เหมี้ย นายโจร ยก กองทัพ มา ตั้ง อยู่ คับต เลี้ยอยู่ จึง จัก ซื่อ
 เรือ ได้ ถ้าหนึ่ ครั้น เวลา ค่ำ ก็ จัก เข้า ของ เงินทอง ลง เรือ เสร็จ แด ก พา
 มารดา บุตรี ภรรยา แด บ่าว ไพร่ ลง เรือ อพยบ ครอบภักวี ออก จากบ้าน
 ตรง ไป คับต เลี้ยอยู่ ครั้น ถึง เห็น ค่าย ตั้ง อยู่ ก็ ออก เรือ เข้า ริมฝั่ง คิด
 ว่า เรา จะ ตรง เข้า ไป แน่ ไม่ ใช่ ค่าย ไตอู๋เหมี้ย จะ เลี้ย ที่ ประการ
 หนึ่ง ไตอู๋เหมี้ย กับ เรา ไม่ ได้ ไป มา หา กัน นาน แล้ว ไตอู๋เหมี้ย จะ ตี ประกค
 อยู่ หรือ ประการ ไค ก็ ยัง ไม่ แจ้ง จะ ต้อง ให้ อู๋ซิม ขึ้น ไป ฟัง เลี้ย ก่อน
 คิด แล้ว เรียก อู๋ซิม มา สั่ง ว่า ท่าน จง ไป ดับ ดู ว่า ค่าย ซึ่ง ตั้ง อยู่ บนบก นั้น จะ
 เปน ค่าย ไตอู๋เหมี้ย หรือ ไม่ ใช่ ถ้า ค่าย ไตอู๋เหมี้ย แล้ว ท่าน จง เข้า ไป
 บอก ว่า เรา ซื่อ อ๋อจกเลี้ย จะ มา หา อู๋ซิม รับ คำ แล้ว ก็ ถา ขึ้น บก ไป ดับ
 รู้ ว่า ค่าย ไตอู๋เหมี้ย แน่ แล้ว ก็ เข้า ไป หา แจ้ง ความ แก่ ไตอู๋เหมี้ย ตาม
 อ๋อจกเลี้ย สั่ง ทุก ประการ ไตอู๋เหมี้ย ได้ ฟัง ก็ ยินดี จึง พุด กับ อู๋ซิม ว่า
 ท่าน จง ไป บอก อ๋อจกเลี้ย ให้ มา เกิด อู๋ซิม รับ คำ แล้ว ถา กลับ มา ลง เรือ
 บอก อ๋อจกเลี้ย ว่า ค่าย ซึ่ง ตั้ง อยู่ นั้น คือ ค่าย ไตอู๋เหมี้ย ข้าพเจ้า ได้
 เข้า ไป พุด กับ ไตอู๋เหมี้ย แล้ว ไตอู๋เหมี้ย สั่ง มา ให้ ท่าน พา กัน ขึ้น ไป เกิด
 อ๋อจกเลี้ย ได้ ฟัง มี ความ ยินดี จึง ชวน มารดา พา อู๋ซิม เสด บุตรี ภรรยา ขึ้น
 ไป หา ไตอู๋เหมี้ย ๆ ก็ ออก มา คั่น รับ คำ แน่ กัน ตาม ธรรมเนียม แล้ว

เชิญเข้าไป ใน ค่ายจัดที่ให้นั่ง โดยสมควร ไฉนหมื่นถามว่า ท่านพา
กันอพยพมา มีเหตุสิ่งใด หรือ ย่อจกเสีย จึงเด้าความแต่หลัง ให้ไฉน
หมื่นฟังทุกประการ ไฉนหมื่นทราบดังนั้น ก็โกรธ จึงว่า ข้าพ
เจ้านั้นคิดอ่านหาเงิน ด้วยการพ่อตวง ชวนกันซื้อ หลอกเอาเงินของ
ย่อจกเสียไป จนย่อจกเสียขัดสนตงนักหนา มันคิดกันทำดังนี้
ก็เหมือนหนึ่งข่มเหงเรา พูดแล้วจัดที่ให้ย่อจกเสีย อูซิมกับครอบครัว
พักอยู่หลังค่าย ย่อจกเสียจึงให้บ่าวไพร่ขนเงินทองแดงเข้าของซึ่งมี
ในเรือขึ้นไปรวบรวมไว้

ครั้นเวลารุ่งเช้า ไฉนหมื่นออกนั่งที่ว่าการ จึงเรียกอูซิมมา
ตั้งว่า ท่านจงพาเหงาเหงาออกคุมไพร่พลสามพันไปจับซึ่งเจ้าจั่วหมอน กับ
ภรรยาเยี่ยวอิง แดคนทั้งหลายแต่บรรดาที่มาพ่อตวงเอาเงินย่อจกเสียไป
จับมาให้หมด อูซิมรับคำแล้วคำนับพาเหงาเหงาออกคุมไพร่พลสามพัน
ไป ครั้นถึงบ้านบ่วยช่วยถึงที่จับซึ่งเจ้าจั่วหมอน กับภรรยาเยี่ยวอิง
แดคนทั้งหลายซึ่งพ่อตวงเอาเงินทองย่อจกเสียไปได้สิ้นแล้ว ก็พากัน
กลับมาสั่งให้ไฉนหมื่น ๆ ถามคนเหล่านั้นว่า ทำไมพวกเองจึง
บังอาจคิดกันพ่อตวงเอาเงินทองของย่อจกเสียไป คนเหล่านั้นไม่รู้
ที่จะแก้ไขอย่างไรก็ต้องรับผิด ไฉนหมื่นจึงสั่งทหารให้เอาคน
พวกนั้นไปฆ่าเสีย

ฝ่ายราษฎรชาวบ้านรู้ความก็พากันยินดี พูดว่า คราวนี้สิ้น
คนพาลแล้ว ชาวบ้านคงอยู่เย็นเป็นสุข จึงมีคำกล่าวถึงซึ่งย่อจก
เสียกับไฉนหมื่นนายโจรแดคนทั้งหลาย ซึ่งไฉนหมื่นฆ่าเสียนั้นถ้วน
แต่ชวนกันประพฤติการที่ไม่ชอบธรรม อันตรายจึงมาถึงตัวตายไป
บ้าง ถึงที่ยังอยู่ก็คงจะย่อยยับไป เป็นแต่เรี่ยวบ้าง ข้ำบ้างเท่านั้น
ซึ่งจะยืนยงคงอยู่เหมือนผู้ที่ทำความดีไม่มีเป็นอันขาด ท่านทั้งหลาย
จงจำไว้เป็นแบบอย่างเถิด

ฝ่ายไออูเหมีย ครั้น ข้า พวก เหล่านั้น แล้ว ก็ ให้ จิต ไต่ แล สุรา
มา เติง กัน เป็น ที่ สบาย พอ กิน ไต่ เสร็จ แล้ว ไพร่ พด กอง สอดแนม
มา แจ้ง ความ ว่า ไต่ เอี้ยว ให้ สอง หยก คุณ ทหาร มา ตั้ง อยู่ ที่ ทำ น้ำ ไต่
ทงกั เป็น อัน มาก บัด นี้ เห็น จิต แจง เรือ รม จะ ยก มา ทั้ง ทาง บก ทาง เรือ
ไออูเหมีย ไต่ พัง ก็ ตก ใจ จึง ให้ หา นายทหาร ทั้งปวง มา ปรึกษา ว่า ซึ่ง
ไต่ เอี้ยว ให้ สอง หยก เป็น แม่ทัพ มา ชะรอย การ คึก พวก เขา เกีย กุญ เนีย
แล เขา เทียน เบี้ยว จะ เลิก ไป แล้ว เรา จะ คง อยู่ ที่ นี้ เห็น ไม่ได้ จะ
ต้อง ถอย กลับ ไป เขา ช่วย คง ชั่ว โดย ข้า ก็ จะ คิด ตาม ไป เรา คง ได้ สันติ
ด้วย เขา ช่วย คง ชั่ว เป็น ที่ คบ ชน นั้น คง ประการ หนึ่ง ถ้า ข้า ก็ หนัก แน่น ประการ
ใด เรา จะ ได้ มี หนังสือ ไป อื่น คง ไต่ อ่อง ขอ กองทัพ มา ช่วย ท่าน ทั้งปวง
จะ เห็น ประการ ใด นายทหาร ทั้งหลาย ก็ เห็น ชอบ ด้วย ไออูเหมีย
จึง สั่ง นายทหาร ทั้งปวง ว่า เวลา พุ่ง นี้ เรา ถอย กองทัพ กลับ ถ้า ถึง
ตำบล ไต่ เห็น บ้าน เรือน ราษฎร มั่งคั่ง จง เข้า ค่ ปล้น เอา ทรัพย์สิน เงิน
ทอง แล หญิง สาว ๆ ไป จะได้ ใช้ สอย เป็น ประโยชน์ นายทหาร
ทั้งปวง ก็ รับ คำ ครั้น เวลา รุ่ง เข้า ไออูเหมีย ถอย กองทัพ ไป ถึง ตำบล ไต่
นายทหาร แล ไพร่ พด ทำ ตาม คำ ไออูเหมีย สั่ง ทุก ประการ จน ถึง เขา ช่วย
คง ชั่ว ได้ เงิน ทอง เข้า ของ แด หญิง สาว เป็น อัน มาก ไออูเหมีย แจก ให้
นายทหาร แล ไพร่ พด ตาม ส้มควร ที่ ยิง เหลือ ก็ เอา ไว้ เป็น ประโยชน์
ของ ตัว แล้ว สั่ง นายทหาร ให้ คุณ ไพร่ พด ไป ตั้ง สกัด ทาง ไร่ ทุก แห่ง

ฝ่าย ต้น เหนง นายทหาร สอง หยก ซึ่ง มา สืบ กองทัพ พวก โจร ครั้น
รู้ ว่า ไออูเหมีย ถอย กองทัพ กลับ ไป เขา ช่วย คง ชั่ว แล้ว ก็ กลับ มา แจ้ง
ความ แก่ สอง หยก ๆ รู้ ดังนั้น จึง ว่า เรา พด กับ บัวยเอง แด แรก แล้ว ว่า
โจร พวก นี้ ฝีมือ ไม่ ดี แข็งแรง นึก ตก ดี แต่ การ ปล้น ชิง เท่านั้น ก็ จจริง
ดัง ถ้อย คำ ของ เรา ทุก ประการ แล้ว จิต ทหาร ตาม กระบวน ทักษะ แด
ทัพ เรือ ยก ไป ถึง ตำบล อื่อน่าเคย ปาก ทาง เขา ช่วย คง ชั่ว ก็ หยุด ทหาร

คงคาย อยู่ พอ กองทัพ เรือ มา ถึง สองหยก จึง ตั้ง ให้ ทอด ส้มอ เรียง
 ราย อยู่ ริม มั้งน้ำ เปน หน้า กระดาน ครั้น จะ ยก ทหาร เหยเข้า ไป ก็ เกรง
 พวกโจร จะ ชุ่ม อยู่ จึง ตั้ง ไพร่พด ให้ ไป คอย สกัด จับ พวกโจร ซึ่ง เดิน
 เข้า ออก ให้ ได้ ไพร่พด ก็ ไป คอย อยู่ ตามสั่ง

ฝ่าย ไตอเหมี้ยน นายโจร รู้ ว่าข้าศึก ยก มา มาก ก็ ตกใจ จึง แ่่ง
 หนังสือ ฉบับ หนึ่ง ไป ถึง คังไค่ซ้อง มีความ ว่า บัดนี้ ข้าศึก ยก กองทัพ มา
 จะ ตี คำบด เขาช่วยคงซัว ขอ ท่าน จง เห็น แก่ ไมตรี คุณ ไพร่พด มา
 ช่วย เขียน หนังสือ แล้ว เข้า เฝือก มอบ ให้ ส่อจกเลี้ย ตั้ง ว่า ท่าน ก็ เคย ไป
 มา ที่ คำบด นำเนี้ย ชอบ พอ กัน กับ คังไค่ซ้อง จง นำ หนังสือ นี ไป ให้ คัง
 ไค่ซ้อง โดย เร็ว ส่อจกเลี้ย รับ หนังสือ แล้ว ก็ คำนับ ตา รับไป พอ ออก
 จาก ช่อง เขาช่วยคงซัว ไพร่ พด ของ สองหยก ก็ จับ ได้ พา ส่อจกเลี้ย ไป
 ตั้ง ให้ สองหยก ตาม สั่ง สองหยก ให้ ไพร่พด ค้น ดู ได้ หนังสือ ก็ เบ็ดฝัก
 ออก อ่าน รู้ ความ แล้ว จึง ถานส่อจกเลี้ย ว่าเอง ชี้ไ้ บ้านเดิม อยู่ ที่ ไหน
 ทำไม จึง มา เปน พวกโจร ส่อจกเลี้ย ได้ พัง ก็ ตกใจ กลัว ไม่ อาจ บิด
 ความ ไว้ บอก ไป ตาม จริง ททุก ประการ สองหยก ได้ พัง จึง คิด ว่า
 อ้าย นี คือ ส่อจกเลี้ย ที่ คบคิด กับเยี่ยวอึง พา พวกโจร ไป ปล้น บ้าน ภรรยา เรา
 ดอก หรือ นึก ว่า ใคร เต่า พัง รู้ จัก ตัว วัน นี จะ ต้อง เอา ใจ ดี ค่อ พ้อ ให้
 มัน พา กองทัพ เข้า ไป จึง จะ ตี เขาช่วยคงซัว ได้ โดยง่าย คิด แล้ว พุด
 กับ ส่อจกเลี้ย ว่า เอง ดอก หรือ ที่ คิด กับ เยี่ยวอึง พา พวกโจร ไป ปล้น
 บ้าน ภรรยา เรา บัด นี้ เขา เตี่ยวไท่กั๊ง กับ ภรรยา แตนางเตี่ยวเซี้ยเจี้ยะ ไป
 ไว้ ที่ ไหน จง บอก แ่่ โดย จริง ถ้า อำพราง อยู่ จะ ฆ่า เสีย ส่อจกเลี้ย
 ได้ พัง ก็ ยิง ตกใจ เปน อัน มาก จึง ว่า ข้าพเจ้า ไม่ รู้ เลย ว่า นางเตี่ยวเซี้ยเจี้ยะ
 เปน ภรรยา ท่าน ซึ่ง ได้ ทำการ ผิดไปนั้น ไท่เซ่ ข้าพเจ้า ถึง ตาย ขอ ท่าน
 จง มีความ กรุณา ให้ ท่าน ชีวิตไว้ ได้ อีก ครั้ง หนึ่ง เถิด แ่่ เตี่ยวไท่กั๊ง กับ

ภรรยา พอกโจร จับเอา มา ไว้ แต่นางเคียดเคี้ยเจ็ยะ หั้น ได้ จะ ไป อยู่
 แห่ง ไต ไม่ทราบ เปน ความ จริง ดั่งนี้ สองหยก ได้ พัง จิ้ง ว่า เพราะ
 เอง ทำการ ไม่ดี จึง มี ผู้ คิด ร้าย จน อันตราย มา ถึง ต่าง ๆ ส่อจกเสี้ย
 ว่า ข้าพเจ้า ผิดจริงแล้ว แต่^{นี้} ไป ไม่ ทำความ ชั่ว อีก เปน อันขาด สองหยก
 ได้ พัง ก็ มีความ ยินดี คิด ว่า การ ที่ นึก ไว้ เห็น จะ สัม ความ ปรารถนา เปน แน่
 จึง พด กับ ส่อจกเสี้ย ว่า ถ้า เอง วัตัว ว่า ผิด เรา จะ ให้ ชั่ว ครี^ว วั^ว สัก ครั้ง หนึ่ง คง
 แต่^{นี้} ไป เจง ทั้ง ความ ชั่ว เสี้ย ประพุด^ว การ ดี แก่ ตัว ใหม่ เรา จะ ใช้ ไป
 ทำการ สัก อย่าง หนึ่ง แม้น สำเร็จ ชื่อ เสี้ย จะ ได้ ปรากฏ อยู่ ใน แผ่นดิน
 กับ เขา บ้าง เอง จะ ทำ ตาม ถ้อย คำ เรา ได้ หรือ ไม่ ส่อจกเสี้ย
 ว่า ซึ่ง ท่าน มีความ เมตตา มิได้ ขำ เสี้ย พระเดช พระคุณ เปน ที่ ยิง จะ ใช้
 สอด^ว ถึง ไต ข้าพเจ้า ไม่ ขัด ขึ้น จะ ทำ ตาม ถ้อย คำ ทุก ประการ สองหยก
 ได้ พัง ก็ ดีใจ ถึง ว่า ถ้า กระนั้น จง ให้ สัก สามาต เสี้ย ก่อน ส่อจกเสี้ย ก็
 สามาต ให้ สองหยก ดีใจ เปน อัน มาก จึง แก้มัด ส่อจกเสี้ย ออก จัด ที่
 ให้นั่ง โดย สดคว

ฝ่าย เคียดจื่อเหลง อยู่ หลังกาย วั^ว ว่า สองหยก ให้ ไพร่ พด ไป จับ ส่อจก
 เสี้ย มา ได้ ก็ มีความ ยินดี ถือ อาวุธ รับ มา หมายถึง ขำ ส่อจกเสี้ย แก่
 แก่น ครั้น ถึง เห็น สองหยก แก้มัด ส่อจกเสี้ย ออก จัด ที่ ให้นั่ง ก็ โกรธ
 จึง ถาม สองหยก ว่า ทำไม ท่าน ไม่ ขำ ส่อจกเสี้ย เสี้ย จะ เอา มัน ไว้ ประ
 โยชน^ว สิ่งใด สองหยก เห็น เคียดจื่อเหลง โกรธ จึง ว่า ท่าน อย่า เพ้อ วุ่น
 วาย ก่อน ซึ่ง ส่อจกเสี้ย ทำการ ชั่ว มา แต่ เดิม นั้น บัด^{นี้} รับ ผิด จะ ขอ
 ทำการ แก่ ตัว ใหม่ สามาต ให้ แน่ นอน แล้ว ข้าพเจ้า จึง ยก โทษ ไว้
 ครั้ง หนึ่ง ถ้า ไป ทำการ ไม่ สำเร็จ จึง ขำ เสี้ย เคียดจื่อเหลง ถาม ว่า
 ท่าน จะ ใช้ ส่อจกเสี้ย ไป ทำ สิ่งไร สองหยก บอก ว่า จะ ให้ พานายทหาร
 แด ไพร่ พด ของ เรา เข้า ไป ค้ำ เขา ช่วย คง ชั่ว เคียดจื่อเหลง ว่า ยัง สติ บัญญา
 ส่อจกเสี้ย^{นี้} จะ ทำการ สำเร็จ หรือ สองหยก ว่า ข้าพเจ้า คิด ไว้ แล้ว แล้ว

ท่าน อย่า วิดุดเลย เคยจ้อเหลง ได้ ฟัง ก็ นั่ง อยู่ สองหยก จึง พุด กับ
 อ่องเจ็กเลี้ย ว่า มัน เจ้า จะ ทำ การ แก่ ตัว จง พานายทหาร แด ไพร่ พด ของ
 เรา เข้า ไป ใน หว่าง เขาช่วยตงซัว ร้อง บอก ให้ ไตอูเหมี้ย ว่า คงได้ ต้อง ให้
 กองทัพ มา ช่วย ถ้า ไตอูเหมี้ย เปิด ประตู รับ ทหาร ของ เรา เข้า ไป
 จับไตอูเหมี้ย ได้ นั้น แด เจ้า จึง จะ พ้น ความ ผิด ที่ เรา คิด นี้ เจ้า จะ ทำ ได้
 หรือ ประการ ไດ อ่องเจ็กเลี้ย ได้ ฟัง ก็ รับ ว่า ข้าพเจ้า จะ อาสา ท่าน ทำการ
 ให้ สำเร็จ ซึ่ง อ่องเจ็กเลี้ย รับ ตั้ง นี้ เพราะ นิโส่ย เปน พาล แล้ว เปน คน
 ขลาด กลัว ความ ตาย ใจ ไม่ แน่ นอน ยั้ง ยืน มิได้ ครึก ครอง ให้ เห็น การ
 ชั่ว เด็ด ด้วย บัญญา ของ ตัว ใคร ว่า อย่างไร ก็ เห็น ไป อย่าง นั้น สอง
 หยก ได้ ฟัง อ่องเจ็กเลี้ย รับ มันคง ก็ มี ความ ยินดี จึง เรียก นางบ่วงกงจู้
 มา เต่า ความ ให้ ฟัง แล้ว ตั้ง ว่า เจ้า จง แก่ง ตัว เปน ชาย คุมทหาร แด
 ไพร่ พด ยก ไป ให้ นาย ทหาร แด ไพร่ พด พุด ว่า คงได้ ต้อง ยกกองทัพ มา
 ช่วย ไตอูเหมี้ย ธง ยี่ห่อ แม่ทัพ จง จาฤก ชื่อ คงได้ ต้อง เรา จะ ให้
 อ่องเจ็กเลี้ย นำ เข้า ไป นางบ่วงกงจู้ รับ คำ แล้ว คำนับ ดา มา จิต เจง เครียม
 การ ไว้ ตาม สองหยก ตั้ง ครั้น ได้ ฤกษ์ สองหยก ก็ ให้ อ่องเจ็กเลี้ย นำ กองทัพ
 นาง บ่วงกงจู้ ไป ครั้น ถึง เชิง เขาช่วยตงซัว อ่องเจ็กเลี้ย บอก นาย ทหาร
 รักษา ประตู ว่า ไດได้ ต้อง ให้ เรา ถือ หนังสือ ไป ขอ กองทัพ คงได้ ต้อง
 บดิน คงได้ ต้อง ยก กองทัพ มา ถึง แล้ว ท่าน จง ขึ้น ไป แจ้ง ความ แก่ ไດ
 ได้ ต้อง ให้ ทราบด้วย นาย ทหาร รักษา ประตู เห็น อ่องเจ็กเลี้ย ก็ จำได้ สำคัญ
 ว่า จริง จึง ขึ้น ไป บอก แก่ ไตอูเหมี้ย ตาม คำ อ่องเจ็กเลี้ย ไตอูเหมี้ย ได้
 ฟัง ก็ ดี ใจ รับ ตง ไป รับ ครั้น ถึง ประตู จึง ขึ้น ไป ดู บน เชิง เกิด เห็น ธง
 ยี่ห่อ แม่ทัพ จาฤก ว่า คงได้ ต้อง แล้ว อ่องเจ็กเลี้ย เปน ผู้ นำ กองทัพ มา ก็ สัน
 ความ สง่ ไสย จึง ให้ เปิด ประตู รับ นางบ่วงกงจู้ ซึ่ง ปลดอม เปน คงได้ ต้อง
 ยก กองทัพ มา เห็น ตั้ง นั้น ก็ มี ความ ยินดี คุม ทหาร แด ไพร่ พด ขึ้น ไป
 ไตอูเหมี้ย คอย รับ อยู่ พอ นางบ่วงกงจู้ เข้า มา ไถ่ เห็น มิใช่ คงได้ ต้อง

ก็ ตกใจ กลับตัว จะหนี นางบ่วยกงจู ได้ที่ เอาเกาทัณฑ์ ยัง ถูก คอ
 โลอูเหมี้ย ตาย นาย ทหาร แด่ ไพร่ พด ของ นางบ่วยกงจู ก็ เข้า ไป ได้ ม้า
 พัน พวกโจร ต้ม ตาย เปน อัน มาก พวกโจร ไม่ ทน รั้ว ตัว ก็ แยก หนี กระจัด
 กระจาย ไป นางบ่วยกงจู เห็น ดังนั้น จึง ร้อง ประกาศว่า ถ้า พวกโจร
 ไม่ สู้ รบ ยอม สำนึกผิด โดย ดี่ ผู้ใด อย่า ทำ อันตราย ให้ ได้ ความเดือด
 ร้อน เปน อันชาติ ไพร่ พด พวกโจร เห็น โลอูเหมี้ย ผู้ นาย ตาย แล้ว ได้
 ยิน นางบ่วยกงจู ร้อง ประกาศ ที่ เปน ห่วง บุตร ภรรยา ก็ เข้า ยอม สำนึกผิด
 โดยมาก ที่ ยัง สู้ รบ อยู่ ทหาร นางบ่วยกงจู ก็ ม้า ตาย เสีย แต่ หนี ไป
 ได้ บ้าง นางบ่วยกงจู ก็ ได้ เขาช่วยคงชีวิต โดยง่าย คัด คี่ สะ โลอูเหมี้ย
 ได้ ถึง ไว้ แล้ว ให้ ม้า ใช้ ไป แจก ความ แก่ ช้องหยก ทุก ประการ ช้องหยก
 ตี ใจ นัก ชวน นางกิมฮวยกงจู ยก กองทัพ เข้า ไป ตั้ง อยู่ บนเขาช่วยคงชีวิต จึง
 ปฤกษา นายทหาร ทั้งปวง ว่า บัดนี้ เรา ตี เขาช่วยคงชีวิต ได้ แล้ว ถ้า อัง
 ชัด นายโจร ซึ่ง ตั้ง ตัว เปน คัง ไต้ ช้อง อยู่ เขาโอคิม ชัด รั้ว คง มีความ โกรธ
 ด้วย เปน พวก เดียว กับ โลอูเหมี้ย แล้ว ประการ หนึ่ง เขาช่วยคงชีวิต กับ เขา
 โอคิมชัด อยู่ ใกล้ เคียง กัน ที่ ไหน อังชัด จะ หนึ่ง คง คุม ไพร่ พด ยก
 มา สู้ รบ กับ เรา ๆ คิด ว่า จะ ยก กองทัพ ไป ทำ จัด อังชัด เสีย ท่าน
 ทั้งหลาย จะ เห็น ประการ ไດ นาย ทหาร ทั้งปวง ก็ เห็น ชอบ ด้วย ช้องหยก
 จึง เรียก บัณฑิต มา สั่ง ว่า ท่าน จง คุมทหาร ห้า พัน ยก ไป ตี เขาโอคิมชัด
 จับ อังชัด มา ให้ ได้ บัณฑิต รับ คำ แล้ว คำนั้น ภา ออก มา จัด เล่มียง
 อาหาร แด่ ไพร่ พด พร้อม ยก กองทัพ ไป

ฝ่าย ช้องหยก ตรึก ตรอง ว่า ซึ่ง เรา ให้ บัณฑิต คุม ทหาร ห้า พัน
 ไป ตี เขาโอคิมชัด แต่ ผู้ เดียว การ จะ ไม่ สำเร็จ ดอก กระมัง คิด แล้ว เรียก
 เชียนหยง กับ เป๊จัน มา สั่ง ให้ คุม ทหาร ห้า พัน ยก ไป ช่วย บัณฑิต ตี เขาโอ
 คิมชัด อีก กอง หนึ่ง เชียนหยง กับ เป๊จัน ก็ คำนั้น ภา ออก มา จัด ไพร่ พด แด่
 เล่มียง อาหาร พร้อม รั้ว ไป ถึง กลาง ทาง พบ บัณฑิต ยก กองทัพ กลับ

มา เขียนหยง แม้จน ตาม บันนังเต็ก ๆ บอกว่าที่เขาสือคิมซัวจับตัว
อึ้งซัวซัด นายโจร ได้แล้ว จึง รวบ รวม กองทัพ กันเข้า ยกกลับมาเขา
ฮวยตงซัว แจ้ง ความ ให้ ฮองหยก ทราบ ทุก ประการ ฮองหยก ได้ พัง
ก๊วยนั้ ตั้ง ให้เขา อึ้งซัวซัด ไป ชำ เลี้ยง คัด คัศะ ไล่ ถึง ไว้

เมื่อ ขณะ ฮองหยก ที่ เขาฮวยตงซัว ได้ ให้ บันนังเต็ก คุ่มทหารไป
ที่ เขาสือคิมซัว นั้น ฮองหยก คง อยู่ ที่ เขาฮวยตงซัว จึง หา ตัวฮ่อจกเลี้ย
มา ถาม ว่า ตัว คบ กับ พวกโจร ไป จับ เตี้ยวไทก่ง แด ภรรยา มา บัดนี้
พาไป ไว้ แห่ง ไต ฮ่อจกเลี้ย บอกว่าเมื่อ ไตอูเหมี้ย พาเตี้ยวไทก่งกับ ภรรยา มา
ข้าพเจ้า ไม่ได้มา ด้วย แต่ ได้ยิน ชาวว่า เขา มา ชิง ไว้ ที่ หลังเขา เตี้ยว
จะ อยู่ หรือ เป็น ตาย ประการใด ก็ ไม่ ทราบ ข้าพเจ้า จะ ขอ ไป สืบ ดู ก่อน
พูด แล้ว ก็ คำนิบ ตา ออก มา ตรง ไป หลัง เขา พบ ชาย ผู้หนึ่ง ชื่อ หลี่ปิ่น ฮ่อ
จกเลี้ย ถาม ว่า ไตอูเหมี้ยไป จับ เตี้ยวไทก่ง แด ภรรยา มา ชิง ไว้ เตี้ยว
ไป ช้าง ไหน หรือ ยัง อยู่ ท่าน แม่ทัพ หยาก จะ ทราบ หลี่ปิ่น บอกว่า
เตี้ยวไทก่ง กับ ภรรยา ข้าพเจ้า เคย รักรักษา ไว้ มิ ได้ เป็น อันตราย ยัง ปกคิ
อยู่ จึง ไป แจ้ง ความ แก่ท่าน แม่ทัพ เกิด ฮ่อจกเลี้ย ได้ พัง กั้ ดีใจ กลับ
มา แจ้ง ให้ ฮองหยก ทราบ ฮองหยก มี ความ ยินดี ชวน เตี้ยวจื่อเหลง นาง
กิมฮวยกงจู้ นางม้วยกงจู้ ไป หา เตี้ยวไทก่ง ให้ ฮ่อจกเลี้ย นำไป

ฝ่าย เตี้ยวไทก่ง กับ ภรรยา ตั้ง แต่ ไตอูเหมี้ย นายโจร จับ มา ได้
ตกใจ เป็น อัน มาก หมายถึง ว่า ไตอูเหมี้ย คง ชำ เลี้ยง ครั้น ไตอูเหมี้ย
ไม่ฆ่าเขา ชิง ไว้ ก็ ค่อย คดตาย ทุกข์ แต่ วิตก ถึง เตี้ยวจื่อเหลง แด นางเคี้ย
เซี่ยเจียะ ทุก วัน ทุกเวลา มิ ได้ ขาด หลี่ปิ่น ซึ่ง เป็น ผู้คุม มี ความ เมตตา
ด้วย เห็น ว่า เตี้ยวไทก่ง กับ ภรรยา ชะรา แล้ว ก็ เคย รักรักษา ไว้ มิ ให้ อันตราย
เตี้ยวไทก่ง กับ ภรรยา ค่อย มี ความ สุข ครั้น รู้ ว่า มี กองทัพ ยก มา ที่
เขาฮวยตงซัว ได้ ฆ่า ไตอูเหมี้ย ตาย ก็นั้น ความ ยินดี คิด ว่า ครั้น นี้ เห็น จะ
ได้ กลับ ไป บ้าน พอ หลี่ปิ่น มา บอก ว่า ท่าน แม่ทัพ ซึ่ง ยก มา ที่ เขาฮวย

คงชั่วได้ ให้ อ้อจกเลี้ย มา ถาม ถึง ท่าน ไม่ทราบ ว่า ดี แด ร้าย เดียว
 ไทก่ง กับ ภรรยา ก็ ตกใจ คิด ว่า แม่ทัพ จะเป็น พวก อ้อจกเลี้ย ดอก กระม้ง
 มี ความ วิศก เป็น อัน มาก ครั้น อ้อจกเลี้ย กับ เดียจ้อเหลง แด นางกิมฮวยกงจี้
 นางบ่วยกงจี้ ไป ถึง เดียวไทก่ง กับ ภรรยา เห็น อ้อจกเลี้ย แด เดียจ้อเหลง
 ก็ จำ ได้ จึง ออก ไป ต้อนรับ อ้อจกเลี้ย กับ เดียจ้อเหลง นาง กิมฮวยกงจี้
 นาง บ่วยกงจี้ คำนิม ตาม ธรรมเนียมแล้ว เชิญ เดียวไทก่ง กับ ภรรยา กลับ
 มา ที่ พัก หลับ นัย ตาม ไป ด้วย อ้อจกเลี้ย จิต ก็ ให้ เดียวไทก่ง กับ ภรรยา
 นั่ง โดย สมควร ต่างคน ได้ ถาม ถึง ความ ทุกข์ ยาก ซึ่ง จาก กัน ไป แด
 เฒ่า ความ ให้ ฟัง ทุก ประการ อ้อจกเลี้ย กับ เดียจ้อเหลง ถาม เดียวไทก่ง ว่า
 นาง เดียเซี้ยเจี้ยะ ไป อยู่ แห่งใด เฒ่า เดียวไทก่ง บอกว่า นางเดียเซี้ยเจี้ยะนั้น
 เมื่อ พวกโจร ไป ปล้น บ้าน จับเรา กับ ภรรยา มา ได้ นางเดียเซี้ยเจี้ยะ กับ
 บ่าว หมึง คน หนึ่ง พา กัน หนี ไป ไม่ได้ ชาว คราว เถย จะ เป็น อย่างไร ก็
 ไม่รู้ เรา กับ ภรรยา วิศก ทุกข์ ร้อน เป็น อัน มาก แหม จะ ถึง แก่ ความ
 ตาย เสีย แล้ว นี่ หาก ว่า หลับ นัย มี ใจ กระณา ช่วย อุปถัมภ์ จึง ยัง มี ชีวิต
 อยู่ เดียจ้อเหลง ได้ ฟัง จึง ว่า เมื่อ ข้าพเจ้า กลับ มา ถึง บ้าน เห็น เพดาน
 ใหม่ เข้า เรือน ต้น จึง สืบ ถาม รู้ ความ ว่า อ้อจกเลี้ย คบ คิด กับ พวกโจร
 ไป ปล้น บ้าน จับ เขา บิดา มารดา แด น้อง หมึง มา ข้าพเจ้า จึง คิด กับ ท่าน
 แม่ทัพ ทำ เรื่อง ราว ถ้าว โทะษ อ้อจกเลี้ย ไป ยื่น ต่อ ชกเหลง ผู้ ดำ เจริญ ราชการ
 เมือง กวางตุ้ง แต่ ซึ่ง นางเดียเซี้ยเจี้ยะ หนี ได้ ข้าพเจ้า ไม่รู้ เลย จึง มิ ได้
 สืบข่าว พุด แด ก็ เฒ่า ความ ซึ่ง อ้อจกเลี้ย ไป ยื่น เรื่อง ราว ชกเหลง พาด
 เขา ตัว จำ ชั่ง ไว้ จน อ้อจกเลี้ย พา พวกโจร ไป จับ จะฆ่า เสีย นางบ่วย
 กงจี้ มา ช่วย จึง พ้น จาก อันตราย แด นางกิมฮวยกงจี้ นางบ่วย กงจี้ ยก
 กองทัพ มา ตี เมือง กวางตุ้ง แก่ อ้อจกเลี้ย ออก จาก โทะษ ได้ จึง ยก กองทัพ
 มา ตี เขาช่วยคงชั่ว ให้ บิดา มารดา ฟัง ทุกข์ ประการ เดียวไทก่ง กับ ภรรยา
 เห็น นางกิมฮวยกงจี้ นางบ่วยกงจี้ รูป ร้าง งาม จึง ถาม ว่า ท่าน ทั้งสองเป็น

ภรรยา ผู้ใดเล่า เคยเจอเหตุ บอกว่าเป็น ภรรยาท่านแม่ทัพ คนนั้นชื่อ
 กิมฮวยกงจี้ เป็นใหญ่อยู่ในเขาเกียกยเนี้ย คนนั้นชื่อ บ่วยกงจี้ เป็นใหญ่
 อยู่ที่เขาเทียนเม้งซิว เพราะอำนาจท่านทั้งสอง ฮองหยกจึงพัวพันไป แต่
 ได้มาช่วยบิดามารดาให้พ้นจากความทุกข์ เคี้ยวไท่ท่งกับภรรยาได้ฟัง
 ก็ยินดี ตกมาจับมือขอบคุณนางทั้งสอง แล้วก็นั่งลงตั้งเก้าอี้ พูดยก
 นางกิมฮวยกงจี้ นางบ่วยกงจี้ ว่า บุตรหญิงของเรา หาบุญวาสนาไม่ หาย
 สูญไปมิได้มา เป็นเพื่อนท่าน ถ้าอยู่พร้อมกันแล้วจะดีทีเดียว คง
 แต่นี้ไปเราจะขอเอาท่านทั้งสองเป็นบุตรด้วยมีคุณต่อเรา มันภายนอก
 ถ้าพบนางเคี้ยเซี้ยเจี้ยะ จงนับถือรักใคร่ให้เหมือนพี่น้องร่วมครรภ์
 กันเถิด นางกิมฮวยกงจี้ นางบ่วยกงจี้ ได้ฟังจึงว่าท่านเป็นบิดามารดา
 ของนางเคี้ยเซี้ยเจี้ยะก็เหมือนเป็นบิดามารดาข้าพเจ้าทั้งสอง ด้วยนาง
 เคี้ยเซี้ยเจี้ยะเป็นภรรยาเดิมของฮองหยก ข้าพเจ้ายอมให้เป็นภรรยา
 ใหญ่ ข้าพเจ้าทั้งสองเป็นภรรยา รองลงมา มันพบปะกันเข้าจะ
 รักใคร่ให้เหมือนพี่น้องมิได้รังเกียจ ท่านทั้งสองอย่าวิตกเลย ครั้น
 พุดจาสนทนากันด้วยข้อความต่าง ๆ แล้ว ฮองหยกให้จัดโต๊ะแ
 ลูกรามาเลี้ยง จึงเรียกหัดบั้นเข้ากินด้วย ฮองหยกพูดกับหัดบั้นว่า
 ท่านมีความกรุณาแก่บิดามารดาของภรรยาเรา ช่วยอุปถัมภ์เลี้ยง
 ไว้จึงไม่เป็นอันตรายแก่ชีวิตนั้นคุณของท่านมีมาก ถ้าทุกซักรอน
 ไปภายนอก มันพอเราช่วยได้เราจะช่วยตามสติกำลัง หัดบั้นได้
 ฟังมีความยินดีตกขันคำนับรับคำ ครั้นกินโต๊ะเสร็จแล้ว ฮองหยก
 จัดที่ให้เคี้ยวไท่ท่งกับภรรยาพักโดยสมควร แต่หัดบั้นคำนับลากลับ
 มาที่อยู่ ครั้นรุ่งขึ้นเช้า ฮองหยกสั่งนายทหารทั้งหลาย ให้แยกย้าย
 กันชำระไพร่พลพวกโจรทั้งสองตำบล ถ้าได้ความว่าเป็นราษฎรชาว
 บ้านพวกโจรจับเอามาสักไม่ได้ จึงต้องประพาศเป็นโจรก็ว่ากล่าว
 สั่งสอนโดยยุติธรรม ให้ละการชั่วเสียแล้วปล่อยตัวไป มันได้

ความว่าไพร่พล พวกโจร คน ไต^๕ ใจ เป็นโจร เทียวคี่ ปล้น บ้านเรือนราษฎร
แต่ ผู้เดินทาง ให้ ได้ ความ เดือดร้อน เห็น ว่า จะ สั่ง สอน ไม่ ได้ ด้วย
นี้ได้ย เป็นพาดแท^๕ จึง ให้ ฆ่า เลี้ย แต่ ส่อจกเลี้ย นั้น สองหยก เห็น ว่า
เป็น คน โง่ เซลา ซึ่ง มา เข้า อยู่ กับ พวกโจร เพราะ การ จำ เป็น จึง หา
คัว ส่อจกเลี้ย มา แล้ว พุด ว่า ข้อ ที่ คัว ทำ ความ ผิด มา แต่ เดิม นั้น บัด^๕ นี้
ได้ อาษา นำ กองทัพ เรา เข้า ไป จึง คี่ เขา ช่วยตงซัว แต่ เขา โอคิมซัว ได้ โดย
ง่าย เป็น ความ ชอบ ดบ ดัง ความผิด เลี้ย คัว จง พา มารดา กับ บุตร^๕
ภรรยา แต่ บ่าว ไพร่ กลับ ไป อยู่ บ้าน เดิม เกิด ด้วย พวก ที่ หา กิน ใน
ทาง ความ เหน่า นั้น ไต^๕ เหมือน จับ มา ฆ่า เลี้ย ดั้น แล้ว เห็น จะ ไม่มี
ผู้ ไตรบ กวน ค่อ ไป ดอก ทั้ง^๕ แท^๕นี้ ไป คัว จง กลับ ใจ เลี้ย อย่า ประพฤคี่
การ ชั่ว เหมือน แต่ ก่อน จึง จะ อยู่ เย็น เป็นสุข ประการ หนึ่ง ซึ่ง คัว ได้
ทุก^๕ ข^๕ลำบาก ทั้ง^๕ เพราะ ความ อิจดา เตียวไทกอง เป็น ต้น เหตุ ไม่ ใช่ หรือ
อัน การ อิจดา พยาบาท ถ้า มี อยู่ ใน ดันดาน ผู้ ไต^๕ มาก แล้ว ก็ มัก ก่อ ให้
เกิด ความ ร้อน ต่าง ๆ ส่อจกเลี้ย ได้ พัง คิดถึง ความ หลั่ง^๕ ชน มา ก็ ร้อง ให้
จึง ว่า ทั้ง^๕ แท^๕นี้ ไป ฆ่า เจ้า ไม่ ประพฤคี่ การ ชั่ว เป็น อัน ซา พุด แล้ว
ก็ คำนับ ตา สองหยก พา ครอบครัว กลับ ไป อยู่ บ้าน เดิม

ฝ่าย สองหยก ครัน จิต การ เรียบ ร้อย แล้ว จึง ปรึกษา นางกิมฮวย
กงจู นางบ่วยกงจู ผู้ ภรรยา ว่า บัด^๕นี้ เรา ก็ คี่ เขา ช่วยตงซัว แต่ เขา โอคิมซัว
ได้ จับ ไต^๕เหมือน กับ อั้งซัวซัด นาย โจร ฆ่า เลี้ย แล้ว พวก ไพร่พล โจร
เถา เรา ก็ ปราบ ปราบ รวบคาบ เป็น ประคิ ทั้ง^๕สอง คำบด ราษฎร ใน แขวง
นี้ ค่อย มี ความ สุข ยัง แต่ พวกโจร คำบด นำ เนี้ย แต่ คำบด เจี้ยเถา สอง
แห่ง^๕ นี้ ก็ ได้ ยิน ชาว ว่า เทียวคี่ ปล้น บ้านเรือน ราษฎร แต่ ลูก คำ วานิช อยู่
เนื่อง ๆ เรา คิด ว่า ไหน ๆ ได้ ยก กองทัพ มา ถึง^๕นี้ แล้ว จะ เคย ไป
ปราบปราม พวกโจร สอง คำบด เลี้ย ให้ รวบคาบ เจ้า ทั้ง^๕สอง จะ เห็น อย่าง
ไร นางกิมฮวยกงจู นางบ่วยกงจู ได้ พัง จึง ว่า ซึ่ง ท่าน คิด^๕นี้ ก็ ชอบ แล้ว

แต่ ต้อง มี หนึ่งลื้อ บอก สิ่ง ค่ะ นายโจร ทั้ง สอง แด่แจ้ง ข้อ ความ เข้า ไป
เมือง กวางตุ้ง ให้ ไตเอี้ยว ทราบ เสีย ก่อน คอบ หนึ่งลื้อ ออก มา ประการ
ใด จึง ค่อย ทำตาม นั้น แดเห็น จะ ดี เมื่อ ขั้ว ขวาง สิ่ง ไร ไตเอี้ยว จะ
ได้ เป็น ชูระ ฮองหยก ไตพัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง แด่ง หนึ่งลื้อ ฉบับหนึ่ง
มีความ ว่า ข้าพเจ้า ฮองหยก กับ นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้ ขอ คำนิบ
มา ยัง ท่าน ชุนปู้ ผู้ ว่า การ ใน เมืองกวางตุ้ง ให้ ทราบ ด้วย ข้าพเจ้า อาษา
มา ปราบ โจร เขาช่วยคงชั่ว สำเร็จ แล้ว ข้าพเจ้า เคย ที่ เขาโศกิมชั่ว ได้
จับ ไตเอี้ยว แด่ อั้งชั่วชั๊ต นายโจร ทั้งสอง คำบด น้าเสีย สิ่ง ค่ะ มา ให้ ท่าน
แต่ บัดนี้ ข้าพเจ้า แจ้ง ความ ว่า ที่ คำบด น้าเสีย แด่ คำบด เจี้ยเถา ก็ มี พวก โจร
คง อยู่ มาก เทียว ที่ ปล้น บ้าน เว้น ราชฏู แด่ ลูกค้า วานิช ผู้ เดิน ทาง
ให้ได้ ความ เดือดร้อน ข้าพเจ้า กับ นาย ทหาร ทั้งปวง คิด พร้อม ใจ กัน
ว่า จะ ขออาษา ท่านยก กองทัพ เลย ไป กำจัด พวกโจร ที่ คำบด น้าเสีย แด่
คำบด เจี้ยเถา เสีย ให้ สิ้น ถ้า เสีย นาม แผ่นดิน ราบ คาบ แล้ว ราชฏู
ทั้งหลาย จะได้ เป็น คู่ชอ สมาย ทั้งกัน ข้าพเจ้า ทั้งปวง คิด ดังนี้ ท่าน จะ เห็น
ควร อย่าง ไร จึง มี หนึ่งลื้อ คอบ ออก ไป ให้แจ้ง จะได้ ปฏิบัติ ตาม
ครั้น แด่ง หนึ่งลื้อ แล้ว เข้า ผนึก เรียก คันทรง มา ตั้ง ว่า ท่าน จง เอา ค่ะ
ไตเอี้ยว กับ ค่ะ อั้งชั่วชั๊ต แด่ หนึ่งลื้อ น เข้า ไป ให้ ไตเอี้ยว ณ เมือง
กวางตุ้ง คันทรง รับ หนึ่งลื้อ แล้ว คำนิบ ถา ออก มา จัด เต็มยั้ง อาหาร
แด่ บ่าวไพร่ พอ ส้มควร ออก จาก เขา ช่วยคงชั่ว ตรง ไป เมืองกวางตุ้ง

ขณะ นั้น พอ ศัหวงวน นายโจร ซึ่ง คง อยู่ ปลตาย เขตแดน เมือง
หวดง ยกกองทัพ มา ตีเมืองกัจิ๋ว เจ้า เมือง กรมการ บอก หนึ่งลื้อ เข้า ไป
กราบ ทูล พระเจ้านั้น แด่ ย่องเตี ๆ มี หนึ่งลื้อ รับ สิ่ง ออก มา ให้ ไตเอี้ยว คุณ
ทหาร เมืองกวางตุ้ง ยก ไป ช่วย รักษา เมืองกัจิ๋ว ได้ อย่า ให้ เป็น อันตราย
แก่ พวกโจร ไตเอี้ยว แจ้ง ใน หนึ่งลื้อ ก็ คุณ ทหาร ยก ไป ตาม รับสิ่ง ครั้น

คันเหิง มาถึง เมืองกวางตุ้ง จึง นำ หนังสือ กับ ศักระ นายโจรทั้งสอง ไป
 ส่งให้ ขุนนาง พนักงาน ด้วยเข้าใจว่า ไตเอี้ยว ยังดูแลราชการ อยู่
 ขุนนาง พนักงาน รับ หนังสือ แด่ ศักระ นายโจร ทั้งสอง แด้ว ก็ ไป ส่ง ให้ แก่
 ชกเหิง ๆ เห็น ศักระ นายโจร ทั้งสอง ก็ เบิก ผนึก หนังสือ ออกอ่าน แจ้งความ
 แด้ว ก็ตกใจ จึง คิด ว่า คราวนี้ สองหยก กับ นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้
 ปราม ปราม พวกโจร สำเร็จ ได้ ถึง สอง ตำบล มีความ ชอบ ใน แผ่นดิน
 มาก ความ แค้น ของ เรา ยัง ไม่ได้ ทำตอบ แทน สองหยก แด่ นางกิมฮวย
 กงจู้ นางบ่วยกงจู้ ให้ สัมคั่น เลย ถ้า เรา จะ หนึ่ง เลี้ยวหรือ มี หนังสือ ตอบ ออก
 ไปยอม ให้มัน ยกกองทัพ ไป ปราม ปราม โจร ตำบล น้ำเนี้ย แด่ ตำบล เจี้ยเกา
 อีกเด้า มัน ทำการ สำเร็จ กลับ มา ก็ยัง จะ มีความ ชอบ มากขึ้น ถ้า
 พระเจ้านั้นจะต้องได้ทรงทราบ คง จะ ชม เติง ตั้งแต่ง ให้เป็นขุนนางมี ยศศักดิ์
 ความ ของ เรา เห็น จะ แก่ แค้น ทดแทน ไม่ได้ ประการ หนึ่ง มัน พระเจ้า
 แผ่นดิน ทรง ชม เติง มัน ขึ้น แด้ว ที่ ไหน มัน จะ หนึ่ง ความ เสีย เรา ทำกับ
 มัน ไว้ อย่างไร คง ว่า กล่าว ขึ้น ตัวเราจะไม่ พ้น ความ ผิด จะต้อง
 คัด เสีย อย่า ให้ มัน มีความ ดี ใน แผ่นดิน ต่อ ไป ได้ เรา จึง จะ ไม่มีเดียน
 ลัทธิ คิด แด้ว เรียก กรมการ คน สันท มา ปรึกษาว่า ซึ่ง สองหยก มี
 หนังสือ เข้า มา ว่า จะ อาษา ไป กำจัด พวก โจร ตำบล น้ำเนี้ย แด่ ตำบล เจี้ยเกา
 ถ้า การ สัมความ ปรามณา สองหยก มี มีความ ชอบ มากขึ้น หรือ เรา คิด
 ไว้ว่า จะ ทำร้าย สองหยกนั้น เห็น จะ ทำ ไม่ได้ จะ คิด อย่างไร อย่า ให้
 สองหยก ทำการ สำเร็จ กรมการ คน สันท ได้ พัง จึง ว่า ซึ่ง จะ คัดกำจัด
 สองหยก เสีย นั้น ไม่ยาก ด้วย สองหยก คิด การ ตลอดจน ได้ ครั้งนี้ ก็ เพราะ
 อาไศรย กำจัด ไตเอี้ยว ช่วย ส่ง เสริมยังอาหาร มัน หา ไม่ที่ ไหน สองหยก
 จะ ทำการ สำเร็จ บัดนี้ ไตเอี้ยว ไม่ อยู่ ราชการ บ้าน เมือง เป็น สิทธิ แก่
 ท่าน ถ้า ท่าน จะ คัด กำจัด สองหยก แด้ว จงมี หนังสือ ไปถึง หลี่เซียง
 แด่ คันอื่น ซึ่ง ไตเอี้ยว คงเป็น กอง ถ้าเตียง สำหรับ ส่งเสริมยัง กองทัพสองหยก

ให้เด็ก การ ส่ง เสี่ยง เสีย แล้ว มี หนังสือ ไป ถึง ฮองหยก อีกฉบับหนึ่ง
แกลัง คิเคียน ว่า กล่าว ให้ ฮองหยก โกรธ ที่ ไหน ฮองหยก จะ คิด การ ต่อ
ไปได้ คง เด็ก ทัพ กลับ ไป เขาเกียกยูเหนียน เปน แน่ ชกเหง ได้ ฟัง ก็ เห็น
ชอบ ด้วย จึง มี หนังสือ ไป ถึง หล่เองเลียง ตันอื่น ให้ เด็ก การ ส่ง เสี่ยง
กองทัพ ฮองหยก เสีย ตาม คำกรมการ คน ดันทิท แล้ว แต่ง หนังสือ ไป
ถึง ฮองหยก ฉบับหนึ่ง มีความ ว่า ซึ่ง ฮองหยก อาษา มา ปราบ ปราบ

พวกโจร เขาฮวยตงซัว เขาโอคิมซัว สำเร็จ ก็ เปน ความชอบ ส้ม ถานาคักคิอยู่
แล้ว เหตุ ไฉน จึง มี ใจ กำเริบ ใหญ่ ไต นักบงอาจ มา ขันรับอาษา จะ ไป กำจั
พวกโจร คำบด อื่น อีกเล่า เรา เห็น ว่า การ เรื่อง นี้ ไม่มี ผู้ใด ใช้ ส้อย
ที่ ตัว จะ คิด ทำ เอาเอง ตาม คำเอา ใจ นั้น ไม่ ชอบ ประการ หนึ่ง ซึ่ง ตัว
ว่า พวกโจร คำบด นำเหนียน แด คำบด เจี้ยเถา เทียว ปล้น บ้านเรือน ราษฎร แด ผู้
เดินทาง ให้ ได้ ความเดือด ร้อน นั้น ก็ ยัง ไม่มี ผู้ใด มา ร้อง ฟ้อง ว่า กล่าว
แก่เรา เปน ผู้ใหญ่ ตัว เปน แต่ ผู้ น้อย มี หนังสือ เข้า มา ว่า จะ ยกกองทัพ
ไป ปราบ ปราบ พวกโจร สองคำบด เห็น ผิด อยู่ หรือ ตัว แกลัง คิด อุบาย
จะ ไป ทำร้าย ราษฎร ให้ ได้ ความเดือด ร้อน ดอก กระมั่ง เรายัง ไม่ เห็น
ด้วย ครั้น เขียน หนังสือ แล้ว เข้า ผู้นัก มอม ให้ คืนหลง กลับ ไป

ฝ่ายคืนหลง ตั้งแต่ ส่ง หนังสือ กับ คีระนาย โจรทั้งสอง ให้ ขุนนางพนัก
งาน แล้ว คอย รับ หนังสือ ตอบ อยู่ รู้ ความ ว่า ไตเอี้ยว ไป ราชการ ทัพ ยัง
ไม่ กลับ มา การ บ้านเมืองชกเหง เปน ผู้ ว่า กล่าว ก็ ตก ใจ คิด ว่า ซึ่ง นายเรา
อาษา แผ่นดิน ครั้ง นี้ เห็น จะ บวยการ เสีย เปตา แล้ว ด้วย ไตเอี้ยว ไม่ อยู่
ที่ ไหน ชกเหง จะ เสนอ ความ ชอบ ให้ กลับ จะ กลับ กลาย เปน ความ ผิด
เสีย อีก เพราะชกเหง อาษาฏู บาด หมาย กับ นายเรา มาก คง หา โทษ
ได้ ให้ต่าง ๆ แต่ตัวรัก ครอบ อยู่ ดังนั้น ไม่ สบาย ใจ เลย พอ ได้ หนังสือ
ตอบ ก็ รับ ออกจาก เมืองกวางคัง ไป ถึง กตางทาง พบ หล่เองเลียง ตันอื่น ๆ
จึงเล่า ความ ซึ่ง ชกเหง มี หนังสือ มา ให้ เด็ก การ ส่ง เสี่ยง กองทัพ ฮองหยก

เสีย ให้ คนเหตง ทราบ คนเหตง ได้ พัง ก็ ตก ใจ ถ้า หลั่งเองเลี้ยง คนอื่น แล้ว
 รับ ไป ถึง เขาช่วยคงชั่ว แจ้ง ความ ซึ่ง เข้า ไป ใน เมือง กวางคง ไม่พบ
 ไตเอี้ยว แด หลั่งเองเลี้ยง คนอื่น บอก ให้ ช้องหยก นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้
 พัง ทุกประการ แล้ว ตั้ง หนังสือ ตอบ ให้ ช้องหยก นางกิมฮวยกงจู้ นาง
 บ่วยกงจู้ ได้ พัง คนเหตง บอก ก็ โกรธชกเห จึง เปิด ผนึก หนังสือออก อ่าน
 รู้ ความ แล้ว ก็ ยิง มี ความ โกรธ เปน อันมาก ฉีก หนังสือ ทั้ง เสีย พากัน คำชก
 เห ด้วย คำ หยาบ ต่าง ๆ แล้ว ช้องหยกพูดกับ นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วย
 กงจู้ แด นายทหาร ทั้งหลาย ว่า เรา ตั้ง ใจ ทำการ อาษา เพราะ กระตัญญู
 ต่อ พระมหากษัตริย์ ปรากฏา จะ ปรากฏ เลียน หนาม แผ่นดิน ให้ ราบคาบ
 ราษฎร จึง จะ อยู่เย็น เปน สุข ชกเห มัน กลับ ตีเคียน เรา ว่า ไม่ดี อีกเล่า
 เพราะ มัน เปน กังฉิน มี ไต คิด ถึง คุณ พระเจ้า แผ่นดิน ซึ่ง ทรง ชูบเลี้ยง มัน
 จึง แดถึง ทำการ ดังนี้ ครั้น จะมี หนังสือ ตอบ เข้า ไป ที่ ไหน มัน จะ เชื้อ พัง
 คง บ่วยการ เปด่า อย่า ตอบ เข้า ไป เลย คอย ไตเอี้ยว กลับ มา จึง คิด อ่าน
 กัน เห็น จะ ดี กว่า นาง กิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้ แด นายทหาร ทั้งปวง ได้ พัง
 ช้องหยก ว่า ก็ เห็น ชอบ ด้วย นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้ จึง ว่า ถ้า
 กระนั้น เรา จะ มา หนึ่ง อยู่ ที่ นี้ ทำไม กลับ ไป เขาเกียกหยเนย มี ดี หรือ ช้องหยก
 แด นาย ทหารทั้งปวง เห็น ชอบ พร้อม กัน ช้องหยก จึง ให้ เอา เพลิงเผา ที่
 อยู่ พวกโจร เสีย ทั้งสอง ตำบล เพราะ ปรากฏา จะ ไม่ ให้ คน ร้าย เข้า
 อาไศรย ต่อ ไป ได้ แด้วยกกองทัพ กลับ ไป เขาเกียกหยเนย ครั้น ถึง
 ช้องหยก กับ นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้ ก็ จัด ที่ ให้ เคี้ยวไทกั๋ง แดภรรยา
 อยู่ เปน คู่ ด้บาย แล้ว ให้ บำเหน็จรางวัล แก่ นายทหาร แด ไพร่พล โดย
 สมควร ช้องหยกจึงเรียก บันนึ่งเต็ก คนเหตง นาย ทหาร ของบ่วยเอง มาตั้ง ว่า
 ท่าน ทั้งสอง จงคุม ไพร่พล กลับ ไป เขาเทียนเบ๊ซัว บอก บ่วยเอง ว่า เรา ให้กลับ
 ไป ต่อเมื่อ ไต มี การ คึก ดังครามขึ้น เรา ให้ ไป บอกจึง ยก มา ช่วย
 พุด แล้ว จัด เงินทอง เข้า ของ ฝาก ไป ให้ บ่วยเอง จักถึง เปน อันมาก บันนึ่ง

เด็ก คันเหลง รับ คำ แลรับเงิน ทอง สิ่ง ของ ทั้งปวง แล้ว คำนับ ถา พา
ไฟร์ พด กลับ ไป เขาเทียนเบ๊ซัว ครั้น ถึง ก็ แจ้ง ความ แก่ บ่วยเอง จุกคัง
ทุก ประการ แล้ว เอา เงิน ทอง กับ สิ่ง ของ ซึ่ง ฮองหยก ฝาก มา ให้ แก่
บ่วยเอง แด จุกคัง บ่วยเอง จุกคัง ได้ ฟัง ก็ มี ความ ยินดี รับ เอา เงินทอง
ของ ทั้งปวง ไว้ แล้ว แจก ให้ นาย ทหาร แด ไฟร์พด ตาม ความ ชอบ

ฝ่าย ฮองหยก ตั้งแต่ กลับ มาถึง เขาเกียกยูเหนียน ก็ ไม่ มี ความ สุขสบาย
ด้วย คิด ถึง บิดามารดา เวลา วัน หนึ่ง ฮองหยก พด กับนางกิมฮวยกงจู้ นาง
บ่วยกงจู้ ว่า แต่เรา ออกจาก บ้าน มา ก็ ช้า นาน ประมาณ ต้อง มี เด็ด แล้ว
บ้าน น บิดา มารดา จะ มี คอย นึก หรือ ครั้น เห็น เรา หาย ไป คง มี ความ
วิตก ทุกข์ ร้อน มาก เรา คิด ว่า จะ ถา เจ้า ทั้งสอง ไป เยี่ยม เยือน ดู สักครั้ง
หนึ่ง ถ้า เปน สุข อยู่ เรา จึง จะ กลับ มา นางกิมฮวยกงจู้ นางบ่วยกงจู้ ตอบ
ว่า ซึ่ง ท่าน คิด จะ ไป เยี่ยม บิดา มารดา ก็ ควร แล้ว แต่ ข้าพเจ้า เห็น ว่า ยัง
ขัด อยู่ ด้วย ชกเหง ผู้ ตำรวจ ราชการ เมืองกวางคัง เปน ตักร กัน ถ้า มัน
รู้ ว่า ท่าน กลับ ไป บ้าน รอฮวยคัง ก็ จะ หา เหตุ ได้ ให้ มัน มี ฉนั้น มันคง
คิด อุบาย ใช้ ทหาร ลอบ ไป ทำร้าย ท่าน เปน แน่ ท่าน อย่า เพ้อ ไป เลย
ต่อ เมื่อ ได้ ไต่เอี่ยว กลับ มา ว่า ราชการ ใน เมืองกวางคัง แล้ว เรา จึง อาษา
ไป ปราม ปราม พวกโจร ค้าบด น้ำเนี้ย แด ค้าบด เจี้ยเถาเลี้ย ให้ รวบรวม การ
ตำรวจ มา ไต่เอี่ยว คง เสนอ ความ ชอบ ให้ ถ้า ท่าน ได้ เปน ขุนนาง มียศศักดิ์
ชั้น แล้ว นั้น แด เห็น ว่า ชกเหง จะ ไม่ อาจ คิด ทำร้าย ซึ่ง ข้าพเจ้า พด
น รอ ท่าน จง ระวัง ระวัง ดูเถิด ใช้ ข้าพเจ้า ขัด ขวาง หน่วง หน่วง ไว้ นั้น
หา มี ได้ เปน ความ จริง ดังนี้ ฮองหยก ได้ ฟัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง จด
อยู่ ยัง ไม่ กลับ ไป บ้าน

ฝ่าย นางเคี้ยเซี่ยเจี้ยบะคร เคี้ยวไทกั๋ง ซึ่ง ฮองหยก หนี ไว้ นั้น ครั้น
เมื่อ วัน พวกโจร มา ปล้น บ้าน กำลั๋ง ตก โจร ฉวยห่อผ้า ได้ ห่อ หนึ่ง หนึ่ง ลง จาก
เรือน เดิน ผิด ทาง ไป ด้วย เปน เวลา กลาง ค่ำ พลัด ตก ลง ใน ปลัก กระบือ

ก็เลยซ่อนตัวอยู่ในปลักกระมือนั้น แต่ไปตรงบ้านของตัวเห็นแสงเพลิงสว่าง จึงคิดว่าชะรอยพวกโจรเอาเพลิงเผาเอาเรือนเสียมั่นคง บิดามารดาจะเป็นอย่างไรก็ไม่รู้ คิดพลากร้องให้พลากรไม่ได้หลับนอนจนสว่าง ครั้นเวลารุ่งเช้ารู้ว่าพวกโจรไปหมดแล้ว จึงขึ้นจากปลักกอดับมาบ้าน เห็นเพลิงไหม้เอาเรือนเสียสิ้น ยังเหลือแต่โรงเด็กหลังหนึ่งก็เข้าไปดูไม่เห็นมีสิ่งใด บิดามารดาแต่ว่าไฟก็หายไปหมด จึงคิดว่าบิดามารดาเราโจรจะจับไปหรือหนีได้ก็ไม่รู้ ทำอย่างไรจะได้ทราบแน่ จึงลงจากเรือนเดินมาปรากฏาจะดับถามชาวบ้านให้รู้ความ พอเดินมาถึงคูข้างเรือนได้ยินเสียงคนร้องให้ก็ลงไปดู เห็นนางชีวแซคนใช้นั่งแช่น้ำอยู่ ก็ร้องเรียกว่าพวกโจรพากันไปหมดแล้วจงขึ้นมาเถิด นางชีวแซได้ยินเงยหน้าขึ้นดู เห็นนางเคี้ยเซี้ยเจี้ยะผู้ชายก็ตกใจ จึงบอกว่าข้าพเจ้าขึ้นไม่ได้ด้วยแช่น้ำอยู่ยังรุ่งเป็นเหน็บชาทั้งตัว นางเคี้ยเซี้ยเจี้ยะได้ฟังก็ลงไปพยุคนางชีวแซขึ้นมา แล้วถามว่าท่านรู้ว่าบิดามารดาเราเป็นอย่างไรบ้าง นางชีวแซบอกว่า เมื่อขณะโจรมาปล้นบ้านกำลังหลับนอนกัน ข้าพเจ้าหาท่านไม่พบก็ตกใจ จึงหนีลงมาจากเรือนแอบดูอยู่ข้างคูในประตูหนึ่ง เห็นพวกโจรจับบิดามารดาท่านมัดมือจนมา ข้าพเจ้ามีความสงสัยจึงร้องเรียกให้ชาวบ้านช่วย พวกโจรมีความโกรธผลักข้าพเจ้าตกลงในคู เตะขมู้น้ำในคูมีอยู่จึงไม่ตาย นางเคี้ยเซี้ยเจี้ยะได้ฟังก็ร้องให้คิดถึงบิดามารดาเป็นอันมาก นางชีวแซเห็นดังนั้นจึงว่าท่านจะมาเศร้าโศกอยู่อย่างนี้ไม่ได้ ถ้าพวกโจรกลับมาอีก แม้พบเข้าจะพากันเป็นอันตราย จึงหนีไปให้พันไทยรักษาชีวิตไว้ก่อนไปข้างหน้าถ้าพบฮ่องหยกแต่เจี้ยจ้อเหลง จะได้คิดกันแก้แค้นพวกโจร นางเคี้ยเซี้ยเจี้ยะได้ฟังก็เห็นชอบด้วย จึงถามว่าเราจะพากันไปอยู่ที่ไหนดี นางชีวแซว่าจะไปอยู่ที่อื่นก็ได้ แต่ไม่เหมือนนอนไปอยู่บ้าน

อึ้งซ้อแจ บิดา ฮองหยก เพราะ ข้าพเจ้า เห็น ว่าฮองหยก ไปเยี่ยม ญาติ กัดับ
 มา จะได้พบ กัน ที่ นั้น ที่ เคี้ยว นาง เคี้ยซ็ยเจ๊ะ ได้ฟัง ก็ เห็น ชอบ ด้วย
 จึง แก่ ห่อผ้า ออกเอา เสื้อ กางเกง ให้นางซิวแซ ผัดดี แล้ว พา กัน ออกจาก
 บ้าน ไป เมื่อเดิน มา ตามทาง นางเคี้ยซ็ยเจ๊ะ จึง ปรึกษา นางซิวแซ ว่า
 ตั้ง แต่ นี้ ไป กว่า จะ ถึง บ้าน ขอฮวยฉิง ทาง ไกล มาก อยู่ เรา กับ ท่าน เปน
 หญิง ซึ่ง จะ ไป อย่าง นี้ เห็น ที่ จะมี โภย จะต้อง ซื่อ เครือง แ่่ง ตัว
 ของ ชาย มา แ่่ง ตัว ใหม่ แ่่ง เปน ชาย ไป จึง จะ ดี นางซิวแซ ก็ เห็น
 ชอบ ด้วย นางเคี้ยซ็ยเจ๊ะ จึง ถอด กำไล โดย ทองคำ ออกจาก ซ้อมือ ส่ง ให้
 นางซิวแซ ตั้ง ว่า ท่าน จง เอา กำไล โดย นี้ ไป ขาย ได้เงิน แล้ว ซื่อ เสื้อ กางเกง
 แ่่ง หมวก เครือง แ่่ง ตัว ของ ชาย มา สอง ลำรับ เรา ทั้งสอง จะ ได้ แ่่ง แ่่ง
 เปน ชาย ไป นางซิวแซ รับคำ แ่่ง รับ กำไล โดย แล้ว ตรง ไป ตลาด ขาย ได้
 เงิน ก็ จัด ซื่อ เครือง แ่่ง ตัว แ่่ง ชาย มา ส่ง ให้ นางเคี้ยซ็ยเจ๊ะ ตาม ตั้ง
 นางเคี้ยซ็ยเจ๊ะ เอา ไว้ แ่่ง ตัว ลำรับ หึ่ง ให้ นางซิวแซ แ่่ง ลำรับ หึ่ง
 แล้ว สอง คน เดิน ไป ครั้น พ้น ตำบล บ๋วยฮวยฉิง พบ ผู้ เฒ่า คน หึ่ง เดิน
 มา นางเคี้ยซ็ยเจ๊ะ คำนับ แล้ว ถาม ผู้ เฒ่า ว่า บ้าน ขอฮวยฉิง ไป ทางไหน
 ผู้ เฒ่า ก็ ชี้ แ่ง บอก ทาง ให้ ทุก ประการ นางเคี้ยซ็ยเจ๊ะ กับ นางซิวแซ
 พา กัน เดิน มาตาม คำ ผู้ เฒ่า บอก หลาย เวลา ได้ ความ ลำบาก มาก
 เพราะ ไม่เคย เดิน ทาง ไกล แ่่ง นอน กลาง ป่า ครั้น ถึง บ้าน ขอฮวยฉิง ก็ ไม่
 รู้จัก ด้วย ไม่เคย มา เห็น บ้าน นั้น หมู ใหญ่ จึง แวะ เข้า ไป ปรากฏาจะ
 ถาม ดู เห็น ผู้ เฒ่า คน หึ่ง เดิน มา นางเคี้ยซ็ยเจ๊ะ เข้า ไป คำนับ ถาม
 ว่า ที่ ตำบล นี้ มี ซื่อ อย่าง ไหน อึ้งซ้อแจ ได้ ฟัง ก็ พิเคราะห์ ดู เห็น นาง
 เคี้ยซ็ยเจ๊ะ นางซิวแซ แ่่ง ตัว เปน ชาย รูป ร้าง งาม จึง ถาม ว่า เจ้า มา แ่่ง
 ไหน มี ธุระ ตั้ง ได หรือ นาง เคี้ยซ็ยเจ๊ะ บอกว่า ข้าพเจ้า มา แ่่ง บ้าน บ๋วย
 ฮวยฉิง จะ ไป หาอึ้งซ้อแจ บิดา ฮองหยก ที่ บ้าน ขอฮวยฉิง อึ้งซ้อแจ ได้
 ฟัง จึง ว่า ตำบล นี้ แ่่ง เรียก ซื่อ ขอฮวยฉิง เจ้า จะ ไป หา อึ้งซ้อแจ ด้วยเหตุ

สิ่งไร นางเคี้ยเซี้ยเจี๊ยะว่า ข้าพเจ้าจะ มา บอก ข้าว ฮ่องหยก อั้งซื่อแจ
ได้ฟังก็ยินดี จึงว่า ตัวเรา นี้ แต่ คือ อั้งซื่อแจ เปน บิดา ฮ่องหยก เข็ญเจ้า
ไปบ้าน เราเถิด จะได้ สันทนา กัน นางเคี้ยเซี้ยเจี๊ยะ ได้ ฟัง ดี ใจนัก ชวน
นางซิวแซ เดิน ตาม อั้งซื่อแจ ไป ครั้น ถึง เรือน อั้งซื่อแจ จัด ที่ ให้ นางเคี้ย
เซี้ยเจี๊ยะ กับ นางซิวแซ นั่ง โดย สัม ควร แล้ว เรียก ภรรยา ออก มา พุดจา
กัน ขณะ เมื่อ นางเคี้ยเซี้ยเจี๊ยะ กับ นาง ซิวแซ ไป ถึง เรือน อั้งซื่อแจ นั้น
อั้งซื่อแจ กับ ภรรยา มิ ได้ รั้วว่า เปน หญิง สำคัญ ว่า เปน ชาย ก็ คั่นรับ อยู่ ภาย
นอก จัด น้ำชา มา ให้ กิน แล้ว ว่า ตั้งแต่ ฮ่องหยก จาก ไป ข้า นาน ยัง ไม่
กลับ มา เรา คอย พัง อยู่ ไม่ได้ ข้าว คราว เคย เรา กับ มารดา ของ ฮ่องหยก
นี้ คิด ถึง ฮ่องหยก ก็ เศร้าใจ ไม่ เปน อัน กิน อัน นอน วิดก ทุกข์ ร้อน มากจน
ร่างกาย ชุ่ม แฉก ผิด ปกติ ซึ่ง เจ้า อุส่าห์ มา แต่ บ้าน บ่อยช่วยดิ้ง จนถึง บ้าน
ธอฮวยดิ้ง เพราะ ปรารถนา จะ บอก ข้าว ฮ่องหยก นั้น เรา ชอบใจ นักหนา เจ้า
กับฮ่องหยก เปน เพื่อน รัก ใคร่ กัน หรือ แต่ ฮ่องหยก ไป นาน แล้ว ทำไม จึง ยัง
ไม่ กลับ มา มี เหตุร้าย ดี ประการใด จึง บอก แต่ โดยจริงเถิด นาง เคี้ยเซี้ยเจี๊ยะ
ได้ ฟัง ถิ่น น้ำตา ไม่ได้ ร้อง ให้ แล้ว เข้า ไป กุ๊กเข้า ถัง คำนับ บอก ว่า ข้าพเจ้า
นี้เป็น ภรรยา ฮ่องหยก ชื่อ เคี้ยเซี้ยเจี๊ยะ บอก แล้ว ก็ เล่า ความ ซึ่ง ฮ่องหยก ไป
อาไศรย นอน พวกโจร มา ปล้น บ้าน ฮ่องหยก ช่วย บ้องกัน ได้ เตียว
ไท่ก่ง ผู้ บิดา คิด ถึง คุณ ยก ให้ เปน ภรรยา ฮ่องหยก ได้ หมั้น ไว้ แล้ว
ฮ่องหยก ลา ไป สืบ ข้าว อาจน พวกโจร กลับ มา ปล้น บ้าน อีก จับ เอา
บิดา มารดา แล เก็บ เข้า ของ เงิน ทอง ไป เอา เพดิง แฉก เย้า เรือน เสีย หมด ให้
อั้งซื่อแจ กับ ภรรยา พัง ทุก ประการ แล้ว พุด ต่อ ไป ว่า ข้าพเจ้า ทุก วัน นี้
ไม่ มี ที่ เห็น แล้ว จึง คิด กับ นางซิวแซ คน ใช้ แต่ง ตัว เปน ชาย อุส่าห์ มา จน
ถึง บ้าน ธอฮวยดิ้ง ได้ ความ ลำบาก ยาก แค้น มาก เพราะ ปรารถนา จะ
เอา ฮ่องหยก แล ท่าน ทั้งสอง เปน ที่ พัง ต่อ ไป บัดนี้ ไม่ พบ ฮ่องหยก ขอ ท่าน
ทั้งสอง จง มี ความ กรุณา แก่ ข้าพเจ้า ด้วย พุด แล้ว เอา ถ้วย วัต เหว ของ

ฮองหยก ซึ่ง หมัน ไฉน ตั้ง ให้ อึ้งซ้อเจ๊ ๆ กับ ภรรยา ได้ ฟัง บอก ก็ นิ่ง ครัก
 อยู่ ครัน เห็น สาย รั้ว เอื้อ ของ ฮองหยก ก็ จำ ได้ คิด ถึง ฮองหยก
 ซัน มา กร้อง ให้ แล้ว พุด กับ นาง เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ ว่า ตัว เจ้า เปน
 ภรรยา ฮองหยก ก็ เหมือน เปน บุตร ของ เรา เจ้า อย่า วิดก เลย จง อยู่
 ด้วย กัน ท น เรา จะ อุปถัมภ ภา มิ ให้ อนาคต พุด แล้ว เอา เลื่อ ทาง เกง
 เครื่อง แถ่ง ตัว หมิง มา ให้ นาง เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ แถ นาง ชิวเซ ผลิต ใหม่ นาง
 เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ กับ นาง ชิวเซ รับ เครื่อง แถ่ง ตัว แล้ว เปด ต้อง เครื่อง ซาย ออก แถ่ง
 เปน หมิง ตาม เดิม อึ้งซ้อเจ๊ กับ ภรรยา เห็น นาง เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ บุตร สะไร
 รูป ร้าง งาม ทั้ง กิริยา พุดจา เรียบ ร้อย ก็ ยิน ดี นึก ชม ฮองหยก ผู้ บุตร ว่า ไม่
 แล้ง ที่ มี ภรรยา ซึ่ง ส้มควร กัน จริง จึง จัด เรือน ให้ นาง เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ กับ
 คน ใช้ อยู่ หลัง หนึ่ง นาง เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ ก็ ค่อย เปน สุข สบาย เอา ใจ ได้
 ปรมนิบัติ บิดา มารดา ฮองหยก มิ ให้ ขัด เคื่อง อึ้งซ้อเจ๊ กับ ภรรยา เอ็น รัก
 ใคร นาง เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ เปน อัน มาก ส่วน นาง เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ นั้น มี ความ วิดก
 ทุก ร้อน ถึง บิดา มารดา ของ ตัว ด้วย ไม่ รู้ ว่า พวก โจร จะ พา ไป ทำ
 ประการ ไท ร้อง ให้ เสรี ไร่ โคก ทุก วัน แต่ ไม่ ให้ บิดา มารดา ฮองหยก เห็น
 กลัว ว่า บิดา มารดา ของ ฮองหยก จะ พดอย วิดก ทุก ร้อน ไป ด้วย
 ครัน อยู่ มา วัน หนึ่ง เวลา กลาง คัน อึ้งซ้อเจ๊ กับ ภรรยา พากัน
 เข้า เรือน นอน แล้ว นาง เคี้ยเซี้ยเจี้ยะ อยู่ ใน ห้อง ของ ตัว กับ คน ใช้ ร้อง ให้
 ถึง บิดา มารดา เปน อัน มาก เวลา วัน นั้น แลฉิน ให้ อึ้งซ้อเจ๊ ไม่ สบาย
 ร้อน รน ใน ใจ จึง ถุก ออก ไป จาก ใน เรือน ปราณ ภา จะ อาม น้ำ เดิน
 มา ถึง หน้า ห้อง บุตร สะไร ได้ ยิน เสียง ร้อง ให้ อยู่ นึก จะ ร้อง เรียก ถาม ดู
 ก็ เห็น ว่า เปน เวลา กลาง คัน จึง เดิน เลย ไป อาม น้ำ แล้ว กลับ มา นอน
 ครัน ร้อง เข้า อึ้งซ้อเจ๊ เรียก นาง ชิวเซ มา ถาม ว่า เมื่อ เวลา คัน น นาย ของ
 เจ้า ร้อง ให้ ด้วย เหตุ สิ่ง ไร หรือ ขัด เคื่อง ใคร ทำ ไม่ ไม่ บอก กับ เรา เถ

นางซิวแซ ได้ฟัง จึง ว่า นาย ขำพเจ้า หา ได้ ชู้ เคียง ผู้ใด ไม่ ซึ่ง ร้อง ให้
 นั้น เพราะ คิด ถึง บิดา มารดา ด้วย ไม่ รู้ ว่า เปน ตาย อย่างไร ครั้น จะ
 แจ้ง ความ ให้ ท่าน ทราบ เกรง ท่าน จะ พลอย วิทก ทุกข์ ร้อน ไป ด้วย อังซ้อ
 แฉ ได้ ฟัง ก็ ไม่ สบาย ใจ จึง ไป หา นาง ซิวดี ภรรยา เอา ความ ให้ ฟัง
 นางซิวดี ว่า ท่าน ต้อง เรียก มา พุดจา เอา โทรม เอา ใจ เสีย ให้ ดี ถ้า ปล่อย
 ให้ ร้อง ให้ เศร้า โศก อยู่ อย่าง นั้น กติชชีวิตร จะ เปน อันตราย เสีย อังซ้อ แฉ
 ก็ เห็น ชอบ ด้วย จึง เรียก นาง เตี้ย เขี้ยว เจี้ย มา ถาม ว่า เจ้า คิด ถึง บิดา
 มารดา นึก หรือ นางเตี้ยเขี้ยวเจี้ย ได้ ฟัง ก็ ร้อง ให้ บอก ว่า ขำพเจ้า คิด ถึง
 บิดา มารดา มาก ไม่ มี ความ สบาย เลย อังซ้อ แฉ ว่า เจ้า อย่า เพ้อ คัด คน
 ไป ก่อน ไซ้ อด ใจ รอ อยู่ ไม่ ขำ พอ ให้ ยองหยก กลับ มา จึง ค่อย สืบ ส่วน ดู
 ถ้า ได้ ความ แน่ นอน อย่างไร เราก็ ไป ร้อง ต่อ เจ้า เมือง กรมการ แด
 คิด อ่าน แกะ ไข เอา บิดา มารดา ของ เจ้า คืน มา จง ได้ นางเตี้ยเขี้ยวเจี้ย ได้
 ฟัง ก็ มี ความ ยินดี ค่อย คลาย ความ ทุกข์

จบเนียบหน้าอืดซ้อ เล่ม ๓

เล่ม ๔ ยังพิมพ์ต่อไป

